

Podlaskie Obserwatorium
Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W BIAŁYMSTOKU

Białystok
2013

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012.
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Autorzy raportu:

Anatoliusz Kopczuk
Łukasz Kiszkiel
Leszek Kropiwnicki
Rafał Mejsak
Marcin Siedlecki
Edyta Dąbrowska
Magdalena Wasiluk
Ewelina Kuklo

Redakcja naukowa

dr Dorota Sokołowska
Marzanna Wasilewska

Okladka

Małgorzata Błażejewska-Buczyńska

ISBN: 978-83-62258-52-9

© COPYRIGHT BY

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W BIAŁYMSTOKU
BIAŁYSTOK 2013

Badanie zostało przeprowadzone w ramach projektu:
„PODLASKIE OBSERWATORIUM
RYNKU PRACY I PROGNOZ GOSPODARCZYCH”

Wykonawca badania:

WYŻSZA SZKOŁA
FINANSÓW I ZARZĄDZANIA
W BIAŁYMSTOKU

Zespół analizujący oferty pracy:

Centrum Doradztwa Strategicznego s.c.
w Krakowie

Centrum Doradztwa Strategicznego

badanie i publikacja współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
Działanie 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie,

Poddziałanie 8.1.4 Przewidywanie zmiany gospodarczej.

www.obserwatorium.up.podlasie.pl

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Spis treści

Słowo redaktora.....	
Wprowadzenie.....	
1. Metodyka badania.....	3
1.1. Uwagi metodyczne	3
1.2. Analiza miejsc pracy zidentyfikowanych w 2012r. w województwie podlaskim.....	4
1.3. Analiza osób bezrobotnych zarejestrowanych w podlaskich urzędach pracy	4
1.4. Analiza absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych województwa podlaskiego – potencjalna podaż pracy.....	4
2. Popyt i podaż na zawody i kwalifikacje na poziomie regionu podlaskiego.....	5
2.1 Potencjał rynku pracy w województwie podlaskim	5
2.2 Popyt na pracę w województwie podlaskim	5
2.4 Podaż pracy w województwie podlaskim	6
2.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na Podlasiu	6
2.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku województwa podlaskiego	6
2.7 Analiza ekonometryczna kondycji najpopularniejszych podlaskich zawodów	7
3. Popyt i podaż na zawody i kwalifikacje na poziomie powiatowym	7
3.1. Powiat augustowski.....	82
3.1.1 Potencjał powiatowego rynku pracy	82
3.1.2 Popyt na pracę w powiecie augustowskim	83
3.1.3 Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy.....	92
3.1.4 Podaż pracy w powiecie augustowskim	93
3.1.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym.....	97
3.1.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym.....	98
3.2. Powiat białostocki.....	100
3.2.1 Potencjał powiatowego rynku pracy	100
3.2.2 Popyt na pracę w powiecie białostockim.....	103
3.2.3. Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy.....	112
3.2.4 Podaż pracy w powiecie białostockim.....	113
3.2.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym.....	116
3.2.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym.....	117
3.3. Powiat grodzki: miasto Białystok	119
3.3.1 Potencjał powiatowego rynku pracy.....	119
3.3.2 Popyt na pracę w Białymstoku	121
3.3.3. Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy.....	130
3.3.4 Podaż pracy w Białymstoku	131
3.3.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym.....	135
3.3.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym.....	137
3.4. Powiat bielski.....	139
3.4.1 Potencjał powiatowego rynku pracy	139
3.4.2 Popyt na pracę w powiecie bielskim	140
3.4.3. Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy.....	150
3.4.4 Podaż pracy w powiecie bielskim.....	151
3.4.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym.....	153
3.4.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym.....	155
3.5. Powiat grajewski	157
3.5.1 Potencjał powiatowego rynku pracy	157
3.5.2 Popyt na pracę w powiecie grajewskim.....	158
3.5.3. Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy.....	168
3.5.4 Podaż pracy w powiecie grajewskim.....	169
3.5.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym.....	172

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

3.5.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym	174
3.6. Powiat hajnowski	175
3.6.1 Potencjał powiatowego rynku pracy	175
3.6.2 Popyt na pracę w powiecie hajnowskim.....	177
3.6.3. Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy	185
3.6.4. Podaż pracy w powiecie hajnowskim	187
3.6.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym.....	189
3.6.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym	190
3.7. Powiat kolneński.....	192
3.7.1 Potencjał powiatowego rynku pracy	192
3.7.2 Popyt na pracę w powiecie kolneńskim.....	194
3.7.4 Podaż pracy w powiecie kolneńskim	204
3.7.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym	207
3.7.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym	208
3.8. Powiat grodzki: miasto Łomża.....	210
3.8.1 Potencjał powiatowego rynku pracy	210
3.8.2 Popyt na pracę w Łomży	211
3.8.3 Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy	219
3.8.4 Podaż pracy w Łomży	221
3.8.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym	224
3.8.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym	225
3.9. Powiat łomżyński.....	228
3.9.1 Potencjał powiatowego rynku pracy	228
3.9.2 Popyt na pracę w powiecie łomżyńskim.....	229
3.9.3 Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy	240
3.9.4 Podaż pracy w powiecie łomżyńskim.....	242
3.9.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym.....	245
3.9.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym	246
3.10. Powiat moniecki	248
3.10.1 Potencjał powiatowego rynku pracy	248
3.10.2 Popyt na pracę w powiecie monieckim	250
3.10.4 Podaż pracy w powiecie monieckim	262
3.10.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym.....	265
3.10.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym	266
3.11. Powiat sejneński	268
3.11.1 Potencjał powiatowego rynku pracy	268
3.11.2. Popyt na pracę w powiecie sejneńskim	269
3.11.3. Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy.....	281
3.11.4 Podaż pracy w powiecie sejneńskim	282
3.11.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym.....	285
3.11.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym	286
3.12. Powiat siemiatycki.....	288
3.12.1 Potencjał powiatowego rynku pracy	288
3.12.2 Popyt na pracę w powiecie siemiatyckim.....	290
3.12.4 Podaż pracy w powiecie siemiatyckim.....	302
3.12.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym.....	306
3.12.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym	307
3.13. Powiat sokólski	309
3.13.1 Potencjał powiatowego rynku pracy	309
3.13.2 Popyt na pracę w powiecie sokólskim.....	311
3.13.3 Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy.....	321

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

3.13.4 Podaż pracy w powiecie sokólskim	322
3.13.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym	326
3.13.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym	327
3.14. Powiat suwalski (ziemski i m. Suwałki).....	329
3.14.1 Potencjał powiatowego rynku pracy	329
3.14.2 Popyt na pracę w powiecie suwalskim (ziemskim i m. Suwałki).....	332
3.14.3. Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy.....	341
3.14.4 Podaż pracy w powiecie suwalskim.....	342
3.14.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym	345
3.14.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym	347
3.15. Powiat grodzki: miasto Suwałki.....	
3.15.1 Potencjał powiatowego rynku pracy	
3.15.2 Popyt na pracę w Suwałkach	
3.15.3 Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy.....	
3.15.4 Podaż pracy w Suwałkach	348
3.15.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym	
3.15.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym	
3.16. Powiat wysokomazowiecki	353
3.16.1 Potencjał powiatowego rynku pracy	353
3.16.2 Popyt na pracę w powiecie wysokomazowieckim	354
3.16.3 Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy.....	365
3.16.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym	370
3.16.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym	371
3.17. Powiat zambrowski	374
3.17.1 Potencjał powiatowego rynku pracy	374
3.17.2 Popyt na pracę w powiecie zambrowskim.....	375
3.17.3 Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy.....	386
3.17.4 Podaż pracy w powiecie zambrowskim.....	387
3.17.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym	390
3.17.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym	391
4. Profile zawodowe profesji najliczniej poszukiwanych w województwie podlaskim	393
4.1. Zasady opisu profilu zawodowego	393
4.2. Analiza kluczowych kompetencji i umiejętności pożądaných wśród kandydatów 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w województwie podlaskim w 2012 roku	395
Uwagi i rekomendacje.....	416
Wykaz literatury.....	421
Spis wykresów.....	423
Spis tabel	426

Słowo redaktora

Publikacja niniejsza jest efektem realizacji prac w ramach produktu „Podlaska Mapa Zawodów i Kwalifikacji”, w projekcie „Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych” Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (POKL: Poddziałanie 8.1.4 - Przewidywanie zmiany gospodarczej). Wykonawcą badania jest Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku.

Głównym celem opracowania była analiza aktualnych danych i informacji zamieszczonych w ofertach pracy, odsłaniających bieżące nastawienie pracodawców w zakresie zapotrzebowania na pracowników o określonym profilu. Raport zawiera w szczególności analizę popytu i podaży na pracę w ujęciu ogólnym, czyli w województwie podlaskim, oraz w ujęciu szczegółowym – na poziomie powiatów. Zawarta jest w nim również analiza obecnej i przyszłej oferty ponadgimnazjalnych szkół zawodowych województwa podlaskiego, analiza osób bezrobotnych zarejestrowanych w podlaskich powiatowych urzędach pracy oraz analiza ofert pracy. Na podstawie imponującej liczby danych czerpanych z różnych dostępnych źródeł, dokonano opisu potencjału rynku pracy w województwie podlaskim, popytu na pracę w tymże województwie, jak również zaprezentowano pożądane przez pracodawców kwalifikacje i kompetencje potencjalnych pracowników. Dokonano charakterystyki podaży pracy w województwie podlaskim oraz określono potencjalne szanse na znalezienie pracy w zawodach kształconych i rynkowych na Podlasiu. Scharakteryzowano ponadto zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku województwa podlaskiego.

Ważnym elementem raportu jest charakterystyka profili zawodowych profesji najliczniej poszukiwanych w województwie podlaskim oraz sporządzenie rankingu kluczowych kompetencji i umiejętności pożądanych wśród kandydatów najczęściej poszukiwanych zawodów w województwie podlaskim w 2012 roku.

W końcowej części projektu dokonano porównania kluczowych kompetencji i umiejętności pożądanych wśród kandydatów 10 najczęściej poszukiwanych zawodów w województwie podlaskim w 2012 roku na tle oczekiwań pracodawców z 2011 roku oraz zawarto uwagi i rekomendacje, które można praktycznie aplikować lub dokonać weryfikacji przed praktycznym ich zastosowaniem.

Niniejsze opracowanie sporządzone przez wykwalifikowany i doświadczony zespół Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku stanowi doskonale źródło wiedzy zarówno dla władz województwa podlaskiego oraz organów powiatowych, jak również dla urzędów związanych z rynkiem pracy, jak też dla uczestników tegoż rynku. Raport stanowi swoiste podsumowanie sytuacji na rynku pracy zastanej w roku 2012 oraz porównanie z rokiem poprzednim.

Należy mieć nadzieję, że analiza danych historycznych oraz różnego typu porównania i zestawienia, będzie stanowić solidną bazę do wyciągania wniosków, prognozowania i tworzenia scenariuszy na przyszłość, jak również podstawę do podejmowania ważnych, jak nie strategicznych dla Regionu, decyzji dotyczących przyszłości rynku pracy w województwie podlaskim.

dr Dorota Sokołowska

Wprowadzenie

Na obszarach peryferyjnych, lokalny i regionalny rynek pracy jest szczególnie platformą weryfikacji kompetencji i kwalifikacji - przede wszystkim miejscowych zasobów pracy. Zawody, kwalifikacje i specjalności, zestawy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji czynności zawodowych, mniej lub bardziej zestandaryzowane, są kształtowane zarówno przez aglomerat instytucji edukacyjnych (najczęściej lokalnych), jak i etos miejscowej praktyki gospodarczej. Tempo wzrostu gospodarczego, wpływające na stan zamożności społeczeństwa, uzależnione jest od potencjału przedsiębiorstw, w tym od jakości ich składowego kapitału ludzkiego. Monitorowanie procesów popytu na pracę oraz strumieni podaży pracy na poziomie regionalnym i powiatowym pozwala m.in. na wsparcie kształtowania polityki kształcenia zawodowego czy modelowanie świadomości mieszkańców regionu - poprzez prezentację informacji o kondycji poszczególnych zawodów na lokalnym i regionalnym rynku zatrudnienia oraz oczekiwań pracodawców względem dysponentów poszczególnych profesji.

Zawód jest stosunkowo nieostrym pojęciem¹, które w rozumieniu potocznym oznacza wybrany rodzaj aktywności życiowej wymagający zespołu wiedzy i praktyki, związany z wykonywaniem działalności zarobkowej i gospodarczej.² Termin ten posiada również definicję legalną zawartą w ustawie z dnia 18 marca 2008 roku o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.³ Zawód regulowany oznacza *zespół czynności zawodowych, których wykonywanie jest uzależnione od spełnienia wymagań kwalifikacyjnych i warunków określonych w odrębnych polskich przepisach*⁴. W nomenklaturze polskiej klasyfikacji zawodów i specjalności pozostającej w zgodzie z polskimi przepisami prawa⁵ zawód definiowany jest jako *zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki*⁶. Pojęciu zawód towarzyszy termin specjalność: kategoria ta jest znaczeniowo węższa od zawodu – jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część czynności o podobnym charakterze, wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki zawodowej⁷.

Prezentowany raport *Podlaska Mapa Zawodów i Kwalifikacji 2012. Analiza podaży i popytu na zawody i kwalifikacje na poziomie regionalnym i lokalnym* stanowi implikację

¹ Zob. P. Kubiński, *Działalność gospodarcza w zakresie ochrony osób i mienia*, Wolters Kluwer 2008, s.33.

² E. Śleszyńska, *Podstawy prawne działalności zawodowej zarządcy nieruchomości w Polsce i Unii Europejskiej*, MiniGo Zeszyty, 2008, s.3.

³ Ustawa z dnia 18 marca 2008 roku o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej Dz. U. z 2008, Nr 63, poz.349.

⁴ Definicja odpowiada standardom zawartym w dyrektywie 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005, s. 22.

⁵ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82 poz. 537), Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, art. 36 ust. 8 (Dz. U. 2008, Nr 69 poz. 415, z późn. zm.).

⁶ www.mpips.gov.pl/praca/bazy-danych-mpips-dla-potrzeb-edukacji-i-pracy, dostęp 03.03.2013.

⁷ I. Wrótniak Terlecka, *Zawód i kwalifikacje zawodowe niezbędna terminologia*, www.portaledukacyjny.pl, B. Bielak, *Jak pomóc uczniom w wyborze zawodu*, WSiP, Warszawa 2008, s.62.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

badan empirycznych i analitycznych wykonanych przez zespół Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku oraz pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku. Eksploracja badawcza została przeprowadzona w ramach produktu "Podlaska Mapa Zawodów i Kwalifikacji", w projekcie „Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych”, współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach POKL 2007-2013. Badanie empiryczne wraz z procedurą analityczną realizowano w okresie od 1 listopada 2012 roku do 28 lutego 2013 roku.

Produkt „Podlaska Mapa Zawodów i Kwalifikacji” realizowany jest od 2009 roku, prezentuje wyniki badań i analiz, które służą określeniu zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w ujęciu lokalnym i regionalnym w województwie podlaskim. Badanie Podlaska Mapa Zawodów i Kwalifikacji (PMZiK) jest zarówno ilościową, jak i jakościową charakterystyką popytu na pracę i jej podaży w województwie podlaskim oraz w poszczególnych powiatach województwa ze stolicą w Białymstoku. Celem PMZiK jest identyfikowanie skali niedopasowania podaży i popytu na regionalnym rynku pracy. Informacje pozyskiwane na potrzeby tego produktu Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku pochodzą z monitoringu ofert pracy, analizy wtórnych źródeł danych oraz badań ankietowych⁸.

Przedmiotem badania, którego zwięźczeniem stał się niniejszy raport, były strumienie popytu i podaży pracy w regionie podlaskim w roku 2012, w ujęciu regionalnym (wojewódzkim) i powiatowym. W części „popytowej” badanie koncentrowało się na wielotorowej analizie ofert pracy pochodzących z szerokiego spectrum źródeł publicznych i niepublicznych (powiatowe urzędy pracy, prasa regionalna, ogólnokrajowe internetowe serwisy pośrednictwa pracy, lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe, biura karier, hufce pracy), w tym na kompetencjach i umiejętnościach pożądanych przez pracodawców na poziomie poszczególnych zawodów. W części „podażowej” postępowanie analityczne opierało się na danych o bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy oraz na danych zebranych przez wykonawcę z ponadgimnazjalnych szkół zawodowych województwa podlaskiego oraz Kuratorium Oświaty w Białymstoku.

W efekcie zagregowania danych o podaży i popycie na pracę w ujęciu zawodów i kwalifikacji dokonano porównania tych dwóch składowych sił rynku pracy w 2012 roku w województwie podlaskim. Zaprezentowano zawody deficytowe, zrównoważone oraz nadwyżkowe na poziomie wszystkich podlaskich powiatów oraz na szczeblu województwa. W raporcie przedstawiono szanse podlaskich absolwentów ponadgimnazjalnego kształcenia zawodowego na podjęcie pracy w wyedukowanej profesji na poziomie lokalnym.

Generalnie przeprowadzone badania i analizy, ukierunkowane były na realizację następujących celów:

- określenie wielkości i struktury zapotrzebowania na zawody, kwalifikacje i kompetencje w województwie podlaskim w ujęciu regionalnym i powiatowym;
- opracowanie „mapy” zawodów i kwalifikacji wraz ze wskazaniem zawodów, kwalifikacji i kompetencji deficytowych w ujęciu regionalnym i powiatowym;

⁸ www.obserwatorium.up.podlasie.pl/index.php/strony/9798.

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

- uchwycenie sezonowości w zakresie poszukiwanych pracowników w regionie i poszczególnych powiatach województwa podlaskiego;
- opracowanie wniosków dla regionu i poszczególnych powiatów w zakresie (nie)dopasowania podaży i popytu na zawody i kwalifikacje.

Raport „Podlaska Mapa Zawodów i Kwalifikacji 2012. Analiza podaży i popytu na zawody i kwalifikacje na poziomie regionalnym i lokalnym” składa się z czterech części. W części pierwszej dokonano prezentacji metodyki badania poszczególnych kwestii problemowych. Część druga poświęcona jest analizie popytu i podaży na pracę w województwie podlaskim. Trzeci rozdział, najobszerniejszy, prezentuje omówienie kondycji lokalnych (powiatowych) rynków pracy. Charakterystyka siedemnastu podlaskich powiatów objęła opracowanie specyfiki ofert pracy w roku 2012 oraz struktury lokalnej podaży pracy, prezentację zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych, a także szanse na znalezienie zatrudnienia w zawodzie przez absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych funkcjonujących w regionie. Czwarta część opracowania charakteryzuje – z punktu widzenia praktyki gospodarczej - profile zawodowe najczęściej poszukiwanych pracowników w województwie podlaskim. Integralnym aspektem niniejszego raportu jest zbiór szczegółowych zestawień statystycznych podaży i popytu na pracę w województwie podlaskim w przekrojach różnych zmiennych (w formie elektronicznej na nośniku CD). Źródło tabelaryczne stanowi szeroki, pełny zbiór informacji, będący materiałem pierwotnym przeprowadzonych analiz niniejszego raportu.

1. Metodyka badania

Raport bazuje na następujących segmentach analiz, na podstawie których dokonano syntetycznego opisu regionalnego i powiatowych rynków pracy:

- analiza popytu: 52 494 oferty pracy (61 652 zidentyfikowane miejsca pracy) upublicznione w 2012 roku (wraz z uwzględnieniem pożądanых kwalifikacji i kompetencji),
- analiza podaży pracy: obecnej i przyszłej oferty ponadgimnazjalnych szkół zawodowych,
- analiza podaży pracy: kwalifikacji osób bezrobotnych zarejestrowanych w 14 podlaskich powiatowych urzędach pracy,
- analiza niedopasowania popytu i podaży w ujęciu lokalnym (powiatowym) i regionalnym,
- analiza ekonometryczna najpopularniejszych zawodów w województwie podlaskim.

1.1. Uwagi metodyczne

W procesie badawczym, na obszarze województwa podlaskiego dokonano analizy 52 494 ofert pracy, w których zawarta była informacja o poszukiwaniu pracowników na 61 652 wolne miejsca pracy. Autorzy raportu, opisując popyt na pracę w układzie regionalnym i lokalnym, stosowali rozróżnienie pojęć: oferta pracy i miejsce pracy, mając na uwadze, że jedną ofertą pracy pracodawcy mogą poszukiwać pracowników na kilka stanowisk (miejsc) pracy.

Należy mieć świadomość istnienia z jednej strony ofert pracy dotyczących miejsca wykonywania pracy na terenie województwa podlaskiego, z drugiej strony ofert pracy z miejscem wykonywania pracy poza województwem podlaskim. W odniesieniu do sytuacji, w

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

której miejsca pracy znajdują się na terenie województwa podlaskiego, w badaniu były one identyfikowane jako: miejsca pracy w poszczególnych powiatach ziemskich i grodzkich lub jako miejsce wykonywania pracy identyfikowano całe województwo podlaskie. Określony sposób postępowania zależał od treści zawartej w ofercie pracy.

W przypadku części ofert pracy jako miejsce wykonywania pracy identyfikowano następujące sytuacje:

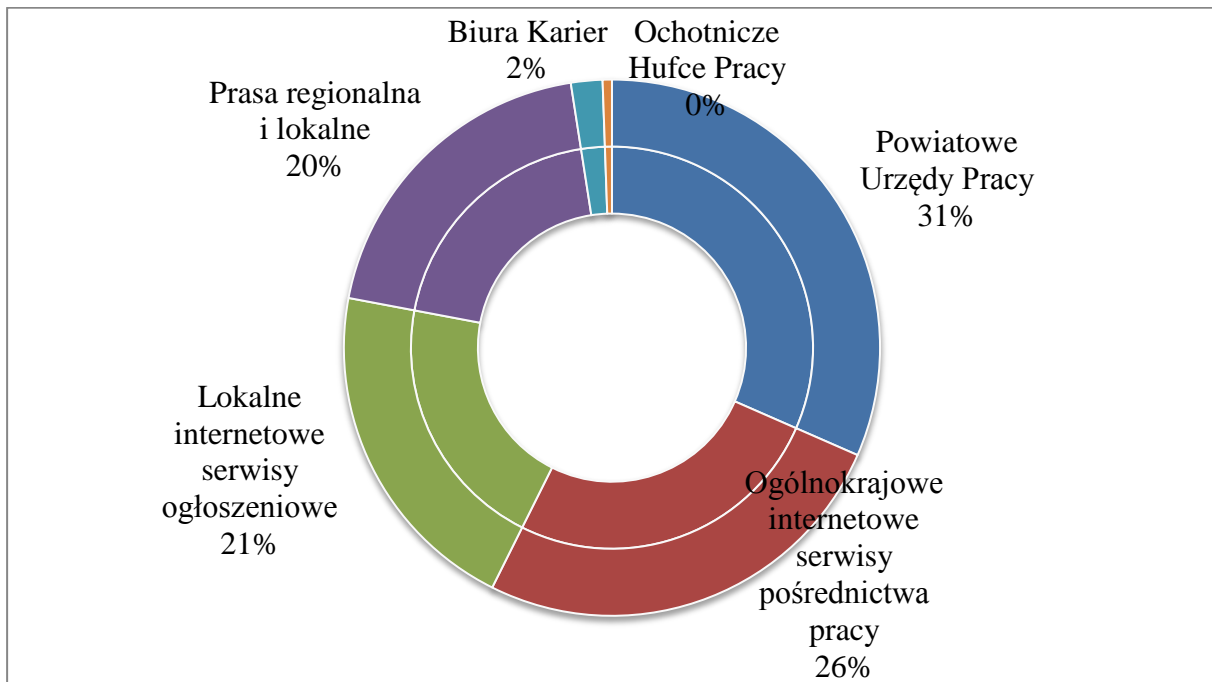
- inne województwo – gdy jako miejsce pracy wymieniono w ofercie województwo inne niż podlaskie,
- cała Polska - gdy jako miejsce pracy wymieniono obszar całego kraju nie identyfikując konkretnego województwa,
- zagranica – gdy jako miejsce pracy wymieniono w ofercie inny kraj niż Polska,
- więcej niż jedno miejsce pracy – gdy w ofercie jako miejsce wykonywania pracy zawierano stwierdzenia: „więcej niż jedno województwo”, „kraje europejskie”, „inne kraje” i „cały świat”.

Wyniki badania prezentowane są oddzielnie dla: województwa podlaskiego, miast na prawach powiatu oraz powiatów ziemskich. Wyjątkiem jest powiat suwalski. W tym przypadku, w sytuacji, w której przedmiotem analizy były m.in. miejsca pracy zgłoszone do Powiatowego Urzędu Pracy, wyniki zaprezentowano łącznie dla miasta Suwałki i powiatu ziemskiego. Sytuacja taka związana jest z brakiem możliwości pozyskania informacji o ofertach i miejscach pracy zgłoszonych do PUP w Suwałkach w rozbięciu na powiat ziemski i miasto Suwałki.

1.2. Analiza ofert pracy zidentyfikowanych w 2012r. w województwie podlaskim

Analiza ofert pracy wraz z oceną pożądaných przez pracodawców kwalifikacji i kompetencji przeprowadzona została z wykorzystaniem metody *desk research* na podstawie przekazanej przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku bazy danych zawierającej 61 652 miejsca pracy zidentyfikowane w okresie od 1 stycznia 2012 r. – 31 grudnia 2012 r. Dane o wolnych miejscach pracy pochodziły z sześciu strumieni: powiatowych urzędów pracy, prasy regionalnej, ogólnopolskich e-serwisów pośrednictwa pracy, lokalnych internetowych serwisów ogłoszeniowych, ochotniczych hufców pracy oraz biur karier (oferty spoza podlaskich PUP zostały zebrane przez Centrum Doradztwa Strategicznego w Krakowie).

Wykres 1. Rozkład procentowy liczby miejsc pracy zidentyfikowanych w poszczególnych źródłach w województwie podlaskim w 2012 roku, wg źródeł ofert

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (oferty powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Z grupy sześciu monitorowanych źródeł ofert pracy w czterech dominujących pojawiło się 98% regionalnego popytu na pracę. Struktura wolumenu ogłoszeń w każdym z tych strumieni obejmowała 20% i więcej ogłoszeń: najczęściej ogłoszeń o wolnych miejscach pracy (31,0%) upubliczniły powiatowe urzędy pracy, następnie ogólnokrajowe internetowe serwisy pośrednictwa pracy (26,0%), lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe (21,0%) oraz prasa regionalna (20,0%). Baza informacji o wolnych miejscach pracy stała się podstawą obliczeń popytu i zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności, które w szczegółowym ujęciu zaprezentowane zostały w rozdziałach poświęconych analizie wojewódzkiego i powiatowych rynków pracy.

1.3. Analiza osób bezrobotnych zarejestrowanych w podlaskich urzędach pracy

Badanie podaży pracy uwzględniało analizę baz danych otrzymanych od Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku. Dane zawierały informacje o bezrobotnych wg zawodu/specjalności na poziomie województwa podlaskiego i jego poszczególnych powiatów, wg stanu na 30.06.2012 r. oraz wg stanu 31.12.2012 r.

Badanie odbyło się w oparciu o metodę *desk research* i obejmowało swym zakresem opracowania i statystyki prowadzone przez powiatowe urzędy pracy w województwie podlaskim w okresie od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r. Analiza osób bezrobotnych wraz z badaniem oferty ponadgimnazjalnych szkół zawodowych polegała na oszacowaniu wielkości podaży w województwie podlaskim na poziomie regionu i powiatów.

Łącznie w procesie analizy ujęto 68 705 bezrobotnych zarejestrowanych w województwie podlaskim (według stanu na 31 grudnia 2012 r.), reprezentujących 1335 zawodów i specjalności (wg nomenklatury Klasyfikacji Zawodów i Specjalności 2010⁹).

⁹ Klasyfikacja Zawodów i Specjalności 2010 to pięciopoziomowy, hierarchicznie usystematyzowany zbiór zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Grupuje poszczególne zawody (specjalności) w coraz

Szczegółowe dane i rozkłady liczebności przedstawione są w rozdziale 2.4 *Podaż pracy w województwie podlaskim*.

1.4. Analiza absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych województwa podlaskiego – potencjalna podaż pracy

Bazując na liście ponadgimnazjalnych szkół zawodowych dostępnej w bazie danych dołączonych do raportu „Analiza popytu i podaży na zawody i kwalifikacje w województwie podlaskim 2011” dokonano weryfikacji kształconych zawodów na poziomie województwa, jak i poszczególnych powiatów. Poniżej zamieszczono wykaz ponadgimnazjalnych szkół zawodowych według typu, statusu i trybu nauczania, które następnie zostały poddane weryfikacji.

bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy. Raport bazuje na klasyfikacji obowiązującej do listopada 2012 roku - *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27.04.2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania*. W znowelizowanej klasyfikacji (Dz.U. 2012, poz. 1268) pojawia się pięć nowych zawodów (wszystkie kształcone - symbol „s”): 711204 *Murarz tynkarz s*, 712616 *Monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych s*, 712905 *Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie s*, 811305 *Wiertacz s*, 814209 *Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych s*.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 1. Wykaz szkół wg typu i powiatu objętych badaniem

Powiat	Typ Szkoły				Status szkoły			Tryb nauczania	
	Szkoła politechniczna	Technikum	Technikum uzupełniające	Zasadnicza szkoła zawodowa	publiczna	niepubliczna bez uprawnień szkoły publicznej	niepubliczna o uprawnieniach szkoły publicznej	Dzieci lub młodzież	Dorośli
Augustowski	3	3	1	2	7	0	2	5	4
Białostocki	1	3	0	2	5	0	1	5	1
Bielski	1	5	0	3	8	0	1	7	2
Grajewski	3	5	1	2	9	1	1	6	5
Hajnowski	1	2	0	1	3	0	1	3	1
Kolneński	1	3	0	3	7	0	0	5	2
Łomżyński	0	1	0	0	1	0	0	0	1
Moniecki	2	1	0	1	3	0	1	2	2
Sejneński	1	1	0	0	2	0	0	1	1
Siemiatycki	0	2	0	1	2	0	1	3	0
Sokółski	1	4	0	4	9	0	0	9	0
Suwalski	1	1	0	0	2	0	0	1	1
Wysokomazowiecki	2	5	2	3	12	0	0	8	4
Zambrowski	1	3	0	3	4	0	3	5	2
M. Białystok	46	16	5	12	36	9	34	33	46
M. Łomża	12	7	2	4	12	1	12	14	11
M. Suwałki	10	6	2	4	13	1	8	11	11
Ogółem	86	68	13	45	135	12	65	118	94

Źródło: analiza własna na podstawie danych zawartych w raporcie „Analiza popytu i podaży na zawody i kwalifikacje w województwie podlaskim”, WUP, Białystok 2012

W toku dokonanej weryfikacji zdiagnozowano na terenie województwa podlaskiego 90 kształconych zawodów i specjalności (w analizowanym 2012 roku podlaskie szkoły przygotowały do wykonywania czynności zawodowych absolwentów 87 profesji) – zestawione poniżej wg wolumenu najpowszechniej edukowanych zawodów.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 2. Wykaz zawodów kształconych w województwie podlaskim w roku szkolnym 2012/2013 (kolejność wg liczby podlaskich absolwentów w 2012 roku)

LP	Nazwa zawodu/ specjalności	Lp	Nazwa zawodu/ specjalności
1	314207_Technik rolnik S	46	343203_Florysta S
2	351203_Technik informatyk S	47	324002_Technik weterynarii S
3	325509_Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	48	613003_Rolnik S
4	331403_Technik ekonomista S	49	751204_Piekarz S
5	311504_Technik mechanik S	50	411004_Technik prac biurowych S
6	422402_Technik hotelarstwa S	51	341201_Asyntent osoby niepełnosprawnej S
7	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	52	314301_Technik leśnik S
8	334306_Technik administracji S	53	741201_Elektromechanik
9	311204_Technik budownictwa S	54	722307_Operator obrabiarek skrawających
10	514207_Technik usług kosmetycznych S	55	321103_Technik elektroradiolog S
11	343403_Technik organizacji usług gastronomicznych	56	513101_Kelner S
12	514105_Technik usług fryzjerskich S	57	741203_Elektromechanik pojazdów samochodowych S
13	311513_Technik pojazdów samochodowych S	58	721306_Blacharz samochodowy S
14	512002_Kucharz małej gastronomii S	59	325905_Opiekunka dziecięca S
15	325402_Technik masażysta S	60	311911_Technik cyfrowych procesów graficznych S
16	322002_Technik żywienia i gospodarstwa domowego	61	311209_Technik urządzeń sanitarnych S
17	314403_Technik technologii żywności	62	741103_Elektryk
18	311410_Technik mechatronik S	63	322001_Dietetyk S
19	321301_Technik farmaceutyczny S	64	333108_Technik spedytor S
20	422103_Technik obsługi turystycznej S	65	722204_Ślusarz S
21	712904_Technolog robót wykończeniowych w budownictwie S	66	314203_Technik hodowca koni S
22	514101_Fryzjer S	67	712603_Monter instalacji gazowych S
23	331402_Technik agrobiznesu S	68	325102_Higienistka stomatologiczna S
24	522305_Technik handlowiec S	69	325907_Terapeuta zajęciowy S
25	325601_Ratownik medyczny S	70	711202_Murarz S
26	311512_Technik mechanizacji rolnictwa S	71	751105_Rzeźnik – wędliniarz S
27	541415_Technik ochrony fizycznej osób i mienia	72	311924_Technik technologii odzieży S
28	314202_Technik architektury krajobrazu S	73	343104_Fototechnik S
29	751201_Cukiernik S	74	311206_Technik drogownictwa S
30	351103_Technik teleinformatyk S	75	311918_Technik poligraf S
31	512001_Kucharz S	76	723310_Mechanik – monter maszyn i urządzeń
32	532102_Opiekun medyczny S	77	321402_Technik dentystyczny S
33	333107_Technik logistyk S	78	911205_Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej S
34	311408_Technik elektronik S	79	311208_Technik inżynierii środowiska i melioracji S
35	341203_Opiekun w domu pomocy społecznej S	80	611303_Ogrodnik S
36	431103_Technik rachunkowości S	81	713201_Lakiernik S
37	752205_Stolarz S	82	314205_Technik ogrodnik S
38	522301_Sprzedawca S	83	742102_Monter – elektronik S
39	311104_Technik geodeta S	84	343101_Fotograf S
40	311303_Technik elektryk S	85	713101_Malarz – tapeciarsz S
41	311922_Technik technologii drewna S	86	711501_Cieśla S
42	325101_Asyntentka stomatologiczna S	87	732301_Introligator S
43	325511_Technik ochrony środowiska S	88	712604_Monter instalacji i urz. sanit. S
44	834103_Mech. operator poj. i maszyn rolniczych S	89	712204_Posadzkarz S
45	333906_Technik organizacji reklamy S	90	721301_Blacharz S

Źródło: opracowanie własne

2. Popyt i podaż na zawody i kwalifikacje na poziomie regionu podlaskiego

2.1 Potencjał rynku pracy w województwie podlaskim

W województwie podlaskim w końcu 2011 roku było 403,1 tys. osób pracujących (2,9% z grona 13,9 mln pracujących w kraju).¹⁰ Dyslokacja zatrudnienia w ujęciu klasycznej triady sektorów pracy (rolnictwo – przemysł i budownictwo – usługi) prezentuje się następująco: 37% – 20% - 43% (układ ten w skali kraju przedstawia się: 21% – 28% – 51%).¹¹ Rozkład podlaski odzwierciedla rolniczo-usługowy charakter województwa. Sektor industrialno-budowlany umożliwia pracę jedynie co piątemu aktywnemu zawodowo mieszkańcowi administracyjnego Podlasia. Poziom zarobków w województwie podlaskim jest wyraźnie niższy niż w innych częściach państwa – w październiku 2012 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wynosiło 3106 zł (stanowiło 83,5% poziomu krajowego; niższe płace wystąpiły jedynie w województwie warmińsko-mazurskim oraz podkarpackim).¹²

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2012 roku w tej jednostce statystycznej europejskiej nomenklatury NUTS 2¹³ wynosiła 14,6%, więcej niż w skali kraju (13,4%). W przeciągu czterech ostatnich lat, od przedkryzysowego 2008 roku¹⁴, ta podstawowa miara kondycji rynku pracy znacząco się zwiększyła - o 4,8 punktu procentowego.¹⁵ W strukturze podlaskich bezrobotnych zauważa się wysoki udział osób dotąd niepracujących: 23,7% zarejestrowanych bez pracy na koniec grudnia 2012 roku stanowiły osoby bez stażu pracy (wyższy wskaźnik dotyczy jedynie lubelskiego i podkarpackiego; poziom krajowy to 18,6%).¹⁶

Województwo podlaskie pod względem statusu zatrudnienia cechuje się bardzo wysokim udziałem osób należących do kategorii „właściciele, współwłaściciele łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin” – aż 42% wszystkich pracujących przynależy do tej kategorii (więcej jedynie w województwie lubelskim 47% i świętokrzyskim 43,5%; powyższy odsetek w skali kraju wynosi zaś 27%).¹⁷ Warto zwrócić uwagę, że jedynie 53,5% podlaskich mężczyzn aktywnych zawodowo zatrudnionych jest na podstawie stosunku pracy – niższy odsetek występuje jedynie w woj. lubelskim (50,6%), podczas gdy w skali kraju ten parametr

¹⁰ Zob. *Pracujący (faktyczne miejsce pracy) wg grup sekcji i płci*, ostatnia aktualizacja danych: 15.11.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=322709&p_token=0.9161375007075467.

¹¹ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Pracujący, zatrudnieni i przeciętne zatrudnienie według PKD 2007*, ostatnia aktualizacja 15.11.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=257669&p

¹² www.wynagrodzenia.pl/gus_mapa.php

¹³ NUTS to pięciostopniowa klasyfikacja jednostek statystycznych obowiązująca w Unii Europejskiej. W przypadku Polski poziomy tej klasyfikacji obejmują: państwo (NUTS 1), województwa (NUTS 2), podregiony (grupy powiatów) – NUTS 3, powiaty (NUTS 4) oraz gminy (NUTS 5).

¹⁴ Za symboliczną datę początku ostatniego międzynarodowego kryzysu gospodarczego przyjmuje się 15 września 2008 roku, dzień w którym amerykański bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił bankructwo, a wartość firm notowanych w Nowym Jorku (mierzona indeksem Dow Jones) zmniejszyła się tego dnia o 4,4%.

¹⁵ *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s.3., *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2008*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2008, s.3.

¹⁶ Obliczenia własne na podstawie tablicy nr 44 opracowania *Statystyki strukturalne grudzień 2012*, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, www.psz.praca.gov.pl/main.php?do=ShowPage&nPID=867997

¹⁷ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS: *Pracujący według innego podziału niż PKD*, aktualizacja danych 28.12.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=257669&p

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

przyjmuje wartość 70,7%.¹⁸ Łącznie te dwa przytoczone wskaźniki informują o maskulinizacji (zdominowaniu przez mężczyzn) gospodarstw rolnych, a także maskulinizacji jednoosobowych działalności gospodarczych i mikroprzedsiębiorstw w regionie podlaskim.

W ujęciu statystyki sektorowej przedsiębiorstw funkcjonujących w województwie podlaskim, spośród niespełna 92 tys. firm zarejestrowanych w regionie ze stolicą w Białymstoku, najwięcej podmiotów gospodarczych operuje w następujących działach: *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (16,6 tys. podmiotów gospodarczych), *roboty budowlane specjalistyczne* (7 tys.), *transport lądowy oraz transport rurociągowy* (6,4 tys.), *opieka zdrowotna* (5,4 tys.), *handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi* (5,4 tys.). Łącznie w tych pięciu dominujących działach PKD (z 86 reprezentowanych na Podlasiu)¹⁹ koncentruje się 44,4% wszystkich lokalnych przedsiębiorstw. W zestawieniu ilościowym podmiotów gospodarczych w kraju lista najliczniej reprezentowanych działów w swej górnej części nie jest radykalnie odmienna – na czołowych dwóch pozycjach są te same działy: nr 47 (*handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi*): 640 tys. firm oraz nr 43 (*roboty budowlane specjalistyczne*): 284 tys. podmiotów, zaś w pierwszej piątce plasuje się jeden, nieobecny w zestawieniu „top 5” dla Podlasia, dział 68 (*działalność związana z obsługą rynku nieruchomości*): 203 tys. firm.

Specyfikę profilu działalności gospodarczej w województwie podlaskim, wykorzystując dane GUS, można przedstawić również w inny sposób: prezentując działy gospodarcze, w których udział podlaskich podmiotów (w strukturze krajowej) jest najwyższy. Zestawienie o tym charakterze ukazuje swoistą specjalizację regionu podlaskiego, informuje o rodzajach działalności gospodarczej, które są wyróżniające - powszechnie występują w analizowanym województwie. W poniższej tabeli wyeksponowano 7 najsilniej, na tle Polski, reprezentowanych na Podlasiu działów PKD.

Tabela 3. Specjalizacja gospodarcza województwa podlaskiego: działy PKD o najwyższym udziale podlaskich podmiotów w zasobach krajowych

Dział PKD	Nazwa działu	Liczba podmiotów	% zasobów krajowych
02	leśnictwo i pozyskiwanie drewna	884	4,7
75	działalność weterynaryjna	397	4,4
84	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1094	4,0
16	produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	1356	3,8
01	uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	2726	3,8

¹⁸ Tamże.

¹⁹ Generalnie wyróżnia się 88 działów PKD. W województwie podlaskim nie występują podmioty jedynie z dwóch z nich: *górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego* (dział 06) oraz *górnictwo rud metali* (dział 07).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

08	pozostałe górnictwo i wydobywanie	114	3,7
31	produkcja mebli	939	3,6

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gospodarczy koloryt województwa podlaskiego konstituują liczne przedsiębiorstwa reprezentujące gospodarkę pierwotną (gospodarkę rolno-leśną), przynależące do działów nr 1 i nr 2 sekcji A Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007). Wyróżnikiem regionu jest bogata sieć usług weterynaryjnych (w analizowanym województwie lokuje się 4,4% wszystkich podmiotów tego typu w Polsce), świadczących w znaczącej części serwis na rzecz gospodarstw zajmujących się chowem inwentarza żywego. Na Podlasiu wyróżniają się ponadto firmy produkujące meble oraz wytwarzające inne dobra na bazie drewna (wyroby tartaczne, arkusze fornirowe, parkiety podłogowe, wyroby ciesielskie dla budownictwa).

Potwierdzeniem witalności agrarnego charakteru Podlasia są ponadto dane GUS o liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w ostatnich trzech latach. Na tle kraju największy odsetek nowych działalności uruchomiono w analizowanym województwie w następujących działach PKD: *leśnictwo i pozyskiwanie drewna* (4,7% wszystkich w kraju; nominalnie 234 podmioty), *działalność weterynaryjna* (4,4%; 102 firmy), *uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową* (4,2%; 318 podmiotów).²⁰

2.2 Popyt na pracę w województwie podlaskim

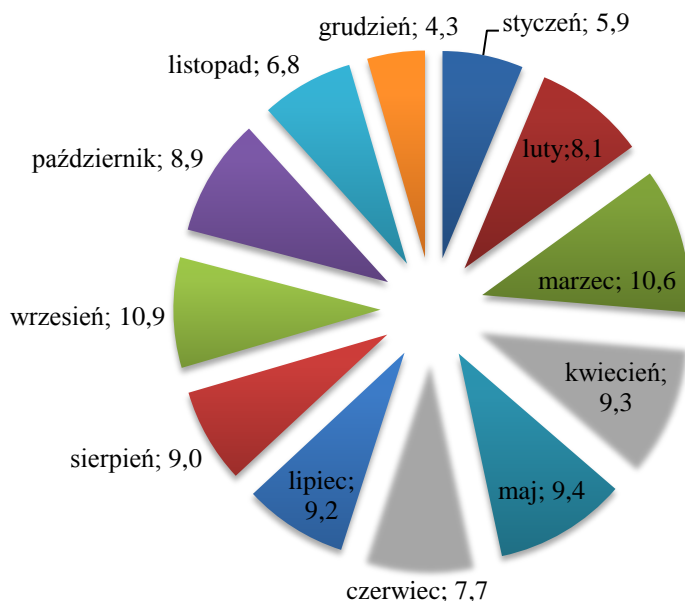
Na terenie województwa podlaskiego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku zdiagnozowano upublicznienie **52 494** ofert pracy, w których zawarta została informacja o **61 652** miejscach pracy. Największe natężenie w ukazywaniu się informacji o wolnych miejscach pracy przypadło na III kwartał roku (29,1% rocznego wolumenu). Najmniej ogłoszeń pojawiło się, zgodnie z tradycją ofertowania w krajowych warunkach gospodarki narodowej, w IV kwartale (20,0%). Przekrój miesięczny liczby anonsów zatrudnieniowych ukazuje, iż najlepszym momentem na poszukiwanie zatrudnienia (bądź zmianę dotychczasowego pracodawcy) był okres od marca do maja 2012 roku: w ciągu tych wiosennych stu dni poszukiwano kandydatów aż na 29,3% miejsc pracy z całorocznej puli popytu (nominalnie ponad 18 tys. ofert). „Martwym” okresem na rynku pracy był grudzień: w całym województwie poszukiwano wówczas pracowników na około 2,6 tys. wolnych miejsc pracy (4,3% wszystkich).

²⁰ Obliczenia własne na podstawie kategorii *Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej*, przyrost w latach 2009-2011, ostatnia aktualizacja danych 30.03.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=259731&p_token=0.8994435964665269

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
 ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Wykres 2. Zróżnicowanie popytu na Podlasiu w 2012 r. w ujęciu miesięcznym (w%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (oferty powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Tabela 4 Zróżnicowanie popytu w województwie podlaskim w przekroju grup źródeł ofertujących (powiatowe urzędy pracy vs pozostałe źródła) w ujęciu miesięcznym

Miesiąc	Ogółem	powiatowe urzędy pracy		pozostałe źródła ofert	
	N	N	%	N	%
styczeń	3612	928	4,8	2684	6,4
luty	4974	1789	9,2	3185	7,5
marzec	6533	2439	12,5	4094	9,7
kwiecień	5737	1780	9,1	3957	9,4
maj	5815	1738	8,9	4077	9,7
czerwiec	4737	1578	8,1	3159	7,5
lipiec	5665	1630	8,4	4035	9,6
sierpień	5527	1544	7,9	3983	9,4
wrzesień	6711	2337	12,0	4374	10,4
październik	5510	1686	8,7	3824	9,1
listopad	4196	1165	6,0	3031	7,2
grudzień	2635	846	4,3	1789	4,2
Ogółem	61652	19460	100	42192	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (miejsca pracy zidentyfikowane w powiatowych urzędach pracy) oraz CDS w Krakowie (miejsca pracy zidentyfikowane w pozostałych źródłach). Dane liczbowe odnoszą się do wolnych stanowisk pracy

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Natężenie liczby ofert pracy pojawiających się w poszczególnych miesiącach 2012 roku, w ujęciu dwuźródłowym, przedstawia interesujące prawidłowości. Połowa wszystkich wygenerowanych ofert w podlaskich powiatowych urzędach pracy (9,3 tys.) pojawiła się w przeciągu pięciu miesięcy: od lutego do czerwca. Osoby poszukujące ogłoszeń rekrutacyjnych w miejscowych PUP-ach, znikome szanse na znalezienie dla siebie oferty miały w grudniu analizowanego roku, w którym to miesiącu w 14 urzędach województwa dostępnych było łącznie - jedynie 846 wolnych miejsc pracy. W grupie pozostałych źródeł - w okresie od lipca do października - zauważa się stabilny (oscylujący w granicach 4 tys. wolnych miejsc pracy miesięcznie) strumień popytowy. Wyraźny regres ofertowania notuje się w styczniu oraz grudniu 2012 roku.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 5 Zróżnicowanie popytu (zidentyfikowane miejsca pracy w woj. podlaskim w przekroju grup źródeł ofertujących (powiatowe urzędy pracy vs pozostałe źródła) w ujęciu terytorialnym

	PUP		pozostałe źródła		Razem	
	N	%	N	%	N	%
Białystok	3798	45,7	4513	54,3	8311	100
Łomża	1151	47,5	1274	52,5	2425	100
Suwałki	72	4,1	1675	95,9	1747	100
powiat białostocki	995	64,2	554	35,8	1549	100
powiat augustowski	1369	83,8	265	16,2	1634	100
powiat bielski	1242	82,7	260	17,3	1502	100
powiat grajewski	1214	80,1	302	19,9	1516	100
powiat hajnowski	1007	84,5	185	15,5	1192	100
powiat kolneński	803	84,6	146	15,4	949	100
powiat łomżyński	335	52,8	300	47,2	635	100
powiat moniecki	580	90,9	58	9,1	638	100
powiat sejneński	1014	97,8	23	2,2	1037	100
powiat siemiatycki	537	89,4	64	10,6	601	100
powiat sokólski	1603	82,6	337	17,4	1940	100
powiat suwalski	1606	88,8	202	11,2	1808	100
powiat wysokomazowiecki	1099	90,5	116	9,5	1215	100
powiat zambrowski	1033	69,8	446	30,2	1479	100
RAZEM	19458		10720		30178	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (oferty powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zestawienie danych informujących o wolumenie ofert pracy dostępnych w danym podlaskim powiecie, w przekroju dwóch wskazanych źródeł, przedstawia silnie zróżnicowaną obecność powiatowych urzędów pracy na rynku lokalnego ofertowania zatrudnienia. W 13 podlaskich powiatach skala popytu w powiatowych urzędach pracy przewyższała wielkość zidentyfikowanych propozycji pracy we wszystkich pozostałych kanałach rekrutacyjnych (w 11 powiatach miejscowe PUP-y upubliczniły więcej niż 80% ofert pracy). Zewnętrzne wobec urzędów pracy źródła pośrednictwa zatrudnienia szczególnie aktywnie poszukiwały pracowników w jednostkach zurbanizowanych (Białystok, Łomża, Suwałki). Z 8,3 tys. ofert pracy w Białymstoku - 4,5 tys. angaży - wystąpiło poza systemem Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku.

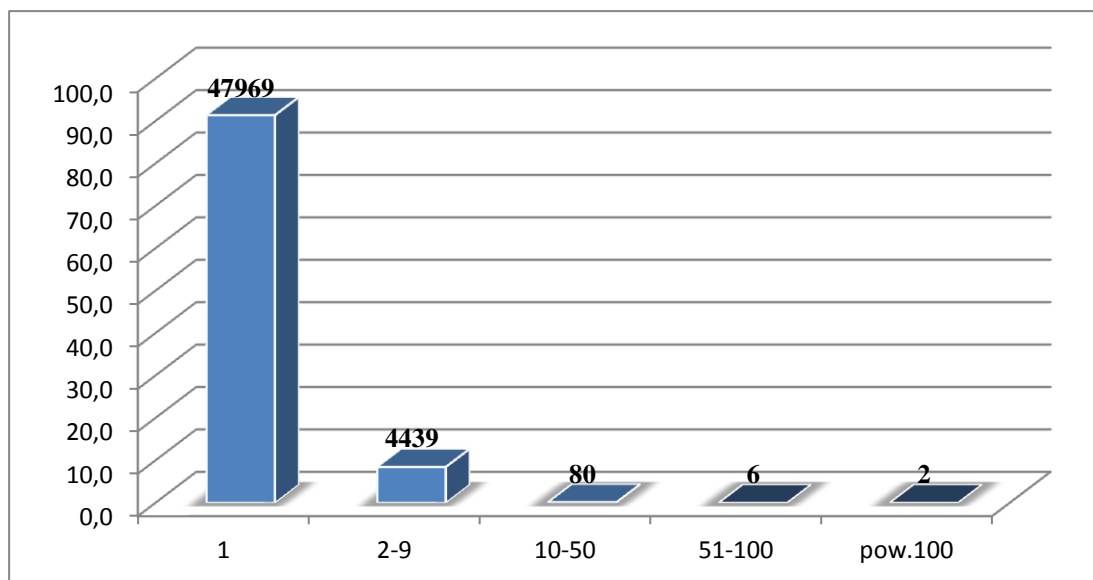
Aktywność pracodawców na polu pozyskania zasobów pracy na obszarze województwa podlaskiego w 2012 roku była nieco wyższa niż w roku poprzedzającym: w roku 2011 zidentyfikowano 56 550 miejsc pracy z terenu woj. podlaskiego lub spoza, w 2012r. 61 652 miejsca pracy, tym samym popyt na pracę na Podlasiu w 2012 roku stanowił 109,0% wolumenu bazowego. Ten nieznaczny progres nie przełożył się jednak na utrzymanie

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

poziomu stopy bezrobocia z końca 2011 roku. W ciągu dwunastu miesięcy 2012 roku liczba osób poszukujących zatrudnienia zwiększyła się o 2,8 tys. osób (do pułapu 68,7 tys.), sama zaś podstawowa miara kondycji rynku pracy wzrosła z 14,1% do 14,6%.²¹

Wykres 3. Zróżnicowanie ogłoszeń ze względu na liczbę ofertowanych miejsc pracy (dane w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (oferty powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Generalnie, przeważająca większość ofert pracy dotyczyła pojedynczego, wolnego stanowiska zatrudnienia (91,4% wszystkich ogłoszeń), 8,5% zidentyfikowanych ogłoszeń to oferty informujące o liczbie od 2 do 9 miejsc pracy, 0,2% stanowiły oferty o liczbie miejsc pracy od 10 do 50. pozostałe sporadycznie występujące oferty (nominalnie 2) dotyczyły dużych liczb miejsc pracy: jedna z nich aż 407 dostępnych miejsc pracy, druga 450 miejsc pracy.

Tabela 6. Lokalizacja miejsca świadczenia pracy ofertowanej w woj. podlaskim

Miejsce pracy	liczba ofert	%
powiaty ziemskie województwa podlaskiego	15887	25,8
m. Białystok	8311	13,5
inne województwo	6057	9,8
zagranica	4338	7,0
całe województwo podlaskie	3639	5,9
cała Polska	2552	4,1

²¹ Względnie pozytywnym aspektem tego procesu, na tle sytuacji ogólnopolskiej, była skala tego wzrostu. W województwie podlaskim między grudniem 2011 a grudniem 2012 stopa bezrobocia zwiększyła się o 0,5 punktu procentowego, podczas gdy w kraju o 0,9 pkt procentowego (z 12,5% do 13,4%).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

m. Łomża	2425	3,9
m. Suwałki	3555	5,8
więcej niż jedno miejsce pracy	444	0,7
oferty niezidentyfikowane	14444	23,4
razem	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (oferty powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Struktura aglomeratu anonsów zatrudnieniowych dostępnych na rynku rekrutacji otwartej (ofert dostępnych publicznie) odzwierciedla charakter współczesnej polityki rekrutacji pracowników: coraz aktywniejszej skłonności pracodawców do poszukiwania zasobów pracy na geograficznie odległych terytoriach. W grupie 61,7 tys. ofert aż co czwarta (13,4 tys.) dotyczyła etatu dostępnego poza granicami województwa podlaskiego. Możliwość pozyskania zatrudnienia na zewnętrznym (poza regionalnym) rynku stwarzały najczęściej podmioty oferujące pracę – w przypadku kraju – w województwie mazowieckim (2744 oferty pracy), małopolskim (761), dolnośląskim (443); zaś w przypadku zagranicy – w Niemczech (1312), Norwegii (579), Francji (188). Przedsiębiorstwa i instytucje lokalne odpowiadały (jedynie) za 54,9% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy – na największym powiatowym rynku podlaskim (w Białymstoku) poszukiwano 8,3 tys. osób (13,5% łącznego popytu). Istotnie, wiele ogłoszeń odnosiło się do stanowisk pracy cechujących się niestacjonarnym charakterem wykonywanych zadań (3,6 tys. ogłoszeń, w których angaż zakładał przemieszczanie się w granicach województwa podlaskiego). Na obszarach nie-wielkomięjskich województwa podlaskiego (powiaty ziemskie) strumień popytu był relatywnie skromny: 16 tys. ofert pracy w jednostkach zamieszkiwanych przez 776 tys. osób (64,5% populacji regionu).²²

Tabela 7. Zagraniczne oferty pracy w przekroju zawodów najpowszechniej rekrutowanych (N>50) i najpopularniejszych krajów docelowych świadczenia pracy²³

lp.	kod i nazwa zawodu	Liczba ofert	Kraje docelowe																
			Europa	Niemcy	Norwegia	Belgia	Austria	Francja	Włochy	Brytania	Holandia	Finlandia	Rosja	Hiszpania	Irlandia	Szwajcaria	Szwecja	Czechy	Włochy
1	833203_Kierowca samochodu ciężar.	213	94	19	0	1	0	2	5	0	1	11	0	0	0	0	12	0	2

²² Według danych NSP 2011 w województwie podlaskim na dzień 31.03.2011 roku zamieszkiwało 1 202 tys. osób, w tym w 3 powiatach grodzkich 426,4 tys., zaś w 14 jednostkach ziemskich 775,9 tys. Zob. Tablica *Ludność w gminach województwa podlaskiego*, (w:) Ludność w gminach. Stan w dniu 31 marca 2011 r. - wyniki spisu ludności i mieszkań 2011 r., www.stat.gov.pl/gus/5840_13169_PLK_HTML.htm

²³ Wszystkie przedstawione, zidentyfikowane oferty pracy pochodzą ze źródeł spoza powiatowych urzędów pracy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

2	341202_Opieku n osoby starszej S	177	4	120	0	1	0	1	13	0	0	0	0	1	0	1	0	2	7
3	721204_Spawac z metodą MAG	169	4	26	106	1	2	2	0	1	8	0	0	0	0	0	0	0	0
4	711903_Monter rusztowań	138	101	11	7	0	0	1	0	4	0	0	2	0	5	0	0	0	0
5	711501_Cieśla s	141	4	57	14	21	7	6	0	12	0	0	0	0	0	3	0	0	1
6	711202_Murarz S	144	15	41	0	32	0	27	0	1	0	5	0	0	0	0	0	0	0
7	721205_Spawac z metodą MIG	118	1	3	102	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
8	712606_Monter rurociągów okrętowych	104	0	0	104	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	721402_Monter kadłubów okrętowych S	102	0	0	102	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	833202_Kierow ca ciągnika siodłowego	97	59	12	0	0	0	0	0	1	0	9	0	0	0	3	0	0	0
11	721290_Pozosta li spawacze i pokrewni	86	6	36	1	0	12	2	0	5	16	0	0	2	0	0	0	0	0
12	132301_Kierow nik budowy	93	11	35	1	14	0	5	1	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0
13	711404_Zbrojar z	82	7	38	3	13	0	4	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	222101_Pielęgni arka	83	2	56	0	4	0	1	3	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0
15	741103_Elektry k S	82	10	31	6	0	16	2	0	0	0	0	0	3	0	1	0	0	0
16	722204_Ślusarz S	70	14	35	0	0	14	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	712101_Dekarz'	68	2	20	10	4	18	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
18	931301_Robotni k budowlany	55	10	19	3	4	2	3	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	712601_Hydrauli k	51	0	11	13	0	18	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (oferty powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W analizowanym okresie w źródłach ofert pracy ważną składową popytu były propozycje podjęcia pracy poza granicami Polski. Zapotrzebowanie na świadczenie pracy za

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

granicą objęło przede wszystkim pięć kategorii zawodowych. Podmioty organizujące pracę Polakom na rynku ponadnarodowym, po pierwsze, poszukiwały kierowców pojazdów przewożących wielotonowe ładunki (w tym najliczniej *kierowców samochodów ciężarowych*). Po drugie poszukiwano reprezentantów profesji okołomedycznych (*opiekun osoby starszej*). Trzecią kategorią zawodową, wewnątrznie zróżnicowaną, byli przedstawiciele zawodów budowlanych – od *spawacza metodą MAG po spawacza metodą MIG*. Kolejną grupą profesji pożądaną na rynku zagranicznym stali się *monterzy rurociągów okrętowych i monterzy kadłubów okrętowych*. I wreszcie piątą, powszechnie rekrutowaną kategorią, byli *kierowcy ciągnika siodłowego*. Popyt na przedstawicieli poszczególnych grup zawodowych był niekiedy zmonopolizowany przez pojedynczy rynek pracy: zapotrzebowanie na monterów branży stoczniowej dotyczyło wyłącznie Norwegii, zdecydowana większość zagranicznej pracy dla spawaczy również była dostępna w tym państwie. Rynek niemiecki oferował wiele angaży dla *opiekunów osób starszych* oraz *pielęgniarek*. Struktura zapotrzebowania na polskich pracowników sektora budowlanego była bardziej zróżnicowana terytorialnie: poza głównym rynkiem niemieckim relatywnie wiele propozycji świadczenia pracy dotyczyło Belgii, Holandii. *Kierowcy ciągników siodłowych* oraz *kierowcy samochodów ciężarowych* rekrutowani byli przeważnie do pracy – co naturalne w przypadku tych profesji – na transnarodowym (europejskim) rynku przewozów międzynarodowych. Łącznie największy popyt zagraniczny na polskie zasoby pracy pochodził z niemieckiego rosyjskiego i czeskiego systemu gospodarczego.

Tabela 8. Oferty pracy krajowej poza granicami województwa podlaskiego w przekroju zawodów najpowszechniej rekrutowanych (N>100)

lp	kod i nazwa zawodu	liczba ofert (ogółem)	liczba ofert z PUP	liczba ofert z innych źródeł
1	332203_Przedstawiciel handlowy	1062	0	1062
2	422103_Technik obsługi turystycznej S	452	0	452
3	711202_Murarz S	430	0	430
4	833203_Kierowca samochodu ciężarowego	359	1	358
5	524902_Doradca klienta	348	0	348
6	711501_Cieśla S	347	0	347
7	711404_Zbrojarz	313	0	313
8	712303_Tynkarz	282	0	282
9	122102_Kierownik działu sprzedaży	222	0	222
10	241202_Doradca finansowy	214	0	214
11	251401_Programista aplikacji	212	0	212
12	341202_Opiekun osoby starszej S	198	0	198

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

13	132301_Kierownik budowy	188	0	188

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (oferty powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Możliwość podjęcia pracy poza regionem Podlasia najczęściej dotyczyła dwóch grup zawodów. Pracodawcy z kraju, najliczniej, poszukiwali reprezentantów segmentu sprzedaży i marketingu (w tym zdecydowanie najpowszechniej ofertowanych *przedstawicieli handlowych*) oraz osób z branży turystycznej. Znaczny wolumen anonsów rekrutacyjnych dotyczących pracy poza granicami województwa, obejmował profesje budowlane – łącznie zidentyfikowano ponad 1300 propozycji pracy dla *murarzy, cieśli, zbrojarzy oraz tynkarzy*. Ponadto relatywnie wiele ofert podjęcia zatrudnienia na rynku krajowym posiadali podlascy *kierowcy samochodów ciężarowych*, a także *doradcy klienta* (niemal 350 ofert).

Tabela 9. Popyt na pracę a zasoby demograficzne powiatów ziemskich²⁴

Powiat ziemski	% ofert pracy	% mieszkańców regionu w wieku produkcyjnym
augustowski	4,8	4,9
białostocki	4,6	12,1
bielski	4,4	4,6
grajewski	4,5	4,1
hajnowski	3,5	3,6
kolneński	2,8	3,3
łomżyński	1,9	4,3
moniecki	1,9	3,5
sejneński	3,1	1,7
siemiatycki	1,8	3,8
sokólski	5,7	5,8
suwalski	10,5	2,9
wysokomazowiecki	3,6	4,8
zambrowski	4,4	3,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NSP 2011 oraz danych WUP w Białymstoku

²⁴ Przez zasoby demograficzne rozumie się łączną liczbę osób zamieszkujących w danym powiecie.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

W większości podlaskich powiatów ziemskich w roku 2012 uaktywnił się popyt rządu 4,4-4,8% wojewódzkiego wolumenu. Najmniejsza akcja rekrutacyjna objęła w minionym roku powiat siemiatycki, moniecki oraz łomżyński; jednostki najsilniej na Podlasiu powiązane sieciami migracji zagranicznej (odpowiednio: Stany Zjednoczone i Belgia). W stosunku do potencjału demograficznego analizowanych obszarów NUTS 4²⁵ szczególnie niski popyt pojawił się w powiecie białostockim – przy czym należy pamiętać, że w granicach tej jednostki mieszczą się tzw. sypialnie Białegostoku (Wasilków, Choroszcz, Supraśl), gminy których mieszkańcy pracują/ poszukują pracy w stolicy województwa. Relatywnie największy strumień popytu, na tle zasobów ludzkich, pojawił się w powiecie suwalskim i Suwałkach (10,5% podlaskich ofert pracy przy 2,9% populacji Podlasia w wieku produkcyjnym).

Tabela 10. Oferty pracy zidentyfikowane w województwie podlaskim w przekroju podmiotów rekrutujących

Województwo podlaskie				Kwartały 2012							
2012		2011		I kwartał		II kwartał		III kwartał		IV kwartał	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Źródło Ofert Pracy

Powiatowe Urzędy Pracy	19460	31,6	17561	31,1	5156	34,1	5096	31,3	5511	30,8	3697	30,0
Ogólnokrajowe internetowe serwisy pośrednictwa pracy	15911	25,8	11376	20,1	3711	24,5	3952	24,3	3969	22,2	4279	34,7
Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	12698	20,6	6639	11,7	2308	15,3	3401	20,9	4099	22,9	2890	23,4
Prasa regionalna	12067	19,6	19593	34,6	3621	23,9	3554	21,8	3613	20,2	1279	10,4
Biura Karier	1171	1,9	1104	2,0	246	1,6	165	1,0	620	3,5	140	1,1
Ochotnicze Hufce Pracy	345	0,6	277	0,5	77	0,5	121	0,7	91	0,5	56	0,5
Razem	61652	100	56550	100	15119	100	16289	100	17903	100	12341	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (oferty powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012 roku w regionie podlaskim, w stosunku do roku poprzedzającego, struktura kanałów poszukiwania pracowników zauważalnie się zmieniła. Na administracyjnym Podlasiu Powiatowe Urzędy Pracy generują obecnie największą liczbę ogłoszeń (31,6% wszystkich – w roku poprzedzającym plasowały się na miejscu drugim). Podobnie jak w roku 2011, nadal nieocenioną funkcję upublicznienia anonsów zatrudnienia pełnią ogólnokrajowe internetowe serwisy pośrednictwa pracy, w których odnaleźć można było co czwartą ze

²⁵ NUTS to pięciostopniowa klasyfikacja jednostek statystycznych obowiązująca w Unii Europejskiej. W przypadku Polski poziomy tej klasyfikacji obejmują: państwo (NUTS 1), województwa (NUTS 2), podregiony (grupy powiatów): NUTS 3, powiaty (NUTS 4) oraz gminy (NUTS 5).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

wszystkich dostępnych – w wolnym naborze – ofert pracy. Skokowy wzrost znaczenia w ofertowaniu pracy w regionie objął lokalne e-serwisy ogłoszeniowe, które absorbowały więcej niż co piąte ogłoszenie rekrutacyjne: nominalnie 12,7 tys. ofert (rok wcześniej ten wolumen był prawie dwukrotnie niższy). Co symptomatyczne, w bardzo szybkim tempie zmniejsza się skłonność pracodawców do rekrutowania zasobów pracy przy wykorzystaniu lokalnych i regionalnych mediów prasowych (w 2012 roku w prasie ukazało się 19,6% wszystkich zidentyfikowanych ogłoszeń; rok wcześniej prawie 35%). Trend powyższy zapewne nie ulegnie odwróceniu w kontekście spadku nakładów i wolumenu sprzedaży dzienników regionalnych.²⁶ W przekroju sezonowym wystąpiły interesujące natężenia ilości ofert w zależności od kanału dystrybucyjnego. W powiatowych urzędach informacje o wolnych miejscach pracy ogłaszano w poszczególnych kwartałach dosyć równomiernie, kumulacja ofert wystąpiła w I kwartale roku (34% całorocznej oferty). Ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa najintensywniej rekrutowały w ostatnim kwartale (34,7% rocznej puli z tego strumienia). Ostatnie trzy miesiące roku to opozycyjnie regres ofertowania w prasie lokalnej i regionalnej (1,3 tys. ofert – jedynie nieco ponad 10% upublicznionych w tym okresie).

Tabela 11. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w województwie podlaskim w ujęciu grup wielkich zawodów

Województwo podlaskie				Kwartały 2012							
2012		2011		I kwartał		II kwartał		III kwartał		IV kwartał	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Kod i nazwa grupy wielkiej zawodów

7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14345	23,3	14534	25,7	3112	20,6	4137	25,4	4512	25,2	2584	20,9
5_Pracownicy usług i sprzedawcy	11589	18,8	8965	15,9	3058	20,2	3192	19,6	3046	17,0	2293	18,6
2_Specjaliści	10048	16,3	8867	15,7	2576	17,0	2385	14,6	2624	14,7	2463	20,0
3_Technicy i inny średni personel	8322	13,5	8552	15,1	2306	15,3	2231	13,7	2153	12,0	1632	13,2
9_Pracownicy przy pracach prostych	5369	8,7	4995	8,8	1088	7,2	1541	9,5	1803	10,1	937	7,6
4_Pracownicy biurowi	4312	7,0	3406	6	1156	7,6	863	5,3	1490	8,3	803	6,5
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3917	6,4	4794	8,5	800	5,3	1269	7,8	1149	6,4	699	5,7
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy	3092	5,0	2174	3,8	810	5,4	527	3,2	940	5,3	815	6,6

²⁶ Sprzedaż największych 22 dzienników regionalnych w 2012 roku w Polsce spadła względem 2011 roku średnio o 11%. Skala regresu wolumenu sprzedaży podlaskich dzienników była jeszcze głębsza: Gazeta Współczesna – spadek rzędu 14,5% (średnia sprzedaż w 2012 roku na poziomie 10 tys. egz.), Kurier Poranny – 20,3% (8,2 tys. egz.). Obliczenia własne na podstawie danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy	328	0,5	248	0,4	94	0,6	112	0,7	84	0,5	38	0,3
0_Bez zawodu	330	0,5	15	0,0	119	0,8	32	0,2	102	0,6	77	0,6
Razem	61652	100	56550	100	15119	100	16289	100	17903	100	12341	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (oferty powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Przekrój popytu na pracę w ujęciu grup wielkich zawodów informuje o specyfice podlaskiego sektora wytwórczego i usługowego (rekrutacja do sektora pierwszego, tj. rolnictwa, jest de facto zamkniętą – wewnątrzrodzinną). W 2012 roku, podobnie jak w roku poprzedzającym, co czwarta propozycja pracy (23,3%) dotyczyła **robotników przemysłowych i rzemieślników**, reprezentantów zawodów, których istotą jest praca wykonywana przede wszystkim narzędziami ręcznymi. W porównaniu z rokiem 2011 wyraźnie zmniejszyło się zapotrzebowanie na reprezentantów ósmej grupy wielkiej zawodów (**operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń**): nominalny popyt uszczuplił się o prawie dziewięćset ofert – co może być odczytywane jako sygnał dekonunktury w transporcie (najpowszechniejszym zawodem tej grupy jest *kierowca samochodu ciężarowego*) i szerzej – w całej gospodarce. Co pozytywne w kontekście aspiracji kształtowania gospodarki opartej na wiedzy, w analizowanym roku wzrósł popyt na pracę profesji o najwyższych kwalifikacjach: **specjalistów** (z 8,9 tys. ogłoszeń do 10 tys.).

Przegląd danych w ujęciu kwartalnym informuje o grupach wielkich zawodów poszukiwanych na lokalnym rynku pracy ze zmienną bądź stałą intensywnością. W województwie podlaskim szczególnie niejednostajny popyt wystąpił w przypadku **pracowników usług i sprzedawców**, kategorii poszukiwanej intensywnie w pierwszych dwóch kwartałach. **Pracownicy biurowi** największe szanse na podjęcie pracy mieli w pierwszym oraz trzecim kwartale. Natomiast w drugim oraz trzecim kwartale 2012 roku znaczący udział w strukturze ogłoszeń dotyczył zapotrzebowania na **pracowników przy pracach prostych** (10% ofert ukazało się między kwietniem a czerwcem). Aż co piąte ogłoszenie upublicznione w ostatniej kwarcie roku skierowane było do **specjalistów** (2,5 tys. ofert).

Tabela 12. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w województwie podlaskim

woj. podlaskie	Źródło Miejsc Pracy													
	2012		Powiatowe Urzędy Pracy		Ochotnicze Hufce Pracy		Prasa regionalna		Ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy		Lokalne e-serwisy ogłoszeniowe		Biura Karier	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Kod i nazwa grupy wielkiej zawodów z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14345	23,3	3727	19,2	33	9,6	6291	52,1	689	4,3	3590	28,3	15	1,3

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	11589	18,8	5251	27,0	128	37,1	961	8,0	1871	11,8	3320	26,1	58	5,0
2_Specjaliści	10048	16,3	1221	6,3	10	2,9	857	7,1	6508	40,9	1083	8,5	369	31,5
3_Technicy i inny średni personel	8322	13,5	1909	9,8	26	7,5	1005	8,3	3646	22,9	1583	12,5	153	13,1
9_Pracownicy przy pracach prostych	5369	8,7	2829	14,5	98	28,4	989	8,2	71	0,4	1372	10,8	10	0,9
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3917	6,4	1439	7,4	10	2,9	1097	9,1	442	2,8	926	7,3	3	0,3
4_Pracownicy biurowi	4312	7,0	2658	13,7	39	11,3	157	1,3	339	2,1	606	4,8	513	43,8
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy	3092	5,0	121	0,6	-	-	528	4,4	2262	14,2	154	1,2	27	2,3
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	328	0,5	148	0,8	1	0,3	108	0,9	8	0,1	60	0,5	3	0,3
99_Bez zawodu	330	0,5	157	0,8	-	-	74	0,6	75	0,5	4	0,0	20	1,7
Razem	61652	100	19460	100	345	100	12067	100	15911	100	12698	100	1171	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (oferty powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zestawienie źródeł ofert pracy ze skalą popytu na reprezentantów dziesięciu grup wielkich zawodów pozwala na ukazanie kanałów rekrutacji specjalizujących się w poszukiwaniu określonej kategorii zawodów. **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy** poszukiwani byli niemal wyłącznie przy wykorzystaniu ogólnopolskich internetowych serwisów pośrednictwa pracy (14,2% wszystkich miejsc pracy dostępnych było we wskazanym kanale). Powiatowe urzędy pracy odznaczały się wyraźną przewagą nad innymi źródłami w zakresie prezentowania ofert skierowanych do **pracowników usług i sprzedawców**: 5,3 tys. miejsc pracy (27%), aczkolwiek w rekrutacji pracowników z tej grupy zawodowej, swoją pozycję wyraźnie zaznaczyły lokalne e-serwisy ogłoszeniowe: 3,3 tys. miejsc pracy (26,1%). Osoby dysponujące kwalifikacjami zawodowymi grupy 2 (**specjaliści**) największe szanse na uzyskanie zatrudnienia miały kierując swą uwagę na ogłoszenia dostępne w krajowych e-serwisach pośrednictwa pracy (w których pojawiły się ogłoszenia o 41% wolnych miejsc pracy dedykowanych tej kategorii zawodów). Biura karier w największym stopniu poszukiwały **pracowników biurowych** (43% publikowanych ogłoszeń), zaś ochotnicze hufce pracy **pracowników usług i sprzedawców** (37%).

Tabela 13. Zestawienie najczęściej poszukiwanych zawodów w regionie podlaskim (1-20)

Województwo podlaskie		Kwartaly 2012			
2012	2011	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Kod i nazwa zawodu

332203_Przedstawiciel handlowy	3897	6,3	3252	5,8	1081	7,1	1059	6,5	965	5,4	792	6,4
522301_Sprzedawca S	2319	3,8	1835	3,2	557	3,7	616	3,8	647	3,6	499	4,0
515303_Robotnik gospodarczy	1897	3,1	1805	3,2	802	5,3	449	2,8	384	2,1	262	2,1
251401_Programista aplikacji	1787	2,9	440	0,8	494	3,3	534	3,3	444	2,5	315	2,6
524902_Doradca klienta	1509	2,4	700	1,2	276	1,8	341	2,1	509	2,8	383	3,1
711202_Murarz S	1213	2,0	1117	2,0	184	1,2	366	2,2	464	2,6	199	1,6
833203_Kierowca samochodu ciężarowego	1200	1,9	1652	2,9	291	1,9	369	2,3	338	1,9	202	1,6
931301_Robotnik budowlany	1150	1,9	1039	1,8	113	0,7	401	2,5	478	2,7	158	1,3
712303_Tynkarz	1126	1,8	558	1,0	190	1,3	367	2,3	411	2,3	158	1,3
411004_Technik prac biurowych S	1044	1,7	912	1,6	352	2,3	198	1,2	298	1,7	196	1,6
122102_Kierownik działu sprzedaży	782	1,3	319	0,6	187	1,2	100	0,6	237	1,3	258	2,1
531104_Opiekunka dziecięca domowa	767	1,2	320	0,6	139	0,9	232	1,4	240	1,3	156	1,3
243305_Specjalista do spraw sprzedaży	685	1,1	849	1,5	140	0,9	182	1,1	224	1,3	139	1,1
711501_Cieśla s	654	1,1	902	1,6	107	0,7	221	1,4	250	1,4	76	0,6
241202_Doradca finansowy	614	1,0	388	0,7	89	0,6	196	1,2	182	1,0	147	1,2
512001_Kucharz S	613	1,0	566	1,0	158	1,0	220	1,4	145	0,8	90	0,7
411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	600	1,0	485	0,9	210	1,4	156	1,0	125	0,7	109	0,9
711404_Zbrojarz	574	0,9	848	1,5	122	0,8	162	1,0	199	1,1	91	0,7
712301_Monter ociepleń budynków	536	0,9	497	0,9	36	0,2	211	1,3	240	1,3	49	0,4
911207_Sprzątaczką biurowa	524	0,8	421	0,7	142	0,9	98	0,6	159	0,9	125	1,0
Pozostałe zawody	38161	61,9	37645	66,5	9449	62,5	9811	60,2	10964	61,2	7937	64,3
Razem	61652	100	56550	100	15119	100	16289	100	17903	100	12341	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (oferty powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł). Pełne zestawienie na CD.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

W roku 2012 najbardziej poszukiwanym zawodem w województwie podlaskim był *przedstawiciel handlowy* (6,3% zdefiniowanego popytu: nominalnie 3,9 tys. propozycji zatrudnienia). Znaczący strumień zapotrzebowania (ponad 2 tys.) kierowano do *sprzedawców*, osób wykonujących bezpośrednią bądź pośrednią obsługę nabywców. Co pozytywne w kontekście transformacji podlaskiej gospodarki w kierunku gospodarki opartej na wiedzy, w powyższym ilościowym zestawieniu popytu, na bardzo wysokim czwartym miejscu pojawił się *programista aplikacji* (1,8 tys. ogłoszeń rekrutacyjnych). Należy podkreślić, iż popyt na tę kategorię pracowników wzrósł w 2012r. ponad trzykrotnie, w stosunku do roku ubiegłego. Nadzwyczaj wiele ofert dostępnych na Podlasiu (1,9 tys.) adresowano do *robotników gospodarczych*. Dekoniunktura w budownictwie przełożyła się na znaczący spadek ofert kierowanych do profesji bezpośrednio związanych z tą branżą: *zbrojarzy* (regres wolumenu ogłoszeń prawie o połowę), *cieśli* (spadek o 38,0%).²⁷ W 2012 roku, w stosunku do rozkładu zapotrzebowania na pracę w roku poprzedzającym, skokowo zwiększyło się poszukiwanie *opiekunek dziecięcych domowych* (767 ofert pracy)²⁸ oraz *doradców klienta* (progres ofert z 700 do 1,5 tys.). Z grupy wielkiej zawodów rozpoczynających się kodem 1 w pierwszej dwudziestce najpowszechniej poszukiwanych profesji w województwie podlaskim znalazł się jedynie *kierownik działu sprzedaży*, notujący wyraźny wzrost liczby ogłoszeń (z 0,3 tys. w 2011 roku do niemal 0,8 tys. w 2012). Dwadzieścia najbardziej pożądaných zawodów na Podlasiu generowało niemal 40% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy.

²⁷ Wyjątkiem był popyt na *tylnkarzy*: dwukrotny wzrost liczby ofert w stosunku do 2011 roku.

²⁸ Portret statystycznej *opiekunki dziecięcej* w naszym kraju, wyłaniający się na podstawie danych portalu niania.pl, przedstawia się następująco: kobieta w wieku 28 lat, mieszkająca w dużym mieście, zarabiająca 9 zł za godzinę, posiadająca 2-letnie doświadczenie zawodowe, incydentalnie mieszkająca z rodzinami, u których pracuje, zazwyczaj spędzająca z dziećmi do 3 roku życia od 8 – 10 godzin dziennie (od poniedziałku do piątku).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 14. Zestawienie najczęściej poszukiwanych zawodów w woj. podlaskim (21-50)

Lp	kod i nazwa zawodu	Województwo podlaskie				Lp	kod i nazwa zawodu	Województwo podlaskie			
		2012		2011				2012		2011	
		N	%	N	%			N	%	N	%
21	513101_Kelner	490	0,8	471	0,8	36	712202_Glazurnik	311	0,5	304	0,5
22	432103_Magazynier	467	0,8	475	0,8	37	753105_Krawiec S	311	0,5	253	0,4
23	422103_Technik obsługi turystycznej S	461	0,7	9	0,0	38	331301_Księgowy	310	0,5	253	0,4
24	941201_Pomoc kuchenna	446	0,7	309	0,5	39	721204_Spawacz metodą MAG	307	0,5	145	0,3
25	524302_Konsultant \ agent sprzedaży bezpośredniej	423	0,7	352	0,6	40	541307_Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	304	0,5	137	0,2
26	514101_Fryzjer S	397	0,6	241	0,4	41	741103_Elektryk	301	0,5	245	0,4
27	833202_Kierowca ciągnika siodłowego	392	0,6	166	0,3	42	753303_Szwaczka	271	0,4	227	0,4
28	132301_Kierownik budowy	390	0,6	472	0,8	43	524904_Hostessa	269	0,4	194	0,3
29	711601_Brukarz	364	0,6	300	0,5	44	513202_Barman	254	0,4	214	0,4
30	243303_Przedstawiciel medyczny	359	0,6	405	0,7	45	712904_Technolog robót wykończeniowych w budownictwie S	240	0,4	39	0,1
31	332101_Agent ubezpieczeniowy	358	0,6	599	1,1	46	932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	239	0,4	293	0,5
32	411003_Pracownik kancelaryjny	350	0,6	247	0,4	47	235915_Wykładowca na kursach (edukator, trener)	233	0,4	77	0,1
33	722204_Ślusarz S	346	0,6	334	0,6	48	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	233	0,4	230	0,4
34	341202_Opiekun osoby starszej S	345	0,6	564	1,0	49	713102_Malarz budowlany	224	0,4	259	0,5
35	712101_Dekarz S	329	0,5	337	0,6	50	621090_Pozostali robotnicy leśni i pokrewni	224	0,4	2,0	0,0

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (oferty powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Trzecią dziesiątkę najpowszechniej poszukiwanych zawodów w województwie podlaskim w roku 2012 otwierają *kelnerzy*, na których w roku 2011 było niemal identyczne zapotrzebowanie (0,8%). Ponad czterysta sześćdziesiąt ofert pracy, podobnie jak w roku poprzedzającym, kierowano do *magazynierów*. Wyraźnie większe szanse na podjęcie pracy mieli *technicy obsługi turystycznej*, do przedstawicieli tego zawodu skierowano 461

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

ogłoszenia, (o 452 więcej ogłoszeń niż w roku 2011). Należy jednak zaznaczyć, iż zidentyfikowany wzrost popytu dotyczył pojawienia się jednej oferty pracy spoza regionu (woj. małopolskie), w której zgłoszono popyt na 450 pracowników. Mniej optymistyczne nastroje na rynku zatrudnienia dotyczyły *agentów ubezpieczeniowych*, na których to zgłoszono popyt o 60% niższy niż w roku bazowym. Wśród pożądaných profesji specjalistycznych na Podlasiu w pierwszej pięćdziesiątce znaleźli się *przedstawiciel medyczny* oraz *kierownik budowy*.

Tabela 15. Staże dofinansowane przez powiatowe urzędy pracy w 2012 roku (N>18)

Kod i nazwa zawodu	województwo (ogółem)	Białystok	Łomża	m. Suwałki+pow.suw.	Augustów	Białystok	Bielsk	Grajewo	Hajnówka	Kolno	Łomża	Mońki	Sejny	Siemiatycze	Sokółka	Wys. Mazowieckie	Zambrów
		N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
411004_Technik prac biurowych S	750	157	54	17	5	45	70	79	0	49	12	33	7	79	70	0	69
522301_Sprzedawca S	699	14	30	36	71	2	42	63	49	55	12	37	44	28	83	43	71
515303_Robotnik gospodarczy	428	1	6	5	7	7	4	43	43	72	15	25	155	15	3	17	10
411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	322	3	5	37	36	0	41	3	0	23	0	5	40	1	57	67	0
411003_Pracownik kancelaryjny	175	3	0	10	3	0	2	1	77	30	0	1	21	2	9	7	3
941201_Pomoc kuchenna	143	4	9	6	9	0	13	10	3	9	0	5	14	13	23	6	19
334306_Technik administracji S	128	17	17	3	0	2	2	9	0	35	8	30	5	0	0	0	0
325905_Opiekunka dziecięca S	124	1	0	7	3	9	2	10	3	4	1	1	31	11	14	16	11
432103_Magazynier	95	4	5	7	3	0	7	6	2	9	1	0	3	4	9	12	19
911207_Sprzątaczką biurowa	91	0	0	5	0	0	0	13	1	14	0	3	28	13	1	5	8
514101_Fryzjer S	84	12	2	14	2	3	2	13	0	8	1	5	1	6	7	2	1
431101_Asyntent do spraw księgowości	71	13	2	10	6	1	0	0	0	16	1	5	3	1	4	2	4

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Kod i nazwa zawodu	województwo (ogółem)	Białystok	Łomża	m. Suwałki+pow. suw.	Augustów	Białystok	Bielsk	Grajewo	Hajnówka	Kolno	Łomża	Mońki	Sejny	Siemiatycze	Sokolka	Wys. Mazowieckie	Zambrów
		N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
331301_Księgowy	69	31	3	2	3	3	8	6	1	0	0	4	0	0	4	0	4
412001_Sekretarka	68	1	1	13	3	2	3	3	0	5	1	3	10	0	13	4	6
931301_Robotnik budowlany	51	0	2	2	3	1	4	9	5	4	0	2	10	0	3	6	0
334390_Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	47	0	0	1	0	1	0	0	0	4	0	0	36	0	3	2	0
512001_Kucharz S	45	1	2	3	0	0	1	7	4	1	0	2	4	4	6	4	5
961302_Robotnik placowy	43	0	0	0	0	0	0	0	6	12	0	0	25	0	0	0	0
513101_Kelner S	42	1	3	5	7	0	4	10	0	3	0	2	0	2	0	0	2
261901_Asyntent prawny	41	20	0	4	0	0	2	0	0	1	0	2	0	0	3	3	1
331203_Referent (asyntent) bankowości	41	1	2	1	2	0	3	0	0	0	0	0	0	3	6	12	3
711101_Konserwator budynków	41	0	5	1	0	0	0	1	0	3	0	1	9	1	18	1	1
962906_Woźny	41	0	0	3	0	0	3	6	0	6	0	1	10	0	2	0	10
722307_Operator obrabiarek skrawających S	40	0	0	0	0	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
422603_Rejestratorka medyczna	38	2	1	1	1	0	2	0	2	0	0	1	3	4	12	9	0
514202_Kosmetyczka	37	6	0	5	2	1	2	3	0	5	1	2	0	2	5	1	1
932909_Pomocnik mleczarski	37	0	0	1	0	1	0	12	4	10	0	0	0	0	0	0	9
422602_Recepcjonista	36	5	3	6	5	2	0	0	2	3	0	0	1	2	4	1	1
723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	36	2	0	1	5	2	0	2	2	2	0	2	0	5	2	4	6

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Kod i nazwa zawodu	województwo (ogółem)	Białystok	Łomża	m. Suwałki+pow. suw.	Augustów	Białystok	Bielsk	Grajewo	Hajnówka	Kolno	Łomża	Mońki	Sejny	Siemiatycze	Sokółka	Wys. Mazowieckie	Zambrów	
		N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
99_Bez zawodu	33	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
911206_Salowa	32	0	0	0	0	0	1	2	15	1	0	3	4	0	4	1	1	1
228301_Fizjoterapeuta	31	5	4	3	5	1	2	2	2	1	0	2	0	0	0	3	1	1
332302_Zaopatrzeniowiec	31	1	0	2	0	0	0	0	0	4	0	0	4	1	19	0	0	0
611306_Ogrodnik terenów zieleni	31	0	0	1	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	27	0	0	0
931205_Robotnik drogowy	31	0	0	0	0	0	0	2	11	7	0	2	5	2	2	0	0	0
234201_Nauczyciel przedszkola	30	6	4	0	1	2	6	0	0	0	0	3	1	5	2	0	0	0
441101_Pomocnik biblioteczny	29	0	0	1	1	1	0	1	2	6	0	2	7	0	6	2	0	0
752205_Stolarz S	29	0	0	0	3	0	1	2	8	0	0	5	1	0	3	2	4	4
961201_Sortowacz surowców wtórnych	29	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	2	0	13	5	7	7
513202_Barman	28	1	1	5	4	0	2	3	0	1	0	0	2	2	3	1	2	2
531202_Asyntent nauczyciela przedszkola	27	2	1	3	0	2	1	6	0	1	0	0	2	0	5	3	0	0
921401_Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	27	0	0	0	0	0	1	21	0	0	0	0	1	0	4	0	0	0
243106_Specjalista do spraw marketingu i handlu	25	9	2	7	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	4	0	0	0
243305_Specjalista do spraw sprzedaży	22	8	3	0	0	2	0	0	0	0	1	0	2	0	1	0	0	0
523002_Kasjer handlowy	22	1	0	0	2	0	0	0	0	7	0	2	8	0	0	2	0	0
431102_Fakturzystka	21	2	2	0	0	3	1	2	0	1	1	0	0	1	4	0	1	1

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Kod i nazwa zawodu	województwo (ogółem)	Białystok	Łomża	m. Suwałki+pow. suw.	Augustów	Białystok	Bielsk	Grajewo	Hajnówka	Kolno	Łomża	Mońki	Sejny	Siemiatycze	Sokółka	Wys. Mazowieckie	Zambrów
		N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
524902_Doradca klienta	21	8	0	3	2	1	1	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0
332203_Przedstawiciel handlowy	20	1	0	1	2	0	0	6	0	1	1	0	4	1	0	1	2
343301_Bibliotekarz S	20	4	0	0	2	0	0	4	0	1	0	2	1	1	5	0	0
343901_Animator kultury S	20	1	0	3	0	0	7	0	0	1	1	3	0	0	2	1	1
512002_Kucharz małej gastronomii S	20	0	1	1	4	0	4	1	0	1	0	0	0	4	1	0	1
531190_Pozostali opiekunowie dziecięcy	20	0	0	1	0	0	1	5	0	4	0	0	1	0	8	0	0
814104_Wulkanizator	20	0	0	1	1	0	1	4	0	1	0	1	0	0	8	1	2
335290_Pozostali urzędnicy do spraw podatków	19	0	0	15	1	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0
341203_Opiekun w domu pomocy społecznej S	19	3	1	1	1	2	3	1	0	0	1	2	0	3	1	0	0
722390_Pozostali ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	19	0	0	0	0	0	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
222101_Pielęgniarka	18	2	3	3	3	1	0	1	1	0	0	0	0	1	3	0	0
235914_Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	18	0	0	4	1	5	2	0	0	2	0	1	1	0	0	0	2
241202_Doradca finansowy	18	3	2	2	3	0	0	1	0	0	2	0	1	0	0	0	0
321301_Technik farmaceutyczny S	18	4	0	1	0	4	2	1	1	0	0	0	0	0	3	0	2
751204_Piekarz S	18	0	0	3	0	0	1	2	3	1	0	0	1	0	6	0	1
932101_Pakowacz	17	0	2	0	2	0	0	1	0	2	0	0	0	10	0	0	0

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Kod i nazwa zawodu	województwo (ogółem)	Białystok	Łomża	m. Suwałki+pow. suw.	Augustów	Białystok	Bielsk	Grajewo	Hajnówka	Kolno	Łomża	Mońki	Sejny	Siemiatycze	Sokółka	Wys. Mazowieckie	Zambrów
		N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
351203_Technik informatyk S	16	1	2	0	1	2	0	0	1	0	0	3	0	2	1	1	1
441990_Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	16	0	0	0	3	1	0	0	0	3	0	0	1	0	8	0	0
522305_Technik handlowiec S	16	2	0	2	1	1	0	1	0	1	0	0	0	5	2	0	0
933304_Robotnik magazynowy	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	6	0	2
262101_Archiwista	15	1	0	1	3	0	1	0	0	0	0	0	7	0	0	2	0
341202_Opiekun osoby starszej S	15	0	1	2	3	4	1	0	0	0	0	1	0	1	2	0	0
522303_Sprzedawca w branży przemysłowej	15	0	0	1	1	0	0	1	0	3	0	0	1	2	6	0	0
532904_Sanitariusz szpitalny	15	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	3	0	7	3	0	0
921301_Pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	15	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	12	0	1	0	0
962105_Goniec	15	0	0	4	0	0	0	0	0	6	0	0	1	0	3	0	1
242217_Specjalista administracji publicznej	14	10	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
334402_Sekretarka medyczna	14	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	7	1	1	3
341205_Pracownik socjalny	14	0	1	1	0	0	1	1	1	1	0	6	2	0	0	0	0
422502_Pracownik informacji turystycznej	14	1	0	3	1	0	0	0	5	0	0	0	4	0	0	0	0
722204_Slusarz S	14	1	0	0	0	0	6	1	0	1	0	1	0	1	3	0	0
325402_Technik masażysta S	13	2	1	1	2	1	2	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Kod i nazwa zawodu	województwo (ogółem)	Białystok	Łomża	m. Suwałki+pow. suw.	Augustów	Białystok	Bielsk	Grajewo	Hajnówka	Kolno	Łomża	Mońki	Sejny	Siemiatycze	Sokółka	Wys. Mazowieckie	Zambrów
		N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
911290_Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	13	0	0	1	5	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	4	1
343203_Florysta S	12	0	0	0	2	0	4	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2
832202_Kierowca samochodu dostawczego	12	0	0	2	1	0	0	2	0	1	0	0	6	0	0	0	0
932901_Konserwator części	12	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	3	0	4	1	1
213201_Doradca rolniczy	11	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	6	1	0	1	1
531103_Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	11	0	1	0	0	0	0	2	0	0	4	0	0	3	0	1	0
621002_Robotnik leśny	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	2	0	0
216101_Architekt	10	5	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
235107_Pedagog	10	2	0	2	0	0	0	2	0	0	1	1	1	0	0	0	0
325907_Terapeuta zajęciowy S	10	0	1	1	0	2	0	0	3	0	0	1	1	0	0	1	0
332101_Agent ubezpieczeniowy	10	2	0	0	1	0	0	2	0	0	0	1	0	2	0	0	2
514102_Fryzjer damski	10	3	0	0	1	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3
532201_Opiekunka domowa	10	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	7	0	0	0	0
711202_Murarz S	10	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	2	2	0
723105_Mechanik samochodów osobowych	10	0	0	2	1	0	4	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0
751201_Cukiernik S	10	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	2	1	0	0	4
932910_Pomocnik piekarza	10	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	1	2	2	0	2

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Kod i nazwa zawodu	województwo (ogółem)	Białystok	Łomża	m. Suwałki+pow. suw.	Augustów	Białystok	Bielsk	Grajewo	Hajnówka	Kolno	Łomża	Mońki	Sejny	Siemiatycze	Sokółka	Wys. Mazowieckie	Zambrów
		N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
Pozostałe	1189	170	47	98	84	42	66	94	38	61	5	31	115	30	136	56	72
Razem	6254	564	234	395	325	161	405	493	300	514	70	249	702	292	683	317	386

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (oferty powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W roku 2012 podlaskie powiatowe urzędy pracy dysponowały 6254 miejscami stażu, kierowanymi do zarejestrowanych osób bezrobotnych, kwalifikujących się do kategorii osób pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy.²⁹ Generalnie celem stażu jest wyposażenie osoby bezrobotnej w zawodowe umiejętności praktyczne poprzez wykonywanie obowiązków zawodowych na stanowisku pracy - bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą (bezrobotny na okres odbywania stażu nie traci statusu osoby bezrobotnej). Stażysta otrzymuje stypendium w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych wypłacane przez właściwy powiatowy urząd pracy.

W województwie podlaskim najpowszechniej oferowano staże dedykowane reprezentantom zawodów grupy dużej 41 (**sekretarki, operatorzy urzędzeń biurowych i pokrewni**) oraz grupy wielkiej 5 (**pracownicy usług i sprzedawcy**). Nominalnie najwięcej staży przygotowano *technikom prac biurowych* (750 miejsc), niewiele mniej *sprzedawcom* (699 miejsc). Na następnych miejscach uplasowali się *robotnicy gospodarczy* (428 miejsc) i *pozostali pracownicy obsługi biurowej* (322 miejsca). Największe środki na tę formę aktywizacji zawodowej, spośród urzędów ziemskich, przeznaczył PUP w Sejnach (702 staże) i PUP w Sokółce (683 staże). W Białymstoku wyróżniła się znacząca liczba finansowanych staży przeznaczonych dla *techników prac biurowych* (157 miejsc), natomiast w Sejnach *robotników gospodarczych* (155). Przedstawione w powyższej tabeli zawody generowały 81,0% wszystkich miejsc stażu (5,1 tys.) finansowanych przez podlaskie urzędy pracy w 2012 roku.

²⁹ Pełen katalog grup wyodrębnionych jako znajdujące się w „szczególnej sytuacji na rynku pracy” tworzą osoby: 1) do 25 roku życia, 2) długotrwale bezrobotni, 3) kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, 4) powyżej 50 roku życia, 5) bez kwalifikacji zawodowych, 6) bez doświadczenia zawodowego, 7) bez wykształcenia średniego, 8) samotnie wychowujący co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia, 9) osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia, 10) po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego, 11) niepełnosprawni. Zob. art. 49 *Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.)*.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Staże są realizowane bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, co oznacza że miejsce stażu nie powinno być traktowane jako miejsce pracy *sensu stricto*. Jest to miejsce aktywizacji zawodowej, które zgodnie z definicją ma przyczynić się do nabycia przez bezrobotnego umiejętności praktycznych poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy. Jednakże miejsce stażu może stanowić potencjalne miejsce pracy. Dla tego typu programów aktywizacji liczona jest efektywność zatrudnieniowa³⁰, która pokazuje prawdopodobieństwo otrzymania zatrudnienia po zakończeniu stażu. Jeżeli osoba odbywająca staż, po jego zakończeniu została zatrudniona w miejscu odbywania stażu, należy przyjąć, iż miejsce stażu stało się miejscem pracy.³¹

W województwie podlaskim, w 2012r. zanotowano wysoki udział miejsc stażu w ogóle zidentyfikowanych wolnych miejsc pracy, w grupie **pracowników przy pracach prostych**. Przykładowymi zawodami w tej grupie, w których finansowane były miejsca stażu, były: *pomoc kuchenna, sprzątaczką biurowa, robotnik budowlany, robotnik placowy, woźny*. Są to zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana przez przedstawicieli zawodów należących do tej kategorii wymaga zastosowania prostych narzędzi i ograniczonej własnej inicjatywy oraz oceny. W tej sytuacji można byłoby się zastanawiać nad zasadnością organizowania staży w zawodach, które obejmuje grupa **pracowników przy pracach prostych**. Z drugiej strony w tego rodzaju zawodach, czego przykładem jest *911205_pracownik pomocniczy obsługi hotelowej (s)*, odbywa się kształcenie zawodowe. Ponadto część zawodów znajdujących się w grupie **pracowników przy pracach prostych**, np.: zawód taki, jak *931301_Robotnik budowlany w rzeczywistości* wymaga wyższego poziomu wiedzy i mogłaby być sklasyfikowana na poziomie wyższym, równym, np. *515303_Robotnikowi gospodarczemu* sklasyfikowanemu w grupie **5_pracowników usług i sprzedawców**.

Tabela 16. Sezonowość popytu na pracę w województwie podlaskim w przekroju zawodów i specjalności. W tabeli prezentowanych jest 10 zawodów o najwyższej liczbie ofert.

	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w I kw. 2012r.	% ofert miejsc 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w II kw. 2012r.	% ofert miejsc 2012 w kwartale

³⁰ Efektywność zatrudnieniowa (wskaźnik ponownego zatrudnienia w programie) liczona jest jako udział procentowy osób, które podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu stażu, w liczbie osób, które ukończyły staż. Za osobę która podjęła pracę, uważa się osobę, która w trakcie odbywania stażu lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w stażu podjęła zatrudnienie, przyjmuje się, że tak się stało, jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie wyrejestrowała się z powiatowego urzędu pracy lub jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się w PUP.

³¹ Efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła w skali województwa, w 2012r. 67,1% i wzrosła w porównaniu do 2011r. o 16,6%. Wskaźnik ten pokazuje prawdopodobną liczbę wszystkich podjęć pracy – nie tylko w miejscu odbywania stażu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

515303 Robotnik gospodarczy	1897	802	42,3	816029 Operator urzędzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	104	101	97,1
721204 Spawacz metodą MAG	307	136	44,3	721290 Pozostali spawacze i pokrewni	223	97	43,5
721205 Spawacz metodą MIG	182	111	61,0	712990 Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	120	58	48,3
712606 Monter rurociągów okrętowych	104	102	98,1	921401 Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	76	50	65,8
721402 Monter kadłubów okrętowych S	102	100	98,0	962990 Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	98	42	42,9
243103 Menedżer produktu	85	44	51,8	721404 Monter konstrukcji stalowych	93	39	41,9
811104 Operator koparki	99	40	40,4	331502 Likwidator szkód	53	38	71,7
722314 Tokarz w metalu	75	36	48,0	932913 Sortowacz	46	36	78,3
532201 Opiekunka domowa	79	35	44,3	712703 Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	82	35	42,7
911203 Pokojowa	76	31	40,8	711990 Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	57	34	59,6
	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w III kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w IV kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
931301 Robotnik	1150	478	41,6	711903 Monter rusztowań	219	114	52,1

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

budowlany							
422103 Technik obsługi turystycznej	461	452	98,0	143990 Pozostali kierownicy do spraw innych typów usług, gdzie indziej niesklasyfikowani	174	113	64,9
712301 Monter ociepleń budynków	536	240	44,8	235301 Lektor języka angielskiego	117	85	72,6
932911 Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	239	154	64,4	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	160	75	46,9
422201 Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	196	90	45,9	235304 Lektor języka niemieckiego	84	75	89,3
921301 Pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	193	87	45,1	235303 Lektor języka hiszpańskiego	84	70	83,3
235390 Pozostali lektorzy języków obcych	85	71	83,5	235305 Lektor języka rosyjskiego	77	70	90,9
713104 Szpachlarz	44	61	43,6	233012 Nauczyciel języka polskiego	76	69	90,8
522305 Technik handlowiec S	129	60	46,5	235306 Lektor języka rosyjskiego	77	69	87,3
834401 Kierowca operator wózków jezdniowych	114	59	51,8	235302 Lektor języka francuskiego	74	67	90,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (oferty powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Konglomerat danych zaprezentowany w czteroelementowym układzie przedstawia listy zawodów ofertowanych sezonowo, tzn. takich, na które w danym kwartale 2012 roku pojawił się popyt przewyższający 40% rocznego wolumenu ogłoszeń adresowanych do wskazanej profesji. W przypadku zawodów o marginalnym kwartalnym popycie na poziomie wojewódzkim (liczba ofert niższa niż 30) nie należy identyfikować danego zawodu jako sezonowego *in corpore*, zawodu generalnie (typowo) poszukiwanego w dłuższym odstępie czasu w stałych kwartałach.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

W 2012 r. w skali regionu podlaskiego na zidentyfikowaną sezonowość popytu wybitnie wpłynęły oferty pracy publikowane w regionie przez pracodawców z innych województw oraz innych krajów. Do wybitnie sezonowych zawodów zaliczyły się profesje związane z pracą na statkach: *monter rurociągów okrętowych* (98,1% w I kwartale) oraz *monter kadłubów okrętowych* (98% w I kwartale). Należy jednak zaznaczyć, iż w obu przypadkach informacje o wolnych miejscach pracy zgłoszone zostały przez pracodawców norweskich, a miejsca pracy usytuowane były poza terenem województwa podlaskiego. W II kwartale pojawiło się 97,1% wszystkich zidentyfikowanych wolnych miejsc pracy w zawodzie *operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego*. Charakterystycznym zawodem w III kwartale 2012r. okazał się *technik obsługi turystycznej s*, w którego przypadku zidentyfikowano 452 miejsca pracy (98% łącznego, rocznego popytu). Także i w tym przypadku zapotrzebowanie zostało zgłoszone przez pracodawcę spoza województwa podlaskiego (woj. małopolskie). Ostatni kwartał roku wykazał sezonowość popytu na lektorów języków obcych. Duże zapotrzebowanie, zgłoszone przez szkołę językową MOOSE dotyczyło lektorów języków: angielskiego, niemieckiego, hiszpańskiego, rosyjskiego i francuskiego. Również i w tym przypadku lektorów poszukiwano do wykonywania pracy poza województwem.

Wyciągając wnioski z obserwowanej sytuacji należy podkreślić, iż sezonowość zidentyfikowanego popytu nie jest tutaj jednoznaczna. Omówione przypadki zwiększonego popytu na pracę są wyrazem zastosowanego podejścia do sezonowości w badaniu. Należy pamiętać, iż potwierdzeniem sezonowości popytu na zawody jest jego powtarzalność w tych samych okresach roku, co należałoby potwierdzić kilkuletnią obserwacją. W opisanych przypadkach możemy mieć do czynienia z popytem wynikającym z potrzeby sytuacji, jednorazowym, który w następnych analogicznych okresach nie będzie notowany. Wart podkreślenia jest również fakt, iż w pierwszych miesiącach roku środki publiczne będące w dyspozycji urzędów pracy (sposobność subsydiowania zatrudnienia osób zarejestrowanych jako bezrobotne) umożliwiły poszukiwanie na znaczącą skalę *robotników gospodarczych*, co do których w całym roku zidentyfikowano 1897 miejsc pracy, z tego 802 miejsca w I kwartale. W przypadku tego zawodu 428 miejsc pracy było dofinansowanych w ramach staży.

Tabela 17. Miejsca pracy w województwie podlaskim w przekroju sekcji PKD

Województwo podlaskie			
2012		2011	
N	%	N	%

Kod i nazwa sekcji PKD 2007

C_Przetwórstwo przemysłowe	4195	6,8	5087	9,0
G_Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	3575	5,8	4398	7,8
K_Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2665	4,3	2413	4,3
F_Budownictwo	2351	3,8	4412	7,8
J_Informacja i komunikacja	2002	3,2	1690	3,0
P_Edukacja	1254	2,0	1508	2,7

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

T_Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	1127	1,8	1068	1,9
M_Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1062	1,7	818	1,4
I_Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	902	1,5	1246	2,2
H_Transport i gospodarka magazynowa	734	1,2	1262	2,2
N_Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	629	1,0	710	1,3
S_Pozostała działalność usługowa	360	0,6	361	0,6
D_Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektr., gaz, parę wodną, gorącą wodę i po- wietrze do układów klimatyzacyjnych	285	0,5	245	0,4
Q_Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	255	0,4	574	1,0
A_Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	218	0,4	248	0,4
R_Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	196	0,3	259	0,5
L_Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości.	150	0,2	158	0,3
O_Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	72	0,1	376	0,7
B_Górnictwo i wydobywanie	37	0,1	62	0,1
E_Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	33	0,1	53	0,1
U_Organizacje i zespoły eksterytorialne	19	0,0	1	0,0
Sekcja niezidentyfikowana	39531	64,1	29601	52,3
Razem	61652	100	56550	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (oferty powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012 roku spośród 61,7 tys. ofert pracy - pod względem sekcji działalności gospodarczej - udało się zinwentaryzować 35,9% z nich. Aż 4,2 tys. ofert, najwięcej, dotyczyło pracy w podmiotach koncentrujących się na działalności wytwórczej (sekcja C). Szeroki strumień popytu na administracyjnym Podlasiu rekrutował się również z firm zajmujących się końcowymi etapami dystrybucji towarów (3,6 propozycji pracy w handlu). W stosunku do roku poprzedzającego zidentyfikowanego znacząco mniej ofert pracy w budownictwie (nominalnie o przeszło 2,1 tys. w sekcji F) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,5 tys. w sekcji H). W 2012 roku odnotowano natomiast progres propozycji pracy w „działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej” (1,7 tys. ofert wobec 1,4 tys. w roku bazowym).

Tabela 18. Miejsca pracy w województwie podlaskim w przekroju działów gospodarki³²

Lp	Dział PKD	N	%	Lp	Dział PKD	N	%
1	47 handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	2337	3,8	17	22 produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	351	0,6

³² W tabeli zaprezentowano działy PKD, w których wśród zidentyfikowanych ofert pracy w roku 2012 poszukiwano co najmniej 200 pracowników (należy zaznaczyć, że cecha „dział PKD” została przypisana do 35,9% wszystkich podlaskich ogłoszeń – w przypadku pozostałych nie ustalono tego związku).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

2	64 finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	1612	2,6	18	70 działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	325	0,5
3	85 edukacja	1254	2,0	19	20 produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	321	0,5
4	41 roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	1214	2,0	20	25 produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	314	0,5
5	97 gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	1128	1,8	21	21 produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	308	0,5
6	62 działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki	1064	1,7	22	96 pozostała indywidualna działalność usługowa	291	0,5
7	43 roboty budowlane specjalistyczne	802	1,3	23	42 roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	289	0,5
8	46 handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	723	1,2	24	35 wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze	282	0,5
9	56 działalność usługowa związana z żywnością	683	1,1	25	69 działalność prawnicza, rachunkowo – księgowo i doradztwo podatkowe	274	0,4
10	10 produkcja artykułów spożywczych	638	1,0	26	23 produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	273	0,4
11	65 ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpiecz. społecznego	635	1,0	27	31 produkcja mebli	246	0,4
12	61 telekomunikacja	607	1,0	28	73 reklama, badanie rynku i opinii publicznej	244	0,4
13	49 transport lądowy oraz transport rurociągowy	596	1,0	29	78 działalność związana z zatrudnieniem	238	0,4
14	45 handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	503	0,8	30	55 zakwaterowanie	212	0,3
15	66 działalność wspomagająca usługi finansowe oraz ubezpieczenia i fundusze emerytalne	415	0,7	31	1 uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	202	0,3
16	28 produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	402	0,7	32	Dział niesklasyfikowany	39641	64,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (oferty powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

W województwie podlaskim w grupie ofert pracy zidentyfikowanych pod względem działu gospodarki, w którym dominującą działalność realizuje podmiot poszukujący pracowników, najczęściej ogłoszeń o wolnych miejscach pracy pojawiło się w segmencie przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (detaliczną bądź hurtową): 3,6 tys. ofert –5,8% regionalnego popytu (działy 45, 46 i 47). Pomimo dekonjunktury w branży budowlanej zapotrzebowanie na profesje związane z tą gałęzią gospodarki nadal stanowiło gros podlaskiego popytu zatrudnienia. Firmy koncentrujące się na robotach budowlanych związanych ze wnoszeniem budynków, obiektów inżynierii lądowej i/bądź budowlanymi pracami specjalistycznymi (działy 41, 42 oraz 43) upubliczniły ogłoszenia o 2,3 tys. wolnych miejsc pracy (3,8%). Najaktywniejszym produkcyjnym działem gospodarki podlaskiej - na polu rekrutacji zasobów pracy – był dział 10 (produkcja artykułów spożywczych) – 638 ofert. Symptomaticznym wzrastającego znaczenia w lokalnej przestrzeni gospodarczej sektora innowacji, nowych technologii i wiedzy jest znacząca skala popytu na nowych pracowników, pochodzącego z podmiotów działających w obszarze oprogramowania i doradztwa informatycznego (1,1 tys. ofert), telekomunikacji (0,6 tys.), head offices i zarządzania (0,3 tys.), reklamy i badań (0,2 tys.).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
 ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

2.3 Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na podlaskim rynku pracy

Efekty przeobrażeń strukturalnych w gospodarkach objętych transformacją systemową, w połączeniu z wyzwaniem globalizującego się rynku środkowoeuropejskiego, przyczyniają się do coraz bardziej złożonych oczekiwań pracodawców względem kandydatów do pracy. Specyfika poszukiwanych kwalifikacji i kompetencji na szczeblu regionalnym informuje nie tylko o profilu miejscowych przedsiębiorstw, lecz również (pośrednio) o aspiracjach pracodawców na polu kształtowania przewagi konkurencyjnej kierowanych przez siebie jednostek, przy wykorzystaniu określonego potencjału nowych zasobów pracy.

Tabela 19. Rozkład kompetencji poszukiwanych w województwie podlaskim³³

województwo podlaskie(ogółem)		Kod grupy wielkiej																		
		1		2		3		4		5		6		7		8		9		
		N	% ³⁴	N	% ³⁵	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
Kompetencje i umiejętności																				
Doświadczenie Zawodowe	20892	71,4	2491	11,9	6259	30,0	4210	20,2	505	2,4	2686	12,9	49	0,2	3350	16,0	918	4,4	355	1,7
Cechy Osobowe	13388	45,8	1503	11,2	4257	31,8	3082	23,0	882	6,6	2457	18,4	13	0,1	603	4,5	200	1,5	323	2,4
Kwalifikacje formalne (wykształcenie)	11541	39,5	1762	15,3	4663	40,4	2487	21,5	348	3,0	1383	12,0	6	0,1	553	4,8	174	1,5	89	0,8
Kompetencje społeczne i obywatelskie	11347	38,8	1777	15,7	3992	35,2	2795	24,6	835	7,4	1613	14,2	4	0,0	155	1,4	50	0,4	58	0,5
Porozumiewanie się w językach	10106	34,6	1235	12,2	4522	44,7	1361	13,5	717	7,1	499	4,9	17	0,2	1226	12,1	275	2,7	166	1,6

³³ Klucz kodów grup wielkich zawodów: 0 Siły zbrojne, 1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 2 Specjaliści, 3 Technicy i inny średni personel, 4 Pracownicy biurowi, 5 Pracownicy usług i sprzedawcy, 6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, 7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, 9 Pracownicy przy pracach prostych, jako

³⁴ Dotyczy udziału procentowego w liczbie ofert ogółem, w których pojawiło się przynajmniej jedno wymaganie kompetencyjno-kwalifikacyjne (tj. w liczbie 29 241).

³⁵ Udziały procentowe prezentowane dla poszczególnych grup zawodowych dotyczą udziału procentowego w liczbie ofert, w których zidentyfikowano analizowane wymaganie.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

obcych																					
Inicjatywność i przedsiębiorczość	8877	30,4	1503	16,9	3140	35,4	2523	28,4	248	2,8	1270	14,3	3	0,0	88	1,0	28	0,3	27	0,3	
Kursy\Uprawnienia	8645	29,6	1013	11,7	1756	20,3	2463	28,5	222	2,6	815	9,4	20	0,2	759	8,8	1464	16,9	106	1,2	
Kompetencje informatyczne	7267	24,9	821	11,3	3691	50,8	1594	21,9	303	4,2	711	9,8	-	-	81	1,1	22	0,3	20	0,3	
Kompetencje matematyczno-techniczne	1941	6,6	402	20,7	1164	60,0	251	12,9	33	1,7	61	3,1	-	-	2	0,1	5	0,3	-	-	
Kompetencje\umiejętność uczenia się	1654	5,7	118	7,1	666	40,3	454	27,4	29	1,8	280	16,9	1	0,1	63	3,8	24	1,5	6	0,4	
Porozumienie się w języku ojczystym	689	2,4	83	12,0	442	64,2	106	15,4	13	1,9	32	4,6	2	0,3	1	0,1	2	0,3	1	0,1	
Świadomość i ekspresja kulturalna	60	0,2	4	6,7	22	36,7	15	25,0	-	-	13	21,7	-	-	4	6,7	-	-	2	3,3	
Razem	29241	100	2770	-	8038	-	5381	-	1407	-	4031	-	75	-	4904	-	1854	-	813	-	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (oferty powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł). Pełne, szczegółowe zestawienie na płycie CD.

Najbardziej cenioną przez pracodawców cechą pracowniczą na rynku podlaskim w 2012 roku było doświadczenie zawodowe, ponad połowa zidentyfikowanych pod względem wymogów kompetencyjnych ofert (71,4%) zawierała to kryterium.³⁶ Instytucje i przedsiębiorstwa rekrutujące w województwie podlaskim, poza oczekiwaniem wykazania się rutyną zawodową, powszechnie precyzowały pożądane cechy osobowe i kwalifikacje formalne. W 45,8% zidentyfikowanych przypadków wymagań kwalifikacyjno-kompetencyjnych, pracodawcy požądali określonych cech osobowych. Istotnym czynnikiem zwiększającym szansę na znalezienie zatrudnienia w roku 2012 było więc posiadanie odpowiednich cech osobowych. Ważnym aspektem okazało się również w 2012r. posiadanie odpowiedniego wykształcenia. Dotyczący niego wymóg, stanowił integralną część 11,5

³⁶ W analizie kompetencji uwzględniono wyłącznie oferty pracy zawierające informacje odnośnie poszukiwanych kompetencji i kwalifikacji. W skali województwa spośród 61,7 tys. ofert 47,4% zawierało przynajmniej jedną zdefiniowaną kompetencję.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

tysiąca zidentyfikowanych miejsc pracy. Należy podkreślić, iż sprecyzowaną gamę oczekiwanych kompetencji, podmioty ofertujące na administracyjnym Podlasiu prezentowały wobec wszystkich grup zawodowych, począwszy od **specjalistów**, a na **pracownikach przy pracach prostych** kończąc. Największy nacisk na stronę kwalifikacyjno-kompetencyjną wystąpił grupie **specjalistów** oraz **techników i innego średniego personelu**. Specjaliści poszukujący pracy musieli wykazać się przede wszystkim doświadczeniem, ale ważne kryterium kwalifikacyjne stanowiły również wymagania w zakresie cech osobowych oraz wszystkich analizowanych kompetencji kluczowych. **Technicy** poszukujący pracy musieli sprostać postulatowi wykazania się doświadczeniem zawodowym, posiadaniem określonych cech osobowych. Także w tym przypadku bardzo często wymagano posiadania którejs z analizowanych kompetencji kluczowych.³⁷

Bardzo ciekawym zjawiskiem, zanotowanym w 2012r. jest fakt stawiania wysokich wymagań kwalifikacyjno-kompetencyjnych w grupach zawodowych pracowników niższych szczebli, zwłaszcza pracowników przy pracach prostych. Zjawisko, aby mogło być właściwie zinterpretowane, wymaga pogłębionych analiz. Można jednak przypuszczać, iż w związku z ograniczonym dostępem do miejsc pracy na terenie województwa, przy jednocześnie dużej podaży siły roboczej, pracodawcy formułują oczekiwania wygórowane w stosunku do wymagań, które mogłyby zaspokoić potrzeby danego stanowiska pracy.

Dane pokazane w Tabeli 19 nie obejmują 148 przypadków miejsc pracy, w których zidentyfikowano występowanie określonych wymagań, ale jednoznaczne przyporządkowanie tych ofert do konkretnego zawodu zgodnego z KZiS okazało się niemożliwe. Wśród przedmiotowych miejsc pracy w 69 przypadkach wymagano doświadczenia zawodowego, w 68 posiadania określonych cech osobowych, w 76 określonego wykształcenia (kwalifikacji formalnych), w 68 kompetencji społecznych i obywatelskich, w 88 porozumiewania się w językach obcych, w 47 inicjatywności i przedsiębiorczości, w 27 posiadania określonych kursów i uprawnień, w 24 kompetencji informatycznych, w 23 kompetencji matematyczno-technicznych, w 13 kompetencji – umiejętność uczenia się i w 7 przypadkach umiejętności porozumiewania się w języku ojczystym.

³⁷ Pełny katalog oczekiwań pracodawców względem poszczególnych zawodów i specjalności znajduje się na CD.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 20. Kwalifikacje formalne definiowane w ogłoszeniach o wolnych miejscach pracy

Województwo podlaskie 2012					
		Wykształcenie minimalne		Wykształcenie pożądane	
		N	%	N	%
Wyższe (inne niż techniczne)	3601	5,8	1106	1,8	
Średnie ogólnokształcące	3019	4,9	41	0,1	
Wyższe techniczne (inż.)	1652	2,7	694	1,1	
Średnie zawodowe	902	1,5	134	0,2	
Zasadnicze zawodowe	697	1,1	14	0,0	
Wyższe zawodowe (licencjat)	768	1,2	201	0,3	
oferty niezidentyfikowane	51013	82,7	59462	96,4	
Razem	61652	100,00	61652	100	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł). Pełne, szczegółowe zestawienie na płycie CD.

W 2012 roku w grupie 61,7 tys. zidentyfikowanych miejsc pracy szczegółowy wymiar kwalifikacji formalnych obejmował niewielką część regionalnego popytu: w 17,2% przypadków określono wykształcenie minimalne osoby aplikującej, równolegle w niespełna 4% zdefiniowano wykształcenie pożądane. 3,6 tys. rozpoznanych ofert zawierało wymóg dysponowania wyższym wykształceniem, innym niż techniczne. Dyplom inżynierski/licencjat uprawniał do aplikacji w przypadku 0,8 tys. zidentyfikowanych miejsc pracy. Kwalifikacje formalne na poziomie świadectwa zasadniczej szkoły zawodowej zostały wskazane jako minimalne kryterium edukacyjne w 0,7 tys. propozycji pracy.

2.4 Podaż pracy w województwie podlaskim

W niniejszym opracowaniu, podobnie jak w poprzednim raporcie poświęconym Podlaskiej Mapie Zawodów i Kwalifikacji³⁸, przyjęto, iż nomenklatura „podaż pracy” obejmuje dwie kategorie:

- bezrobotni zarejestrowani we właściwym dla miejsca zamieszkania powiatowym urzędzie pracy (stan na 31.12.2012r.) - realna podaż pracy,

³⁸ Podlaska Mapa Zawodów i Kwalifikacji 2011. Analiza popytu i podaży na zawody i kwalifikacje w województwie podlaskim, red. J.Paszkowski, WUP w Białymstoku, Białystok 2012, s. 24 i n.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

- absolwenci i uczniowie ponadgimnazjalnych szkół zawodowych zlokalizowanych w województwie podlaskim - potencjalna podaż pracy.

W efekcie przeprowadzonych analiz realnej podaży pracy - osób zarejestrowanych w województwie jako bezrobotne - przedstawione zostały dwa zestawienia. W pierwszym z nich ukazana została struktura bezrobotnych w województwie w ujęciu dziesięciu grup wielkich zawodów, w drugim zaprezentowano 20 zawodów i specjalności, których dysponenci na koniec analizowanego roku posiadali największą trudność w podjęciu pracy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela21. Struktura bezrobotnych w ujęciu wielkich grup zawodów w województwie podlaskim z podziałem na powiaty (rok 2012)

	Powiat																																			
	Województwo podlaskie (OGÓLEM)		augustowski		białostocki		bielski		grajewski		hajnowski		kolneński		łomżyński		moniecki		sejneński		siemiatycki		sokołski		suwalski		wysokomazowiecki		zambrowski		m. Białystok		m. Łomża		m. Suwałki	
	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N		
99_bez zawodu	16962	24,69%	887	21,2%	1889	21,8%	595	27,3%	1198	29,1%	739	32,2%	1046	33,0%	817	32,0%	934	44,2%	669	36,5%	398	23,4%	1176	24,5%	383	25,8%	449	18,9%	908	30,2%	3217	19,4%	928	23,3%	729	19,6%
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	15015	21,85%	1041	24,9%	2231	25,8%	474	21,7%	985	24,0%	500	21,8%	671	21,2%	533	20,9%	387	18,3%	228	12,4%	307	18,0%	1137	23,7%	269	18,1%	528	22,2%	801	26,6%	3315	20,0%	810	20,4%	798	21,4%
3_Technicy i inny średni personel	9181	13,36%	466	11,2%	1307	15,1%	274	12,6%	702	17,1%	304	13,2%	289	9,1%	281	11,0%	275	13,0%	304	16,6%	191	11,2%	684	14,3%	157	10,6%	449	18,9%	323	10,7%	2239	13,5%	509	12,8%	427	11,5%
5_Pracownicy usług i sprzedawcy	8413	12,25%	632	15,1%	916	10,6%	221	10,1%	460	11,2%	214	9,3%	505	15,9%	327	12,8%	117	5,5%	176	9,6%	236	13,9%	403	8,4%	220	14,8%	344	14,5%	345	11,5%	2189	13,2%	558	14,0%	550	14,8%
2_Specjaliści	7121	10,36%	243	5,8%	771	8,9%	292	13,4%	311	7,6%	222	9,7%	159	5,0%	224	8,8%	155	7,3%	106	5,8%	189	11,1%	380	7,9%	128	8,6%	255	10,7%	254	8,4%	2636	15,9%	453	11,4%	343	9,2%
9_Pracownicy przy pracach prostych	4969	7,23%	403	9,6%	632	7,3%	141	6,5%	155	3,8%	124	5,4%	278	8,8%	149	5,8%	56	2,6%	87	4,7%	234	13,7%	326	6,8%	150	10,1%	138	5,8%	191	6,4%	1188	7,2%	316	7,9%	401	10,8%
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3252	4,73%	184	4,4%	481	5,6%	87	4,0%	107	2,6%	83	3,6%	81	2,6%	111	4,3%	73	3,5%	140	7,6%	74	4,3%	331	6,9%	87	5,9%	92	3,9%	81	2,7%	846	5,1%	159	4,0%	235	6,3%
4_Pracownicy biurowi	2128	3,10%	136	3,3%	259	3,0%	58	2,7%	77	1,9%	49	2,1%	71	2,2%	60	2,3%	23	1,1%	24	1,3%	48	2,8%	75	1,6%	45	3,0%	56	2,4%	48	1,6%	769	4,6%	164	4,1%	166	4,5%
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1421	2,07%	166	4,0%	148	1,7%	27	1,2%	109	2,7%	58	2,5%	62	2,0%	40	1,6%	94	4,4%	97	5,3%	22	1,3%	271	5,7%	40	2,7%	64	2,7%	53	1,8%	79	0,5%	34	0,9%	57	1,5%
1_Predstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy i handlu	234	0,34%	19	0,5%	24	0,3%	10	0,5%	6	0,1%	4	0,2%	6	0,2%	11	0,4%	0	0,0%	1	0,1%	4	0,2%	9	0,2%	5	0,3%	3	0,1%	2	0,1%	64	0,4%	45	1,1%	21	0,6%
0_Siły zbrojne	9	0,01%	0	0,0%	0	0,0%	1	0,0%	2	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	2	0,1%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	3	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ogółem	68705	100%	4177	100%	8658	100%	2180	100%	4112	100%	2297	100%	3168	100%	2555	100%	2114	100%	1832	100%	1703	100%	4793	100%	1484	100%	2378	100%	3006	100%	16545	100%	3976	100%	3727	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 22. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych województwa podlaskiego (stan na 31.12.2012)

	Powiat																																			
	Województwo podlaskie (OGÓLEM)		augustowski		bialostocki		bielski		grajewski		hajnowski		kolneński		łomżyński		moniecki		sejneński		siemiatycki		sokólski		suwalski		wysokomazowiecki		zambrowski		m. Białystok		m. Łomża		m. Suwałki	
	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N	Suma	N
522301_Sprzedawca S	3816	5,6%	268	6,4%	384	4,4%	114	5,2%	174	4,2%	108	4,7%	252	8,0%	176	6,9%	34	1,6%	55	3,0%	110	6,5%	174	3,6%	65	4,4%	137	5,8%	148	4,9%	1094	6,6%	312	7,8%	211	5,7%
722204_Ślusarz S	1341	2,0%	43	1,0%	251	2,9%	41	1,9%	139	3,4%	96	4,2%	49	1,5%	35	1,4%	28	1,3%	8	0,4%	23	1,4%	104	2,2%	10	0,7%	48	2,0%	54	1,8%	274	1,7%	64	1,6%	74	2,0%
331403_Technik ekonomista S	1206	1,8%	59	1,4%	134	1,5%	56	2,6%	120	2,9%	50	2,2%	48	1,5%	32	1,3%	41	1,9%	7	0,4%	32	1,9%	89	1,9%	35	2,4%	73	3,1%	72	2,4%	195	1,2%	84	2,1%	79	2,1%
931301_Robotnik budowlany	1206	1,8%	91	2,2%	146	1,7%	31	1,4%	56	1,4%	16	0,7%	55	1,7%	56	2,2%	15	0,7%	24	1,3%	38	2,2%	91	1,9%	60	4,0%	46	1,9%	53	1,8%	221	1,3%	76	1,9%	131	3,5%
311504_Technik mechanik S	1071	1,6%	32	0,8%	276	3,2%	20	0,9%	81	2,0%	42	1,8%	51	1,6%	25	1,0%	20	0,9%	9	0,5%	10	0,6%	60	1,3%	10	0,7%	70	2,9%	18	0,6%	270	1,6%	47	1,2%	30	0,8%
753105_Krawiec S	1040	1,5%	65	1,6%	134	1,5%	33	1,5%	73	1,8%	45	2,0%	54	1,7%	43	1,7%	24	1,1%	11	0,6%	20	1,2%	120	2,5%	11	0,7%	40	1,7%	83	2,8%	186	1,1%	43	1,1%	55	1,5%
711202_Murarz S	998	1,5%	83	2,0%	114	1,3%	41	1,9%	89	2,2%	15	0,7%	42	1,3%	37	1,4%	35	1,7%	26	1,4%	16	0,9%	87	1,8%	17	1,1%	23	1,0%	44	1,5%	220	1,3%	57	1,4%	52	1,4%
314207_Technik rolnik S	837	1,2%	39	0,9%	51	0,6%	48	2,2%	122	3,0%	28	1,2%	32	1,0%	14	0,5%	57	2,7%	27	1,5%	31	1,8%	146	3,0%	19	1,3%	82	3,4%	43	1,4%	45	0,3%	28	0,7%	25	0,7%
515303_Robotnik gospodarczy	766	1,1%	50	1,2%	106	1,2%	23	1,1%	73	1,8%	27	1,2%	89	2,8%	18	0,7%	20	0,9%	37	2,0%	40	2,3%	30	0,6%	30	2,0%	37	1,6%	22	0,7%	103	0,6%	23	0,6%	38	1,0%
752205_Stolarz S	765	1,1%	36	0,9%	68	0,8%	22	1,0%	20	0,5%	63	2,7%	15	0,5%	39	1,5%	20	0,9%	18	1,0%	21	1,2%	89	1,9%	30	2,0%	22	0,9%	51	1,7%	90	0,5%	97	2,4%	64	1,7%
723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	737	1,1%	48	1,1%	101	1,2%	37	1,7%	32	0,8%	11	0,5%	38	1,2%	56	2,2%	37	1,8%	9	0,5%	26	1,5%	31	0,6%	12	0,8%	39	1,6%	74	2,5%	102	0,6%	46	1,2%	38	1,0%
932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	732	1,1%	52	1,2%	93	1,1%	29	1,3%	18	0,4%	55	2,4%	26	0,8%	23	0,9%	12	0,6%	10	0,5%	110	6,5%	30	0,6%	11	0,7%	0	0,0%	37	1,2%	128	0,8%	54	1,4%	44	1,2%
512001_Kucharz S	731	1,1%	66	1,6%	82	0,9%	12	0,6%	40	1,0%	14	0,6%	25	0,8%	34	1,3%	13	0,6%	22	1,2%	18	1,1%	43	0,9%	22	1,5%	26	1,1%	42	1,4%	191	1,2%	35	0,9%	46	1,2%
751204_Piekarz S	646	0,9%	35	0,8%	43	0,5%	27	1,2%	88	2,1%	23	1,0%	78	2,5%	52	2,0%	19	0,9%	19	1,0%	15	0,9%	41	0,9%	18	1,2%	35	1,5%	26	0,9%	59	0,4%	42	1,1%	26	0,7%
242217_Specjalista administracji publicznej	644	0,9%	22	0,5%	86	1,0%	15	0,7%	21	0,5%	12	0,5%	9	0,3%	19	0,7%	21	1,0%	10	0,5%	17	1,0%	66	1,4%	13	0,9%	38	1,6%	28	0,9%	196	1,2%	36	0,9%	35	0,9%
723105_Mechanik samochodów osobowych	603	0,9%	67	1,6%	102	1,2%	19	0,9%	58	1,4%	18	0,8%	41	1,3%	13	0,5%	8	0,4%	8	0,4%	9	0,5%	70	1,5%	2	0,1%	37	1,6%	5	0,2%	116	0,7%	16	0,4%	14	0,4%
613003_Rolnik S	585	0,9%	48	1,1%	26	0,3%	6	0,3%	13	0,3%	28	1,2%	23	0,7%	23	0,9%	77	3,6%	44	2,4%	5	0,3%	155	3,2%	7	0,5%	41	1,7%	41	1,4%	12	0,1%	16	0,4%	20	0,5%
911207_Sprzątaczką biurową	581	0,8%	50	1,2%	69	0,8%	19	0,9%	22	0,5%	11	0,5%	16	0,5%	9	0,4%	5	0,2%	14	0,8%	18	1,1%	48	1,0%	13	0,9%	21	0,9%	12	0,4%	175	1,1%	35	0,9%	44	1,2%
514101_Fryzjer S	579	0,8%	26	0,6%	64	0,7%	12	0,6%	38	0,9%	15	0,7%	38	1,2%	25	1,0%	13	0,6%	8	0,4%	14	0,8%	35	0,7%	15	1,0%	44	1,9%	45	1,5%	108	0,7%	42	1,1%	37	1,0%
751201_Cukiernik S	530	0,8%	34	0,8%	81	0,9%	11	0,5%	27	0,7%	19	0,8%	22	0,7%	21	0,8%	23	1,1%	8	0,4%	12	0,7%	28	0,6%	16	1,1%	15	0,6%	36	1,2%	122	0,7%	32	0,8%	23	0,6%
Ogółem	19414	28,3%	1214	29,1%	2411	27,8%	616	28,3%	1304	31,7%	696	30,3%	1003	31,7%	750	29,4%	522	24,7%	374	20,4%	585	34,4%	1537	32,1%	416	28,0%	874	36,8%	934	31,1%	3907	23,6%	1185	29,8%	1086	29,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Na koniec grudnia 2012 roku w podlaskich urzędach pracy zarejestrowanych było 68 705 osób bezrobotnych, o ponad 4% więcej niż w końcu roku poprzedzającego. Stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 14,6% (wyższym niż pułap krajowy: 13,4%) – w przeciągu roku zwiększyła się o 0,5 punktu procentowego.³⁹ Największy udział w strukturze osób poszukujących zatrudnienia - co racjonalne m.in. ze względu na oczekiwania pracodawców, uzewnętrzniające się w konstrukcji wymagań stawianych przed kandydatami do pracy (doświadczenie zawodowe wystąpiło jako kryterium rekrutacyjne aż w 53% wszystkich ofert) - stanowiły osoby klasyfikowane przez urzędników PUP jako „bez zawodu”. Ponad 17,0 tys. podlaskich bezrobotnych nie dysponowało wyuczoną profesją – około 50% z nich, to absolwenci liceów. Najliczniej reprezentowaną grupą wielką zawodów, podobnie jak przed rokiem, są **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**, co piąta osoba (21,8%) ujęta na koniec okresu sprawozdawczego legitymuje się jednym z zawodów o kodzie rozpoczynającym się cyfrą 7. Największy odsetek bezrobotnych przedstawicieli zawodów industrialno-rzemieślniczych odnotowano w powiecie zambrowskim oraz białostockim (powyżej 25%). Trudna sytuacja na regionalnym rynku pracy objęła także **techników i inny średni personel**. Udział absolwentów techników w zbiorze bezrobotnych województwa podlaskiego przekraczał 13% (przy czym np. w powiecie wysokomazowieckim sięgał 19%, zaś w kolneńskim jedynie 9%). Co dziesiąty bezrobotny na administracyjnym Podlasiu (10,4%) legitymował się wysokimi kwalifikacjami zawodowymi - przynależał do grupy 2 – **specjalistów**.

Ranking zawodów i specjalności niegwarantujących zatrudnienia w regionie podlaskim otwierają *sprzedawcy*. Grono 3,8 tys. osób (5,6% wszystkich), dysponujących wykształceniem lub rutyną zawodową w zakresie obsługi bezpośredniej bądź pośredniej nabywców, w końcu 2012 roku aktywnie poszukiwało pracy. Możliwość szerokiego wyboru pracowników tej profesji posiadali pracodawcy w powiecie kolneńskim oraz w Łomży (w których to *sprzedawcy* stanowili aż 8% lokalnej podaży). Z profesji o najwyższych kwalifikacjach w pierwszej dwudziestce znaleźli się *specjaliści administracji publicznej* (644 osoby bez etatu).

³⁹ *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s.5-7

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

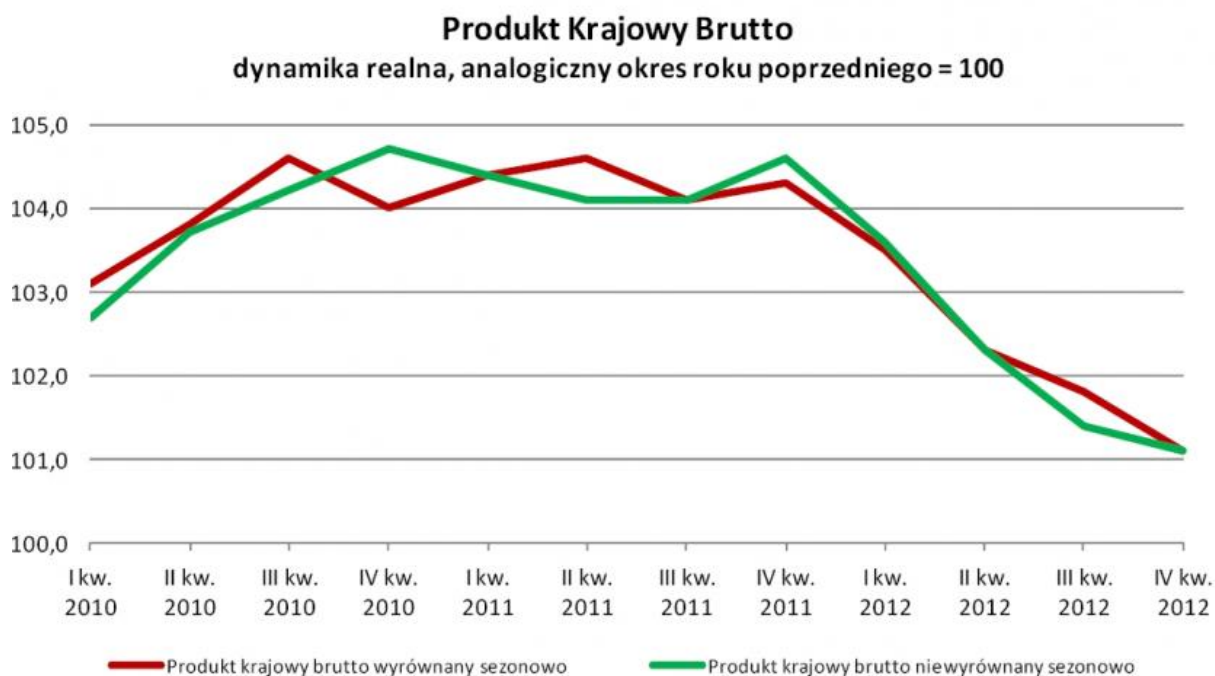
Tabela 23. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych województwa w zestawieniu półrocznym (na koniec II i IV kwartału 2012)

		PÓLROCZE		ZMIANA
		I półrocze	II półrocze	
522301_Sprzedawca S	Suma	7258	7632	374
	% z sumy w wierszu	48,7%	51,3%	2,5%
722204_Ślusarz S	Suma	2490	2682	192
	% z sumy w wierszu	48,1%	51,9%	3,7%
331403_Technik ekonomista S	Suma	2286	2412	126
	% z sumy w wierszu	48,7%	51,3%	2,7%
931301_Robotnik budowlany	Suma	2168	2412	244
	% z sumy w wierszu	47,3%	52,7%	5,3%
311504_Technik mechanik S	Suma	2062	2142	80
	% z sumy w wierszu	49,0%	51,0%	1,9%
753105_Krawiec S	Suma	2054	2080	26
	% z sumy w wierszu	49,7%	50,3%	0,6%
711202_Murarz S	Suma	1892	1996	104
	% z sumy w wierszu	48,7%	51,3%	2,7%
314207_Technik rolnik S	Suma	1544	1674	130
	% z sumy w wierszu	48,0%	52,0%	4,0%
752205_Stolarz S	Suma	1436	1530	94
	% z sumy w wierszu	48,4%	51,6%	3,2%
515303_Robotnik gospodarczy	Suma	1406	1532	126
	% z sumy w wierszu	47,9%	52,1%	4,3%
512001_Kucharz S	Suma	1428	1462	34
	% z sumy w wierszu	49,4%	50,6%	1,2%
932911_Robotnik pomocniczy w przemysle przetwórczym	Suma	1406	1464	58
	% z sumy w wierszu	49,0%	51,0%	2,0%
723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	Suma	1320	1474	154
	% z sumy w wierszu	47,2%	52,8%	5,5%
751204_Piekarz S	Suma	1164	1292	128
	% z sumy w wierszu	47,4%	52,6%	5,2%
242217_Specjalista administracji publicznej	Suma	1138	1288	150
	% z sumy w wierszu	46,9%	53,1%	6,2%
723105_Mechanik samochodów osobowych	Suma	1196	1206	10
	% z sumy w wierszu	49,8%	50,2%	0,4%
911207_Sprzątaczką biurowa	Suma	1114	1162	48
	% z sumy w wierszu	48,9%	51,1%	2,1%
613003_Rolnik S	Suma	1060	1170	110
	% z sumy w wierszu	47,5%	52,5%	4,9%
514101_Fryzjer S	Suma	1008	1158	150
	% z sumy w wierszu	46,5%	53,5%	6,9%
751201_Cukiernik S	Suma	1024	1060	36
	% z sumy w wierszu	49,1%	50,9%	1,7%
Ogółem	Suma	36454	38828	2374
	% z sumy w wierszu	48,4%	51,6%	3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Wśród dwudziestu zawodów i specjalności o największej liczbie bezrobotnych, pomiędzy końcem I i II półrocza 2012 roku - co symptomatyczne – nie odnotowano ani jednego przypadku redukcji liczby zarejestrowanych pozostających bez pracy. Sezonowość popytu w połączeniu z ogólnym spowolnieniem gospodarczym w drugiej części 2012 roku (zob. wykres poniżej) spowodowały przyrosty bezrobotnych w poszczególnych kohortach od 0,4% do 6,9%. Łącznie przedstawione dane nie pozwalają dysponentom popularnych, podlaskich zawodów optymistycznie patrzeć na najbliższą przyszłość.

Wykres 4. Dynamika PKB w Polsce w latach 2010-2012 w ujęciu kwartalnym

Źródło: Portal forsal.pl na podstawie danych GUS

Spośród dziesięciu zawodów i specjalności najliczniej występujących w rejestrach podlaskich urzędów pracy, aż osiem to profesje kształcone na poziomie szkolnictwa zawodowego (symbol „s” przy nazwie zawodu: *sprzedawca, ślusarz, technik ekonomista, technik mechanik, krawiec, murarz, technik rolnik, stolarz*). Na wojewódzkim rynku gospodarczym ponad 2 tysiące (w każdym przypadku) *techników ekonomistów, techników mechaników*, a także *ślusarzy i krawców* nie mogło skutecznie wykazać aktywności zawodowej.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 24. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych na Podlasiu 2012-2013

Lp	Kod i nazwa zawodu	Abs. 2012	w tym dorośli 2012	Abs. 2013	Lp	Kod i nazwa zawodu	Abs. 2012	w tym dorośli i 2012	Abs. 2013
1	314207_Technik rolnik S	726	354	731	46	343203_Florysta S	57	57	71
2	351203_Technik informatyk S	673	188	969	47	613003_Rolnik S	52	0	70
3	325509_Tech. bezpiecz. i higieny pracy	491	491	1601	48	324002_Technik weterynarii S	52	0	49
4	331403_Technik ekonomista S	454	8	557	49	751204_Piekarz S	49	0	38
5	311504_Technik mechanik S	407	41	346	50	411004_Technik prac biurowych S	46	46	110
6	422402_Technik hotelarstwa S	373	48	563	51	341201_Asyntent osoby niepełnos. S	45	26	22
7	723103_Mechanik poj. samochodowych	356	0	302	52	314301_Technik leśnik S	43	0	43
8	334306_Technik administracji S	303	303	950	53	741201_Elektromechanik	42	0	29
9	311204_Technik budownictwa S	293	26	433	54	722307_Operator obrabiarek skraw.	40	0	23
10	514207_Technik usług kosmetycznych	291	263	683	55	741203_Elektromechanik poj. sam.	37	0	57
11	343403_T. organizacji usług gastron. S	276	12	209	56	513101_Kelner S	37	0	44
12	514105_Technik usług fryzjerskich S	271	190	484	57	321103_Technik elektroradiolog S	37	0	39
13	311513_Technik poj. samochodowych S	221	24	321	58	721306_Blacharz samochodowy S	34	0	7
14	512002_Kucharz małej gastronomii S	218	0	264	59	325905_Opiekunka dziecięca S	32	18	39
15	325402_Technik masażysta S	200	63	218	60	311911_T. cyfrowych procesów graf.	31	18	59
16	322002_T. żyw. i gospod. domowego S	192	0	163	61	311209_Technik urządzeń sanitarnych	30	6	12
17	314403_Technik technologii żywności	179	23	129	62	741103_Elektryk	26	0	44
18	311410_Technik mechatronik S	177	2	183	63	322001_Dietetyk S	24	0	30
19	321301_Technik farmaceutyczny S	177	0	167	64	333108_Technik spedytor S	24	0	27
20	422103_Technik obsługi turystycznej S	156	29	193	65	722204_Ślusarz S	23	0	2
21	712904_Technolog robót wykoń. w bud.	154	0	77	66	314203_Technik hodowca koni S	20	0	28
22	514101_Fryzjer S	153	0	138	67	712603_Monter instalacji gazowych S	20	0	0
23	331402_Technik agrobiznesu S	143	19	148	68	325102_Higienistka stomatologiczna S	19	0	43
24	522305_Technik handlowiec S	139	30	211	69	325907_Terapeuta zajęciowy S	18	0	49
25	325601_Ratownik medyczny S	122	0	127	70	711202_Murarz S	16	0	25
26	311512_Technik mechanizacji rolnictwa	121	0	118	71	751105_Rzeźnik – wędliniarz S	16	0	13
27	541415_T. ochrony fiz. osób i mienia	120	120	113	72	311924_Technik technologii odzieży S	15	0	0
28	314202_Technik architektury	117	33	213	73	343104_Fototechnik S	15	15	0
29	751201_Cukiernik S	106	0	61	74	311206_Technik drogownictwa S	14	0	15
30	351103_Technik teleinformatyk S	93	0	225	75	723310_Mech.–monter maszyn i urz.	14	0	9
31	512001_Kucharz S	92	13	100	76	311918_Technik poligraf S	14	0	7
32	532102_Opiekun medyczny S	88	70	101	77	321402_Technik dentystyczny S	12	0	28
33	333107_Technik logistyk S	86	48	350	78	911205_Prac. pomoc. obsługi hotel.	9	0	12
34	431103_Technik rachunkowości S	85	0	563	79	311208_T. inżynierii środ. i melioracji	8	0	5
35	341203_Opiekun w domu pomocy społ.	85	85	168	80	713201_Lakiernik	7	0	11
36	311408_Technik elektronik S	85	85	60	81	611303_Ogrodnik	7	0	5
37	752205_Stolarz S	85	0	57	82	742102_Monter – elektronik S	5	0	0
38	522301_Sprzedawca S	79	0	88	83	314205_Technik ogrodnik S	5	0	0
39	311104_Technik geodeta S	77	0	83	84	713101_Malarz – tapeciarski S	2	0	2
40	311303_Technik elektryk S	75	27	63	85	343101_Fotograf S	2	0	1
41	311922_Technik technologii drewna S	74	0	33	86	732301_Introligator	1	0	5
42	325101_Asyntentka stomatologiczna S	71	71	79	87	711501_Cieśla	1	0	0
43	834103_Mech. operator poj. i masz.	69	0	101	88	712604_Monter instalacji i urz. sanit.	0	0	19
44	325511_Technik ochrony środowiska S	69	0	60	89	712204_Posadzkarz S	0	0	3
45	333906_Technik organizacji reklamy S	65	65	274	90	721301_Blacharz S	0	0	1
Ogółem							9888	2917	14173

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

W efekcie przeprowadzonego badania weryfikacji liczby uczniów i absolwentów kształconych przez podlaskie szkoły ponadgimnazjalne (zasadnicze szkoły zawodowe, technika oraz szkoły policealne) udało się zdiagnozować 90 kształconych zawodów i specjalności⁴⁰. Na potrzeby niniejszego opracowania, jak wspomniano powyżej, strumień abiturientów dysponujących wyedukowaną profesją traktowany jest jako potencjalna podaż pracy: wolumen osób, które w każdym momencie mogą oferować swą pracę na regionalnym rynku zatrudnienia. Zestawienie rozkładu liczebności poszczególnych strumieni potencjalnej podaży pracy uwzględnia absolwentów roku 2012 (reprezentanci 87 zawodów i specjalności) oraz prognozowaną ilość abiturientów w 2013 roku (aktualni uczniowie ostatnich klas).

W 2012 roku spośród 10,1 tys. absolwentów, najszersze gremium uczniów kończących ponadgimnazjalne szkoły zawodowe w regionie podlaskim uzyskało tytuł *technika rolnika* (726 osób - 7,2% wszystkich absolwentów). Tak znacząca skala kształcenia osób, które są przygotowane do organizacji i nadzoru prac związanych z uprawą roślin oraz chowem, pielęgnowaniem i żywieniem zwierząt gospodarskich, stanowi odpowiedź na zapotrzebowanie sektora pierwszego podlaskiej gospodarki (zatrudniającego 37% aktywnych zawodowo mieszkańców województwa).⁴¹ Drugim najliczniej edukowanym zawodem na Podlasiu w analizowanym roku był *technik informatyki*, lokalna gospodarka została zasilona 673 młodymi osobami przygotowanymi do opracowania i obsługi własnych programów aplikacyjnych oraz przystosowywania aplikacji firmowych na potrzeby zakładu pracy. Wśród absolwentów zasadniczych szkół zawodowych największą rzeszę stanowią *mechanicy pojazdów samochodowych* (356 nowych adeptów zawodu – 3,6% potencjalnej podaży pracy). Z listy 90 kształconych zawodów 1/3 to profesje charakteryzujące się niewielką liczbą absolwentów (niższą niż trzydzieści osób). W roku 2013 znacząco zwiększył się wolumen podlaskiej potencjalnej podaży pracy (o 4 tys. absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych), w przekroju szczegółowym wyróżniające się skoki podaży dotyczyć będą: *techników bezpieczeństwa i higieny pracy, techników. administracji, techników rachunkowości*.

Trzy z dziesięciu kończących podlaskie ponadgimnazjalne szkoły zawodowe w 2012 roku to osoby dorosłe (w tym wszyscy absolwenci profesji: *technik bezpieczeństwa i higieny pracy, technik administracji, technik. ochrony fizycznej osób i mienia, opiekun w DPS*).

Tabela 25. Zmiana podaży potencjalnej a zmiana podaży realnej na Podlasiu (2011-2012)

Lp	Kod i nazwa zawodu	Abs. 2012	Abs. 2011	Zmiana podaży abs.	Bez-rob. 2012	Bez-rob. 2011	Zmiana podaży realnej	Lp	Kod i nazwa zawodu	Abs. 2012	Abs. 2011	Zmiana podaży abs.	Bez-rob. 2012	Bez-rob. 2011	Zmiana podaży realnej
1	314207_Technik rolnik S	726	946	-23%	837	882	-5%	45	333906_T. org. reklamy S	65	34	91%	10	4	150%

⁴⁰ Dane pozyskiwano bezpośrednio ze szkół zlokalizowanych w województwie podlaskim oraz równoległe z Kuratorium Oświaty w Białymstoku.

⁴¹ Przeobrażenia zachodzące w XXI wieku na podlaskiej wsi, dostrzegane dzięki statystyce Powszechnego Spisu Rolnego, cechują się z jednej strony zmniejszającą się liczbą gospodarstw rolnych (120 tys. w 2002 roku → 104 tys. w 2010), z drugiej zwiększającymi się zasobami rodzinnej siły roboczej – osób pracujących w gospodarstwach rolnych (213 tys. osób w 2010 roku; wzrost o 8% w stosunku do 2002 roku – dwukrotnie większy niż w skali kraju). Zob. *Powszechny Spis Rolny 2010 - Pracujący w gospodarstwach rolnych*, GUS, Warszawa 2012, s. 52 i n.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

2	351203_Technik informatyk S	673	682	-1%	333	323	3%	46	343203_Florysta S	57	0	nd.	2	1	100%
3	325509_T. bezp. i higieny pracy S	491	192	156%	15	6	150%	47	613003_Rolnik S	52	95	-45%	585	556	5%
4	331403_Technik ekonomista S	454	573	-21%	1206	1285	-6%	48	324002_T.weterynarii S	52	68	-24%	39	34	15%
5	311504_Technik mechanik S	407	384	6%	1071	1106	-3%	49	751204_Piekarz S	49	40	23%	646	578	12%
6	422402_Technik hotelarstwa S	373	561	-34%	192	173	11%	50	411004_T. prac biurowych S	46	18	156%	418	481	-13%
7	723103_M. poj. samochod. S	356	358	-1%	737	668	10%	51	341201_Asynt. osoby niepełn. S	45	20	125%	9	11	-18%
8	334306_Technik administracji S	303	279	9%	218	229	-5%	52	314301_Technik leśnik S	43	62	-31%	78	63	24%
9	311204_Technik budownictwa S	293	311	-6%	480	454	6%	53	741201_Elektromechanik S	42	67	-37%	94	87	8%
10	514207_T. usług kosmetyczn.S	291	282	3%	37	27	37%	54	722307_Op. obrabiarek skraw.S	40	14	186%	15	6	150%
11	343403_T. org. usług gastron.S	276	158	75%	131	111	18%	55	741203_Elektromech. poj. sam.S	37	76	-51%	93	64	45%
12	514105_T. usług fryzjerskich S	271	515	-47%	55	18	>200%	56	513101_Kelner S	37	25	48%	299	325	-8%
13	311513_T. poj. samochod.S	221	396	-44%	26	1	>200%	57	321103_T. elektoradiolog S	37	18	106%	32	35	-9%
14	512002_Kucharz małej gastron.S	218	230	-5%	527	516	2%	58	721306_Blacharz samochod. S	34	20	70%	84	94	-11%
15	325402_Technik masażysta S	200	76	163%	52	60	-13%	59	325905_Opiekunka dziec.S	32	33	-3%	95	108	-12%
16	322002_T. żywienia i gosp. dom.S	192	184	4%	359	374	-4%	60	311911_T.cyfrow. proc. graf.S	31	15	107%	0	0	nd.
17	314403_T. technologii żyw.S	179	239	-25%	93	61	52%	61	311209_T. urz. sanit.	30	21	43%	31	23	35%
18	311410_Technik mechatronik S	177	240	-26%	26	27	-4%	62	741103_Elektryk S	26	33	-21%	53	48	10%
19	321301_Technik farmaceutyczny S	177	140	26%	38	39	-3%	63	333108_T. spedytor S	24	26	-8%	12	7	71%
20	422103_T. obsługi turyst,S	156	13	>200%	84	56	50%	64	322001_Dietetyk S	24	18	33%	30	38	-21%
21	712904_T.robót wykończ. w bud.S	154	96	60%	160	102	57%	65	722204_Ślusarz S	23	1	>200%	1341	1265	6%
22	514101_Fryzjer S	153	154	-1%	579	527	10%	66	314203_T. hodowca koni S	20	37	-46%	9	11	-18%
23	331402_Technik agrobiznesu S	143	175	-18%	105	105	0%	67	712603_Monter inst. gaz. S	20	0	nd.	8	9	-11%
24	522305_Technik handlowiec S	139	117	19%	243	244	0%	68	325102_Higienistka stomat. S	19	0	nd.	12	10	20%
25	325601_Ratownik medyczny S	122	122	0%	41	30	37%	69	325907_Terapeuta zajęciowy S	18	20	-10%	38	42	-10%
26	311512_T. mechanizacji roln.S	121	88	38%	210	209	0%	70	711202_Murarz S	16	46	-65%	998	958	4%
27	541415_T.ochr. fiz. osób i mieniaS	120	115	4%	0	0	nd.	71	751105_Rzeźnik – wędliniarz S	16	14	14%	227	197	15%
28	314202_T. arch. krajobrazu S	117	96	22%	21	15	40%	72	311924_T. techn. odzieży S	15	0	nd.	318	344	-8%
29	751201_Cukiernik S	106	85	25%	530	525	1%	73	343104_Fototechnik S	15	0	nd.	2	4	-50%
30	351103_Technik teleinformatyk S	93	162	-43%	15	8	88%	74	723310_Mech.–monter masz. i urządzeń S	14	23	-39%	12	11	9%
31	512001_Kucharz S	92	72	28%	731	749	-2%	75	311206_T.drogownictwa S	14	17	-18%	28	20	40%
32	532102_Opiekun medyczny S	88	64	38%	8	2	>200%	76	311918_T. poligraf S	14	0	nd.	8	7	14%
33	333107_Technik logistyk S	86	98	-12%	20	13	54%	77	321402_Technik dentystyczny S	12	17	-29%	40	36	11%
34	311408_Technik elektronik S	85	107	-21%	197	195	1%	78	911205_P. pomocn. obsł. hotel.S	9	0	nd.	2	2	0%
35	341203_Opiekun w DPS S	85	81	5%	19	29	-34%	79	311208_T.inż.środ. i melioracjiS	8	13	-38%	54	51	6%

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

36	752205_Stolarz S	85	61	39%	765	666	15%	80	713201_Lakiernik S	7	11	-36%	9	7	29%
37	431103_Tech. rachunkowości S	85	59	44%	6	9	-33%	81	611303_Ogrodnik S	7	5	40%	20	14	43%
38	522301_Sprzedawca S	79	98	-19%	3816	3609	6%	82	314205_Technik ogrodnik S	5	10	-50%	105	114	-8%
39	311104_Technik geodeta S	77	81	-5%	77	72	7%	83	742102_Monter-elektronik S	5	0	nd.	5	4	25%
40	311303_Technik elektryk S	75	85	-12%	168	169	-1%	84	713101_Malarz- tapeciarnik S	2	7	-71%	43	47	-9%
41	311922_T. technologii drewna S	74	94	-21%	220	214	3%	85	343101_Fotograf S	2	0	nd.	30	28	7%
42	325101_Asystantka stomatolog.S	71	26	173%	3	4	-25%	86	732301_Introligator S	1	1	0%	12	8	50%
43	325511_T. ochrony środowiska S	69	118	-42%	97	94	3%	87	711501_Cieśla S	1	0	nd.	20	18	11%
44	834103_M. oper. poj. i m. roln. S	69	79	-13%	411	413	0%								

Źródło: oprac. na podstawie danych Kuratorium Oświaty w B-stoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę

Informacje zestawione w powyższej tabeli stanowią asumpt do prowadzenia poszerzonych analiz wpływu potencjalnej podaży edukacyjnej na kondycję podaży realnej. Monitorowanie w dłuższej perspektywie informacji pochodzących ze szkół o liczbie absolwentów w połączeniu z danymi powiatowych urzędów pracy pozwolą, po pierwsze, na szacowanie chłonności miejscowego rynku zatrudnienia, po drugie, na określenie elastyczności (adaptacyjności) poszczególnych zawodów do wymogów i oczekiwań rynku.

Kierunek zachodzących zmian odnośnie liczby osób bezrobotnych w danym zawodzie na tle zmiany podaży absolwenckiej przyjmować może trzy różne postaci:

- trend pozytywny: spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych współwystępujący ze wzrostem liczby absolwentów,
- trend neutralny: liniowy charakter zmian - wzrost liczby osób bezrobotnych w połączeniu ze wzrostem podaży absolwenckiej; spadek liczby bezrobotnych współwystępujący ze spadkiem liczby młodych adeptów zawodu,
- trend negatywny: wzrost liczby bezrobotnych + spadek liczby absolwentów.

Dane zaprezentowane w tabeli nr 25, obejmujące zmianę podaży pracy pomiędzy końcem 2011 i końcem 2012 roku - w przekroju 87 zawodów, w których w roku 2012 w województwie podlaskim pojawili się absolwenci - informują najczęściej o trendzie neutralnym. Na tle całości, spośród zawodów powszechnie edukowanych, pozytywnie wyróżniają się (notują trend pozytywny):

- *technik masażysta* (spadek liczby bezrobotnych o 13%; wzrost liczby absolwentów o 163%),
- *technik rachunkowości* (bezrobotni -33%; absolwenci +44%),
- *opiekun w domu pomocy społecznej* (bezrobotni -34%; absolwenci +5%),
- *technik farmaceutyczny* (bezrobotni -3%; absolwenci +26%),
- *technik administracji* (bezrobotni -5%; absolwenci +9%),
- *kucharz* (bezrobotni -2%; absolwenci +28%).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Negatywny charakter zmian w analizowanym okresie (przyrost osób poszukujących pracy współwystępujący ze spadkiem liczby absolwentów) obserwowano m.in. w przypadku *techników leśników, techników technologii żywności czy elektromechaników pojazdów samochodowych*. W 2012 roku liczba nowo wykształconych reprezentantów ostatniego z wymienionych zawodów była znacząco niższa niż w roku poprzedzającym (o 51%), podczas gdy liczba bezrobotnych tej profesji zwiększyła się o 45%.

Tabela 26. Podaż edukacyjna 2012-2013 w przekroju zawodów oraz liczby kształcących ponadgimnazjalnych szkół zawodowych: 3 powiaty grodzkie i 3 powiaty ziemskie otaczające ośrodki centralne regionu podlaskiego

lp	Kod i nazwa zawodu	M. Białystok			P. białostocki			M. Łomża			P. łomżyński			M. Suwałki			P. suwalski		
		N SZKOŁ	ABS. 2012	ABS. 2013	N SZKOŁ	ABS. 2012	ABS. 2013	N SZKOŁ	ABS. 2012	ABS. 2013	N SZKOŁ	ABS. 2012	ABS. 2013	N SZKOŁ	ABS. 2012	ABS. 2013	N SZKOŁ	ABS. 2012	ABS. 2013
1	314207_Technik rolnik	1	56	55				1	21	28									
2	351203_Technik informatyk	4	133	254			15	2	37	32				1	43	50			
3	325509_T. bezp. i higieny pracy	1	14	15															
4	331403_Technik ekonomista	1	8	5															
5	311504_Technik mechanik	1	14	12				1	6					1	10				
6	422402_Technik hotelarstwa	2	52	27										2	23	21			
7	723103_Mech. poj. samochod.	1	32	27				1	18	10				1	21	23			
8	334306_Technik administracji	3	92	96				1	26	16				1	27	30			
9	311204_Technik budownictwa	7	198	175	1	13	12							2	29	28			
10	514207_T. usług kosmetycznych				1	14	8				1	31	45						
11	343403_T. org. usług gastronom.	2	79	160	2	57	64	1	31	37				1	29	31			
12	514105_T. usług fryzjerskich	2	31	59															
13	311513_Technik poj. samochod.	1	14	7															
14	512002_Kucharz małej gastron.	1	18	18				1	14	15				1	10				
15	325402_Technik masażysta	1	9											1	6				
16	322002_T. żywienia i	3	54	142				1	17	15				1	20	14			
17	314403_T. technologii				1	7	10										1	13	
18	311410_Technik	1	5																
19	321301_Technik	2	73	114	1	24	24				3	64	57	1	19	17	2	50	71

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

20	422103_T. obsługi																		
21	712904_T. robót	4	52	40				1	51	53				2	18	6			
22	514101_Fryzjer	1	37	39															
23	331402_Technik	2	93	107				2	84	60									
24	522305_Technik	1	12	28															
25	325601_Ratownik	1	24	30															
26	311512_T. mechaniz.							2	41	34			1	22	23				
27	541415_T.ochrony fiz							1	52	49									
28	314202_T. architekt.	2	71	79															
29	751201_Cukiernik	1	19	43															
30	351103_Technik	5	107	160				1	13				3	80	58				
31	512001_Kucharz	10	351	104				3	40	156			3	37	348				
32	532102_Opiekun			39	1	32	9						1	19	12				
33	333107_Technik	1	40	70				2	69	42			1	13	15				
34	311408_Technik	1	14	21															
35	341203_Opiekun w DPS	1	18	49															
36	431103_Technik	2	14	6				1	25	24			1	25	17				
37	752205_Stolarz	3	100	178	1	16		1	52	36			1	53	145	1	12	16	
38	522301_Sprzedawca	3	48	289				1	24	33			1	14					
39	311104_Technik	1	8	12									1	16	15				
40	311303_Technik	4	65	264											10				
41	311922_T.technologie	8	177	593				3	42	151			2	26	164				
42	325101_Asystentka	1	19	22															
43	325511_T. ochrony	4	85	168															
44	834103_Mech.-oper.												1	1					
45	333906_T. organizacji	1	15																
46	343203_Florysta	2	57	71															
47	324002_Technik	4	112	72									1	21	26				
48	613003_Rolnik	1	40	185				1	24	12			1	29	28				
49	751204_Piekarz	12	268	450	3	43	75	1	29	59			3	53	125				
50	411004_Technik prac	2	38	98															
51	341201_Asystent	4	62	120				1	19	28			3	75	45				
52	314301_Technik leśnik	7	165	332	2	35	16	3	46	44			1	24	29				
53	741201_Elektromecha	3	71	332				2	14	124					107				
54	722307_Oper.	4	81	86				1	2										
55	321103_Technik	4	51	92	1	5	8	2	16	18			2	29	51				
56	513101_Kelner	2	37	37											7				
57	741203_Elektromech. poj. samochod.	3	46	48				2	25	34			1	28					
58	721306_Blacharz	6	157	366				7	78	69			2	27	18				
59	325905_Opiekunka	8	160	518				3	43	43			3	82	122				
60	311911_T. cyf.	1	9	10			4	2	11	12									
61	311209_T. urzędzeń	2	31	38				3	46	148			1	21	11				
62	741103_Elektryk	2	49	59				1	18	20			1	21	22				
63	322001_Dietetyk	4	62	87									1	4	11				
64	333108_Technik	1	7	5															
65	722204_Ślusarz							1	4	2		6							
66	314203_Technik							1	5	19			1	2					
67	712603_Monter instalacji i urz. sanit.																		
68	325102_Higienistka			3															
69	325907_Terapeuta	1	2										1	7					
70	711202_Murarz														14				
71	751105_Rzeźnik-wędliniarz	1	38		1	34	23	1	37	18			1	19	15				

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

72	311924_T. technologii																		
73	343104_Fototechnik						1	6	7			1							
74	311206_Technik																		
75	311918_Technik	2	21									1	5						
76	723310_Mech.-monter masz. i urządzeń											1	1						
77	321402_Technik																		
78	911205_Prac. pomocn. obsługi hotel.	6	95	84			15	3	53	76		1	2	42	24				
79	311208_T. inż.											1	13						
80	611303_Ogrodnik																		
81	713201_Lakiernik	1	9	21				1	2			1	4						
82	314205_Technik	2	34	25				1	1			1	1						
83	742102_Monter- elektrotechn.	1	22	24				1	12	14								19	
84	343101_Fotograf	1	4																
85	713101_Malarz- tynkarski							1	2										
86	711501_Cieśla	3	47	27				2	10	9		2	1	8					
87	732301_Introligator							2	3	9		3	1	8					
88	712204_Posadzkarz	2	27	19				1	9	1		1	2	14					
89	712604_M.instalacji i urządzeń	1	21	21								18	1	27	20				
90	721301_Blacharz	1	8	12				1	1										
RAZEM			4082	7688		280	283		1179	1557		95	134		1126	1721		75	87

Zródło: oprac. na podstawie danych Kuratorium Oświaty w B-stoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 27. Podaż edukacyjna 2012-2013 w przekroju zawodów oraz liczby kształcących ponadgimnazjalnych szkół zawodowych: powiaty ziemskie północnej części Podlasia

LP	Kod i nazwa zawodu	Augustowski			Grajewski			Kolneński			Moniecki			Sejneński			Sokółski		
		N szkół	Abs. 2012	Abs. 2013	N szkół	Abs. 2012	Abs. 2013	N szkół	Abs. 2012	Abs. 2013	N szkół	Abs. 2012	Abs. 2013	N szkół	Abs. 2012	Abs. 2013	N szkół	Abs. 2012	Abs. 2013
1	351203_T. informatyk	2	30	26	1	23	16												
2	422402_T. hotelarstwa			15															
3	334306_T. administracji	1	22	28															
4	311204_T. budownictwa	1	22		2	38	35	1	12								1	32	41
5	514207_T. usług kosmetycznych				1	25	21						1	51	44				
6	512002_Kucharz małej gastronomii																1	16	
7	322002_T. żywienia i gospodarstwa domowego	1	26	25															
8	314403_T. technologii żywności						18												
9	321301_T. farmaceutyczny	2	46		3	43	37	1	13	30	1	25		1	24	29	4	81	113
10	712904_Technolog robót wykoń. w budownictwie										1	24							
11	311512_T. mechanizacji rolnictwa	2	28		3	49	49						1	28	34				
12	512001_Kucharz			21	1	14		1	19		1	24	20						
13	532102_Opiekun medyczny	1	18																
14	311408_T. elektronik				1	18	18												
15	431103_T. rachunkowości	1	24	20							1	13							
16	752205_Stolarz	1	19					1	9	19	1	25					1	29	33
17	522301_Sprzedawca						28												
18	311922_T. technologii drewna	1	39					1	5										
19	325101_Asystentka stomatologiczna	1	26																
20	324002_T. weterynarii	1	22	19	1	20											1	31	26
21	751204_Piekarz	2	55	29	2	44	62				1	25							
22	314301_T. leśnik	1	15	31	1	16	19										1	12	25

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

sanitarnych																		
RAZEM		578	339		389	385		185	153		192	20		103	127		256	306

Źródło: oprac. na podstawie danych Kuratorium Oświaty w B-stoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę

Tabela 28. Podaż edukacyjna 2012-2013 w przekroju zawodów oraz liczby kształcących ponadgimnazjalnych szkół zawodowych: powiaty ziemskie południowej części Podlasia

LP	Kod i nazwa zawodu	Bielski			Hajnowski			Siemiatycki			Wysokomazowiecki			Zambrowski		
		N szkół	Abs. 2012	Abs. 2013	N szkół	Abs. 2012	Abs. 2013	N szkół	Abs. 2012	Abs. 2013	N szkół	Abs. 2012	Abs. 2013	N szkół	Abs. 2012	Abs. 2013
1	351203_T. informatyk	1	15	20							1	12	20			
2	723103_Mechanik pojazdów samochodowych										1	7		1	7	
3	334306_T. administracji										1	10	13			
4	311204_T. budownictwa	1	16	18	1	47	37									
5	343403_T. organizacji usług gastronomicznych										2	25	29			
6	512002_Kucharz małej gastronomii				1	16										
7	322002_T. żywienia i gospodarstwa domowego									17						
8	321301_T. farmaceutyczny	4	83	92				1	26	24	4	120	113	2	35	10
9	422103_T. obsługi turystycznej				1	43	43									
10	712904_Technolog robót wykoń. w budownictwie										2	34	30			
11	311512_T. mechanizacji rolnictwa	1	24	23												
12	512001_Kucharz						13							1	6	
13	431103_T. rachunkowości	1	21	16							2	21	65			
14	752205_Stolarz	1	17	45	1	24	23	2	35		2	41	52	1	22	10
15	311922_T. technologii drewna										1	14	42			
16	834103_Mechanik-operator poj. i maszyn rolniczych										1	1	1			
17	324002_T. weterynarii							1	15	25	2	33	41	1	22	
18	751204_Piekarz	2	49	53			26	1	25	22	2	62	37	1	20	31
19	411004_T. prac biurowych													1	8	12
20	314301_T. leśnik	1	27	50				1	12	6	1	21	11			

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

21	722307_Operator obrabiarek skrawających									1	9	12				
22	321103_T. elektroradiolog	1	9	10						3	22	21	3	20	21	
23	741203_Elektromechanik pojazdów samochodowych	1	2	7	1	1	4	1	10	10	3	10	7	1	8	
24	721306_Blacharz samochodowy										1	9	31			
25	325905_Opiekunka dziecięca				1	6										
26	311911_T. cyfrowych procesów graficznych							1	5	5	2	10	11	1	5	6
27	311209_T. urządzeń sanitarnych										1	8				
28	722204_Ślusarz										2	19	4			
29	314203_T. hodowca koni	1	2					1	1		1	1	2		2	
30	712603_Monter instalacji i urządzeń sanitarnych										1	1				
31	325907_Terapeuta zajęciowy							1	2		1	3		1	2	
32	711202_Murarz									3			2			
33	751105_Rzeźnik-wędliniarz										1	1	1			
34	311924_T. technologii odzieży	1	2	2												
35	311206_T. drogownictwa														1	
36	311918_T. poligraf			1						1				1	2	
37	723310_Mechanik-monter maszyn i urządzeń				1	17										
38	911205_Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej	2	33	28	1	2	4	1	8	11	3	36	22	1	10	3
39	713201_Lakiernik						1	1	1				1			
40	314205_T. ogrodnik							1	1		1	2				
41	713101_Malarz-tapeciarz			6							2	3	6	1	1	
42	711501_Cieśla	2	3	6	1	1	2				1	3	1	1	2	3
43	732301_Introligator	3	6	2	1	4				5	2	5	4			1
44	712204_Posadzkarz	1	2	5				1	5	4	3	8	14	2	5	4
45	712604_Monter instalacji i urządzeń sanitarnych									1	1	4	5			
	RAZEM		311	384		161	153		146	134		555	598		175	104

Źródło: oprac. na podstawie danych Kuratorium Oświaty w B-stoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

2.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na Podlasiu

Tabela 29. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych najliczniej w województwie podlaskim⁴²

lp	Kod i nazwa zawodu kształconego	Absolwenci 2012	Bezrobotni 30.06.2012	Bezrobotni 31.12.2012	Zmiana liczby bezrobotnych	Podaż (absolwenci + bezrobotni na k. roku)	Popyt (oferty pracy 2012)	Szansa na znalezienie pracy w zawodzie
1	422103_Technik obsługi turystycznej S	156	58	84	26	240	461	100%
2	712904_Technolog robót wykończeniowych w budownictwie S	154	114	160	46	314	240	76%
3	514101_Fryzjer S	153	504	579	75	732	397	54%
4	522305_Technik handlowiec S	139	240	243	3	382	129	34%
5	325402_Technik masażysta S	200	39	52	13	252	74	29%
6	321301_Technik farmaceutyczny S	177	35	38	3	215	61	28%
7	723103_Mechanik poj. samochodowych S	356	660	737	77	1093	233	21%
8	334306_Technik administracji S	303	218	218	0	521	153	29%
9	512002_Kucharz małej gastronomii S	218	462	527	65	745	123	17%
10	751201_Cukiernik S	106	512	530	18	636	67	11%
11	351203_Technik informatyk S	673	293	333	40	1006	43	4%
12	325601_Ratownik medyczny S	122	26	41	15	163	8	5%
13	311504_Technik mechanik S	407	1031	1071	40	1478	56	4%
14	311204_Technik budownictwa S	293	437	480	43	773	20	3%
15	343403_T. org. usług gastronomicznych S	276	89	131	42	407	9	2%
16	311410_Technik mechatronik S	177	24	26	2	203	3	1%
17	314403_Technik technologii żywności	179	69	93	24	272	4	1%
18	311513_Technik poj. samochodowych S	221	0	26	26	247	3	1%
19	514105_Technik usług fryzjerskich S	271	30	55	25	326	4	1%
20	311512_Technik mechanizacji rolnictwa S	121	174	210	36	331	3	1%
21	514207_Technik usług kosmetycznych S	291	25	37	12	328	2	1%
22	325509_T. bezp. i higieny pracy S	491	14	15	1	506	3	1%
23	331403_Technik ekonomista S	454	1143	1206	63	1660	8	0%
24	322002_T. żywienia i gosp. domowego S	192	333	359	26	551	3	0%
25	314207_Technik rolnik S	726	772	837	65	1563	2	0%
26	422402_Technik hotelarstwa S	373	146	192	46	565	0	0%
27	331402_Technik agrobiznesu S	143	84	105	21	248	0	0%
28	541415_T. ochrony fizycznej osób i mienia	120	0	0	0	120	22	18%
29	314202_Technik architektury krajobrazu S	117	18	21	3	138	0	0%

⁴² W tabeli przedstawiono zawody, których liczba absolwentów w 2012 roku w regionie podlaskim była większa niż stu (pełne zestawienie na CD). W przypadku *technika rolnika, technika agrobiznesu, technika żywienia i gospodarstwa domowego*, zawodów masowo absorbowanych przez indywidualne, rodzinne gospodarstwa rolne (zawodów, na które popyt nie jest identyfikowalny na rynku ogłoszeń) zrezygnowano z określenia szans na znalezienie pracy według przyjętego wzoru.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół.

W celu określenia szans absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych na znalezienie pracy - w wyuczonej profesji na rynku lokalnym - dokonano zestawienia zidentyfikowanego popytu (rocznego wolumenu ogłoszeń) oraz podaży (liczby absolwentów oraz zarejestrowanych bezrobotnych na koniec roku). Iloraz popytu i podaży wyrażony w ujęciu procentowym przedstawia prawdopodobieństwo podjęcia pracy przez abiturienta na „otwartym” rynku zatrudnienia (strona popytowa nie obejmuje miejsc pracy dostępnych w rekrutacjach zamkniętych – naborze pracowników bez upublicznienia informacji o wolnych etatach). W tabeli zaprezentowano ponadto zmianę liczby bezrobotnych (dysponujących zawodem kształconym w woj. podlaskim) pomiędzy końcem I i II półrocza 2012 roku. Znaczący przyrost liczby zarejestrowanych w urzędach pracy pozwala na przypuszczenie, że część młodych absolwentów zasilila szeregi bezrobotnych na rynku lokalnym.

W grupie licznie kształconych zawodów w województwie podlaskim najlepsza sytuacja na rynku zatrudnienia 2012 roku dotyczyła *techników obsługi turystycznej* (statystycznie 100% prawdopodobieństwo pozyskania angażu: liczba ogłoszeń przewyższała znacząco wolumen podaży: bezrobotnych i absolwentów). Na tle edukowanych profesji relatywnie bardzo dobre perspektywy znalezienia pracy posiadali *technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie* (75%), poszukiwani zarówno do pracy przy nowych inwestycjach, jak i przy modernizacji istniejących budynków.

Wśród zawodów cechujących się znaczną liczbą absolwentów szczególnie niekorzystna sytuacja na rynku pracy wystąpiła w przypadku *techników ekonomistów, mechaników pojazdów samochodowych i kucharzy małej gastronomii*, profesji, które pomiędzy czerwcem i grudniem zanotowały wysoki, nominalny przyrost osób poszukujących pracy (w każdym przypadku o co najmniej 60 osób). Znikoma skala popytu na otwartym rynku pracy przy jednoczesnym szerokim strumieniu podaży edukacyjnej, co interesujące, nie wpłynęła negatywnie na kondycję kilkunastu zawodów – nie doprowadziła do widocznego wzrostu liczby zarejestrowanych bezrobotnych m.in. wśród: *techników bezpieczeństwa i higieny pracy, techników ochrony fizycznej osób i mienia, techników handlowców* (zapewne ze względu na kontynuację przez te osoby ścieżki kształcenia na poziomie szkół wyższych). W przypadku profesji, których dysponenti bardzo często są ukierunkowani na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej (samozatrudnienie) - *casus technika usług fryzjerskich* - na wartości wskaźnika „szansa na znalezienie pracy w zawodzie” należy patrzeć sensu stricto: jako indykatora popytu wyłącznie na pracę najemną.

Tabela 30. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych (o liczbie absolwentów < 100) cechujących się w 2012 roku największą szansą na podjęcie zatrudnienia

Lp	Kod i nazwa zawodu	Absolwenci 2012	Bezrobotni 30.06. 2012	Bezrobotni 31.12. 2012	Zmiana liczby bezrobotnych	Podaż (absolwenci + bezrobotni na k. roku)	Popyt (oferty pracy 2012)	Szansa na znalezienie pracy
1	411004_Technik prac biurowych S	46	442	418	-24	464	1044	100%

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

2	513101_Kelner S	37	270	299	29	336	490	100%
3	741103_Elektryk	26	51	53	2	79	301	100%
4	711202_Murarz S	16	946	998	52	1014	1213	100%
5	723310_Mechanik monter maszyn i urządzeń S	14	9	12	3	26	34	100%
6	911205_Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej S	9	2	2	0	11	17	100%
7	611303_Ogrodnik	7	17	20	3	27	56	100%
8	713201_Lakiernik	7	10	9	-1	16	43	100%
9	742102_Monter – elektronik S	5	9	5	-4	10	26	100%
10	711501_Cieśla	1	20	20	0	21	654	100%
11	325905_Opiekunka dziecięca S	32	93	95	2	127	191	100%
12	732301_Introligator	1	9	12	3	13	13	100%
13	721306_Blacharz samochodowy S	34	90	84	-6	118	95	81%
14	512001_Kucharz S	92	714	731	17	823	613	74%
15	341201_Asyntent osoby niepełnosprawnej S	45	10	9	-1	54	36	67%
16	343101_Fotograf S	2	28	30	2	32	20	63%
17	522301_Sprzedawca S	79	3629	3816	187	3895	2319	60%
18	311918_Technik poligraf S	14	5	8	3	22	30	100%
19	343203_Florysta S	57	0	2	2	59	27	46%
20	722307_Operator obrabiarek skrawających S	40	12	15	3	55	60	100%
21	741201_Elektromechanik S	42	92	94	2	136	61	45%
22	741203_Elektromechanik pojazdów samochodowych S	37	72	93	21	130	58	45%
23	713101_Malarz – tapeciarsz S	2	38	43	5	45	17	38%
24	321402_Technik dentystyczny S	12	48	40	-8	52	20	38%
25	532102_Opiekun medyczny S	88	3	8	5	96	35	36%
26	325101_Asyntentka stomatologiczna S	71	5	3	-2	74	34	46%
27	341203_Opiekun w domu pomocy społecznej S	85	23	19	-4	104	43	41%
28	712603_Monter instalacji gazowych S	20	9	8	-1	28	9	32%
29	751105_Rzeźnik – wędliniarz S	16	204	227	23	243	81	33%
30	325907_Terapeuta zajęciowy S	18	47	38	-9	56	19	34%
31	752205_Stolarz S	85	718	765	47	850	224	26%
32	722204_Ślusarz S	23	1245	1341	96	1364	346	25%
33	311303_Technik elektryk S	75	176	168	-8	243	57	23%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół

W powyższym zestawieniu zaprezentowano listę zawodów i specjalności kształconych na Podlasiu w mniejszej skali (rocznie poniżej 100 absolwentów o danej profesji), których dysponenci w analizowanym 2012 roku posiadali największe szanse na angaż (jako pracownicy najemni). W przypadku absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych – z katalogu mniej licznie edukowanych w województwie podlaskim - szczególnie pozytywnie wyróżniają się dwie profesje grupy dużej nr 74 (**elektrycy i elektronicy**), mianowicie *elektryk* i *monter-elektronik*, na których to umiejętności zawodowe zgłoszono popyt kilkakrotnie

przewyższający podlaską podaż (jednocześnie pomiędzy końcem I półrocza i końcem II półrocza liczba zarejestrowanych bezrobotnych w tym fachu spadła, bądź praktycznie się nie zmieniła). Na podlaski rynek pracy w roku 2012 stosunkowo pozytywnie patrzyli przedstawiciele zawodów gastronomicznych: *kelnerzy* oraz *kucharze*. W pierwszym przypadku wolumen ogłoszeń był wyraźnie większy niż potencjalna podaż (bezrobotni plus absolwenci). O wysokiej fluktuacji zatrudnienia na tych stanowiskach świadczy jednak przyrost osób bezrobotnych współwystępujący ze wspomnianym wysokim popytem. Z zawodów kluczowych dla podlaskiego rynku pracy (o bardzo dużej liczbie osób o danych kwalifikacjach) statystycznie dobra sytuacja wystąpiła w przypadku *murarzy* (100%).

W kolejnym już roku rosnącej stopy bezrobocia w województwie podlaskim, spośród przedstawionych 33 zawodów i specjalności o największych szansach na podjęcie pracy (w grupie zawodów o liczbie absolwentów < 100), na rynku ofert dostępnych publicznie - pomiędzy końcem I i II półrocza 2012 roku - liczba bezrobotnych zwiększyła się w przypadku 21 profesji, pozostała niezmienną w 2, zaś tylko w 10 się zmniejszyła (nominalnie najwięcej w przypadku *techników prac biurowych*, *techników elektryków*, *terapeutów zajęciowych* oraz *techników dentystycznych*).

2.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku województwa podlaskiego

Zbiory informacji z poziomu regionalnego o liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie, liczbie absolwentów konkretnego zawodu oraz wolumenie miejsc pracy adresowanych do przedstawicieli danej profesji, pozwoliły na skatalogowanie trzech typów zawodów: deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Schemat syntetycznego wskaźnika sytuacji danego zawodu na rynku pracy, umożliwiający wyłonienie profesji deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych, został wypracowany w ramach procesu analityczno-badawczego „Podlaska Mapa Zawodów i Kwalifikacji 2011. Analiza popytu i podaży na zawody i kwalifikacje w województwie podlaskim”.⁴³

Deficytowe	Zrównoważone	Nadwyżkowe
$\frac{Popyt}{Popyt + Podaż} > 0,6$	$0,4 \geq \frac{Popyt}{Popyt + Podaż} \geq 0,6$	$\frac{Popyt}{Popyt + Podaż} < 0,4$

Wyliczeń wg podanych wzorów dokonano dla dwóch grup identyfikowanych miejsc pracy w województwie. Pierwsze zestawienie, pokazane w tabeli 31, pokazuje zawody deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe dla wszystkich miejsc pracy zidentyfikowanych w województwie podlaskim, a więc tych, które dotyczą wykonywania pracy zarówno w województwie podlaskim, jak i poza jego granicami. Drugie zestawienie, zaprezentowane w tabeli 32, pokazuje sytuację w zakresie nadwyżek, deficytów i równowagi dla miejsc pracy usytuowanych wyłącznie na terenie województwa podlaskiego i jest ono właściwsze dla oceny tej sytuacji w województwie podlaskim.

⁴³ Podlaska Mapa Zawodów i Kwalifikacji 2011. Analiza popytu i podaży na zawody i kwalifikacje w województwie podlaskim, red. J. Paszkowski, WUP w Białymstoku, Białystok 2012, s. 49-50.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 31 . Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w świetle miejsc pracy zidentyfikowanych na terenie województwa podlaskiego⁴⁴

Typ	Kod i nazwa zawodu	Liczba ofert 2012	Podaż pracy 2012	Wskaźnik
Zawody DEFICYTOWE	332203_Przedstawiciel handlowy	3897	182	2,06
	251401_Programista aplikacji	1787	16	0,98
	524902_Doradca klienta	1509	72	0,80
	515303_Robotnik gospodarczy	1897	766	0,63
	712303_Tynkarz	1126	66	0,59
	122102_Kierownik działu sprzedaży	782	21	0,42
	531104_Opiekunka dziecięca domowa	767	12	0,42
	833203_Kierowca samochodu ciężarowego	1200	451	0,41
	243305_Specjalista do spraw sprzedaży	685	27	0,36
	711501_Cieśla	654	21	0,35
Zawody ZRÓWNOWAŻONE	512001_Kucharz S	613	823	-0,12
	711202_Murarz S	1213	1014	0,11
	513101_Kelner S	490	336	0,09
	753303_Szwaczka	271	402	-0,07
	712601_Hydraulik	186	274	-0,05
	931205_Robotnik drogowy	199	275	-0,04
	712904_Technolog robót wykończeniowych w budownictwie s	240	314	-0,04
	911207_Sprzątaczką biurowa	524	581	-0,03
	931301_Robotnik budowlany	1150	1206	-0,03
	523002_Kasjer handlowy	143	104	0,02
Zawody NADWYŻKOWE	331403_Technik ekonomista S	8	1660	-0,91
	522301_Sprzedawca S	2319	3895	-0,87
	314207_Technik rolnik S	2	1563	-0,86
	311504_Technik mechanik S	56	1478	-0,79
	722204_Ślusarz S	346	1364	-0,56
	351203_Technik informatyk S	43	1006	-0,53
	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	233	1093	-0,48
	311204_Technik budownictwa S	20	773	-0,42
	753105_Krawiec S	311	1040	-0,40
	613003_Rolnik S	6	637	-0,35

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Analizując wszystkie miejsca pracy zidentyfikowane w województwie podlaskim należy wskazać, iż szczególnie pozytywne (dodatnie) wartości wskaźnika sytuacji zawodów w województwie podlaskim dotyczyły w 2012 roku reprezentantów profesji segmentu marketingu i sprzedaży (*przedstawiciel handlowy, doradca klienta, specjalista ds. sprzedaży,*

⁴⁴ Pełne zestawienie zawodów nadwyżkowych, zrównoważonych i deficytowych zamieszczone jest na CD.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

kierownik działu sprzedaży). Przedstawiciele tych profesji (skądinąd o znacząco różnych kwalifikacjach) zorientowani na znalezienie pracodawcy, dysponowali komfortem porównywania (selekcji) ofert rekrutacyjnych. Z grupy zawodów sektora budowlanego, w analizowanym zbiorze miejsc pracy, optymistyczne perspektywy zatrudnienia (znacząca przewaga ogłoszeń pracy w stosunku do wolumenu podaży na terenie województwa) objęły reprezentantów grupy dużej o kodzie rozpoczynającym się symbolem 71 (**robotnicy budowlani i pokrewni**): *tynkarzy* oraz *cieśli*. Wśród zawodów zrównoważonych, cechujących się jednocześnie relatywnie dużą skalą popytu i podaży, znaleźli się m.in. *kucharz*, *murarz*, *kelner*, *szwaczka*, *hydraulik*. Listę zawodów nadwyżkowych na administracyjnym Podlasiu generowali przede w dużej mierze absolwenci techników. Brak praktycznie popytu na rynku ogłoszeń dostępnych publicznie, w skrajnie trudnej sytuacji (nikłego prawdopodobieństwa na znalezienie angażu w regionalnej przestrzeni gospodarczej) stawał - licznie edukowanych - *techników ekonomistów s*, *techników rolników s*, *techników mechaników s*, *techników informatyków s* i *techników budownictwa s*. Pozostałe zidentyfikowane zawody nadwyżkowe również kształcone były w systemie podlaskiego szkolnictwa zawodowego: *sprzedawca s*, *ślusarz s*, *mechanik pojazdów samochodowych s*, *krawiec s* i *rolnik s*. Casus *technika rolnika* i *rolnika*, zawodu absorbowanego przez indywidualne, rodzinne gospodarstwa rolne (zawodu, na którego popyt nie jest identyfikowalny na rynku ogłoszeń), powoduje, iż na przedstawiony dla tych zawodów wskaźnik należy patrzeć wyłącznie przez pryzmat szans na znalezienie pracy na rynku najemnym.

Tabela 32. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych dla obszaru województwa podlaskiego⁴⁵

Typ	Kod i nazwa zawodu	Liczba ofert 2012	Podaż pracy 2012	Wskaźnik
Zawody DEFICYTOWE	332203_Przedstawiciel handlowy	1820	182	1,02
	251401_Programista aplikacji	1335	16	0,82
	515303_Robotnik gospodarczy	1859	766	0,68
	524902_Doradca klienta	925	72	0,53
	531104_Opiekunka dziecięca domowa	554	12	0,34
	411004_Technik prac biurowych S	997	464	0,33
	243305_Specjalista do spraw sprzedaży	427	27	0,25
	411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	583	203	0,24
	122102_Kierownik działu sprzedaży	327	21	0,19
	241202_Doradca finansowy	319	27	0,18
Zawody ZRÓWNOWAŻONE	911207_Sprzątaczką biurowa	457	581	-0,08
	432103_Magazynier	348	433	-0,05
	325905_Opiekunka dziecięca S	185	127	0,04
	962902_Dozorca	182	224	-0,03
	961302_Robotnik placowy	108	148	-0,02
	513202_Barman	165	129	0,02
	712501_Monter / składacz okien	153	118	0,02
	834401_Kierowca operator wózków jezdniowych	78	109	-0,02
	741103_Elektryk	109	79	0,02

⁴⁵ Pełne zestawienie zawodów nadwyżkowych, zrównoważonych i deficytowych zamieszczone jest na CD.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

	712101_Dekarz S	92	63	0,02
Zawody NADWYŻKOWE	522301_Sprzedawca S	1878	3895	-1,25
	331403_Technik ekonomista S	8	1660	-1,03
	314207_Technik rolnik S	2	1563	-0,97
	311504_Technik mechanik S	39	1478	-0,89
	722204_Ślusarz S	198	1364	-0,72
	351203_Technik informatyk S	33	1006	-0,60
	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	129	1093	-0,60
	753105_Krawiec S	143	1040	-0,56
	311204_Technik budownictwa S	10	773	-0,47
	711202_Murarz S	291	1014	-0,45

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Nieco inaczej przedstawiają się wyniki analizy zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych przeprowadzone na zbiorze dotyczącym tych miejsc pracy, które usytuowane są na terenie województwa podlaskiego. Pierwsze cztery zawody są identyczne jak dla sytuacji, w której do analizy przyjęto wszystkie miejsca pracy (usytuowane w województwie jak i poza jego granicami). *Przedstawiciel handlowy, programista aplikacji, robotnik gospodarczy i doradca klienta* są zawodami deficytowymi w obrębie regionu, jak i poza nim. Wyniki dla *robotnika gospodarczego i technika prac biurowych (s)* powinny jednak być interpretowane z dużą dozą ostrożności. Należy podkreślić, iż 98% zidentyfikowanego popytu na *robotników gospodarczych* wiąże się z wykonywaniem pracy na terenie województwa podlaskiego. Niemal 23% łącznego popytu to miejsca aktywizacji zawodowej w formie stażu (428 miejsc dofinansowanych przez urzędy pracy). W zakresie pozostałych zidentyfikowanych miejsc pracy istnieje duże prawdopodobieństwo, że były również w jakiejś formie subsydiowane ze środków Funduszu Pracy (np. w formie prac interwencyjnych, robót publicznych), co oznacza, że generowany popyt może w efekcie okazać się popytem mocno uzależnionym od dofinansowania ze środków publicznych, a spadek możliwości finansowania bezpośrednio przełożyłby się na spadek popytu na tę kategorię pracowników. W przypadku *techników prac biurowych s*, opisana wyżej sytuacja staje się niemal oczywista, staże stanowiły 75% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w województwie, skierowanych do przedstawicieli tego zawodu. Należy jednocześnie przypomnieć, iż popyt na *techników prac biurowych s* (zawód, w którym kształcone mogą być wyłącznie osoby niewidome) wynika z błędów klasyfikacyjnych, należy go raczej traktować jako popyt na *pracownika kancelaryjnego*. W katalogu zawodów zrównoważonych znalazły się takie zawody, jak: *sprzątaczką biurową, magazynier, opiekunka dziecięcą, dozorca, robotnik placowy, barman, monter/składacz okien, kierowca operator wózków jezdniowych, elektryk i dekarz*. Katalog zawodów najbardziej nadwyżkowych na terenie województwa podlaskiego był zbliżony do katalogu zbudowanego na zbiorze wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy. Również interpretacja wyników powinna być podobna, a różnice dotyczą jedynie osiągniętych wartości wskaźnika i dwóch zawodów: *murarza s* i *rolnika s*. Pierwszy wykazał wysoki wskaźnik nadwyżki jedynie na terenie województwa podlaskiego, drugi w przypadku analizy na całym zbiorze zidentyfikowanych miejsc pracy.

2.7 Analiza ekonometryczna kondycji najpopularniejszych podlaskich zawodów⁴⁶

Postępowanie ekonometryczne to umiejętność stosowania metod statystycznych do mierzenia zjawisk gospodarczych. Zabiegi ekonometryczne służą także sporządzaniu prognoz, w oparciu o określone założenia.⁴⁷ W niniejszym raporcie analiza ekonometryczna była ukierunkowana na realizację obu celów: po pierwsze posłużyła do antycypacji podaży i popytu na pracę w przekroju najpowszechniej występujących zawodów w województwie podlaskim; po drugie umożliwiła przedstawienie wzoru ukazującego kondycję danego zawodu na regionalnym rynku pracy. W pierwszym przypadku zaprezentowano - przewidywany na miesiąc czerwiec 2013 roku - wolumen miejsc pracy, liczby absolwentów oraz liczby zarejestrowanych osób - w każdym z dwudziestu zawodów: a) cechujących się w 2012 roku największym zainteresowaniem pracodawców, b) charakteryzujących się skrajnie wysoką podażą pracy. Zaproponowany wskaźnik kondycji rynkowej danego zawodu pozwala na porównywanie sytuacji profesji w cyklu rocznym (bądź w zależności od potrzeb – np. w cyklu kwartalnym), w dłuższej perspektywie na wyznaczanie trendu kondycji rynkowej zawodów i specjalności.

Podstawę przeprowadzenia analizy ekonometrycznej stanowiły następujące szeregi danych z podlaskiego rynku pracy i edukacji:

- wolumen miejsc pracy kierowanych do reprezentantów określonych zawodów i specjalności z okresu 1.01.2011-31.12.2012 (24-elementowy szereg danych miesięcznych),
- wolumen miejsc pracy kierowanych do wszystkich zainteresowanych w okresie 1.01.2011-31.12.2012 (24 elementowy szereg danych miesięcznych),
- liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne w danym zawodzie na dzień 30.06.2011, 31.12.2011, 30.06.2012, 31.12.2012 (4-elementowy szereg danych półrocznych),
- liczba wszystkich osób zarejestrowanych jako bezrobotne na dzień 30.06.2011, 31.12.2011, 30.06.2012, 31.12.2012 (4-elementowy szereg danych półrocznych),
- liczba uczniów ostatnich klas w roku szkolnym 2012/2013 w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych (traktowana jako liczba absolwentów w VI 2013).

Tabela 33. Prognoza popytu i podaży na zawody najczęściej poszukiwane w województwie podlaskim w 2012 roku

Kod i nazwa zawodu	Prognozowany popyt na zawody w I półroczu 2013 roku						Prognozowana liczba bezrobotnych 30.06.2013	Prognozowana liczba absolwentów 30.06.2013	Prognozowana podaż w połowie 2013 roku
	Sty.	Lut.	Mar.	Kwie.	Maj	Czerw.	Czerw.	Czerw.	Czerw.
332203_Przedstawiciel handlowy	295	297	300	303	304	305	153	0	153
522301_Sprzedawca S	162	162	160	158	158	158	3607	88	3695

⁴⁶ Analiza została wykonana na niepełnym zbiorze, wybranych 56,6 tys. spośród wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy (obejmowała nie wszystkie miejsca pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy).

⁴⁷ G.C.Chow, *Ekonometria*, PWN, Warszawa 1995, s.11.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

251401_Programista aplikacji	96	99	102	104	107	109	10	0	10
515303_Robotnik gospodarczy	141	136	128	119	118	118	746	0	746
524902_Doradca klienta	93	95	96	97	98	100	62	0	62
833203_Kierowca samochodu ciężarowego	118	119	119	119	119	117	424	0	424
711202_Murarz S	95	96	97	97	96	95	939	25	964
712303_Tynkarz	71	73	75	76	77	78	57	0	57
931301_Robotnik budowlany	86	87	87	87	86	85	1064	0	1064
122102_Kierownik działu sprzedaży	47	48	49	50	49	50	15	0	15
531104_Opiekunka dziecięca domowa	46	46	46	47	48	49	13	0	13
411004_Technik prac biurowych S	69	68	65	62	61	61	456	110	566
243305_Specjalista do spraw sprzedaży	63	64	63	63	62	62	24	0	24
711501_Cieśla	63	63	64	63	62	60	18	0	18
241202_Doradca finansowy	42	43	44	44	45	45	28	0	28
711404_Zbrojarz	58	57	57	57	56	54	45	0	45
512001_Kucharz S	48	49	49	49	48	47	717	100	817
712301_Monter ociepleń budynków	44	44	45	45	46	45	1	0	1
411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	40	39	38	37	37	37	150	0	150
513101_Kelner S	39	39	39	39	38	38	299	44	343
Województwo_ wszystkie zawody	4781	4798	4796	4763	4740	4713	65030	14173	79203

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy), CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł) i danych z Kuratorium Oświaty w Białymstoku.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 34. Prognoza popytu i podaży na zawody charakteryzujące się największą liczbą bezrobotnych w 2012 roku

Kod i nazwa zawodu	Prognozowany popyt na zawody w I półroczu 2013 roku						Prognozowana liczba bezrobotnych 30.06.2013	Prognozowana liczba absolwentów 30/06.2013	Prognozowana podaż w połowie 2013 roku
	Sty.	Lut.	Mar.	Kwie.	Maj	Czerw.	Czerw.	Czerw.	Czerw.
522301_Sprzedawca S	162	162	160	158	158	158	3607	88	3695
722204_Ślusarz S	27	28	28	28	28	27	1263	2	1265
331403_Technik ekonomista S	1	1	1	1	1	1	1221	557	1778
931301_Robotnik budowlany	86	87	87	87	86	85	1064	0	1064
311504_Technik mechanik S	3	3	3	3	3	3	1062	346	1408
753105_Krawiec S	23	22	22	22	22	23	1067	0	1067
711202_Murarz S	95	96	97	97	96	95	939	25	964
314207_Technik rolnik S	0	0	0	0	0	0	825	731	1556
515303_Robotnik gospodarczy	141	136	128	119	118	118	746	0	746
752205_Stolarz S	19	19	19	19	19	19	700	57	757
723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	19	19	18	18	17	17	651	302	953
932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	22	23	23	23	24	23	698	0	698
512001_Kucharz S	48	49	49	49	48	47	717	100	817
751204_Piekarz S	10	10	11	11	11	10	582	38	620
242217_Specjalista administracji publicznej	2	2	2	2	2	2	598	0	598
723105_Mechanik samochodów osobowych	17	17	17	17	17	17	601	0	601
613003_Rolnik S	0	0	0	0	0	0	554	70	624
911207_Sprzątaczką biurowa	37	37	36	35	35	36	572	0	572
514101_Fryzjer S	25	26	26	26	26	26	527	138	665
751201_Cukiernik S	6	5	5	5	5	5	505	61	566

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
 ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

522301_Sprzedawca S	4781	4798	4796	4763	4740	4713	65030	14173	79203

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy), CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł) i Kuratorium Oświaty w Białymstoku.

W powyższej tabeli ukazano przewidywane strumienie podaży i popytu na pracę dysponentów zawodów i specjalności o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych. Przedstawiona prognoza opiera się na analizie szeregów czasowych – danych o popycie i podaży z dwóch lat (2011-2012). W stosunku do czerwca 2012 roku (optymalnego momentu bazowego – ze względu na sezonową zmienność sytuacji na rynku pracy) przewiduje się, iż w połowie 2013 roku zauważalnie zwiększy się liczba bezrobotnych: *techników ekonomistów oraz techników mechaników*.

Uzyskane zbiory informacji o wielkości antycypowanego wolumenu podaży i popytu pozwoliły na przeprowadzenie symulacji matematycznych i statystycznych. Przyjmując założenie, że o skali podaży i popytu na pracę w danym zawodzie decyduje, po pierwsze, zachowanie historycznego rozkładu podaży i popytu w danym zawodzie, po drugie, globalna (województwa) sytuacja na rynku pracy, przedstawiono wzór ukazujący kondycję zawodu.

$$Kz[r] = \frac{\frac{SgSz}{Dg}}{\frac{Dz}{Dz}} \cdot \ln \frac{\frac{Sz}{Dg}}{\frac{Dz}{Dz}}$$

Kz[r]	kondycja zawodu "z" w roku "r"
Dz	prognoza wolumenu miejsc pracy (popytu) kierowanego do przedstawicieli zawodu "z"
Dg	prognoza globalnego wolumenu popytu (miejsc pracy) kierowanego do wszystkich zawodów
Sz	prognoza podaży (bezrobotni + absolwenci) w zawodzie "z"
Sg	prognoza globalnej podaży (zarejestrowanych bezrobotnych i absolwentów) w województwie podlaskim

Źródło: opracowanie własne

W przypadku, gdy wskaźnik przyjmuje wysokie wartości dodatnie (> 4,0) oznacza to, że dany zawód – na tle rynku podlaskiego – cechuje się wyróżniająco pozytywną kondycją (współwystępowanie prognozowanego wysokiego popytu przy jednoczesnym, umiarkowanym bądź niskim, strumieniu podaży). Skrajnie ujemne wartości wskaźnika (< -2,0) informują o znikomej szansie na podjęcie pracy w perspektywie 6 miesięcy (czerwiec 2013) na rynku ogłoszeń dostępnych w rekrutacji otwartej (ofert upublicznionych).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 35. Wskaźnik kondycji 20 najczęściej poszukiwanych zawodów/ specjalności w województwie podlaskim w 2012 roku

LP	Zawód/ specjalność	Wskaźnik Kz[2013]
1	332203_Przedstawiciel handlowy	6,08
2	522301_Sprzedawca S	-0,57
3	251401_Programista aplikacji	8,99
4	515303_Robotnik gospodarczy	1,69
5	524902_Doradca klienta	5,72
6	833203_Kierowca samochodu ciężarowego	2,66
7	711202_Murarz S	0,88
8	712303_Tynkarz	5,45
9	931301_Robotnik budowlany	0,51
10	122102_Kierownik działu sprzedaży	7,03
11	531104_Opiekunka dziecięca domowa	7,21
12	411004_Technik prac biurowych S	1,03
13	243305_Specjalista do spraw sprzedaży	6,58
14	711501_Cieśla	7,00
15	241202_Doradca finansowy	5,76
16	711404_Zbrojarz	5,23
17	512001_Kucharz S	-0,07
18	712301_Monter ociepleń budynków	12,00
19	411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	2,48
20	513101_Kelner S	1,08

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Tabela 36. Wskaźnik kondycji 20 zawodów charakteryzujących się największą liczbą bezrobotnych w 2012 roku

LP	Zawód/ specjalność	Wskaźnik Kz[2013]
1	522301_Sprzedawca S	-0,57
2	722204_Ślusarz S	-1,77
3	331403_Technik ekonomista S	-8,83
4	931301_Robotnik budowlany	0,51
5	311504_Technik mechanik S	-5,82
6	753105_Krawiec S	-1,80
7	711202_Murarz S	0,88
8	314207_Technik rolnik S	-10,06
9	515303_Robotnik gospodarczy	1,70
10	752205_Stolarz S	-1,52
11	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	-2,12
12	932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	-1,06
13	512001_Kucharz S	-0,07
14	751204_Piekarz S	-2,20
15	242217_Specjalista administracji publicznej	-5,21
16	723105_Mechanik samochodów osobowych	-1,28
17	613003_Rolnik S	-8,50
18	911207_Sprzątaczką biurowa	0,09
19	514101_Fryzjer S	-0,72

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

20 751201_Cukiernik S	-3,21

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

3. Popyt i podaż na zawody i kwalifikacje na poziomie powiatowym

3.1. Powiat augustowski

3.1.1 Potencjał powiatowego rynku pracy

W powiecie augustowskim zatrudnionych było w końcu 2011 roku 14,6 tys. osób (4,4% wszystkich pracujących w województwie podlaskim). Dyslokacja zatrudnienia w ujęciu klasycznej triady sektorów pracy (rolnictwo – przemysł i budownictwo – usługi) przedstawia się następująco: 44% – 18% - 38% (układ ten w skali województwa wskazuje na dane w ujęciu procentowym: 37% – 20% – 43%).⁴⁸ Rozkład augustowski informuje o dominacji – na tle i tak agrarnego regionu – osób utrzymujących się z pracy w sektorze pierwotnym. Poziom zarobków w analizowanej jednostce podziału terytorialnego kraju jest wyraźnie wyższy niż w innych częściach administracyjnego Podlasia – przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2011 roku wynosiło 3421 zł (stanowiło 107,6% płacy podlaskiej i 94,4% poziomu krajowego; wyższe płace występują jedynie w powiecie grajewskim i bielskim).⁴⁹

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2012 roku w tej jednostce statystycznej europejskiej nomenklatury NUTS 4⁵⁰ wynosiła 19,1%, istotnie więcej niż w skali regionu (wskaźnik dla województwa: 14,6%). W przeciągu czterech ostatnich lat, od przedkryzysowego 2008 roku⁵¹, ta podstawowa miara kondycji rynku pracy znacząco się zwiększyła - o 5,0 punktu procentowego.⁵² W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Augustowie zauważa się wysoki udział osób długotrwale bezrobotnych: 62,0% pozostających bez pracy na koniec grudnia 2012 roku stanowiły osoby figurujące w rejestrze przez ponad 12 miesięcy w ostatnich dwóch latach.⁵³

W ujęciu statystyki sektorowej przedsiębiorstw funkcjonujących w powiecie augustowskim, spośród 4 tys. firm zarejestrowanych w analizowanym powiecie najwięcej podmiotów gospodarczych operuje w następujących działach: *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (676 firm), *transport lądowy oraz transport rurociągowy* (306), *roboty budowlane specjalistyczne* (248), *leśnictwo i pozyskiwanie drewna* (240). Łącznie w tych czterech dominujących działach PKD koncentruje się na poziomie 36,5% wszystkich lokalnych przedsiębiorstw.

⁴⁸ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Pracujący, zatrudnieni i przeciętne zatrudnienie według PKD 2007*, ostatnia aktualizacja 15.11.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=257669&p

⁴⁹ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Wynagrodzenia*, ostatnia aktualizacja 16.07.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.dims?p_id=259943&p_token=0.43713810343783255

⁵⁰ NUTS to pięciostopniowa klasyfikacja jednostek statystycznych obowiązująca w Unii Europejskiej. W przypadku Polski poziomy tej klasyfikacji obejmują: państwo (NUTS 1), województwa (NUTS 2), podregiony (grupy powiatów) – NUTS 3, powiaty (NUTS 4) oraz gminy (NUTS 5).

⁵¹ Za symboliczną datę początku ostatniego międzynarodowego kryzysu gospodarczego przyjmuje się 15 września 2008 roku, dzień w którym amerykański bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił bankructwo, a wartość firm notowanych w Nowym Jorku (mierzona indeksem Dow Jones) zmniejszyła się tego dnia o 4,4%.

⁵² *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s.3., *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2008*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2008, s.3.

⁵³ Zob. tabela 14, *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s. 33.

Specyfikę profilu działalności gospodarczej w powiecie augustowskim przy wykorzystaniu danych z GUS, można przedstawić prezentując działy gospodarcze, w których – na tle potencjału województwa – występuje największy odsetek podmiotów. W poniższej tabeli wyeksponowano sześć działów PKD reprezentowanych najsilniej (na tle Podlasia) w powiecie augustowskim.⁵⁴

Tabela 37 Działy PKD wyróżniające się w powiecie augustowskim na tle województwa

Dział PKD	Nazwa działu	Liczba podmiotów	% zasobów województwa
02	leśnictwo i pozyskiwanie drewna	240	27,1
55	zakwaterowanie	69	16,9
77	wynajem i dzierżawa	32	10,6
79	działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane	25	9,6
35	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	10	8,4
56	działalność usługowa związana z wyżywieniem	104	6,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gospodarczy koloryt powiatu augustowskiego konstituują liczne przedsiębiorstwa reprezentujące sektor ekonomii środowiskowej, z jednej strony związane z eksploatacją surowca naturalnego na potrzeby gospodarki (dział nr 02), z drugiej z usługami wykorzystującymi lokalne zasoby przyrodnicze (działy: 55, 56, 77, 79).

Potwierdzeniem potencjału zielonej gospodarki powiatu augustowskiego są ponadto dane GUS o liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w ostatnich trzech latach. Na tle województwa największy odsetek nowych działalności uruchomiono w następujących działach PKD: leśnictwo i pozyskiwanie drewna (25,2% wszystkich nowopowstałych działalności w województwie podlaskim; nominalnie 59 podmiotów), zakwaterowanie (21,3%; 37 firm), działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej (13,3%; 12 podmiotów).⁵⁵

3.1.2 Popyt na pracę w powiecie augustowskim

Spośród 61,7 tys. miejsc pracy, co do których upubliczniono oferty pracy w 2012 roku w województwie podlaskim, powiatu augustowskiego dotyczyło 2,7% ogółu miejsc pracy zidentyfikowanych w województwie. W analizowanej jednostce terytorialnej pojawiło się łącznie 1530 ogłoszeń o pracę, w których poszukiwano pracowników na 1634 wakujące stanowiska pracy. Zapotrzebowanie na pracowników w analizowanej jednostce terytorialnej spadło w stosunku do roku 2011, kiedy to na terenie powiatu zanotowano 1952 miejsca pracy

⁵⁴ Do analizy włączono działy PKD, które w danym powiecie posiadają reprezentację minimum 10 podmiotów.

⁵⁵ Obliczenia własne na podstawie kategorii *Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej*, przyrost w latach 2009-2011, pominięto działy w których powstało mniej niż 10 podmiotów; ostatnia aktualizacja danych 30.03.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=259731

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

(spadek o 318 miejsc pracy, 16,3%)⁵⁶. Jednocześnie zanotowano w powiecie wzrost stopy bezrobocia o 0,7 punktu procentowego, w stosunku do końca 2011r. Generalnie, zdecydowana większość miejsc pracy dotyczyła pojedynczego, wolnego stanowiska zatrudnienia - 1499 ofert (97,9% ogłoszeń zidentyfikowanych w powiecie), występowały również oferty informujące o występowaniu od dwóch do pięćdziesięciu wakujących etatów (31 ofert; 2,1% wszystkich).⁵⁷

Tabela 38. Wolne miejsca pracy zidentyfikowane w powiecie augustowskim w przekroju podmiotów rekrutujących

Powiat augustowski				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie	
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Źródło Miejsc pracy

Źródło	2012 N	2012 %	2011 N	2011 %	I kw. 2012 N	I kw. 2012 %	II kw. 2012 N	II kw. 2012 %	III kw. 2012 N	III kw. 2012 %	IV kw. 2012 N	IV kw. 2012 %	2012 N	2012 %
Powiatowy Urząd Pracy	1369	83,8	1678	86,0	380	89,2	491	85,5	332	82,4	166	71,9	19460	31,6
Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	143	8,8	162	8,3	15	3,5	40,0	7,0	48	11,9	40	17,3	12698	20,6
Ogólnokrajowe internetowe serwisy pośrednictwa pracy	77	4,7	52	2,7	15	3,5	26	4,5	16	4,0	20	8,7	15911	25,8
Prasa regionalna	11	0,7	39	2,0	7	1,6	3	0,5	1	0,2	0	0,0	12067	19,6
Biura Karier	1	0,1	9	0,5	0	-	1	0,2	0	-	0	-	1171	1,9
Ochotnicze Hufce Pracy	33	2,0	12	0,6	9	2,1	13	2,3	6	1,5	5	2,2	345	0,6
Razem	1634	100	1952	100	426	100	574	100	403	100	231	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane z powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012 roku w powiecie augustowskim, w stosunku do roku poprzedzającego, zmieniła się nieco struktura kanałów poszukiwania pracowników. W analizowanej jednostce czasu zwiększył się udział ogólnokrajowych internetowych serwisów pośrednictwa pracy, które generowały 4,7% łącznego strumienia ofert. Zmniejszyła się natomiast skłonność pracodawców do rekrutowania zasobów pracy przy wykorzystaniu tradycyjnego źródła ofertowania: powiatowego urzędu pracy (do których zgłoszono informację o 83,8% wolnych stanowisk pracy). W porównaniu z sytuacją w województwie, w analizowanej jednostce terytorialnej znikomy udział wśród źródeł miejsc pracy posiadają ogólnopolskie e-serwisy pośrednictwa zatrudnienia, należy jednak zaznaczyć, że w przypadku tego źródła zauważalny jest wzrost jego znaczenia na rynku pośrednictwa pracy. O ile na administracyjnym Podlasiu generują one niemal 26% popytu na pracę, o tyle w tym ziemskim powiecie stanowią jedynie 4,7% lokalnego popytu na pracę. Praktycznie zanika poszukiwanie zasobów pracy przy

⁵⁶ W województwie podlaskim w roku 2011 pojawiły się oferty dotyczące 56 550 wolnych miejsc pracy, zaś w 2012 roku 61 652 wolnych miejsc pracy (regionalny popyt w 2012 roku stanowi więc 109,0% popytu z roku poprzedzającego).

⁵⁷ Analiza wielostanowiskowości ofert dotyczy tylko i wyłącznie miejsc pracy ze źródeł innych niż powiatowy urząd pracy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

wykorzystaniu regionalnych mediów prasowych. Trend ten zapewne nie ulegnie odwróceniu w kontekście spadku nakładów i wolumenu sprzedaży dzienników regionalnych.⁵⁸

Tabela 39. Rozkład popytu na pracę zidentyfikowanego w powiecie augustowskim w ujęciu grup wielkich zawodów

	Powiat augustowski				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie 2012	
	2012		2011		I kw.		II kw.		III kw.		IV kw.			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
KZiS 1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010														
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	540	33,0	469	24,0	153	35,9	208	36,2	112	27,8	67	29,0	11589	18,8
9 Pracownicy przy pracach prostych	286	17,5	379	19,4	92	21,6	69	12,0	88	21,8	37	16,0	5369	8,7
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	253	15,5	434	22,2	64	15,0	99	17,2	50	12,4	40	17,3	14345	23,3
3 Technicy i inny średni personel	180	11,0	177	9,1	31	7,3	101	17,6	35	8,7	13	5,6	8322	13,5
4 Pracownicy biurowi	173	10,6	195	10	45	10,6	51	8,9	56	13,9	21	9,1	4312	7,0
2 Specjaliści	106	6,5	126	6,5	31	7,3	21	3,7	38	9,4	16	6,9	10048	16,3
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	63	3,9	149	7,6	2	0,5	22	3,8	18	4,5	21	9,1	3917	6,4
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy i handlu	24	1,5	20	1	3	0,7	2	0,3	5	1,2	14	6,1	3092	5,0
99 bez zawodu	5	0,3	-	-	5	1,2	-	-	-	-	-	-	330	0,5
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	4	0,2	3	0,2	-	-	1	0,2	1	0,2	2	0,9	328	0,5
Razem	1634	100	1952	100	426	100	574	100	403	100	231	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zapoznając się ze strukturą wolnych stanowisk pracy w ujęciu grup wielkich zawodów, można zauważyć kilka interesujących prawidłowości. W 2012 roku najwięcej miejsc pracy było adresowanych do grupy 5 **pracownicy usług i sprzedawcy** – 33% wszystkich zidentyfikowanych w powiecie. W dalszej kolejności dla reprezentantów grupy 9 **pracownicy przy pracach prostych** – 17,5%. Przegląd danych w ujęciu kwartalnym informuje o grupach wielkich zawodów poszukiwanych sezonowo. W 2012r., na terenie powiatu augustowskiego w przypadku kilku grup zawodowych, zaobserwowano zmienne natężenie popytu na pracę w poszczególnych kwartałach. W przypadku *robotników przemysłowych i rzemieślników*, największy popyt na pracę zidentyfikowano w I i II kwartale. Natomiast w przypadku *pracowników biurowych*, największy popyt na pracę zidentyfikowano w II i III kwartale. W odniesieniu do *techników i innego średniego personelu* kumulacja popytu na pracę obserwowana była w II kwartale, natomiast w przypadku specjalistów w I i III kwartale.

⁵⁸ Sprzedaż największych 22 dzienników regionalnych w 2012 roku w Polsce spadła względem 2011 roku średnio o 11%. Skala regresu wolumenu sprzedaży podlaskich dzienników była jeszcze głębsza: Gazeta Współczesna – spadek rzędu 14,5% (średnia sprzedaż w 2012 roku na poziomie 10 tys. egz.), Kurier Poranny – 20,3% (8,2 tys. egz.). Obliczenia własne na podstawie danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy.

Tabela 40. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów z uwzględnieniem miejsc stażu w powiecie augustowskim

	Liczba zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie		w tym oferty stażu	
	N	%	N	%
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	540	100,0%	108	20,0%
9 Pracownicy przy pracach prostych	286	100,0%	37	12,9%
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	253	100,0%	28	11,1%
3 Technicy i inny średni personel	180	100,0%	31	17,2%
4 Pracownicy biurowi	173	100,0%	77	44,5%
2 Specjaliści	106	100,0%	33	31,1%
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	63	100,0%	8	12,7%
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy i handlu	24	100,0%	1	4,2%
99 bez zawodu	5	100,0%	0	0,0%
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	4	100,0%	2	50,0%
Ogółem	1634	100,0%	325	19,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane z powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012r. na terenie powiatu augustowskiego, wśród miejsc pracy kierowanych do trzech najczęściej poszukiwanych grup zawodowych, stosunkowo niewielki udział posiadały miejsca aktywizacji zawodowej w postaci stażu. Wśród 540 miejsc skierowanych do **pracowników usług i sprzedawców**, staże stanowiły 20,0% (nominalnie 108 miejsc), wśród 286 miejsc pracy skierowanych do **pracowników przy pracach prostych** staże stanowiły 12,9% (nominalnie 37 miejsc), natomiast wśród 253 miejsc pracy skierowanych do **pracowników przemysłowych i rzemieślników**, staże stanowiły 11,1% (nominalnie 28 miejsc). Udział staży w liczbie zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie ogółem wyniósł 19,9% i należy do najniższych w województwie.

Staże są realizowane bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, co oznacza że miejsce stażu nie powinno być traktowane jako miejsce pracy *sensu stricto*. Jest to miejsce aktywizacji zawodowej, które zgodnie z definicją ma przyczynić się do nabycia przez bezrobotnego umiejętności praktycznych poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy. Jednakże miejsce stażu może stanowić potencjalne miejsce pracy. Dla tego typu programów aktywizacji liczona jest efektywność zatrudnieniowa⁵⁹, która pokazuje prawdopodobieństwo otrzymania zatrudnienia po zakończeniu stażu. Jeżeli osoba odbywająca staż, po jego

⁵⁹ Efektywność zatrudnieniowa (wskaźnik ponownego zatrudnienia w programie) liczona jest jako udział procentowy osób, które podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu stażu, w liczbie osób, które ukończyły staż. Za osobę która podjęła pracę, uważa się osobę, która w trakcie odbywania stażu lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w stażu podjęła zatrudnienie, przyjmuje się, że tak się stało, jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie wyrejestrowała się z powiatowego urzędu pracy lub jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się w PUP.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

zakończeniu została zatrudniona w miejscu odbywania stażu, należy przyjąć, iż miejsce stażu stało się miejscem pracy.⁶⁰

Ponadto grupa **pracowników przy pracach prostych** obejmuje zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana przez przedstawicieli zawodów należących do tej kategorii wymaga zastosowania prostych narzędzi i ograniczonej własnej inicjatywy oraz oceny. W tej sytuacji można byłoby się zastanawiać nad zasadnością organizowania staży w zawodach, które obejmuje grupa. Z drugiej strony w tego rodzaju zawodach, czego przykładem jest *911205_pracownik pomocniczy obsługi hotelowej (s)* odbywa się kształcenie zawodowe. Ponadto część zawodów znajdujących się w grupie **pracowników przy pracach prostych**, np.: zawód taki jak *931301_Robotnik budowlany* w rzeczywistości wymaga wyższego poziomu wiedzy i mogłaby być sklasyfikowana na poziomie wyższym, równym, np. *515303_Robotnikowi gospodarczemu* sklasyfikowanemu w grupie **5 pracowników usług i sprzedawców**.

Tabela 41. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie augustowskim

	Miejsce pracy		Źródło Miejsc Pracy											
	Powiat augustowski		Powiatowy Urząd Pracy		Ochotnicze Hufce Pracy		Prasa regionalna i lokalna		Ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy		Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe		Biura Karier	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010														
5_Pracownicy usług i sprzedawcy	540	33,0	466	86,3	11	2,1	-	-	14	2,5	49	9,0	-	-
9_Pracownicy przy pracach prostych	286	17,5	245	85,6	10	3,5	3	1,1	-	-	28	9,8	-	-
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	253	15,5	232	91,6	1	0,4	1	0,4	-	-	19	7,5	-	-
3_Technicy i inny średni personel	180	11,0	138	76,7	1	0,5	-	-	19	10,5	21	11,7	1	0,5
4_Pracownicy biurowi	173	10,6	145	83,8	9	5,3	1	0,5	4	2,4	14	8,1	-	-
2_Specjaliści	106	6,5	72	67,9	1	1,0	6	5,7	19	17,9	8	7,5	-	-
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	63	3,9	61	96,8	-	-	-	-	-	-	2	3,1	-	-
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	24	1,5	7	29,2	-	-	-	-	16	66,7	1	4,2	-	-
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	4	0,2	3	75,0	-	-	-	-	-	-	1	25,0	-	-
99 bez zawodu	5	0,3	-	-	-	-	-	-	5	100,0	-	-	-	-
Razem	1634	100	1369	83,7	33	2,0	11	0,7	77	4,7	143	8,8	1	0,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

⁶⁰ Efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła w skali województwa, w 2012r. 67,1% i wzrosła w porównaniu do 2011r. o 16,6%. Wskaźnik ten pokazuje prawdopodobną liczbę wszystkich podjęć pracy – nie tylko w miejscu odbywania stażu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Zestawienie źródeł miejsc pracy ze skalą popytu na reprezentantów grup wielkich zawodów pozwala na ukazanie kanałów rekrutacji specjalizujących się w poszukiwaniu określonej kategorii zawodów. W powiecie augustowskim, jak w większości podlaskich powiatów dominująca pozycję na rynku ogłoszeniowym pełni Powiatowy Urząd pracy. Z tego też powodu trudno jest rozważać jakąkolwiek specjalizację źródeł miejsc pracy. Dla każdej niemal bowiem kategorii pracowników lokalny urząd pracy dysponuje największą liczbą ofert miejsc pracy. W analizowanym powiecie można jednak wskazać na fakt, iż swoją obecność na rynku ogłoszeniowym podkreśliły lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe, które największą liczbę anonsów o wolnych miejscach pracy dedykowały do przedstawicieli grupy 5 (**pracownicy usług i sprzedawcy**) i 9 (**pracownicy przy pracach prostych**).

Tabela 42. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie augustowskim

Powiat augustowski				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012							
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Kod i nazwa zawodu

522301 Sprzedawca S	137	8,4	125	6,4	37	8,7	35	6,1	42	10,4	23	10,0
513101 Kelner S	88	5,4	52	2,7	29	6,8	39	6,8	15	3,7	5	2,2
515303 Robotnik gospodarczy	81	5,0	131	6,7	38	8,9	31	5,4	10	2,5	2	0,9
941201 Pomoc kuchenna	75	4,6	50	2,6	25	5,9	22	3,8	22	5,5	6	2,6
512001 Kucharz S	71	4,3	41	2,1	21	4,9	31	5,4	15	3,7	4	1,7
931301 Robotnik budowlany	60	3,7	160	8,2	8	1,9	7	1,2	35	8,7	10	4,3
332101 Agent ubezpieczeniowy	58	3,5	16	0,8	3	0,7	51	8,9	2	0,5	2	0,9
411090 Pozostali pracownicy obsługi biurowej	50	3,1	59	3	10	2,3	15	2,6	17	4,2	8	3,5
524302 Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	35	2,1	6	0,3	-	-	26	4,5	5	1,2	4	1,7
422602 Recepcjonista	29	1,8	9	0,5	9	2,1	16	2,8	3	0,7	1	0,4
332203 Przedstawiciel handlowy	29	1,8	25	1,3	3	0,7	12	2,1	10	2,5	4	1,7
711504 Szkutnik	25	1,5	16	0,8	10	2,3	5	0,9	-	-	10	4,3
711601 Brukarz	24	1,5	24	1,2	4	0,9	14	2,4	6	1,5	-	-
962902 Dozorca	23	1,4	4	0,2	20	4,7	1	0,2	1	0,2	1	0,4
911203 Pokojowa	23	1,4	16	0,8	14	3,3	7	1,2	2	0,5	-	-
531104 Opiekunka dziecięca domowa	21	1,3	9	0,5	0	0,0	10	1,7	6	1,5	5	2,2
411004 Technik prac biurowych S	19	1,2	42	2,2	7	1,6	9	1,6	2	0,5	1	0,4
833203 Kierowca samochodu ciężarowego	18	1,1	36	1,8	-	-	8	1,4	3	0,7	7	3,0
961302 Robotnik placowy	16	1,0	91	4,7	7	1,6	3	0,5	4	1,0	2	0,9
931205 Robotnik drogowy	16	1,0	30	1,5	-	-	9	1,6	2	0,5	5	2,2
911207 Sprzątaczk biurowa	16	1,0	24	1,2	3	0,7	3	0,5	5	1,2	5	2,2
753303 Szwaczka	16	1,0	227	11,7	4	0,9	6	1,0	4	1,0	2	0,9

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Pozostałe zawody	704	43,1	759	38,8	174	40,8	214	37,3	192	47,6	124	53,7
Ogółem	1634	100	1952	100	426	100	574	100	403	100	231	100

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W roku 2012 najbardziej poszukiwanym zawodem w powiecie augustowskim był *sprzedawca* (8,4% zdefiniowanego popytu). W stosunku do rozkładu zapotrzebowania na pracę w roku poprzedzającym, w 2012 roku skokowo zwiększyło się poszukiwanie *agentów ubezpieczeniowych* oraz *konsultantów/ agentów sprzedaży bezpośredniej*. Zauważalnie wzrosło też zainteresowanie pracodawców reprezentantami zawodów usług gastronomicznych (*kelner, pomoc kuchenna, kucharz*). Opozycyjnie załamanie popytu objęło *robotników budowlanych*. *Sprzedawcy, kelnerzy, robotnicy gospodarczy, pomoce kuchenne* poszukiwani byli w największym zakresie w I i II kwartale 2012 roku, w okresie wzmożonej dystrybucji środków Funduszu Pracy. Popyt na *robotników budowlanych* skumulował się w III kwartale roku. Analizowane zawody generowały 56,9% wszystkich rozpoznanych ogłoszeń w powiecie augustowskim.

Tabela 43. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie augustowskim (N>10)

Kod i nazwa zawodu	Powiat augustowski			
	Powiatowy Urząd Pracy		Pozostałe źródła	
	N	%	N	%
531104_Opiekunka dziecięca domowa	-	-	21	7,9
332203_Przedstawiciel handlowy	14	1	15	5,7
524302_Konsultant \ agent sprzedaży bezpośredniej	22	1,6	13	4,9
522301_Sprzedawca S	125	9,1	12	4,5
524902_Doradca klienta	4	0,3	11	4,2
951002_Dystrybutor ulotek	-	-	11	4,2

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Podmioty poszukujące pracowników w powiecie augustowskim – z wyłączeniem Powiatowego Urzędu Pracy w Augustowie – zgłosiły zapotrzebowanie m.in. na 21 *opiekunek dziecięcych*, 15 *przedstawicieli handlowych*, 12 *sprzedawców*, 11 *doradców finansowych* oraz 11 *dystrybutorów ulotek*. W przypadku popytu na *opiekunki dziecięce domowe* i *dystrybutorów ulotek*, były to jedyne oferty dla przedstawicieli tej profesji w analizowanej jednostce terytorialnej.

Tabela 44. Sezonowość popytu w powiecie augustowskim na poziomie zawodów i specjalności. W tabeli prezentowanych jest 10 zawodów o najwyższej liczbie ofert.

	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w I kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w II kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

962902 Dozorca	23	20	87,0	332101 Agent ubezpieczeniowy	58	51	87,9
911203 Pokojowa	23	14	60,9	524302 Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	35	26	74,3
711504 Szkutnik	25	10	40,0	422602 Recepcjonista	29	16	55,2
961302 Robotnik placowy	16	7	43,8	711601 Brukarz	24	14	58,3
723105 Mechanik samochodów osobowych	8	6	75,0	332203 Przedstawiciel handlowy	29	12	41,4
522303 Sprzedawca w branży przemysłowej	8	6	75,0	531104 Opiekunka dziecięca domowa	21	10	47,6
711401 Betoniarz	6	6	100,0	711502 Cieśla szalunkowy	10	10	100,0
524601 Wydawca posiłków / bufetowy	9	5	55,6	711402 Betoniarz - zbrojarz S	10	10	100,0
				411004 Technik prac biurowych S	19	9	47,4
				931205 Robotnik drogowy	16	9	56,3
	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w III kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w IV kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
931301 Robotnik budowlany	60	35	58,3	711504 Szkutnik	25	10	40,0
228301 Fizjoterapeuta	10	6	60,0	821109 Monter pojazdów i urządzeń transportowych	10	10	100,0
241202 Doradca finansowy	12	5	41,7	134605 Kierownik placówki bankowej	6	6	100,0
711202 Murarz S	11	5	45,5				
513202 Barman	9	5	55,6				
432103 Magazynier	7	5	71,4				
712202 Glazurnik	6	5	83,3				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Konglomerat danych zaprezentowany w czteroelementowym układzie przedstawia listy zawodów ofertowanych sezonowo, tzn. takich, na które w danym kwartale 2012 roku pojawił się popyt przewyższający 40% rocznego wolumenu ogłoszeń adresowanych do wskazanej profesji. W analizowanej jednostce terytorialnej, sezonowy charakter popytu na pracę uwidocznili się najdobitniej w przypadku: *betoniarzy* (100% miejsc pracy

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

w I kwartale), *cieśli szalunkowych i zbrojarzy* (100% miejsc pracy w II kwartale), *monterów pojazdów i urządzeń transportowych oraz kierowników placówki bankowej* (100% miejsc pracy w III kwartale).

Omówione przypadki zwiększonego popytu na pracę są wyrazem zastosowanego podejścia do sezonowości w badaniu. Należy pamiętać, iż potwierdzeniem sezonowości popytu na zawody jest jego powtarzalność w tych samych okresach roku, co należałoby potwierdzić kilkuletnią obserwacją. Na sezonowość identyfikowaną w powiecie może mieć wpływ fakt, iż w pierwszych miesiącach roku, tradycyjnie, środki publiczne w dyspozycji PUP (sposobność subsydiowania zatrudnienia przez urzędy pracy) umożliwiły znaczącą skalę publikowania ogłoszeń kierowanych do wymienionych kategorii pracowników. W przypadku zawodów o marginalnym kwartalnym popycie na poziomie lokalnym (liczba ofert niższa niż 5), nie należy identyfikować danego zawodu jako sezonowego *in corpore*, zawodu generalnie (typowo) poszukiwanego w dłuższym odstępie czasu w stałych kwartałach.

Tabela 45. Miejsca pracy w powiecie augustowskim w przekroju działów gospodarki⁶¹

Lp	Dział PKD	N	%	Lp	Dział PKD	N	%
1	66 działalność wspomagająca usługi finansowe oraz ubezpieczenia i fundusze emerytalne	52	3,2	7	56 działalność usługowa związana z wyżywieniem	19	1,2
2	64 finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	33	2,0	8	81 działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	15	0,9
3	45 handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	26	1,6	9	12 produkcja wyrobów tytoniowych	13	0,8
4	47 handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	25	1,5	10	46 handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	11	0,7
5	97 gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	25	1,5	11	31 produkcja mebli	10	0,6
6	10 produkcja artykułów spożywczych	20	1,2	12	41 Roboty budowlane związane z wnoszeniem budynków	10	0,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W powiecie augustowskim najczęściej wskazywano segment *przedsiębiorstw prowadzących finansową działalność usługową oraz wspomagającą usługi finansowe* (działy 64 oraz 66) – łącznie 85 ogłoszeń zatrudnienia (5,2% wszystkich miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie). Zapotrzebowanie wystąpiło również w dziale 45 i 47 (*handel hurtowy i detaliczny oraz handel detaliczny*). Miejsca pracy w tych dwóch działach generowały 3,1% łącznego popytu w powiecie. Wskazywano także segment *indywidualnych gospodarstw domowych zatrudniających pracowników* na pulapie 25 ofert (1,5% wszystkich miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie).

⁶¹ W tabeli zaprezentowano działy PKD, w których wśród zidentyfikowanych miejsc pracy w roku 2012 poszukiwano w danym powiecie co najmniej 10 pracowników (należy zaznaczyć, że cecha „dział PKD” została przypisana do 35,9% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w województwie – w przypadku pozostałych nie ustalono tego związku).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

3.1.3 Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy

Tabela 46. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie augustowskim⁶²

Powiat augustowski		Kod grupy wielkiej																	
		1		2		3		4		5		7		8		9		99	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Kompetencje i umiejętności

Kwalifikacje formalne (wykształcenie)	162	60,7	10	6,2	24	14,8	18	11,1	23	14,2	50	30,9	23	14,2	4	2,5	10	6,2	0	0,0
Cechy Osobowe	131	49,1	13	9,9	20	15,3	24	18,3	16	12,2	37	28,2	3	2,3	-	-	13	9,9	5	3,8
Doświadczenie Zawodowe	118	44,2	14	11,9	18	15,3	26	22,0	11	9,3	27	22,9	7	5,9	1	0,8	9	7,6	5	4,2
Kompetencje społeczne i obywatelskie	104	39,0	15	14,4	23	22,1	18	17,3	12	11,5	23	22,1	1	1,0	-	-	7	6,7	5	4,8
Inicjatywność i przedsiębiorczość	69	25,8	15	21,7	22	31,9	13	18,8	3	4,3	14	20,3	-	-	-	-	-	-	2	2,9
Kursy\ Uprawnienia	64	24,0	3	4,7	7	10,9	22	34,4	6	9,4	13	20,3	4	6,3	5	7,8	3	4,7	1	1,6
Kompetencje informatyczne	62	23,2	8	12,9	15	24,2	13	21,0	10	16,1	12	19,4	1	1,6	-	-	-	-	3	4,8
Porozumiewanie się w językach obcych	41	15,4	3	7,3	10	24,4	5	12,2	11	26,8	3	7,3	1	2,4	-	-	3	7,3	5	12,2
Kompetencje\umiejtność uczenia się	15	5,6	-	-	5	33,3	5	33,3	3	20,0	2	13,3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompetencje matematyczno-techniczne	11	4,1	4	36,4	4	36,4	1	9,1	1	9,1	0	0,0	-	-	-	-	-	-	1	9,1
Razem	267	-	16	-	31	-	42	-	34	-	81	-	31	-	5	-	22	-	5	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Jakiegolwiek wymagania kompetencyjne, w przypadku powiatu augustowskiego, zidentyfikowano w przypadku 267 stanowisk pracy. W analizowanej jednostce terytorialnej najbardziej cenioną przez pracodawców cechą pracowniczą w 2012 roku było posiadanie kwalifikacji formalnych. Prawie 61% stanowisk pracy spośród zidentyfikowanych pod względem wymogów kompetencyjnych, zawierało to kryterium.⁶³ Na drugim miejscu uplasowało się wymaganie dotyczące posiadania odpowiednich cech osobowych (49,1%). Głębsza analiza w zakresie zidentyfikowanej sytuacji pokazuje, iż wymóg posiadania kwalifikacji formalnych był rozproszony pomiędzy 162 zawodami, spośród których najczęściej dotyczył: pracowników usług i sprzedawców (nominalnie 50 miejsc pracy, 30,9% przypadków) i specjalistów (nominalnie 24 miejsca pracy, 14,8% przypadków), w dalszej kolejności pracowników biurowych oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (po 23 miejsca pracy nominalnie i 14,2%). Wymóg posiadania wykształcenia był ściśle skorelowany

⁶² Klucz kodów grup wielkich zawodów: 0 Siły zbrojne, 1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 2 Specjaliści, 3 Technicy i inny średni personel, 4 Pracownicy biurowi, 5 Pracownicy usług i sprzedawcy, 6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, 7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, 9 Pracownicy przy pracach prostych, numerem 99 oznaczono sytuacje, w których miejsca pracy nie można było przyporządkować do konkretnej grupy zawodowej, a jednak w ofercie pojawiły się jasno sprecyzowane wymagania kompetencyjne.

⁶³ W analizie kompetencji uwzględniono wyłącznie miejsca pracy zawierające informacje odnośnie poszukiwanych kompetencji i kwalifikacji. W skali województwa spośród 61,7 tys. ofert 47,4% zawierało przynajmniej jedną zdefiniowaną kompetencję.

z wymogiem posiadania odpowiednich cech osobowych⁶⁴. Na 162 stanowiskach pracy, co do których wymagano posiadania kwalifikacji formalnych, w przypadku 131 wymagano również posiadania odpowiednich cech osobowych. Oznacza to, że w 80,9% przypadków konieczność posiadania wykształcenia w którymś z wyżej wymienionych zawodów wiązała się również z obligatoryjną koniecznością posiadania odpowiednich cech osobowych.

Najszerzą, sprecyzowaną gamę oczekiwanych kompetencji, firmy i instytucje powiatu augustowskiego przedstawiły wobec: przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników, specjalistów, techników i innego średniego personelu oraz pracowników biurowych.

3.1.4 Podaż pracy w powiecie augustowskim

Podaż pracy w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego została zaprezentowana poprzez analizę dwóch zmiennych. Pierwsza zmienna charakteryzuje podaż pracy w ujęciu dziesięciu grup wielkich zawodów na poziomie powiatu w porównaniu do odnośnych danych na poziomie województwa. Druga odnosi się do prezentacji 20 zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób zarejestrowanych w powiatowych rejestrach osób bezrobotnych na tle danych wojewódzkich.

Tabela 47. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie augustowskim na tle struktury województwa podlaskiego

	Nazwa grupy wielkiej	Liczba bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie podlaskim
1	7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1041	24,9%	21,9%
2	5_Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	632	15,1%	12,2%
3	3_Technicy i inny średni personel	466	11,2%	13,4%
4	9_Pracownicy przy pracach prostych	403	9,6%	7,2%
5	2_Specjaliści	243	5,8%	10,4%
6	8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	184	4,4%	4,7%
7	6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	166	4,0%	2,1%
8	4_Pracownicy biurowi	136	3,3%	3,1%
9	1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	19	0,5%	0,3%
10	0_Siły zbrojne	0	0,0%	0,0%
	Brak zawodu	887	21,2%	24,7%
	OGÓLEM	4177	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Zgodnie z powyższym zestawieniem najliczniej reprezentowaną grupą wielką zawodów w powiecie augustowskim była grupa 7 **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**. Ich populacja w 2012 roku w miejscowej strukturze bezrobotnych wynosiła 1041 osób, co stanowiło blisko 25% wszystkich zarejestrowanych. Wartość ta była o 3 punkty procentowe wyższa w porównaniu do danych wojewódzkich. Trudna sytuacja na rynku pracy odnosiła się również do zarejestrowanych **bez zawodu**, których było blisko 900, co stanowiło

⁶⁴ Współczynnik korelacji Pearsona dla dwóch zmiennych: posiadanie kompetencji informatycznych i posiadanie kompetencji posługiwania się językami obcymi wyniósł 0,940.

ponad 21% wszystkich osób figurujących w rejestrze. Wartość ta była o 3,5 punktu procentowego niższa względem wartości wojewódzkiej. W strukturze bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów niekorzystnie prezentowało się ponadto położenie osób przypisanych do grupy 5 **Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** oraz grupy 3 **Technicy i inny średni personel**. Ich procentowy udział wśród osób pozostających bez zatrudnienia wynosił odpowiednio 15,1% oraz 11,2%.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 48. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu augustowskiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego

LP	Zawód/ specjalność osoby bezrobotnej	Liczba bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie (68705=100%)
1	522301_Sprzedawca S	268	6,4%	5,6%
2	931301_Robotnik budowlany	91	2,2%	1,8%
3	711504_Szkutnik	85	2,0%	0,1%
4	512002_Kucharz małej gastronomii S	83	2,0%	0,8%
5	711202_Murarz S	83	2,0%	1,5%
6	723105_Mechanik samochodów osobowych	67	1,6%	0,9%
7	512001_Kucharz S	66	1,6%	1,1%
8	753105_Krawiec S	65	1,6%	1,5%
9	331403_Technik ekonomista S	59	1,4%	1,8%
10	932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	52	1,2%	1,1%
11	311204_Technik budownictwa S	50	1,2%	0,7%
12	515303_Robotnik gospodarczy	50	1,2%	1,1%
13	911207_Sprzątaczką biurowa	50	1,2%	0,8%
14	613003_Rolnik S	48	1,1%	0,9%
15	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	48	1,1%	1,1%
16	711503_Stolarz budowlany	47	1,1%	0,2%
17	611190_Pozostali rolnicy upraw polowych	45	1,1%	0,3%
18	722204_Ślusarz S	43	1,0%	2,0%
19	411004_Technik prac biurowych S	40	1,0%	0,6%
20	314207_Technik rolnik S	39	0,9%	1,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Analizując zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych w powiecie augustowskim w 2012 roku, widać najtrudniejsze położenie *sprzedawców*, których było blisko 270. Zasadniczo ich procentowy udział w strukturze bezrobotnych w województwie, aczkolwiek wyższy, pozostawał podobny. Ponadto, należy zauważyć równie trudną sytuację takich zawodów i specjalności, jak: *robotnik budowlany*, *szkutnik*, *kucharz małej gastronomii* oraz *murarz*. Porównanie danych powiatowych z wojewódzkimi pozwala określić grupę zawodów i specjalności w nim nadreprezentowanych. W tym ujęciu wyróżnia się sytuacja osób legitymujących się zawodem *szkutnik* oraz *stolarz budowlany*.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 49. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie augustowskim

LP	Nazwa zawodu/ specjalności	Absolwenci 2012	Absolwenci 2013 (prognoza)
1	351203_Technik informatyk S	55	29
2	314207_Technik rolnik S	46	0
3	512002_Kucharz małej gastronomii S	39	21
4	334306_Technik administracji S	39	0
5	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	34	19
6	541415_Technik ochrony fizycznej osób i mienia	31	0
7	311204_Technik budownictwa S	30	26
8	322002_Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	28	0
9	314202_Technik architektury krajobrazu S	26	25
10	341201_Asystent osoby niepełnosprawnej S	26	0
11	712904_Technolog robót wykończeniowych w budow. S	25	20
12	331402_Technik agrobiznesu S	24	20
13	311410_Technik mechatronik S	22	28
14	343403_Technik organizacji usług gastronomicznych S	22	19
15	311504_Technik mechanik S	22	0
16	522305_Technik handlowiec S	20	0
17	331403_Technik ekonomista S	19	0
18	325511_Technik ochrony środowiska S	18	0
19	422402_Technik hotelarstwa S	15	31
20	751201_Cukiernik S	15	0
21	522301_Sprzedawca S	12	13
22	514101_Fryzjer S	4	9
23	752205_Stolarz S	2	1
24	711202_Murarz S	2	1
25	751204_Piekarz S	1	0
26	712603_Monter instalacji gazowych S	1	0
27	613003_Rolnik S	0	25
28	325509_Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	0	21
29	311303_Technik elektryk S	0	15
30	741103_Elektryk	0	14
31	741201_Elektromechanik	0	2
Razem		578	339

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół oraz danych Kuratorium Oświaty w Białymstoku

W 2012 roku ponadgimnazjalne szkoły zawodowe powiatu augustowskiego przygotowały do pracy zawodowej 578 przedstawicieli 26 profesji. Najwięcej osób - podobnie jak w skali całego województwa - dysponowało zawodem *technika informatyka* oraz *technika rolnika*. Najliczniej kształconą profesją w zasadniczych szkołach zawodowych był *kucharz małej gastronomii*. Aspirację pracy w jednym z 1,1 tys. podlaskich podmiotów działu 84 PKD zgłoszą (w przeważającej mierze kontynuujący kształcenie na poziomie wyższym) *technicy administracji*. W połowie 2013 roku na lokalnym rynku pracy uaktywni się, potencjalnie, zwiększona podaż *techników hotelarstwa* oraz *techników bezpieczeństwa i higieny pracy*.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

3.1.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym

Tabela 50. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (miejsca pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie augustowskim

Lp	Kod i nazwa zawodu kształconego	Absolwenci 2012	Bezrobotni i 30.06.2012	Bezrobotni 31.12.2012	Zmiana liczby bezrobotnych	Podaż (absolwenci + bezrobotni na k. roku)	Popyt (oferty pracy 2012)	Szansa na znalezienie pracy w zawodzie ⁶⁵
1	522301_Sprzedawca S	12	88	151	63	163	137	84%
2	711202_Murarz S	2	39	40	1	42	11	26%
3	712904_Technolog robót wykończeniowych w budownictwie S	25	23	21	-2	46	11	24%
4	514101_Fryzjer S	4	11	21	10	25	5	20%
5	752205_Stolarz S	2	26	31	5	33	4	12%
6	522305_Technik handlowiec S	20	12	16	4	36	3	8%
7	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	34	20	44	24	78	5	6%
8	512002_Kucharz małej gastronomii S	39	35	58	23	97	5	5%
9	311410_Technik mechatronik S	22	0	1	1	23	1	4%
10	751204_Piekarz S	1	13	22	9	23	1	4%
11	311504_Technik mechanik S	22	25	25	0	47	1	2%
12	341201_Asyntent osoby niepełnosprawnej	26	1	1	0	27	1	4%
13	751201_Cukiernik S	15	12	16	4	31	1	3%
14	351203_Technik informatyk S	55	20	27	7	82	2	2%
15	343403_Technik organizacji usług gastronomicznych S	22	10	21	11	43	0	0%
16	331403_Technik ekonomista S	19	36	35	-1	54	1	2%
17	314207_Technik rolnik S	46	6	19	13	65	0	
18	334306_Technik administracji S	39	4	4	0	43	0	0%
19	541415_Technik ochrony fizycznej osób i mienia	31	0	0	0	31	0	0%
20	311204_Technik budownictwa S	30	32	29	-3	59	0	0%
21	322002_Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	28	7	10	3	38	0	
22	314202_Technik architektury krajobrazu	26	0	0	0	26	0	0%
23	331402_Technik agrobiznesu S	24	4	14	10	38	0	
24	325511_Technik ochrony środowiska S	18	6	9	3	27	0	0%
25	422402_Technik hotelarstwa S	15	7	12	5	27	0	0%
26	712603_Monter instalacji gazowych S	1	0	0	0	1	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół

⁶⁵ W przypadku *technika rolnika, technika agrobiznesu, technika żywienia i gospodarstwa domowego* oraz *rolnika*, zawodów masowo absorbowanych przez indywidualne, rodzinne gospodarstwa rolne (zawodów, na które popyt nie jest identyfikowalny na rynku ogłoszeń) zrezygnowano z określenia szans na znalezienie pracy według przyjętego wzoru.

W celu określenia szans absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych na znalezienie pracy - w wyuczonej profesji na rynku lokalnym - dokonano zestawienia zidentyfikowanego popytu (rocznego wolumenu zidentyfikowanych miejsc pracy) oraz podaży (liczby absolwentów oraz zarejestrowanych bezrobotnych). Iloraz popytu i podaży wyrażony w ujęciu procentowym przedstawia prawdopodobieństwo podjęcia pracy przez abiturienta na „otwartym” rynku zatrudnienia (strona popytowa nie obejmuje miejsc pracy dostępnych w rekrutacjach zamkniętych – naborze pracowników bez upublicznienia informacji o wolnych miejscach pracy). W tabeli zaprezentowano ponadto zmianę liczby bezrobotnych (dysponujących zawodem kształconym w analizowanym powiecie) pomiędzy końcem I i II półrocza 2012 roku. Znaczący przyrost liczby zarejestrowanych w PUP pozwala na przypuszczenie, że część młodych absolwentów zasilila szeregi bezrobotnych na rynku lokalnym. W grupie kształconych zawodów w powiecie augustowskim stosunkowo najlepsza sytuacja na rynku zatrudnienia 2012 roku dotyczyła *sprzedawców* (66% prawdopodobieństwo pozyskania angażu). Na tle edukowanych profesji relatywnie niezłe perspektywy znalezienia pracy posiadali *technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie* (24%). Wśród zawodów cechujących się znaczną liczbą absolwentów szczególnie niepokojąca sytuacja na rynku pracy wystąpiła w przypadku *mechaników pojazdów samochodowych i kucharzy małej gastronomii*, profesji, które pomiędzy czerwcem i grudniem zanotowały wysoki przyrost osób poszukujących pracy. Brak miejsc pracy przy jednoczesnym znaczącym strumieniu podaży edukacyjnej nie spowodował zwiększenia zarejestrowanych bezrobotnych wśród *techników administracji* czy *techników architektury krajobrazu* (zapewne ze względu na kontynuację przez te osoby ścieżki kształcenia na poziomie szkół wyższych).

3.1.6 Zróznicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym

Zbiory informacji z poziomu lokalnego (powiatowego) o liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie, liczbie absolwentów konkretnego zawodu oraz wolumenie miejsc pracy adresowanych do przedstawicieli danej profesji pozwoliły na skatalogowanie trzech typów zawodów: deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Tabela 51. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie augustowskim

Typ	Kod i nazwa zawodu	Liczba ofert 2012	Podaż pracy 2012	Wskaźnik
Zawody DEFICYTOWE	712301_Monter ociepleń budynków	33	0	0,04
	721204_Spawacz metodą MAG	31	1	0,04
	711601_Brukarz	22	3	0,03
	921402_Pomocniczy robotnik szklarniowy	19	1	0,02
	722308_Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	20	4	0,02
	531104_Opiekunka dziecięca domowa	16	1	0,02
	821190_Pozostali monterzy maszyn i urządzeń	15	2	0,02
	243305_Specjalista do spraw sprzedaży	14	2	0,02
	713104_Szpachlarz	13	1	0,02
	722313_Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych	10	0	0,01
Zawody ZRÓWNOWAŻONE	524601_Wydawca posiłków / bufetowy	6	3	0,00
	515303_Robotnik gospodarczy	146	106	0,05
	833203_Kierowca samochodu ciężarowego	38	54	-0,02

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

	411004_Technik prac biurowych S	61	47	0,02
	752305_Pilarz	8	12	-0,01
	723104_Mechanik samochodów ciężarowych	8	12	-0,01
	332203_Przedstawiciel handlowy	14	18	-0,01
	834311_Operator suwnic (suwnicowy)	10	7	0,00
	711404_Zbrojarz	6	9	0,00
	234201_Nauczyciel przedszkola	4	6	0,00
Zawody NADWYŻKOWE	522301_Sprzedawca S	34	384	-0,47
	311504_Technik mechanik S	10	289	-0,37
	722204_Ślusarz S	46	251	-0,27
	331403_Technik ekonomista S	0	150	-0,20
	753105_Krawiec S	19	134	-0,15
	351203_Technik informatyk S	2	112	-0,15
	723105_Mechanik samochodów osobowych	6	102	-0,13
	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	7	101	-0,13
	753303_Szwaczka	0	93	-0,12
	711202_Murarz S	25	114	-0,12

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Szczególnie pozytywne (dodatnie) wartości wskaźnika sytuacji zawodów w powiecie augustowskim dotyczyły w 2012 roku reprezentantów profesji takich jak: *monter ociepleń budynków, spawacz metoda MAG, brukarz*. Przedstawiciele tych profesji zorientowani na znalezienie pracodawcy dysponowali komfortem porównywania (selekcji) ofert rekrutacyjnych. Z grupy zawodów średniego personelu (kod zawodu rozpoczynający się cyfrą 3) w analizowanej jednostce terytorialnej optymistyczne perspektywy zatrudnienia (znacząca przewaga ogłoszeń pracy w stosunku do wolumenu podaży) objęły ponadto *pomocniczych robotników szklarniowych, operatorów obrabiarek sterowanych numerycznie, opiekunki dziecięce domowe, pozostałych monterów maszyn i urządzeń, specjalistów ds. sprzedaży, szpachlarzy, tokarzy/frezerów obrabiarek sterowanych numerycznie*. Wśród zawodów zrównoważonych cechujących się jednocześnie relatywnie dużą skalą popytu i podaży znaleźli się *wydawca posiłków/bufetowy, robotnik gospodarczy, kierowca samochodu ciężarowego, technik prac biurowych s*. Listę zawodów nadwyżkowych w powiecie augustowskim generowali przede wszystkim absolwenci zasadniczych szkół zawodowych i techników: *sprzedawca s, technik mechanik s, technik ekonomista s, krawiec s, technik informatyk s, oraz mechanik pojazdów samochodowych s*.

Należy podkreślić, iż wyniki dla *robotnika gospodarczego i technika prac biurowych (s)* powinny jednak być interpretowane z dużą dozą ostrożności. W przypadku tych zawodów duży udział w liczbie miejsc prac ogółem posiadają miejsca aktywizacji zawodowej w formie stażu. Ze względu na dominującą rolę Powiatowego Urzędu pracy w Augustowie na lokalnym rynku pośrednictwa pracy, w zakresie pozostałych zidentyfikowanych miejsc pracy istnieje duże prawdopodobieństwo, że były również w jakiejś formie subsydiowane ze środków Funduszu Pracy (np. w formie prac interwencyjnych, robót publicznych), co oznacza że generowany popyt na dwa wymienione zawody może w efekcie okazać się popytem mocno uzależnionym od dofinansowania ze środków publicznych, a spadek możliwości finansowania bezpośrednio przełożyłby się na spadek popytu na tę kategorię

pracowników. Należy jednocześnie przypomnieć, iż popyt na *techników prac biurowych* s (zawód, w którym kształcone mogą być wyłącznie osoby niewidome) wynika z błędów klasyfikacyjnych, należy go raczej traktować jako popyt na *pracownika kancelaryjnego*.

3.2. Powiat białostocki

3.2.1 Potencjał powiatowego rynku pracy

W powiecie białostockim zatrudnionych było w końcu 2011 roku 31,2 tys. osób (9,3% wszystkich pracujących w województwie podlaskim). Dyslokacja zatrudnienia w ujęciu klasycznej triady sektorów pracy (rolnictwo – przemysł i budownictwo – usługi) przedstawia się następująco: 46% – 22% - 32% (układ ten w skali województwa prezentuje się zaś następująco: 37% – 20% – 43%).⁶⁶ Rozkład białostocki informuje o umiarkowanej nadreprezentacji – na tle i tak agrarnego regionu – osób utrzymujących się z pracy w sektorze pierwotnym. Sytuacja w tym zakresie jest jednak w powiecie zdecydowanie lepsza niż w wielu innych powiatach ziemskich województwa, w których udział sektora rolnictwa w zatrudnieniu przekracza 70%, np.: powiat kolneński (73%), łomżyński (74%), moniecki (71%). Poziom zarobków w analizowanej jednostce jest wyraźnie niższy niż w innych częściach administracyjnego Podlasia – przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2011 roku wynosiło tutaj 2860 zł (stanowiło 90,0% płacy podlaskiej i jedynie 78,9% poziomu krajowego; niższe płace występują jedynie w powiecie siemiatyckim i suwalskim).⁶⁷

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2012 roku w tej jednostce statystycznej europejskiej nomenklatury NUTS 4⁶⁸ wynosiła 18,2%, istotnie więcej niż w skali regionu (14,6%). W przeciągu czterech ostatnich lat, od przedkryzysowego 2008 roku⁶⁹, ta podstawowa miara kondycji rynku pracy zwiększyła się radykalnie - o 7,1 punktu procentowego.⁷⁰ W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białymstoku zauważa się szczególną sytuację skrajnych kohort wiekowych. W miejscowym urzędzie wśród zarejestrowanych osób poszukujących zatrudnienia, z jednej strony notuje się bardzo niski odsetek osób młodych – jedynie 15,6% pozostających bez pracy na koniec grudnia 2012 roku (najmniej spośród wszystkich 14 podlaskich PUP) stanowią osoby do 25 roku życia. Z drugiej strony aż 26,2% figurujących w rejestrze (najwięcej w województwie) stanowią mieszkańcy powyżej 50 roku życia.⁷¹

W ujęciu statystyki sektorowej przedsiębiorstw funkcjonujących w powiecie białostockim, spośród 10,6 tys. firm zarejestrowanych w analizowanej jednostce, najwięcej

⁶⁶ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Pracujący, zatrudnieni i przeciętne zatrudnienie według PKD 2007*, ostatnia aktualizacja 15.11.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=257669&p

⁶⁷ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Wynagrodzenia*, ostatnia aktualizacja 16.07.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.dims?p_id=259943&p_token=0.43713810343783255

⁶⁸ NUTS to pięciostopniowa klasyfikacja jednostek statystycznych obowiązująca w Unii Europejskiej. W przypadku Polski poziomy tej klasyfikacji obejmują: państwo (NUTS 1), województwa (NUTS 2), podregiony (grupy powiatów) – NUTS 3, powiaty (NUTS 4) oraz gminy (NUTS 5).

⁶⁹ Za symboliczną datę początku ostatniego międzynarodowego kryzysu gospodarczego przyjmuje się 15 września 2008 roku, dzień w którym amerykański bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił bankructwo, a wartość firm notowanych w Nowym Jorku (mierzona indeksem Dow Jones) zmniejszyła się tego dnia o 4,4%.

⁷⁰ *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s.3., *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2008*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2008, s.3.

⁷¹ Zob. tabela 14, *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s. 33.

podmiotów gospodarczych operuje w następujących działach: *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (1,9 tys. firm), *roboty budowlane specjalistyczne* (1 tys.), *transport lądowy oraz transport rurociągowy* (0,7 tys.), *handel hurtowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi* (0,6 tys.). Łącznie w tych czterech dominujących działach PKD koncentruje się 39,6% wszystkich lokalnych przedsiębiorstw.

Specyfikę profilu działalności gospodarczej w powiecie białostockim, wykorzystując dane GUS, można przedstawić prezentując działy gospodarcze, w których – na tle potencjału województwa – występuje największy odsetek podmiotów. W poniższej tabeli wyeksponowano 6 najsilniej reprezentowanych w powiecie białostockim, na tle Podlasia, działów PKD.⁷²

Tabela 52 Działy PKD wyróżniające się w powiecie białostockim na tle województwa

Dział PKD	Nazwa działu	Liczba podmiotów	% zasobów województwa
20	produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	24	40,0
53	działalność pocztowa i kurierska	14	20,9
38	działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	31	19,5
87	pomoc społeczna z zakwaterowaniem	10	17,5
25	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	149	17,1
17	produkcja papieru i wyrobów z papieru	15	16,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gospodarczy koloryt powiatu białostockiego konstituują liczne przedsiębiorstwa reprezentujące sektor produkcyjny. Warto zaznaczyć, iż 40% podlaskich zakładów wytwarzających chemikalia rozlokowanych jest w tym ziemskim powiecie otaczającym Białystok. Największy terytorialnie powiat kraju (2 985 km²) cechuje się, tak w ujęciu nominalnym jak i odsetkowym, znaczącą grupą przedsiębiorstw wytwarzających metalowe wyroby gotowe (w tym zajmujących się obróbką metali). W analizowanym powiecie wyróżniają się ponadto firmy koncentrujące się na odzysku surowców i przetwarzaniu odpadów.

Symptodem zachodzących przeobrażeń lokalnego rynku gospodarczego, a jednocześnie wskaźnikiem aktualnych trendów na polu przedsiębiorczości w powiecie białostockim, są dane GUS o liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w ostatnich trzech latach. Na tle województwa największy odsetek nowych działalności uruchomiono w następujących działach PKD: *telekomunikacja* (29,1% wszystkich w województwie podlaskim; nominalnie 25 podmiotów), *działalność związana ze zbieraniem,*

⁷² Do analizy włączono działy PKD, które w danym powiecie posiadają reprezentację więcej niż 10 działających podmiotów.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców (26,0%; 13 firm), działalność pocztowa i kurierska (20%; 10 podmiotów), produkcja mebli (19,3%; 53 firmy).⁷³

⁷³ Obliczenia własne na podstawie kategorii *Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej*, przyrost w latach 2009-2011, pominięto działy w których powstało mniej niż 10 podmiotów; ostatnia aktualizacja danych 30.03.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=259731

3.2.2 Popyt na pracę w powiecie białostockim

Spośród 61,7 tys. miejsc pracy, co do których upubliczniono oferty pracy w 2012 roku w województwie podlaskim, w powiecie białostockim pojawiły się 1442 ogłoszenia (2,3% wszystkich) rekrutujące 1549 pracowników na wolne miejsca pracy (wobec 1718 wolnych miejsc pracy, zidentyfikowanych w 2011r.). Zapotrzebowanie na pracowników w analizowanej jednostce w stosunku do roku poprzedzającego – na tle sytuacji w województwie⁷⁴ – obniżyło się niemal o 10% (stanowiło 90,2% poziomu z 2011 roku). Regres ów przełożył się bezpośrednio na zwiększenie stopy bezrobocia w tym ziemskim powiecie (z 17,3% na koniec czerwca do 18,2% na koniec grudnia). Generalnie, zdecydowana większość miejsc pracy dotyczyła pojedynczego, wolnego stanowiska zatrudnienia - 1371 (95,1% ogłoszeń), ale występowały także oferty informujące o występowaniu od dwóch do ośmiu wolnych miejsc pracy (71 ofert; 4,9% wszystkich).

Tabela 53. Miejsca pracy zidentyfikowane w powiecie białostockim w przekroju podmiotów rekrutujących

Powiat białostocki				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie	
2012		2011		I kw.		II kw.		III kw.		IV kw.		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Źródło Miejsca pracy

Powiatowy Urząd Pracy	995	64,2	1041	60,6	194	59,5	347	60,1	290	67,1	164	76,6	19460	31,6
Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	312	20,1	170	9,9	56	17,2	145	25,1	86	19,9	25	11,7	12698	20,6
Ogólnokrajowe internetowe serwisy pośrednictwa pracy	110	7,1	98	5,7	32	9,8	40	6,9	24	5,6	14	6,5	15911	25,8
Prasa regionalna	94	6,1	342	19,9	34	10,4	31	5,4	22	5,1	7	3,3	12067	19,6
Biura Karier	26	1,7	43	2,5	8	2,5	8	1,4	7	1,6	3	1,4	1171	1,9
Ochotnicze Hufce Pracy	12	0,8	24	1,4	2	0,6	6	1	3	0,7	1	0,5	345	60,0
Razem	1549	100	1718	100	326	100	577	100	432	100	214	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012 roku w powiecie białostockim, w stosunku do roku poprzedzającego, zauważalnie zmieniła się struktura kanałów poszukiwania pracowników. Wzrosła nieco rola Powiatowego Urzędu Pracy, który w 2011r. skupiał 60,6% miejsc pracy upublicznionych przez pracodawców, a w 2012r. 3,6% więcej. W analizowanej jednostce czasu znacząco zwiększył się udział lokalnych e-serwisów ogłoszeniowych, które generowały 1/5 łącznego strumienia ofert (rok wcześniej 1/10 popytu). Zauważalny stał się również wzrost liczby

⁷⁴ W województwie podlaskim w roku 2011 pojawiły się oferty dotyczące 56 550 wolnych miejsc pracy, zaś w 2012 roku 61 652 wolnych miejsc pracy (regionalny popyt w 2012 roku stanowi więc 109,0% popytu z roku poprzedzającego).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

miejsce pracy publikowanych za pośrednictwem ogólnokrajowych internetowych serwisów pośrednictwa pracy, o 1,4 pkt. proc. Wszystkie pozostałe źródła publikowania ofert zanotowały spadki udziału. Skokowo zmniejszyła się skłonność pracodawców do rekrutowania zasobów pracy przy wykorzystaniu regionalnych mediów prasowych. Trend ten zapewne nie ulegnie odwróceniu w kontekście spadku nakładów i wolumenu sprzedaży dzienników regionalnych.⁷⁵

W powiecie białostockim, podobnie jak w roku 2011, nadal kluczową funkcję upublicznienia anonsów zatrudnienia pełnił powiatowy urząd pracy, w którym odnaleźć można było sześć z dziesięciu wszystkich dostępnych – w wolnym naborze – miejsc pracy. W porównaniu z sytuacją w województwie, w analizowanej jednostce terytorialnej ogólnopolskie e-serwisy pośrednictwa zatrudnienia posiadają niewielki udział wśród źródeł miejsc pracy. O ile na administracyjnym Podlasiu generują one niemal 26% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy, o tyle w powiecie białostockim stanowią jedynie 7,1% lokalnego popytu na pracę.

Tabela 54. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie białostockim w ujęciu grup wielkich zawodów

	Powiat białostocki				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Woj. podlaskie	
	2012		2011		I kw.		II kw.		III kw.		IV kw.		2012	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
KZiS 1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010														
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	477	30,8	381	22,2	73	22,4	192	33,3	153	35,4	59	27,6	14345	23,3
5_Pracownicy usług i sprzedawcy	328	21,2	356	20,7	100	30,7	150	26	45	10,4	33	15,4	11589	18,8
9_Pracownicy przy pracach prostych	161	10,4	242	14,1	17	5,2	91	15,8	47	10,9	12	5,6	5369	8,7
2_Specjaliści	146	9,4	131	7,6	39	12	40	6,9	37	8,6	30	14,0	10048	16,3
3_Technicy i inny średni personel	138	8,9	187	10,9	46	14,1	40	6,9	33	7,6	19	8,9	8322	13,5
4_Pracownicy biurowi	124	8,0	210	12,2	28	8,6	31	5,4	38	8,8	27	12,6	4312	7,0
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	123	7,9	153	8,9	17	5,2	25	4,3	56	13,0	25	11,7	3917	6,4
1_Przedstawiciele władz publ., wyżsi urzędnicy	32	2,1	39	2,3	6	1,8	6	1	16	3,7	4	1,9	3092	5,0
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	6	0,4	19	1,1	-	-	2	0,3	4	0,9	-	-	328	0,5
99_Bez zawodu	14	0,9	-	-	-	-	-	-	3	0,7	5	2,3	330	0,5
Razem	1549	100	1718	100	326	100	577	100	432	100	214	100	61652	100

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zapoznając się z ofertami pracy, ze względu na specyfikę zawodową poszukiwanych kandydatów do pracy w ujęciu grup wielkich zawodów, widocznych jest kilka interesujących prawidłowości. W 2012 roku najwięcej ogłoszeń było skierowanych do grupy

⁷⁵ Sprzedaż największych 22 dzienników regionalnych w 2012 roku w Polsce spadła względem 2011 roku średnio o 11%. Skala regresu wolumenu sprzedaży podlaskich dzienników była jeszcze głębsza: Gazeta Współczesna – spadek rzędu 14,5% (średnia sprzedaż w 2012 roku na poziomie 10 tys. egz.), Kurier Poranny – 20,3% (8,2 tys. egz.). Obliczenia własne na podstawie danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

7 robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 30,8% wszystkich, nieco mniej ofert kierowano do grupy **5 pracownicy usług i sprzedawcy** – 21,2% powiatowej puli. W pierwszej z tych grup zawodowych znacząco wzrosła również liczba wolnych miejsc pracy – o 96 (8,6%). Wzrost zapotrzebowania na pracowników dotyczył również **specjalistów** – o 15 miejsc pracy (1,8%). W porównaniu do struktury zapotrzebowania na pracowników w roku poprzedzającym, we wszystkich pozostałych grupach zawodowych odnotowano spadek liczby wolnych miejsc pracy. W największym rozmiarze sytuacja dotyczyła reprezentantów kategorii **pracownicy biurowi** (nominalnie 86 miejsc pracy; spadek o 41,0%) oraz pracowników przy pracach prostych (nominalnie 81 miejsc pracy; spadek o 33,5%).

Przegląd danych w ujęciu kwartalnym informuje o grupach wielkich zawodów poszukiwanych stale (**specjaliści**) oraz tych ofertowanych ze zmienną intensywnością: **pracownicy przy pracach prostych** w I kwartale, **pracownicy usług i sprzedawcy** w I i II kwartale oraz **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** w II i III kwartale.

Na tle sytuacji regionalnej, w analizowanej jednostce terytorialnej niewielki udział w strukturze popytu przypada na przedstawicieli grupy 2 (specjaliści). O ile na administracyjnym Podlasiu ten aglomerat zawodów absorbuje 16,3% zgłaszanego popytu, to w powiecie białostockim wyraźnie mniej – 9,4% etatów dostępnych na rynku lokalnym. Podobna sytuacja występuje wśród **techników i innego średniego personelu**. O ile w województwie podlaskim do tej grupy zawodowej kierowanych jest 13,5% miejsc pracy, to w powiecie białostockim – 8,9%. Z kolei odwrotna sytuacja występuje w takich grupach zawodowych, jak **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**, **pracownicy usług i sprzedawcy**, czy **pracownicy przy pracach prostych**. Te grupy zawodowe posiadają w powiecie białostockim większy udział w generowaniu liczby wolnych miejsc pracy niż w skali województwa: **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 30,8% w powiecie wobec 23,3% w skali województwa, **pracownicy usług i sprzedawcy** -21,2% w powiecie wobec 18,8% w skali województwa, czy **pracownicy przy pracach prostych** - 10,4% w powiecie wobec 8,7% w skali województwa.

Tabela 55. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie białostockim

Miejsce Pracy	Źródło Miejsc Pracy													
	Powiat białostocki		Powiatowy Urząd Pracy		Ochotnicze Hufce Pracy		Prasa regionalna		Ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy		Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe		Biura Karier	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	477	30,8	326	68,3	1	0,2	22	4,6	6	1,3	120	25,2	2	0,4
5_Pracownicy usług i sprzedawcy	328	21,2	227	69,2	-	-	10	3,0	18	5,5	70	21,3	3	0,9
9_Pracownicy przy pracach prostych	161	10,4	81	50,3	9	5,6	30	18,6	-	-	39	24,2	2	1,2
2_Specjaliści	146	9,4	71	48,6	-	-	6	4,1	34	23,3	20	13,7	15	10,3
3_Technicy i inny średni personel	138	8,9	83	60,1	1	0,7	12	8,7	22	15,9	17	12,3	3	2,2
4_Pracownicy biurowi	124	8,0	88	71,0	1	0,8	4	3,2	10	8,1	20	16,1	1	0,8

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	123	7,9	92	74,8	-	-	8	6,5	1	0,8	22	17,9	-	-
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	32	2,1	7	21,9	-	-	2	6,3	19	59,4	4	12,5	-	-
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	6	0,4	6	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
99_Bez zawodu	14	0,9	14	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	1549	100	995	64,2	12	0,8	94	6,1	110	7,1	312	20,1	26	1,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zestawienie źródeł miejsc pracy ze skalą popytu na reprezentantów dziesięciu grup wielkich zawodów pozwala na ukazanie kanałów rekrutacji specjalizujących się w poszukiwaniu określonej kategorii zawodów. Ze względu na dominującą pozycję powiatowego urzędu pracy na rynku ogłoszeniowym, trudno mówić o jakiegokolwiek specjalizacji poszczególnych źródeł miejsc pracy. Wszystkie kategorie pracowników były w zdecydowanej większości przypadków poszukiwane za pośrednictwem lokalnego urzędu pracy. Również **specjaliści** najczęściej poszukiwani byli za pośrednictwem powiatowego urzędu pracy (48,6%), jednocześnie dominowali w większości pozostałych źródeł ofert pracy: ogólnokrajowych e-serwisach pośrednictwa pracy (23,3% przypadków), lokalnych internetowych serwisach ogłoszeniowych (13,7%) oraz Biurach Karier (10,3%). Należy zwrócić również uwagę na kategorię pracowników przy pracach prostych. Kandydaci na te miejsca pracy poszukiwani byli w połowie przypadków w powiatowym urzędzie pracy, w połowie przypadków poza nim - najczęściej za pośrednictwem lokalnych internetowych serwisów ogłoszeniowych i prasy regionalnej. Pomimo braku możliwości określenia specjalizacji źródeł w rekrutowaniu określonych kategorii pracowników, należy podkreślić, iż w przypadku powiatu białostockiego swój udział w rynku pośrednictwa pracy zaznaczyły ogólnokrajowe i lokalne serwisy ogłoszeniowe. Zwłaszcza lokalne, na których poszukiwano 312 pracowników (20,1% ogółu miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie) i najczęściej byli to **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** oraz **pracownicy usług i sprzedawcy**.

Tabela 56. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów z uwzględnieniem miejsc stażu w powiecie białostockim

Liczba zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie	w tym oferty stażu

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

	N	%	N	%
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	477	100,0	6	1,3%
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	328	100,0	23	7,0%
9 Pracownicy przy pracach prostych	161	100,0	3	1,9%
2 Specjaliści	146	100,0	31	21,2%
3 Technicy i inny średni personel	138	100,0	42	30,4%
4 Pracownicy biurowi	124	100,0	56	45,2%
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	123	100,0	0	0,0%

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy i handlu	32	100,0	0	0,0%
99 bez zawodu	14	100,0	0	0,0%
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	6	100,0	0	0,0%
Ogółem	1549	100,0	161	10,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012r. na terenie powiatu białostockiego notowany jest bardzo niski w porównaniu do innych powiatów udział miejsc staży w ogólnej liczbie miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie (10,4%). Wśród 328 miejsc kierowanych do pracowników usług i sprzedawców, staże stanowiły 7% (nominalnie 23 miejsca), wśród 124 miejsc pracy skierowanych do pracowników biurowych staże stanowiły 45,2% (nominalnie 56 miejsc), natomiast wśród 161 miejsc pracy skierowanych do robotników przy pracach prostych staże stanowiły 1,9% (nominalnie 3 miejsca).

Jak wspomniano, staże są realizowane bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, co oznacza, że miejsce stażu nie powinno być traktowane jako miejsce pracy *sensu stricto*. Jest to miejsce aktywizacji zawodowej, które zgodnie z definicją ma przyczynić się do nabycia przez bezrobotnego umiejętności praktycznych poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy. Jednakże miejsce stażu może stanowić potencjalne miejsce pracy. Dla tego typu programów aktywizacji liczona jest efektywność zatrudnieniowa⁷⁶, która pokazuje prawdopodobieństwo otrzymania zatrudnienia po zakończeniu stażu. Jeżeli osoba odbywająca staż, po jego zakończeniu została zatrudniona w miejscu odbywania stażu, należy przyjąć, iż miejsce stażu stało się miejscem pracy.⁷⁷

Ponadto grupa **pracowników przy pracach prostych** obejmuje zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana przez przedstawicieli zawodów należących do tej kategorii wymaga zastosowania prostych narzędzi i ograniczonej własnej inicjatywy oraz oceny. W tej sytuacji można byłoby się zastanawiać nad zasadnością organizowania staży w zawodach, które obejmuje ta grupa. Z drugiej strony w tego rodzaju zawodach, czego przykładem jest *911205_pracownik pomocniczy obsługi hotelowej (s)*, odbywa się kształcenie zawodowe. Ponadto część zawodów znajdujących się w grupie **pracowników przy pracach prostych**, np.: zawód taki jak *931301_Robotnik budowlany* w rzeczywistości wymaga wyższego poziomu wiedzy i mogłaby być sklasyfikowana na poziomie wyższym, równym np. *515303_Robotnikowi gospodarstwu* sklasyfikowanemu w grupie **5 pracowników usług i sprzedawców**.

⁷⁶ Efektywność zatrudnieniowa (wskaźnik ponownego zatrudnienia w programie) liczona jest jako udział procentowy osób, które podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu stażu, w liczbie osób, które ukończyły staż. Za osobę która podjęła pracę, uważa się osobę, która w trakcie odbywania stażu lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w stażu podjęła zatrudnienie, przyjmuje się, że tak się stało, jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie wyrejestrowała się z powiatowego urzędu pracy lub jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się w PUP.

⁷⁷ Efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła w skali województwa, w 2012r. 67,1% i wzrosła w porównaniu do 2011r. o 16,6%. Wskaźnik ten pokazuje prawdopodobną liczbę wszystkich podjęć pracy – nie tylko w miejscu odbywania stażu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 57. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie białostockim

	Powiat białostocki				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012							
	2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
TOP 20 zawodów												
515303_Robotnik gospodarczy	146	9,4	124	7,2	68	20,9	57	9,9	12	2,8	9	4,2
411004_Technik prac biurowych S	61	3,9	75	4,4	12	3,7	16	2,8	20	4,6	13	6,1
931301_Robotnik budowlany	58	3,7	52	3,0	3	0,9	28	4,9	26	6,0	1	0,5
722204_Ślusarz S	46	3,0	13	0,8	6	1,8	8	1,4	21	4,9	11	5,1
833203_Kierowca samochodu ciężarowego	38	2,5	33	1,9	-	-	3	0,5	22	5,1	13	6,1
522301_Sprzedawca S	34	2,2	72	4,2	6	1,8	15	2,6	8	1,9	5	2,3
712301_Monter ociepleń budynków	33	2,1	6	0,3	6	1,8	14	2,4	13	3,0	-	-
721204_Spawacz metodą MAG	31	2,0	16	0,9	-	-	12	2,1	16	3,7	3	1,4
432103_Magazynier	28	1,8	40	2,3	7	2,1	7	1,2	8	1,9	6	2,8
711202_Murarz S	25	1,6	10	0,6	-	-	15	2,6	7	1,6	3	1,4
711601_Brukarz	22	1,4	24	1,4	-	-	13	2,3	4	0,9	5	2,3
722308_Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	20	1,3	16	0,9	4	1,2	10	1,7	2	0,5	4	1,9
512001_Kucharz S	20	1,3	11	0,6	6	1,8	12	2,1	-	-	2	0,9
921402_Pomocniczy robotnik szklarniowy	19	1,2	2	0,1	-	-	18	3,1	1	0,2	-	-
753105_Krawiec S	19	1,2	12	0,7	2	0,6	10	1,7	7	1,6	-	-
932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	18	1,2	2	0,1	2	0,6	5	0,9	10	2,3	1	0,5
721207_Spawacz ręczny gazowy	18	1,2	1	0,1	-	-	-	-	18	4,2	-	-
531104_Opiekunka dziecięca domowa	16	1,0	21	1,2	4	1,2	10	1,7	-	-	2	0,9
514101_Fryzjer S	16	1,0	11	0,6	2	0,6	8	1,4	5	1,2	1	0,5
821190_Pozostali monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	15	1,0	-	-	-	-	-	-	15	3,5	-	-
Pozostałe zawody	866	55,9	1177	68,5	198	60,7	316	54,8	217	50,2	135	63,1
Razem	1549	100	1718	100	326	100	577	100	432	100	214	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W roku 2012 najbardziej poszukiwanym zawodem w powiecie białostockim był *robotnik gospodarczy* (9,4% zdefiniowanego popytu). Na następnym miejscu uplasował się *technik prac biurowych s* (3,9% zdefiniowanego popytu). W stosunku do rozkładu zapotrzebowania na pracę w roku poprzedzającym, popyt na *robotników gospodarczych* nieco wzrósł (o 17,7% w stosunku do roku ubiegłego), spadło natomiast zapotrzebowanie na

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

techników prac biurowych (o 18,7% w stosunku do roku 2011). W analizowanym roku skokowo zwiększyło się poszukiwanie *ślusarzy* (o 253,8%, nominalnie 33 miejsca pracy), *monterów ociepleń budynków* (o 450%, nominalnie 27 ofert), *pomocniczych robotników szklarniowych* (850 %, nominalnie 17 miejsc pracy) i *spawaczy ręcznych gazowych* (1700% nominalnie 17 miejsc pracy). Zauważalnie zmalało zainteresowanie pracodawców reprezentantami zawodów: *magazynier* (spadek popytu o 30,0%) i *sprzedawca* (spadek popytu o 52,8%).

Robotnicy gospodarczy najintensywniej poszukiwani byli w I i II kwartale roku, co może być związane z łatwiejszą dostępnością w tym okresie do środków finansowych z Funduszu Pracy. Analiza miejsc pracy dla tej kategorii pracowników pod kątem udziału miejsc stażu w ogóle miejsc pracy nie potwierdza tego faktu (miejsca stażu stanowiły 4,8% ogółu miejsc pracy adresowanych przedstawicielom tego zawodu). Przemawia za tym jednak fakt dużego udziału Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku w rynku pośrednictwa pracy i potencjalna możliwość dużego udziału w liczbie ofert ogółem kierowanych do *robotników gospodarczych*, miejsc pracy subsydiowanej. Z kolei popyt na *techników prac biurowych* s rozkładał się w miarę równomiernie we wszystkich kwartałach roku, a udział miejsc stażu w liczbie wszystkich miejsc pracy dla *techników prac biurowych* wyniósł 73,8%.

Robotnicy budowlani i *monterzy ociepleń budynków* poszukiwani byli niemal wyłącznie w II i III kwartale roku. *Kierowcy samochodów ciężarowych* poszukiwani byli najintensywniej w III i IV kwartale 2012 roku. Zapotrzebowanie na *murarzy*, *brukarzy*, *operatorów obrabiarek sterowanych numerycznie*, *kucharzy* i *opiekunki dziecięce* zgłaszano niemal wyłącznie w II kwartale. Dwadzieścia najbardziej pożądaných zawodów generowało 44,1% wszystkich rozpoznanych ogłoszeń w powiecie białostockim.

Tabela 58. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie białostockim (N>10)

Kod i nazwa zawodu	Powiat białostocki			
	Powiatowy Urząd Pracy		Pozostałe źródła	
	N	%	N	%
712301_Monter ociepleń budynków	4	0,4	29	5,2
721204_Spawacz metodą MAG	13	1,3	18	3,2
522301_Sprzedawca S	18	1,8	16	2,9
921402_Pomocniczy robotnik szklarniowy	3	0,3	16	2,9
531104_Opiekunka dziecięca domowa	-	-	16	2,9
932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	2	0,2	16	2,9
432103_Magazynier	13	1,3	15	2,7
332203_Przedstawiciel handlowy	1	0,1	13	2,3
713104_Szpachlarz	1	0,1	12	2,2
931301_Robotnik budowlany	47	4,7	11	2,0

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

243305_Specjalista do spraw sprzedaży	1	0,1	11	2,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Instytucje poszukujące pracowników w powiecie białostockim – z wyłączeniem Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku – zgłosiły zapotrzebowanie na 554 pracowników (35,8% popytu zidentyfikowanego w powiecie ogółem). Najczęściej poza urzędem pracy poszukiwano *monterów ociepleń budynków* (29 miejsc pracy) oraz *spawaczy metodą MAG* (18 miejsc pracy). W przypadku popytu na *opiekunki dziecięce* miejsca pracy zidentyfikowane w innych źródłach niż PUP były jedynymi miejscami dla przedstawicieli tej profesji w analizowanej jednostce terytorialnej. W przypadku kilku zawodów, niemal wszystkie wolne miejsca pracy zgłoszone zostały do innych źródeł niż PUP: *pomocniczy robotnik szklarniowy* (84,2% miejsc), *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (88,9% miejsc), *przedstawiciel handlowy* (92,9% miejsc), *szpachlarz* (92,3% miejsc), *specjalista ds. sprzedaży* (91,7% miejsc).

Tabela 59. Sezonowość popytu w powiecie białostockim na poziomie zawodów i specjalności. W tabeli prezentowanych jest 10 zawodów o najwyższej liczbie ofert.

	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w I kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w II kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
515303 Robotnik gospodarczy	146	68	46,6	931301 Robotnik budowlany	58	28	48,3
713104 Szpachlarz	13	10	76,9	921402 Pomocniczy robotnik szklarniowy	19	18	94,7
712202 Glazurnik	12	9	75,0	522301 Sprzedawca S	34	15	44,1
325905 Opiekunka dziecięca S	13	8	61,5	711202 Murarz S	25	15	60,0
833202 Kierowca ciągnika siodłowego	7	5	71,4	712301 Monter ociepleń budynków	33	14	42,4
242307 Specjalista do spraw kadr	6	5	83,3	711601 Brukarz	22	13	59,1
				512001 Kucharz S	20	12	60,0
				722308 Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	20	10	50,0
				753105 Krawiec S	19	10	52,6
				531104 Opiekunka dziecięca domowa	16	10	62,5
	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w III kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w IV kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
931301 Robotnik budowlany	58	26	44,8	814208 Operator wtryskarki	7	6	85,7
833203 Kierowca samochodu ciężarowego	38	22	57,9	251401 Programista aplikacji	9	5	55,6
722204 Ślusarz S	46	21	45,7	711501 Cieśla S	7	5	71,4
721207 Spawacz ręczny	18	18	100,0				

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

gazowy							
721204 Spawacz metodą MAG	31	16	51,6				
821190 Pozostali monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	15	15	100,0				
932911 Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	18	10	55,6				
722313 Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	10	7	70,0				
751106 Ubojowy	9	7	77,8				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Konglomerat danych zaprezentowany w czteroelementowym układzie przedstawia listy zawodów ofertowanych sezonowo, tzn. takich, na które w danym kwartale 2012 roku pojawił się popyt przewyższający 40% rocznego wolumenu ogłoszeń adresowanych do wskazanej profesji. W ujęciu generalnym, zidentyfikowano w powiecie sezonowość popytu o najwyższych wskaźnikach w przypadku następujących profesji: *specjalista do spraw kadr* (83,3% w I kwartale), *pomocniczy robotnik szklarniowy* (94,7% w II kwartale), *spawacz ręczny gazowy i pozostali monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych* (po 100% w III kwartale) oraz *operator wtryskarki* (85,7% w IV kwartale). W analizowanej jednostce, w sezonie wiosennym (kwiecień-czerwiec), tradycyjnie, sezonowy charakter popytu uaktywnił się w zawodach budowlanych: *murarz* 60%, *brukarz* 59,1% oraz *robotnik budowlany* 48,3%. Trzeci kwartał okazał się sezonem m.in. na *spawaczy, tokarzy/frezerów oraz ubojowego*. W przypadku zawodów o marginalnym kwartalnym popycie na poziomie lokalnym (liczba ofert niższa niż 5), nie należy identyfikować danego zawodu jako sezonowego *in corpore*, zawodu generalnie (typowo) poszukiwanego w dłuższym odstępie czasu w stałych kwartałach.

Tabela 60. Miejsca pracy w powiecie białostockim w przekroju działów gospodarki⁷⁸

Lp	Dział PKD	N	%	Lp	Dział PKD	N	%
1	41 - roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	103	6,6	11	97 – gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	15	1,0
2	47 - handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	43	2,8	12	46 - handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	13	0,8
3	16 - produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli	39	2,5	13	49 - transport lądowy oraz transport rurociągowy	12	0,8
4	26 - produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	28	1,8	14	20 - produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	11	0,7
5	25 - produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	22	1,4	15	20 – produkcja artykułów spożywczych	10	0,6
6	56 – działalność usługowa związana z żywnością	19	1,2	16	23 - produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	10	0,6

⁷⁸ W tabeli zaprezentowano działy PKD, w których wśród zidentyfikowanych miejsc pracy w roku 2012 poszukiwano w danym powiecie co najmniej 10 pracowników (należy zaznaczyć, że cecha „dział PKD” została przypisana do 35,9% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w województwie – w przypadku pozostałych nie ustalono tego związku).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

7	18 - poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	19	1,2	17	55 – zakwaterowanie	10	0,6
8	01 - uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	17	1,1	18	66 - działalność wspomagająca usługi finansowe oraz ubezpieczenia i fund. emeryt.	10	0,6
9	31 - produkcja mebli	17	1,1	19	96 - pozostała indywidualna działalność usługowa	10	0,6
10	45 – handel hurtowy i detaliczny	17	1,1	20			

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W powiecie białostockim w grupie miejsc pracy zidentyfikowanych pod względem działu gospodarki, w którym dominującą działalność realizuje podmiot poszukujący pracowników, najwięcej miejsc pracy zidentyfikowano w segmencie przedsiębiorstw prowadzących prace budowlane związane ze wznoszeniem budynków (dział 41): 103 miejsca pracy. Podobnie jak w całym województwie, znaczące zapotrzebowanie nowych zasobów pracy wystąpiło w grupie firm koncentrujących się na handlu (detalicznym i hurtowym) – w analizowanej jednostce na pułapie 73 ofert (dział 45, 46 i 47). Symptodem kształtowania się w powiecie działalności opartej na nowych technologiach stały się zgłoszone zapotrzebowania na 28 nowych pracowników w dziale 26 - produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych.

3.2.3. Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy

Tabela 61. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie białostockim wg wielkich grup zawodów⁷⁹

	Powiat białostocki		1		2		3		4		5		7		8		9		
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
Kompetencje i umiejętności																			
Doświadczenie Zawodowe	258	69,9	24	9,3	48	18,6	43	16,7	20	7,8	46	17,8	69	26,7	4	1,6	4	1,6	
Cechy Osobowe	176	47,7	21	11,9	37	21,0	24	13,6	10	5,7	43	24,4	31	17,6	-	-	10	5,7	
Kwalifikacje formalne (wykształcenie)	161	43,6	17	10,6	47	29,2	32	19,9	15	9,3	20	12,4	21	13,0	-	-	9	5,6	
Kompetencje społeczne i obywatelskie	127	34,4	18	14,2	37	29,1	17	13,4	17	13,4	28	22,0	10	7,9	-	-	-	-	
Kompetencje informatyczne	115	31,2	10	8,7	45	39,1	24	20,9	16	13,9	14	12,2	4	3,5	-	-	2	1,7	
Inicjatywność i przedsiębiorczość	87	23,6	14	16,1	29	33,3	10	11,5	11	12,6	22	25,3	1	1,1	-	-	-	-	
Kursy\ Uprawnienia	76	20,6	3	3,9	12	15,8	19	25,0	9	11,8	3	3,9	23	30,3	6	7,9	1	1,3	
Porozumiewanie się w językach obcych	75	20,3	4	5,3	29	38,7	14	18,7	12	16,0	14	18,7	2	2,7	-	-	-	-	
Kompetencje\umiejętność uczenia się	22	6,0	-	-	1	4,5	7	31,8	1	4,5	11	50,0	2	9,1	-	-	-	-	

⁷⁹ Klucz kodów grup wielkich zawodów: 0 Siły zbrojne, 1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 2 Specjaliści, 3 Technicy i inny średni personel, 4 Pracownicy biurowi, 5 Pracownicy usług i sprzedawcy, 6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, 7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, 9 Pracownicy przy pracach prostych, numerem 99 oznaczono sytuacje, w których miejsca pracy nie można było przyporządkować do konkretnej grupy zawodowej, a jednak w ofercie pojawiły się jasno sprecyzowane wymagania kompetencyjne.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Kompetencje matematyczno-techniczne	10	2,7	2	20,0	6	60,0	1	10,0	1	10,0	-	-	-	-	-	-	-
Świadomość i ekspresja kulturalna	4	1,1	-	-	-	-	-	-	-	-	4	100,0	-	-	-	-	-
Razem	369	-	24	-	69	-	54	-	34	-	70	-	96	-	8	-	14

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Jakiegokolwiek wymagania kompetencyjne, w przypadku powiatu białostockiego, zidentyfikowano w przypadku 369 stanowisk pracy. W analizowanej jednostce terytorialnej najbardziej cenioną przez pracodawców cechą pracowniczą w 2012 roku było posiadanie doświadczenia zawodowego. Prawie 70% stanowisk pracy spośród zidentyfikowanych pod względem wymogów kompetencyjnych, zawierało to kryterium.⁸⁰ Na drugim miejscu uplasowało się wymaganie dotyczące posiadania odpowiednich cech osobowych (47,7%). Głębsza analiza w zakresie zidentyfikowanej sytuacji pokazuje, iż wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był rozproszony pomiędzy 258 zawodami, spośród których najczęściej dotyczył: robotników przemysłowych i rzemieślników - 69 wskazań, specjalistów - 48, pracowników usługowych i sprzedawców - 46 wskazań oraz techników - 43 wskazania. W pozostałych przypadkach ten wymóg kompetencyjny pojawiał się od 24 do 4 razy w ogólnej liczbie stanowisk pracy podlegających ofertowaniu. Wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był ściśle skorelowany z wymogiem posiadania odpowiednich cech osobowych⁸¹. Na 258 stanowisk pracy, co do których wymagano posiadania doświadczenia zawodowego, w przypadku 176 wymagano również posiadania odpowiednich cech osobowych. Oznacza to, że w 68,2% przypadków konieczność posiadania doświadczenia zawodowego w którymś z wyżej wymienionych zawodów wiązała się również z koniecznością posiadania odpowiednich cech osobowych.

Najszerszą sprecyzowaną gamę oczekiwanych kompetencji, firmy i instytucje powiatu białostockiego prezentowały wobec **Specjalistów, Techników i innego średniego personelu, Pracowników biurowych oraz Pracowników usług i sprzedawców.**

3.2.4 Podaż pracy w powiecie białostockim

Podaż pracy w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego została zaprezentowana poprzez analizę dwóch zmiennych. Pierwsza zmienna charakteryzuje podaż pracy w ujęciu dziesięciu grup wielkich zawodów na poziomie powiatu w porównaniu do odnośnych danych na poziomie województwa. Druga odnosi się do prezentacji 20 zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób zarejestrowanych w powiatowych rejestrach osób bezrobotnych na tle danych wojewódzkich.

⁸⁰ W analizie kompetencji uwzględniono wyłącznie miejsca pracy zawierające informacje odnośnie poszukiwanych kompetencji i kwalifikacji. W skali województwa spośród 61,7 tys. ofert 47,4% zawierało przynajmniej jedną zdefiniowaną kompetencję.

⁸¹ Współczynnik korelacji Pearsona dla dwóch zmiennych: posiadanie kompetencji informatycznych i posiadanie kompetencji posługiwania się językami obcymi wyniósł 0,940.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 62. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie białostockim na tle struktury województwa podlaskiego

	Nazwa grupy wielkiej	Liczba bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie podlaskim
1	7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2231	25,8%	21,9%
2	3_Technicy i inny średni personel	1307	15,1%	13,4%
3	5_Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	916	10,6%	12,2%
4	2_Specjaliści	771	8,9%	10,4%
5	9_Pracownicy przy pracach prosych	632	7,3%	7,2%
6	8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	481	5,6%	4,7%
7	4_Pracownicy biurowi	259	3,0%	3,1%
8	6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	148	1,7%	2,1%
9	1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	24	0,3%	0,3%
10	0_Siły zbrojne	0	0,0%	0,0%
	Brak zawodu	1889	21,8%	24,7%
	OGÓLEM	8658	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Sytuacja w strukturze bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie białostockim na tle struktury województwa podlaskiego wykazuje kilka specyficznych cech. Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku z roku 2012, najliczniej reprezentowaną grupą wielką zawodów była grupa **7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**. Jej członkowie stanowili 25,8% zarejestrowanych w urzędzie, co było wartością o 3,9 punktu procentowego większą niż wykazały zestawienia dla całego województwa. W pierwszej trójce grup wielkich zawodów najczęściej rejestrowanych w urzędzie znalazła się także grupa **3 Technicy i inny średni personel** oraz grupa **5 Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**.

Tabela 63. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu białostockiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego

LP	Zawód/ specjalność osoby bezrobotnej	Liczba bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie
1	522301_Sprzedawca S	384	4,4%	5,6%
2	311504_Technik mechanik S	276	3,2%	1,6%
3	722204_Ślusarz S	251	2,9%	2,0%
4	931301_Robotnik budowlany	146	1,7%	1,8%
5	331403_Technik ekonomista S	134	1,5%	1,8%
6	753105_Krawiec S	134	1,5%	1,5%
7	711202_Murarz S	114	1,3%	1,5%
8	515303_Robotnik gospodarczy	106	1,2%	1,1%
9	723105_Mechanik samochodów osobowych	102	1,2%	0,9%
10	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	101	1,2%	1,1%
11	753303_Szwaczka	93	1,1%	0,6%
12	932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	93	1,1%	1,1%
13	242217_Specjalista administracji publicznej	86	1,0%	0,9%
14	311924_Technik technologii odzieży S	84	1,0%	0,5%

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

15	512001_Kucharz S	82	0,9%	1,1%
16	751201_Cukiernik S	81	0,9%	0,8%
17	722314_Tokarz w metalu	80	0,9%	0,6%
18	351203_Technik informatyk S	69	0,8%	0,5%
19	911207_Sprzątaczką biurowa	69	0,8%	0,8%
20	752205_Stolarz S	68	0,8%	1,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

W powiecie białostockim wśród zawodów i specjalności reprezentowanych najliczniej w grupie bezrobotnych znalazł się *sprzedawca s*, *technik mechanik s* oraz *ślusarz s*. Lider niekorzystnego rankingu wygenerował 4,4% bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie, co jest wskaźnikiem o 1,2% niższym niż został odnotowany w tej samej grupie na poziomie województwa. Pozostałe w ramach pierwszej trójki zawody nadwyżkowe przyjęły wzrosty odpowiednio: +1,6% oraz +0,9%.

Tabela 64. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie białostockim

LP	Nazwa zawodu/ specjalności	Absolwenci 2012	Absolwenci 2013 (prognoza)
1	311513_Technik pojazdów samochodowych S	57	64
2	351203_Technik informatyk S	43	75
3	422402_Technik hotelarstwa S	35	16
4	712904_Technolog robót wykończeniowych w budownictwie S ⁸²	34	23
5	325511_Technik ochrony środowiska S	32	9
6	314207_Technik rolnik S	24	24
7	331403_Technik ekonomista S	16	0
8	311512_Technik mechanizacji rolnictwa S	14	8
9	311504_Technik mechanik S	13	12
10	314203_Technik hodowca koni S	7	10
11	512002_Kucharz małej gastronomii S	5	8
12	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	0	15
13	311204_Technik budownictwa S	0	15
14	522301_Sprzedawca S	0	4
	Razem	280	283

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół oraz danych Kuratorium Oświaty w Białymstoku

W 2012 roku ponadgimnazjalne szkoły zawodowe powiatu białostockiego przygotowały do pracy zawodowej 280 przedstawicieli 14 profesji, w zdecydowanej większości na poziomie technikum. Najwięcej osób dysponowało wykształceniem *technika pojazdów samochodowych*, a także - podobnie jak w skali całego województwa - *technika*

⁸² Od 1 września 2012 roku kształcenie jest kontynuowane w zawodzie 712905_Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, który powstał z połączenia już istniejących zawodów: *technologa robót wykończeniowych w budownictwie*, *malarza-tapeciarza* oraz *posadzkarza*.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

informatyka. Jedyne kształcone profesje w zasadniczych szkołach zawodowych to *technolog robót wykończeniowych w budownictwie* i *kucharz małej gastronomii*. Aspirację pracy w jednym z 2,1 tys. podlaskich podmiotów sekcji I PKD zgłoszą w najbliższych latach (w przeważającej mierze kontynuujący kształcenie na poziomie wyższym) *technicy hotelarstwa*. W połowie 2013 roku na lokalnym rynku pracy uaktywni się, potencjalnie, zwiększona podaż *techników budownictwa* oraz *techników informatyków*.

3.2.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym

Tabela 65. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie białostockim

Lp	Kod i nazwa zawodu kształconego	Absolwenci 2012	Bezrobotni 30.06.2012	Bezrobotni 31.12.2012	Zmiana liczby bezrobotnych	Podaż (absolwenci + bezrobotni na k. roku)	Popyt (oferty pracy 2012)	Szansa na znalezienie pracy w zawodzie ⁸³
1	311504_Technik mechanik S	13	123	162	39	175	10	6%
2	512002_Kucharz małej gastronomii S	5	17	28	11	33	1	3%
84 3	351203_Technik informatyk S	43	39	40	1	83	2	2%
4	712904_Technolog robót wykończeniowych w budownictwie S	34	16	23	7	57	1	2%
5	311513_Technik pojazdów samochodowych S	57	0	12	12	69	0	0%
6	422402_Technik hotelarstwa S	35	13	21	8	56	0	0%
7	325511_Technik ochrony środowiska S	32	6	5	-1	37	0	0%
8	314207_Technik rolnik S	24	20	22	2	46	0	
9	331403_Technik ekonomista S	16	55	74	19	90	0	0%
10	311512_Technik mechanizacji rolnictwa S	14	1	10	9	24	0	0%
11	314203_Technik hodowca koni S	7	3	4	1	11	0	0%

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół

W celu określenia szans absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych na znalezienie pracy - w wyuczonej profesji na rynku lokalnym - dokonano zestawienia zidentyfikowanego popytu (rocznego wolumenu ogłoszeń) oraz podaży (liczby absolwentów oraz zarejestrowanych bezrobotnych). Iloraz popytu i podaży wyrażony w ujęciu procentowym przedstawia prawdopodobieństwo podjęcia pracy przez abiturienta na „otwartym” rynku zatrudnienia (strona popytowa nie obejmuje miejsc pracy dostępnych w rekrutacjach zamkniętych – naborze pracowników bez upublicznienia informacji o wolnych etatach). W tabeli zaprezentowano ponadto zmianę liczby bezrobotnych (dysponujących

⁸³ W przypadku *technika rolnika*, *technika agrobiznesu* oraz *technika żywienia i gospodarstwa domowego*, zawodów masowo absorbowanych przez indywidualne, rodzinne gospodarstwa rolne (zawodów, na które popyt nie jest identyfikowalny na rynku ogłoszeń) zrezygnowano z określenia szans na znalezienie pracy wg przyjętego wzoru.

zawodem kształconym w analizowanym powiecie) pomiędzy końcem I i II półrocza 2012 roku. Znaczący przyrost liczby zarejestrowanych w PUP pozwala na przypuszczenie, że część młodych absolwentów zasilila szeregi bezrobotnych na rynku lokalnym. W grupie kształconych zawodów w powiecie białostockim, ze względu na marginalną liczbę ofert kierowanych do reprezentantów tych zawodów, prawdopodobieństwo pozyskania angażu na rynku powiatu ziemskiego w 2012 było znikome. Należy zauważyć, że mieszkańcy gmin wiejskich czy miejsko-wiejskich powiatu białostockiego poszukują pracy w Białymstoku, lecz skala (marginalna) zidentyfikowanego popytu na zawody, które są kształcone w analizowanym powiecie nie zmienia statystycznych szans na podjęcie pracy. Wśród zawodów cechujących się znaczną liczbą absolwentów szczególnie niepokojąca sytuacja na rynku pracy wystąpiła w przypadku *techników ekonomistów*, profesji, która pomiędzy czerwcem i grudniem zanotowała wysoki przyrost osób poszukujących pracy. Brak miejsc pracy przy jednoczesnym znaczącym strumieniu podaży edukacyjnej nie spowodował zwiększenia zarejestrowanych bezrobotnych wśród *techników ochrony środowiska* (zapewne ze względu na kontynuację przez te osoby ścieżki kształcenia na poziomie szkół wyższych).

3.2.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym

Zbiory informacji z poziomu lokalnego (powiatowego) o liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie, liczbie absolwentów konkretnego zawodu oraz wolumenie miejsc pracy adresowanych do przedstawicieli danej profesji pozwoliły na skatalogowanie trzech typów zawodów: deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Tabela 66. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie białostockim

Typ	Kod i nazwa zawodu	Liczba ofert 2012	Podaż pracy 2012	Wskaźnik
Zawody DEFICYTOWE	712301_Monter ociepleń budynków	33	0	0,04
	721204_Spawacz metodą MAG	31	1	0,04
	711601_Brukarz	22	3	0,03
	921402_Pomocniczy robotnik szklarniowy	19	1	0,02
	722308_Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	20	4	0,02
	531104_Opiekunka dziecięca domowa	16	1	0,02
	821190_Pozostali monterzy maszyn i urządzeń	15	2	0,02
	243305_Specjalista do spraw sprzedaży	14	2	0,02
	713104_Szpachlarz	13	1	0,02
	722313_Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych	10	0	0,01
Zawody ZRÓWNOWAŻONE	524601_Wydawca posiłków / bufetowy	6	3	0,00
	515303_Robotnik gospodarczy	146	106	0,05
	833203_Kierowca samochodu ciężarowego	38	54	-0,02
	411004_Technik prac biurowych S	61	47	0,02
	752305_Pilarz	8	12	-0,01
	723104_Mechanik samochodów ciężarowych	8	12	-0,01
	332203_Przedstawiciel handlowy	14	18	-0,01
	834311_Operator suwnic (suwnicowy)	10	7	0,00
	711404_Zbrojarz	6	9	0,00
	234201_Nauczyciel przedszkola	4	6	0,00

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Zawody NADWYŻKOWE	522301_Sprzedawca S	34	384	-0,47
	311504_Technik mechanik S	10	289	-0,37
	722204_Ślusarz S	46	251	-0,27
	331403_Technik ekonomista S	0	150	-0,20
	753105_Krawiec S	19	134	-0,15
	351203_Technik informatyk S	2	112	-0,15
	723105_Mechanik samochodów osobowych	6	102	-0,13
	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	7	101	-0,13
	753303_Szwaczka	0	93	-0,12
	711202_Murarz S	25	114	-0,12

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Szczególnie pozytywne (dodatnie) wartości wskaźnika sytuacji zawodów w powiecie białostockim dotyczyły w 2012 roku m.in. reprezentantów profesji sektora wytwórczego gospodarki (przemysłu): *monter ociepleń budynków* i *spawacz metodą MAG*. Przedstawiciele tych profesji zorientowani na znalezienie pracodawcy dysponowali komfortem porównywania (selekcji) ofert rekrutacyjnych. Z grupy zawodów specjalistycznych (kod zawodu rozpoczynający się cyfrą 2) w analizowanej jednostce terytorialnej optymistyczne perspektywy zatrudnienia (znacząca przewaga ogłoszeń pracy w stosunku do wolumenu podaży) wystąpiły w przypadku *specjalistów ds. sprzedaży*. Wśród zawodów zrównoważonych, cechujących się jednocześnie relatywnie dużą skalą popytu i podaży, znaleźli się *wydawca posiłków/bufetowy*, *robotnik gospodarczy* i *kierowca samochodu ciężarowego*. Listę zawodów nadwyżkowych w powiecie białostockim generowali przede wszystkim absolwenci zasadniczych szkół zawodowych i techników. Brak praktycznie jakiegokolwiek zidentyfikowanego popytu na rynku ogłoszeń dostępnych publicznie, stawał w skrajnie trudnej sytuacji (nikłego prawdopodobieństwa na znalezienie angażu w lokalnej przestrzeni gospodarczej) – licznie edukowanych - *techników ekonomistów* i *szwaczki*.

3.3. Powiat grodzki: miasto Białystok

3.3.1 Potencjał powiatowego rynku pracy

W Białymstoku, największym mieście na prawach powiatu w Polsce północno-wschodniej, zatrudnionych było w końcu 2011 roku 85,7 tys. osób (25,6% wszystkich pracujących w województwie podlaskim). Dyslokacja zatrudnienia w ujęciu klasycznej triady sektorów pracy (rolnictwo – przemysł i budownictwo – usługi) przedstawia się następująco: 4% – 23% - 73% (układ ten w skali województwa prezentuje się zaś następująco: 37% – 20% – 43%) i pod względem udziału pracujących w rolnictwie w ogólnej liczbie pracujących w gospodarce powiatu, jest to najniższy wskaźnik w województwie podlaskim.⁸⁵ Rozkład zatrudnienia w tym powiecie grodzkim informuje o metropolitarnym charakterze Białegostoku, jednostce pełniące rozbudowane funkcje usługowe na rzecz aglomeracji i regionu. Poziom zarobków w analizowanej jednostce jest wyższy niż w innych częściach administracyjnego Podlasia – przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2011 roku wynosiło 3360 zł (stanowiło 105,7% płacy podlaskiej i 92,7% poziomu krajowego).⁸⁶

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2012 roku w tej jednostce statystycznej europejskiej nomenklatury NUTS 4⁸⁷ wynosiła 13,1%, nieco mniej niż w skali regionu (14,6%). W przeciągu czterech ostatnich lat, od przedkryzysowego 2008 roku⁸⁸, ta podstawowa miara kondycji rynku pracy silnie przyrosła - o 5,2 punktu procentowego.⁸⁹ W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białymstoku zauważa się szczególną sytuację skrajnych kohort wiekowych. W miejscowym urzędzie, wśród zarejestrowanych osób poszukujących zatrudnienia, z jednej strony notuje się bardzo niski odsetek osób młodych – jedynie 15,6% pozostających bez pracy na koniec grudnia 2012 roku (najmniej spośród wszystkich 14 podlaskich PUP) stanowią osoby do 25 roku życia. Z drugiej strony aż 26,2% figurujących w rejestrze (najwięcej w województwie) stanowią mieszkańcy powyżej 50 roku życia.⁹⁰

W ujęciu statystyki sektorowej przedsiębiorstw funkcjonujących w Białymstoku, spośród 31,1 tys. firm zarejestrowanych w analizowanej jednostce, najwięcej podmiotów gospodarczych operuje w następujących działach: *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (5,5 tys. firm), *opieka zdrowotna* (2,5 tys.), *transport lądowy oraz transport rurociągowy* (2,4 tys.), *handel hurtowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi* (2,2 tys.), *roboty budowlane specjalistyczne* (2,0 tys.).

⁸⁵ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Pracujący, zatrudnieni i przeciętne zatrudnienie według PKD 2007*, ostatnia aktualizacja 15.11.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=257669&p

⁸⁶ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Wynagrodzenia*, ostatnia aktualizacja 16.07.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.dims?p_id=259943&p_token=0.43713810343783255

⁸⁷ NUTS to pięciostopniowa klasyfikacja jednostek statystycznych obowiązująca w Unii Europejskiej. W przypadku Polski poziomy tej klasyfikacji obejmują: państwo (NUTS 1), województwa (NUTS 2), podregiony (grupy powiatów) – NUTS 3, powiaty (NUTS 4) oraz gminy (NUTS 5).

⁸⁸ Za symboliczną datę początku ostatniego międzynarodowego kryzysu gospodarczego przyjmuje się 15 września 2008 roku, dzień w którym amerykański bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił bankructwo, a wartość firm notowanych w Nowym Jorku (mierzona indeksem Dow Jones) zmniejszyła się tego dnia o 4,4%.

⁸⁹ *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s.3., *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2008*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2008, s.3.

⁹⁰ Zob. tabela 14, *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s. 33.

Łącznie w tych pięciu dominujących działach PKD koncentruje się 46,8% wszystkich lokalnych przedsiębiorstw.

Specyfikę profilu działalności gospodarczej miasta Białegostoku, wykorzystując dane GUS, można przedstawić prezentując działy gospodarcze, w których – na tle potencjału województwa – występuje największy odsetek podmiotów. W poniższej tabeli wyeksponowano 7 najsilniej reprezentowanych w tym powiecie grodzkim, na tle Podlasia, działów PKD.

Tabela 67. Działy PKD wyróżniające się w Białymstoku na tle województwa

Dział PKD	Nazwa działu	Liczba podmiotów	% zasobów województwa
26	produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	54	58,1
73	reklama, badanie rynku i opinii publicznej	376	56,8
58	działalność wydawnicza	121	55,0
62	działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana	432	54,6
18	poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	146	53,1
63	działalność usługowa w zakresie informacji	134	52,8
69	działalność prawnicza, rachunkowo-księgową i doradztwo podatkowe	811	51,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gospodarczy koloryt miasta Białegostoku konstituują liczne przedsiębiorstwa reprezentujące sektor kreatywny (*creative industries*), generujące usługi i towary wytworzone dzięki twórczym koncepcjom. Należy zauważyć, że więcej niż połowa wszystkich podmiotów na Podlasiu zajmujących się reklamą, poligrafią i wydawnictwami (czyli działami kwalifikowanymi jako sektor kreatywny) ma swą siedzibę w stolicy regionu. W głównym ośrodku administracyjnym województwa podlaskiego koncentruje się bardzo liczna grupa przedsiębiorstw wytwarzających komputery, wyroby optyczne i elektroniczne. W analizowanym powiecie wyróżniają się ponadto firmy otoczenia biznesu: zajmujące się doradztwem podatkowym, działalnością prawniczą oraz księgową.

Symptodem zachodzących przeobrażeń lokalnego rynku gospodarczego, a jednocześnie wskaźnikiem aktualnych trendów na polu przedsiębiorczości w Białymstoku są dane GUS o liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w ostatnich trzech latach. Na tle województwa największy odsetek nowych działalności uruchomiono w następujących działach PKD: *produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych* (65,4% wszystkich w województwie podlaskim; nominalnie 17 podmiotów), *działalność usługowa w zakresie informacji* (57,8%; 89 firm), *działalność prawnicza, rachunkowo-księgową i doradztwo podatkowe* (55,7%; 258 podmiotów), *magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport* (54,4%; 56 firm).⁹¹

⁹¹ Obliczenia własne na podstawie kategorii *Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej*, przyrost w latach 2009-2011, pominięto działy w których powstało mniej niż 10 podmiotów; ostatnia aktualizacja danych 30.03.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=259731

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

3.3.2 Popyt na pracę w Białymstoku

Spośród 61,7 tys. miejsc pracy, co do których upubliczniono oferty pracy w 2012 roku w województwie podlaskim, w Białymstoku pojawiło się 7868 ogłoszeń (12,8% wszystkich zidentyfikowanych w województwie podlaskim). Za pośrednictwem zidentyfikowanych ogłoszeń poszukiwano 8311 pracowników. Zapotrzebowanie na pracowników w analizowanej jednostce terytorialnej uległo niewielkiemu zmniejszeniu w porównaniu do 2011r. – o 108 miejsc pracy (z 8419 miejsc pracy), a lokalny popyt na pracę w 2012r. stanowił 98,7% popytu zidentyfikowanego w 2011r.⁹² Generalnie, zdecydowana większość miejsc pracy dotyczyła pojedynczego, wolnego stanowiska zatrudnienia (96,6% ogłoszeń), ale występowały także oferty informujące o występowaniu od dwóch do piętnastu wakujących etatów (271 ofert; 3,4% wszystkich zidentyfikowanych).

Tabela 68. Miejsca pracy zidentyfikowane w Białymstoku w przekroju podmiotów rekrutujących

Powiat M. Białystok				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie	
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Źródło Miejsc pracy

Powiatowy Urząd Pracy	3798	45,7	2943	35,0	689	41,7	1001	42,4	1145	48,1	963	50,2	19460	31,6
Ogólnokrajowe internetowe serwisy pośrednictwa pracy	2546	30,6	2638	31,3	552	33,4	733	31,1	675	28,3	586	30,6	15911	25,8
Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	1355	16,3	1079	12,8	223	13,5	459	19,5	389	16,3	284	14,8	12698	20,6
Prasa regionalna	315	3,8	1322	15,7	108	6,5	64	2,7	109	4,6	34	1,8	12067	19,6
Biura Karier	174	2,1	295	3,5	52	3,1	60	2,5	28	1,2	34	1,8	1171	1,9
Ochotnicze Hufce Pracy	123	1,5	142	1,7	29	1,8	42	1,8	35	1,5	17	0,9	345	0,6
Razem	8311	100	8419	100	1653	100	2359	100	2381	100	1918	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012 roku w Białymstoku, w stosunku do roku poprzedzającego zauważalnie zmieniła się struktura kanałów poszukiwania pracowników. Przede wszystkim wzrosła rola Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku w pośrednictwie pracy. O ile w 2011r. do urzędu pracy zgłoszono 35,0% upublicznionych informacji o wolnych miejscach, o tyle w 2012r. już 45,7%. Wyraźnie zwiększył się udział lokalnych e-serwisów ogłoszeniowych, które generowały 16,3% łącznego popytu (rok wcześniej 12,8% popytu). Opozycyjnie skokowo zmniejszyła się skłonność pracodawców do rekrutowania zasobów pracy przy wykorzystaniu regionalnych mediów prasowych (jedynie 315 ogłoszeń, rok wcześniej ponad tysiąc więcej). Trend ten zapewne nie ulegnie odwróceniu w kontekście spadku nakładów i wolumenu

⁹² W województwie podlaskim w roku 2011 pojawiły się oferty dotyczące 56 550 wolnych miejsc pracy, zaś w 2012 roku 61 652 wolnych miejsc pracy (regionalny popyt w 2012 roku stanowi więc 109,0% popytu z roku poprzedzającego).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

sprzedaży dzienników regionalnych⁹³. Niewiele, ale straciły na znaczeniu wszystkie pozostałe, analizowane źródła.

Kluczową funkcję upublicznienia anonsów zatrudnienia, podobnie jak w roku 2011, pełnił powiatowy urząd pracy, w którym odnaleźć można było cztery z dziesięciu wszystkich dostępnych – w wolnym naborze – miejsc pracy. Podobnie jak w województwie, w analizowanej jednostce terytorialnej poważny udział wśród źródeł miejsc pracy posiadają ogólnopolskie e-serwisy pośrednictwa zatrudnienia, z tym że w 2012r. powiększył się dystans pomiędzy wskaźnikami udziału w rynku ofert tych dwóch źródeł na korzyść Powiatowego Urzędu Pracy. Należy również nadmienić, iż o ile na administracyjnym Podlasiu ogólnopolskie internetowe serwisy pośrednictwa pracy generują około 26% popytu na pracę, o tyle w mieście Białymstoku niemal 31%.

Tabela 69. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w Białymstoku w ujęciu grup wielkich zawodów

Powiat M. Białystok				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie	
2012		2011		I kw.		II kw.		III kw.		IV kw.		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	1816	21,9	1515	18,0	462	27,9	403	17,1	487	20,5	464	24,2	11589	18,8
2_Specjaliści	1494	18,0	2059	24,5	320	19,4	470	19,9	371	15,6	333	17,4	10048	16,3
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1442	17,4	1283	15,2	126	7,6	499	21,2	507	21,3	310	16,2	14345	23,3
3_Technicy i inny średni personel	1215	14,6	1347	16	288	17,4	353	15,0	330	13,9	244	12,7	8322	13,5
9_Pracownicy przy pracach prostych	766	9,2	729	8,7	123	7,4	257	10,9	269	11,3	117	6,1	5369	8,7
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	514	6,2	410	4,9	132	8,0	110	4,7	142	6,0	130	6,8	3092	5,0
4_Pracownicy biurowi	514	6,2	632	7,5	109	6,6	123	5,2	112	4,7	170	8,9	4312	7,0
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	393	4,7	430	5,1	73	4,4	119	5,0	108	4,5	93	4,8	3917	6,4
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	0,0	12	0,1	1	0,1	-	-	-	-	-	-	328	0,5
0_Siły zbrojne	-	-	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
99_Bez zawodu	156	1,9	-	-	19	1,1	25	1,1	55	2,3	57	3,0	330	0,5
Razem	8311	100	8419	100	1653	100	2359	100	2381	100	1918	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zapoznając się z ofertami pracy ze względu na specyfikę zawodową poszukiwanych kandydatów do pracy w ujęciu grup wielkich zawodów, widocznych jest kilka interesujących

⁹³ Sprzedaż największych 22 dzienników regionalnych w 2012 roku w Polsce spadła względem 2011 roku średnio o 11%. Skala regresu wolumenu sprzedaży podlaskich dzienników była jeszcze głębsza: Gazeta Współczesna – spadek rzędu 14,5% (średnia sprzedaż w 2012 roku na poziomie 10 tys. egz.), Kurier Poranny – 20,3% (8,2 tys. egz.). Obliczenia własne na podstawie danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

prawidłowości. W 2012 roku najwięcej ogłoszeń było skierowanych do grupy 5 **pracownicy usług i sprzedawcy** – 21,9% wszystkich. Na drugim miejscu, co jest wyjątkiem w skali województwa, znaleźli się **specjaliści**, co do których należy jednak wskazać na spadek liczby miejsc pracy o 6,5 pkt. proc. w stosunku do roku poprzedniego (nominalnie o 565 ofert, 27,4%). Spadło również zapotrzebowanie na **techników i inny średni personel** oraz **operatorów i monterów maszyn i urządzeń**: w pierwszym przypadku nominalnie o 132 oferty (10,9%), a w drugim o 37 ofert (9,4%).

Przegląd danych w ujęciu kwartalnym informuje o grupach wielkich zawodów poszukiwanych cyklicznie (**pracownicy usług i sprzedawcy, przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy**) oraz tych ofertowanych ze zmienną intensywnością (praktycznie wszystkie pozostałe grupy zawodowe: **specjaliści, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń**). Na tle sytuacji regionalnej, w analizowanej jednostce terytorialnej niewielki udział w strukturze popytu przypada na przedstawicieli grupy 7 **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**. O ile na administracyjnym Podlasiu ten aglomerat zawodów absorbuje 23,8% zgłaszanego popytu, to w Białymstoku wyraźnie mniej – 17,4% miejsc pracy dostępnych na rynku lokalnym.

Tabela 70. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w Białymstoku

Miejsce Pracy	Źródło Miejsc Pracy													
	M. Białystok		Powiatowe Urzędy Pracy		Ochotnicze Hufce Pracy		Prasa regionalna		Ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy		Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe		Biura Karier	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
5_Pracownicy usług i sprzedawcy	1816	21,9	735	40,5	59	3,2	66	3,6	462	25,4	469	25,8	25	1,4
2_Specjaliści	1494	18,0	349	23,4	7	0,5	43	2,9	851	57,0	164	11,0	80	5,4
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1442	17,4	1077	74,7	2	0,1	55	3,8	39	2,7	257	17,8	12	0,8
3_Technicy i inny średni personel	1215	14,6	370	30,5	14	1,2	42	3,5	617	50,8	145	11,9	27	2,2
9_Pracownicy przy pracach prostych	766	9,2	532	69,5	24	3,1	40	5,2	6	0,8	163	21,3	1	0,1
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	514	6,2	39	7,6	-	-	31	6,0	421	81,9	16	3,1	7	1,4
4_Pracownicy biurowi	514	6,2	305	59,3	15	2,9	9	1,8	100	19,5	64	12,5	21	4,1
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	393	4,7	247	62,8	2	0,5	26	6,6	42	10,7	76	19,3	-	-
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	0,0	1	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
99_Bez zawodu	156	1,9	143	91,7	-	-	3	1,9	8	5,1	1	0,6	1	0,6
Razem	8311	100	3798	45,7	123	1,5	315	3,8	2546	30,6	1355	16,3	174	2,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zestawienie źródeł miejsc pracy ze skalą popytu na reprezentantów dziesięciu grup wielkich zawodów pozwala na ukazanie kanałów rekrutacji specjalizujących się w poszukiwaniu określonej kategorii zawodów. Jednoznacznie można stwierdzić, iż w przypadku przedstawicieli licznie pożądanej grupy 7 **robotnicy przemysłowi**

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

i rzemieślnicy, źródłem specjalizującym się w upublicznianiu miejsc pracy kierowanych do tej kategorii pracowników był miejscowy urząd pracy: 1077 z 1442 (74,7%) ofert upubliczniono w tej instytucji. Biura karier, generalnie rekrutujące w niewielkiej skali, poszukiwały przede wszystkim **specjalistów** (80 ofert z tego źródła). Jednak w przypadku specjalistów, źródłem wyraźnie specjalizującym się w rekrutowaniu przedstawicieli tej grupy, były ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy. Ogłoszono w nich informacje o poszukiwaniu 851 specjalistów (57% wszystkich, zidentyfikowanych miejsc pracy). Ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy były również źródłem specjalizującym się w poszukiwaniu osób dysponujących kwalifikacjami zawodowymi grupy 1 **przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy**. Upubliczniono w nich informacje o 421 miejscach pracy - 81,9% wszystkich zidentyfikowanych w powiecie miejsc pracy kierowanych do przedstawicieli tej grupy zawodowej.

Tabela 71. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów z uwzględnieniem miejsc stażu w m. Białystok

Liczba zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie	w tym oferty stażu

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

	N	%	N	%
5_Pracownicy usług i sprzedawcy	1816	100,0	62	3,4
2_Specjaliści	1494	100,0	151	10,1
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1442	100,0	17	1,2
3_Technicy i inny średni personel	1215	100,0	123	10,1
9_Pracownicy przy pracach prostych	766	100,0	4	0,5
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	514	100,0	2	0,4
4_Pracownicy biurowi	514	100,0	200	38,9
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	393	100,0	1	0,3
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	100,0	0	0,0
99_Bez zawodu	156	100,0	4	2,6
Razem	8311	100,0	564	6,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012r. na terenie miasta Białystok notowany jest bardzo niski w porównaniu do innych powiatów udział miejsc stażu w ogólnej liczbie miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie (6,8%). Wśród 1816 miejsc kierowanych do **pracowników usług i sprzedawców**, staże stanowiły 3,4% (nominalnie 62 miejsca); wśród 1495 miejsc pracy skierowanych do **specjalistów** staże stanowiły 10,2% (nominalnie 151 miejsc pracy); spośród 1442 miejsc pracy skierowanych do **techników i innego średniego personelu** staże stanowiły 10,1% (nominalnie 123 miejsca). Największy udział staże posiadały w grupie

pracowników biurowych, gdzie wśród 514 zidentyfikowanych miejsc pracy 200 przypadają na miejsca aktywizacji zawodowej w postaci stażu.

Stáže są realizowane bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, co oznacza że miejsce stażu nie powinno być traktowane jako miejsce pracy *sensu stricto*. Jest to miejsce aktywizacji zawodowej, które zgodnie z definicją ma przyczynić się do nabycia przez bezrobotnego umiejętności praktycznych poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy. Jednakże miejsce stażu może stanowić potencjalne miejsce pracy. Dla tego typu programów aktywizacji liczona jest efektywność zatrudnieniowa⁹⁴, która pokazuje prawdopodobieństwo otrzymania zatrudnienia po zakończeniu stażu. Jeżeli osoba odbywająca staż po jego zakończeniu została zatrudniona w miejscu odbywania stażu, należy przyjąć, iż miejsce stażu stało się miejscem pracy.⁹⁵

Ponadto grupa **pracowników przy pracach prostych**, w której również identyfikowane są oferty stażu, obejmuje zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana przez przedstawicieli zawodów należących do tej kategorii wymaga zastosowania prostych narzędzi i ograniczonej własnej inicjatywy oraz oceny. W tej sytuacji można byłoby się zastanawiać nad zasadnością organizowania staży w zawodach, które obejmuje grupa. Z drugiej strony w tego rodzaju zawodach, czego przykładem jest *911205_pracownik pomocniczy obsługi hotelowej (s)* odbywa się kształcenie zawodowe. Ponadto część zawodów znajdujących się w grupie **pracowników przy pracach prostych**, np.: zawód taki jak *931301_Robotnik budowlany* w rzeczywistości wymaga wyższego poziomu wiedzy i mogłaby być sklasyfikowana na poziomie wyższym, równym np. *515303_Robotnikowi gospodarczemu* sklasyfikowanemu w grupie **5 pracowników usług i sprzedawców**.

Natomiast trudny w interpretacji jest przypadek organizowaniu miejsc aktywizacji w postaci stażu w grupie pracowników bez zawodu. Niemożliwe jest w tym przypadku odniesienie się do charakteru miejsc na których świadczona była praca podczas stażu.

Tabela 72. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w Białymstoku

	Powiat M. Białystok				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012							
	2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
TOP 20 zawodów												
332203_Przedstawiciel handlowy	530	6,4	438	5,2	119	7,2	157	6,7	145	6,1	109	5,7
524902_Doradca klienta	398	4,8	229	2,8	73	4,4	92	3,9	119	5,0	114	5,9

⁹⁴ Efektywność zatrudnieniowa (wskaźnik ponownego zatrudnienia w programie) liczona jest jako udział procentowy osób, które podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu stażu, w liczbie osób, które ukończyły staż. Za osobę która podjęła pracę, uważa się osobę, która w trakcie odbywania stażu lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w stażu podjęła zatrudnienie, przyjmuje się, że tak się stało, jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie wyrejestrowała się z powiatowego urzędu pracy lub jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się w PUP.

⁹⁵ Efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła w skali województwa, w 2012r. 67,1% i wzrosła w porównaniu do 2011r. o 16,6%. Wskaźnik ten pokazuje prawdopodobną liczbę wszystkich podjęć pracy – nie tylko w miejscu odbywania stażu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

931301_Robotnik budowlany	244	2,9	122	1,5	4	0,2	124	5,3	101	4,2	15	0,8
522301_Sprzedawca S	229	2,8	274	3,3	25	1,5	40	1,7	69	2,9	95	5,0
251401_Programista aplikacji	226	2,7	117	1,4	51	3,1	85	3,6	47	2,0	43	2,2
515303_Robotnik gospodarczy	183	2,2	195	2,3	110	6,7	5	0,2	38	1,6	30	1,6
411004_Technik prac biurowych S	179	2,2	185	2,2	44	2,7	34	1,4	38	1,6	63	3,3
243305_Specjalista do spraw sprzedaży	137	1,6	174	2,1	17	1,0	42	1,8	50	2,1	28	1,5
241202_Doradca finansowy	133	1,6	124	1,5	27	1,6	47	2,0	32	1,3	27	1,4
541307_Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	129	1,6	35	0,4	76	4,6	18	0,8	18	0,8	17	0,9
122102_Kierownik działu sprzedaży	117	1,4	68	0,9	42	2,5	13	0,6	30	1,3	32	1,7
911207_Sprzątaczką biurowa	107	1,3	87	1,0	38	2,3	19	0,8	22	0,9	28	1,5
753303_Szwaczka	104	1,3	28	0,4	1	0,1	13	0,6	60	2,5	30	1,6
331301_Księgowy	103	1,2	63	0,7	34	2,1	32	1,4	21	0,9	16	0,8
711202_Murarz S	101	1,2	48	0,5	-	-	42	1,8	46	1,9	13	0,7
753105_Krawiec S	95	1,1	45	0,5	9	0,5	26	1,1	33	1,4	27	1,4
712303_Tynkarz	92	1,1	28	0,3	-	-	58	2,5	26	1,1	8	0,4
432103_Magazynier	90	1,1	105	1,2	17	1,0	31	1,3	22	0,9	20	1,0
514101_Fryzjer S	75	0,9	28	0,3	11	0,7	23	1,0	19	0,8	22	1,1
512001_Kucharz S	75	0,9	79	0,9	10	0,6	28	1,2	26	1,1	11	0,6
Pozostałe zawody	4964	59,7	5947	70,6	945	57,2	1430	60,6	1419	59,5	1170	61,0
Razem	8311	100	8419	100	1653	100	2359	100	2381	100	1918	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W roku 2012 najbardziej poszukiwanym zawodem w stolicy województwa podlaskiego był *przedstawiciel handlowy* (6,4% zdefiniowanego popytu; ponad 0,5 tys. ofert). W stosunku do rozkładu zapotrzebowania na pracę w roku poprzedzającym, w 2012 roku skokowo zwiększyło się poszukiwanie reprezentantów profesji o najwyższych kompetencjach: *programistów aplikacji* oraz *kierowników działów sprzedaży*. Znacząco wzrosło też zainteresowanie pracodawców *robotnikami budowlanymi*, *pracownikami ochrony fizycznej* czy *doradcami klienta*. *Przedstawiciele handlowi* byli najintensywniej poszukiwani w I i II kwartale roku, *doradcy klienta* w III i IV kwartale roku. Charakterystycznie ułożyło się zapotrzebowanie na *robotników budowlanych*, których poszukiwano praktycznie wyłącznie w II i III kwartale, w pozostałych kwartałach popyt na te kategorie pracowników zaznaczył się marginalnie. Podobna sytuacja notowana była w przypadku *tynkarzy*. Dwadzieścia najbardziej pożądanych zawodów generowało 40,3% wszystkich rozpoznanych ogłoszeń w tym grodzkim powiecie.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 73. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w Białymstoku (N>50)

Kod i nazwa zawodu	Białystok			
	Powiatowy Urząd Pracy		Pozostałe źródła	
	N	%	N	%
332203_Przedstawiciel handlowy	98	2,6	432	9,6
524902_Doradca klienta	49	1,3	349	7,7
251401_Programista aplikacji	-	--	226	5,0
522301_Sprzedawca S	82	2,2	147	3,3
241202_Doradca finansowy	14	0,4	119	2,6
122102_Kierownik działu sprzedaży	1	0,1	116	2,6
243305_Specjalista do spraw sprzedaży	36	0,9	101	2,2
331201_Pracownik (doradca) do spraw kredytów	-	--	58	1,3
243303_Przedstawiciel medyczny	-	--	57	1,3
331301_Księgowy	46	1,2	57	1,3
432103_Magazynier	35	0,9	55	1,2
513101_Kelner S	16	0,4	54	1,2

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Institucje poszukujące pracowników w Białymstoku – z wyłączeniem Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku – zgłosiły zapotrzebowanie m.in. na 349 *doradców klienta* oraz 432 *przedstawicieli handlowych*. W przypadku *programistów aplikacji* (226 ofert), *przedstawicieli medycznych* (57) i *pracowników (doradców) ds. kredytów* (58) były to jedyne oferty dla przedstawicieli tej profesji w analizowanej jednostce terytorialnej. Relatywnie wiele propozycji pracy poza miejscowym PUP adresowano do *specjalistów ds. sprzedaży, doradców finansowych*.

Tabela 74. Sezonowość popytu w Białymstoku na poziomie zawodów i specjalności. W tabeli prezentowanych jest 10 zawodów o najwyższej liczbie ofert.

	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w I kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w II kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
515303 Robotnik gospodarczy	183	110	60,1	931301 Robotnik budowlany	244	124	50,8
541307 Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	129	76	58,9	712303 Tynkarz	92	58	63,0

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

962902 Dozorca	72	29	40,3	711202 Murarz S	101	42	41,6
811104 Operator koparki	23	19	82,6	331201 Pracownik (doradca) do spraw kredytów	58	25	43,1
532102 Opiekun medyczny S	20	16	80,0	741103 Elektryk S	53	23	43,4
243103 Menedżer produktu	17	16	94,1	713102 Malarz budowlany	29	18	62,1
311201 Kosztorysant budowlany	14	11	78,6	833101 Kierowca autobusu	40	16	40,0
732304 Operator maszyn introligatorskich	18	10	55,6	712202 Glazurnik	24	15	62,5
831104 Maszynista pojazdu trakcyjnego	17	10	58,8	951002 Dystrybutor ulotek	30	13	43,3
732201 Drukarz S	12	10	83,3	513202 Barman	29	13	44,8
	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w III kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w IV kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
931301 Robotnik budowlany	244	101	41,4	522301 Sprzedawca s	229	95	41,5
753303 Szwaczka	104	60	57,7	422201 Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	48	35	72,9
711202 Murarz S	101	46	45,5	522303 Sprzedawca w branży przemysłowej	45	32	71,1
961201 Sortowacz surowców wtórnych	38	30	78,9	712604 Monter instalacji i urządzeń sanitarnych S	57	26	45,6
711501 Cieśla S	40	30	75,0	523002 Kasjer handlowy	43	21	48,8
711404 Zbrojarz	27	27	100,0	143990 Pozostali kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	25	17	68,0
833101 Kierowca autobusu	40	23	57,5	244190 Pozostali specjaliści do spraw rynku nieruchomości	21	15	71,4
931205 Robotnik drogowy	23	20	87,0	333105 Spedytor	32	14	43,8
522305 Technik handlowiec S	33	19	57,6	134605 Kierownik placówki bankowej	26	13	50,0
524601 Wydawca posiłków / bufetowy	19	14	73,7	911208 Sprzątacze pojazdów	15	12	80,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Konglomerat danych zaprezentowany w czteroelementowym układzie przedstawia listy zawodów ofertowanych sezonowo, tzn. takich, na które w danym kwartale 2012 roku pojawił się popyt przewyższający 40% rocznego wolumenu ogłoszeń adresowanych do wskazanej profesji. W skali powiatu do wybitnie sezonowych zawodów zaliczyły się

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

pierwszym kwartale: *drukarz* (83,3%), *menedżer produktu* (94,1%), *opiekun medyczny* (80%) i *operator koparki* (82,6). W III kwartale należały do nich: *sortowacz surowców wtórnych* (78,9%), *cieśla* (75,0%), *zbrojarz* (100%), *robotnik drogowy* (87,0%), *wydawca posiłków/bufetowy* (73,7%). Natomiast w IV kwartale roku, wybitną sezonowość wykazały zawody: *pracownik centrum obsługi telefonicznej (call center)* (72,9%), *sprzedawca w branży przemysłowej* (71,1%), *pozostali specjaliści ds. rynku nieruchomości* (71,4%), *sprzątacze pojazdów* (80,0%). Natomiast w kwartale drugim do najbardziej sezonowych zawodów zaliczyły się profesje związane z budownictwem: *tylnik* (63%), *glazurnik* (62,5%) oraz *malarz budowlany* (62,1%).

Omówione przypadki zwiększonego popytu na pracę są wyrazem zastosowanego podejścia do sezonowości w badaniu. Należy pamiętać, iż potwierdzeniem sezonowości popytu na zawody jest jego powtarzalność w tych samych okresach roku, co należałoby potwierdzić kilkuletnią obserwacją. Na sezonowość identyfikowaną w powiecie może mieć wpływ fakt, iż w pierwszych miesiącach roku, tradycyjnie, środki publiczne w dyspozycji PUP (sposobność subsydiowania zatrudnienia przez urzędy pracy) umożliwiły znaczącą skalę publikowania ogłoszeń kierowanych do wymienionych kategorii pracowników. W przypadku zawodów o marginalnym kwartalnym popycie na poziomie lokalnym (liczba ofert niższa niż 5), nie należy identyfikować danego zawodu jako sezonowego *in corpore*, zawodu generalnie (typowo) poszukiwanego w dłuższym odstępie czasu w stałych kwartałach.

Tabela 75. Miejsca pracy w Białymstoku w przekroju działów gospodarki⁹⁶

Lp	Dział PKD	N	%	Lp	Dział PKD	N	%
1	64 Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	518	6,2	7	65 Ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego	126	1,5
2	47 Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	502	6,0	8	45 Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	122	1,5
3	62 Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana	210	2,5	9	80 Działalność detektywistyczna i ochroniarska	111	1,3
4	56 Działalność usługowa związana z żywnością	208	2,5	10	96 Pozostała indywidualna działalność usługowa	111	1,3
5	41 Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	204	2,5	11	46 Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	106	1,3
6	85 Edukacja	152	1,8				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W stolicy regionu podlaskiego w grupie miejsc pracy zidentyfikowanych pod względem działu gospodarki, w którym dominującą działalność realizuje podmiot poszukujący pracowników, najwięcej ogłoszeń pojawiło się w segmencie *firm prowadzących finansową działalność usługową*: 518 poszukiwanych pracowników. Podobnie jak w całym województwie znaczące zapotrzebowanie na nowe zasoby pracy wystąpiło w grupie firm koncentrujących się na handlu (detalicznym i hurtowym) – w analizowanej jednostce na

⁹⁶ W tabeli zaprezentowano działy PKD, w których wśród zidentyfikowanych miejsc pracy w roku 2012 poszukiwano w powiecie co najmniej 100 pracowników (należy zaznaczyć, że cecha „dział PKD” została przypisana do 35,9% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w województwie – w przypadku pozostałych nie ustalono tego związku).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

pułapie 730 ofert (dział 45, 46 i 47). Symptomem kształtowania się w mieście nad rzeką Białą gospodarki opartej na informacji stały się zgłoszone zapotrzebowania na 210 nowych pracowników w dziale 62 (*działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki*).

3.3.3. Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy

Tabela 76. Rozkład kompetencji poszukiwanych w Białymstoku⁹⁷

M. Białystok		Kod grupy wielkiej																	
		1		2		3		4		5		7		8		9		99	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Kompetencje i umiejętności

Doświadczenie Zawodowe	3015	79,1	437	14,5	895	29,7	672	22,3	125	4,1	572	19,0	236	7,8	50	1,7	22	0,7	6	0,2
Cechy Osobowe	2327	61,0	301	12,9	657	28,2	550	23,6	123	5,3	556	23,9	71	3,1	17	0,7	44	1,9	8	0,3
Kompetencje społeczne i obywatelskie	2019	52,9	330	16,3	620	30,7	517	25,6	100	5,0	389	19,3	31	1,5	14	0,7	11	0,5	7	0,3
Kwalifikacje formalne (wykształcenie)	1927	50,5	316	16,4	700	36,3	406	21,1	82	4,3	301	15,6	76	3,9	25	1,3	14	0,7	7	0,4
Inicjatywność i przedsiębiorczość	1689	44,3	292	17,3	501	29,7	456	27,0	71	4,2	346	20,5	7	0,4	5	0,3	2	0,1	9	0,5
Kompetencje informatyczne	1257	33,0	130	10,3	564	44,9	272	21,6	79	6,3	189	15,0	16	1,3	3	0,2	2	0,2	2	0,2
Kursy\ Uprawnienia	1157	30,3	157	13,6	291	25,2	338	29,2	49	4,2	177	15,3	66	5,7	63	5,4	10	0,9	6	0,5
Porozumiewanie się w językach obcych	942	24,7	168	17,8	475	50,4	158	16,8	40	4,2	88	9,3	4	0,4	7	0,7	1	0,1	1	0,1
Kompetencje\umiejętność uczenia się	341	8,9	30	8,8	162	47,5	75	22,0	3	0,9	61	17,9	5	1,5	4	1,2	-	-	1	0,3
Kompetencje matematyczno-techniczne	275	7,2	50	18,2	145	52,7	47	17,1	8	2,9	18	6,5	2	0,7	2	0,7	-	-	3	1,1
Porozumiewanie się w języku ojczystym	30	0,8	3	10,0	17	56,7	3	10,0	2	6,7	4	13,3	-	-	-	-	1	3,3	-	-
Świadomość i ekspresja kulturalna	16	0,4	1	6,3	4	25,0	7	43,8	-	-	2	12,5	-	-	-	-	2	12,5	-	-
Razem	3814	100	465	-	1089	-	797	-	186	-	821	-	266	-	102	-	75	-	13	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Jakiegokolwiek wymagania kompetencyjne, w przypadku Białegostoku, zidentyfikowano w przypadku 3814 stanowisk pracy. W analizowanej jednostce terytorialnej najbardziej cenioną przez pracodawców cechą pracowniczą w 2012 roku było posiadanie

⁹⁷ Klucz kodów grup wielkich zawodów: 0 Siły zbrojne, 1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 2 Specjaliści, 3 Technicy i inny średni personel, 4 Pracownicy biurowi, 5 Pracownicy usług i sprzedawcy, 6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, 7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, 9 Pracownicy przy pracach prostych, numerem 99 oznaczono sytuacje, w których miejsca pracy nie można było przyporządkować do konkretnej grupy zawodowej, a jednak w ofercie pojawiły się jasno sprecyzowane wymagania kompetencyjne.

doświadczenia zawodowego. Ponad 79% stanowisk pracy spośród zidentyfikowanych pod względem wymogów kompetencyjnych, zawierało to kryterium.⁹⁸ Na drugim miejscu uplasowało się wymaganie dotyczące posiadania odpowiednich cech osobowych (61,0%). Głębsza analiza w zakresie zidentyfikowanej sytuacji pokazuje, iż wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był rozproszony pomiędzy 3015 zawodami, spośród których najczęściej dotyczył: specjalistów - 895 wskazań, techników - 672, pracowników usług i sprzedawców - 389 oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników - 437 wskazań.

Wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był ściśle skorelowany z wymogiem posiadania odpowiednich cech osobowych⁹⁹. Na 3015 stanowisk pracy, co do których wymagano posiadania doświadczenia zawodowego, w przypadku 2327 wymagano również posiadania odpowiednich cech osobowych. Oznacza to, że w 77,2% przypadków konieczność posiadania doświadczenia zawodowego w którymś z wyżej wymienionych zawodów wiązała się również z obligatoryjną koniecznością posiadania odpowiednich cech osobowych.

Najszerzą, sprecyzowaną gamę oczekiwanych kompetencji, firmy i instytucje powiatu grodzkiego m. Białystok prezentowały wobec przedstawicieli pierwszych pięciu grup zawodowych: **przedstawicieli władz publicznych, specjalistów, techników, pracowników biurowych oraz pracowników usług i sprzedawców.**

3.3.4 Podaż pracy w Białymstoku

Podaż pracy w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego została zaprezentowana poprzez analizę dwóch zmiennych. Pierwsza zmienna charakteryzuje podaż pracy w ujęciu dziesięciu grup wielkich zawodów na poziomie powiatu w porównaniu do odnośnych danych na poziomie województwa. Druga odnosi się do prezentacji 20 zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób zarejestrowanych w powiatowych rejestrach osób bezrobotnych na tle danych wojewódzkich.

⁹⁸ W analizie kompetencji uwzględniono wyłącznie miejsca pracy zawierające informacje odnośnie poszukiwanych kompetencji i kwalifikacji. W skali województwa spośród 61,7 tys. ofert 47,4% zawierało przynajmniej jedną zdefiniowaną kompetencję.

⁹⁹ Współczynnik korelacji Pearsona dla dwóch zmiennych: posiadanie kompetencji informatycznych i posiadanie kompetencji posługiwania się językami obcymi wyniósł 0,940.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 77. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie Miasto Białystok na tle struktury województwa podlaskiego

	Nazwa grupy wielkiej	Liczba bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie podlaskim
1	7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	3315	20,0%	21,9%
2	2_Specjaliści	2636	15,9%	10,4%
3	3_Technicy i inny średni personel	2239	13,5%	13,4%
4	5_Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	2189	13,2%	12,2%
5	9_Pracownicy przy pracach prosych	1188	7,2%	7,2%
6	8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	846	5,1%	4,7%
7	4_Pracownicy biurowi	769	4,6%	3,1%
8	6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	79	0,5%	2,1%
9	1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	64	0,4%	0,3%
10	0_Siły zbrojne	3	0,0%	0,0%
	Brak zawodu	3217	19,4%	24,7%
	OGÓLEM	16545	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Powiat grodzki Białystok w analizie struktury bezrobotnych - w ujęciu grup wielkich zawodów na tle danych wojewódzkich - wykazał najwyższy wskaźnik w grupie 7 **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**. Informacja ta wykazuje podobieństwo względem większości podlaskich powiatów, gdzie dominuje ta grupa. Odsetek grupy 7 w analizowanym okresie był o 1,9 punktu procentowego niższy od uśrednionych danych wojewódzkich. Łączna ilość bezrobotnych zarejestrowanych w tej grupie zawodów w 2012 roku wyniosła 3315. Drugą pod względem ilości osób zarejestrowanych w ramach grup wielkich zawodów była grupa 2 **Specjaliści**. Warto zaznaczyć, że w przypadku tej grupy wielkiej zawodów uwidacznia się istotna różnica (+ 5,5 punktu procentowego) w porównaniu ze zagregowaną informacją z 17 powiatów województwa podlaskiego. W omawianym powiecie grodzkim większy odsetek w strukturze bezrobotnych w porównaniu z województwem odnosił się także do grupy 3 **Technicy i inny średni personel**, grupy 5 **Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**, grupy 4 **Pracownicy biurowi**, grupy 8 **Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń**. Trend odwrotny towarzyszył zawodom z grupy 6 **Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy** oraz zarejestrowanym **bez zawodu**, których udział w liczbie bezrobotnych w powiecie był o 5,1 punktu procentowego niższy niż w województwie. Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku zarejestrował w tej kategorii 3217 osób, co stanowi 19,4% populacji osób bez pracy.

Tabela 78. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych Miasta Białystok (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego

LP	Zawód/ specjalność osoby bezrobotnej liczba bezrobotnych	Liczba bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie
1	522301_Sprzedawca S	1094	6,6%	5,6%
2	722204_Ślusarz S	274	1,7%	2,0%
3	311504_Technik mechanik S	270	1,6%	1,6%
4	931301_Robotnik budowlany	221	1,3%	1,8%
5	711202_Murarz S	220	1,3%	1,5%

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

6	242217_Specjalista administracji publicznej	196	1,2%	0,9%
7	331403_Technik ekonomista S	195	1,2%	1,8%
8	512001_Kucharz S	191	1,2%	1,1%
9	753105_Krawiec S	186	1,1%	1,5%
10	263102_Ekonomista	179	1,1%	0,7%
11	911207_Sprzątaczką biurowa	175	1,1%	0,8%
12	432103_Magazynier	158	1,0%	0,6%
13	311204_Technik budownictwa S	156	0,9%	0,7%
14	713102_Malarz budowlany	154	0,9%	0,5%
15	411004_Technik prac biurowych S	149	0,9%	0,6%
16	235107_Pedagog	135	0,8%	0,6%
17	932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	128	0,8%	1,1%
18	833203_Kierowca samochodu ciężarowego	125	0,8%	0,7%
19	751201_Cukiernik S	122	0,7%	0,8%
20	723105_Mechanik samochodów osobowych	116	0,7%	0,9%

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Analiza zawodów i specjalności reprezentowanych najliczniej w grupie zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych w m. Białystok na tle struktury wojewódzkiej, wskazuje na niekorzystne położenie *sprzedawców*. Ich liczba w 2012 roku wyniosła 1094. Grupa bezrobotnych *sprzedawców* stanowiła 6,6% ogólnej populacji osób bez pracy w definiowanym obszarze, co przełożyło się na różnicę rzędu +1% względem danych regionalnych. Udział kolejnej grupy zawodowej *ślusarz* wyniósł 1,7% zarejestrowanych w PUP Białystok. Wartość ta zasadniczo nie odbiega od wymiaru zbiorowego dla województwa. Miasto Białystok charakteryzuje się brakiem zawodów i specjalności wyraźnie nadwyżkowych.

Tabela 79. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w Białymstoku

LP	Nazwa zawodu/ specjalności	Absolwenci 2012	Absolwenci 2013(prognoza)
1	325509 Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	351	1043
2	351203 Technik informatyk S	268	450
3	311504 Technik mechanik S	198	175
4	334306 Technik administracji S	177	593
5	422402 Technik hotelarstwa S	165	332
6	514207 Technik usług kosmetycznych S	160	518
7	514105 Technik usług fryzjerskich S	157	366
8	311204 Technik budownictwa S	133	254
9	343403 Technik organizacji usług gastronomicznych S	112	72
10	325402 Technik masażysta S	107	160
11	331403 Technik ekonomista S	100	178
12	723103 Mechanik pojazdów samochodowych S	95	84
13	321301 Technik farmaceutyczny S	93	107
14	311410 Technik mechatronik S	92	96
15	341203 Opiekun w domu pomocy społecznej S	85	168
16	512001 Kucharz S	81	86
17	311513 Technik pojazdów samochodowych S	79	160
18	314207 Technik rolnik S	73	114
19	431103 Technik rachunkowości S	71	332

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

20	325101_Asystentka stomatologiczna S	71	79
21	333906_Technik organizacji reklamy S	65	264
22	422103_Technik obsługi turystycznej S	62	120
23	541415_Technik ochrony fizycznej osób i mienia	62	87
24	343203_Florysta S	57	71
25	311104_Technik geodeta S	56	55
26	314202_Technik architektury krajobrazu S	54	142
27	314403_Technik technologii żywności	52	40
28	311303_Technik elektryk S	52	27
29	512002_Kucharz małej gastronomii S	51	92
30	532102_Opiekun medyczny S	49	59
31	333107_Technik logistyk S	48	289
32	751201_Cukiernik S	47	27
33	514101_Fryzjer S	46	48
34	351103_Technik teleinformatyk S	40	185
35	325601_Ratownik medyczny S	40	70
36	411004_Technik prac biurowych S	38	98
37	712904_Technolog robót wykończeniowych w budownictwie S	38	0
38	321103_Technik elektroradiolog S	37	39
39	513101_Kelner S	37	37
40	741201_Elektromechanik	34	25
41	311408_Technik elektronik S	32	27
42	311911_Technik cyfrowych procesów graficznych S	31	59
43	522305_Technik handlowiec S	31	38
44	752205_Stolarz S	27	19
45	322001_Dietetyk S	24	30
46	741203_Elektromechanik pojazdów samochodowych S	22	24
47	834103_Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych S	21	21
48	721306_Blacharz samochodowy S	21	0
49	325102_Higienistka stomatologiczna S	19	43
50	341201_Asystent osoby niepełnosprawnej S	19	22
51	325907_Terapeuta zajęciowy S	18	49
52	311922_Technik technologii drewna S	18	18
53	343104_Fototechnik S	15	0
54	325905_Opiekunka dziecięca S	14	21
55	311206_Technik drogownictwa S	14	15
56	311209_Technik urządzeń sanitarnych S	14	12
57	311918_Technik poligraf S	14	7
58	331402_Technik agrobiznesu S	14	6
59	321402_Technik dentystyczny S	12	28
60	741103_Elektryk	9	21
61	522301_Sprzedawca S	9	10
62	311924_Technik technologii odzieży S	9	0
63	333108_Technik spedytor S	8	12
64	911205_Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej S	8	12
65	311208_Technik inżynierii środowiska i melioracji S	8	5
66	611303_Ogrodnik	7	5
67	314205_Technik ogrodnik S	5	0
68	742102_Monter – elektronik S	4	0
69	712603_Monter instalacji gazowych S	2	0
70	325511_Technik ochrony środowiska S	0	39
71	712204_Posadzkarz S	0	3
Razem		4082	7688

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół oraz danych Kuratorium Oświaty w Białymstoku

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

W 2012 roku ponadgimnazjalne szkoły zawodowe w Białymstoku przygotowały do pracy zawodowej 4082 przedstawicieli 71 profesji. Największe grono osób dysponowało wykształceniem *technika bezpieczeństwa i higieny pracy*, profesji cechującej się przygotowaniem (i przedkładaniem kierownikowi zakładu pracy) analiz dotyczących bhp oraz propozycji usunięcia występujących zagrożeń. Najliczniej kształconą profesją w zasadniczych szkołach zawodowych był *mechanik pojazdów samochodowych*. Aspirację pracy w jednym z 1,1 tys. podlaskich podmiotów działu 84 PKD (administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne) zgłoszą (w przeważającej mierze kontynuujący kształcenie na poziomie wyższym) licznie kształceni *technicy administracji*. Starania o zatrudnienie w jednym z 2,1 tys. podlaskich podmiotów sekcji I PKD (zakwaterowanie i usługi gastronomiczne) zgłoszą zaś w najbliższym czasie *technicy hotelarstwa, technicy obsługi turystycznej czy technicy organizacji usług gastronomicznych*. W połowie 2013 roku na lokalnym rynku pracy uaktywni się, potencjalnie, zwiększona podaż *techników rachunkowości* oraz wspomnianych *techników bezpieczeństwa i higieny pracy*. Przeobrażenia demograficzne społeczeństwa polskiego wpływają na popularność kształcenia w Białymstoku *opiekunów w domu pomocy społecznej*, a zwiększanie się znaczenia w życiu gospodarczym sektora technologii IT powoduje poszerzanie strumienia podaży *techników teleinformatyków, techników informatyków, techników cyfrowych procesów graficznych*.

3.3.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym

Tabela 80. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie najliczniej¹⁰⁰ kształconych zawodów w Białymstoku

Lp	Kod i nazwa zawodu kształconego	Absolwenci 2012	Bezrobotni 30.06.2012	Bezrobotni 31.12.2012	Zmiana liczby bezrobotnych	Podaż (absolwenci + bezrobotni na k. roku)	Popyt (oferty pracy 2012)	Szansa na znalezienie pracy w zawodzie ¹⁰¹
1	512001_Kucharz S	81	89	80	-9	161	75	47%
2	532102_Opiekun medyczny S	49	0	0	0	49	20	41%
3	723103_Mechanik poj. samochodowych	95	58	60	2	155	24	16%
4	512002_Kucharz małej gastronomii S	51	37	45	8	96	14	15%
5	325101_Asystantka stomatologiczna S	71	2	4	2	75	12	16%
6	321301_Technik farmaceutyczny S	93	10	15	5	108	11	10%
7	334306_Technik administracji S	177	19	26	7	203	21	10%
8	311303_Technik elektryk S	52	49	33	-16	85	4	5%
9	343403_Technik organizacji usług gastronomicznych S	112	0	10	10	122	5	4%
10	341203_Opiekun w domu pomocy społecznej S	85	3	3	0	88	3	3%
11	351203_Technik informatyk S	268	39	44	5	312	8	3%
12	314403_Technik technologii żywności	52	8	18	10	70	2	3%
13	311104_Technik geodeta S	56	21	19	-2	75	3	4%

¹⁰⁰ W tabeli znalazło się 30 zawodów o największej liczbie absolwentów w 2012 roku (abs>48).

¹⁰¹ W przypadku *technika rolnika, technika agrobiznesu* oraz *technika żywienia i gospodarstwa domowego*, zawodów masowo absorbowanych przez indywidualne, rodzinne gospodarstwa rolne (zawodów, na które popyt nie jest identyfikowalny na rynku ogłoszeń) zrezygnowano z określenia szans na znalezienie pracy wg przyjętego wzoru.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

14	422103_Technik obsługi turystycznej S	62	6	18	12	80	0	
15	343203_Florysta S	57	0	0	0	57	1	2%
16	325402_Technik masażysta S	107	13	14	1	121	2	2%
17	331403_Technik ekonomista S	100	93	84	-9	184	3	2%
18	311204_Technik budownictwa S	133	58	79	21	212	4	2%
19	431103_Technik rachunkowości S	71	0	0	0	71	2	3%
20	311504_Technik mechanik S	198	200	170	-30	368	1	0%
21	311513_Technik poj. samochodowych S	79	0	4	4	83	1	1%
22	514105_Technik usług fryzjerskich S	157	6	10	4	167	2	1%
23	325509_Technik bezp. i higieny pracy S	351	3	0	-3	351	1	0%
24	422402_Technik hotelarstwa S	165	8	23	15	188	0	0%
25	514207_Technik usług kosmetycznych S	160	6	20	14	180	0	0%
26	311410_Technik mechatronik S	92	9	12	3	104	0	0%
27	314207_Technik rolnik S	73	15	21	6	94	0	
28	333906_Technik organizacji reklamy S	65	3	5	2	70	0	0%
29	541415_Technik ochrony fizycznej osób i mienia	62	0	0	0	62	7	11%
30	314202_Technik architektury krajobrazu	54	5	1	-4	55	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół

W celu określenia szans absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych na znalezienie pracy - w wyuczonej profesji na rynku lokalnym - dokonano zestawienia zidentyfikowanego popytu (rocznego wolumenu ogłoszeń) oraz podaży (liczby absolwentów oraz zarejestrowanych bezrobotnych). Iloraz popytu i podaży wyrażony w ujęciu procentowym przedstawia prawdopodobieństwo podjęcia pracy przez abiturienta na „otwartym” rynku zatrudnienia (strona popytowa nie obejmuje miejsc pracy dostępnych w rekrutacjach zamkniętych – naborze pracowników bez upublicznienia informacji o wolnych etatach). W tabeli zaprezentowano ponadto zmianę liczby bezrobotnych (dysponujących zawodem kształconym w analizowanym powiecie) pomiędzy końcem I i II półrocza 2012 roku. Znaczący przyrost liczby zarejestrowanych w PUP pozwala na przypuszczenie, że część młodych absolwentów zasiliła szeregi bezrobotnych na rynku lokalnym. W grupie nieincydentalnie kształconych zawodów w Białymstoku najlepsza sytuacja na rynku zatrudnienia 2012 roku dotyczyła *opiekunów medycznych* (41% prawdopodobieństwo pozyskania angażu przy jednoczesnej zerowej stopie bezrobocia wśród przedstawicieli tej profesji). Na tle edukowanych zawodów dobre perspektywy znalezienia pracy posiadali również *kucharze* (43%). Wśród zawodów cechujących się znaczną liczbą absolwentów szczególnie niepokojąca sytuacja na rynku pracy wystąpiła w przypadku *techników budownictwa, technika rolnika, technika bezpieczeństwa i higieny pracy, technika hotelarstwa, technik usług kosmetycznych, technika mechatronika, technika organizacji reklamy oraz technika architektury krajobrazu*, w przypadku których szanse znalezienia pracy oceniono na bliskie zeru.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

3.3.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym

Zbiory informacji z poziomu lokalnego (powiatowego) o liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie, liczbie absolwentów konkretnego zawodu oraz wolnienie miejsc pracy adresowanych do przedstawicieli danej profesji pozwoliły na skatalogowanie trzech typów zawodów: deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Tabela 81. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w Białymstoku

Typ	Kod i nazwa zawodu	Liczba ofert 2012	Podaż pracy 2012	Wskaźnik
Zawody DEFICYTOWE	332203_Przedstawiciel handlowy	530	94	0,38
	524902_Doradca klienta	398	34	0,32
	251401_Programista aplikacji	226	4	0,19
	241202_Doradca finansowy	133	4	0,11
	243305_Specjalista do spraw sprzedaży	137	19	0,10
	122102_Kierownik działu sprzedaży	117	9	0,09
	541307_Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	129	23	0,09
	515303_Robotnik gospodarczy	183	103	0,07
	712303_Tynkarz	92	17	0,07
	331201_Pracownik (doradca) do spraw kredytów	58	0	0,05
Zawody ZRÓWNOWAŻONE	931301_Robotnik budowlany	244	221	0,02
	753303_Szwaczka	104	82	0,02
	962902_Dozorca	72	51	0,02
	331301_Księgowy	103	83	0,02
	513202_Barman	29	41	-0,01
	411004_Technik prac biurowych S	179	187	-0,01
	711404_Zbrojarz	27	20	0,01
	712501_Monter / składacz okien	11	16	0,00
	941201_Pomoc kuchenna	46	51	0,00
	712703_Monter instalacji wentylacyjnych i	18	14	0,00
Zawody NADWYŻKOWE	522301_Sprzedawca S	229	1103	-0,76
	311504_Technik mechanik S	14	468	-0,40
	325509_Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	1	354	-0,31
	351203_Technik informatyk S	8	341	-0,29
	331403_Technik ekonomista S	3	295	-0,25
	311204_Technik budownictwa S	4	289	-0,25
	722204_Ślusarz S	23	274	-0,22
	334306_Technik administracji S	21	224	-0,18
	512001_Kucharz S	75	272	-0,17
	422402_Technik hotelarstwa S	0	196	-0,17

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Szczególnie pozytywne (dodatnie) wartości wskaźnika sytuacji zawodów w Białymstoku dotyczyły w 2012 roku reprezentantów profesji segmentu sprzedaży i marketingu (*przedstawiciel handlowy, doradca klienta, specjalista ds. sprzedaży, kierownik działu sprzedaży*). Przedstawiciele tych profesji zorientowani na znalezienie pracodawcy dysponowali komfortem porównywania (selekcji) ofert rekrutacyjnych. Z grupy zawodów specjalistycznych (kod zawodu rozpoczynający się cyfrą 2) w analizowanej jednostce terytorialnej optymistyczne perspektywy zatrudnienia (znacząca przewaga ogłoszeń pracy w stosunku do wolumenu podaży) objęły *programistów aplikacji* oraz *doradców finansowych*. Wśród zawodów zrównoważonych, cechujących się jednocześnie relatywnie dużą skalą popytu i podaży, znaleźli się *robotnik budowlany, szwaczka, dozorca* i *księgowy*. Listę zawodów nadwyżkowych w tym grodzkim powiecie generowali niemal wyłącznie absolwenci techników: brak praktycznie jakiegokolwiek zidentyfikowanego popytu na rynku ogłoszeń dostępnych publicznie, w skrajnie trudnej sytuacji (nikłego prawdopodobieństwa na znalezienie angażu w lokalnej przestrzeni gospodarczej) stawiał – licznie edukowanych – *sprzedawców, techników mechaników, techników bezpieczeństwa i higieny pracy, techników informatyków*.

3.4. Powiat bielski

3.4.1 Potencjał powiatowego rynku pracy

W powiecie bielskim zatrudnionych było w końcu 2011 roku 18,4 tys. osób (5,5% wszystkich pracujących w województwie podlaskim). Dyslokacja zatrudnienia w ujęciu klasycznej triady sektorów pracy (rolnictwo – przemysł i budownictwo – usługi) przedstawia się następująco: 48% – 25% - 27% (układ ten w skali województwa wygląda prezentuje się zaś następująco: 37% – 20% – 43%).¹⁰² Rozkład bielski informuje o nadreprezentacji – na tle i tak agrarnego regionu – osób utrzymujących się z pracy w sektorze pierwotnym. Jednak sytuacja w tym powiecie nie jest tak niekorzystna, jak w przypadku powiatów kolneńskiego, łomżyńskiego, monieckiego czy sejneńskiego, w których sektor rolnictwa posiada 70% i wyższy udział w generowaniu miejsc pracy, przy jednocześnie bardzo małym udziale przemysłu (4% w sejneńskim, po 7% w kolneńskim i monieckim oraz 11% w łomżyńskim). Poziom zarobków w analizowanej jednostce jest najwyższy na administracyjnym Podlasiu – przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2011 roku wynosiło 3502 zł (stanowiło 110,2% średniej dla województwa i 96,6% poziomu krajowego).¹⁰³ Na najwyższy wynik płac w województwie wpływają m.in. pensje specjalistów zatrudnianych przez firmy budowlane z Bielska Podlaskiego (casus giełdowego UNIBEP-u) pracujących na kontraktach w Szwecji czy Niemczech.

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2012 roku w tej jednostce statystycznej europejskiej nomenklatury NUTS 4¹⁰⁴ wynosiła 9,4%, istotnie mniej niż w skali regionu (14,6%). W przeciągu czterech ostatnich lat, od przedkryzysowego 2008 roku¹⁰⁵, ta podstawowa miara kondycji rynku pracy zwiększyła o 3,0 punktu procentowego.¹⁰⁶ W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bielsku Podlaskim zauważa się najwyższy w regionie udział absolwentów (wśród osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki): 10%.¹⁰⁷

W ujęciu statystyki sektorowej przedsiębiorstw funkcjonujących w powiecie bielskim, spośród 3,7 tys. firm zarejestrowanych w analizowanej jednostce, najwięcej podmiotów gospodarczych operuje w następujących działach: *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (618 firm), *roboty budowlane specjalistyczne* (296), *handel hurtowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi* (230), *uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową* (195). Łącznie w tych

¹⁰² Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Pracujący, zatrudnieni i przeciętne zatrudnienie według PKD 2007*, ostatnia aktualizacja 15.11.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=257669&p

¹⁰³ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Wynagrodzenia*, ostatnia aktualizacja 16.07.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.dims?p_id=259943&p_token=0.43713810343783255

¹⁰⁴ NUTS to pięciostopniowa klasyfikacja jednostek statystycznych obowiązująca w Unii Europejskiej. W przypadku Polski poziomy tej klasyfikacji obejmują: państwo (NUTS 1), województwa (NUTS 2), podregiony (grupy powiatów) – NUTS 3, powiaty (NUTS 4) oraz gminy (NUTS 5).

¹⁰⁵ Za symboliczną datę początku ostatniego międzynarodowego kryzysu gospodarczego przyjmuje się 15 września 2008 roku, dzień w którym amerykański bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił bankructwo, a wartość firm notowanych w Nowym Jorku (mierzona indeksem Dow Jones) zmniejszyła się tego dnia o 4,4%.

¹⁰⁶ *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s.3., *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2008*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2008, s.3.

¹⁰⁷ Zob. tabela 14, *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s. 33.

czterech dominujących działach PKD koncentruje się 36,6% wszystkich lokalnych przedsiębiorstw.

Specyfikę profilu działalności gospodarczej w powiecie bielskim, wykorzystując dane GUS, można przedstawić prezentując działy gospodarcze, w których – na tle potencjału województwa – występuje największy odsetek podmiotów. W poniższej tabeli wyeksponowano sześć reprezentowanych najsilniej w powiecie bielskim, na tle Podlasia, działów PKD.¹⁰⁸

Tabela 82 Działy PKD wyróżniające się w powiecie bielskim na tle województwa

Dział PKD	Nazwa działu	Liczba podmiotów	% zasobów województwa
90	działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką	35	8,0
84	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	80	7,3
16	produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	97	7,2
01	uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	195	7,2
22	produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	16	6,0
75	działalność weterynaryjna	22	5,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gospodarczy koloryt powiatu bielskiego konstytuują liczne podmioty reprezentujące sektor kulturalny i rozrywkowy (dział 90), co wynika z bogactwa lokalnego, wielokulturowego i dwuwyznaniowego obszaru. Miejscowe zasoby naturalne umożliwiają gospodarczą egzystencję niemal stu firmom zajmującym się produkcją wyrobów tartacznych, arkuszy fornirowych, parkietów etc. (dział 16).

Symptomem zachodzących przeobrażeń lokalnego rynku gospodarczego (bądź konserwacji endemicznej mapy gospodarczej), a jednocześnie wskaźnikiem aktualnych trendów na polu przedsiębiorczości w powiecie bielskim, są dane GUS o liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w ostatnich trzech latach. Na tle województwa największy odsetek nowych działalności uruchomiono w następujących działach PKD: *leśnictwo i pozyskiwanie drewna* (9,0% wszystkich w województwie podlaskim; nominalnie 21 podmiotów), *roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej* (8,3%; 17 firm), *działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką* (8,1%; 12 podmiotów).¹⁰⁹

3.4.2 Popyt na pracę w powiecie bielskim

Spośród 61,7 tys. miejsc pracy, co do których upubliczniono oferty pracy w 2012 roku w województwie podlaskim, w powiecie bielskim pojawiło się 1365 ofert pracy, w których poszukiwano pracowników na 1502 wakujące stanowiska pracy. Zapotrzebowanie na pracowników w analizowanej jednostce terytorialnej wzrosło o 6,4% w stosunku do zanotowanego w roku 2011, kiedy to na terenie powiatu zidentyfikowano 1411 stanowisk

¹⁰⁸ Do analizy włączono działy PKD, które w danym powiecie posiadają reprezentację minimum 10 podmiotów.

¹⁰⁹ Obliczenia własne na podstawie kategorii *Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej*, przyrost w latach 2009-2011, pominięto działy w których powstało mniej niż 10 podmiotów; ostatnia aktualizacja danych 30.03.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=259731

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

pracy¹¹⁰. Notowany przyrost wolnych miejsc pracy nie przełożył się jednak bezpośrednio na obniżenie stopy bezrobocia w tym ziemskim powiecie (wynoszącej na koniec grudnia 2012r. 9,4%). Generalnie, zdecydowana większość miejsc pracy dotyczyła pojedynczego, wolnego stanowiska zatrudnienia - 1341 ofert (98,2% wszystkich ogłoszeń), ale występowały także oferty informujące o występowaniu od 2 do 8 wolnych miejsc pracy (1,7% ofert) oraz zidentyfikowano jedną ofertę informującą o istnieniu 100 wolnych miejsc pracy.

Tabela 83. Miejsca pracy zidentyfikowane w powiecie bielskim w przekroju podmiotów rekrutujących

Powiat bielski				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie	
2012		2011		I kw.		II kw.		III kw.		IV kw.		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Źródło Miejsc pracy

Powiatowy Urząd Pracy	1242	82,7	1068	75,7	323	87,8	398	84,0	330	78,9	191	78,9	19460	31,6
Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	118	7,9	67	4,7	23	6,3	26	5,5	42	10,0	27	11,2	12698	20,6
Ogólnokrajowe internetowe serwisy pośrednictwa pracy	91	6,1	125	8,9	10	2,7	29	6,1	32	7,7	20	8,3	15911	25,8
Prasa regionalna	38	2,5	103	7,3	11	3	12	2,5	12	2,9	3	1,2	12067	19,6
Biura Karier	7	0,5	48	3,4	-	-	5	1,1	1	0,2	1	0,4	1171	1,9
Ochotnicze Hufce Pracy	6	0,4	-	-	1	0,3	4	0,8	1	0,2	-	-	345	0,6
Razem	1502	100	1411	100	368	100	474	100	418	100	242	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012 roku w powiecie bielskim, w stosunku do roku poprzedzającego, zmieniła się struktura kanałów poszukiwania pracowników. Przede wszystkim wzrosło znaczenie powiatowego urzędu pracy i lokalnych internetowych serwisów ogłoszeniowych jako źródeł zgłaszania informacji o wolnych stanowiskach pracy. W przypadku PUP z 75,7% w 2011r. do 82,7% w 2012r., natomiast w odniesieniu do lokalnych internetowych serwisów ogłoszeniowych z 4,7% w 2011r. do 7,9% w 2012r. Spadek znaczenia zanotowały ogólnokrajowe internetowe serwisy pośrednictwa pracy (z 8,9% do 6,1%), prasa regionalna (z 7,3% do 2,5%) oraz Biura Karier (z 3,4% do 0,5). Zanika de facto skłonność miejscowych pracodawców do rekrutowania zasobów pracy przy wykorzystaniu regionalnych mediów prasowych. Trend ten zapewne nie ulegnie odwróceniu w kontekście spadku nakładów i wolumenu sprzedaży dzienników regionalnych.¹¹¹

¹¹⁰ W województwie podlaskim w roku 2011 pojawiły się oferty dotyczące 56 550 wolnych miejsc pracy, zaś w 2012 roku 61 652 wolnych miejsc pracy (regionalny popyt w 2012 roku stanowi więc 109,0% popytu z roku poprzedzającego).

¹¹¹ Sprzedaż największych 22 dzienników regionalnych w 2012 roku w Polsce spadła względem 2011 roku średnio o 11%. Skala regresu wolumenu sprzedaży podlaskich dzienników była jeszcze głębsza: Gazeta Współczesna – spadek rzędu 14,5% (średnia sprzedaż w 2012 roku na poziomie 10 tys. egz.), Kurier Poranny – 20,3% (8,2 tys. egz.). Obliczenia własne na podstawie danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 84. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie bielskim w ujęciu grup wielkich zawodów

Powiat bielski				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie	
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	352	23,4	324	23,0	91	24,7	125	26,4	71	17,0	65	26,9	11589	18,8
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	322	21,4	283	20,1	67	18,2	68	14,3	96	23,0	91	37,6	14345	23,3
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	176	11,7	145	10,3	13	3,5	121	25,5	26	6,2	16	6,6	3917	6,4
3_Technicy i inny średni personel	167	11,1	208	14,7	36	9,8	48	10,1	65	15,6	18	7,4	8322	13,5
4_Pracownicy biurowi	185	12,3	157	11,1	81	22	29	6,1	65	15,6	10	4,1	4312	7,0
9_Pracownicy przy pracach prostych	145	9,7	134	9,5	32	8,7	54	11,4	41	9,8	18	7,4	5369	8,7
2 Specjaliści	112	7,5	135	9,6	39	10,6	21	4,4	36	8,6	16	6,6	10048	16,3
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	34	2,3	19	1,3	8	2,2	8	1,7	10	2,4	8	3,3	3092	5,0
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	9	0,6	6	0,4	1	0,3	-	-	8	1,9	-	-	328	0,5
99_Siły zbrojne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	330	0,5
Razem	1502	100	1411	100	368	100	474	100	418	100	242	100	61652	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zapoznając się z ofertami pracy ze względu na specyfikę zawodową poszukiwanych kandydatów do pracy w ujęciu grup wielkich zawodów, widocznych jest kilka, interesujących prawidłowości. W 2012 roku najwięcej ogłoszeń – co czwarte - było skierowanych do grupy **5 pracownicy usług i sprzedawcy** – i popyt na tę kategorię pracowników nie zmienił się praktycznie w stosunku do roku 2011. Nieco mniej ofert kierowano do grupy **7 robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 21,4% powiatowej puli. W porównaniu do struktury zapotrzebowania na pracowników w roku poprzedzającym odnotować należy znaczący regres anonsów zatrudnienia skierowanych do reprezentantów kategorii **technicy i inny średni personel** (nominalnie 167 ofert; w roku poprzednim 208). Spadło również zapotrzebowanie na **specjalistów** (nominalnie ze 135 wolnych miejsc pracy w 2011r do 112 w 2012r.).

Przegląd danych w ujęciu kwartalnym informuje o grupach wielkich zawodów poszukiwanych cyklicznie, ze zbliżonym wolumenem popytu w każdym z kwartałów oraz tych ofertowanych ze zmienną intensywnością. W przypadku powiatu bielskiego jedynie w przypadku przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników występowała w 2012r. względna równowaga w zakresie popytu na przedstawicieli tej grupy zawodowej, w poszczególnych kwartałach roku. We wszystkich pozostałych grupach zawodowych wyraźnie widać wahania w natężeniu popytu w poszczególnych kwartałach. Największe wystąpiły w przypadku **operatorów i monterów maszyn i urządzeń** – kumulacja popytu w II kwartale. Na tle sytuacji regionalnej, w analizowanej jednostce terytorialnej niewielki udział w strukturze popytu przypada na przedstawicieli grupy 2

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

specjaliści. O ile na administracyjnym Podlasiu ten aglomerat zawodów absorbuje 16% zgłaszanego popytu, to w powiecie bielskim wyraźnie mniej – 7,5% wolnych miejsc pracy dostępnych na rynku lokalnym.

Tabela 85. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów z uwzględnieniem miejsc stażu finansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku Podlaskim

Liczba zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie	w tym oferty stażu

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

	N	%	N	%
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	352	100,0	75	21,3
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	322	100,0	89	27,6
4 Pracownicy biurowi	185	100,0	129	69,7
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	176	100,0	12	6,8
3 Technicy i inny średni personel	167	100,0	44	26,3
9 Pracownicy przy pracach prostych	145	100,0	31	21,4
2 Specjaliści	112	100,0	25	22,3
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy i handlu	34	100,0	0	0,0
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	9	100,0	0	0,0
Ogółem	1502	100,0	405	27,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy).

W 2012r. na terenie powiatu bielskiego, wśród miejsc pracy kierowanych do przedstawicieli poszczególnych grup zawodowych miejsca aktywizacji zawodowej w postaci stażu stanowiły w większości przypadków udział na poziomie uzasadniającym organizację tej formy aktywizacji, nie przekraczającym 30%. Jedynie w przypadku **pracowników biurowych** zanotowano odstępstwo od tej tendencji. Staże osiągnęły w tym przypadku poziom 69,7% wszystkich zidentyfikowanych wolnych miejsc pracy, kierowanych do przedstawicieli tej grupy zawodowej.

Staże są realizowane bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, co oznacza że miejsce stażu nie powinno być traktowane jako miejsce pracy *sensu stricto*. Jest to miejsce aktywizacji zawodowej, które zgodnie z definicją ma przyczynić się do nabycia przez bezrobotnego umiejętności praktycznych poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy. Jednakże miejsce stażu może stanowić potencjalne miejsce pracy. Dla tego typu programów aktywizacji liczona jest efektywność zatrudnieniowa¹¹², która pokazuje prawdopodobieństwo

¹¹² Efektywność zatrudnieniowa (wskaźnik ponownego zatrudnienia w programie) liczona jest jako udział procentowy osób, które podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu stażu, w liczbie osób, które ukończyły staż. Za osobę która podjęła pracę, uważa się osobę, która w trakcie odbywania stażu lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w stażu podjęła zatrudnienie, przyjmuje się, że tak się stało, jeżeli w okresie

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

otrzymania zatrudnienia po zakończeniu stażu. Jeżeli osoba odbywająca staż, po jego zakończeniu została zatrudniona w miejscu odbywania stażu, należy przyjąć, iż miejsce stażu stało się miejscem pracy.¹¹³

Ponadto grupa **pracowników przy pracach prostych** obejmuje zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana przez przedstawicieli zawodów należących do tej kategorii wymaga zastosowania prostych narzędzi i ograniczonej własnej inicjatywy oraz oceny. W tej sytuacji można byłoby się zastanawiać nad zasadnością organizowania staży w zawodach, które obejmuje grupa. Z drugiej strony w tego rodzaju zawodach, czego przykładem jest *911205_pracownik pomocniczy obsługi hotelowej (s)* odbywa się kształcenie zawodowe. Ponadto część zawodów znajdujących się w grupie **pracowników przy pracach prostych**, np.: zawód taki jak *931301_Robotnik budowlany* w rzeczywistości wymaga wyższego poziomu wiedzy i mogłaby być sklasyfikowana na poziomie wyższym, równym, np. *515303_Robotnikowi gospodarstwu* sklasyfikowanemu w grupie **5 pracowników usług i sprzedawców**.

Tabela 86. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie bielskim

	Miejsce Pracy		Źródło Miejsc Pracy											
	Powiat bielski		Powiatowy Urząd Pracy		Ochotnicze Hufce Pracy		Prasa regionalna		Ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy		Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe		Biura Karier	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
KZiS 1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010														
5_Pracownicy usług i sprzedawcy	352	23,4	309	87,8	2	0,6	3	0,9	15	4,3	22	6,3	1	0,3
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	322	21,4	289	89,8	1	0,3	12	3,7	2	0,6	17	5,3	1	0,3
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	176	11,7	167	94,9	-	-	1	0,6	-	-	8	4,5	-	-
3_Technicy i inny średni personel	167	11,1	103	61,7	-	-	6	3,6	30	18,0	26	15,6	2	1,2
4_Pracownicy biurowi	185	12,3	166	89,7	-	-	1	0,5	3	1,6	15	8,1	-	-
9_Pracownicy przy pracach prostych	145	9,7	134	92,4	2	1,4	2	1,4	-	-	7	4,8	-	-
2_Specjaliści	112	7,5	55	49,1	1	0,9	9	8,0	25	22,3	19	17,0	3	2,7
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	34	2,3	10	29,4	-	-	4	11,8	16	47,1	4	11,8	-	-
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	9	0,6	9	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0_Siły zbrojne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	1502	100	1242	82,7	6	0,4	38	2,5	91	6,1	118	7,9	7	0,5

do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie wyrejestrowała się z powiatowego urzędu pracy lub jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się w PUP.

¹¹³ Efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła w skali województwa, w 2012r. 67,1% i wzrosła w porównaniu do 2011r. o 16,6%. Wskaźnik ten pokazuje prawdopodobną liczbę wszystkich podjęć pracy – nie tylko w miejscu odbywania stażu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zestawienie źródeł miejsc pracy ze skalą popytu na reprezentantów dziesięciu grup wielkich zawodów pozwala na ukazanie kanałów rekrutacji specjalizujących się w poszukiwaniu określonej kategorii zawodów. W powiecie bielskim ciekawa sytuacja wystąpiła w przypadku dwóch grup zawodowych: **przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników** oraz **specjalistów**. W pierwszym przypadku wystąpiło wyraźne upodmiotowienie źródła poszukiwania tej kategorii pracowników. W 47,1% przypadków, **przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników** poszukiwano za pośrednictwem ogólnokrajowych e-serwisów pośrednictwa pracy, a łącznie poza PUP zidentyfikowano 70,7% wolnych miejsc pracy. W przypadku zaś **specjalistów** Powiatowy Urząd Pracy zachował swoją dominującą pozycję jako kanał rekrutacji (49,1% miejsc pracy została zgłoszona do PUP), jednakże w ujęciu ogólnym częściej poszukiwano specjalistów poza PUP (w 50,9% przypadków, w tym w 22,3% przypadków w ogólnokrajowych internetowych e-serwisach i w 17,0% przypadków w lokalnych, internetowych serwisach ogłoszeniowych).

Tabela 87. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie bielskim

Powiat bielski				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012							
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

TOP 20 zawodów

816029_Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	101	6,7	19	1,3	-	-	101	21,3	-	-	-	-
515303_Robotnik gospodarczy	99	6,6	97	6,9	51	13,9	38	8,0	7	1,7	3	1,2
522301_Sprzedawca S	75	5,0	77	5,5	17	4,6	44	9,3	3	0,7	11	4,5
751103_Przetwórca ryb	50	3,3	-	-	-	-	-	-	-	-	50	20,7
722307_Operator obrabiarek skrawających S	48	3,2	8	0,6	11	3,0	1	0,2	36	8,6	-	-
411004_Technik prac biurowych S	46	3,1	52	3,7	29	7,9	8	1,7	6	1,4	3	1,2
931301_Robotnik budowlany	43	2,9	45	3,2	11	3,0	20	4,2	4	1,0	8	3,3
411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	43	2,9	19	1,3	30	8,2	12	2,5	-	-	1	0,4
524902_Doradca klienta	41	2,7	12	0,9	-	-	2	0,4	5	1,2	34	14,0
332203_Przedstawiciel handlowy	34	2,3	54	3,8	4	1,1	13	2,7	12	2,9	5	2,1
722390_Pozostali ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	19	1,3	-	-	15	4,1	4	0,8	-	-	-	-
541307_Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	16	1,1	5	0,4	4	1,1	10	2,1	2	0,5	-	-
722204_Ślusarz S	15	1,0	14	1,0	5	1,4	4	0,8	4	1,0	2	0,8
911207_Sprzątaczką biurowa	14	0,9	2	0,1	1	0,3	2	0,4	7	1,7	4	1,7
331301_Księgowy	13	0,9	21	1,5	5	1,4	3	0,6	4	1,0	1	0,4

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

833203_Kierowca samochodu ciężarowego	13	0,9	36	2,6	1	0,3	5	1,1	3	0,7	4	1,7
752205_Stolarz S	13	0,9	14	1,0	1	0,3	-	-	7	1,7	5	2,1
941201_Pomoc kuchenna	13	0,9	11	0,8	4	1,1	7	1,5	2	0,5	-	-
332101_Agent ubezpieczeniowy	13	0,9	23	1,6	2	0,5	1	0,2	3	0,7	7	2,9
931205_Robotnik drogowy	12	0,8	9	0,6	-	-	12	2,5	-	-	-	-
432103_Magazynier	11	0,7	20	1,4	4	1,1	4	0,8	3	0,7	-	-
Pozostałe zawody	770	51,3	873	61,9	173	47,0	183	38,7	310	74,2	104	43,0
Razem	1502	100	1411	100	368	100	474	100	418	100	242	100

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zidentyfikowany popyt na przedstawicieli konkretnych zawodów, zidentyfikowany w powiecie bielskim wyróżniał się na tle innych powiatów. O ile w pozostałych powiatach najczęściej poszukiwani byli *przedstawiciele handlowi, sprzedawcy bądź robotnicy gospodarczy*, o tyle w powiecie bielskim na pierwszym miejscu znalazł się *operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego*. Tak więc w roku 2012 najbardziej poszukiwanymi zawodami w powiecie bielskim byli: *operatorzy urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego* (6,7% zdefiniowanego popytu), *robotnicy gospodarczy* (6,6% zdefiniowanego popytu) i *sprzedawcy* (5,0% zdefiniowanego popytu). W stosunku do rozkładu zapotrzebowania na pracę w roku poprzedzającym, w 2012 roku skokowo zwiększyło się poszukiwanie *przetwórców ryb* (brak miejsc pracy w 2011r. i 50 w 2012r.), *operatorów urządzeń do przetwórstwa owocowo-warzywnego* (z 19 w 2011r. do 101 miejsc pracy w 2012r., o 431%), *operatorów obrabiarek skrawających* (z 8 w 2011r. do 48 miejsc pracy w 2012r., o 500%) i *doradców klienta* (z 12 do 4 miejsc pracy, o 241,7%). Opozycyjnie spadek popytu zauważono w przypadku *kierowców samochodów ciężarowych* (trzykrotny spadek liczby ogłoszeń o zatrudnieniu z 36 do 13, o 63,7%), *agentów ubezpieczeniowych* (z 23 do 13, o 43,0%) .

Ciekawym jest fakt, iż *operatorzy urządzeń do przetwórstwa owocowo-warzywnego* i *robotnicy drogowi* poszukiwani byli tylko i wyłącznie w II kwartale 2012r., a *przetwórcy ryb* wszyscy w IV kwartale 2012r. *Robotnicy gospodarczy, sprzedawcy, robotnicy budowlani, pozostali pracownicy obsługi biurowej, pozostali ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metalu i pokrewni* poszukiwani byli zdecydowanie częściej w I i II kwartale 2012r.

Dwadzieścia najbardziej pożądaných zawodów generowało 48,7% wszystkich rozpoznanych ogłoszeń w powiecie bielskim.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 88. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie bielskim (N>10)

Kod i nazwa zawodu	Powiat bielski			
	Powiatowy Urząd Pracy		Pozostałe źródła	
	N	%	N	%
332203_Przedstawiciel handlowy	23	1,9	21	8,1
522301_Sprzedawca S	76	6,1	13	5,0
524902_Doradca klienta	30	2,5	13	5,0
251401_Programista aplikacji	-	-	12	4,6
332101_Agent ubezpieczeniowy	2	0,1	11	4,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Bez pośrednictwa powiatowego urzędu pracy poszukiwano 260 pracowników. Inne instytucje poszukujące pracowników zgłosiły zapotrzebowanie m.in. na 21 *przedstawicieli handlowych*, 13 *doradców klienta* i 13 *sprzedawców*. W przypadku popytu na *programistów aplikacji* miejsca pracy zidentyfikowane poza PUP były jedynymi ofertami dla przedstawicieli tej profesji w analizowanej jednostce terytorialnej. Również niemal wszystkie oferty pracy kierowane były do *agentów ubezpieczeniowych*.

Tabela 89. Sezonowość popytu w powiecie bielskim na poziomie zawodów i specjalności. W tabeli prezentowanych jest 10 zawodów o najwyższej liczbie ofert.

	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w I kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w II kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
515303 Robotnik gospodarczy	120	51	42,5	816029 Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	101	101	100,0
411090 Pozostali pracownicy obsługi biurowej	44	30	68,2	522301 Sprzedawca S	89	44	49,4
722390 Pozostali ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	19	15	78,9	931301 Robotnik budowlany	46	20	43,5
411003 Pracownik kancelaryjny	10	6	60,0	931205 Robotnik drogowy	23	12	52,2
752309 Tartacznik	8	5	62,5	941201 Pomoc kuchenna	13	7	53,8
				251401 Programista aplikacji	12	7	58,3
				522304 Sprzedawca w branży spożywczej	11	11	100,0

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w III kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w IV kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
411004 Technik prac biurowych S	89	49	55,1	751103 Przetwórcza ryb	50	50	100,0
722307 Operator obrabiarek skrawających S	48	36	75,0	524902 Doradca klienta	43	34	79,1
332203 Przedstawiciel handlowy	44	22	50,0	332101 Agent ubezpieczeniowy	13	7	53,8
931205 Robotnik drogowy	23	11	47,8	712101 Dekarz S	8	6	75,0
541307 Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	25	11	44,0	711202 Murarz S	11	5	45,5
722204 Ślusarz S	20	9	45,0	711501 Cieśla S	7	5	71,4
331301 Księgowy	17	8	47,1				
752205 Stolarz S	14	8	57,1				
432103 Magazynier	15	7	46,7				
911207 Sprzątaczką biurowa	14	7	50,0				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Konglomerat danych zaprezentowany w czteroelementowym układzie przedstawia listy zawodów ofertowanych sezonowo, tzn. takich, na które w danym kwartale 2012 roku pojawił się popyt przewyższający 40% rocznego wolumenu ogłoszeń adresowanych do wskazanej profesji. W skali powiatu do wybitnie sezonowych zawodów (w przypadku których co najmniej 2/3 wszystkich ofert pojawiło się w jednym kwartale) zaliczają się: *pozostali pracownicy obsługi biurowej* (68,2% w I kw.), *pozostali ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metalu i pokrewni* (78,9% w I kw.), *operatorzy urządzeń przetwórstwa owocowo warzywnego* (100,0% w II kw.), *sprzedawcy w branży spożywczej* (100,0% w II kw.), *operatorzy obrabiarek skrawających* (75% w III kwartale), *przetwórcy ryb* (100% w IV kwartale), *doradcy klienta* (79,1% w IV kwartale), *dekarze* (75% w IV kwartale), *cieśle* (71,4% w IV kwartale).

W analizowanej jednostce w okresie letnim (lipiec-wrzesień) sezonowy charakter popytu uaktywnił się w przypadku *stolarzy*. Z grupy zawodów średniego personelu sezonowość popytu wystąpiła w przypadku *techników prac biurowych i przedstawicieli handlowych* (trzecia kwarta roku), a także *agentów ubezpieczeniowych*, rekrutowanych najintensywniej w ostatnim kwartale.

W przypadku zawodów o marginalnym kwartalnym popycie na poziomie lokalnym (liczba ofert niższa niż 5), nie należy identyfikować danego zawodu jako sezonowego *in corpore*, zawodu generalnie (typowo) poszukiwanego w dłuższym odstępie czasu w stałych kwartałach.

Ponadto należy podkreślić, iż omówione przypadki zwiększonego popytu na pracę są wyrazem zastosowanego podejścia do sezonowości w badaniu. Należy pamiętać,

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

iz potwierdzeniem sezonowości popytu na zawody jest jego powtarzalność w tych samych okresach roku, co należałoby potwierdzić kilkuletnią obserwacją. Na sezonowość identyfikowaną w powiecie może mieć wpływ fakt, iż w pierwszych miesiącach roku, tradycyjnie, środki publiczne w dyspozycji PUP (sposobność subsydiowania zatrudnienia przez urzędy pracy) umożliwiły znaczącą skalę publikowania ogłoszeń kierowanych do wymienionych kategorii pracowników. W przypadku zawodów o marginalnym kwartalnym popycie na poziomie lokalnym (liczba ofert niższa niż 5), nie należy identyfikować danego zawodu jako sezonowego *in corpore*, zawodu generalnie (typowo) poszukiwanego w dłuższym odstępie czasu w stałych kwartałach.

Tabela 90. Miejsca pracy w powiecie bielskim w przekroju działów gospodarki¹¹⁴

Lp	Dział PKD	N	%	Lp	Dział PKD	N	%
1	10 Produkcja artykułów spożywczych	114	7,6	4	16 Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplata	15	1,2
2	41 Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	59	3,9	5	64 Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	14	1,1
3	47 Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	18	1,2	6	28 Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	11	0,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W powiecie bielskim, suma miejsc pracy, co do których istniała możliwość klasyfikacji pod kątem rodzaju działalności prowadzonej przez firmę oferującą zatrudnienie, objęła 328 (21,8% wszystkich miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie). Najczęściej wskazywano segment *produkcja artykułów spożywczych* – 114 razy (7,6% wszystkich miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie) oraz *roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków* – 59 razy (3,9% wszystkich miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie).

W skali całego województwa, identyfikacja miejsc wykonywania pracy wg rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę, pozwala na stwierdzenie, iż największe ich liczby dotyczyły działów: 47 - *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (2337 wskazań), 64 - *finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych* (1612 wskazań), 62 - *działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana* (1064 wskazań), 43 - *roboty budowlane specjalistyczne* (802 wskazania), 46 - *handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi* (723 wskazania).

¹¹⁴ W tabeli zaprezentowano działy PKD, w których wśród zidentyfikowanych miejsc pracy w roku 2012 poszukiwano w danym powiecie co najmniej 10 pracowników (należy zaznaczyć, że cecha „dział PKD” została przypisana do 35,9% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w województwie – w przypadku pozostałych nie ustalono tego związku).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

3.4.3. Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy

Tabela 91. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie bielskim¹¹⁵

	Powiat bielski		1		2		3		4		5		7		8		9		
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
Kompetencje i umiejętności																			
Doświadczenie Zawodowe	189	75,6	24	12,7	43	22,8	54	28,6	8	4,2	23	12,2	30	15,9	6	3,2	1	0,5	
Kwalifikacje formalne (wykształcenie)	137	54,8	21	15,3	39	28,5	39	28,5	7	5,1	15	10,9	10	7,3	6	4,4	-	0,0	
Cechy Osobowe	98	39,2	16	16,3	17	17,3	30	30,6	5	5,1	25	25,5	2	2,0	-	-	3	3,1	
Kompetencje informatyczne	86	34,4	10	11,6	37	43,0	26	30,2	5	5,8	8	9,3	-	-	-	-	-	-	
Kompetencje społeczne i obywatelskie	81	32,4	15	18,5	18	22,2	28	34,6	6	7,4	14	17,3	-	-	-	-	-	-	
Kursy\ Uprawnienia	67	26,8	6	9,0	13	19,4	23	34,3	2	3,0	6	9,0	10	14,9	7	10,4	-	-	
Inicjatywność i przedsiębiorczość	62	24,8	16	25,8	17	27,4	18	29,0	3	4,8	8	12,9	-	-	-	-	-	-	
Porozumiewanie się w językach obcych	53	21,2	10	18,9	28	52,8	8	15,1	4	7,5	1	1,9	2	3,8	-	-	-	-	
Kompetencje matematyczno-techniczne	16	6,4	3	18,8	7	43,8	4	25,0	2	12,5	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kompetencje\umiejtność uczenia się	14	5,6	1	7,1	-	-	7	50,0	-	-	6	42,9	-	-	-	-	-	-	
Świadomość i ekspresja kulturalna	2	0,8	-	-	2	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Razem	250	-	25	-	55	-	63	-	15	-	40	-	35	-	13	-	4	-	

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Jakiegokolwiek wymagania kompetencyjne w odniesieniu do powiatu bielskiego zidentyfikowano w przypadku 250 stanowisk pracy. W analizowanej jednostce terytorialnej najbardziej cenioną przez pracodawców cechą pracowniczą w 2012 roku było posiadanie doświadczenia zawodowego. Ponad 75% stanowisk pracy spośród zidentyfikowanych pod względem wymogów kompetencyjnych, zawierała to kryterium.¹¹⁶ Na drugim miejscu uplasowało się wymaganie dotyczące posiadania odpowiedniego wykształcenia (54,8%). Głębsza analiza w zakresie zidentyfikowanej sytuacji pokazuje, iż wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był rozproszony pomiędzy 189 zawodami, spośród których najczęściej dotyczył: techników i innego średniego personelu - 54 wskazań, specjalistów - 43, robotników przemysłowych i rzemieślników- 30. W dalszej kolejności do przedstawicieli władz publicznych - 24 oraz do pracowników usług i sprzedawców - 23. W pozostałych przypadkach ten wymóg kompetencyjny pojawiał się od jednego do ośmiu razy w ogólnej liczbie stanowisk pracy podlegających ofertowaniu. Wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był ściśle skorelowany z wymogiem posiadania odpowiedniego

¹¹⁵ Klucz kodów grup wielkich zawodów: 0 Siły zbrojne, 1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 2 Specjaliści, 3 Technicy i inny średni personel, 4 Pracownicy biurowi, 5 Pracownicy usług i sprzedawcy, 6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, 7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, 9 Pracownicy przy pracach prostych.

¹¹⁶ W analizie kompetencji uwzględniono wyłącznie miejsca pracy zawierające informacje odnośnie poszukiwanych kompetencji i kwalifikacji. W skali województwa spośród 61,7 tys. ofert 47,4% zawierało przynajmniej jedną zdefiniowaną kompetencję.

wykształcenia¹¹⁷. Na 189 stanowisk pracy, co do których wymagano posiadania doświadczenia zawodowego, w przypadku 137 wymagano również posiadania odpowiednich kwalifikacji formalnych. Oznacza to, że w 72,5% przypadków konieczność posiadania doświadczenia zawodowego w którymś z wyżej wymienionych zawodów, wiązało się również z obligatoryjną koniecznością posiadania odpowiedniego wykształcenia.

Najszerszą, sprecyzowaną gamę oczekiwanych kompetencji, firmy i instytucje powiatu bielskiego prezentowały wobec techników i innego średniego personelu. W 50% anonsów rekrutacyjnych związanych z naborem reprezentanta tej grupy wielkich zawodów pojawił się wymóg dysponowania odpowiednimi kompetencjami i umiejętność uczenia się. Bardzo ważne w procesie rekrutacji pracowników z tej grupy zawodowej były również: kompetencje społeczne i obywatelskie (34,6%) oraz kursy i uprawnienia (34,3%).

3.4.4 Podaż pracy w powiecie bielskim

Podaż pracy w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego została zaprezentowana poprzez analizę dwóch zmiennych. Pierwsza zmienna charakteryzuje podaż pracy w ujęciu dziesięciu grup wielkich zawodów na poziomie powiatu w porównaniu do odnośnych danych na poziomie województwa. Druga odnosi się do prezentacji 20 zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób zarejestrowanych w powiatowych rejestrach osób bezrobotnych na tle danych wojewódzkich.

Tabela 92. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie bielskim na tle struktury województwa podlaskiego

	Nazwa grupy wielkiej	Liczba bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie podlaskim
1	7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	474	21,7%	21,9%
2	2_Specjaliści	292	13,4%	10,4%
3	3_Technicy i inny średni personel	274	12,6%	13,4%
4	5_Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	221	10,1%	12,2%
5	9_Pracownicy przy pracach prostych	141	6,5%	7,2%
6	8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	87	4,0%	4,7%
7	4_Pracownicy biurowi	58	2,7%	3,1%
8	6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	27	1,2%	2,1%
9	1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	10	0,5%	0,3%
10	0_Siły zbrojne	1	0,0%	0,0%
	Brak zawodu	595	27,3%	24,7%
	OGÓLEM	2180	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

W minionym roku w powiecie bielskim największa reprezentacja w strukturze osób bezrobotnych, w ujęciu grup wielkich zawodów, dotyczyła grupy **7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**. Grupa ta, podobnie jak w powiecie augustowskim i białostockim, generowała ponad 20% udział w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych. Kolejno najwięcej bezrobotnych

¹¹⁷ Współczynnik korelacji Pearsona dla dwóch zmiennych: posiadanie kompetencji informatycznych i posiadanie kompetencji posługiwania się językami obcymi wyniósł 0,940.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

zarejestrowanych było w ramach grupy 2 **Specjaliści** - 292 osoby. Wartość ta stanowiła 13,4% całej populacji zarejestrowanych osób bez pracy, czyli o 3 punkty procentowe więcej w porównaniu do danych wojewódzkich. W powiecie bielskim zanotowano natomiast niższy wskaźnik osób bezrobotnych w ramach trzeciej grupy wielkiej zawodów **Technicy i inny średni personel** – 0,8%.

Tabela 93. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu bielskiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego

LP	Zawód/ specjalność osoby bezrobotnej	Liczba bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie
1	522301_Sprzedawca S	114	5,2%	5,6%
2	331403_Technik ekonomista S	56	2,6%	1,8%
3	314207_Technik rolnik S	48	2,2%	1,2%
4	711202_Murarz S	41	1,9%	1,5%
5	722204_Ślusarz S	41	1,9%	2,0%
6	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	37	1,7%	1,1%
7	263102_Ekonomista	36	1,7%	0,7%
8	753105_Krawiec S	33	1,5%	1,5%
9	931301_Robotnik budowlany	31	1,4%	1,8%
10	235107_Pedagog	30	1,4%	0,6%
11	932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	29	1,3%	1,1%
12	751204_Piekarz S	27	1,2%	0,9%
13	515303_Robotnik gospodarczy	23	1,1%	1,1%
14	752205_Stolarz S	22	1,0%	1,1%
15	311504_Technik mechanik S	20	0,9%	1,6%
16	322002_Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	20	0,9%	0,5%
17	723105_Mechanik samochodów osobowych	19	0,9%	0,9%
18	911207_Sprzątaczką biurowa	19	0,9%	0,8%
19	242217_Specjalista administracji publicznej	15	0,7%	0,9%
20	432103_Magazynier	15	0,7%	0,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Powiat bielski w 2012 roku charakteryzował się największym udziałem *sprzedawców* wśród zawodów i specjalności w grupie bezrobotnych. Odnosząc się do wartości udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych, był on o 0,4% niższy niż na poziomie województwa. Największe różnice w zestawieniu dotyczyły zawodów *ekonomista* i *pedagog*, czyniąc je profesjami najbardziej nadreprezentowanymi względem województwa. W przypadku zawodu *ekonomista* wskaźnik nadwyżki przyjął wartość 1,0 punktu proc., zaś odnośnie *pedagoga* 0,8 punktu proc.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 94. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie bielskim

LP	Nazwa zawodu/ specjalności	Absolwenci 2012	Absolwenci 2013 (prognoza)
1	314207_Technik rolnik S	83	92
2	351203_Technik informatyk S	49	53
3	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	33	28
4	422402_Technik hotelarstwa S	27	50
5	322002_Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	24	23
6	331402_Technik agrobiznesu S	21	16
7	331403_Technik ekonomista S	17	45
8	311504_Technik mechanik S	16	18
9	311204_Technik budownictwa S	15	20
10	512002_Kucharz małej gastronomii S	9	10
11	751204_Piekarz S	6	2
12	751201_Cukiernik S	3	6
13	514101_Fryzjer S	2	7
14	752205_Stolarz S	2	5
15	713101_Malarz – taping S	2	2
16	711202_Murarz S	2	0
17	751105_Rzeźnik – wędliniarz S	0	6
18	721306_Blacharz samochodowy S	0	1
	Razem	311	384

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół oraz danych Kuratorium Oświaty w Białymstoku

W 2012 roku ponadgimnazjalne szkoły zawodowe powiatu bielskiego przygotowały do pracy zawodowej 311 przedstawicieli 18 profesji. Najwięcej osób - podobnie jak w skali całego województwa - dysponowało wykształceniem *technika rolnika* oraz *technika informatyka*. Najliczniej kształconą profesją w zasadniczych szkołach zawodowych był *mechanik pojazdów samochodowych*. Aspirację pracy w jednym z 2,1 tys. podlaskich podmiotów sekcji I PKD (gastronomia i zakwaterowanie) zgłoszą w najbliższych latach (w przeważającej mierze kontynuujący kształcenie na poziomie wyższym) *technicy hotelarstwa*. W połowie 2013 roku na lokalnym rynku pracy uaktywni się, potencjalnie, zwiększona podaż *techników ekonomistów*.

3.4.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym

Tabela 95. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie bielskim

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Lp	Kod i nazwa zawodu kształconego	Absolwenci 2012	Bezrobotni 30.06.2012	Bezrobotni 31.12.2012	Zmiana liczby bezrobotnych	Podaż (absolwenci + bezrobotni na k. roku)	Popyt (oferty pracy 2012)	Szansa na znalezienie pracy w zawodzie ¹¹⁸
1	752205_Stolarz S	2	12	17	5	19	14	74%
2	713101_Malarz – tapeciarsz S	2	3	1	-2	3	1	33%
3	711202_Murarz S	2	24	20	-4	22	11	32%
4	514101_Fryzjer S	2	13	12	-1	14	4	29%
5	512002_Kucharz małej gastronomii S	9	5	9	4	18	6	33%
6	751204_Piekarz S	6	17	21	4	27	7	26%
7	751201_Cukiernik S	3	5	9	4	12	1	8%
8	311504_Technik mechanik S	16	14	20	6	36	1	3%
9	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	33	30	43	13	76	2	3%
10	351203_Technik informatyk S	49	12	11	-1	60	2	3%
11	314207_Technik rolnik S	83	21	30	9	113	0	
12	422402_Technik hotelarstwa S	27	7	7	0	34	0	0%
13	322002_Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	24	12	12	0	36	0	
14	331402_Technik agrobiznesu S	21	5	7	2	28	0	
15	331403_Technik ekonomista S	17	38	45	7	62	0	0%
16	311204_Technik budownictwa S	15	8	9	1	24	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół

W celu określenia szans absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych na znalezienie pracy - w wyuczonej profesji na rynku lokalnym - dokonano zestawienia zidentyfikowanego popytu (rocznego wolumenu ogłoszeń) oraz podaży (liczby absolwentów oraz zarejestrowanych bezrobotnych). Iloraz popytu i podaży wyrażony w ujęciu procentowym przedstawia prawdopodobieństwo podjęcia pracy przez abiturienta na „otwartym” rynku zatrudnienia (strona popytowa nie obejmuje miejsc pracy dostępnych w rekrutacjach zamkniętych – naborze pracowników bez upublicznienia informacji o wolnych etatach). W tabeli zaprezentowano ponadto zmianę liczby bezrobotnych (dysponujących zawodem kształconym w analizowanym powiecie) pomiędzy końcem I i II półrocza 2012 roku. Znaczący przyrost liczby zarejestrowanych w PUP pozwala na przypuszczenie, że część młodych absolwentów zasilila szeregi bezrobotnych na rynku lokalnym. W grupie kształconych zawodów w powiecie bielskim najlepsza sytuacja na rynku zatrudnienia 2012 roku dotyczyła *stolarzy* (74% prawdopodobieństwo pozyskania angażu). Na tle edukowanych profesji relatywnie niezłe perspektywy znalezienia pracy posiadali *murarze* (32%). Wśród zawodów cechujących się znaczną liczbą absolwentów szczególnie niepokojąca sytuacja na rynku pracy wystąpiła w przypadku *mechaników pojazdów samochodowych*, profesji, która pomiędzy czerwcem i grudniem zanotowała widoczny przyrost osób poszukujących pracy. Brak miejsc pracy, przy jednoczesnym znaczącym strumieniu podaży edukacyjnej, nie spowodował zwiększenia zarejestrowanych bezrobotnych wśród *techników hotelarstwa* czy

¹¹⁸ W przypadku *technika rolnika*, *technika agrobiznesu* oraz *technika żywienia i gospodarstwa domowego*, zawodów masowo absorbowanych przez indywidualne, rodzinne gospodarstwa rolne (zawodów, na które popyt nie jest identyfikowalny na rynku ogłoszeń) zrezygnowano z określenia szans na znalezienie pracy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

techników informatyków (zapewne ze względu na kontynuację przez te osoby ścieżki kształcenia na poziomie szkół wyższych).

3.4.6 Zróźnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym

Zbiory informacji z poziomu lokalnego (powiatowego) o liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie, liczbie absolwentów konkretnego zawodu oraz wolumenie miejsc pracy adresowanych do przedstawicieli danej profesji pozwoliły na skatalogowanie trzech typów zawodów: deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Tabela 96. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie bielskim

Typ	Kod i nazwa zawodu	Liczba ofert 2012	Podaż pracy 2012	Wskaźnik
Zawody DEFICYTOWE	816029_Operator urządzeń przetwórstwa owocowo – warzywnego	101	2	0,19
	515303_Robotnik gospodarczy	120	23	0,19
	411004_Technik prac biurowych S	89	11	0,15
	751103_Przetwórca ryb	50	3	0,09
	722307_Operator obrabiarek skrawających	48	1	0,09
	411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	44	0	0,09
	332203_Przedstawiciel handlowy	44	4	0,08
	524902_Doradca klienta	43	3	0,08
	541307_Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	25	0	0,05
	722390_Pozostali ustawiacze i operatorzy obrabiarek do	19	0	0,04
Zawody ZRÓWNOWAŻONE	522301_Sprzedawca S	89	114	-0,05
	931301_Robotnik budowlany	46	31	0,03
	911207_Sprzątaczką biurową	14	19	-0,01
	962990_Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie	5	2	0,01
	932101_Pakowacz	2	5	-0,01
	711502_Cieśla S	2	5	-0,01
	311303_Technik elektryk S	5	2	0,01
	712501_Monter / składacz okien	6	4	0,00
	621002_Robotnik leśny	6	4	0,00
	432103_Magazynier	15	15	0,00
Zawody NADWYŻKOWE	314207_Technik rolnik S	0	131	-0,26
	331403_Technik ekonomista S	0	73	-0,14
	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	2	70	-0,13
	351203_Technik informatyk S	2	62	-0,12
	322002_Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	0	44	-0,09
	422402_Technik hotelarstwa S	0	38	-0,07
	263102_Ekonomista	0	36	-0,07
	311504_Technik mechanik S	1	36	-0,07
	753105_Krawiec S	0	33	-0,06
	711202_Murarz S	11	43	-0,06

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Szczególnie pozytywne (dodatnie) wartości wskaźnika sytuacji zawodów w powiecie bielskim dotyczyły w 2012 roku reprezentantów profesji *operator urządzeń przetwórstwa owocowo – warzywnego, robotnik gospodarczy i technik prac biurowych*. Na dwa ostatnie zawody należy jednak patrzeć przez pryzmat dofinansowywania stanowisk pracy przez powiatowe urzędy pracy. W 2012r. 78,7% zidentyfikowanych miejsc pracy dla techników prac biurowych oraz 35% zidentyfikowanych miejsc pracy dla robotników gospodarczych było de facto miejscami aktywizacji zawodowej w formie stażu. Jest wielce prawdopodobne, iż w pozostałym zakresie stanowiska pracy również były dofinansowane ze środków publicznych (np. w formie robót publicznych lub prac interwencyjnych). Z faktem tym wiąże się domniemanie, iż wielkość popytu na te kategorie pracowników jest mocno powiązana z istnieniem możliwości dofinansowania przez powiatowy urząd pracy, a utrata takiej możliwości spowoduje spadek popytu.

Wśród zawodów zrównoważonych cechujących się jednocześnie relatywnie dużą skalą popytu i podaży znaleźli się *sprzedawca* oraz *robotnik budowlany i sprzątaczką biurowa*. Listę zawodów nadwyżkowych w tym ziemskim powiecie generowali niemal wyłącznie absolwenci zasadniczych szkół zawodowych i techników. W większości przypadków brak praktycznie jakiegokolwiek zidentyfikowanego popytu na rynku ogłoszeń dostępnych publicznie stawał kształconych absolwentów w skrajnie trudnej sytuacji (nikłego prawdopodobieństwa na znalezienie angażu w lokalnej przestrzeni gospodarczej). Charakterystycznym akcentem w powiecie bielskim stał się *ekonomista*. Zawód ten wymagający wykształcenia wyższego pojawił się na lokalnym rynku pracy jako nadwyżkowy.

3.5. Powiat grajewski

3.5.1 Potencjał powiatowego rynku pracy

W powiecie grajewskim zatrudnionych było w końcu 2011 roku 12,1 tys. osób (3,6% wszystkich pracujących w województwie podlaskim). Dyslokacja zatrudnienia w ujęciu klasycznej triady sektorów pracy (rolnictwo – przemysł i budownictwo – usługi) przedstawia się następująco: 47% – 21% - 32% (układ ten w skali województwa wygląda zaś tak oto: 37% – 20% – 43%).¹¹⁹ Rozkład grajewski informuje o nadreprezentacji – na tle i tak agrarnego regionu – osób utrzymujących się z pracy w sektorze pierwotnym. Poziom zarobków w analizowanej jednostce jest wyraźnie wyższy niż w innych częściach administracyjnego Podlasia – przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2011 roku wynosiło 3476 zł (stanowiło 109,4% płacy podlaskiej i 95,9% poziomu krajowego; wyższe płace występują jedynie w powiecie bielskim).¹²⁰ Wysoki poziom średniej płacy w powiecie jest zasługą dwóch koncernów mających swą siedzibę w Grajewie (Mlekoop, Pfeiderer).

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2012 roku w tej jednostce statystycznej europejskiej nomenklatury NUTS 4¹²¹ wynosiła 22,5% i była tradycyjnie najwyższa w całym województwie (wskaźnik podlaski: 14,6%). W przeciągu czterech ostatnich lat, od przedkryzysowego 2008 roku¹²², ta podstawowa miara kondycji rynku pracy znacząco się zwiększyła - o 6,2 punktu procentowego.¹²³ W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grajewie zauważa się z jednej strony wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych: 61,7% poszukujących zatrudnienia figuruje w miejscowym rejestrze od ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat. Z drugiej strony notuje się najwyższy w regionie odsetek osób dysponujących prawem do zasiłku (16,1%).¹²⁴

W ujęciu statystyki sektorowej przedsiębiorstw funkcjonujących w powiecie grajewskim, spośród 2,9 tys. firm zarejestrowanych w analizowanej jednostce najwięcej podmiotów gospodarczych operuje w następujących działach: *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (0,7 tys. firm), *roboty budowlane specjalistyczne* (0,2 tys.), *transport lądowy oraz transport rurociągowy* (0,2 tys.), *uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową* (0,2 tys.). Łącznie w tych czterech dominujących działach PKD koncentruje się 43,7% wszystkich lokalnych przedsiębiorstw.

¹¹⁹ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Pracujący, zatrudnieni i przeciętne zatrudnienie według PKD 2007*, ostatnia aktualizacja 15.11.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=257669&p

¹²⁰ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Wynagrodzenia*, ostatnia aktualizacja 16.07.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.dims?p_id=259943&p_token=0.43713810343783255

¹²¹ NUTS to pięciostopniowa klasyfikacja jednostek statystycznych obowiązująca w Unii Europejskiej. W przypadku Polski poziomy tej klasyfikacji obejmują: państwo (NUTS 1), województwa (NUTS 2), podregiony (grupy powiatów) – NUTS 3, powiaty (NUTS 4) oraz gminy (NUTS 5).

¹²² Za symboliczną datę początku ostatniego międzynarodowego kryzysu gospodarczego przyjmuje się 15 września 2008 roku, dzień w którym amerykański bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił bankructwo, a wartość firm notowanych w Nowym Jorku (mierzona indeksem Dow Jones) zmniejszyła się tego dnia o 4,4%.

¹²³ *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s.3., *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2008*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2008, s.3.

¹²⁴ Zob. tabela 14, *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s. 33.

Specyfikę profilu działalności gospodarczej w powiecie grajewskim, wykorzystując dane GUS, można przedstawić prezentując działy gospodarcze, w których – na tle potencjału województwa – występuje największy odsetek podmiotów. W poniższej tabeli wyeksponowano 6 najsilniej reprezentowanych w powiecie grajewskim, na tle Podlasia, działów PKD.¹²⁵

Tabela 97 Działy PKD wyróżniające się w powiecie grajewskim na tle województwa

Dział PKD	Nazwa działu	Liczba podmiotów	% zasobów województwa
01	uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	175	6,4
84	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	58	5,3
47	handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	704	4,2
93	działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna	45	4,2
23	produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	23	4,1
96	pozostała indywidualna działalność usługowa	105	4,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gospodarczy koloryt powiatu grajewskiego konstituują liczne podmioty funkcjonujące w sektorze pierwszym gospodarki – rolnictwie. Powiat sąsiadujący z województwem warmińsko-mazurskim cechuje się również relatywnie znaczącą liczbą jednostek władzy publicznej odpowiedzialnych za administrację i wdrażanie polityki społeczno-gospodarczej.

Symptodem zachodzących przeobrażeń lokalnego rynku gospodarczego (bądź konserwacji endemicznej mapy gospodarczej), a jednocześnie wskaźnikiem aktualnych trendów na polu przedsiębiorczości w powiecie grajewskim, są dane GUS o liczbie nowo zarejestrowanych podmiotach gospodarczych w ostatnich trzech latach. Na tle województwa największy odsetek nowych działalności uruchomiono w następujących działach PKD: *uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową* (6,3% wszystkich w województwie podlaskim; nominalnie 20 podmiotów), *roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej* (4,9%; 10 firm), *produkcja mebli* (4,4%; 12 firm).¹²⁶

3.5.2 Popyt na pracę w powiecie grajewskim

Spśród 61,7 tys. miejsc pracy, co do których upubliczniono oferty pracy w 2012 roku w województwie podlaskim, w powiecie grajewskim pojawiły się 1473 ogłoszenia o pracę, za pośrednictwem których poszukiwano 1516 pracowników. Zapotrzebowanie na pracowników w analizowanej jednostce w stosunku do roku poprzedzającego – na tle sytuacji w

¹²⁵ Do analizy włączono działy PKD, które w danym powiecie posiadają reprezentację więcej niż 10 działających podmiotów.

¹²⁶ Obliczenia własne na podstawie kategorii *Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej*, przyrost w latach 2009-2011, pominięto działy w których powstało mniej niż 10 podmiotów; ostatnia aktualizacja danych 30.03.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=259731

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

województwie¹²⁷ – nieco wzrosło, nominalnie o 43 miejsca pracy (2,9%). Generalnie, zdecydowana większość miejsc pracy dotyczyła pojedynczego, wolnego stanowiska zatrudnienia – 1451 ogłoszeń (98,5% zidentyfikowanych w powiecie). Występowały także oferty informujące o występowaniu od dwóch do dziesięciu wolnych miejsc pracy (17 ofert; 1,5% zidentyfikowanych w powiecie).

Tabela 98. Miejsca pracy zidentyfikowane w powiecie grajewskim w przekroju podmiotów rekrutujących

Powiat grajewski				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie 2012	
2012		2011		I kw.		II kw.		III kw.		IV kw.			
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Źródło Miejsc pracy

Powiatowy Urząd Pracy	1214	80,1	1179	80	350	89,3	335	80,7	309	75,4	220	73,6	19460	31,6
Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	176	11,6	185	12,6	24	6,1	36	8,7	61	14,9	55	18,4	12698	20,6
Ogólnokrajowe internetowe serwisy pośrednictwa pracy	98	6,5	45	3,1	11	2,8	34	8,2	30	7,3	23	7,7	15911	25,8
Ochotnicze Hufce Pracy	24	1,6	20	1,4	7	1,8	8	1,9	8	2,0	1	0,3	345	0,6
Prasa regionalna	4	0,3	39	2,6	-	-	2	0,5	2	0,5	-	-	12067	19,6
Biura Karier	-	-	5	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	1171	1,9
Razem	1516	100	1473	100	392	100	415	100	410	100	299	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012 roku w powiecie grajewskim, w stosunku do roku poprzedzającego, struktura kanałów poszukiwania pracowników nie zmieniła się radykalnie. W tym ziemskim powiecie, podobnie jak w roku 2011, nadal kluczową funkcję upublicznienia anonsów zatrudnienia pełnił powiatowy urząd pracy, w którym odnaleźć można było osiem z dziesięciu wszystkich dostępnych – w wolnym naborze – miejsc pracy. Zmalało nieco znaczenie lokalnych e-serwisów, które zanotowały spadek w stosunku do 2011r. informacji o wolnych miejscach pracy na poziomie 1 pkt. procentowego. Wzrosło natomiast znaczenie ogólnokrajowych, internetowych serwisów pośrednictwa pracy, z 3,1% do 6,5%, czyli ponad dwukrotnie. W porównaniu z sytuacją w województwie, w analizowanej jednostce terytorialnej niewielki udział w dysponowaniu informacją o wolnych miejscach pracy posiadają ogólnopolskie e-serwisy pośrednictwa pracy, jednak w odróżnieniu od wielu innych powiatów, w grajewskim znaczenie tego źródła rośnie. Na Podlasiu ogólnopolskie e-serwisy generują niemal 26% informacji o wolnych miejscach pracy, w powiecie grajewskim jedynie 6,5%. Praktycznie zanika skłonność miejscowych pracodawców do rekrutowania zasobów pracy przy wykorzystaniu regionalnych mediów prasowych. Trend ten zapewne nie ulegnie odwróceniu w kontekście spadku nakładów i wolumenu sprzedaży dzienników regionalnych.¹²⁸

¹²⁷ W województwie podlaskim w roku 2011 pojawiły się oferty dotyczące 56 550 wolnych miejsc pracy, zaś w 2012 roku 61 652 wolnych miejsc pracy (regionalny popyt w 2012 roku stanowi więc 109,0% popytu z roku poprzedzającego).

¹²⁸ Sprzedaż największych 22 dzienników regionalnych w 2012 roku w Polsce spadła względem 2011 roku średnio o 11%. Skala regresu wolumenu sprzedaży podlaskich dzienników była jeszcze głębsza: Gazeta

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 99. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie grajewskim w ujęciu grup wielkich zawodów

Powiat grajewski				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie 2012	
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012		N	%
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	522	34,4	468	31,8	184	46,9	130	31,3	126	30,7	82	27,4	11589	18,8
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	219	14,4	233	15,8	28	7,1	67	16,1	81	19,8	43	14,4	14345	23,3
9_Pracownicy przy pracach prostych	198	13,1	173	11,7	47	12	74	17,8	51	12,4	26	8,7	5369	8,7
3_Technicy i inny średni personel	177	11,7	179	12,2	42	10,7	41	9,9	50	12,2	44	14,7	8322	13,5
4_Pracownicy biurowi	146	9,6	163	11,1	49	12,5	37	8,9	32	7,8	28	9,4	4312	7,0
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	124	8,2	108	7,3	19	4,8	43	10,4	34	8,3	28	9,4	3917	6,4
2_Specjaliści	85	5,6	111	7,5	17	4,3	14	3,4	20	4,9	34	11,4	10048	16,3
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy	39	2,6	25	1,7	6	1,5	5	1,2	16	3,9	12	4,0	3092	5,0
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy	6	0,4	12	0,8	-	-	4	1	-	-	2	0,7	328	0,5
0_Siły zbrojne	-	-	1	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
99_Bez zawodu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	330	0,5
Razem	1516	100	1473	100	392	100	415	100	410	100	299	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zapoznając się z ofertami pracy ze względu na specyfikę zawodową poszukiwanych kandydatów do pracy w ujęciu grup wielkich zawodów widocznych jest kilka, interesujących prawidłowości. W 2012 roku najwięcej ogłoszeń było skierowanych do grupy **5 pracownicy usług i sprzedawcy** – aż co trzecie, w dalszej kolejności pojawiły się oferty dla reprezentantów grupy **7 robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 14,4% powiatowej puli. W porównaniu do struktury zapotrzebowania na pracowników w roku poprzedzającym odnotować należy niewielki spadek zapotrzebowania na reprezentantów takich kategorii pracowników jak **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (nominalnie 14 miejsc pracy), **pracownicy biurowi** (nominalnie 17 miejsc pracy) i **specjaliści** (nominalnie 26 miejsc pracy). Wzrósł za to popyt na **pracowników usług i sprzedawców** (nominalnie o 54 miejsca pracy), **pracowników przy pracach prostych** (nominalnie o 25 miejsc pracy) oraz **operatorów i monterów maszyn i urządzeń** (nominalnie o 16 miejsc pracy).

Przegląd danych w ujęciu kwartalnym informuje o grupach wielkich zawodów poszukiwanych cyklicznie, ze zbliżonym wolumenem popytu w każdym z kwartałów (**technicy i inny średni personel**) oraz tych ofertowanych ze zmienną intensywnością: **pracownicy usług i sprzedawcy** oraz **pracownicy biurowi** – kumulacja popytu w I półroczu; **pracownicy przy pracach prostych** oraz **operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** - kumulacja popytu w II i III kwartale).

Współczesna – spadek rządu 14,5% (średnia sprzedaż w 2012 roku na poziomie 10 tys. egz.), Kurier Poranny – 20,3% (8,2 tys. egz.). Obliczenia własne na podstawie danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy.

Na tle sytuacji regionalnej, w analizowanej jednostce terytorialnej niewielki udział w strukturze popytu przypada na przedstawicieli grupy 2 **specjaliści**. O ile na administracyjnym Podlasiu ten aglomerat zawodów absorbuje 16% zgłaszanego popytu, to w powiecie grajewskim wyrażnie mniej – 5,6% miejsc pracy dostępnych na rynku lokalnym i popyt na tę kategorie pracowników spadł w stosunku do roku 2011 o 1,9 pkt. proc.

Tabela 100. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów z uwzględnieniem ofert stażu finansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Grajewie

Liczba zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie	w tym oferty stażu

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

	N	%	N	%
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	522	100,0	172	33,0%
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	219	100,0	30	13,7%
9 Pracownicy przy pracach prostych	198	100,0	83	41,9%
3 Technicy i inny średni personel	177	100,0	64	36,2%
4 Pracownicy biurowi	146	100,0	99	67,8%
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	124	100,0	18	14,5%
2 Specjaliści	85	100,0	24	28,2%
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy i handlu	39	100,0	0	0,0%
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	6	100,0	3	50,0%
Ogółem	1516	100,0	493	32,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy).

W ujęciu ogólnym, w 2012r. na terenie powiatu grajewskiego, wśród miejsc pracy kierowanych do poszczególnych z poszukiwanych grup zawodowych, prawie jedną trzecią stanowiły miejsca aktywizacji zawodowej w postaci stażu. Łącznie staże stanowiły w tym powiecie 32,5% ogółu zidentyfikowanych miejsc pracy.

Największy udział staży wśród ofert informujących o wolnych miejscach pracy zanotowano w grupie zawodowej **pracowników biurowych** – 67,8%; **rolników, ogrodników, leśników i rybaków** – 50,0% (ale nominalnie tylko 3 oferty) oraz **pracowników przy pracach prostych** – 41,9%.

Staże są realizowane bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, co oznacza że miejsce stażu nie powinno być traktowane jako miejsce pracy *sensu stricto*. Jest to miejsce aktywizacji zawodowej, które zgodnie z definicją ma przyczynić się do nabycia przez bezrobotnego umiejętności praktycznych poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy. Jednakże miejsce stażu może stanowić potencjalne miejsce pracy. Dla tego typu programów aktywizacji liczona jest efektywność zatrudnieniowa¹²⁹, która pokazuje prawdopodobieństwo

¹²⁹ Efektywność zatrudnieniowa (wskaźnik ponownego zatrudnienia w programie) liczona jest jako udział procentowy osób, które podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu stażu, w liczbie osób, które ukończyły staż.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

otrzymania zatrudnienia po zakończeniu stażu. Jeżeli osoba odbywająca staż, po jego zakończeniu została zatrudniona w miejscu odbywania stażu, należy przyjąć, iż miejsce stażu stało się miejscem pracy.¹³⁰

W powiecie grajewskim zanotowano wysoki udział ofert w stażu w ogóle ofert objęcia wolnego stanowiska pracy w grupie **pracowników przy pracach prostych** (41,9%). Grupa ta obejmuje zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana przez przedstawicieli zawodów należących do tej kategorii wymaga zastosowania prostych narzędzi i ograniczonej własnej inicjatywy oraz oceny. W tej sytuacji można byłoby się zastanawiać nad zasadnością organizowania staży w zawodach, które obejmuje grupa. Z drugiej strony w tego rodzaju zawodach, czego przykładem jest *911205 pracownik pomocniczy obsługi hotelowej (s)* odbywa się kształcenie zawodowe. Ponadto, część zawodów znajdujących się w grupie **pracowników przy pracach prostych**, np.: zawód taki jak *931301 Robotnik budowlany* w rzeczywistości wymaga wyższego poziomu wiedzy i mogłaby być sklasyfikowana na poziomie wyższym, równym np. *515303 Robotnikowi gospodarczemu* sklasyfikowanemu w grupie **5 pracowników usług i sprzedawców**.

Tabela 101. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie grajewskim

Miejsce Pracy		Źródło Miejsc Pracy									
Powiat grajewski		Powiatowy Urząd Pracy		Ochotnicze Hufce Pracy		Prasa regionalna		Ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy		Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	522	34,4	415	79,5	10	1,9	-	-	30	5,7	67	12,8
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	219	14,4	178	81,3	2	0,9	-	-	5	2,3	34	15,5
9_Pracownicy przy pracach prostych	198	13,1	169	85,4	8	4,0	4	2,0	-	-	17	8,6
3_Technicy i inny średni personel	177	11,7	134	75,7	1	0,6	-	-	16	9,0	26	14,7
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	124	8,2	116	93,5	1	0,8	-	-	2	1,6	5	4,0
4_Pracownicy biurowi	146	9,6	140	95,9	2	1,4	-	-	1	0,7	3	2,1
2_Specjaliści	85	5,6	49	57,6	-	-	-	-	18	21,2	18	21,2
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	39	2,6	7	17,9	-	-	-	-	26	66,7	6	15,4
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	6	0,4	6	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-

Za osobę która podjęła pracę, uważa się osobę, która w trakcie odbywania stażu lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w stażu podjęła zatrudnienie, przyjmuje się, że tak się stało, jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie wyrejestrowała się z powiatowego urzędu pracy lub jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się w PUP.

¹³⁰ Efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła w skali województwa, w 2012r. 67,1% i wzrosła w porównaniu do 2011r. o 16,6%. Wskaźnik ten pokazuje prawdopodobną liczbę wszystkich podjęć pracy – nie tylko w miejscu odbywania stażu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Razem	1516	100	1214	-	24	-	4	-	98	-	176	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zestawienie źródeł miejsc pracy ze skalą popytu na reprezentantów dziesięciu grup wielkich zawodów pozwala na ukazanie kanałów rekrutacji specjalizujących się w poszukiwaniu określonej kategorii zawodów. W powiecie grajewskim, jak w większości podlaskich powiatów, dominującą pozycję na rynku ogłoszeniowym pełni Powiatowy Urząd Pracy. Z tego też powodu trudno jest rozważać jakąkolwiek specjalizację źródeł miejsc pracy. Dla każdej niemal bowiem kategorii pracowników lokalny urząd pracy dysponuje największą liczbą ofert miejsc pracy. Wyjątkiem jest jedynie kategoria **przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników**. W tym przypadku jako źródło specjalizujące się w publikowaniu ogłoszeń o wolnych miejscach pracy należy wymienić ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy, w których pojawiło się 66,7% wszystkich zidentyfikowanych w powiecie.

W przypadku powiatu grajewskiego można jednak zauważyć, iż w trzech grupach zawodowych: **pracowników usług i sprzedawców, techników i innego średniego personelu** oraz **specjalistów**, swoją określoną pozycję zaznaczyły również inne źródła, a mianowicie internetowe: lokalne i ogólnokrajowe. W pierwszej z wymienionych grup zawodowych 18,5% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy pojawiło się w źródłach internetowych (ogólnokrajowych 5,7%, lokalnych 12,8%). W drugiej 23,7% również w źródłach internetowych (ogólnokrajowych 9,0%, lokalnych 14,7%), a w trzeciej aż 42,4% w źródłach internetowych (ogólnokrajowych i lokalnych po 21,2%).

Tabela 102. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie grajewskim

Powiat grajewski				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012							
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

TOP 20 zawodów

515303_Robotnik gospodarczy	151	10,0	261	17,7	101	25,8	33	8,0	4	1,0	13	4,3
522301_Sprzedawca S	102	6,7	74	5,0	42	10,7	38	9,2	7	1,7	15	5,0
411004_Technik prac biurowych S	58	3,8	53	3,6	27	6,9	16	3,9	-	-	15	5,0
712204_Posadzkarz S	38	2,5	51	3,5	6	1,5	14	3,4	11	2,7	7	2,3
911207_Sprzątaczką biurowa	37	2,4	26	1,8	13	3,3	18	4,3	2	0,5	4	1,3
332203_Przedstawiciel handlowy	32	2,1	24	1,6	7	1,8	9	2,2	6	1,5	10	3,3
512001_Kucharz S	24	1,6	13	0,9	7	1,8	5	1,2	4	1,0	8	2,7
931301_Robotnik budowlany	24	1,6	40	2,7	1	0,3	2	0,5	16	3,9	5	1,7
921401_Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	23	1,5	8	0,5	1	0,3	22	5,3	-	-	-	-
832202_Kierowca samochodu dostawczego	20	1,3	9	0,6	5	1,3	6	1,4	5	1,2	4	1,3
531104_Opiekunka dziecięca domowa	22	1,5	9	0,6	1	0,3	5	1,2	10	2,4	6	2,0

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

514101_Fryzjer S	18	1,2	12	0,8	8	2,0	6	1,4	-	-	4	1,3
432103_Magazynier	19	1,3	16	1,1	2	0,5	14	3,4	-	-	3	1,0
411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	20	1,3	36	2,4	10	2,6	5	1,2	4	1,0	1	0,3
833203_Kierowca samochodu ciężarowego	19	1,3	32	2,2	5	1,3	7	1,7	6	1,5	1	0,3
524902_Doradca klienta	18	1,2	5	0,3	-	-	5	1,2	9	2,2	4	1,3
325905_Opiekunka dziecięca S	12	0,8	17	1,2	6	1,5	1	0,2	-	-	5	1,7
513101_Kelner S	16	1,1	8	0,5	6	1,5	3	0,7	2	0,5	5	1,7
941201_Pomoc kuchenna	14	0,9	16	1,1	5	1,3	2	0,5	-	-	7	2,3
334390_Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	15	1,0	7	0,5	4	1,0	3	0,7	6	1,5	2	0,7
Pozostałe zawody	834	55,0	756	51,3	135	34,4	201	48,4	318	77,6	180	60,2
Razem	1516	100	1473	100	392	100	415	100	410	100	299	100

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W roku 2012 najbardziej poszukiwanymi zawodami w powiecie grajewskim byli *robotnik gospodarczy* (10,0% zdefiniowanego popytu) i *sprzedawca* (6,7% zdefiniowanego popytu). W przypadku tych również zawodów, można stwierdzić, iż nastąpiło największe w odniesieniu do pozostałych, przewartościowanie popytu w stosunku do zapotrzebowania na pracę w roku poprzedzającym. Popyt na *robotników gospodarczych* spadł w stosunku do 2011r. niemal o połowę – 42,1% (nominalnie 110 miejsc pracy), w odniesieniu zaś do *sprzedawców* popyt w 2012r. wzrósł w stosunku do 2011r. o 37,8% (nominalnie 28 miejsc pracy).

W 2012 roku zwiększyło się dosyć znacząco poszukiwanie *sprzątaczek biurowych, przedstawicieli handlowych, kucharzy, pomocniczych robotników przy konserwacji terenów zieleni, kierowców samochodów dostawczych, opiekunek domowych*. Opozycyjnie znaczący spadek popytu dał się zauważyć w przypadku *posadzkarzy, robotników budowlanych, pozostałych pracowników obsługi biurowej, kierowców samochodu ciężarowego*.

Popyt na *robotników gospodarczych* jest cechą charakterystyczną, wyróżniającą powiat grajewski spośród innych powiatów. Po pierwsze ze względu na wysoki wskaźnik udziału w ogólnej liczbie miejsc pracy (10,0% w 2012r. i aż 17,7% w 2011r.), po drugie ze względu na kumulację tego popytu w I kwartale roku, co może wskazywać na znaczące zainteresowanie pracodawców tą kategorią pracowników ze względu na możliwość dofinansowania stanowiska pracy ze środków Funduszu Pracy. Wprowadzie analiza popytu na *robotników gospodarczych* w powiecie grajewskim wskazuje na stosunkowo niski udział ofert stażu w liczbie miejsc pracy dla tej kategorii pracowników (25,4%), można się jednak spodziewać, iż wśród miejsc pracy zgłoszonych do PUP wiele dotyczyło subsydiowania miejsca pracy za pośrednictwem takich form jak: prace interwencyjne, roboty publiczne.

Podobna sytuacja wystąpiła w przypadku kilku innych zawodów: *sprzedawców, techników prac biurowych, sprzątaczek biurowych*, w przypadku których kumulacja popytu

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

przypadła na I i II kwartał, czyli okres, w którym urzędy pracy rozdysponowują posiadane środki Funduszu Pracy.

Dwadzieścia najbardziej pożądanых zawodów generowało 45% wszystkich rozpoznanych miejsc pracy w powiecie grajewskim.

Tabela 103. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie grajewskim (N>10)

Powiat grajewski			
Powiatowy Urząd Pracy		Pozostałe źródła	
N	%	N	%

Kod i nazwa zawodu

531104_Opiekunka dziecięca domowa	1	0,1	21	7
522301_Sprzedawca S	114	9,4	17	5,6
524902_Doradca klienta	2	0,2	17	5,6
332203_Przedstawiciel handlowy	21	1,7	12	4
522103_Właściciel małego sklepu	-	-	12	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Bez pośrednictwa powiatowego urzędu pracy poszukiwano 302 pracowników. Instytucje poszukujące pracowników w powiecie grajewskim zgłosiły zapotrzebowanie m.in. na 21 *opiekunek dziecięcych* oraz 17 *doradców klienta* i 17 *sprzedawców*. W przypadku popytu na *właścicieli małego sklepu* były to jedyne oferty dla przedstawicieli tej profesji w analizowanej jednostce terytorialnej. Należy również wyjaśnić, iż zidentyfikowany popyt na *właścicieli małego sklepu* związany był z poszukiwaniem na terenie województwa podlaskiego franczyzobiorców. Relatywnie dużo propozycji pracy poza miejscowym PUP adresowano do *przedstawicieli handlowych*.

Tabela 104. Sezonowość popytu w powiecie grajewskim na poziomie zawodów i specjalności

	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w I kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w II kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
515303 Robotnik gospodarczy	169	101	59,8	921401 Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	24	22	91,7
411090 Pozostali pracownicy obsługi biurowej	20	10	50,0	911207 Sprzątaczką biurowa	38	18	47,4
931205 Robotnik drogowy	14	8	57,1	432103 Magazynier	20	14	70,0

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

				816003 Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego S	10	10	100,0
				813133 Operator urzędzeń mieszających	10	10	100,0
				711202 Murarz S	13	7	53,8
				932909 Pomocnik mleczarski	12	7	58,3
				932101 Pakowacz	8	7	87,5
				712101 Dekarz S	9	6	66,7
				712303 Tynkarz	8	6	75,0
	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w III kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w IV kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
712204 Posadzkarz S	45	18	40,0	941201 Pomoc kuchenna	17	7	41,2
931301 Robotnik budowlany	25	17	68,0	228103 Farmaceuta – farmacja apteczna	13	10	76,9
531104 Opiekunka dziecięca domowa	22	10	45,5	712604 Monter instalacji i urządzeń sanitarnych S	9	8	88,9
524902 Doradca klienta	19	10	52,6				
334390 Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	15	6	40,0				
531190 Pozostali opiekunowie dziecięcy	13	8	61,5				
932909 Pomocnik mleczarski	12	5	41,7				
818901 Operator urzędzeń do paletyzacji	10	10	100,0				
753303 Szwaczka	10	10	100,0				
334306 Technik administracji S	10	5	50,0				

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Konglomerat danych zaprezentowany w czteroelementowym układzie przedstawia listy zawodów ofertowanych sezonowo, tzn. takich, na które w danym kwartale 2012 roku pojawił się popyt przewyższający 40% rocznego wolumenu ogłoszeń adresowanych do wskazanej profesji. W skali powiatu do wybitnie sezonowych zawodów (w przypadku których co najmniej 2/3 wszystkich ofert pojawiło się w jednym kwartale) zaliczają się w II kwartale: *robotnik pomocniczy przy konserwacji terenów zieleni* (91,7%), *magazynier* (70%), *operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego* (100%), *operator urzędzeń mieszających* (100%), *pakowacz* (87,5%), *dekarz* (66,7%), *tynkarz* (75,0%), *brukarz* (75,0%). W III kwartale do zawodów sezonowych zaliczają się: *robotnik budowlany* (68%), *operator urzędzeń do paletyzacji* (100%) oraz *szwaczka* (100%). Natomiast w IV kwartale: *farmaceuta-farmacja apteczna* (76,9%), *monter instalacji i urządzeń sanitarnych* (88,9%).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Z mniejszym natężeniem sezonowość wykazywało kilka innych zawodów. W pierwszych miesiącach roku, tradycyjnie, środki publiczne w dyspozycji PUP umożliwiły znaczącą skalę publikowania ogłoszeń dla takich zawodów jak: *robotnik gospodarczy, pozostali pracownicy obsługi biurowej, robotnik drogowy*. W II kwartale sezonowość wykazały również takie zawody jak: *sprzątaczką biurową, murarz, pomocnik mleczarski*. W trzecim kwartale: *posadźkarz, opiekunka dziecięca domowa, doradca klienta, pozostali pracownicy administracyjni sekretarze biura zarządu, pomocnik mleczarski, technik administracji*. W czwartym kwartale zaś *pomoc kuchenna*.

W przypadku zawodów o marginalnym kwartalnym popycie na poziomie lokalnym (liczba ofert niższa niż 5) nie należy identyfikować danego zawodu jako sezonowego *in corpore*, zawodu generalnie (typowo) poszukiwanego w dłuższym odstępie czasu w stałych kwartałach.

Należy podkreślić, iż omówione przypadki zwiększonego popytu na pracę są wyrazem zastosowanego podejścia do sezonowości w badaniu. Należy pamiętać, iż potwierdzeniem sezonowości popytu na zawody jest jego powtarzalność w tych samych okresach roku, co należałoby potwierdzić kilkuletnią obserwacją. Na sezonowość identyfikowaną w powiecie może mieć wpływ fakt, iż w pierwszych miesiącach roku, tradycyjnie, środki publiczne w dyspozycji PUP (sposobność subsydiowania zatrudnienia przez urzędy pracy) umożliwiły znaczącą skalę publikowania ogłoszeń kierowanych do wymienionych kategorii pracowników. W przypadku zawodów o marginalnym kwartalnym popycie na poziomie lokalnym (liczba ofert niższa niż 5), nie należy identyfikować danego zawodu jako sezonowego *in corpore*, zawodu generalnie (typowo) poszukiwanego w dłuższym odstępie czasu w stałych kwartałach.

Tabela 105. Miejsca pracy w powiecie grajewskim w przekroju działów gospodarki¹³¹

Lp	Dział PKD	N	%	Lp	Dział PKD	N	%
1	47 - handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	57	3,8	5	22 - produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	14	0,9
2	97 - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	41	2,7	6	32 Pozostała produkcja wyrobów	11	0,7
3	43 Roboty budowlane specjalistyczne	24	1,6	7	46 - handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	11	0,7
4	20 Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	14	0,9	8	45 - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	10	0,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W powiecie grajewskim, w grupie miejsc pracy zidentyfikowanych pod względem działu gospodarki, w którym dominującą działalność realizuje podmiot poszukujący pracowników, najwięcej ogłoszeń pojawiło się w segmencie *handlu detalicznego, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi*: 57 ogłoszeń zatrudnienia. Podobnie jak w całym województwie, znaczące zapotrzebowanie nowych zasobów pracy

¹³¹ W tabeli zaprezentowano działy PKD, w których wśród zidentyfikowanych miejsc pracy w roku 2012 poszukiwano w danym powiecie co najmniej 10 pracowników (należy zaznaczyć, że cecha „dział PKD” została przypisana do 35,9% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w województwie – w przypadku pozostałych nie ustalono tego związku).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

wystąpiło w grupie firm koncentrujących się na *handlu (detalicznym i hurtowym)* – w analizowanej jednostce na pułapie 78 ofert (dział 45, 46 i 47). Potwierdzeniem industrialnego kolorytu powiatu stały się zgłoszone zapotrzebowania na nowych pracowników w działach 20, 22 oraz 32 *produkcja chemikaliów, produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych, pozostała produkcja*. W powiecie grajewskim nie pojawiła się ani jedna oferta pracy w dziale 85 *edukacja*, w którym to - w skali administracyjnego Podlasia - odnotowano 1,3 tys. rozpoznanych ogłoszeń zatrudnienia (czwarty wolumen w województwie).

3.5.3. Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy

Tabela 106. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie grajewskim¹³²

	Powiat		Kod grupy wielkiej																
	grajewski		1		2		3		4		5		7		8		9		
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
Kompetencje i umiejętności																			
Doświadczenie Zawodowe	174	64,9	31	17,8	20	11,5	28	16,1	5	2,9	61	35,1	18	10,3	5	2,9	6	3,4	
Kwalifikacje formalne (wykształcenie)	161	60,1	23	14,3	29	18,0	21	13,0	7	4,3	39	24,2	15	9,3	22	13,7	5	3,1	
Cechy Osobowe	142	53,0	21	14,8	24	16,9	21	14,8	2	1,4	49	34,5	14	9,9	2	1,4	9	6,3	
Kompetencje społeczne i obywatelskie	100	37,3	25	25,0	18	18,0	17	17,0	1	1,0	35	35,0	3	3,0	-	-	1	1,0	
Inicjatywność i przedsiębiorczość	69	25,7	16	23,2	11	15,9	13	18,8	3	4,3	17	24,6	6	8,7	2	2,9	1	1,4	
Kursy\ Uprawnienia	65	24,3	5	7,7	14	21,5	19	29,2	1	1,5	6	9,2	6	9,2	14	21,5	-	-	
Kompetencje informatyczne	63	23,5	6	9,5	21	33,3	11	17,5	4	6,3	21	33,3	-	-	-	-	-	-	
Kompetencje\umiejtność uczenia się	17	6,3	-	-	3	17,6	3	17,6	-	-	8	47,1	3	17,6	-	-	-	-	
Porozumiewanie się w językach obcych	16	6,0	1	6,3	11	68,8	2	12,5	1	6,3	1	6,3	-	-	-	-	-	-	
Kompetencje matematyczno-techniczne	7	2,6	2	28,6	3	42,9	1	14,3	1	14,3	-	-	-	-	-	-	-	-	
Porozumiewanie się w języku ojczystym	1	0,4	-	-	1	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Razem	268	-	32	-	34	-	42	-	8	-	80	-	29	-	31	-	12	-	

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Jakiegolwiek wymagania kompetencyjne w przypadku powiatu grajewskiego zidentyfikowano w przypadku 268 stanowisk pracy. W analizowanej jednostce terytorialnej najbardziej cenioną przez pracodawców cechą pracowniczą w 2012 roku było posiadanie doświadczenia zawodowego. Prawie 65% stanowisk pracy spośród zidentyfikowanych pod względem wymogów kompetencyjnych, zawierało to kryterium.¹³³ Na drugim miejscu uplasowało się wymaganie dotyczące posiadania odpowiedniego wykształcenia (60,1%).

¹³² Klucz kodów grup wielkich zawodów: 0 Siły zbrojne, 1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 2 Specjaliści, 3 Technicy i inny średni personel, 4 Pracownicy biurowi, 5 Pracownicy usług i sprzedawcy, 6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, 7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, 9 Pracownicy przy pracach prostych.

¹³³ W analizie kompetencji uwzględniono wyłącznie miejsca pracy zawierające informacje odnośnie poszukiwanych kompetencji i kwalifikacji. W skali województwa spośród 61,7 tys. ofert 47,4% zawierało przynajmniej jedną zdefiniowaną kompetencję.

Głębsza analiza w zakresie zidentyfikowanej sytuacji pokazuje, iż wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był rozproszony pomiędzy 174 zawodami, spośród których najczęściej dotyczył: *pracowników usług i sprzedawców* - 61 wskazań, *przedstawicieli władz publicznych i kierowników* - 31, *techników i inny średni personel* - 28, *specjalistów* - 20 oraz *robotników przemysłowych i rzemieślników* - 18. W pozostałych przypadkach ten wymóg kompetencyjny pojawiał się od pięciu do sześciu razy w ogólnej liczbie stanowisk pracy podlegających ofertowaniu. Wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był ściśle skorelowany z wymogiem posiadania odpowiednich kwalifikacji formalnych¹³⁴. Na 174 stanowisk pracy, co do których wymagano posiadania doświadczenia zawodowego, w przypadku 161 wymagano również posiadania odpowiedniego wykształcenia. Oznacza to, że w 92,5% przypadków konieczność posiadania doświadczenia zawodowego w którymś z wyżej wymienionych zawodów wiązała się również z obligatoryjną koniecznością posiadania odpowiednich kwalifikacji formalnych.

Najszerszą, sprecyzowaną gamę oczekiwanych kompetencji, firmy i instytucje powiatu grajewskiego prezentowały wobec *specjalistów*. W prawie 70% ogłoszeń rekrutacyjnych związanych z naborem reprezentanta tej grupy wielkich zawodów pojawił się wymóg porozumiewania się w językach obcych. Bardzo ważne w procesie rekrutacji pracowników z tej grupy zawodowej były również: kompetencje matematyczno-techniczne (42,9%) oraz kompetencje informatyczne (33,3%).

3.5.4 Podaż pracy w powiecie grajewskim

Podaż pracy w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego została zaprezentowana poprzez analizę dwóch zmiennych. Pierwsza zmienna charakteryzuje podaż pracy w ujęciu dziesięciu grup wielkich zawodów na poziomie powiatu w porównaniu do odnośnych danych na poziomie województwa. Druga odnosi się do prezentacji 20 zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób zarejestrowanych w powiatowych rejestrach osób bezrobotnych na tle danych wojewódzkich.

Tabela 107. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie grajewskim na tle struktury województwa podlaskiego

¹³⁴ Współczynnik korelacji Pearsona dla dwóch zmiennych: posiadanie kompetencji informatycznych i posiadanie kompetencji posługiwania się językami obcymi wyniósł 0,940.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

	Nazwa grupy wielkiej	Liczba bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie podlaskim
1	7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	985	24,0%	21,9%
2	3_Technicy i inny średni personel	702	17,1%	13,4%
3	5_Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	460	11,2%	12,2%
4	2_Specjaliści	311	7,6%	10,4%
5	9_Pracownicy przy pracach prostych	155	3,8%	7,2%
6	6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	109	2,7%	2,1%
7	8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	107	2,6%	4,7%
8	4_Pracownicy biurowi	77	1,9%	3,1%
9	1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	6	0,1%	0,3%
10	0_Siły zbrojne	2	0,0%	0,0%
	Brak zawodu	1198	29,1%	24,7%
	OGÓLEM	4112	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Powiat grajewski w analizie struktury bezrobotnych, w ujęciu grup wielkich zawodów na tle danych wojewódzkich, wykazał najwyższy udział grupy 7 **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**. Odsetek tej grupy w analizowanym okresie był o 2,1 punktu procentowego wyższy niż wynika z uśrednionych danych wojewódzkich. Druga pod względem ilości osób zarejestrowanych w ramach grup wielkich zawodów była grupa 3 **Technicy i inny średni personel**. Warto zaznaczyć, że w przypadku tej grupy wielkiej zawodów uwidoczniła się istotna różnica (+3,7 punktu procentowego) w porównaniu ze zagregowaną informacją z 17 powiatów województwa podlaskiego. Trzecia grupa wielka zawodów - najliczniej reprezentowana - to grupa 5 **Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**. Ich liczba w 2012 roku osiągnęła wartość 460, co stanowiło 11,2% wszystkich osób zarejestrowanych we wskazanym czasie. Udział bezrobotnych w powiecie względem danych zbiorczych z 17 powiatów był o 1 punkt procentowy niższy. Analizowana jednostka obszaru administracyjnego charakteryzowała się mniejszą partycypacją osób zarejestrowanych w urzędzie pracy względem województwa w grupie 2 **Specjaliści**, grupie 0 **Siły zbrojne**, grupie 9 **Pracownicy przy pracach prostych** oraz grupie 5 **Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**.

Tabela 108. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu grajewskiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego

LP	Zawód/ specjalność osoby bezrobotnej	Liczba bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie
1	522301_Sprzedawca S	174	4,2%	5,6%
2	722204_Ślusarz S	139	3,4%	2,0%
3	314207_Technik rolnik S	122	3,0%	1,2%
4	331403_Technik ekonomista S	120	2,9%	1,8%
5	711202_Murarz S	89	2,2%	1,5%
6	751204_Piekarz S	88	2,1%	0,9%
7	322002_Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	82	2,0%	0,5%
8	311504_Technik mechanik S	81	2,0%	1,6%

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

9	515303_Robotnik gospodarczy	73	1,8%	1,1%
10	753105_Krawiec S	73	1,8%	1,5%
11	723105_Mechanik samochodów osobowych	58	1,4%	0,9%
12	931301_Robotnik budowlany	56	1,4%	1,8%
13	722314_Tokarz w metalu	45	1,1%	0,6%
14	512001_Kucharz S	40	1,0%	1,1%
15	514101_Fryzjer S	38	0,9%	0,8%
16	512002_Kucharz małej gastronomii S	34	0,8%	0,8%
17	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	32	0,8%	1,1%
18	311204_Technik budownictwa S	29	0,7%	0,7%
19	351203_Technik informatyk S	29	0,7%	0,5%
20	611104_Rolnik upraw polowych	29	0,7%	0,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Największy odsetek osób w ramach poszczególnych zawodów i specjalności w strukturze bezrobotnych w analizowanym powiecie w 2012 roku stanowili *sprzedawcy*. Ich reprezentacja w populacji osób bez pracy wyniosła 174 osoby i była o 1,4 punktu proc. niższa niż średnia wartość w tym zawodzie w całym województwie. Nie jest to jedyny w ramach powiatu przykład zawodu/specjalności, której przedstawiciele stanowią mniejszy odsetek niż wynika z danych wojewódzkich. Trend ten dotyczy także *robotnika budowlanego* oraz *kucharza*.

W powiecie grajewskim są natomiast nadreprezentowane takie zawody jak *ślusarz*, *technik rolnik* i *technik ekonomista*.

Tabela 109. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie grajewskim

LP	Nazwa zawodu/ specjalności	Absolwenci 2012	Absolwenci 2013 (prognoza)
1	322002_Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	49	49
2	351203_Technik informatyk S	44	62
3	314207_Technik rolnik S	43	37
4	311504_Technik mechanik S	38	35
5	311512_Technik mechanizacji rolnictwa S	25	21
6	311204_Technik budownictwa S	23	16
7	541415_Technik ochrony fizycznej osób i mienia	23	15
8	343403_Technik organizacji usług gastronomicznych S	20	0
9	325905_Opiekunka dziecięca S	18	18
10	422402_Technik hotelarstwa S	16	19
11	325509_Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	14	0
12	522305_Technik handlowiec S	13	14
13	512002_Kucharz małej gastronomii S	13	12
14	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	8	3
15	514101_Fryzjer S	7	11
16	522301_Sprzedawca S	6	6
17	751204_Piekarz S	6	0
18	722204_Ślusarz S	5	2
19	751105_Rzeźnik – wędliniarz S	4	0
20	741201_Elektromechanik	3	2
21	741203_Elektromechanik pojazdów samochodowych S	3	0
22	613003_Rolnik S	2	9
23	712603_Monter instalacji gazowych S	2	0
24	732301_Introligator	1	5

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

25	741103_Elektryk	1	0
26	711202_Murarz S	1	0
27	742102_Monter – elektronik S	1	0
28	333107_Technik logistyki S	0	28
29	314203_Technik hodowca koni S	0	18
30	512001_Kucharz S	0	2
31	751201_Cukiernik S	0	1
	Razem	389	385

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół oraz danych Kuratorium Oświaty w Białymstoku

W 2012 r. ponadgimnazjalne szkoły zawodowe powiatu grajewskiego przygotowały do pracy zawodowej 389 przedstawicieli 27 profesji. Dominujące grono osób - podobnie jak w skali całego województwa - dysponowało wykształceniem *technika rolnika, technika żywienia i gospodarstwa domowego* oraz *technika informatyka*. Najliczniej kształconą profesją w zasadniczych szkołach zawodowych był *kucharz małej gastronomii*. Aspirację pracy w jednym z 2,1 tys. podlaskich podmiotów sekcji I PKD (zakwaterowanie i gastronomia) zgłoszą w najbliższych latach (w znacznej mierze kontynuujący kształcenie na poziomie wyższym) *technicy hotelarstwa* oraz *technicy organizacji usług gastronomicznych*. W połowie 2013 roku na lokalnym rynku pracy potencjalnie uaktywni się zwiększona podaż *techników logistyków*.

3.5.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym

Tabela 110. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie grajewskim

Lp	Kod i nazwa zawodu kształconego	Absolwenci 2012	Bezrobotni 30.06.2012	Bezrobotni 31.12.2012	Zmiana liczby bezrobotnych	Podaż (absolwenci + bezrobotni na k. roku)	Popyt (oferty pracy 2012)	Szansa na znalezienie pracy w zawodzie ¹³⁵
1	522301_Sprzedawca S	6	62	63	1	69	169	100%
2	514101_Fryzjer S	7	16	21	5	28	21	75%
3	325905_Opiekunka dziecięca S	18	3	3	0	21	19	90%
4	711202_Murarz S	1	28	38	10	39	13	33%
5	741103_Elektryk	1	0	4	4	5	1	20%
6	741203_Elektromechanik pojazdów samochodowych S	3	5	10	5	13	3	23%
7	751204_Piekarz S	6	32	47	15	53	7	13%
8	751105_Rzeźnik – wędliniarz S	4	11	14	3	18	1	6%
9	311504_Technik mechanik S	38	52	40	-12	78	8	10%
10	722204_Ślusarz S	5	54	80	26	85	6	7%
11	512002_Kucharz małej gastronomii S	13	6	15	9	28	1	4%
12	314207_Technik rolnik S	43	48	57	9	100	2	2%
13	322002_Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	49	28	48	20	97	1	1%

¹³⁵ W przypadku *technika rolnika, technika agrobiznesu, technika żywienia i gospodarstwa domowego* oraz *rolnika*, zawodów masowo absorbowanych przez indywidualne, rodzinne gospodarstwa rolne (zawodów, na które popyt nie jest identyfikowalny na rynku ogłoszeń) zrezygnowano z określenia szans na znalezienie pracy według przyjętego wzoru.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

14	351203_Technik informatyk S	44	16	28	12	72	0	0%
15	311512_Technik mechanizacji rolnictwa S	25	3	8	5	33	0	0%
16	311204_Technik budownictwa S	23	7	17	10	40	0	0%
17	541415_Technik ochrony fizycznej osób i mienia	23	0	0	0	23	0	0%
18	343403_Technik organizacji usług gastronomicznych S	20	11	16	5	36	0	0%
19	422402_Technik hotelarstwa S	16	10	21	11	37	0	0%
20	325509_Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	14	0	1	1	15	0	0%
21	522305_Technik handlowiec S	13	2	12	10	25	1	4%
22	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	8	10	16	6	24	2	8%
23	741201_Elektromechanik	3	0	4	4	7	3	43%
24	613003_Rolnik S	2	4	6	2	8	0	
25	712603_Monter instalacji gazowych S	2	0	0	0	2	0	0%
26	732301_Introligator	1	0	1	1	2	0	0%
27	742102_Monter – elektronik S	1	0	0	0	1	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół

W celu określenia szans absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych na znalezienie pracy - w wyuczonej profesji na rynku lokalnym - dokonano zestawienia zidentyfikowanego popytu (rocznego wolumenu ogłoszeń) oraz podaży (liczby absolwentów oraz zarejestrowanych bezrobotnych). Iloraz popytu i podaży wyrażony w ujęciu procentowym przedstawia prawdopodobieństwo podjęcia pracy przez abiturienta na „otwartym” rynku zatrudnienia (strona popytowa nie obejmuje miejsc pracy dostępnych w rekrutacjach zamkniętych – naborze pracowników bez upublicznienia informacji o wolnych etatach). W tabeli zaprezentowano ponadto zmianę liczby bezrobotnych (dysponujących zawodem kształconym w analizowanym powiecie) pomiędzy końcem I i II półrocza 2012 roku. Znaczący przyrost liczby zarejestrowanych w PUP pozwala na przypuszczenie, że część młodych absolwentów zasiliła szeregi bezrobotnych na rynku lokalnym. W grupie kształconych zawodów w powiecie grajewskim najlepsza sytuacja na rynku zatrudnienia 2012 roku dotyczyła *sprzedawców* (100% prawdopodobieństwo pozyskania angażu: liczba miejsc pracy była większa niż osób bez pracy oraz absolwentów w tym „uniwersalnym” zawodzie). Na tle edukowanych profesji bardzo duże szanse znalezienia pracy posiadały *opiekunki dziecięce* (90% szans - przy jednoczesnym niezwiększeniu się liczby zarejestrowanych bezrobotnych). Dobre perspektywy zatrudnienia rysowały się również w przypadku fryzjerów (75% prawdopodobieństwo pozyskania zatrudnienia). Wśród zawodów cechujących się znaczną liczbą absolwentów szczególnie niepokojąca sytuacja na rynku pracy wystąpiła w przypadku *techników handlowców*, profesji, która pomiędzy czerwcem i grudniem zanotowała widoczny przyrost osób poszukujących pracy. Brak miejsc pracy przy jednoczesnym znaczącym strumieniu podaży edukacyjnej nie spowodował zwiększenia zarejestrowanych bezrobotnych wśród *techników ochrony fizycznej osób i mienia* czy *techników bezpieczeństwa i higieny pracy*.

3.5.6 Zróznicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym

Zbiory informacji z poziomu lokalnego (powiatowego) o liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie, liczbie absolwentów konkretnego zawodu oraz wolnienie miejsc pracy adresowanych do przedstawicieli danej profesji pozwoliły na skatalogowanie trzech typów zawodów: deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Tabela 111. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie grajewskim

Typ	Kod i nazwa zawodu	Liczba ofert 2012	Podaż pracy 2012	Wskaźnik
Zawody DEFICYTOWE	515303_Robotnik gospodarczy	169	73	0,17
	411004_Technik prac biurowych S	79	18	0,11
	712204_Posadzkarz S	45	6	0,07
	332203_Przedstawiciel handlowy	33	1	0,06
	921401_Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów	24	0	0,04
	832202_Kierowca samochodu dostawczego	23	4	0,03
	531104_Opiekunka dziecięca domowa	22	3	0,03
	411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	20	1	0,03
	524902_Doradca klienta	19	0	0,03
	911207_Sprzątaczką biurową	38	22	0,03
Zawody ZRÓWNOWAŻONE	522301_Sprzedawca S	131	180	-0,09
	512001_Kucharz S	27	40	-0,02
	325905_Opiekunka dziecięca S	19	28	-0,02
	753303_Szwaczka	10	15	-0,01
	513101_Kelner S	18	21	-0,01
	931205_Robotnik drogowy	14	11	0,01
	742201_Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych	2	5	-0,01
	514202_Kosmetyczka	5	2	0,01
	341205_Pracownik socjalny	2	5	-0,01
	962990_Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie	4	1	0,01
Zawody NADWYŻKOWE	314207_Technik rolnik S	2	165	-0,29
	722204_Ślusarz S	6	144	-0,25
	322002_Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	1	131	-0,23
	331403_Technik ekonomista S	0	120	-0,22
	311504_Technik mechanik S	8	119	-0,20
	751204_Piekarz S	7	94	-0,16
	711202_Murarz S	13	90	-0,14
	351203_Technik informatyk S	0	73	-0,13
	753105_Krawiec S	3	73	-0,13
	723105_Mechanik samochodów osobowych	5	58	-0,10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Szczególnie pozytywne (dodatnie) wartości wskaźnika sytuacji zawodów w powiecie grajewskim dotyczyły w 2012 roku reprezentantów profesji segmentu sprzedaży i marketingu (*robotnik gospodarczy, technik prac biurowych i posadzkarz*). Przedstawiciele tych profesji

zorientowani na znalezienie pracodawcy dysponowali komfortem porównywania (selekcji) ofert rekrutacyjnych. Jednakże w przypadku dwóch pierwszych zawodów obraz dużego popytu jest zaburzony ze względu na duży udział środków publicznych w dofinansowaniu miejsc pracy dla tej kategorii pracowników. Z grupy zawodów najniższych kwalifikacji (kod zawodu rozpoczynający się cyfrą 9) w analizowanej jednostce terytorialnej optymistyczne perspektywy zatrudnienia (znacząca przewaga ogłoszeń pracy w stosunku do wolumenu podaży) objęły *sprzątaczkę biurową* oraz *pomocniczych robotników przy konserwacji terenów zieleni*. Wśród zawodów zrównoważonych cechujących się jednocześnie relatywnie dużą skalą popytu i podaży znaleźli się *sprzedawca*, *kucharz*, *opiekunka dziecięca*. Listę zawodów nadwyżkowych w tym ziemskim powiecie generowali przede wszystkim absolwenci szkół zawodowych, zasadniczych i techników; brak praktycznie jakiegokolwiek zidentyfikowanego popytu na rynku ogłoszeń dostępnych publicznie w skrajnie trudnej sytuacji (nikłego prawdopodobieństwa na znalezienie angażu w lokalnej przestrzeni gospodarczej) stawiał – licznie edukowanych – *techników rolników*, *ślusarzy* i *techników żywienia gospodarstwa domowego*.

3.6. Powiat hajnowski

3.6.1 Potencjał powiatowego rynku pracy

W powiecie hajnowskim zatrudnionych było w końcu 2011 roku 13,2 tys. osób (4,0% wszystkich pracujących w województwie podlaskim). Dyslokacja zatrudnienia w ujęciu klasycznej triady sektorów pracy (rolnictwo – przemysł i budownictwo – usługi) przedstawia się następująco: 34% – 30% - 36% (układ ten w skali województwa wygląda zaś tak oto: 37% – 20% – 43%).¹³⁶ Rozkład hajnowski informuje o żywotnym znaczeniu dla lokalnego rynku sektora przetwórczego: w przemyśle i budownictwie pracuje tutaj 30% zatrudnionych (na administracyjnym Podlasiu wyższy odsetek występuje jedynie w Suwałkach). Poziom zarobków w analizowanej jednostce jest zbliżony do poziomu regionalnego – przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2011 roku wynosiło 3130 zł (stanowiło 98,5% płacy podlaskiej i 86,4% płacy krajowej).¹³⁷

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2012 roku w tej jednostce statystycznej europejskiej nomenklatury NUTS 4¹³⁸ wynosiła 13,2%, czyli mniej niż w skali regionu (14,6%). W przeciągu czterech ostatnich lat, od przedkryzysowego 2008 roku¹³⁹, ta podstawowa miara kondycji rynku pracy zwiększyła radykalnie - o 5,0 punktu

¹³⁶ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Pracujący, zatrudnieni i przeciętne zatrudnienie według PKD 2007*, ostatnia aktualizacja 15.11.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=257669&p

¹³⁷ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Wynagrodzenia*, ostatnia aktualizacja 16.07.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.dims?p_id=259943&p_token=0.43713810343783255

¹³⁸ NUTS to pięciostopniowa klasyfikacja jednostek statystycznych obowiązująca w Unii Europejskiej. W przypadku Polski poziomy tej klasyfikacji obejmują: państwo (NUTS 1), województwa (NUTS 2), podregiony (grupy powiatów) – NUTS 3, powiaty (NUTS 4) oraz gminy (NUTS 5).

¹³⁹ Za symboliczną datę początku ostatniego międzynarodowego kryzysu gospodarczego przyjmuje się 15 września 2008 roku, dzień w którym amerykański bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił bankructwo, a wartość firm notowanych w Nowym Jorku (mierzona indeksem Dow Jones) zmniejszyła się tego dnia o 4,4%.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

procentowego.¹⁴⁰ W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Hajnówce zauważa się niski udział osób młodych (do 25 roku życia): 18,3% (niższy występuje jedynie w białostockim PUP).¹⁴¹ Opozycyjnie w rejestrze poszukujących zatrudnienia figuruje znaczący – na tle regionu (23,2%) – odsetek mieszkańców powyżej 50 roku życia (25,6%).

W ujęciu statystyki sektorowej przedsiębiorstw funkcjonujących w powiecie hajnowskim, spośród 2,9 tys. firm zarejestrowanych w analizowanej jednostce, najwięcej podmiotów gospodarczych operuje w następujących działach: *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (418 firm), *produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania* (266), *działalność organizacji członkowskich* (197), *roboty budowlane specjalistyczne* (188). Łącznie w tych czterech dominujących działach PKD koncentruje się 36,7% wszystkich lokalnych przedsiębiorstw.

Specyfikę profilu działalności gospodarczej w powiecie hajnowskim, wykorzystując dane GUS, można przedstawić prezentując działy gospodarcze, w których – na tle potencjału województwa – występuje największy odsetek podmiotów. W poniższej tabeli wyeksponowano sześć reprezentowanych najsilniej w powiecie hajnowskim, na tle Podlasia, działów PKD.¹⁴²

Tabela 112 Działy PKD wyróżniające się w powiecie hajnowskim na tle województwa

Dział PKD	Nazwa działu	Liczba podmiotów	% zasobów województwa
16	produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	266	19,6
55	zakwaterowanie	31	7,6
02	leśnictwo i pozyskiwanie drewna	64	7,2
91	działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą	10	6,8
79	działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane	16	6,1
90	działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką	26	5,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gospodarczy koloryt powiatu hajnowskiego konstrytuują liczne podmioty wykorzystujące potencjał naturalny obszaru. Kompleks Puszczy Białowieskiej, po pierwsze, umożliwia występowanie silnie reprezentowanego sektora producentów wyrobów z drewna (20% wszystkich podlaskich podmiotów gospodarczych z działu nr 16 egzystuje właśnie tutaj), po drugie, pozytywnie wpływa na rozwój branży turystycznej (dział 55 i 79). Wyróżnikiem powiatu, co wynika m.in. ze zorganizowanej aktywności mniejszości

¹⁴⁰ *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s.3., *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2008*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2008, s.3.

¹⁴¹ Zob. tabela 14, *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s. 33.

¹⁴² Do analizy włączono działy PKD, które w danym powiecie posiadają reprezentację minimum 10 podmiotów.

białoruskiej i ukraińskiej zamieszkującej powiat, jest rozbudowana sieć podmiotów sektora kultury (działy: 90 i 91).

Symptomem zachodzących przeobrażeń lokalnego rynku gospodarczego (bądź konserwacji endemicznej mapy gospodarczej), a jednocześnie wskaźnikiem aktualnych trendów na polu przedsiębiorczości w powiecie hajnowskim, są dane GUS o liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w ostatnich trzech latach. Na tle województwa największy odsetek nowych działalności uruchomiono w następujących działach PKD: *wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych* (12,6% wszystkich w województwie podlaskim; nominalnie 11 podmiotów), *produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania* (11,5%; 33 firmy), *uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową* (11,0%; 63 podmioty).¹⁴³

3.6.2 Popyt na pracę w powiecie hajnowskim

Spośród 61,7 tys. miejsc pracy upublicznionych w 2012 roku w województwie podlaskim, 1192 dotyczyły powiatu hajnowskiego (1,9% wszystkich). Zapotrzebowanie na pracowników w analizowanej jednostce w stosunku do roku poprzedzającego – na tle sytuacji w województwie¹⁴⁴ – praktycznie nie uległo zmianie (w 2011r. w powiecie hajnowskim zidentyfikowano 1154 miejsca pracy). Największa liczba wolnych miejsc pracy została zidentyfikowana w I kwartale 2012r. Znaczący spadek popytu na pracowników zanotowano w IV kwartale roku, w którym uwidoczniły się oferty o jedynie 166 miejscach pracy (13,9% rocznej puli hajnowskiego popytu). Regres ów z pewnością przyczynił się w pewnej mierze do zwiększenia stopy bezrobocia w tym ziemskim powiecie (z 11,4% na koniec czerwca do 13,2% na koniec grudnia). Generalnie, zdecydowana większość miejsc pracy - 1118 dotyczyła pojedynczego, wolnego stanowiska zatrudnienia (93,8% ogłoszeń), ale występowały także oferty informujące o występowaniu od dwóch do sześciu wakujących miejsc pracy (66 ofert).

Tabela 113. Miejsca pracy zidentyfikowane w powiecie hajnowskim w przekroju podmiotów rekrutujących

Powiat hajnowski				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Woj. podlaskie	
2012		2011		I kw.		II kw.		III kw.		IV kw.		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Źródło Miejsc pracy

Powiatowy Urząd Pracy	1007	84,4	970	84,0	363	84,8	244	86,8	277	87,4	123	74,1	19460	31,6
Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	65	5,4	41	3,6	13	3,0	15	5,3	15	4,7	22	13,3	12698	20,6
Ogólnokrajowe internetowe serwisy pośrednictwa pracy	58	4,9	52	4,5	14	3,3	18	6,4	13	4,1	13	7,8	15911	25,8
Prasa regionalna	33	2,8	51	4,4	23	5,4	1	0,4	4	1,3	5	3,0	12067	19,6

¹⁴³ Obliczenia własne na podstawie kategorii *Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej*, przyrost w latach 2009-2011, pominięto działy w których powstało mniej niż 10 podmiotów; ostatnia aktualizacja danych 30.03.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=259731

¹⁴⁴ W województwie podlaskim w roku 2011 pojawiło się 56 550 ofert, zaś w 2012 roku 61 652 (regionalny popyt w 2012 roku stanowi więc 109,0% popytu z roku poprzedzającego).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Ochotnicze Hufce Pracy	21	1,8	32	2,8	10	2,3	3	1,1	5	1,6	3	1,8	345	0,5
Biura Karier	8	0,7	8	0,7	5	1,2	-	-	3	0,9	-	-	1171	1,9
Razem	1192	100	1154	100	428	100	281	100	317	100	166	100	61652	100

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012 roku w powiecie hajnowskim, w stosunku do roku poprzedzającego, struktura kanałów poszukiwania pracowników radykalnie się nie zmieniła. Podobnie jak w roku 2011, nadal kluczową funkcję upublicznienia anonsów zatrudnienia pełnił powiatowy urząd pracy, w którym odnaleźć można było informacje o 84,4% wolnych miejscach pracy, około ośmiu z dziesięciu wszystkich dostępnych – w wolnym naborze – miejsc pracy. W porównaniu z sytuacją w województwie, w analizowanej jednostce terytorialnej niewielki udział wśród źródeł miejsc pracy posiadają ogólnopolskie e-serwisy pośrednictwa zatrudnienia. O ile na Podlasiu generują one jedną z największych liczb ogłoszeń (25,8% wszystkich), o tyle w powiecie hajnowskim stanowią jedynie 4,9% lokalnego popytu na pracę. Należy jednak podkreślić, iż udział ten choć mały w skali województwa, jest i tak znacząco wyższy w porównaniu do wielu innych powiatów. Praktycznie zanika skłonność miejscowych pracodawców do rekrutowania zasobów pracy przy wykorzystaniu regionalnych mediów prasowych (jedynie 33 oferty pracy pojawiły się w prasie). Trend ten zapewne nie ulegnie odwróceniu w kontekście spadku nakładów i wolumenu sprzedaży dzienników regionalnych.¹⁴⁵ Jednak w powiecie hajnowskim, odmiennie niż w wielu innych powiatach ziemskich, prasa regionalna zaznaczyła się w jakiś sposób osiągając niemal trzyprocentowy udział w kolportażu ogłoszeń o wolnych miejscach pracy.

Tabela 114. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie hajnowskim w ujęciu grup wielkich zawodów

Powiat hajnowski				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie	
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	330	27,7	264	22,9	137	32,0	66	23,5	70	22,1	57	34,3	11589	18,8
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	258	21,6	433	37,5	124	29,0	52	18,5	61	19,2	21	12,7	14345	23,3
4_Pracownicy biurowi	180	15,1	98	8,5	40	9,3	50	17,8	59	18,6	31	18,7	4312	7,0
2_Specjaliści	115	9,6	49	4,2	35	8,2	30	10,7	33	10,4	17	10,2	10048	16,3
9_Pracownicy przy pracach prostych	131	11,0	110	9,5	36	8,4	31	11	47	14,8	17	10,2	5369	8,7
3_Technicy i inny średni personel	98	8,2	104	9	33	7,7	27	9,6	26	8,2	12	7,2	8322	13,5
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	61	5,1	79	6,8	16	3,7	21	7,5	16	5,0	8	4,8	3917	6,4
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy	17	1,4	14	1,2	7	1,6	3	1,1	5	1,6	2	1,2	3092	5,0
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy	2	0,2	3	0,3	-	-	1	0,4	-	-	1	0,6	328	0,5

¹⁴⁵ Sprzedaż największych 22 dzienników regionalnych w 2012 roku w Polsce spadła względem 2011 roku średnio o 11%. Skala regresu wolumenu sprzedaży podlaskich dzienników była jeszcze głębsza: Gazeta Współczesna – spadek rzędu 14,5% (średnia sprzedaż w 2012 roku na poziomie 10 tys. egz.), Kurier Poranny – 20,3% (8,2 tys. egz.). Obliczenia własne na podstawie danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

0. Siły zbrojne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	330	0,5		
Razem	1192	100	1154	100	428	100	281	100	317	100	166	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zapoznając się z ofertami pracy ze względu na specyfikę zawodową poszukiwanych kandydatów do pracy w ujęciu grup wielkich zawodów można zauważyć kilka interesujących prawidłowości. W 2012 roku najwięcej ogłoszeń było skierowanych do grupy **5 pracownicy usług i sprzedawcy** – 27,7%, w dalszej kolejności pojawiły się oferty dla reprezentantów grupy **7 robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – co piąte z powiatowej puli. W porównaniu do struktury zapotrzebowania na pracowników w roku poprzedzającym odnotować należy widoczny regres anonsów zatrudnienia skierowanych do reprezentantów tej ostatniej kategorii (**grupa 7**): nominalnie 175 miejsc pracy mniej, w roku poprzednim było ponad 40% więcej. Znacząco wzrósł natomiast popyt na **pracowników biurowych** – o 83,7% (nominalnie 82 miejsca pracy). Należy jednak mieć na uwadze, iż popyt na pracowników biurowych może być ściśle związany z dostępnością środków Funduszu Pracy dystrybuowanych przez powiatowe urzędy pracy, umożliwiających pozyskanie dofinansowania miejsca pracy lub tworzenie miejsc aktywizacji zawodowej. W wymienionej grupie zawodowej staże posiadały 51,7% udział w liczbie miejsc pracy oferowanych jej przedstawicielom.

Pozytywnie należy natomiast ocenić wzrost popytu na **specjalistów** – o 134,7% (nominalnie 66 miejsc pracy). Wzrost popytu na pracowników, aczkolwiek nie tak znaczący, zanotowano również w grupie **pracowników usług i sprzedawców** – o 25,0% (nominalnie 66 miejsc pracy). W tej grupie zawodowej notowano jednak spory udział staży - 29,4% w liczbie miejsc pracy oferowanych jej przedstawicielom.

Przegląd danych w ujęciu kwartalnym informuje o grupach wielkich zawodów poszukiwanych cyklicznie, ze zbliżonym wolumenem popytu w każdym z kwartałów (**pracownicy biurowi, pracownicy przy pracach prostych**) oraz tych ofertowanych ze zmienną intensywnością (**pracownicy usług i sprzedawcy, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – kumulacja popytu w I półroczu). Na tle sytuacji regionalnej, w analizowanej jednostce terytorialnej zanotowano większy niż w przypadku wielu innych powiatów ziemskich, udział **specjalistów** w strukturze popytu na pracę. Chociaż w analizowanym powiecie wyniósł on 9,6% i był niższy niż na administracyjnym Podlasiu - 16,3%, to osiągnął on znacznie wyższy poziom w odniesieniu do takich powiatów jak: kolneński (3,3%), sejneński (4,3%), łomżyński (5,8%) czy moniecki (5,8%).

Tabela 115. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów z uwzględnieniem miejsc stażu finansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Hajnówce

Liczba zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie	w tym oferty stażu

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

	N	%	N	%
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	330	100,0	97	29,4%
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	258	100,0	20	7,8%

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

4 Pracownicy biurowi	180	100,0	93	51,7%
9 Pracownicy przy pracach prostych	131	100,0	48	36,6%
2 Specjaliści	115	100,0	9	7,8%
3 Technicy i inny średni personel	98	100,0	22	22,4%
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	61	100,0	10	16,4%
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy i handlu	17	100,0	0	0,0%
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2	100,0	1	50,0%
Ogółem	1192	100,0	300	25,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy).

W 2012r. na terenie powiatu hajnowskiego, wśród miejsc pracy kierowanych do przedstawicieli wielkich grup zawodów, największy udział staży zanotowano w przypadku **pracowników biurowych** (51,7%) oraz **pracowników przy pracach prostych** (36,6%). W przypadku rolników, ogrodników, leśników i rybaków udział staży w liczbie miejsc pracy ogółem wyniósł 50%, jednak zjawisko nie powinno być interpretowane ze względu na małą liczbę ofert w ujęciu nominalnym.

Wyjaśnienia wymaga jednak organizacja staży w grupie **pracowników przy pracach prostych**. Obejmuje ona zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana przez przedstawicieli zawodów należących do tej kategorii wymaga zastosowania prostych narzędzi i ograniczonej własnej inicjatywy oraz oceny. W tej sytuacji można byłoby się zastanawiać nad zasadnością organizowania staży w zawodach, które obejmuje grupa. Z drugiej strony w tego rodzaju zawodach, czego przykładem jest *911205_pracownik pomocniczy obsługi hotelowej (s)* odbywa się kształcenie zawodowe. Ponadto część zawodów znajdujących się w grupie **9 pracowników przy pracach prostych**, np.: zawód taki jak *931301_Robotnik budowlany* w rzeczywistości wymaga wyższego poziomu wiedzy i mogłaby być sklasyfikowana na poziomie wyższym, równym np. *515303_Robotnikowi gospodarczemu* sklasyfikowanemu w grupie **5 pracowników usług i sprzedawców**.

W ujęciu generalnym, na terenie powiatu hajnowskiego zanotowano w 2012r. stosunkowo niski – 25,2% udział staży w liczbie miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie ogółem.

Staże są realizowane bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, co oznacza że miejsce stażu nie powinno być traktowane jako miejsce pracy *sensu stricto*. Jest to miejsce aktywizacji zawodowej, które zgodnie z definicją ma przyczynić się do nabycia przez bezrobotnego umiejętności praktycznych poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy. Jednakże miejsce stażu może stanowić potencjalne miejsce pracy. Dla tego typu programów aktywizacji liczona jest efektywność zatrudnieniowa¹⁴⁶, która pokazuje prawdopodobieństwo

¹⁴⁶ Efektywność zatrudnieniowa (wskaźnik ponownego zatrudnienia w programie) liczona jest jako udział procentowy osób, które podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu stażu, w liczbie osób, które ukończyły staż. Za osobę która podjęła pracę, uważa się osobę, która w trakcie odbywania stażu lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w stażu podjęła zatrudnienie, przyjmuje się, że tak się stało, jeżeli w okresie

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

otrzymania zatrudnienia po zakończeniu stażu. Jeżeli osoba odbywająca staż, po jego zakończeniu została zatrudniona w miejscu odbywania stażu, należy przyjąć, iż miejsce stażu stało się miejscem pracy.¹⁴⁷

Tabela 116. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie hajnowskim

Miejsce Pracy		Źródło Miejsc Pracy											
		Powiatowy Urząd Pracy		Ochotnicze Hufce Pracy		Prasa regionalna		Ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy		Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe		Biura Karier	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	330	27,7	290	87,9	11	3,3	3	0,9	11	3,3	15	4,5	-	-
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	258	21,6	234	90,7	2	0,8	14	5,4	1	0,4	7	2,7	-	-
4_Pracownicy biurowi	180	15,1	165	91,7	2	1,1	-	-	2	1,1	11	6,1	-	-
2_Specjaliści	115	9,6	67	58,3	-	-	8	7,0	22	19,1	12	10,4	6	5,2
9_Pracownicy przy pracach prostych	131	11,0	115	87,8	5	3,8	1	0,8	-	-	10	7,6	-	-
3_Technicy i inny średni personel	98	8,2	71	72,4	1	1,0	3	3,1	12	12,2	10	10,2	1	1,0
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	61	5,1	61	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	17	1,4	2	11,8	-	-	4	23,5	10	58,8	-	-	1	5,9
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2	0,2	2	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	1192	100	1007	84,5	21	1,8	33	2,8	58	4,9	65	5,5	8	0,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zestawienie źródeł miejsc pracy ze skalą popytu na reprezentantów dziesięciu grup wielkich zawodów pozwala na ukazanie kanałów rekrutacji specjalizujących się w poszukiwaniu określonej kategorii zawodów. W powiecie hajnowskim, podobnie jak w wielu innych powiatach, trudno mówić o specjalizacji źródeł pracy w ofertowaniu ukierunkowanym na określone, specyficzne grupy zawodowe. Właściwie jedynie w przypadku **przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników** daje się zauważyć, że byli oni poszukiwani nie w urzędzie pracy lecz przy wykorzystaniu ogólnokrajowych e-serwisów pośrednictwa pracy.

do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie wyrejestrowała się z powiatowego urzędu pracy lub jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się w PUP.

¹⁴⁷ Efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła w skali województwa, w 2012r. 67,1% i wzrosła w porównaniu do 2011r. o 16,6%. Wskaźnik ten pokazuje prawdopodobną liczbę wszystkich podjęć pracy – nie tylko w miejscu odbywania stażu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 117. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie hajnowskim

Powiat hajnowski				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012							
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

TOP 20 zawodów

515303_Robotnik gospodarczy	159	13,3	112	9,7	69	16,1	32	11,4	32	10,1	26	15,8
411003_Pracownik kancelaryjny	130	10,9	38	3,3	33	7,7	37	13,2	40	12,6	20	12,1
522301_Sprzedawca S	79	6,6	72	6,2	40	9,3	15	5,3	16	5,0	8	4,8
721208_Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	37	3,1	43	3,7	15	3,5	4	1,4	18	5,7	-	-
332203_Przedstawiciel handlowy	35	2,9	32	2,8	11	2,6	17	6,0	6	1,9	1	0,6
243105_Specjalista analizy i rozwoju rynku	33	2,8	1	0,1	8	1,9	10	3,6	15	4,7	-	-
753303_Szwaczka	31	2,6	35	3,0	21	4,9	10	3,6	-	-	-	-
961302_Robotnik placowy	29	2,4	10	0,9	5	1,2	12	4,3	8	2,5	4	2,4
243305_Specjalista do spraw sprzedaży	27	2,3	6	0,5	11	2,6	3	1,1	5	1,6	8	4,9
722301_Frezer	26	2,2	52	4,5	16	3,7	4	1,4	6	1,9	-	-
722308_Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	25	2,1	30	2,6	15	3,5	4	1,4	6	1,9	-	-
752205_Stolarz S	24	2,0	10	0,9	6	1,4	5	1,8	7	2,2	6	3,6
512001_Kucharz S	23	1,9	7	0,6	9	2,1	9	3,2	5	1,6	-	-
722314_Tokarz w metalu	22	1,8	60	5,2	13	3,0	4	1,4	5	1,6	-	-
722204_Ślusarz S	22	1,8	7	0,6	12	2,8	4	1,4	6	1,9	-	-
911206_Salowa	15	1,3	3	0,3	9	2,1	1	0,4	4	1,3	1	0,6
932909_Pomocnik mleczarski	12	1,0	1	0,1	8	1,9	4	1,4	-	-	-	-
931301_Robotnik budowlany	12	1,0	23	2,0	2	0,5	3	1,1	7	2,2	-	-
931205_Robotnik drogowy	12	1,0	17	1,5	3	0,7	-	-	9	2,8	-	-
817290_Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	12	1,0	20	1,7	3	0,7	6	2,1	3	0,9	-	-
243106_Specjalista do spraw marketingu i handlu	12	1,0	1	0,1	7	1,6	4	1,4	1	0,3	-	-
Pozostałe zawody	415	34,8	574	49,7	112	26,2	93	33,1	119	37,2	91	55,1
Razem	1192	100	1154	100	428	100	281	100	318	100	165	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W roku 2012 najbardziej poszukiwanym zawodem w powiecie hajnowskim był *robotnik gospodarczy* (13,3% zdefiniowanego popytu). Na drugim miejscu uplasował się *pracownik kancelaryjny* (10,9% zdefiniowanego popytu). Charakterystyczne jest, iż w większości powiatów zaznacza się zapotrzebowanie nie na *pracowników kancelaryjnych*, ale na *techników prac biurowych (s)*. Zawód *technika prac biurowych (s)* z jednej strony skierowany jest zgodnie z Klasyfikacją zawodów na potrzeby szkolnictwa zawodowego do osób niewidomych. Z drugiej strony nie odbywa się na terenie województwa kształcenie w tym zawodzie. Zaznaczający się popyt na *techników prac biurowych*, zauważalny w wielu powiatach, może więc wynikać z błędów klasyfikacyjnych.

W stosunku do rozkładu zapotrzebowania na pracę w roku poprzedzającym, w 2012 roku skokowo zwiększyło się poszukiwanie przedstawicieli zawodów o najwyższych kompetencjach: *specjalistów analizy i rozwoju rynku* (wzrost liczby miejsc pracy o 32) oraz *specjalistów ds. sprzedaży* (wzrost liczby miejsc pracy o 21). Zauważalnie wzrosło też zainteresowanie pracodawców reprezentantami zawodów „biurowych” (*pracownik*

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

kancelaryjny - wzrost liczby miejsc pracy o 92). Opozycyjnie załamanie popytu objęło *frezerów* (spadek popytu o 26 miejsc pracy) i *tokarzy w metalu* (38 miejsc pracy mniej). Na poziomie zbliżonym do poziomu z 2011r. utrzymywał się popyt na *sprzedawców, spawaczy ręcznych łukiem elektrycznym, przedstawicieli handlowych, szwaczki, operatorów obrabiarek sterowanych numerycznie*.

W przypadku kilku zawodów zanotowano szczególne nasilenie popytu w niektórych kwartałach. W przypadku zawodów takich jak *robotnik gospodarczy, sprzedawca, frezer, operator obrabiarek sterowanych numerycznie, tokarz w metalu, i ślusarz*, największe zapotrzebowanie zidentyfikowano w I kwartale 2012r. Zapotrzebowanie na *szwaczki* wystąpiło wyłącznie w I i II półroczu 2012 roku. Dwadzieścia najbardziej pożądaných zawodów generowało 65,2% rozpoznanego popytu na pracę w województwie podlaskim.

Tabela 118. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie hajnowskim (N>10)

Powiat hajnowski			
Powiatowy Urząd Pracy		Pozostałe źródła	
N	%	N	%

Kod i nazwa zawodu

243305_Specjalista do spraw sprzedaży	12	1,2	15	8,1
332203_Przedstawiciel handlowy	20	2,0	15	8,1
524302_Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	-	-	10	5,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Popyt na pracę zgłoszony poza urzędem pracy dotyczył w przypadku powiatu hajnowskiego 15,5% zidentyfikowanych w 2012r. miejsc pracy. Największy wymiar poszukiwanych pracowników dotyczył trzech zawodów: *specjalistów ds. sprzedaży* (ogłoszenia o 15 z 27 wolnych miejsc pracy zostały upublicznione poza urzędem pracy), *przedstawicieli handlowych* (ogłoszenia o 15 z 35 wolnych miejsc pracy zostały upublicznione poza urzędem pracy) oraz *konsultantów/agent sprzedaży bezpośredniej* (wszystkie z 10 miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie były ofertowane poza urzędem pracy). W pozostałych przypadkach wolumen popytu zgłaszanego poza PUP był niewielki (poniżej 10 ofert dedykowanych danej kategorii zawodowej).

Tabela 119. Sezonowość popytu w powiecie hajnowskim na poziomie zawodów i specjalności

	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w I kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w II kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
515303 Robotnik gospodarczy	159	69	43,4	332203 Przedstawiciel handlowy	35	17	48,6
522301 Sprzedawca S	79	40	50,6	961302 Robotnik placowy	29	12	41,4
753303 Szwaczka	31	21	67,7	817290 Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	12	6	50,0
722301 Frezer	26	16	61,5	752205 Stolarz S	24	5	20,8

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

722308 Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	25	15	60,0	814302 Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	5	4	80,0
722314 Tokarz w metalu	22	13	59,1	932909 Pomocnik mleczarski	12	4	33,3
722204 Ślusarz S	22	12	54,5				
243305 Specjalista do spraw sprzedaży	27	11	40,7				
332203 Przedstawiciel handlowy	35	11	31,4				
911206 Salowa	15	9	60,0				
311922 Technik technologii drewna S	8	8	100,0				
932909 Pomocnik mleczarski	12	8	66,7				
513101 Kelner S	10	7	70,0				
243106 Specjalista do spraw marketingu i handlu	12	7	58,3				
713201 Lakiernik S	6	6	100,0				
961201 Sortowacz surowców wtórnych	9	6	66,7				
	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w III kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w IV kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
721208 Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	37	18	48,6	524302 Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	10	7	70,0
243105 Specjalista analizy i rozwoju rynku	33	15	45,5	422701 Ankieter	8	6	75,0
931205 Robotnik drogowy	12	9	75,0				
432103 Magazynier	11	7	63,6				
931301 Robotnik budowlany	12	7	58,3				
752205 Stolarz S	24	7	29,2				
911207 Sprzątaczką biurowa	10	6	60,0				
541307 Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	11	6	54,5				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Konglomerat danych zaprezentowany w czteroelementowym układzie przedstawia listy zawodów ofertowanych sezonowo, tzn. takich, na które w danym kwartale 2012 roku pojawił się popyt przewyższający 40% rocznego wolumenu ogłoszeń adresowanych do wskazanej profesji. W skali powiatu do wybitnie sezonowych zawodów (w przypadku których co najmniej 2/3 wszystkich ofert pojawiło się w jednym kwartale) należały zawody: *szwaczka, frezer, technik technologii drewna, pomocnik mleczarski, kelner, lakiernik i sortowacz surowców wtórnych* (w I kwartale); *operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury* (II kwartał); *konsultant/agent sprzedaży bezpośredniej i ankieter* (w IV kwartale). W analizowanej jednostce w okresie wiosennym (kwiecień-czerwiec), sezonowy charakter popytu uaktywnił się w przypadku *przedstawicieli handlowych czy kucharzy*.

Omówione przypadki zwiększonego popytu na pracę są wyrazem zastosowanego podejścia do sezonowości w badaniu. Należy pamiętać, iż potwierdzeniem sezonowości popytu na zawody jest jego powtarzalność w tych samych okresach roku, co należałoby potwierdzić kilkuletnią obserwacją. Na sezonowość identyfikowaną w powiecie może mieć wpływ fakt, iż w pierwszych miesiącach roku, tradycyjnie, środki publiczne w dyspozycji PUP (sposobność subsydiowania zatrudnienia przez urzędy pracy) umożliwiły znaczącą skalę

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

publikowania ogłoszeń kierowanych do wymienionych kategorii pracowników. W przypadku zawodów o marginalnym kwartalnym popycie na poziomie lokalnym (liczba ofert niższa niż 5), nie należy identyfikować danego zawodu jako sezonowego *in corpore*, zawodu generalnie (typowo) poszukiwanego w dłuższym odstępie czasu w stałych kwartałach.

Tabela 120. Miejsca pracy w powiecie hajnowskim w przekroju działów gospodarki¹⁴⁸

Lp	Dział PKD	N	%	Lp	Dział PKD	N	%
1	28 - produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	109	9,1	5	29 Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	11	0,9
2	47 Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	24	2,0	6	85 Edukacja	11	0,9
3	14 Produkcja odzieży	17	1,4	7	16 Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplata	9	0,8
4	46 Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	12	1,0	8			

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W powiecie, w granicach którego lokuje się polski fragment Puszczy Białowieskiej, grupa ofert obejmujących 264 miejsca pracy została zidentyfikowana pod względem działu gospodarki, w którym dominującą działalność realizuje podmiot poszukujący pracowników. Najwięcej ogłoszeń pojawiło się w segmencie firm przemysłu maszynowego: 109 zidentyfikowanych miejsc pracy (dział 28). Podobnie jak w całym województwie, znaczące zapotrzebowanie na nowe zasoby pracy wystąpiło w grupie firm koncentrujących się na *handlu (detalicznym i hurtowym)* – w analizowanej jednostce na pułapie 36 ofert (dział 46 i 47). Potwierdzeniem industrialnego kolorytu powiatu stały się zgłoszone zapotrzebowania na pracowników w działach 14, 16, 29 oraz 85 (*produkcja odzieży, wyrobów z drewna, korka i słomy, produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, edukacja*).

3.6.3. Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy

Tabela 121. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie hajnowskim¹⁴⁹

powiat hajnowski		Kod grupy wielkiej															
		1		2		3		4		5		7		8		9	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

¹⁴⁸ W tabeli zaprezentowano działy PKD, w których wśród zidentyfikowanych miejsc pracy w roku 2012 poszukiwano w powiecie co najmniej 9 pracowników (należy zaznaczyć, że cecha „dział PKD” została przypisana do 35,9% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w województwie – w przypadku pozostałych nie ustalono tego związku).

¹⁴⁹ Klucz kodów grup wielkich zawodów: 0 Siły zbrojne, 1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 2 Specjaliści, 3 Technicy i inny średni personel, 4 Pracownicy biurowi, 5 Pracownicy usług i sprzedawcy, 6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, 7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, 9 Pracownicy przy pracach prostych, numerem 99 oznaczono sytuacje, w których miejsca pracy nie można było przyporządkować do konkretnej grupy zawodowej, a jednak w ofercie pojawiły się jasno sprecyzowane wymagania kompetencyjne.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Kompetencje i kwalifikacje

Kwalifikacje formalne (wykształcenie)	217	78,1	14	6,5	64	29,5	18	8,3	6	2,8	15	6,9	90	41,5	7	3,2	3	1,4
Doświadczenie Zawodowe	215	77,3	13	6,0	58	27,0	24	11,2	9	4,2	17	7,9	85	39,5	7	3,3	2	0,9
Cechy Osobowe	76	27,3	7	9,2	7	9,2	16	21,1	9	11,8	27	35,5	1	1,3	-	-	9	11,8
Kursy\ Uprawnienia	71	25,5	5	7,0	32	45,1	17	23,9	1	1,4	2	2,8	8	11,3	6	8,5	-	-
Kompetencje społeczne i obywatelskie	60	21,6	9	15,0	10	16,7	8	13,3	10	16,7	21	35,0	-	-	-	-	2	3,3
Porozumiewanie się w językach obcych	56	20,1	6	10,7	47	83,9	2	3,6	-	-	-	-	-	-	1	1,8	-	-
Kompetencje informatyczne	56	20,1	5	8,9	34	60,7	7	12,5	7	12,5	3	5,4	-	-	-	-	-	-
Inicjatywność i przedsiębiorczość	41	14,7	8	19,5	10	24,4	7	17,1	8	19,5	7	17,1	1	2,4	-	-	-	-
Kompetencje\umiejętność uczenia się	8	2,9	-	-	-	-	3	37,5	-	-	4	50,0	1	12,5	-	-	-	-
Kompetencje matematyczno-techniczne	5	1,8	1	20,0	2	40,0	1	20,0	1	20,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Porozumiewanie się w języku ojczystym	4	1,4	-	-	3	75,0	1	25,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	278	-	16	-	70	-	29	-	14	-	34	-	97	-	9	-	9	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Jakiegokolwiek wymagania kompetencyjne, w odniesieniu do powiatu hajnowskiego, zidentyfikowano w przypadku 278 stanowisk pracy. W analizowanej jednostce terytorialnej najbardziej cenioną przez pracodawców cechą pracowniczą w 2012 roku było posiadanie kwalifikacji formalnych. Ponad 78% spośród zidentyfikowanych pod względem wymogów kompetencyjnych, zawierało to kryterium.¹⁵⁰ Na drugim miejscu uplasowało się wymaganie dotyczące posiadania odpowiedniego doświadczenia zawodowego (77,3%). Głębsza analiza w zakresie zidentyfikowanej sytuacji pokazuje, iż wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był rozproszony pomiędzy 217 zawodami, spośród których najczęściej dotyczył: **robotników przemysłowych i rzemieślników** - 90 wskazań, **specjalistów** - 64, **techników i innego średniego personelu** - 18, **pracowników usług i sprzedawców** - 15, **przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników** - 14. W pozostałych przypadkach ten wymóg kompetencyjny pojawiał się od siedmiu do trzech razy w ogólnej liczbie stanowisk pracy podlegających ofertowaniu. Wymóg posiadania wykształcenia był ściśle skorelowany z wymogiem posiadania doświadczenia zawodowego¹⁵¹. Na 217 stanowisk pracy, co do których wymagano posiadania kwalifikacji formalnych, w przypadku 215 wymagano również posiadania doświadczenia zawodowego. Oznacza to, że w 99,1% przypadków, konieczność posiadania kwalifikacji formalnych w którymś z wyżej wymienionych zawodów, wiązała się również z obligatoryjną koniecznością posiadania doświadczenia zawodowego.

Najszerszą, sprecyzowaną gamę oczekiwanych kompetencji, firmy i instytucje powiatu hajnowskiego prezentowały wobec specjalistów. W prawie 84% anonsów

¹⁵⁰ W analizie kompetencji uwzględniono wyłącznie miejsca pracy zawierające informacje odnośnie poszukiwanych kompetencji i kwalifikacji. W skali województwa spośród 61,7 tys. ofert 47,4% zawierało przynajmniej jedną zdefiniowaną kompetencję.

¹⁵¹ Współczynnik korelacji Pearsona dla dwóch zmiennych: posiadanie kompetencji informatycznych i posiadanie kompetencji posługiwania się językami obcymi wyniósł 0,940.

rekrutacyjnych związanych z naborem reprezentanta tej grupy wielkich zawodów pojawił się wymóg umiejętności porozumiewania się w językach obcych. Bardzo ważne w procesie rekrutacji pracowników z tej grupy zawodowej były również: porozumiewanie się w języku ojczystym (75,0%), kompetencje informatyczne (60,7%), kursy i uprawnienia (45,1%). W dalszej kolejności doświadczenie kompetencje matematyczno-techniczne (40,0%) oraz kwalifikacje formalne (29,5%).

3.6.4. Podaż pracy w powiecie hajnowskim

Podaż pracy w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego została zaprezentowana poprzez analizę dwóch zmiennych. Pierwsza zmienna charakteryzuje podaż pracy w ujęciu dziesięciu grup wielkich zawodów na poziomie powiatu w porównaniu do odnośnych danych na poziomie województwa. Druga odnosi się do prezentacji 20 zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze zarejestrowanych w powiatowych rejestrach osób bezrobotnych na tle danych wojewódzkich.

Tabela 122. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie hajnowskim na tle struktury województwa podlaskiego

	Nazwa grupy wielkiej	Liczba bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie podlaskim
1	7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	500	21,8%	21,9%
2	3_Technicy i inny średni personel	304	13,2%	13,4%
3	2_Specjaliści	222	9,7%	10,4%
4	5_Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	214	9,3%	12,2%
5	9_Pracownicy przy pracach prosiach	124	5,4%	7,2%
6	8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	83	3,6%	4,7%
7	6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	58	2,5%	2,1%
8	4_Pracownicy biurowi	49	2,1%	3,1%
9	1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	4	0,2%	0,3%
10	0_Siły zbrojne	0	0,0%	0,0%
	Brak zawodu	739	32,2%	24,7%
	OGÓLEM	2297	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

W 2012 roku w powiecie hajnowskim największa partycypacja w strukturze osób bezrobotnych, w ujęciu grup wielkich zawodów, dotyczyła grupy **7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**. Grupa ta, podobnie jak w skali województwa, generowała prawie 22% wskaźnik w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych. Druga pod względem ilości osób zidentyfikowanych w ramach grup wielkich zawodów była grupa **3 Technicy i inny średni personel**. W ramach tej grupy w rejestrze figurowało 304 bezrobotnych, czyli 13,2% wszystkich zarejestrowanych w hajnowskim PUP. Wartość ta była o 0,2 punktu procentowego niższa niż zostało to wykazane w danych wojewódzkich. Obszar Puszczy Białowieskiej wskazał generalnie niższy odsetek bezrobotnych w podziale na grupy wielkie zawodów względem województwa. Trend ten w 2012 roku dotyczył 7 spośród 10 grup wielkich zawodów. Wyjątek stanowiła grupa **6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy**, której udział był o 0,4 punktu procentowego wyższy względem danych regionalnych.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 123. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu hajnowskiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego

LP	Zawód/ specjalność osoby bezrobotnej	Liczba bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie
1	522301_Sprzedawca S	108	4,7%	5,6%
2	722204_Ślusarz S	96	4,2%	2,0%
3	752205_Stolarz S	63	2,7%	1,1%
4	932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	55	2,4%	1,1%
5	331403_Technik ekonomista S	50	2,2%	1,8%
6	311922_Technik technologii drewna S	49	2,1%	0,3%
7	753105_Krawiec S	45	2,0%	1,5%
8	311504_Technik mechanik S	42	1,8%	1,6%
9	722314_Tokarz w metalu	39	1,7%	0,6%
10	314207_Technik rolnik S	28	1,2%	1,2%
11	613003_Rolnik S	28	1,2%	0,9%
12	515303_Robotnik gospodarczy	27	1,2%	1,1%
13	235107_Pedagog	23	1,0%	0,6%
14	751204_Piekarz S	23	1,0%	0,9%
15	314301_Technik leśnik S	21	0,9%	0,1%
16	751201_Cukiernik S	19	0,8%	0,8%
17	263102_Ekonomista	18	0,8%	0,7%
18	723105_Mechanik samochodów osobowych	18	0,8%	0,9%
19	753303_Szwaczka	17	0,7%	0,6%
20	931301_Robotnik budowlany	16	0,7%	1,8%

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Analizując nadreprezentację poszczególnych zawodów i specjalności w powiecie hajnowskim istotny jej charakter dotyczy przede wszystkim zawodu *ślusarza* (+2,2 punktu proc. względem danych wojewódzkich) oraz *technika technologii drewna* (różnica +1,9 punktu proc.). W drugim przypadku kluczowym czynnikiem sprawczym jest szeroka oferta kształcenia w tym kierunku, a także lokalna tradycja edukacji w kierunku związanym z obróbką drewna. Odnosząc się do rankingu zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w powiecie, jako lidera należy wskazać *sprzedawcę*. Osoby z tą profesją wygenerowały wskaźnik 4,7% (108 osób), który był o 0,9 punktu proc. niższy niż wskaźnik regionalny.

Tabela 124. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012–2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie hajnowskim

LP	Nazwa zawodu/ specjalności	Absolwenci 2012	Absolwenci 2013 (prognoza)
1	311504_Technik mechanik S	47	37
2	314301_Technik leśnik S	43	43
3	331403_Technik ekonomista S	24	23
4	722204_Ślusarz S	17	0
5	311922_Technik technologii drewna S	16	0
6	514207_Technik usług kosmetycznych S	6	0

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

7	751204_Piekarz S	4	0
8	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	2	4
9	514101_Fryzjer S	1	4
10	751201_Cukiernik S	1	2
11	351203_Technik informatyk S	0	26
12	325509_Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	0	13
13	741103_Elektryk	0	1
	Razem	161	153

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół oraz danych Kuratorium Oświaty w Białymstoku

W 2012 roku ponadgimnazjalne szkoły zawodowe powiatu hajnowskiego przygotowały do pracy zawodowej 161 przedstawicieli 10 profesji. Najwięcej osób dysponowało wykształceniem *technika mechanika*, a połowa podlaskich *techników leśników* ukończyła kształcenie w tym powiecie. Najliczniej kształconą profesją w zasadniczych szkołach zawodowych był *ślusarz*. W połowie 2013 roku na lokalnym rynku pracy uaktywni się, potencjalnie, zwiększona podaż *techników bezpieczeństwa i higieny pracy* oraz *techników informatyków*.

3.6.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym

Tabela 125. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie hajnowskim

Lp	Kod i nazwa zawodu kształconego	Absolwenci 2012	Bezrobotni 30.06.2012	Bezrobotni 31.12.2012	Zmiana liczby bezrobotnych	Podaż (absolwenci + bezrobotni na k. roku)	Popyt (oferty pracy 2012)	Szansa na znalezienie pracy w zawodzie
1	514101_Fryzjer S	1	6	7	1	8	6	75%
2	751201_Cukiernik S	1	9	13	4	14	4	29%
3	722204_Ślusarz S	17	47	63	16	80	22	28%
4	751204_Piekarz S	4	11	19	8	23	6	26%
5	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	2	9	13	4	15	4	27%
6	311922_Technik technologii drewna S	16	25	28	3	44	8	18%
7	311504_Technik mechanik S	47	24	27	3	74	0	0%
8	314301_Technik leśnik S	43	7	14	7	57	0	0%
9	331403_Technik ekonomista S	24	20	32	12	56	0	0%
10	514207_Technik usług kosmetycznych S	6	0	2	2	8	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół

W celu określenia szans absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych na znalezienie pracy - w wyuczonej profesji na rynku lokalnym - dokonano zestawienia zidentyfikowanego popytu (rocznego wolumenu ogłoszeń) oraz podaży (liczby absolwentów oraz zarejestrowanych bezrobotnych). Iloraz popytu i podaży wyrażony w ujęciu procentowym przedstawia prawdopodobieństwo podjęcia pracy przez abiturienta na „otwartym” rynku zatrudnienia (strona popytowa nie obejmuje miejsc pracy dostępnych w rekrutacjach zamkniętych – naborze pracowników bez upublicznienia informacji o wolnych

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

etatach). W tabeli zaprezentowano ponadto zmianę liczby bezrobotnych pomiędzy końcem I i II półrocza 2012 roku. Znaczący przyrost liczby zarejestrowanych w PUP pozwala na przypuszczenie, że część młodych absolwentów zasilila szeregi bezrobotnych. W grupie kształconych zawodów w powiecie hajnowskim stosunkowo niezła sytuacja na rynku zatrudnienia 2012 roku dotyczyła *ślusarzy* (28% prawdopodobieństwo pozyskania angażu). Na tle edukowanych profesji dobre perspektywy znalezienia pracy posiadali *fryzjerzy* (75%). Wśród zawodów cechujących się znaczną liczbą absolwentów szczególnie niepokojąca sytuacja na rynku pracy wystąpiła w przypadku *techników ekonomistów*, profesji, która pomiędzy czerwcem i grudniem zanotowała duży przyrost osób poszukujących pracy. Brak miejsc pracy przy jednoczesnym znaczącym strumieniu podaży edukacyjnej nie spowodował wyraźnego zwiększenia zarejestrowanych bezrobotnych wśród *techników mechaników*.

3.6.6 Zróźnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym

Zbiory informacji z poziomu lokalnego (powiatowego) o liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie, liczbie absolwentów konkretnego zawodu oraz wolumenie miejsc pracy adresowanych do przedstawicieli danej profesji pozwoliły na skatalogowanie trzech typów zawodów: deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Tabela 126. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie hajnowskim

Typ	Kod i nazwa zawodu	Liczba ofert	Podaż pracy	Wskaźnik
Zawody DEFICYTOWE	515303_Robotnik gospodarczy	159	27	0,30
	411003_Pracownik kancelaryjny	130	0	0,30
	332203_Przedstawiciel handlowy	35	1	0,08
	243105_Specjalista analizy i rozwoju rynku	33	0	0,08
	721208_Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	37	5	0,07
	961302_Robotnik placowy	29	3	0,06
	243305_Specjalista do spraw sprzedaży	27	1	0,06
	722308_Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	25	1	0,06
	722301_Frezer	26	4	0,05
	911206_Salowa	15	0	0,03
Zawody ZRÓWNOWAŻONE	522301_Sprzedawca S	79	108	-0,08
	931301_Robotnik budowlany	12	16	-0,01
	962902_Dozorca	5	3	0,00
	741103_Elektryk	3	1	0,00
	712101_Dekarz S	3	1	0,00
	911207_Sprzątaczką biurową	10	11	0,00
	941201_Pomoc kuchenna	6	7	0,00
	331301_Księgowy	4	5	0,00
	422602_Recepcjonista	4	3	0,00
	233025_Nauczyciel wychowania fizycznego	2	3	0,00
Zawody NADWYŻKOWE	722204_Ślusarz S	22	113	-0,21
	311504_Technik mechanik S	0	89	-0,20
	331403_Technik ekonomista S	0	74	-0,17
	314301_Technik leśnik S	0	64	-0,15
	311922_Technik technologii drewna S	8	65	-0,13

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0	55	-0,13
753105_Krawiec S	0	45	-0,10
752205_Stolarz S	24	63	-0,09
613003_Rolnik S	0	28	-0,06
314207_Technik rolnik S	0	28	-0,06

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Szczególnie pozytywne (dodatnie) wartości wskaźnika sytuacji zawodów w powiecie hajnowskim dotyczyły w 2012 roku reprezentantów profesji *robotnik gospodarczy i pracownik kancelaryjny*. Należy jednak zaznaczyć, iż popyt na te kategorie pracowników był silnie związany z możliwością uzyskania dofinansowania miejsc pracy w zawodzie ze środków Funduszu Pracy. Znaczący udział w liczbie miejsc pracy kierowanych do *robotników gospodarczych i pracowników kancelaryjnych*, posiadały miejsca aktywizacji zawodowej w formie stażu. Z grupy zawodów industrialno-rzemieślniczych (kod zawodu rozpoczynający się cyfrą 7) w analizowanej jednostce terytorialnej optymistyczne perspektywy zatrudnienia (znacząca przewaga ogłoszeń pracy w stosunku do wolumenu podaży) objęły *operatorów obrabiarek sterowanych numerycznie* oraz *frezerów* oraz *spawaczy ręcznych łukiem elektrycznym*. Wśród zawodów zrównoważonych cechujących się jednocześnie relatywnie dużą skalą popytu i podaży znaleźli się *sprzedawca* oraz *robotnik budowlany*. Listę zawodów nadwyżkowych w tym ziemskim powiecie generowali zarówno absolwenci techników, jak i szkół zawodowych: brak praktycznie jakiegokolwiek zidentyfikowanego popytu na rynku ogłoszeń dostępnych publicznie w skrajnie trudnej sytuacji (nikłego prawdopodobieństwa na znalezienie angażu w lokalnej przestrzeni gospodarczej) stawił – licznie edukowanych – *ślusarzy, techników mechaników* czy *techników ekonomistów*.

3.7. Powiat kolneński

3.7.1 Potencjał powiatowego rynku pracy

W powiecie kolneńskim liczba pracujących wynosi 11,6 tys. osób (3,5% wszystkich pracujących w województwie podlaskim). Dyslokacja zatrudnienia w ujęciu klasycznej triady sektorów pracy (rolnictwo – przemysł i budownictwo – usługi) przedstawia się następująco: 73% – 7% - 20% (układ ten w skali województwa prezentuje się następująco: 37% – 20% – 43%).¹⁵² Rozkład kolneński informuje o dominacji – na tle i tak agrarnego regionu – osób utrzymujących się z pracy w sektorze pierwotnym. Poziom zarobków w analizowanej jednostce jest nieco niższy niż w innych częściach administracyjnego Podlasia – przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2011 roku wynosiło 3026 zł (stanowiło 95,2% płacy podlaskiej i 83,5% poziomu krajowego).¹⁵³

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2012 roku w tej jednostce statystycznej europejskiej nomenklatury NUTS 4¹⁵⁴ wynosiła 19,7%, i była tradycyjnie jedną z najwyższych w całym województwie (wskaźnik podlaski: 14,6%). W przeciągu czterech ostatnich lat, od przedkryzysowego 2008 roku¹⁵⁵, ta podstawowa miara kondycji rynku pracy znacząco się zwiększyła - o 5,0 punktu procentowego.¹⁵⁶ W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kolnie zauważa się bardzo wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych: 63,6% poszukujących zatrudnienia figuruje w miejscowym rejestrze od ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat. Równolegle powiat cechuje się jednym z najwyższych wskaźników bezrobocia wśród osób młodych: aż 31% zarejestrowanych osób bez pracy to mieszkańcy do 25 roku życia. W analizowanej jednostce, opozycyjnie, notuje się najniższy w regionie odsetek osób bezrobotnych po 50 roku życia (15,1%).¹⁵⁷

W ujęciu statystyki sektorowej przedsiębiorstw funkcjonujących w powiecie kolneńskim, spośród 2,2 tys. firm zarejestrowanych w analizowanej jednostce, najwięcej podmiotów gospodarczych operuje w następujących działach: *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (0,5 tys. firm), *uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową* (0,3 tys.), *roboty budowlane specjalistyczne* (0,2 tys.). Łącznie w tych trzech dominujących działach PKD koncentruje się 41,0% wszystkich lokalnych przedsiębiorstw.

¹⁵² Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Pracujący, zatrudnieni i przeciętne zatrudnienie według PKD 2007*, ostatnia aktualizacja 15.11.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=257669&p

¹⁵³ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Wynagrodzenia*, ostatnia aktualizacja 16.07.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.dims?p_id=259943&p_token=0.43713810343783255

¹⁵⁴ NUTS to pięciostopniowa klasyfikacja jednostek statystycznych obowiązująca w Unii Europejskiej. W przypadku Polski poziomy tej klasyfikacji obejmują: państwo (NUTS 1), województwa (NUTS 2), podregiony (grupy powiatów) – NUTS 3, powiaty (NUTS 4) oraz gminy (NUTS 5).

¹⁵⁵ Za symboliczną datę początku ostatniego międzynarodowego kryzysu gospodarczego przyjmuje się 15 września 2008 roku, dzień w którym amerykański bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił bankructwo, a wartość firm notowanych w Nowym Jorku (mierzona indeksem Dow Jones) zmniejszyła się tego dnia o 4,4%.

¹⁵⁶ *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s.3., *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2008*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2008, s.3.

¹⁵⁷ Zob. tabela 14, *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s. 33.

Specyfikę profilu działalności gospodarczej w powiecie kolneńskim, wykorzystując dane GUS, można przedstawić prezentując działy gospodarcze, w których – na tle potencjału województwa – występuje największy odsetek podmiotów. W poniższej tabeli wyeksponowano 6 najsilniej reprezentowanych w powiecie kolneńskim, na tle Podlasia, działów PKD.¹⁵⁸

Tabela 127 Działy PKD wyróżniające się w powiecie kolneńskim na tle województwa

Dział PKD	Nazwa działu	Liczba podmiotów	% zasobów województwa
01	uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	260	9,5
84	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	65	5,9
02	leśnictwo i pozyskiwanie drewna	37	4,2
75	działalność weterynaryjna	15	3,8
10	produkcja artykułów spożywczych	24	3,1
90	działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką	13	3,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gospodarczy koloryt powiatu kolneńskiego konstituują liczne podmioty funkcjonujące w sektorze pierwotnym gospodarki – rolnictwie (dział 01 i dział 02) oraz sektorze drugim i trzecim wykorzystującym lokalne zasoby sektora pierwszego (*produkcja wyrobów spożywczych oraz usługi weterynaryjne*). Najdalej na zachód wysunięty podlaski powiat cechuje się również relatywnie znaczącą liczbą jednostek władzy publicznej odpowiedzialnych za administrację i wdrażanie polityki społeczno-gospodarczej.

Symptomem zachodzących przeobrażeń lokalnego rynku gospodarczego (bądź konserwacji endemicznej mapy gospodarczej), a jednocześnie wskaźnikiem aktualnych trendów na polu przedsiębiorczości w powiecie kolneńskim są dane GUS o liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w ostatnich trzech latach. Na tle województwa największy odsetek nowych działalności uruchomiono w następujących działach PKD: *produkcja odzieży* (6,6% wszystkich w województwie podlaskim; nominalnie 10 podmiotów), *uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową* (6,0%; 19 działalności), *roboty budowlane specjalistyczne* (2,8%; 80 firm).¹⁵⁹ Notowana sytuacja z jednej strony świadczy o silnej pozycji sektora rolnictwa w powiecie. Pomimo dużej liczby podmiotów gospodarczych funkcjonujących w tym sektorze, wchodzi do niego nowe podmioty. Z drugiej strony w strukturze nowopowstających podmiotów gospodarczych zaznacza się pozycja branż składających się na sektor przemysłu: *produkcja odzieży* i *roboty budowlane specjalistyczne*. Sytuacja taka rzeczywiście może świadczyć jeśli nie o przeobrażeniach, to o symptomach zmian zachodzących w strukturze gospodarki powiatu.

¹⁵⁸ Do analizy włączono działy PKD, które w danym powiecie posiadają reprezentację więcej niż 10 działających podmiotów.

¹⁵⁹ Obliczenia własne na podstawie kategorii *Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej*, przyrost w latach 2009-2011, pominięto działy w których powstało mniej niż 10 podmiotów; ostatnia aktualizacja danych 30.03.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=259731

3.7.2 Popyt na pracę w powiecie kolneńskim

Spośród 61,7 tys. miejsc pracy upublicznionych w 2012 roku w woj. podlaskim, powiatu kolneńskiego dotyczyło 949 miejsc pracy (1,5% wszystkich), o których informacja została upubliczniona w 941 ofertach. Zapotrzebowanie na pracowników w analizowanej jednostce w stosunku do roku poprzedzającego – na tle sytuacji w województwie¹⁶⁰ wzrosło o 74 miejsca pracy (stanowiło przez to 108,5% poziomu zidentyfikowanego w 2011 roku). W skali roku zanotowano spore odchylenia pomiędzy liczbami miejsc pracy ofertowanymi w poszczególnych kwartałach. Największa liczba ofert pojawiła się w I kwartale 2012r., i była ona wyższa od liczby ofert w II, III i IV kwartale odpowiednio o: 27,0%, 30,9%, 43,1%. Generalnie, zdecydowana większość z 949 zidentyfikowanych miejsc pracy dotyczyła pojedynczego, wolnego stanowiska zatrudnienia (936 ofert) – 99,5%. Epizodycznie zanotowano oferty informujące o występowaniu od dwóch do pięciu wolnych miejsc pracy (5 przypadków; 0,5% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy). Liczba miejsc pracy zidentyfikowanych w 2012r. w powiecie kolneńskim była nieco wyższa niż w 2011r., nominalnie o 74 miejsca pracy (wzrost o 8,5%).

Tabela 128. Popyt na pracę zidentyfikowany w powiecie kolneńskim w przekroju podmiotów rekrutujących

Powiat kolneński				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie 2012	
2012		2011		I kw.		II kw.		III kw.		IV kw.			
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Źródło miejsc pracy

Powiatowy Urząd Pracy	803	84,6	782	89,4	263	90,1	199	86,5	175	78,5	166	81,4	19460	31,6
Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	115	12,1	48	5,5	22	7,5	22	9,6	38	17,0	33	16,2	12698	20,6
Ochotnicze Hufce Pracy	20	2,1	8	0,9	7	2,4	7	3	5	2,2	1	0,5	345	0,6
Ogólnokrajowe internetowe serwisy pośrednictwa pracy	10	1,1	29	3,3	-	--	2	0,9	5	2,2	3	1,5	15911	25,8
Prasa regionalna	1	0,1	8	0,9	-	-	-	-	-	-	1	0,5	12067	19,6
Biura Karier	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1171	1,9
Razem	949	100	875	100	292	100	230	100	223	100	204	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012 roku w powiecie kolneńskim, w stosunku do roku poprzedzającego, nieznacznie zmieniła się struktura kanałów poszukiwania pracowników. W analizowanej jednostce czasu znacząco zwiększył się udział lokalnych e-serwisów ogłoszeniowych, które generowały niemal 12,1% łącznego strumienia popytu na pracowników (rok wcześniej 5,5% popytu). W powiecie kolneńskim, podobnie jak w roku 2011, nadal kluczową funkcję upublicznienia anonsów zatrudnienia pełnił powiatowy urząd pracy, w którym odnaleźć

¹⁶⁰ W województwie podlaskim w roku 2011 pojawiły się oferty dotyczące 56 550 stanowisk pracy, zaś w 2012 roku 61 652 wolnych miejsc pracy (regionalny popyt w 2012 roku stanowi więc 109,0% popytu z roku poprzedzającego).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

można było 84,6% wszystkich dostępnych – w wolnym naborze – miejsc pracy. Jednak Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie stracił na znaczeniu w porównaniu do 2011r, w którym posiadał 89,4% udział w rynku pośrednictwa pracy. W porównaniu z sytuacją w województwie, w analizowanej jednostce terytorialnej znikomy udział wśród źródeł miejsc pracy posiadają ogólnopolskie e-serwisy pośrednictwa zatrudnienia. O ile na Podlasiu generują one jedną z największych liczbę ogłoszeń (25,8% wszystkich), o tyle w powiecie kolneńskim stanowią jedynie 1,1% lokalnego popytu na pracę. Zanika de facto skłonność miejscowych pracodawców do rekrutowania zasobów pracy przy wykorzystaniu regionalnych mediów prasowych. Trend ten zapewne nie ulegnie odwróceniu w kontekście spadku nakładów i wolumenu sprzedaży dzienników regionalnych.¹⁶¹

Tabela 129. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie kolneńskim w ujęciu grup wielkich zawodów

Powiat kolneński				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie 2012	
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012			
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	333	35,1	188	21,5	100	34,2	83	36,1	81	36,3	69	33,8	11589	18,8
4_Pracownicy biurowi	201	21,2	118	13,5	78	26,7	40	17,4	41	18,4	42	20,6	4312	7,0
9_Pracownicy przy pracach prostych	147	15,5	128	14,6	30	10,3	56	24,3	32	14,3	29	14,2	5369	8,7
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	101	10,6	130	14,9	24	8,2	25	10,9	26	11,7	30	14,7	8322	13,5
3_Technicy i inny średni personel	85	9,0	126	14,4	31	10,6	14	6,1	18	8,1	18	8,8	14345	23,3
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	44	4,6	100	11,4	23	7,9	8	3,5	7	3,1	6	2,9	3917	6,4
2_Specjaliści	31	3,3	65	7,4	4	1,4	1	0,4	16	7,2	10	4,9	10048	16,3
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy	4	0,4	10	1,1	1	0,3	1	0,4	2	0,9	-	-	3092	5,0
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3	0,3	10	1,1	1	0,3	2	0,9	-	-	-	-	328	0,5
99_bez zawodu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	330	0,5
Razem	949	100	875	100	292	100	230	100	223	100	204	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

¹⁶¹ Sprzedaż największych 22 dzienników regionalnych w 2012 roku w Polsce spadła względem 2011 roku średnio o 11%. Skala regresu wolumenu sprzedaży podlaskich dzienników była jeszcze głębsza: Gazeta Współczesna – spadek rzędu 14,5% (średnia sprzedaż w 2012 roku na poziomie 10 tys. egz.), Kurier Poranny – 20,3% (8,2 tys. egz.). Obliczenia własne na podstawie danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Zapoznając się z ofertami pracy ze względu na specyfikę zawodową poszukiwanych kandydatów do pracy w ujęciu grup wielkich zawodów widocznych jest kilka, interesujących prawidłowości. W 2012 roku najwięcej ogłoszeń było skierowanych do grupy 5 **pracownicy usług i sprzedawcy** – aż 35,1% i w grupie tej zanotowano wzrost liczby miejsc pracy w stosunku do 2011r. o 145 (77,1%). W dalszej kolejności pojawiły się oferty dla reprezentantów grupy 4 **pracownicy biurowi** – co piąte z powiatowej puli. W odniesieniu do wymienionych kategorii pracowników należy zwrócić uwagę na możliwość powiązania identyfikowanego wzrostu popytu z możliwościami uzyskania dofinansowania tworzonych stanowisk pracy ze środków Funduszu Pracy. Popyt może być generowany dążeniem pracodawców do pozyskania tego rodzaju wsparcia.

W porównaniu do struktury zapotrzebowania na pracowników w roku poprzedzającym odnotować należy widoczny regres anonsów o wolnych miejscach pracy skierowanych do reprezentantów kategorii 8 **operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń**: nominalnie o 56 miejsc pracy (56%). Spadła również o połowę liczba miejsc pracy oferowanych **specjalistom**, nominalnie o 34 (52,3%).

Przegląd danych w ujęciu kwartalnym informuje o grupach wielkich zawodów poszukiwanych cyklicznie, ze zbliżonym wolumenem popytu w każdym z kwartałów (**technicy i inny średni personel**) oraz tych ofertowanych ze zmienną intensywnością (**pracownicy biurowi** – kumulacja popytu w I półroczu).

Na tle sytuacji regionalnej, w analizowanej jednostce terytorialnej znikomy udział w strukturze popytu przypada na przedstawicieli grupy 2 **specjaliści**. O ile na administracyjnym Podlasiu ten aglomerat zawodów absorbuje 16,3% zgłaszanego popytu, to w powiecie kolneńskim - jedynie 3,3% miejsc pracy dostępnych na rynku lokalnym.

Tabela 130. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów z uwzględnieniem miejsc stażu finansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie

	Liczba zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie		w tym oferty stażu	
	N	%	N	%
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	333	100,0	173	52,0%
4 Pracownicy biurowi	201	100,0	155	77,1%
9 Pracownicy przy pracach prostych	147	100,0	85	57,8%
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	101	100,0	63	62,4%
3 Technicy i inny średni personel	85	100,0	24	28,2%
2 Specjaliści	44	100,0	5	11,4%
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	31	100,0	8	25,8%
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy i handlu	4	100,0	0	0,0%
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3	100,0	1	33,3%
Razem	949	100,0	514	54,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

W 2012r. na terenie powiatu kolneńskiego w ponad połowie zidentyfikowanych przypadków oferty miejsc pracy były ofertami miejsc aktywizacji zawodowej w formie stażu. Stanowiły one znaczną część miejsc pracy kierowanych do następujących grup zawodowych: **pracownicy biurowi** – 77,1% zidentyfikowanych miejsc pracy, **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 62,4%, **pracownicy przy pracach prostych** – 57,8%, **pracownicy usług i sprzedawcy** – 52,0%. Staże są realizowane bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, co oznacza że miejsce stażu nie powinno być traktowane jako miejsce pracy *sensu stricto*. Jest to miejsce aktywizacji zawodowej, które zgodnie z definicją ma przyczynić się do nabycia przez bezrobotnego umiejętności praktycznych poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy. Jednakże miejsce stażu może stanowić potencjalne miejsce pracy. Dla tego typu programów aktywizacji liczona jest efektywność zatrudnieniowa¹⁶², która pokazuje prawdopodobieństwo otrzymania zatrudnienia po zakończeniu stażu. Jeżeli osoba odbywająca staż, po jego zakończeniu została zatrudniona w miejscu odbywania stażu, należy przyjąć, iż miejsce stażu stało się miejscem pracy.¹⁶³

Ponadto grupa **pracowników przy pracach prostych** obejmuje zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana przez przedstawicieli zawodów należących do tej kategorii wymaga zastosowania prostych narzędzi i ograniczonej własnej inicjatywy oraz oceny. W tej sytuacji można byłoby się zastanawiać nad zasadnością organizowania staży w zawodach, które obejmuje grupa. Z drugiej strony w tego rodzaju zawodach, czego przykładem jest *911205_pracownik pomocniczy obsługi hotelowej (s)* odbywa się kształcenie zawodowe. Ponadto część zawodów znajdujących się w grupie **9 pracowników przy pracach prostych**, np.: zawód taki jak *931301_Robotnik budowlany* w rzeczywistości wymaga wyższego poziomu wiedzy i mogłaby być sklasyfikowana na poziomie wyższym, równym np. *515303_Robotnikowi gospodarczemu* sklasyfikowanemu w grupie **5 pracowników usług i sprzedawców**.

Tabela 131. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie kolneńskim

Miejsce Pracy		Źródło Miejsc Pracy									
		Powiatowe Urzędy Pracy		Ochotnicze Hufce Pracy		Prasa regionalna		Ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy		Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	333	35,1	276	82,9	14	4,2	1	0,3	3	0,9	39	11,7

¹⁶² Efektywność zatrudnieniowa (wskaźnik ponownego zatrudnienia w programie) liczona jest jako udział procentowy osób, które podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu stażu, w liczbie osób, które ukończyły staż. Za osobę która podjęła pracę, uważa się osobę, która w trakcie odbywania stażu lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w stażu podjęła zatrudnienie, przyjmuje się, że tak się stało, jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie wyrejestrowała się z powiatowego urzędu pracy lub jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się w PUP.

¹⁶³ Efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła w skali województwa, w 2012r. 67,1% i wzrosła w porównaniu do 2011r. o 16,6%. Wskaźnik ten pokazuje prawdopodobną liczbę wszystkich podjęć pracy – nie tylko w miejscu odbywania stażu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

4_Pracownicy biurowi	201	21,2	197	98,0	-	-	-	-	-	-	4	2,0
9_Pracownicy przy pracach prostych	147	15,5	134	91,2	1	0,7	-	-	-	-	12	8,2
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	85	9,0	63	74,1	1	1,2	-	-	-	-	21	24,7
3_Technicy i inny średni personel	101	10,6	75	74,3	2	2,0	-	-	3	3,0	21	20,8
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	44	4,6	34	77,3	1	2,3	-	-	-	-	9	20,5
2_Specjaliści	31	3,3	22	71,0	-	-	-	-	1	3,2	8	25,8
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	4	0,4	1	25,0	-	-	-	-	3	75,0	-	-
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3	0,3	1	33,3	1	33,3	-	-	-	-	1	33,3
Razem	949	100	803	84,6	20	2,1	1	0,1	10	1,1	115	12,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zestawienie źródeł miejsc pracy ze skalą popytu na reprezentantów dziesięciu grup wielkich zawodów pozwala na ukazanie kanałów rekrutacji specjalizujących się w poszukiwaniu określonej kategorii zawodów. Specyfika powiatowego rynku pracy sprawia, że analiza kanałów rekrutacji wskazuje na dominującą pozycję lokalnego urzędu pracy. Wszystkie kategorie pracowników były poszukiwane przede wszystkim właśnie tam, stąd analiza specjalizacji pozostałych źródeł jest statystycznie nieuprawniona. Wśród pozostałych kanałów dystrybucji, w których mogły pojawiać się oferty pracy zaznaczyły się nieco lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe, w których zidentyfikowano łącznie 115 ogłoszeń w skali roku. Największą liczbę anonsów rekrutacyjnych dedykowały one **pracownikom usług i sprzedawcom** – łącznie 39 ofert (33,9%), następnie **robotnikom przemysłowym i rzemieślnikom** oraz **technikom i innemu średniemu personelowi** – po 21 ofert (po 18,3%).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 132. Rozkład 20 zawodów najbardziej poszukiwanych w powiecie kolneńskim

Powiat kolneński				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012							
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

TOP 21 zawodów

515303_Robotnik gospodarczy	135	14,2	66	7,5	53	18,2	23	10,0	32	14,3	27	13,2
522301_Sprzedawca S	80	8,4	42	4,8	19	6,5	28	12,2	19	8,5	14	6,9
411004_Technik prac biurowych S	61	6,4	46	5,3	22	7,5	13	5,7	16	7,2	10	4,9
334306_Technik administracji S	39	4,1	18	2,1	13	4,5	5	2,2	8	3,6	13	6,4
411003_Pracownik kancelaryjny	36	3,8	11	1,3	18	6,2	4	1,7	5	2,2	9	4,4
411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	35	3,7	21	2,4	13	4,5	9	3,9	4	1,8	9	4,4
911207_Sprzątaczką biurową	24	2,5	21	2,4	6	2,1	3	1,3	6	2,7	9	4,4
931301_Robotnik budowlany	19	2,0	27	3,1	-	-	12	5,2	2	0,9	5	2,5
431101_Asyntent do spraw księgowości	17	1,8	3	0,3	7	2,4	2	0,9	3	1,3	5	2,5
541307_Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	16	1,7	1	0,1	-	-	-	-	15	6,7	1	0,5
961302_Robotnik placowy	15	1,6	5	0,6	3	1,0	5	2,2	6	2,7	1	0,5
833101_Kierowca autobusu	15	1,6	5	0,6	14	4,8	1	0,4	-	-	-	-
911204_Pomoc laboratoryjna	13	1,4	1	0,1	1	0,3	12	5,2	-	-	-	-
524302_Konsultant \ agent sprzedaży bezpośredniej	13	1,4	4	0,5	4	1,4	2	0,9	1	0,4	6	2,9
332203_Przedstawiciel handlowy	13	1,4	14	1,6	-	-	4	1,7	6	2,7	3	1,5
833203_Kierowca samochodu ciężarowego	12	1,3	13	1,5	5	1,7	1	0,4	6	2,7	-	-
753303_Szwaczka	12	1,3	16	1,8	9	3,1	-	-	3	1,3	-	-
432103_Magazynier	11	1,2	6	0,7	3	1,0	4	1,7	3	1,3	1	0,5
932909_Pomocnik mleczarski	10	1,1	-	-	5	1,7	-	-	5	2,2	-	-
531104_Opiekunka dziecięca domowa	10	1,1	-	-	2	0,7	3	1,3	3	1,3	2	1,0
514101_Fryzjer S	10	1,1	5	0,6	2	0,7	4	1,7	2	0,9	2	1,0
Pozostałe zawody	353	37,2	550	62,9	93	31,9	95	41,4	78	34,9	87	42,6
Razem	949	100	875	100	292	100	230	100	223	100	204	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

W roku 2012 najbardziej poszukiwanym zawodem w powiecie kolneńskim był *robotnik gospodarczy* (14,2% zdefiniowanego popytu). Na następnych miejscach uplasowali się *sprzedawcy* (8,4%) i *technicy prac biurowych(s)* (6,4% - zdefiniowanego popytu). W stosunku do rozkładu zapotrzebowania na pracę w roku poprzedzającym, w tych też trzech zawodach znacząco zwiększył się popyt na pracę. W przypadku *robotnika gospodarczego* wzrósł o 104,5%, *sprzedawcy* o 90,5%, a *technika prac biurowych* o 32,6%. W zdecydowanej większości przypadków miejsca pracy dla wymienionych pracowników były miejscami aktywizacji zawodowej w postaci stażu: w odniesieniu do *robotnika gospodarczego* sytuacja dotyczyła 53,3% przypadków (nominalnie 72 miejsca pracy), *sprzedawcy* 68,8% (55 miejsc pracy), a *technika prac biurowych* 80,3% (49 miejsc pracy).

Tabela 133. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie kolneńskim (N≥10)

Kod i nazwa zawodu	Powiat kolneński			
	Powiatowy Urząd Pracy		Pozostałe źródła	
	N	%	N	%
524302_Konsultant \ agent sprzedaży bezpośredniej	-	-	13	8,9
522301_Sprzedawca S	69	8,5	11	7,5
332203_Przedstawiciel handlowy	3	0,3	10	6,8
531104_Opiekunka dziecięca domowa	-	-	10	6,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Instytucje poszukujące pracowników w powiecie kolneńskim – z wyłączeniem Powiatowego Urzędu Pracy w Kolnie – najczęściej zgłaszały zapotrzebowanie na: *konsultantów/ agentów sprzedaży bezpośredniej* – 13 miejsc pracy, *sprzedawców* – 11, *przedstawiciela handlowego* i *opiekunki dziecięce domowe* – po 10 ofert. W przypadku popytu na *opiekunki dziecięce* były to jedyne oferty dla przedstawicieli tej profesji w analizowanej jednostce terytorialnej. Relatywnie wiele propozycji pracy poza miejscowym PUP adresowano do *przedstawicieli handlowych*. W przypadku tego zawodu, na kolneńskim rynku pracy zidentyfikowano w 2012 r. 13 miejsc pracy, z tego 10 w źródłach innych niż PUP.

Tabela 134. Sezonowość popytu w powiecie kolneńskim na poziomie zawodów i specjalności

	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w I kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w II kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
334390 Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	6	6	100,0	711601 Brukarz	6	6	100,0
833101 Kierowca autobusu	15	14	93,3	911204 Pomoc laboratoryjna	13	12	92,3

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

753303 Szwaczka	12	9	75,0	931203 Meliorant	8	6	75,0
441101 Pomocnik biblioteczny	9	5	55,6	931301 Robotnik budowlany	19	12	63,2
411003 Pracownik kancelaryjny	36	18	50,0	523002 Kasjer handlowy	9	5	55,6
932909 Pomocnik mleczarski	10	5	50,0				
833203 Kierowca samochodu ciężarowego	12	5	41,7				
431101 Asystent do spraw księgowości	17	7	41,2				
	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w III kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w IV kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
712301 Monter ociepleń budynków	7	7	100,0	524404 Telemarketer	6	5	83,3
541307 Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	16	15	93,8	524302 Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	13	6	46,2
833203 Kierowca samochodu ciężarowego	12	6	50,0	911207 Sprzątaczką biurowa	24	9	37,5
932909 Pomocnik mleczarski	10	5	50,0				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Konglomerat danych zaprezentowany w czteroelementowym układzie przedstawia listy zawodów ofertowanych sezonowo, tzn. takich, na które w danym kwartale 2012 roku pojawił się popyt przewyższający 40% rocznego wolumenu ogłoszeń adresowanych do wskazanej profesji. W skali powiatu do wybitnie sezonowych zawodów (w przypadku których co najmniej 2/3 wszystkich ofert pojawiło się w jednym kwartale) zaliczają się: *pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu, kierowca autobusu, i szwaczka* – w I kwartale, *brukarz, pomoc laboratoryjna i meliorant* – w II kwartale, *monter ociepleń budynków, pracownik ochrony fizycznej bez licencji* – w III kwartale, *telemarketer* w IV kwartale.

Omówione przypadki zwiększonego popytu na pracę są wyrazem zastosowanego podejścia do sezonowości w badaniu. Należy pamiętać, iż potwierdzeniem sezonowości popytu na zawody jest jego powtarzalność w tych samych okresach roku, co należałoby potwierdzić kilkuletnią obserwacją. Na sezonowość identyfikowaną w powiecie może mieć wpływ fakt, iż w pierwszych miesiącach roku, tradycyjnie, środki publiczne w dyspozycji PUP (sposobność subsydiowania zatrudnienia przez urzędy pracy) umożliwiły znaczącą skalę publikowania ogłoszeń kierowanych do wymienionych kategorii pracowników. W przypadku zawodów o marginalnym kwartalnym popycie na poziomie lokalnym (liczba ofert niższa niż

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

5), nie należy identyfikować danego zawodu jako sezonowego *in corpore*, zawodu generalnie (typowo) poszukiwanego w dłuższym odstępie czasu w stałych kwartałach.

Tabela 135. Miejsca pracy w powiecie kolneńskim w przekroju działów gospodarki¹⁶⁴

Lp	Dział PKD	N	%	Lp	Dział PKD	N	%
1	80 - działalność detektywistyczna i ochroniarska	15	2,4	3	46 - handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	10	1,6
2	97 - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	13	2,1	4	47 - handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	10	1,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W powiecie kolneńskim, suma miejsc pracy, co do których istniała możliwość klasyfikacji pod kątem rodzaju działalności prowadzonej przez firmę oferującą zatrudnienie, pojawiła się jedynie w przypadku 72 stanowisk pracy (tj. niespełna 7,6% wszystkich miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie). W grupie miejsc pracy zidentyfikowanych pod względem działu gospodarki, w którym dominującą działalność realizuje podmiot poszukujący pracowników, najwięcej ogłoszeń pojawiło się w segmencie firm prowadzących usługi ochroniarskie i detektywistyczne: 15 anonsów zatrudnienia. Gospodarstwa domowe wykazały popyt na 13 pracowników. Podobnie jak w całym województwie wyróżniające się zapotrzebowanie na pracowników wystąpiło w grupie przedsiębiorstw koncentrujących się na handlu (detalicznym i hurtowym) – w analizowanej jednostce na pulapie 20 ofert (dział 46 i 47), w którym to - w skali administracyjnego Podlasia - odnotowano 1,3 tys. rozpoznanych ogłoszeń zatrudnienia (czwarty wolumen w województwie).

W skali całego województwa, identyfikacja miejsc wykonywania pracy wg rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę pozwala na stwierdzenie, iż największe ich liczby, dotyczyły działów: 47-*handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (2337 wskazań), 64 - *finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych* (1612 wskazań), 62- *działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana* (1064 wskazań), 43- *roboty budowlane specjalistyczne* (802 wskazania), 46- *handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi* (723 wskazania).

¹⁶⁴ W tabeli zaprezentowano działy PKD, w których wśród zidentyfikowanych miejsc pracy w roku 2012 poszukiwano w danym powiecie co najmniej 10 pracowników (należy zaznaczyć, że cecha „dział PKD” została przypisana do 35,9% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w województwie – w przypadku pozostałych nie ustalono tego związku).

3.7.3. Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy

Tabela 136. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie kolneńskim¹⁶⁵

Powiat kolneński		Kod grupy wielkiej																	
		1		2		3		4		5		6		7		8		9	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	% w	N	%	N	% w	N	%	N	%	N	%

Kompetencje i umiejętności

Doświadczenie Zawodowe	55	55,6	3	5,5	3	5,5	10	18,2	3	5,5	18	32,7	-	-	16	29,1	2	3,6	-	-
Cechy Osobowe	47	47,5	3	6,4	3	6,4	8	17,0	2	4,3	27	57,4	1	2,1	2	4,3	-	-	1	2,1
Kwalifikacje formalne (wykształcenie)	33	33,3	1	3,0	4	12,1	11	33,3	2	6,1	14	42,4	-	-	-	-	1	3,0	-	-
Kursy\Uprawnienia	27	27,3	2	7,4	1	3,7	7	25,9	-	-	6	22,2	1	3,7	1	3,7	6	22,2	3	11,1
Kompetencje społeczne i obywatelskie	23	23,2	2	8,7	3	13,0	6	26,1	-	-	11	47,8	-	-	-	-	1	4,3	-	-
Inicjatywność i przedsiębiorczość	16	16,2	3	18,8	3	18,8	5	31,3	2	12,5	3	18,8	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompetencje informatyczne	10	10,1	-	-	1	10,0	7	70,0	-	-	2	20,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompetencje\umiejtność uczenia się	8	8,1	-	-	1	12,5	4	50,0	-	-	3	37,5	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	99	100	3	-	6	-	18	-	3	-	41	-	2	-	16	-	6	-	4	-

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Jakiegokolwiek wymagania kompetencyjne, w odniesieniu do powiatu kolneńskiego, zidentyfikowano w przypadku 99 stanowisk pracy. W analizowanej jednostce terytorialnej najbardziej cenioną przez pracodawców cechą pracowniczą w 2012 roku było posiadanie doświadczenia zawodowego. Ponad połowa stanowisk pracy (55,6%) spośród zidentyfikowanych pod względem wymogów kompetencyjnych zawierało to kryterium.¹⁶⁶ Na drugim miejscu uplasowało się wymaganie dotyczące posiadania odpowiednich cech osobowych (47,5%). Głębsza analiza w zakresie zidentyfikowanej sytuacji pokazuje, iż wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był rozproszony pomiędzy 55 zawodami, spośród których najczęściej dotyczył: pracowników usług i sprzedawców - 18 wskazań, robotników przemysłowych i rzemieślników - 16 wskazań, techników i innego średniego

¹⁶⁵ Klucz kodów grup wielkich zawodów: 0 Siły zbrojne, 1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 2 Specjaliści, 3 Technicy i inny średni personel, 4 Pracownicy biurowi, 5 Pracownicy usług i sprzedawcy, 6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, 7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, 9 Pracownicy przy pracach prostych, numerem 99 oznaczono sytuacje, w których miejsca pracy nie można było przyporządkować do konkretnej grupy zawodowej, a jednak w ofercie pojawiły się jasno sprecyzowane wymagania kompetencyjne.

¹⁶⁶ W analizie kompetencji uwzględniono wyłącznie miejsca pracy zawierające informacje odnośnie poszukiwanych kompetencji i kwalifikacji. W skali województwa spośród 61,7 tys. ofert 47,4% zawierało przynajmniej jedną zdefiniowaną kompetencję.

personelu - 10. W pozostałych przypadkach ten wymóg kompetencyjny pojawiał się od jednego do trzech razy w ogólnej liczbie stanowisk pracy podlegających ofertowaniu. Wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był ściśle skorelowany z wymogiem posiadania odpowiednich cech osobowych¹⁶⁷. Na 55 stanowisk pracy, co do których wymagano posiadania doświadczenia zawodowego, w przypadku 47 wymagano również posiadania odpowiednich cech osobowych. Oznacza to, że w 85,5% przypadków, konieczność posiadania doświadczenia zawodowego w którymś z wyżej wymienionych zawodów, wiązała się również z obligatoryjną koniecznością posiadania odpowiednich cech osobowych.

Najszerszą, sprecyzowaną gamę oczekiwanych kompetencji firmy i instytucje powiatu kolneńskiego prezentowały wobec **specjalistów, techników i innego średniego personelu** oraz **pracowników usług i sprzedawców**. W przypadku ostatniej grupy zawodowej, w prawie 60% zidentyfikowanych miejsc pracy pojawił się wymóg dysponowania odpowiednimi cechami osobowymi. Bardzo ważne w procesie rekrutacji pracowników z tej grupy zawodowej były również: kompetencje społeczne i obywatelskie (47,8%), kwalifikacje formalne (42,4%), umiejętność uczenia się (37,5). W dalszej kolejności doświadczenie zawodowe (32,7%), kursy i uprawnienia (22,2%) oraz inicjatywność i przedsiębiorczość (18,8%).

3.7.4 Podaż pracy w powiecie kolneńskim

Podaż pracy w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego została zaprezentowana poprzez analizę dwóch zmiennych. Pierwsza zmienna charakteryzuje podaż pracy w ujęciu dziesięciu grup wielkich zawodów na poziomie powiatu - w porównaniu do odnośnych danych na poziomie województwa. Druga odnosi się do prezentacji 20 zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób zarejestrowanych w powiatowych rejestrach osób bezrobotnych na tle danych wojewódzkich.

Tabela 137. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie kolneńskim na tle struktury województwa podlaskiego

	Nazwa grupy wielkiej	Liczba bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie podlaskim
1	Brak zawodu	1046	33,0%	24,7%
2	7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	671	21,2%	21,9%
3	5_Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	505	15,9%	12,2%
4	3_Technicy i inny średni personel	289	9,1%	13,4%
5	9_Pracownicy przy pracach prostych	278	8,8%	7,2%
6	2_Specjaliści	159	5,0%	10,4%
7	8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	81	2,6%	4,7%
8	4_Pracownicy biurowi	71	2,2%	3,1%
9	6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	62	2,0%	2,1%
10	1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	6	0,2%	0,3%
	0_Siły zbrojne	0	0,0%	0,0%
	OGÓLEM	3168	100,0%	100,0%

¹⁶⁷ Współczynnik korelacji Pearsona dla dwóch zmiennych: posiadanie kompetencji informatycznych i posiadanie kompetencji posługiwania się językami obcymi wyniósł 0,940.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

W minionym roku w powiecie kolneńskim największa reprezentacja, w ujęciu grup wielkich zawodów, w strukturze osób bezrobotnych dotyczyła grupy 7 **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**. Grupa ta, podobnie jak miało to miejsce w większości powiatowych rejestrów osób bezrobotnych, generowała ponad 20% wartość wskaźnika. W analizowanym przypadku przyjął on postać 21,2% czyli o 0,7 punktu procentowego mniej niż w województwie. Druga pod względem ilości osób zarejestrowanych w ramach grup wielkich zawodów była grupa 5 **Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**. W ramach tej grupy w rejestrze figurowało 505 bezrobotnych, co stanowiło 15,9% wszystkich zarejestrowanych w kolneńskim PUP. Wartość ta była wyższa o 3,7 punktu procentowego względem danych wojewódzkich. Triadę grup wielkich zawodów najliczniej reprezentowanych w strukturze bezrobotnych w powiecie zamyka grupa 3 **Technicy i inny średni personel**. Ich udział w powiatowej populacji osób bezrobotnych wyniósł 9,1% (289 zarejestrowanych), będąc jednocześnie o 4,3 punktu procentowego niższy niż na poziomie regionalnym. W powiecie kolneńskim w przypadku siedmiu grup wielkich zawodów ich procentowy udział w lokalnej kohorcie bezrobotnych był niższy niż w województwie. Największe różnice na korzyść wizerunku powiatu w tym wymiarze wykazało położenie drugiej grupy wielkiej zawodów **Specjaliści**.

Tabela 138. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu kolneńskiego (stan na 31.12.2011) na tle struktury województwa podlaskiego

LP	Zawód/ specjalność osoby bezrobotnej	Liczba bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie
1	522301_Sprzedawca S	252	8,0%	5,6%
2	515303_Robotnik gospodarczy	89	2,8%	1,1%
3	751204_Piekarz S	78	2,5%	0,9%
4	961302_Robotnik placowy	62	2,0%	0,2%
5	753303_Szwaczka	55	1,7%	0,6%
6	931301_Robotnik budowlany	55	1,7%	1,8%
7	753105_Krawiec S	54	1,7%	1,5%
8	311504_Technik mechanik S	51	1,6%	1,6%
9	722204_Ślusarz S	49	1,5%	2,0%
10	331403_Technik ekonomista S	48	1,5%	1,8%
11	711202_Murarz S	42	1,3%	1,5%
12	723105_Mechanik samochodów osobowych	41	1,3%	0,9%
13	514101_Fryzjer S	38	1,2%	0,8%
14	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	38	1,2%	1,1%
15	751105_Rzeźnik – wędliniarz S	37	1,2%	0,3%
16	722314_Tokarz w metalu	34	1,1%	0,6%
17	314207_Technik rolnik S	32	1,0%	1,2%
18	512002_Kucharz małej gastronomii S	28	0,9%	0,8%
19	932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	26	0,8%	1,1%
20	512001_Kucharz S	25	0,8%	1,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Rozpatrując powiatową sytuację zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób bezrobotnych potwierdza się, względem danych wojewódzkich, trudne położenie *sprzedawców*. Ich ogólny udział był ponad trzykrotnie wyższy niż udział kolejnej grupy zawodowej *robotnik gospodarczy* i wyniósł aż 8% zarejestrowanych osób bez pracy w powiecie. Wartość ta jest o 2,4% wyższa niż na poziomie województwa. Trudną sytuację powiatu w perspektywie rynku pracy silnie podkreśla duży udział zawodów i specjalności nadreprezentowanych. Problem dotyczy najmocniej pięciu profesji: *sprzedawca, robotnik gospodarczy, piekarz, pracownik placowy, szwaczka*.

Tabela 139. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012–2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie kolneńskim

LP	Nazwa zawodu/ specjalności	Absolwenci 2012	Absolwenci 2013 (prognoza)
1	722307_Operator obrabiarek skrawających	35	18
2	522301_Sprzedawca S	21	21
3	325509_Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	19	0
4	314207_Technik rolnik S	13	30
5	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	12	6
6	311504_Technik mechanik S	12	0
7	613003_Rolnik S	9	21
8	331403_Technik ekonomista S	9	19
9	751204_Piekarz S	9	8
10	741103_Elektryk	9	7
11	751201_Cukiernik S	7	6
12	752205_Stolarz S	7	5
13	514101_Fryzjer S	6	5
14	721306_Błacharz samochodowy S	6	4
15	751105_Rzeźnik – wędliniarz S	6	1
16	334306_Technik administracji S	5	0
17	713201_Lakiernik	0	2
	Razem	185	153

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół oraz danych Kuratorium Oświaty w Białymstoku

W 2012 roku ponadgimnazjalne szkoły zawodowe powiatu kolneńskiego przygotowały do pracy zawodowej 185 przedstawicieli 16 profesji. Najwięcej osób dysponowało wykształceniem w zawodzie *operatora obrabiarek skrawających*, w dalszej kolejności *sprzedawcy*. Najliczniej kształconą profesją w technikach był *technik bezpieczeństwa i higieny pracy*. W połowie 2013 roku na lokalnym rynku pracy uaktywni się, potencjalnie, zwiększona podaż *techników ekonomistów, techników rolników i rolników*.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

3.7.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym

Tabela 140. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (miejsca pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie kolneńskim

Lp	Kod i nazwa zawodu kształconego	Absolwenci 2012	Bezrobotni 30.06.2012	Bezrobotni 31.12.2012	Zmiana liczby bezrobotnych	Podaż (absolwenci +bezrobotni na k. roku)	Popyt (oferty pracy 2012)	Szansa na znalezienie pracy w zawodzie ¹⁶⁸
1	334306_Technik administracji S	5	3	4	1	9	39	100%
2	522301_Sprzedawca S	21	71	125	54	146	80	55%
3	514101_Fryzjer S	6	12	17	5	23	10	43%
4	721306_Blacharz samochodowy S	6	2	4	2	10	1	10%
5	741103_Elektryk	9	0	8	8	17	1	6%
6	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	12	15	24	9	36	2	6%
7	751204_Piekarz S	9	30	38	8	47	1	2%
8	722307_Operator obrabiarek skrawających	35	6	6	0	41	0	0%
9	325509_Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	19	0	1	1	20	0	0%
10	314207_Technik rolnik S	13	7	15	8	28	0	
11	311504_Technik mechanik S	12	32	28	-4	40	0	0%
12	331403_Technik ekonomista S	9	11	17	6	26	0	0%
13	613003_Rolnik S	9	7	12	5	21	0	
14	751201_Cukiernik S	7	5	9	4	16	1	6%
15	752205_Stolarz S	7	6	8	2	15	1	7%
16	751105_Rzeźnik – wędliniarz S	6	19	22	3	28	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół

W celu określenia szans absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych na znalezienie pracy - w wyuczonej profesji na rynku lokalnym - dokonano zestawienia zidentyfikowanego popytu (rocznego wolumenu ogłoszeń) oraz podaży (liczby absolwentów oraz zarejestrowanych bezrobotnych). Iloraz popytu i podaży wyrażony w ujęciu procentowym przedstawia prawdopodobieństwo podjęcia pracy przez abiturienta na „otwartym” rynku zatrudnienia (strona popytowa nie obejmuje miejsc pracy dostępnych w rekrutacjach zamkniętych – naborze pracowników bez upublicznienia informacji o wolnych etatach). W tabeli zaprezentowano ponadto zmianę liczby bezrobotnych (dysponujących zawodem kształconym w analizowanym powiecie) pomiędzy końcem I i II półrocza 2012 roku. Znaczący przyrost liczby zarejestrowanych w PUP pozwala na przypuszczenie, że część młodych absolwentów zasilila szeregi bezrobotnych na rynku lokalnym.

W grupie kształconych zawodów w powiecie kolneńskim najlepsza sytuacja na rynku zatrudnienia 2012 roku dotyczyła *techników administracji* (100% prawdopodobieństwo pozyskania angażu: większa liczba miejsc pracy niż osób pracę poszukujących), jednak

¹⁶⁸ W przypadku *technika rolnika, technika agrobiznesu, technika żywienia i gospodarstwa domowego* oraz *rolnika*, zawodów masowo absorbowanych przez indywidualne, rodzinne gospodarstwa rolne (zawodów, na które popyt nie jest identyfikowalny na rynku ogłoszeń) zrezygnowano z określenia szans na znalezienie pracy według przyjętego wzoru.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

należy pamiętać w tym przypadku o zaburzeniu obrazu popytu przez udział staży w ogólnej liczbie zidentyfikowanych miejsc pracy, który wynosił 90%. Na tle edukowanych profesji relatywnie niezłe perspektywy znalezienia pracy posiadali fryzjerzy (43%) oraz sprzedawcy (55%). Wśród zawodów cechujących się większą liczbą absolwentów szczególnie niepokojąca sytuacja na rynku pracy wystąpiła w przypadku *mechaników pojazdów samochodowych* i *techników rolników*, profesji, które pomiędzy czerwcem i grudniem zanotowały wysoki (w stosunku do liczby abiturientów) przyrost osób poszukujących pracy. Brak miejsc pracy przy jednoczesnym znaczącym strumieniu podaży edukacyjnej nie spowodował zwiększenia zarejestrowanych bezrobotnych wśród *techników mechaników* (zapewne ze względu na kontynuację przez te osoby ścieżki kształcenia na poziomie szkół wyższych).

3.7.6 Zróźnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym

Zbiory informacji z poziomu lokalnego (powiatowego) o liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie, liczbie absolwentów konkretnego zawodu oraz wolumenie miejsc pracy adresowanych do przedstawicieli danej profesji pozwoliły na skatalogowanie trzech typów zawodów: deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Tabela 141. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie kolneńskim

Typ	Kod i nazwa zawodu	Liczba ofert 2012	Podaż pracy 2012	Wskaźnik
Zawody DEFICYTOWE	411004_Technik prac biurowych S	61	13	0,12
	515303_Robotnik gospodarczy	135	89	0,11
	411003_Pracownik kancelaryjny	36	0	0,09
	411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	35	5	0,07
	334306_Technik administracji S	39	12	0,07
	431101_Asystent do spraw księgowości	17	1	0,04
	541307_Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	16	0	0,04
	833101_Kierowca autobusu	15	2	0,03
	524302_Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	13	0	0,03
	911204_Pomoc laboratoryjna	13	1	0,03
Zawody ZRÓWNOWAŻONE	911207_Sprzątaczką biurową	24	16	0,02
	932909_Pomocnik mleczarski	10	7	0,01
	833203_Kierowca samochodu ciężarowego	12	15	-0,01
	334390_Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze	6	4	0,00
	931205_Robotnik drogowy	8	9	0,00
	441990_Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej	4	5	0,00
	332302_Zaopatrzeniowiec	5	4	0,00
	811105_Operator koparko – ładowarki	3	2	0,00
	722303_Operator maszyn do obróbki skrawaniem	3	2	0,00
	711503_Stolarz budowlany	2	3	0,00
Zawody NADWYŻKOWE	522301_Sprzedawca S	80	273	-0,47
	751204_Piekarz S	1	87	-0,21
	311504_Technik mechanik S	0	63	-0,15
	331403_Technik ekonomista S	0	57	-0,14

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

753105_Krawiec S	2	54	-0,13
723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	2	50	-0,12
722204_Ślusarz S	2	49	-0,11
961302_Robotnik placowy	15	62	-0,11
314207_Technik rolnik S	0	45	-0,11
722307_Operator obrabiarek skrawających	0	44	-0,11

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Szczególnie pozytywne (dodatnie) wartości wskaźnika sytuacji zawodów w powiecie kolneńskim dotyczyły w 2012 roku reprezentantów profesji biurowo-urzędniczych (*technik prac biurowych, pracownik kancelaryjny, pozostali pracownicy obsługi biurowej*). Można byłoby przypuszczać, iż przedstawiciele tych zawodów zorientowani na znalezienie pracodawcy, dysponowali komfortem porównywania (selekcji) ofert rekrutacyjnych, jednak należy pamiętać, iż obrazu popytu jest w dużej mierze kształtowany w tych przypadkach przez udział staży w ogólnej liczbie zidentyfikowanych miejsc pracy (odpowiednio 80%, 83% i 66%). Z grupy zawodów usługowych (kod zawodu rozpoczynający się cyfrą 5) w analizowanej jednostce terytorialnej optymistyczne perspektywy zatrudnienia (znacząca przewaga ogłoszeń pracy w stosunku do wolumenu podaży) objęły *pracowników ochrony fizycznej, konsultantów/agentów sprzedaży bezpośredniej oraz robotników gospodarczych* (w ostatnim przypadku na obraz popytu również wpłynął duży udział staży – 53,3% w ogólnej liczbie zidentyfikowanych miejsc pracy). Wśród zawodów zrównoważonych cechujących się jednocześnie relatywnie dużą skalą popytu i podaży znaleźli się *sprzątaczką biurową, pomocnik mleczarski, kierowca samochodu ciężarowego*. Listę zawodów nadwyżkowych w tym ziemskim powiecie generowali zarówno absolwenci techników, jak i szkół zawodowych: brak praktycznie jakiegokolwiek zidentyfikowanego popytu na rynku ogłoszeń dostępnych publicznie w skrajnie trudnej sytuacji (nikłego prawdopodobieństwa na znalezienie angażu w lokalnej przestrzeni gospodarczej) stawiał – licznie edukowanych – *techników mechaników, techników ekonomistów, operatorów obrabiarek skrawających czy mechaników pojazdów samochodowych*.

3.8. Powiat grodzki: miasto Łomża

3.8.1 Potencjał powiatowego rynku pracy

W Łomży zatrudnionych jest 15,1 tys. osób (4,5% wszystkich pracujących w województwie podlaskim). Dyslokacja zatrudnienia w ujęciu klasycznej triady sektorów pracy (rolnictwo – przemysł i budownictwo – usługi) przedstawia się następująco: 8% – 20% – 72% (układ ten w skali województwa prezentuje się następująco: 37% – 20% – 43%).¹⁶⁹ Rozkład łomżyński informuje o stricte usługowo-przemysłowym charakterze miasta w lokalnej gospodarce. Poziom zarobków w analizowanej jednostce podziału terytorialnego kraju jest niższy od płacy regionalnej – przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2011 roku wynosiło 2911 zł (stanowiło 91,6% płacy podlaskiej i jedynie 80,3% poziomu krajowego).¹⁷⁰

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2012 roku w tej jednostce statystycznej europejskiej nomenklatury NUTS 4¹⁷¹ wynosiła 16,8%, więcej niż w całym województwie (wskaźnik dla województwa: 14,6%). W przeciągu czterech ostatnich lat, od przedkryzysowego 2008 roku¹⁷², ta podstawowa miara kondycji rynku pracy znacząco się zwiększyła - o 5.1 punktu procentowego.¹⁷³ W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łomży zauważa się jeden z najwyższych w regionie odsetek kobiet poszukujących pracy: 49,8% (pułap wojewódzki: 45,9%).¹⁷⁴

W ujęciu statystyki sektorowej przedsiębiorstw funkcjonujących w Łomży, spośród 6,1 tys. firm zarejestrowanych w badanym powiecie, najwięcej podmiotów gospodarczych operuje w następujących działach: *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (1,2 tys. firm), *roboty budowlane specjalistyczne* (0,5 tys.), *transport lądowy oraz transport rurociągowy* (0,5 tys.), *handel hurtowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi* (0,4 tys.), *opieka zdrowotna* (0,4 tys.). Łącznie w tych pięciu dominujących działach PKD koncentruje się 49,6% wszystkich lokalnych przedsiębiorstw.

Specyfikę profilu działalności gospodarczej w analizowanym powiecie grodzkim, posiłkując się danymi GUS, można przedstawić prezentując działy gospodarcze, w których – na tle potencjału województwa – występuje największy odsetek podmiotów. W poniższej

¹⁶⁹ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Pracujący, zatrudnieni i przeciętne zatrudnienie według PKD 2007*, ostatnia aktualizacja 15.11.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=257669&p

¹⁷⁰ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Wynagrodzenia*, ostatnia aktualizacja 16.07.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.dims?p_id=259943&p_token=0.43713810343783255

¹⁷¹ NUTS to pięciostopniowa klasyfikacja jednostek statystycznych obowiązująca w Unii Europejskiej. W przypadku Polski poziomy tej klasyfikacji obejmują: państwo (NUTS 1), województwa (NUTS 2), podregiony (grupy powiatów) – NUTS 3, powiaty (NUTS 4) oraz gminy (NUTS 5).

¹⁷² Za symboliczną datę początku ostatniego międzynarodowego kryzysu gospodarczego przyjmuje się 15 września 2008 roku, dzień w którym amerykański bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił bankructwo, a wartość firm notowanych w Nowym Jorku (mierzona indeksem Dow Jones) zmniejszyła się tego dnia o 4,4%.

¹⁷³ *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s.3., *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2008*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2008, s.3.

¹⁷⁴ Zob. tabela 14, *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s. 33.

tabeli wyeksponowano 7 najsilniej reprezentowanych w Łomży, na tle Podlasia, działów PKD.¹⁷⁵

Tabela 142 Działy PKD wyróżniające się w Łomży na tle województwa

Dział PKD	Nazwa działu	Liczba podmiotów	% zasobów województwa
31	produkcja mebli	107	11,4
13	produkcja wyrobów tekstylnych	15	10,2
79	działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane	25	9,6
81	działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	60	9,4
10	produkcja artykułów spożywczych	73	9,4
35	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	11	9,2
32	pozostała produkcja wyrobów	51	9,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gospodarczy koloryt Łomży tworzą liczne podmioty funkcjonujące w sektorze przetwórczym gospodarki – przemyśle. W tym powiecie grodzkim lokuje się co dziewiąty podlaski podmiot zajmujący się produkcją mebli. Istotnie wiele podmiotów tego byłego wojewódzkiego miasta funkcjonuje w segmencie produkcji artykułów spożywczych. W analizowanej jednostce wyróżniają się, co podkreśla regionalne znaczenie miasta, firmy zajmujące się turystyką (dział 79).

Symptomem zachodzących przeobrażeń lokalnego rynku gospodarczego (bądź konserwacji endemicznej mapy gospodarczej), a jednocześnie wskaźnikiem aktualnych trendów na polu przedsiębiorczości w Łomży są dane GUS o liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w ostatnich trzech latach. Na tle województwa największy odsetek nowych działalności uruchomiono w następujących działach PKD: *produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych* (14,2% wszystkich nowopowstałych działalności w województwie podlaskim; nominalnie 19 podmiotów), *produkcja artykułów spożywczych* (11,5%; 19 działalności), *pozostała produkcja wyrobów* (9,9%; 14 firm), *produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń* (8,9%; 25 firm).

¹⁷⁶ Tak licznie powstające firmy z sektora przetwórczego świadczą o przyjaznym charakterze miasta dla działalności produkcyjnej.

3.8.2 Popyt na pracę w Łomży

Spśród 61,7 tys. miejsc pracy, co do których upubliczniono oferty pracy w 2012 roku w województwie podlaskim, w Łomży pojawiło się 2247 ogłoszeń o pracę, w których poszukiwano pracowników na 2425 wakujące stanowiska pracy. Zapotrzebowanie na pracowników w analizowanej jednostce terytorialnej spadło w stosunku do poziomu zidentyfikowanego w roku 2011, kiedy to na terenie powiatu zanotowano 2737 stanowisk

¹⁷⁵ Do analizy włączono działy PKD, które w danym powiecie posiadają reprezentację więcej niż 10 działających podmiotów.

¹⁷⁶ Obliczenia własne na podstawie kategorii *Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej*, przyrost w latach 2009-2011, pominięto działy w których powstało mniej niż 10 podmiotów; ostatnia aktualizacja danych 30.03.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=259731

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

pracy (spadek nominalny o 490 miejsc pracy, 18,0%)¹⁷⁷. Spadek popytu przełożył się na wzrost w 2012r. stopy bezrobocia o 0,7 punktu procentowego, w stosunku do końca 2011r. Generalnie, zdecydowana większość miejsc pracy dotyczyła pojedynczego, wolnego stanowiska zatrudnienia - 2111 ofert (93,9% ogłoszeń zidentyfikowanych w powiecie), ale identyfikowane były również oferty informujące o występowaniu od dwóch do dziesięciu wakujących etatów (136 ofert; 6,1% wszystkich).¹⁷⁸

Tabela 143. Popyt na pracę zidentyfikowany w Łomży w przekroju podmiotów rekrutujących

Powiat M. Łomża				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie	
2012		2011		I kw.		II kw.		III kw.		IV kw.		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Źródło miejsc pracy

Powiatowy Urząd Pracy	1151	47,5	958	35	300	60,4	214	41,9	407	45,2	230	44,5	19460	31,6
Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	886	36,5	1304	47,6	119	23,9	174	34,1	370	41,1	223	43,1	12698	20,6
Ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy	349	14,4	373	13,6	60	12,1	114	22,3	113	12,6	62	12,0	15911	25,8
Prasa regionalna	30	1,2	88	3,2	16	3,2	6	1,2	7	0,8	1	0,2	12067	19,6
Biura Karier	8	0,3	13	0,5	2	0,4	3	0,6	2	0,2	1	0,2	1171	1,9
Ochotnicze Hufce Pracy	1	0,0	1	0	-	-	-	-	1	0,1	-	-	345	0,6
Razem	2425	100	2737	100	497	100	511	100	900	100	517	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012 roku w Łomży, w stosunku do roku poprzedzającego, zmieniła się struktura kanałów poszukiwania pracowników. W analizowanej jednostce czasu znacząco zmniejszył się udział lokalnych e-serwisów ogłoszeniowych (należy podkreślić iż w większości powiatów, lokalne e-serwisy ogłoszeniowe notowały w 2012r. wzrost udziału w rynku), które generowały 36,5% łącznego strumienia ofert. Opozycyjnie skokowo zwiększyła się skłonność pracodawców do rekrutowania zasobów pracy przy wykorzystaniu tradycyjnego źródła ofertowania: powiatowego urzędu pracy (do których zgłoszono informację o 47,5% wolnych stanowisk pracy). W porównaniu z sytuacją w województwie, w analizowanej jednostce terytorialnej znikomy udział wśród źródeł miejsc pracy posiadają ogólnopolskie e-serwisy pośrednictwa zatrudnienia. O ile na administracyjnym Podlasiu generują one niemal 26% popytu na pracę, o tyle w tym grodzkim powiecie stanowią jedynie 14,4% lokalnego popytu na pracę. Praktycznie zanika poszukiwanie zasobów pracy przy wykorzystaniu regionalnych

¹⁷⁷ W województwie podlaskim w roku 2011 pojawiły się oferty dotyczące 56 550 wolnych miejsc pracy, zaś w 2012 roku 61 652 wolnych miejsc pracy (regionalny popyt w 2012 roku stanowi więc 109,0% popytu z roku poprzedzającego).

¹⁷⁸ Analiza wielostanowiskowości ofert dotyczy tylko i wyłącznie miejsc pracy ze źródeł innych niż powiatowy urząd pracy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

mediów prasowych. Trend ten zapewne nie ulegnie odwróceniu w kontekście spadku nakładów i wolumenu sprzedaży dzienników regionalnych.¹⁷⁹

Tabela 144. Rozkład popytu na pracę zidentyfikowanego w Łomży w ujęciu grup wielkich zawodów

Powiat M. Łomża				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie	
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	674	27,8	525	19,2	125	18,5	149	22,1	239	35,5	161	23,9	11589	18,8
9_Pracownicy przy pracach prostych	391	16,1	384	14	45	11,5	90	23,0	199	50,9	57	14,6	5369	8,7
3_Technicy i inny średni personel	337	13,9	457	16,7	64	19,0	76	22,6	106	31,5	91	27,0	8322	13,5
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	292	12,0	530	19,4	79	27,1	43	14,7	109	37,3	61	20,9	14345	23,3
2_Specjaliści	274	11,3	331	12,1	70	25,5	60	21,9	89	32,5	55	20,1	10048	16,3
4_Pracownicy biurowi	234	9,6	216	7,9	69	29,5	49	20,9	60	25,6	56	23,9	4312	7,0
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	130	5,4	192	7	24	18,5	26	20,0	62	47,7	18	13,8	3917	6,4
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	88	3,6	87	3,2	18	20,5	17	19,3	35	39,8	18	20,5	3092	5,0
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	5	0,2	15	0,5	3	60,0	1	20,0	1	20,0	-	-	328	0,5
99_Bez zawodu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	330	0,5
Razem	2425	100	2737	100	497	100	511	100	900	100	517	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zapoznając się ze strukturą wolnych stanowisk pracy w ujęciu grup wielkich zawodów można zauważyć kilka, interesujących prawidłowości. W 2012 roku najwięcej ogłoszeń było adresowanych do grupy 5 (**pracownicy usług i sprzedawcy**) - 28% wszystkich zidentyfikowanych w powiecie. W dalszej kolejności dla reprezentantów grupy 9 (**pracownicy przy pracach prostych** - 16,1% wszystkich zidentyfikowanych w powiecie. Przegląd danych w ujęciu kwartalnym informuje o grupach wielkich zawodów poszukiwanych sezonowo. W 2012r., na terenie powiatu grodzkiego w przypadku kilku grup zawodowych, zaobserwowano zmienne natężenie popytu na pracę w poszczególnych kwartałach. W przypadku **pracowników usług i sprzedawców, pracowników przy pracach prostych oraz techników**, największy popyt na pracę zidentyfikowano w III kwartale. W odniesieniu do robotników przemysłowych i rzemieślników, jak i specjalistów kumulacja popytu na pracę obserwowana była w I i III kwartale.

¹⁷⁹ Sprzedaż największych 22 dzienników regionalnych w 2012 roku w Polsce spadła względem 2011 roku średnio o 11%. Skala regresu wolumenu sprzedaży podlaskich dzienników była jeszcze głębsza: Gazeta Współczesna – spadek rzędu 14,5% (średnia sprzedaż w 2012 roku na poziomie 10 tys. egz.), Kurier Poranny – 20,3% (8,2 tys. egz.). Obliczenia własne na podstawie danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy.

Tabela 145. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów z uwzględnieniem ofert staży finansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Łomży

Liczba zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie	w tym oferty stażu

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

	N	%	N	%
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	674	100,0%	54	8,0%
9 Pracownicy przy pracach prostych	391	100,0%	14	3,6%
3 Technicy i inny średni personel	337	100,0%	39	11,6%
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	292	100,0%	15	5,1%
2 Specjaliści	274	100,0%	31	11,3%
4 Pracownicy biurowi	234	100,0%	75	32,1%
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	130	100,0%	5	3,8%
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy i handlu	88	100,0%	1	1,1%
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	5	100,0%	0	0,0%
Ogółem	2425	100,0%	234	9,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy)

W 2012r. na terenie powiatu grodzkiego, wśród miejsc pracy kierowanych do trzech najczęściej poszukiwanych grup zawodowych, znaczną część stanowiły miejsca aktywizacji zawodowej w postaci stażu. Największy udział miejsc stażu w ogólnej liczbie zidentyfikowanych miejsc pracy notowano w grupie **pracowników biurowych** – 32,1%. Należy podkreślić, iż w przypadku m. Łomża udział staży w ogólnej liczbie identyfikowanych miejsc pracy należał do najniższych w województwie.

Staże są realizowane bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, co oznacza że miejsce stażu nie powinno być traktowane jako miejsce pracy *sensu stricte*. Jest to miejsce aktywizacji zawodowej, które zgodnie z definicją ma przyczynić się do nabycia przez bezrobotnego umiejętności praktycznych poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy. Jednakże miejsce stażu może stanowić potencjalne miejsce pracy. Dla tego typu programów aktywizacji liczona jest efektywność zatrudnieniowa¹⁸⁰, która pokazuje prawdopodobieństwo otrzymania zatrudnienia po zakończeniu stażu. Jeżeli osoba odbywająca staż, po jego

¹⁸⁰ Efektywność zatrudnieniowa (wskaźnik ponownego zatrudnienia w programie) liczona jest jako udział procentowy osób, które podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu stażu, w liczbie osób, które ukończyły staż. Za osobę która podjęła pracę, uważa się osobę, która w trakcie odbywania stażu lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w stażu podjęła zatrudnienie, przyjmuje się, że tak się stało, jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie wyrejestrowała się z powiatowego urzędu pracy lub jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się w PUP.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

zakończeniu została zatrudniona w miejscu odbywania stażu, należy przyjąć, iż miejsce stażu stało się miejscem pracy.¹⁸¹

Ponadto grupa **pracowników przy pracach prostych** obejmuje zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana przez przedstawicieli zawodów należących do tej kategorii wymaga zastosowania prostych narzędzi i ograniczonej własnej inicjatywy oraz oceny. W tej sytuacji można byłoby się zastanawiać nad zasadnością organizowania staży w zawodach, które obejmuje grupa. Z drugiej strony w tego rodzaju zawodach, czego przykładem jest *911205_pracownik pomocniczy obsługi hotelowej (s)* odbywa się kształcenie zawodowe. Ponadto część zawodów znajdujących się w grupie **pracowników przy pracach prostych**, np.: zawód taki jak *931301_Robotnik budowlany* w rzeczywistości wymaga wyższego poziomu wiedzy i mogłaby być sklasyfikowana na poziomie wyższym, równym np. *515303_Robotnikowi gospodarczemu* sklasyfikowanemu w grupie **5 pracowników usług i sprzedawców**.

Tabela 146. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w Łomży

Miejsce Pracy		Źródło Miejsc Pracy											
		Powiatowy Urząd Pracy		Ochotnicze Hufce Pracy		Prasa regionalna		Ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy		Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe		Biura Karier	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	674	27,8	250	37,0	1	0,1	4	0,5	92	13,6	325	48,3	2	0,3
9_Pracownicy przy pracach prostych	391	16,1	293	74,9	-	-	5	1,3	4	1,0	89	22,8	-	-
3_Technicy i inny średni personel	337	13,9	135	40,0	-	-	4	1,1	77	22,9	118	35,0	3	0,8
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	292	12,0	137	47,0	-	-	4	1,3	2	0,7	149	51,1	-	-
2_Specjaliści	274	11,3	91	33,2	-	-	9	3,2	101	36,9	70	25,5	3	1,0
4_Pracownicy biurowi	234	9,6	160	68,4	-	-	2	0,8	11	4,8	61	26,1	-	-
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	130	5,4	72	55,3	-	-	-	-	-	-	58	44,6	-	-
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	88	3,6	10	11,3	-	-	2	2,2	62	70,4	14	16,0	-	-
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	5	0,2	3	60,0	-	-	-	-	-	-	2	40,0	-	-
Razem	2425	100	1151	-	1	-	30	-	349	-	886	-	8	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zestawienie źródeł miejsc pracy ze skalą popytu na reprezentantów grup wielkich zawodów pozwala na ukazanie kanałów rekrutacji specjalizujących się w poszukiwaniu

¹⁸¹ Efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła w skali województwa, w 2012r. 67,1% i wzrosła w porównaniu do 2011r. o 16,6%. Wskaźnik ten pokazuje prawdopodobną liczbę wszystkich podjęć pracy – nie tylko w miejscu odbywania stażu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

określonej kategorii zawodów. W Łomży anonse o wolnych miejscach pracy dla przedstawicieli grupy 9 (**pracownicy przy pracach prostych**), 4 (**pracownicy biurowi**), 8 (**operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń**) oraz grupy 3 (**technicy i inny średni personel**) były w większości prezentowane w Powiatowym Urzędzie Pracy. Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe największą liczbę anonsów o wolnych miejscach pracy dedykowały do przedstawicieli grupy 7 (**robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**), grupy 5 (**pracownicy usług i sprzedaży**), oraz grupy 1 (**przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy**).

Tabela 147. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w Łomży

Powiat M. Łomża				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012							
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

TOP 20 zawodów

522301_Sprzedawca S	164	6,8	116	4,2	35	7,0	46	9,0	54	6,0	29	5,6
932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	142	5,8	125	4,6	3	0,6	32	6,3	102	11,3	5	1,0
332203_Przedstawiciel handlowy	120	4,9	167	6,1	25	5,0	30	5,9	31	3,4	34	6,6
531104_Opiekunka dziecięca domowa	87	3,6	14	0,5	13	2,6	18	3,5	39	4,3	17	3,3
524902_Doradca klienta	80	3,3	61	2,2	14	2,8	30	5,9	26	2,9	10	1,9
515303_Robotnik gospodarczy	76	3,1	76	2,8	20	4,0	8	1,6	17	1,9	31	6,0
411004_Technik prac biurowych S	66	2,7	49	1,8	32	6,4	10	2,0	18	2,0	6	1,2
411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	55	2,3	27	1,0	20	4,0	9	1,8	8	0,9	18	3,5
241202_Doradca finansowy	45	1,9	40	1,5	12	2,4	7	1,3	12	1,3	14	2,7
911207_Sprzątaczką biurowa	39	1,6	26	0,9	8	1,6	2	0,3	16	1,8	13	2,5
432103_Magazynier	31	1,3	51	1,9	6	1,2	13	2,5	6	0,7	6	1,2
243305_Specjalista do spraw sprzedaży	31	1,3	26	0,9	6	1,2	10	2,0	11	1,2	4	0,8
932913_Sortowacz	28	1,2	12	0,4	-	-	28	5,4	-	-	-	-
941201_Pomoc kuchenna	27	1,1	15	0,5	5	1,0	9	1,8	4	0,4	9	1,7
524302_Konsultant \ agent sprzedaży bezpośredniej	27	1,1	19	0,7	2	0,4	3	0,6	18	2,0	4	0,8
422201_Pracownik centrum obsługi telefonicznej	27	1,1	13	0,5	1	0,2	3	0,6	14	1,6	9	1,7
513101_Kelner S	26	1,1	31	1,1	2	0,4	1	0,2	13	1,4	10	1,9
513202_Barman	25	1,0	20	0,7	3	0,6	6	1,2	10	1,1	6	1,2
911206_Salowa	22	0,9	1	0	1	0,2	1	0,2	20	2,2	0	0,0
834401_Kierowca operator wózków jezdniowych	20	0,8	-	-	1	0,2	-	-	19	2,1	-	-
524404_Telemarketer	20	0,8	15	0,5	12	2,4	4	0,7	2	0,2	2	0,4
Pozostałe zawody	1267	52,3	1833	67,0	276	55,5	241	47,1	460	51,1	290	56,1
Razem	2425	100	2737	100	497	100	511	100	900	100	517	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

W roku 2012 najbardziej poszukiwanym zawodem w powiecie grodzkim był *sprzedawca* (6,8% zdefiniowanego popytu). W stosunku do rozkładu zapotrzebowania na pracę w roku poprzedzającym, w 2012 roku skokowo zwiększyło się poszukiwanie *opiekunek dziecięcych* oraz *salowych*. W powiecie grodzkim, pojawiło się kilkadziesiąt etatów dla reprezentantów profesji, tj.: *pracownik centrum obsługi telefonicznej* oraz *sortowacz*. *Doradcy klienta* poszukiwani byli przede wszystkim w II kwartale 2012 roku. Relatywnie równomierny (choć niewielki), całoroczny popyt wystąpił w przypadku *przedstawicieli handlowych*. Analizowane zawody generowały 47,7% wszystkich rozpoznanych ogłoszeń w powiecie łomżyńskim.

Tabela 148. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w Łomży (N≥20)

Powiat grodzki Łomża			
Powiatowy Urząd Pracy		Pozostałe źródła	
N	%	N	%

Kod i nazwa zawodu

522301_Sprzedawca S	60	5,2	104	8,2
531104_Opiekunka dziecięca domowa	-	-	87	6,8
332203_Przedstawiciel handlowy	36	3,1	84	6,6
524902_Doradca klienta	8	0,7	72	5,7
241202_Doradca finansowy	15	1,3	30	2,4
422201_Pracownik centrum obsługi telefonicznej (call center)	-	-	27	2,1
243305_Specjalista do spraw sprzedaży	10	0,9	21	1,6
524302_Konsultant \ agent sprzedaży bezpośredniej	7	0,6	20	1,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Podmioty poszukujące pracowników w Łomży – z wyłączeniem miejscowego powiatowego urzędu pracy – zgłosiły zapotrzebowanie m.in. na 84 *przedstawicieli handlowych* oraz 104 *sprzedawców*. W przypadku popytu na *opiekunki dziecięce* były to jedyne oferty dla przedstawicieli tej profesji w analizowanej jednostce terytorialnej. Relatywnie wiele propozycji pracy poza miejscowym PUP adresowano do *doradców finansowych* i *doradców klienta*.

Tabela 149. Sezonowość popytu w Łomży na poziomie zawodów i specjalności

	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w I kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w II kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
411004 Technik prac biurowych S	62	29	46,8	932913 Sortowacz	28	28	100,0
524404 Telemarketer	11	11	100,0	541307 Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	11	7	63,6
241202 Doradca finansowy	15	10	66,7	723105 Mechanik samochodów osobowych	6	5	83,3
222101 Pielęgniarka	10	7	70	524902 Doradca klienta	8	5	62,5

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

962990 Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	13	6	46,2				
711502 Cieśla szalunkowy	11	5	45,5				
752208 Stolarz meblowy	7	5	71,4				
	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w III kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w IV kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
932911 Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	141	102	72,3	515303 Robotnik gospodarczy	74	31	41,9
911206 Salowa	21	20	95,2	711502 Cieśla szalunkowy	11	6	54,5
834401 Kierowca operator wózków jezdniowych	20	19	95,0	711404 Zbrojarz	10	5	50,0
911207 Sprzątaczką biurową	23	13	56,5				
962902 Dozorca	13	8	61,5				
816090 Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	11	8	72,7				
341204 Opiekunka środowiskowa S	8	8	100				
962990 Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	13	7	53,8				
524302 Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	7	6	85,7				
933304 Robotnik magazynowy	7	6	85,7				

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Konglomerat danych zaprezentowany w czteroelementowym układzie przedstawia listy zawodów ofertowanych sezonowo, tzn. takich, na które w danym kwartale 2012 roku pojawił się popyt przewyższający 40% rocznego wolumenu ogłoszeń adresowanych do wskazanej profesji. W analizowanej jednostce terytorialnej, sezonowy charakter popytu na pracę uwidocznił się w przypadku wielu zawodów, przy czym najdobitniej w profesjach *telemarketera* (100,0%), *stolarza meblowego* (71,4%) w I kwartale; *sortowacza* (100%), *mechanika samochodów osobowych* (83,3%) w II kwartale oraz *opiekunki środowiskowej* (100,0%), *salowej* (95,2%), *kierowcy operatora wózków jezdniowych* (95,0%) w III kwartale.

Omówione przypadki zwiększonego popytu na pracę są wyrazem zastosowanego podejścia do sezonowości w badaniu. Należy pamiętać, iż potwierdzeniem sezonowości popytu na zawody jest jego powtarzalność w tych samych okresach roku, co należałoby potwierdzić kilkuletnią obserwacją. Na sezonowość identyfikowaną w powiecie może mieć

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

wpływ fakt, iż w pierwszych miesiącach roku, tradycyjnie, środki publiczne w dyspozycji PUP (sposobność subsydiowania zatrudnienia przez urzędy pracy) umożliwiły znaczącą skalę publikowania ogłoszeń kierowanych do wymienionych kategorii pracowników. W przypadku zawodów o marginalnym kwartalnym popycie na poziomie lokalnym (liczba ofert niższa niż 5), nie należy identyfikować danego zawodu jako sezonowego *in corpore*, zawodu generalnie (typowo) poszukiwanego w dłuższym odstępie czasu w stałych kwartałach.

Tabela 150. Miejsca pracy w Łomży w przekroju działów gospodarki¹⁸²

Lp	Dział PKD	N	%	Lp	Dział PKD	N	%
1	47 Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	177	7,3	7	85 Edukacja	47	1,9
2	97 Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	119	4,9	8	10 Produkcja artykułów spożywczych	45	1,9
3	64 Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	114	4,7	9	45 Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	41	1,7
4	56 Działalność usługowa związana z wyżywieniem	72	3,0	10	23 Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	27	1,1
5	46 Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	67	2,8	11	65 Ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego	21	0,9
6	31 Produkcja mebli	50	2,1				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W Łomży najczęściej wskazywano segment *handel detaliczny z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* oraz *gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników* (działy 47 oraz 97) – łącznie 296 anonsów zatrudnienia (12,2% wszystkich miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie). Zapotrzebowanie zgłaszano również w dziale 64 (*finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych*). Miejsca pracy w tym dziale generowały 4,7% łącznego popytu w powiecie. Podobnie jak w całym województwie zapotrzebowanie wystąpiło również w grupie firm koncentrujących się na *działalności usługowej związanej z wyżywieniem* – w analizowanej jednostce na pułapie 72 ofert(dział 56).

3.8.3 Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy

Tabela 151. Rozkład kompetencji poszukiwanych w Łomży¹⁸³

Miasto	Kod grupy wielkiej								
Łomża	1	2	3	4	5	6	7	8	9

¹⁸² W tabeli zaprezentowano działy PKD, w których wśród zidentyfikowanych miejsc pracy w roku 2012 poszukiwano w powiecie co najmniej 20 pracowników (należy zaznaczyć, że cecha „dział PKD” została przypisana do 35,9% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w województwie – w przypadku pozostałych nie ustalono tego związku).

¹⁸³ Klucz kodów grup wielkich zawodów: 0 Siły zbrojne, 1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 2 Specjaliści, 3 Technicy i inny średni personel, 4 Pracownicy biurowi, 5 Pracownicy usług i sprzedawcy, 6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, 7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, 9 Pracownicy przy pracach prostych, numerem 99 oznaczono sytuację, w których miejsca pracy nie można było przyporządkować do konkretnej grupy zawodowej, a jednak w ofercie pojawiły się jasno sprecyzowane wymagania kompetencyjne.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Kompetencje i umiejętności																				
Doświadczenie Zawodowe	579	71,7	67	11,6	102	17,6	112	19,3	22	3,8	169	29,2	1	0,2	74	12,8	14	2,4	18	3,1
Cechy Osobowe	353	43,7	45	12,7	79	22,4	70	19,8	13	3,7	111	31,4	-	-	9	2,5	4	1,1	22	6,2
Kwalifikacje formalne (wykształcenie)	302	37,4	44	14,6	105	34,8	60	19,9	10	3,3	69	22,8	-	-	10	3,3	4	1,3	-	-
Kompetencje społeczne i obywatelskie	300	37,2	57	19,0	68	22,7	56	18,7	20	6,7	91	30,3	-	-	3	1,0	3	1,0	2	0,7
Inicjatywność i przedsiębiorczość	235	29,1	46	19,6	69	29,4	56	23,8	11	4,7	49	20,9	-	-	2	0,9	-	-	2	0,9
Kursy\ Uprawnienia	214	26,5	19	8,9	56	26,2	54	25,2	10	4,7	44	20,6	-	-	11	5,1	16	7,5	4	1,9
Kompetencje informatyczne	160	19,8	30	18,8	49	30,6	29	18,1	7	4,4	38	23,8	-	-	5	3,1	1	0,6	1	0,6
Porozumiewanie się w językach obcych	76	9,4	16	21,1	30	39,5	14	18,4	1	1,3	13	17,1	-	-	-	-	-	-	2	2,6
Kompetencje\umiejtność uczenia się	65	8,1	6	9,2	15	23,1	14	21,5	-	-	28	43,1	-	-	-	-	1	1,5	1	1,5
Kompetencje matematyczno-techniczne	33	4,1	10	30,3	15	45,5	4	12,1	-	-	4	12,1	-	-	-	-	-	-	-	-
Świadomość i ekspresja kulturalna	2	0,2	-	-	1	50,0	1	50,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	807	100	71	-	154	-	140	-	43	-	240	-	1	-	92	-	27	-	39	-

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Jakiegokolwiek wymagania kompetencyjne, w przypadku Łomży, zidentyfikowano w przypadku 807 stanowisk pracy. W analizowanej jednostce terytorialnej najbardziej cenioną przez pracodawców cechą pracowniczą w 2012 roku było posiadanie doświadczenia zawodowego. Prawie 72% stanowisk pracy spośród zidentyfikowanych pod względem wymogów kompetencyjnych, zawierała to kryterium.¹⁸⁴ Na drugim miejscu uplasowało się wymaganie dotyczące posiadania odpowiednich cech osobowych (43,7%). Głębsza analiza w zakresie zidentyfikowanej sytuacji pokazuje, iż wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był rozproszony pomiędzy 579 miejscami pracy, spośród których najczęściej dotyczył: pracowników usługowych i sprzedawców- 169 wskazań, techników- 112 wskazań, specjalistów- 102 wskazania oraz robotników przemysłowych i rzemieślników- 74 wskazania.

W pozostałych przypadkach ten wymóg kompetencyjny pojawiał się między 67 a 1 wskazaniem w ogólnej liczbie stanowisk pracy podlegających ofertowaniu. Wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był ściśle skorelowany z wymogiem posiadania odpowiednich cech osobowych¹⁸⁵. Na 579 stanowisk pracy, co do których wymagano posiadania doświadczenia zawodowego, w przypadku 353 wymagano również posiadania odpowiednich cech osobowych. Oznacza to, że w 61% przypadków, konieczność posiadania doświadczenia zawodowego w którymś z wyżej wymienionych zawodów, wiązało się również z obligatoryjną koniecznością posiadania o odpowiednich cech osobowych.

¹⁸⁴ W analizie kompetencji uwzględniono wyłącznie miejsca pracy zawierające informacje odnośnie poszukiwanych kompetencji i kwalifikacji. W skali województwa spośród 61,7 tys. ofert 47,4% zawierało przynajmniej jedną zdefiniowaną kompetencję.

¹⁸⁵ Współczynnik korelacji Pearsona dla dwóch zmiennych: posiadanie kompetencji informatycznych i posiadanie kompetencji posługiwania się językami obcymi wyniósł 0,940.

Najszerszą, sprecyzowaną gamę oczekiwanych kompetencji, firmy i instytucje powiatu M. Łomża prezentowały wobec specjalistów oraz techników i innego średniego personelu.

3.8.4 Podaż pracy w Łomży

Podaż pracy w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego została zaprezentowana poprzez analizę dwóch zmiennych. Pierwsza zmienna charakteryzuje podaż pracy w ujęciu dziesięciu grup wielkich zawodów na poziomie powiatu w porównaniu do odnośnych danych na poziomie województwa. Druga odnosi się do prezentacji 20 zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób zarejestrowanych w powiatowych rejestrach osób bezrobotnych na tle danych wojewódzkich.

Tabela 152. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie miasto Łomża na tle struktury województwa podlaskiego

	Nazwa grupy wielkiej	Liczba bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie podlaskim
1	7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	810	20,4%	21,9%
2	5_Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	558	14,0%	12,2%
3	3_Technicy i inny średni personel	509	12,8%	13,4%
4	2_Specjaliści	453	11,4%	10,4%
5	9_Pracownicy przy pracach prostych	316	7,9%	7,2%
6	4_Pracownicy biurowi	164	4,1%	3,1%
7	8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	159	4,0%	4,7%
8	1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	45	1,1%	0,3%
9	6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	34	0,9%	2,1%
10	0_Siły zbrojne	0	0,0%	0,0%
	Brak zawodu	928	23,3%	24,7%
	OGÓŁEM	3976	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

W powiecie grodzkim m. Łomża największy udział w strukturze osób bezrobotnych, w ujęciu grup wielkich zawodów, dotyczył grupy 7 (**Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**). Dla analizowanego obszaru wyniósł on 20,4% (810 zarejestrowanych), czyli o 1,5 punktu procentowego mniej niż średnio w województwie. Druga pod względem ilości osób zarejestrowanych w ramach grup wielkich zawodów była grupa 5 (**Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**). W ramach tej grupy w rejestrze figurowało 558 bezrobotnych, co odpowiadało 14% wszystkich zarejestrowanych w łomżyńskim PUP. Wartość ta była o 1,8 punktu procentowego wyższa względem danych wojewódzkich. Trzecią grupą wielkich zawodów najliczniej reprezentowanych w strukturze bezrobotnych w powiecie była grupa 3 (**Technicy i inny średni personel**). Ich udział w powiatowej populacji osób bezrobotnych wyniósł 12,8% (509 zarejestrowanych) będąc jednocześnie o 0,6 punktu procentowego niższy niż na poziomie regionalnym. W przypadku dwóch grup wielkich zawodów ich odsetek w lokalnej kohorcie bezrobotnych był niższy w zestawieniach wojewódzkich. Sytuacja ta dotyczyła grupy 8 (**Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń**) oraz grupy 6 (**Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy**).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 153. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu miasto Łomża (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego

LP	Zawód/ specjalność osoby bezrobotnej	Liczba bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie
1	522301_Sprzedawca S	312	7,8%	5,6%
2	752205_Stolarz S	97	2,4%	1,1%
3	331403_Technik ekonomista S	84	2,1%	1,8%
4	931301_Robotnik budowlany	76	1,9%	1,8%
5	722204_Ślusarz S	64	1,6%	2,0%
6	711202_Murarz S	57	1,4%	1,5%
7	932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	54	1,4%	1,1%
8	311504_Technik mechanik S	47	1,2%	1,6%
9	833203_Kierowca samochodu ciężarowego	47	1,2%	0,7%
10	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	46	1,2%	1,1%
11	411004_Technik prac biurowych S	45	1,1%	0,6%
12	753105_Krawiec S	43	1,1%	1,5%
13	514101_Fryzjer S	42	1,1%	0,8%
14	751204_Piekarz S	42	1,1%	0,9%
15	432103_Magazynier	40	1,0%	0,6%
16	242217_Specjalista administracji publicznej	36	0,9%	0,9%
17	243106_Specjalista do spraw marketingu i handlu	36	0,9%	0,3%
18	731809_Tkacz	36	0,9%	0,3%
19	512001_Kucharz S	35	0,9%	1,1%
20	911207_Sprzątaczką biurowa	35	0,9%	0,8%

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Analiza zawodów i specjalności reprezentowanych najliczniej w grupie bezrobotnych zarejestrowanych w m. Łomża na tle struktury wojewódzkiej, wskazuje na niekorzystne położenie *sprzedawców*. Ich liczba w 2012 roku wyniosła 312 i była ponad trzykrotnie wyższa od kolejnego w zestawieniu zawodu. Grupa bezrobotnych *sprzedawców* stanowiła 7,8% ogólnej populacji osób bez pracy w definiowanym obszarze, co przełożyło się na różnicę rzędu +2,2% względem danych regionalnych. Udział kolejnej grupy zawodowej – *stolarzy* - wyniósł 2,4% zarejestrowanych w PUP Łomża. Wartość ta jest o 1,3% wyższa od wymiaru zbiorowego dla województwa. Miasto Łomża charakteryzuje się wyraźną nadreprezentacją takich profesji jak *sprzedawca* i *stolarz*.

Tabela 154. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w Łomży

LP	Nazwa zawodu/ specjalności	Absolwenci 2012	Absolwenci 2013(prognoza)
1	321301_Technik farmaceutyczny S	84	60
2	514105_Technik usług fryzjerskich S	78	69
3	325601_Ratownik medyczny S	69	42
4	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	53	76
5	324002_Technik weterynarii S	52	49
6	331403_Technik ekonomista S	52	36
7	314403_Technik technologii żywności	51	53

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

8	522305_Technik handlowiec S	46	148
9	422402_Technik hotelarstwa S	46	44
10	514207_Technik usług kosmetycznych S	43	43
11	334306_Technik administracji S	42	151
12	322002_Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	41	34
13	325509_Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	40	156
14	311204_Technik budownictwa S	37	32
15	712904_Technolog robót wykończeniowych w	37	18
16	311513_Technik pojazdów samochodowych S	31	37
17	351203_Technik informatyk S	29	59
18	311410_Technik mechatronik S	26	16
19	514101_Fryzjer S	25	34
20	331402_Technik agrobiznesu S	25	24
21	333107_Technik logistik S	24	33
22	351103_Technik teleinformatyk S	24	12
23	311104_Technik geodeta S	21	28
24	422103_Technik obsługi turystycznej S	19	28
25	532102_Opiekun medyczny S	18	20
26	311408_Technik elektronik S	18	10
27	314202_Technik architektury krajobrazu S	17	15
28	512002_Kucharz małej gastronomii S	16	18
29	431103_Technik rachunkowości S	14	124
30	311922_Technik technologii drewna S	14	15
31	325402_Technik masażysta S	13	0
32	741203_Elektromechanik pojazdów samochodowych S	12	14
33	522301_Sprzedawca S	11	12
34	751201_Cukiernik S	10	9
35	752205_Stolarz S	9	1
36	713201_Lakiernik	6	7
37	311209_Technik urządzeń sanitarnych S	6	0
38	711202_Murarz S	5	19
39	613003_Rolnik S	4	2
40	751204_Piekarz S	3	9
41	512001_Kucharz S	2	0
42	741103_Elektryk	2	0
43	751105_Rzeźnik – wędliniarz S	2	0
44	741201_Elektromechanik	1	0
45	911205_Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej S	1	0
	Razem	1179	1557

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół oraz danych Kuratorium Oświaty w Białymstoku

W 2012 roku ponadgimnazjalne szkoły zawodowe w Łomży przygotowały do pracy zawodowej 1179 przedstawicieli 45 profesji. Największe grono osób dysponowało wykształceniem *technika farmaceutycznego*, profesji koncentrującej się na technicznej, analitycznej i administracyjnej pracy związanej z produkcją leków, analizą i kontrolą jakości leków oraz obrotem środkami farmaceutycznymi. Najliczniej kształconą profesją w zasadniczych szkołach zawodowych był *mechanik pojazdów samochodowych*. Formalne kwalifikacje do pracy w wyróżniającym się dziale podlaskiej gospodarki (4,4% podmiotów w kraju zajmujących się działalnością weterynaryjną ma swą siedzibę w regionie podlaskim – dział 75 PKD) dysponują łomżyńscy *technicy weterynarii*. Aspirację pracy w jednym z 1,1 tys. podlaskich podmiotów działu 84 PKD zgłoszą (w przeważającej mierze kontynuujący kształcenie na poziomie wyższym) licznie kształceni *technicy administracji*. Starania o

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

zatrudnienie w jednym z 2,1 tys. podmiotów sekcji I PKD w województwie (zakwaterowanie i usługi gastronomiczne) poczynią zaś w najbliższym czasie *technicy hotelarstwa* i *technicy obsługi turystycznej*. W połowie 2013 roku na lokalnym rynku pracy uaktywni się, potencjalnie, zwiększona podaż *techników rachunkowości*, *techników bezpieczeństwa i higieny pracy*, a także *techników handlowców*. Przeobrażenia demograficzne społeczeństwa polskiego wpływają na popularność kształcenia w Łomży *opiekunów medycznych* oraz *ratowników medycznych*, zwiększanie się znaczenia w życiu gospodarczym sektora technologii IT powoduje poszerzanie strumienia podaży *techników teleinformatyków* i *techników informatyków*.

3.8.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym

Tabela 155. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie najliczniej¹⁸⁶ kształconych zawodów w Łomży

Lp	Kod i nazwa zawodu kształconego	Absolwenci 2012	Bezrobotni 30.06.2012	Bezrobotni 31.12.2012	Zmiana liczby bezrobotnych	Podaż (absolwenci + bezrobotni na k. roku)	Popyt (oferty pracy 2012)	Szansa na znalezienie pracy w zawodzie ¹⁸⁷
1	512002_Kucharz małej gastronomii S	16	5	5	0	21	9	43%
2	514101_Fryzjer S	25	18	20	2	45	14	31%
3	334306_Technik administracji S	42	3	4	1	46	19	41%
4	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	53	36	33	-3	86	13	15%
5	712904_Technolog robót wykończeniowych w budownictwie S	37	1	8	7	45	5	11%
6	351203_Technik informatyk S	29	3	0	-3	29	3	10%
7	522305_Technik handlowiec S	46	8	7	-1	53	4	8%
8	321301_Technik farmaceutyczny S	84	2	4	2	88	4	5%
9	311204_Technik budownictwa S	37	14	15	1	52	2	2%
10	324002_Technik weterynarii S	52	3	4	1	56	1	2%
11	322002_Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	41	10	19	9	60	1	2%
12	514105_Technik usług fryzjerskich S	78	2	4	2	82	0	0%
13	325601_Ratownik medyczny S	69	1	2	1	71	0	0%
14	331403_Technik ekonomista S	52	33	56	23	108	0	0%
15	314403_Technik technologii żywności	51	3	5	2	56	0	0%
16	422402_Technik hotelarstwa S	46	3	8	5	54	0	0%
17	514207_Technik usług kosmetycznych S	43	0	0	0	43	0	0%
18	325509_Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	40	1	0	-1	40	0	0%
19	311513_Technik pojazdów samochodowych S	31	0	4	4	35	0	0%
20	311410_Technik mechatronik S	26	0	1	1	27	0	0%

¹⁸⁶ W tabeli uwzględniono zawody o liczbie absolwentów w 2012 roku większej niż 15. Pełne zestawienie dołączono w plikach baz danych.

¹⁸⁷ W przypadku *technika rolnika*, *technika agrobiznesu*, *technika żywienia i gospodarstwa domowego* oraz *rolnika*, zawodów masowo absorbowanych przez indywidualne, rodzinne gospodarstwa rolne (zawodów, na które popyt nie jest identyfikowalny na rynku ogłoszeń) zrezygnowano z określenia szans na znalezienie pracy według przyjętego wzoru.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

21	331402_Technik agrobiznesu S	25	2	2	0	27	1	4%
22	333107_Technik logistyk S	24	0	3	3	27	0	0%
23	351103_Technik teleinformatyk S	24	0	3	3	27	0	0%
24	311104_Technik geodeta S	21	5	2	-3	23	0	0%
25	422103_Technik obsługi turystycznej S	19	1	2	1	21	0	0%
26	311408_Technik elektronik S	18	1	5	4	23	0	0%
27	532102_Opiekun medyczny S	18	0	1	1	19	0	0%
28	314202_Technik architektury krajobrazu S	17	1	2	1	19	0	0%

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół

W celu określenia szans absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych na znalezienie pracy - w wyuczonej profesji na rynku lokalnym - dokonano zestawienia zidentyfikowanego popytu (rocznego wolumenu ogłoszeń) oraz podaży (liczby absolwentów oraz zarejestrowanych bezrobotnych). Iloraz popytu i podaży wyrażony w ujęciu procentowym przedstawia prawdopodobieństwo podjęcia pracy przez abiturienta na „otwartym” rynku zatrudnienia (strona popytowa nie obejmuje miejsc pracy dostępnych w rekrutacjach zamkniętych – naborze pracowników bez upublicznienia informacji o wolnych etatach). W tabeli zaprezentowano ponadto zmianę liczby bezrobotnych (dysponujących zawodem kształconym w analizowanym powiecie) pomiędzy końcem I i II półrocza 2012 roku. Znaczący przyrost liczby zarejestrowanych w PUP pozwala na przypuszczenie, że część młodych absolwentów zasilila szeregi bezrobotnych na rynku lokalnym. W grupie nieincydentalnie kształconych zawodów w Łomży najlepsza sytuacja na rynku pracy 2012 roku dotyczyła *kucharzy małej gastronomii* (43% prawdopodobieństwo pozyskania angażu przy jednoczesnym braku przyrostu bezrobocia wśród przedstawicieli tej profesji) i *techników administracji* (41% prawdopodobieństwo pozyskania pracy). W przypadku techników administracji popyt był jednakże w 90% generowany przez wolne miejsca aktywizacji zawodowej w formie stażu (na 19 zidentyfikowanych ofert w 2012r., 17 dotyczyło miejsca stażu).

Na tle edukowanych zawodów relatywnie dobre perspektywy znalezienia pracy posiadali *fryzjerzy* (31%). Wśród zawodów cechujących się znaczną liczbą absolwentów szczególnie niepokojąca sytuacja na rynku pracy wystąpiła w przypadku *techników ekonomistów*, profesji, która pomiędzy czerwcem i grudniem zanotowała widoczny przyrost osób poszukujących pracy. Brak miejsc pracy przy jednoczesnym znaczącym strumieniu podaży edukacyjnej nie spowodował zwiększenia zarejestrowanych bezrobotnych wśród *techników bezpieczeństwa i higieny pracy* czy *techników geodetów* (zapewne ze względu na kontynuację przez te osoby ścieżki kształcenia na poziomie szkół wyższych).

3.8.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym

Zbiory informacji z poziomu lokalnego (powiatowego) o liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie, liczbie absolwentów konkretnego zawodu oraz wolumenie miejsc pracy adresowanych do przedstawicieli danej profesji pozwoliły na skatalogowanie trzech typów zawodów: deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Tabela 156. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w Łomży

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Typ	Kod i nazwa zawodu	Liczba ofert 2012	Podaż pracy 2012	Wskaźnik
Zawody DEFICYTOWE	332203_Przedstawiciel handlowy	120	22	0,15
	932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	142	54	0,13
	531104_Opiekunka dziecięca domowa	87	0	0,13
	524902_Doradca klienta	80	7	0,11
	515303_Robotnik gospodarczy	76	23	0,08
	241202_Doradca finansowy	45	2	0,06
	411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	55	18	0,06
	243305_Specjalista do spraw sprzedaży	31	1	0,04
	932913_Sortowacz	28	0	0,04
	422201_Pracownik centrum obsługi telefonicznej (call center)	27	0	0,04
Zawody ZRÓWNOWAŻONE	411004_Technik prac biurowych S	66	45	0,03
	432103_Magazynier	31	40	-0,01
	941201_Pomoc kuchenna	27	18	0,01
	911207_Sprzątaczką biurowa	39	35	0,01
	932101_Pakowacz	10	7	0,00
	741103_Elektryk	10	7	0,00
	723105_Mechanik samochodów osobowych	14	16	0,00
	331301_Księgowy	12	14	0,00
	143990_Pozostali kierownicy do spraw innych typów usług	10	12	0,00
	931205_Robotnik drogowy	8	10	0,00
Zawody NADWYŻKOWE	522301_Sprzedawca S	164	323	-0,24
	331403_Technik ekonomista S	0	136	-0,20
	752205_Stolarz S	15	106	-0,14
	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	13	99	-0,13
	321301_Technik farmaceutyczny S	4	89	-0,13
	514105_Technik usług fryzjerskich S	0	84	-0,13
	325601_Ratownik medyczny S	0	70	-0,10
	322002_Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	1	70	-0,10
	324002_Technik weterynarii S	1	65	-0,10
	931301_Robotnik budowlany	12	76	-0,10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Szczególnie pozytywne (dodatnie) wartości wskaźnika sytuacji zawodów w Łomży dotyczyły w 2012 roku reprezentantów profesji segmentu sprzedaży i marketingu (*przedstawiciel handlowy, doradca klienta, specjalista ds. sprzedaży*). Przedstawiciele tych zawodów zorientowani na znalezienie pracodawcy dysponowali komfortem porównywania (selekcji) ofert rekrutacyjnych. Z grupy aktywności zawodowych cechujących się najniższymi kwalifikacjami (kod zawodu rozpoczynający się cyfrą 9) w analizowanej jednostce terytorialnej optymistyczne perspektywy zatrudnienia (znacząca przewaga ogłoszeń pracy w stosunku do wolumenu podaży) objęły *robotników pomocniczych w przemyśle przetwórczym, a także sortowaczy*. Wśród zawodów zrównoważonych cechujących się jednocześnie relatywnie dużą skalą popytu i podaży znaleźli się *technik prac biurowych i magazynier*. W liczbie miejsc pracy dedykowanych technikom prac biurowych (nominalnie 66) 82% stanowiły miejsca aktywizacji zawodowej w postaci stażu.

Listę zawodów nadwyżkowych w tym grodzkim powiecie generowali przede wszystkim absolwenci szkół zawodowych, w większości techników. Brak praktycznie jakiegokolwiek zidentyfikowanego popytu na rynku ogłoszeń dostępnych publicznie w skrajnie trudnej sytuacji (nikłego prawdopodobieństwa na znalezienie angażu w lokalnej przestrzeni gospodarczej) stawał – licznie edukowanych - *techników ekonomistów, techników usług fryzjerskich czy ratowników medycznych*. W grupie zawodów nadwyżkowych, o czym należy pamiętać, znalazły się profesje, których dysponenci bardzo często są ukierunkowani na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej (samozatrudnienie) – jak właśnie *technik usług fryzjerskich czy technik weterynarii*.

3.9. Powiat łomżyński

3.9.1 Potencjał powiatowego rynku pracy

W powiecie łomżyńskim zatrudnionych jest 15,0 tys. osób (4,5% wszystkich pracujących w województwie podlaskim). Dyslokacja zatrudnienia w ujęciu klasycznej triady sektorów pracy (rolnictwo – przemysł i budownictwo – usługi) przedstawia się następująco: 74% – 11% - 15% (układ ten w skali województwa prezentuje się następująco: 37% – 20% – 43%).¹⁸⁸ Rozkład łomżyński informuje o dominacji – na tle i tak agrarnego regionu – osób utrzymujących się z pracy w sektorze pierwotnym, a zarazem ukazuje marginalną rolę sektora usług w lokalnej gospodarce (najniższy odsetek zatrudnienia w sektorze trzecim w skali całego województwa). Poziom zarobków w analizowanej jednostce podziału terytorialnego kraju jest bardzo zbliżony do płacy regionalnej – przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2011 roku wynosiło 3175 zł (stanowiło 99,9% płacy podlaskiej i 87,6% poziomu krajowego).¹⁸⁹

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2012 roku w tej jednostce statystycznej europejskiej nomenklatury NUTS 4¹⁹⁰ wynosiła 13,2%, nieco mniej niż w całym województwie (wskaźnik dla województwa: 14,6%). W przeciągu czterech ostatnich lat, od przedkryzysowego 2008 roku¹⁹¹, ta podstawowa miara kondycji rynku pracy znacząco się zwiększyła - o 4,9 punktu procentowego.¹⁹² W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łomży zauważa się jeden z najwyższych w regionie odsetek kobiet poszukujących pracy: 49,8% (pułap wojewódzki: 45,9%).¹⁹³

W ujęciu statystyki sektorowej przedsiębiorstw funkcjonujących w powiecie łomżyńskim, spośród 2,8 tys. firm zarejestrowanych w analizowanym powiecie, najwięcej podmiotów gospodarczych operuje w następujących działach: *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (0,5 tys. firm), *roboty budowlane specjalistyczne* (0,3 tys.), *uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową* (0,3 tys.), *roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków* (0,2 tys.). Łącznie w tych czterech dominujących działach PKD koncentruje się 45,3% wszystkich lokalnych przedsiębiorstw.

Specyfikę profilu działalności gospodarczej w powiecie łomżyńskim, przy wykorzystaniu danych z GUS, można przedstawić prezentując działy gospodarcze, w których – na tle potencjału województwa – występuje największy odsetek podmiotów. W poniższej

¹⁸⁸ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Pracujący, zatrudnieni i przeciętne zatrudnienie według PKD 2007*, ostatnia aktualizacja 15.11.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=257669&p

¹⁸⁹ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Wynagrodzenia*, ostatnia aktualizacja 16.07.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.dims?p_id=259943&p_token=0.43713810343783255

¹⁹⁰ NUTS to pięciostopniowa klasyfikacja jednostek statystycznych obowiązująca w Unii Europejskiej. W przypadku Polski poziomy tej klasyfikacji obejmują: państwo (NUTS 1), województwa (NUTS 2), podregiony (grupy powiatów) – NUTS 3, powiaty (NUTS 4) oraz gminy (NUTS 5).

¹⁹¹ Za symboliczną datę początku ostatniego międzynarodowego kryzysu gospodarczego przyjmuje się 15 września 2008 roku, dzień w którym amerykański bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił bankructwo, a wartość firm notowanych w Nowym Jorku (mierzona indeksem Dow Jones) zmniejszyła się tego dnia o 4,4%.

¹⁹² *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s.3., *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2008*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2008, s.3.

¹⁹³ Zob. tabela 14, *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s. 33.

tabeli wyeksponowano 6 najsilniej reprezentowanych w powiecie łomżyńskim, na tle Podlasia, działów PKD.¹⁹⁴

Tabela 157. Działy PKD wyróżniające się w powiecie łomżyńskim na tle województwa

Dział PKD	Nazwa działu	Liczba podmiotów	% zasobów województwa
84	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	106	9,7
01	uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	256	9,4
35	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	10	8,4
91	działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą	11	7,4
22	produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	16	6,0
10	produkcja artykułów spożywczych	44	5,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gospodarczy koloryt powiatu łomżyńskiego tworzą po pierwsze liczne podmioty funkcjonujące w sektorze pierwszym gospodarki – rolnictwie (dział 01), po drugie struktury urzędnicze władzy publicznej odpowiedzialne za administrację i wdrażanie polityki społeczno-gospodarczej (dział 84). W analizowanej jednostce wyróżniają się ponadto producenci wyrobów z tworzyw sztucznych i gumy.

Symptodem zachodzących przeobrażeń lokalnego rynku gospodarczego (bądź konserwacji endemicznej mapy gospodarczej), a jednocześnie wskaźnikiem aktualnych trendów na polu przedsiębiorczości w powiecie łomżyńskim, są dane GUS o liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w ostatnich trzech latach. Na tle województwa największy odsetek nowych działalności uruchomiono w następujących działach PKD: *wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych* (26,4% wszystkich nowopowstałych działalności w województwie podlaskim, nominalnie 23 podmioty), *uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową* (7,2%, 23 działalności), *naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego* (5,1%, 11 firm).¹⁹⁵

3.9.2 Popyt na pracę w powiecie łomżyńskim

Spośród 61,7 miejsc pracy, co do których upubliczniono oferty pracy w 2012 roku w województwie podlaskim, w powiecie łomżyńskim pojawiły się 604 ogłoszenia o pracę, w których poszukiwano pracowników na 635 pracowników na wakujące stanowiska pracy. Zapotrzebowanie na pracowników w analizowanej jednostce terytorialnej utrzymało się na poziomie zbliżonym do zanotowanego w roku 2011, kiedy to na terenie powiatu zanotowano

¹⁹⁴ Do analizy włączono działy PKD, które w danym powiecie posiadają reprezentację więcej niż 10 działających podmiotów.

¹⁹⁵ Obliczenia własne na podstawie kategorii *Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej*, przyrost w latach 2009-2011, pominięto działy w których powstało mniej niż 10 podmiotów; ostatnia aktualizacja danych 30.03.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=259731

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

670 stanowisk pracy¹⁹⁶. Pomimo utrzymywania się popytu na pracę na porównywalnym poziomie, na koniec 2012r. zanotowano w powiecie wzrost stopy bezrobocia o 0,7 punktu procentowego, w stosunku do końca 2011r. Generalnie, zdecydowana większość miejsc pracy dotyczyła pojedynczego, wolnego stanowiska zatrudnienia - 576 ofert (90,7% ogłoszeń zidentyfikowanych w powiecie), epizodycznie występowały oferty informujące o występowaniu od dwóch do pięciu wakujących etatów (28 ofert: 5,13% wszystkich).¹⁹⁷

Tabela 158. Miejsca pracy zidentyfikowane w powiecie łomżyńskim w przekroju podmiotów rekrutujących

Powiat łomżyński				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie	
2012		2011		I kw.		II kw.		III kw.		IV kw.		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Źródło Miejsc pracy

Powiatowy Urząd Pracy	335	52,8	433	64,6	94	70,7	76	44,4	85	44,5	80	57,1	19460	31,6
Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	287	45,2	216	32,2	36	27,1	90	52,6	103	53,9	58	41,4	12698	20,6
Ogólnokrajowe internetowe serwisy pośrednictwa pracy	8	1,3	13	1,9	-	-	3	1,8	3	1,6	2	1,4	15911	25,8
Prasa regionalna	5	0,8	5	0,7	3	2,3	2	1,2	-	-	-	-	12067	19,6
Biura Karier	-	-	3	0,4	-	-	-	-	-	-	-	-	1171	1,9
Ochotnicze Hufce Pracy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	345	0,5
Razem	635	100	670	100	133	100	171	100	191	100	140	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012 roku w powiecie łomżyńskim, w stosunku do roku poprzedzającego, zmieniła się struktura kanałów poszukiwania pracowników. W analizowanej jednostce czasu znacząco zwiększył się udział lokalnych e-serwisów ogłoszeniowych, które generowały 45,2% łącznego strumienia ofert (rok wcześniej 1/3 popytu). Opozycyjnie skokowo zmniejszyła się skłonność pracodawców do rekrutowania zasobów pracy przy wykorzystaniu tradycyjnego źródła ofertowania: powiatowego urzędu pracy (do których zgłoszono informację o 52,8% wolnych stanowisk pracy, rok wcześniej PUP generował 2/3 popytu). W porównaniu z sytuacją w województwie, w analizowanej jednostce terytorialnej znikomy udział wśród źródeł miejsc pracy posiadają ogólnopolskie e-serwisy pośrednictwa zatrudnienia. O ile na administracyjnym Podlasiu generują one niemal 26% popytu na pracę, o tyle w tym ziemskim powiecie stanowią jedynie 1,3% lokalnego popytu na pracę. Praktycznie zanika skłonność pracodawców do poszukiwania zasobów pracy przy wykorzystaniu regionalnych

¹⁹⁶ W województwie podlaskim w roku 2011 pojawiły się oferty dotyczące 56 550 wolnych miejsc pracy, zaś w 2012 roku 61 652 wolnych miejsc pracy (regionalny popyt w 2012 roku stanowi więc 109,0% popytu z roku poprzedzającego).

¹⁹⁷ Analiza wielostanowiskowości ofert dotyczy tylko i wyłącznie miejsc pracy ze źródeł innych niż powiatowy urząd pracy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

mediów prasowych. Trend ten zapewne nie ulegnie odwróceniu w kontekście spadku nakładów i wolumenu sprzedaży dzienników regionalnych.¹⁹⁸

Tabela 159. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie łomżyńskim w ujęciu grup wielkich zawodów

Powiat łomżyński				Liczba miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie 2012	
2012		2011		I kw.		II kw.		III kw.		IV kw.		N	%
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS 1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	213	33,5	174	26	46	34,6	58	33,9	57	29,8	52	37,1	11589	18,8
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	126	19,8	119	17,8	14	10,5	34	19,9	52	27,2	26	18,6	14345	23,3
9_Pracownicy przy pracach prostych	87	13,7	50	7,5	13	9,8	27	15,8	31	16,2	16	11,4	5369	8,7
3_Technicy i inny średni personel	60	9,4	81	12,1	21	15,8	20	11,7	12	6,3	7	5,0	8322	13,5
4_Pracownicy biurowi	59	9,3	41	6,1	17	12,8	11	6,4	13	6,8	18	12,9	4312	7,0
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	51	8,0	148	22,1	13	9,8	15	8,8	15	7,9	8	5,7	3917	6,4
2_Specjaliści	37	5,8	41	6,1	9	6,8	4	2,3	11	5,8	13	9,3	10048	16,3
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	0,2	6	0,9	-	-	1	0,6	-	-	-	-	328	0,5
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy	1	0,2	10	1,5	-	-	1	0,6	-	-	-	-	3092	5,0
99_Bez zawodu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	330	0,5
Razem	635	100	670	100	133	100	171	100	191	100,0	140	100,0	61652	100

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zapoznając się ze strukturą wolnych stanowisk pracy, w ujęciu grup wielkich zawodów można zauważyć kilka, interesujących prawidłowości. W 2012 roku najczęściej miejsc pracy było adresowanych do grupy 5 (**pracownicy usług i sprzedawcy**) – ponad 30% wszystkich zidentyfikowanych w powiecie. W dalszej kolejności dla reprezentantów grupy 7 (**robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**) – co piąte z powiatowej puli. W porównaniu do struktury zapotrzebowania na pracowników w roku poprzedzającym odnotować należy znaczący regres wolnych miejsc pracy skierowanych do reprezentantów kategorii 8 (**operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń**): nominalnie 51 ofert, w roku poprzednim niemal trzykrotnie więcej. Przegląd danych w ujęciu kwartalnym informuje o grupach wielkich zawodów poszukiwanych sezonowo. W 2012r., na terenie powiatu łomżyńskiego w przypadku kilku grup zawodowych, zaobserwowano zmienne natężenie popytu na pracę w poszczególnych kwartałach. W przypadku robotników przemysłowych i rzemieślników oraz pracowników przy pracach prostych, największy popyt na pracę zidentyfikowano w II i III kwartale. W odniesieniu do techników i innego średniego personelu kumulacja popytu

¹⁹⁸ Sprzedaż największych 22 dzienników regionalnych w 2012 roku w Polsce spadła względem 2011 roku średnio o 11%. Skala regresu wolumenu sprzedaży podlaskich dzienników była jeszcze głębsza: Gazeta Współczesna – spadek rzędu 14,5% (średnia sprzedaż w 2012 roku na poziomie 10 tys. egz.), Kurier Poranny – 20,3% (8,2 tys. egz.). Obliczenia własne na podstawie danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

na pracę obserwowana była w I i II kwartale, natomiast w przypadku specjalistów w III i IV. Na tle sytuacji regionalnej, w analizowanej jednostce terytorialnej niewielki udział w strukturze popytu przypada na przedstawicieli grupy 2 (**specjaliści**). O ile na administracyjnym Podlasiu ten aglomerat zawodów absorbuje 16% zgłaszanego popytu, to w powiecie łomżyńskim jedynie 6% miejsc pracy dostępnych na rynku lokalnym.

Tabela 160. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów z uwzględnieniem ofert staży finansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Łomży

Liczba zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie	w tym oferty stażu

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

	N	%	N	%
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	213	100,0	34	16,0
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	126	100,0	3	2,4
9 Pracownicy przy pracach prostych	87	100,0	0	0,0
3 Technicy i inny średni personel	60	100,0	13	21,7
4 Pracownicy biurowi	59	100,0	16	27,1
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	51	100,0	0	0,0
2 Specjaliści	37	100,0	4	10,8
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1	100,0	0	0,0
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	100,0	0	0,0
Razem	635	100,0	70	11,0

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy).

W 2012r. na terenie powiatu łomżyńskiego, wśród miejsc pracy kierowanych do trzech najczęściej poszukiwanych grup zawodowych, staże posiadały niewielki udział w generowaniu popytu na poszczególne kategorie pracowników. Wśród 213 miejsc skierowanych do **pracowników usług i sprzedawców**, staże stanowiły 16,0% (nominalnie 34 miejsca), wśród 60 miejsc pracy skierowanych do **techników i innego średniego personelu** staże stanowiły 27,1% (nominalnie 16 miejsc). W przypadku powiatu łomżyńskiego udział staży w ogólnej liczbie miejsc pracy wyniósł 11,0% i był jednym z najniższych w województwie.

Staże są realizowane bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, co oznacza że miejsce stażu nie powinno być traktowane jako miejsce pracy *sensu stricte*. Jest to miejsce aktywizacji zawodowej, które zgodnie z definicją ma przyczynić się do nabycia przez bezrobotnego umiejętności praktycznych poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy. Jednakże miejsce stażu może stanowić potencjalne miejsce pracy. Dla tego typu programów

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

aktywizacji liczona jest efektywność zatrudnieniowa¹⁹⁹, która pokazuje prawdopodobieństwo otrzymania zatrudnienia po zakończeniu stażu. Jeżeli osoba odbywająca staż, po jego zakończeniu została zatrudniona w miejscu odbywania stażu, należy przyjąć, iż miejsce stażu stało się miejscem pracy.²⁰⁰

W wielu powiatach staże organizowane są w grupie **pracowników przy pracach prostych**. Obejmuje ona zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana przez przedstawicieli zawodów należących do tej kategorii wymaga zastosowania prostych narzędzi i ograniczonej własnej inicjatywy oraz oceny. W tej sytuacji można byłoby się zastanawiać nad zasadnością organizowania staży w zawodach, które obejmuje grupa. Z drugiej strony w tego rodzaju zawodach, czego przykładem jest *911205_pracownik pomocniczy obsługi hotelowej (s)* odbywa się kształcenie zawodowe. Ponadto część zawodów znajdujących się w grupie **pracowników przy pracach prostych**, np.: zawód taki jak *931301_Robotnik budowlany* w rzeczywistości wymaga wyższego poziomu wiedzy i mogłaby być sklasyfikowana na poziomie wyższym, równym np. *515303_Robotnikowi gospodarczemu* sklasyfikowanemu w grupie **5_pracowników usług i sprzedawców**. W przypadku powiatu łomżyńskiego, nie zanotowano ani jednego przypadku stażu adresowanego do przedstawicieli tej grupy zawodowej.

Tabela 161. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie łomżyńskim

Miejsce Pracy		Źródło Miejsc Pracy							
		Powiatowy Urząd Pracy		Prasa regionalna		Ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy		Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	213	33,5	157	73,7	-	--	1	0,5	55	25,8
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	126	19,8	46	36,5	-	--	-	--	80	63,5
9_Pracownicy przy pracach prostych	87	13,7	27	31,0	1	1,2	-	--	59	67,8
3_Technicy i inny średni personel	60	9,4	27	45,0	2	3,3	1	1,7	30	50,0

¹⁹⁹ Efektywność zatrudnieniowa (wskaźnik ponownego zatrudnienia w programie) liczona jest jako udział procentowy osób, które podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu stażu, w liczbie osób, które ukończyły staż. Za osobę która podjęła pracę, uważa się osobę, która w trakcie odbywania stażu lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w stażu podjęła zatrudnienie, przyjmuje się, że tak się stało, jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie wyrejestrowała się z powiatowego urzędu pracy lub jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się w PUP.

²⁰⁰ Efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła w skali województwa, w 2012r. 67,1% i wzrosła w porównaniu do 2011r. o 16,6%. Wskaźnik ten pokazuje prawdopodobną liczbę wszystkich podjęć pracy – nie tylko w miejscu odbywania stażu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

4_Pracownicy biurowi	59	9,3	47	79,7	2	3,4	-	--	10	16,9
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	51	8,0	20	39,2	-	--	-	--	31	60,8
2_Specjaliści	37	5,8	10	27,0	-	--	5	13,5	22	59,5
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	0,2	1	100,0	-	-	-	-	-	-
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1	0,2	-	-	-	-	1	100,0	-	-
Razem	635		335		5		8		287	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zestawienie źródeł miejsc pracy ze skalą popytu na reprezentantów dziesięciu grup wielkich zawodów pozwala na ukazanie kanałów rekrutacji specjalizujących się w poszukiwaniu określonej kategorii zawodów. W powiecie łomżyńskim, swój udział w lokalnym rynku ogłoszeniowym, obok PUP zaznaczyły również lokalne, internetowe serwisy ogłoszeniowe. Tym samym specjalizacja źródeł ofert pracy rozłożyła się pomiędzy te dwa kanały dystrybucji. Powiatowy Urząd Pracy w Łomży pełnił dominującą rolę w **rekrutacji pracowników usług i sprzedawców oraz pracowników biurowych**. We wszystkich pozostałych grupach zawodowych, większość pracowników była rekrutowana za pośrednictwem lokalnych serwisów ogłoszeniowych. Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe największą liczbę anonsów o wolnych miejscach pracy dedykowały do przedstawicieli grupy 7 (**robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**), grupy 9 (**pracownicy przy pracach prostych**), grupy 8 (**operatorów i monterów maszyn i urządzeń**) i grupy 2 (**specjaliści**).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 162. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie łomżyńskim

Powiat łomżyński				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012							
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Kod i nazwa zawodu

515303_Robotnik gospodarczy	122	19,2	102	15,2	34	25,6	32	18,7	27	14,1	29	20,7
522301_Sprzedawca S	31	4,9	21	3,1	2	1,5	8	4,7	12	6,3	9	6,4
931301_Robotnik budowlany	23	3,6	15	2,2	3	2,3	7	4,1	13	6,8	-	-
411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	20	3,1	16	2,4	8	6,0	2	1,2	3	1,6	7	5,0
332203_Przedstawiciel handlowy	20	3,1	28	4,2	5	3,8	6	3,5	5	2,6	4	2,9
411004_Technik prac biurowych S	18	2,8	11	1,6	5	3,8	5	2,9	4	2,1	4	2,9
711202_Murarz S	14	2,2	19	2,8	2	1,5	6	3,5	6	3,1	-	-
531104_Opiekunka dziecięca domowa	14	2,2	3	0,4	2	1,5	6	3,5	4	2,1	2	1,4
833203_Kierowca samochodu ciężarowego	10	1,6	12	1,8	2	1,5	5	2,9	1	0,5	2	1,4
513101_Kelner S	10	1,6	9	1,3	1	0,8	6	3,5	3	1,6	-	-
241202_Doradca finansowy	10	1,6	9	1,3	2	1,5	1	0,6	3	1,6	4	2,9
752208_Stolarz meblowy	9	1,4	3	0,4	-	-	4	2,3	4	2,1	1	0,7
911207_Sprzątaczką biurowa	8	1,3	3	0,4	2	1,5	-	-	2	1,0	4	2,9
821902_Monter mebli	8	1,3	5	0,7	-	-	4	2,3	2	1,0	2	1,4
751204_Piekarz S	8	1,3	6	0,9	-	-	1	0,6	4	2,1	3	2,1
334306_Technik administracji S	8	1,3	1	0,1	6	4,5	-	-	2	1,0	-	-
933304_Robotnik magazynowy	7	1,1	2	0,3	-	-	1	0,6	6	3,1	-	-
512001_Kucharz S	7	1,1	9	1,3	1	0,8	2	1,2	3	1,6	1	0,7
941201_Pomoc kuchenna	6	0,9	4	0,5	-	-	3	1,8	1	0,5	2	1,4
921301_Pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	6	0,9	3	0,4	-	-	3	1,8	2	1,0	1	0,7

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	6	0,9	1	0,1	-	-	3	1,8	2	1,0	1	0,7
712501_Monter \ składacz okien	6	0,9	-	-	-	-	-	-	1	0,5	5	3,6
524302_Konsultant \ agent sprzedaży bezpośredniej	6	0,9	3	0,4	-	-	-	-	1	0,5	5	3,6
Pozostałe zawody	258	40,6	385	57,4	60	45,1	72	42,1	65	34,0	30	21,5
Razem	635	100	670	100	133	100	171	100	191	100	140	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W roku 2012 najbardziej poszukiwanym zawodem w powiecie łomżyńskim był *robotnik gospodarczy* (19,2% zdefiniowanego popytu). W stosunku do rozkładu zapotrzebowania na pracę w roku poprzedzającym, w 2012 roku skokowo zwiększyło się poszukiwanie *opiekunek dziecięcych domowych*. W powiecie okalającym usługową Łomżę, pojawiło się kilkadziesiąt etatów dla popularnych profesji trzeciego sektora gospodarczego (*przedstawicieli handlowych i sprzedawców*). *Pracownicy obsługi biurowej* poszukiwani byli przede wszystkim w I kwartale 2012 roku. Relatywnie równomierny (choć niewielki), całoroczny popyt wystąpił w przypadku *opiekunek dziecięcych*. Analizowane zawody generowały 59,4% wszystkich rozpoznanych ogłoszeń w powiecie łomżyńskim.

Tabela 163. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie łomżyńskim (N≥10)

Powiat łomżyński			
Powiatowy Urząd Pracy		Pozostałe źródła	
N	%	N	%

Kod i nazwa zawodu

332203_Przedstawiciel handlowy	4	1,2	16	5,3
522301_Sprzedawca S	17	5,1	14	4,7
931301_Robotnik budowlany	9	2,7	14	4,7
531104_Opiekunka dziecięca domowa	-	--	14	4,7
241202_Doradca finansowy	-	--	10	3,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Podmioty poszukujące pracowników w powiecie łomżyńskim – z wyłączeniem miejscowego powiatowego urzędu pracy – zgłosiły zapotrzebowanie m.in. na 16 *przedstawicieli handlowych*, 14 *sprzedawców*, 14 *opiekunek dziecięcych domowych*, 10 *doradców finansowych*. W przypadku popytu na *opiekunki dziecięce domowe* i *doradców finansowych*, były to jedyne oferty dla przedstawicieli tej profesji w analizowanej jednostce terytorialnej.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 164. Sezonowość popytu w powiecie łomżyńskim na poziomie zawodów i specjalności

	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w I kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w II kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
411090 Pozostali pracownicy obsługi biurowej	20	8	40,0	531104 Opiekunka dziecięca domowa	14	6	42,9
334306 Technik administracji S	8	6	75,0	711202 Murarz S	14	6	42,9
				513101 Kelner S	10	6	60,0
				833203 Kierowca samochodu ciężarowego	10	5	50,0
	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w III kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w IV kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
931301 Robotnik budowlany	23	13	56,5	524302 Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	6	5	83,3
711202 Murarz S	14	6	42,9	712501 Monter / składacz okien	6	5	83,3
933304 Robotnik magazynowy	7	6	85,7	962902 Dozorca	5	5	100,0

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Konglomerat danych zaprezentowany w czteroelementowym układzie przedstawia listy zawodów ofertowanych sezonowo, tzn. takich, na które w danym kwartale 2012 roku pojawił się popyt przewyższający 40% rocznego wolumenu ogłoszeń adresowanych do wskazanej profesji. W analizowanej jednostce terytorialnej, w I kwartale roku, sezonowy charakter popytu na pracę uwidocznił się w przypadku dwóch zawodów obsługi biurowej: *pozostałych pracowników obsługi biurowej* i *technika administracji*, w którym to zawodzie aż 75% wolnych stanowisk pracy dotyczyło I kwartału 2012r. W II kwartale sezonowość przyjętą w definicji wykazały zawody *opiekunki dziecięcej domowej* i *murarza* (po 42,9% miejsc pracy), *kelnera* (60%) i *kierowcy samochodu ciężarowego* (50% miejsc pracy). W trzecim kwartale sezonowość wykazał *robotnik magazynowy* (85,7% zidentyfikowanych miejsc pracy), *robotnik budowlany* (56,5% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie) i ponownie murarz – z identycznym wskazaniem jak w II kwartale roku. W IV

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

kwartale sezonowość wykazał *dozorca* (100% miejsc pracy) oraz *konsultanci/agenci sprzedaży bezpośredniej* i *monterzy/składacze okien* (po 83,3%).

Omówione przypadki zwiększonego popytu na pracę są wyrazem zastosowanego podejścia do sezonowości w badaniu. Należy pamiętać, iż potwierdzeniem sezonowości popytu na zawody jest jego powtarzalność w tych samych okresach roku, co należałoby potwierdzić kilkuletnią obserwacją. Na sezonowość identyfikowaną w powiecie może mieć wpływ fakt, iż w pierwszych miesiącach roku, tradycyjnie, środki publiczne w dyspozycji PUP (sposobność subsydiowania zatrudnienia przez urzędy pracy) umożliwiły znaczącą skalę publikowania ogłoszeń kierowanych do wymienionych kategorii pracowników. W przypadku zawodów o marginalnym kwartalnym popycie na poziomie lokalnym (liczba ofert niższa niż 5), nie należy identyfikować danego zawodu jako sezonowego *in corpore*, zawodu generalnie (typowo) poszukiwanego w dłuższym odstępie czasu w stałych kwartałach.

Tabela 165. Miejsca pracy w powiecie łomżyńskim w przekroju działów gospodarki²⁰¹

Lp	Dział PKD	N	%	Lp	Dział PKD	N	%
1	97 gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	32	5,0	5	56 działalność usługowa związana z żywnością	12	1,9
2	10 produkcja artykułów spożywczych	25	3,9	6	1 uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	11	1,7
3	47 handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	19	3,0	7	31 produkcja mebli	11	1,7
4	23 produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	12	1,9	8	64 finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	9	1,4

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W powiecie łomżyńskim, suma miejsc pracy, co do których istniała możliwość klasyfikacji pod kątem rodzaju działalności prowadzonej przez firmę oferującą zatrudnienie, pojawiła się w przypadku 198 stanowisk pracy (31,2% wszystkich miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie). Najczęściej wskazywano segment *indywidualnych gospodarstw domowych zatrudniających pracowników* – 32 razy (5,0% wszystkich miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie). Symptodem industrialnego kolorytu powiatu stały się zgłoszone zapotrzebowania na nowych pracowników w działach 10 i 23 (*produkcja artykułów spożywczych oraz produkcja wykorzystująca surowce niemetaliczne*). Miejsca pracy w tych dwóch działach gospodarki, generowały 5,8% łącznego popytu w powiecie. Podobnie jak w całym województwie zapotrzebowanie wystąpiło również w grupie firm

²⁰¹ W tabeli zaprezentowano działy PKD, w których wśród zidentyfikowanych miejsc pracy w roku 2012 poszukiwano w danym powiecie co najmniej 10 pracowników (należy zaznaczyć, że cecha „dział PKD” została przypisana do 35,9% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w województwie – w przypadku pozostałych nie ustalono tego związku).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

koncentrujących się na *handlu detalicznym* - w analizowanej jednostce na pułapie 19 ofert (dział 47).

W skali całego województwa, identyfikacja miejsc wykonywania pracy wg rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę, pozwala na stwierdzenie, iż największe ich liczby, dotyczyły działów: 47-*handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (2337 wskazań), 64 - *finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych* (1612 wskazań), 62- *działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana* (1064 wskazań), 43- *roboty budowlane specjalistyczne* (802 wskazania), 46- *handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi* (723 wskazania).

3.9.3 Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy

Tabela 166. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie łomżyńskim²⁰²

powiat łomżyński		Kod grupy wielkiej																	
		1		2		3		4		5		6		7		8		9	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Kompetencje i kwalifikacje

Doświadczenie Zawodowe	78	57,4	1	1,3	6	7,7	7	9,0	6	7,7	10	12,8	1	1,3	30	38,5	8	10,3	9	11,5
Cechy Osobowe	38	27,9	-	-	8	21,1	5	13,2	2	5,3	12	31,6	-	-	5	13,2	-	-	6	15,8
Kursy\ Uprawnienia	37	27,2	1	2,7	1	2,7	5	13,5	1	2,7	2	5,4	-	-	9	24,3	14	37,8	4	10,8
Kwalifikacje formalne (wyszkolenie)	32	23,5	1	3,1	11	34,4	8	25,0	3	9,4	5	15,6	-	-	-	-	-	-	4	12,5
Kompetencje informatyczne	13	9,6	1	7,7	4	30,8	5	38,5	1	7,7	-	-	-	-	1	7,7	-	-	1	7,7
Kompetencje społeczne i obywatelskie	12	8,8	1	8,3	7	58,3	2	16,7	-	-	1	8,3	-	-	1	8,3	-	-	-	-
Inicjatywność i przedsiębiorczość	10	7,4	1	10,0	5	50,0	2	20,0	2	20,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompetencje\umiejętność uczenia się	6	4,4	-	-	3	50,0	3	50,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Porozumiewanie się w językach obcych	5	3,7	-	-	2	40,0	2	40,0	-	-	1	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	136	100	1	-	16	-	14	-	6	-	23	-	1	-	38	-	19	-	18	-

²⁰² Klucz kodów grup wielkich zawodów: 0 Siły zbrojne, 1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 2 Specjaliści, 3 Technicy i inny średni personel, 4 Pracownicy biurowi, 5 Pracownicy usług i sprzedawcy, 6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, 7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, 9 Pracownicy przy pracach prostych, numerem 99 oznaczono sytuacje, w których miejsca pracy nie można było przyporządkować do konkretnej grupy zawodowej, a jednak w ofercie pojawiły się jasno sprecyzowane wymagania kompetencyjne.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Jakiegokolwiek wymagania kompetencyjne, w przypadku powiatu łomżyńskiego, zidentyfikowano w odniesieniu do 136 stanowisk pracy (21,4% miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie). W analizowanej jednostce terytorialnej - najbardziej cenioną przez pracodawców cechą pracowniczą w 2012 roku było posiadanie doświadczenia zawodowego. Ponad połowa stanowisk pracy (57,4%) spośród zidentyfikowanych pod względem wymogów kompetencyjnych, zawierała to kryterium.²⁰³ Na drugim miejscu uplasowało się wymaganie dotyczące posiadania odpowiednich cech osobowych (27,9%). Głębsza analiza w zakresie zidentyfikowanej sytuacji pokazuje, iż wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był rozproszony pomiędzy 78 miejscami pracy, spośród których najczęściej dotyczyły: **robotników przemysłowych i rzemieślników – 30 wskazań, pracowników usług i sprzedawców – 10, pracowników przy pracach prostych– 9, operatorów i monterów maszyn i urządzeń– 8, techników i innego średniego personelu - 7, specjalistów oraz pracowników biurowych – po 6.** W pozostałych przypadkach ten wymóg kompetencyjny pojawiał się jeden raz w ogólnej liczbie stanowisk pracy podlegających ofertowaniu. Wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był ściśle skorelowany z wymogiem posiadania odpowiednich cech osobowych²⁰⁴. Na 78 stanowisk pracy, co do których wymagano posiadania doświadczenia zawodowego, w przypadku 38 wymagano również posiadania odpowiednich cech osobowych. Oznacza to, że w 48,7% przypadków, konieczność posiadania doświadczenia zawodowego w którymś z wyżej wymienionych zawodów, wiązało się również z obligatoryjną koniecznością posiadania odpowiednich cech osobowych. Niecodzienność tej sytuacji podkreśla jeszcze fakt, iż wiele ze stanowisk pracy zgłaszających te dwa wymogi kompetencyjne, odnosiło się do zawodów wymagających niskich, bądź żadnych kwalifikacji formalnych, np.: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy usług i sprzedawcy.

Najszerszą, sprecyzowaną gamę oczekiwanych kompetencji, firmy i instytucje powiatu łomżyńskiego prezentowały wobec specjalistów oraz techników i innego średniego personelu. Łącznie w 75% ogłoszeń rekrutacyjnych związanych z naborem reprezentanta tych grup wielkich zawodów pojawił się wymóg dysponowania kompetencjami społecznymi i obywatelskimi. Bardzo ważne w procesie rekrutacji pracowników z 2 grupy zawodowej (specjaliści) było również posiadanie cech takich jak: inicjatywność i przedsiębiorczość (50%), kompetencje i umiejętność uczenia się (50%) oraz porozumiewanie się w językach obcych. W przypadku techników i innego średniego personelu na pierwszym miejscu pojawiło się również posiadanie odpowiednich kompetencji i umiejętność uczenia się (50%). W dalszej kolejności porozumiewanie się w językach obcych (40%) oraz kompetencje informatyczne (38,5%).

²⁰³ W analizie kompetencji uwzględniono wyłącznie miejsca pracy zawierające informacje odnośnie poszukiwanych kompetencji i kwalifikacji. W skali województwa spośród 61,7 tys. ofert 47,4% zawierało przynajmniej jedną zdefiniowaną kompetencję.

²⁰⁴ Współczynnik korelacji Pearsona dla dwóch zmiennych: posiadanie kompetencji informatycznych i posiadanie kompetencji posługiwania się językami obcymi wyniósł 0,940.

3.9.4 Podaż pracy w powiecie łomżyńskim

Podaż pracy w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego została zaprezentowana poprzez analizę dwóch zmiennych. Pierwsza zmienna charakteryzuje podaż pracy w ujęciu dziesięciu grup wielkich zawodów na poziomie powiatu w porównaniu do odnośnych danych na poziomie województwa. Druga odnosi się do prezentacji 20 zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób zarejestrowanych w powiatowych rejestrach osób bezrobotnych na tle danych wojewódzkich.

Tabela 167. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie łomżyńskim na tle struktury województwa podlaskiego

	Nazwa grupy wielkiej	Liczba bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie podlaskim
1	7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	533	20,9%	21,9%
2	5_Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	327	12,8%	12,2%
3	3_Technicy i inny średni personel	281	11,0%	13,4%
4	2_Specjaliści	224	8,8%	10,4%
5	9_Pracownicy przy pracach prosiach	149	5,8%	7,2%
6	8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	111	4,3%	4,7%
7	4_Pracownicy biurowi	60	2,3%	3,1%
8	6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	40	1,6%	2,1%
9	1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	11	0,4%	0,3%
10	0_Siły zbrojne	2	0,1%	0,0%
	Brak zawodu	817	32,0%	24,7%
	OGÓLEM	2555	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Zgodnie z powyższym zestawieniem, w roku 2012, najliczniej reprezentowaną grupą wielkich zawodów w rejestrach powiatowego urzędu pracy była grupa 7 (**robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**). Ich populacja w miejscowej strukturze bezrobotnych obejmowała 533 osoby, co stanowiło blisko 21% wszystkich zarejestrowanych. Wartość ta była o 1 punkt procentowy niższa w porównaniu do danych wojewódzkich. Wyjątkowo trudna sytuacja na rynku pracy odnosiła się również do zarejestrowanych **bez zawodu**, których było blisko 817, co stanowi ponad 32% wszystkich osób figurujących w rejestrze. Wartość ta jest aż o 7,1 punktu procentowego wyższa względem wartości wojewódzkiej. W strukturze bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów niekorzystnie prezentowało się ponadto położenie osób przypisanych do grupy 5 (**Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**), grupy 3 (**Technicy i inny średni personel**) oraz grupy 2 (**Specjaliści**). Ich procentowy udział wśród osób pozostających bez zatrudnienia wynosił odpowiednio 12,8%, 11,0% i 8,8%.

Tabela 168. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu łomżyńskiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

LP	Zawód/ specjalność osoby bezrobotnej	Liczba bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie
1	522301_Sprzedawca S	176	6,9%	5,6%
2	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	56	2,2%	1,1%
3	931301_Robotnik budowlany	56	2,2%	1,8%
4	751204_Piekarz S	52	2,0%	0,9%
5	753105_Krawiec S	43	1,7%	1,5%
6	752205_Stolarz S	39	1,5%	1,1%
7	711202_Murarz S	37	1,4%	1,5%
8	722204_Ślusarz S	35	1,4%	2,0%
9	512001_Kucharz S	34	1,3%	1,1%
10	331403_Technik ekonomista S	32	1,3%	1,8%
11	731809_Tkacz	28	1,1%	0,3%
12	311504_Technik mechanik S	25	1,0%	1,6%
13	514101_Fryzjer S	25	1,0%	0,8%
14	833203_Kierowca samochodu ciężarowego	25	1,0%	0,7%
15	243106_Specjalista do spraw marketingu i handlu	23	0,9%	0,3%
16	613003_Rolnik S	23	0,9%	0,9%
17	932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	23	0,9%	1,1%
18	751201_Cukiernik S	21	0,8%	0,8%
19	834401_Kierowca operator wózków jezdniowych	20	0,8%	0,2%
20	242217_Specjalista administracji publicznej	19	0,7%	0,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Analiza zawodów i specjalności reprezentowanych najliczniej w grupie bezrobotnych w powiecie łomżyńskim w 2012 roku wskazuje najtrudniejsze położenie *sprzedawców*, których zarejestrowano blisko 180. Procentowy udział osób legitymujących się tą specjalnością w strukturze bezrobotnych w województwie jest o 1,3% niższy niż w powiecie łomżyńskim. Powiat ten charakteryzuje się brakiem wyraźnie nadwyżkowych zawodów w grupie zarejestrowanych bezrobotnych. Lekko nadreprezentowane są zawody *mechanika samochodowego* czy *piekarza*. Korzystniej, w świetle danych wojewódzkich, jawi się w powiecie łomżyńskim sytuacja *ślusarzy*, *techników ekonomistów*.

Tabela 169. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie łomżyńskim

LP	Nazwa zawodu/ specjalności	Absolwenci 2012	Absolwenci 2013 (prognoza)
1	314207_Technik rolnik S	64	57
2	311512_Technik mechanizacji rolnictwa S	31	45
3	834103_Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych S	0	18
4	613003_Rolnik S	0	6
5	751204_Piekarz S	0	3
6	751201_Cukiernik S	0	2
7	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	0	1
8	752205_Stolarz S	0	1
9	713201_Lakiernik	0	1
Razem		95	134

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół oraz danych Kuratorium Oświaty w Białymstoku

W 2012 r. ponadgimnazjalne szkoły zawodowe powiatu łomżyńskiego przygotowały do pracy zawodowej 95 przedstawicieli tylko 2 profesji, przy czym obie związane były z sektorem rolnictwa: *technika rolnik* i *technicy mechanizacji rolnictwa*. Wśród pozostałych zawodów kształconych w powiecie, najliczniej kształconą w 2013r. w zasadniczych szkołach zawodowych profesją był *mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych*. W połowie 2013 roku na lokalnym rynku pracy potencjalnie uaktywni się zwiększona podaż *techników mechanizacji rolnictwa*.

3.9.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym

Tabela 170. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (miejsca pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie łomżyńskim

Lp	Kod i nazwa zawodu kształconego	Absolwenci 2012	Bezrobotni 30.06.2012	Bezrobotni 31.12.2012	Zmiana liczby bezrobotnych	Podaż (absolwenci + bezrobotni na k. roku)	Popyt (oferty pracy 2012)	Szansa na znalezienie pracy w zawodzie ²⁰⁵
1	314207_Technik rolnik S	64	2	6	4	70	0	
2	311512_Technik mechanizacji rolnictwa S	31	3	11	8	42	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół

W celu określenia szans absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych na znalezienie pracy - w wyuczonej profesji na rynku lokalnym - dokonano zestawienia zidentyfikowanego popytu (rocznego wolumenu ogłoszeń) oraz podaży (liczby absolwentów oraz zarejestrowanych bezrobotnych). Iloraz popytu i podaży wyrażony w ujęciu procentowym przedstawia prawdopodobieństwo podjęcia pracy przez abiturienta na „otwartym” rynku zatrudnienia (strona popytowa nie obejmuje miejsc pracy dostępnych w rekrutacjach zamkniętych – naborze pracowników bez upublicznienia informacji o wolnych etatach). W tabeli zaprezentowano ponadto zmianę liczby bezrobotnych (dysponujących zawodem kształconym w analizowanym powiecie) pomiędzy końcem I i II półrocza 2012 roku. Znaczący przyrost liczby zarejestrowanych w PUP pozwala na przypuszczenie, że część młodych absolwentów zasiliła szeregi bezrobotnych na rynku lokalnym. W grupie kształconych zawodów w powiecie łomżyńskim, ze względu na brak ofert kierowanych do reprezentantów tych zawodów, prawdopodobieństwo pozyskania angażu na rynku powiatu ziemskiego w 2012 było znikome. Należy zauważyć, że mieszkańcy gmin wiejskich czy miejsko-wiejskich powiatu łomżyńskiego poszukują pracy w Łomży, lecz skala (marginalna) zidentyfikowanego popytu na zawody, które są kształcone w analizowanym powiecie nie zmienia statystycznych szans na podjęcie pracy. Ponadto absolwenci powiatu łomżyńskiego, jak wskazuje wskaźnik zmiany liczby bezrobotnych na koniec I i II półrocza 2012 roku, nie zasilają szeregów bezrobotnych – kontynuują edukację i/bądź są aktywni zawodowo w rodzinnych gospodarstwach rolnych.

²⁰⁵ W przypadku *technika rolnika, technika agrobiznesu, technika żywienia i gospodarstwa domowego oraz rolnika*, zawodów masowo absorbowanych przez indywidualne, rodzinne gospodarstwa rolne (zawodów, na które popyt nie jest identyfikowalny na rynku ogłoszeń) zrezygnowano z określenia szans na znalezienie pracy według przyjętego wzoru.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

3.9.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym

Zbiory informacji z poziomu lokalnego (powiatowego) o liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie, liczbie absolwentów konkretnego zawodu oraz wolnienie miejsc pracy adresowanych do przedstawicieli danej profesji pozwoliły na skatalogowanie trzech typów zawodów: deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Tabela 171. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie łomżyńskim

Typ	Kod i nazwa zawodu	Liczba ofert 2012	Podaż pracy 2012	Wskaźnik
Zawody DEFICYTOWE	515303_Robotnik gospodarczy	122	18	0,26
	531104_Opiekunka dziecięca domowa	14	0	0,04
	411004_Technik prac biurowych S	18	5	0,03
	332203_Przedstawiciel handlowy	20	8	0,03
	411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	20	11	0,02
	241202_Doradca finansowy	10	1	0,02
	821902_Monter mebli	8	2	0,02
	921301_Pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli	6	0	0,02
	524302_Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	6	0	0,02
	515303_Robotnik gospodarczy	122	18	0,26
Zawody ZRÓWNOWAŻONE	941201_Pomoc kuchenna	6	9	-0,01
	431101_Asyntent do spraw księgowości	2	5	-0,01
	513101_Kelner S	10	8	0,01
	334306_Technik administracji S	8	10	-0,01
	712501_Monter / składacz okien	6	8	-0,01
	751105_Rzeźnik – wędliniarz S	3	5	-0,01
	712101_Dekarz S	3	5	-0,01
	513202_Barman	3	5	-0,01
	325905_Opiekunka dziecięca S	5	3	0,01
	522301_Sprzedawca S	31	176	-0,36
Zawody NADWYŻKOWE	314207_Technik rolnik S	0	78	-0,20
	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	6	56	-0,13
	311512_Technik mechanizacji rolnictwa S	0	45	-0,11
	751204_Piekarz S	8	52	-0,11
	753105_Krawiec S	1	43	-0,11
	752205_Stolarz S	4	39	-0,09
	931301_Robotnik budowlany	23	56	-0,08
	331403_Technik ekonomista S	0	32	-0,08
	722204_Ślusarz S	4	35	-0,08
	314207_Technik rolnik S	0	78	-0,20

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Szczególnie pozytywne (dodatnie) wartości wskaźnika sytuacji zawodów w powiecie łomżyńskim dotyczyły w 2012 roku pracowników usług osobistych i opieki osobistej (zawody rozpoczynające się kodem 51 oraz 53): *opiekunka dziecięca*, *robotnik gospodarczy*, *kelner*. Teoretycznie, przedstawiciele tych zawodów zorientowani na znalezienie pracodawcy dysponowali komfortem porównywania (selekcji) ofert rekrutacyjnych. Wyniki dla *robotnika gospodarczego* powinny jednak być interpretowane z dużą dozą ostrożności. Wprawdzie w przypadku tego zawodu, w powiecie łomżyńskim, nie zanotowano wysokiego udziału staży wśród zidentyfikowanych wolnych miejsc pracy, to jednak istnieje duże prawdopodobieństwo, ich subsydiowania ze środków Funduszu Pracy w innej formie (np. w formie prac interwencyjnych, robót publicznych), co oznacza że generowany popyt może w efekcie okazać się popytem mocno uzależnionym od dofinansowania ze środków publicznych, a spadek możliwości finansowania bezpośrednio przełożyłby się na spadek popytu na tę kategorię pracowników.

Z grupy pracowników cechujących się najwyższymi kwalifikacjami (specjaliści) w analizowanej jednostce terytorialnej optymistyczne perspektywy zatrudnienia (znacząca przewaga ogłoszeń pracy w stosunku do wolumenu podaży) objęły *doradców finansowych*. Wśród zawodów zrównoważonych cechujących się jednocześnie relatywnie dużą skalą popytu i podaży znaleźli się *technik administracji* oraz *robotnik magazynowy*. W przypadku technika administracji należy brać jednak pod uwagę analogiczną sytuację, jak opisaną dla robotnika gospodarczego.

Listę zawodów nadwyżkowych w tym ziemskim powiecie generowali zarówno absolwenci techników, jak i zasadniczych szkół zawodowych. Brak praktycznie jakiegokolwiek zidentyfikowanego popytu na rynku ogłoszeń dostępnych publicznie w skrajnie trudnej sytuacji (nikłego prawdopodobieństwa na znalezienie angażu w lokalnej przestrzeni gospodarczej) stawił *techników mechanizacji rolnictwa*, *techników ekonomistów* i *techników rolników*.

3.10. Powiat moniecki

3.10.1 Potencjał powiatowego rynku pracy

W powiecie monieckim zatrudnionych jest 12,3 tys. osób (3,7% wszystkich pracujących w województwie podlaskim). Dyslokacja zatrudnienia w ujęciu klasycznej triady sektorów pracy (rolnictwo – przemysł i budownictwo – usługi) przedstawia się następująco: 71% – 7% - 22% (układ ten w skali województwa wygląda zaś w następujący sposób: 37% – 20% – 43%).²⁰⁶ Rozkład moniecki informuje o dominacji – na tle i tak agrarnego regionu – osób utrzymujących się z pracy w sektorze pierwotnym, przy jednocześnie marginalnej roli sektora wytwórczego. Poziom zarobków w analizowanej jednostce jest zbliżony do poziomu wojewódzkiego – przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2011 roku wynosiło 3057 zł (stanowiło 96,2% średniej płacy w regionie i 84,3% poziomu krajowego).²⁰⁷

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2012 roku w tej jednostce statystycznej europejskiej nomenklatury NUTS 4²⁰⁸ wynosiła 13,5%, i była nieco niższa niż w całym województwie (wskaźnik podlaski: 14,6%). W przeciągu czterech ostatnich lat, od przedkryzysowego 2008 roku²⁰⁹, ta podstawowa miara kondycji rynku pracy znacząco się zwiększyła - o 4,9 punktu procentowego.²¹⁰ W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mońkach zauważa się najwyższy na administracyjnym Podlasiu odsetek osób młodych: 31,8% poszukujących zatrudnienia nie ukończyło 25 roku życia (średnia dla regionu 21,2%). Negatywnym wyróżnikiem powiatu jest ponadto najniższy w regionie odsetek osób bez pracy dysponujących prawem do zasiłku (7,4%).²¹¹

W ujęciu statystyki sektorowej przedsiębiorstw funkcjonujących w powiecie monieckim, spośród 2,2 tys. firm zarejestrowanych w analizowanej jednostce, najwięcej podmiotów gospodarczych operuje w następujących działach: *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (0,4 tys. firm), *roboty budowlane specjalistyczne* (0,2 tys.), *uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową* (0,15 tys.), *transport lądowy oraz transport rurociągowy* (0,15 tys.). Łącznie w tych czterech dominujących działach PKD koncentruje się 40,5% wszystkich lokalnych przedsiębiorstw.

Specyfikę profilu działalności gospodarczej w powiecie monieckim, wykorzystując dane GUS, można przedstawić prezentując działy gospodarcze, w których – na tle potencjału województwa – występuje największy odsetek podmiotów. W poniższej tabeli

²⁰⁶ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Pracujący, zatrudnieni i przeciętne zatrudnienie według PKD 2007*, ostatnia aktualizacja 15.11.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=257669&p

²⁰⁷ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Wynagrodzenia*, ostatnia aktualizacja 16.07.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.dims?p_id=259943&p_token=0.43713810343783255

²⁰⁸ NUTS to pięciostopniowa klasyfikacja jednostek statystycznych obowiązująca w Unii Europejskiej. W przypadku Polski poziomy tej klasyfikacji obejmują: państwo (NUTS 1), województwa (NUTS 2), podregiony (grupy powiatów) – NUTS 3, powiaty (NUTS 4) oraz gminy (NUTS 5).

²⁰⁹ Za symboliczną datę początku ostatniego międzynarodowego kryzysu gospodarczego przyjmuje się 15 września 2008 roku, dzień w którym amerykański bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił bankructwo, a wartość firm notowanych w Nowym Jorku (mierzona indeksem Dow Jones) zmniejszyła się tego dnia o 4,4%.

²¹⁰ *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s.3., *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2008*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2008, s.3.

²¹¹ Zob. tabela 14, *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s. 33.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

wyeksponowano 6 najsilniej reprezentowanych w powiecie monieckim, na tle Podlasia, działów PKD.²¹²

Tabela 172 Działy PKD wyróżniające się w powiecie monieckim na tle województwa

Dział PKD	Nazwa działu	Liczba podmiotów	% zasobów województwa
91	działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą	10	6,8
75	działalność weterynaryjna	23	5,8
84	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	62	5,7
01	uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	152	5,6
88	pomoc społeczna bez zakwaterowania	10	4,3
31	produkcja mebli	36	3,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gospodarczy koloryt powiatu monieckiego konstituują liczne podmioty funkcjonujące w sektorze pierwszym gospodarki – rolnictwie (dział 01) oraz w sektorze trzecim – usługowym, które jednakże funkcjonalnie powiązane są również z rolnictwem (działalność weterynaryjna, dział 75). Powiat moniecki, powiązany silnymi więzami migracyjnymi ze Stanami Zjednoczonymi cechuje się również relatywnie znaczącą liczbą jednostek władzy publicznej odpowiedzialnych za administrację i wdrażanie polityki społeczno-gospodarczej.

Symptodem zachodzących przeobrażeń lokalnego rynku gospodarczego (bądź konserwacji endemicznej mapy gospodarczej), a jednocześnie wskaźnikiem aktualnych trendów na polu przedsiębiorczości w powiecie monieckim, mogą być dane GUS o liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w ostatnich trzech latach. Na tle województw, w powiecie monieckim, w ostatnich trzech latach największy odsetek nowych działalności uruchomiono w następujących działach PKD: *działalność weterynaryjna* (9,8% wszystkich w województwie podlaskim; nominalnie 10 podmiotów), *produkcja mebli* (5,5%; 15 firm), *uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową* (4,7%; 15 firm). Sytuacja ta świadczy o ugruntowywaniu się pozycji sektora rolniczego w powiecie. Trudno jest mówić o przeobrażeniach strukturalnych w gospodarce powiatu w sytuacji, gdy w strukturze pracujących ponad 70% siły roboczej absorbuje rolnictwo, grupowanie branżowe podmiotów gospodarczych wg Działów PKD wskazuje na silną pozycję działów związanych z produkcją rolniczą i usługami pozarolniczymi i jednocześnie

²¹² Do analizy włączono działy PKD, które w danym powiecie posiadają reprezentację więcej niż 10 działających podmiotów.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

branże o najsilniejszej pozycji w powiecie są najliczniej zasilane przez nowopowstające podmioty gospodarcze. Także produkcja mebli, która jako reprezentant słabo rozwiniętego sektora przemysłu w powiecie, zajmuje ugruntowaną na swój sposób pozycję w strukturze podmiotów gospodarczych jest jednocześnie branżą, do której wchodzi największe liczby nowych podmiotów.²¹³

3.10.2 Popyt na pracę w powiecie monieckim

Spośród 61,7 tys. miejsc pracy upubliczniętych w 2012 roku w województwie podlaskim, w powiecie monieckim pojawiło się 638 ogłoszeń (1,0% wszystkich, zidentyfikowanych w regionie). Zapotrzebowanie na pracowników w analizowanej jednostce, w stosunku do roku poprzedzającego – na tle sytuacji w województwie²¹⁴ – radykalnie się zmieniło. Liczba zidentyfikowanych miejsc pracy była w tym powiecie 2012r. wyższa o 128 (25,1%) w stosunku do roku ubiegłego. Pomimo wzrostu liczby oferowanych miejsc pracy w powiecie, na koniec roku zanotowano lokalnie zwiększenie się stopy bezrobocia (z 12,8% na koniec czerwca do 13,5% na koniec grudnia). Niemal wszystkie oferty pracy dotyczyły pojedynczego, wolnego stanowiska pracy (99,8% zidentyfikowanych ogłoszeń). Pozostałe 0,2% ogłoszeń o pracę - nominalnie 1 ogłoszenie, miało charakter dwustanowiskowego²¹⁵.

Tabela 173. Miejsca pracy zidentyfikowane w powiecie monieckim w przekroju podmiotów rekrutujących²¹⁶

Powiat moniecki				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie 2012	
2012		2011		I kw.		II kw.		III kw.		IV kw.			
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Źródło Miejsc pracy

Powiatowy Urząd Pracy	580	90,9	432	84,7	190	95,5	126	83,4	174	91,1	90	92,8	19460	31,6
Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	33	5,2	30	5,9	5	2,5	8	5,3	15	7,9	5	5,2	12698	20,6
Ogólnokrajowe internetowe serwisy pośrednictwa pracy	20	3,1	18	3,5	1	0,5	15	9,9	2	1,0	2	2,1	15911	25,8
Prasa regionalna	5	0,8	30	5,9	3	1,5	2	1,3	-	-	-	-	12067	19,6

²¹³ Obliczenia własne na podstawie kategorii *Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej*, przyrost w latach 2009-2011, pominięto działy w których powstało mniej niż 10 podmiotów; ostatnia aktualizacja danych 30.03.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=259731

²¹⁴ W województwie podlaskim w roku 2011 pojawiły się oferty dotyczące 56 550 stanowisk pracy, zaś w 2012 roku 61 652 wolnych miejsc pracy (regionalny popyt w 2012 roku stanowi więc 109,0% popytu z roku poprzedzającego).

²¹⁵ Analiza wielostanowiskowości ofert dotyczy tylko i wyłącznie miejsc pracy ze źródeł innych niż powiatowy urząd pracy.

²¹⁶ Podczas konsultacji treści raportu Powiatowy Urząd Pracy w Mońkach zgłosił uwagę „w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2012 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Mońkach wpłynęło 35 miejsc pracy, które dotyczyły 67 wolnych miejsc pracy”. Dane przedstawione w tabeli pochodzą z bazy przekazanej Autorom raportu przez Zamawiającego.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Ochotnicze Hufce Pracy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	345	0,6
Biura Karier	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1171	1,9
Razem	638	100	510	100	199	100	151	100	191	100	97	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012 roku w powiecie monieckim, w stosunku do roku poprzedzającego, struktura kanałów poszukiwania pracowników praktycznie się nie zmieniła. W tym ziemskim powiecie, podobnie jak w roku 2011, nadal dominującą funkcję upublicznienia anonsów zatrudnienia pełnił powiatowy urząd pracy, w którym odnaleźć można było 90,9% wszystkich dostępnych – w wolnym naborze – miejsc pracy. Rola powiatowego urzędu pracy nabrała na znaczeniu, wzrosła o 6,2 pkt. proc. (nominalnie zidentyfikowano w tym źródle o 148 miejsc pracy więcej, niż w 2011r.). W porównaniu z sytuacją w województwie, wszystkie pozostałe, analizowane źródła ofert, posiadają marginalne znaczenie. Przykładem są chociażby ogólnopolskie e-serwisy pośrednictwa zatrudnienia. O ile na administracyjnym Podlasiu generują one, poza urzędami pracy, największą liczbę ogłoszeń (25,8% wszystkich), o tyle w powiecie monieckim posiadają 3,1% udział w „generowaniu” lokalnego popytu na pracę. Skłonność miejscowych pracodawców do rekrutowania zasobów pracy przy wykorzystaniu regionalnych mediów prasowych praktycznie zanikła. Trend ten zapewne nie ulegnie odwróceniu w kontekście spadku nakładów i wolumenu sprzedaży dzienników regionalnych.²¹⁷

Tabela 174. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie monieckim w ujęciu grup wielkich zawodów

Powiat moniecki				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie 2012	
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012			
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

1_Predstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	3	0,5	9	1,8	1	0,5	1	0,7	-	-	1	1,0	3092	5,0
2_Specjaliści	37	5,8	45	8,8	8	4,0	7	4,6	14	7,3	8	8,2	10048	16,3
3_Technicy i inny średni personel	99	15,5	60	11,8	32	16,1	25	16,6	33	17,3	9	9,3	8322	13,5

²¹⁷ Sprzedaż największych 22 dzienników regionalnych w 2012 roku w Polsce spadła względem 2011 roku średnio o 11%. Skala regresu wolumenu sprzedaży podlaskich dzienników była jeszcze głębsza: Gazeta Współczesna – spadek rzędu 14,5% (średnia sprzedaż w 2012 roku na poziomie 10 tys. egz.), Kurier Poranny – 20,3% (8,2 tys. egz.). Obliczenia własne na podstawie danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

4_Pracownicy biurowi	101	15,8	92	18	36	18,1	10	6,6	34	17,8	21	21,6	4312	7,0
5_Pracownicy usług i sprzedawcy	264	41,4	145	28,4	90	45,2	85	56,3	59	30,9	30	30,9	11589	18,8
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	-	-	3	0,6	-	-	-	-	-	-	-	-	328	0,5
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	57	8,9	64	12,5	14	7,0	12	7,9	23	12,0	8	8,2	14345	23,3
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	26	4,1	36	7,1	9	4,5	2	1,3	10	5,2	5	5,2	3917	6,4
9_Pracownicy przy pracach prostych	51	8,0	56	11	9	4,5	9	6,0	18	9,4	15	15,5	5369	8,7
99_bez zawodu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	330	0,5
Razem	638	100	510	100	199	100	151	100	191	100	97	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zapoznając się z ofertami pracy ze względu na specyfikę zawodową poszukiwanych kandydatów do pracy w ujęciu grup wielkich zawodów widocznych jest kilka, interesujących prawidłowości. W 2012 roku najwięcej ogłoszeń było skierowanych do grupy 5 (**pracownicy usług i sprzedawcy**) – 41,4% wszystkich ogłaszanych miejsc pracy. W dalszej kolejności miejsca pracy oferowane były dla **pracowników biurowych** – 15,8%. Na trzecim miejscu, pod względem liczby poszukiwanych osób do pracy, uplasowali się reprezentanci grupy 3 (**technicy i inny średni personel**) – 15,5% powiatowej puli. Na tle popytu na określone kategorie zawodowe pracowników poszukiwanych w 2011r., w roku 2012 zaznaczył się wzrost popytu na **pracowników usług i sprzedawców**. Liczba ofertowanych miejsc pracy wzrosła w tym przypadku ze 145 do 264, czyli o 82% (nominalnie o 119 miejsc pracy).

Przegląd danych w ujęciu kwartalnym informuje o grupach wielkich zawodów ofertowanych ze zmienną intensywnością (w tym **technicy i inny średni personel** – poszukiwanych znacząco w I półroczu). W 2012r., na terenie powiatu monieckiego, w przypadku **pracowników usług i sprzedawców**, zaobserwowano zmienne natężenie popytu na pracę w poszczególnych kwartałach, które wyrażało się dużym natężeniem liczby poszukiwanych pracowników w I i II kwartale oraz regresją popytu w III kwartale i następnie znaczącą jego redukcją w IV kwartale. Sytuacja w tym zakresie może być ściśle powiązana z subsydiowaniem przez powiatowe urzędy pracy miejsc pracy kierowanych do tej grupy zawodowej, które w przypadku pracowników usług i sprzedawców dotyczyło co najmniej 31,8% miejsc pracy. Pierwsze półrocze jest okresem dużej aktywności powiatowych urzędów pracy w obszarze angażowania środków finansowych przyznanych na aktywizację zawodową bezrobotnych z jednej strony i natężonym ofertowaniem miejsc pracy subsydiowanej i miejsc aktywizacji zawodowej przez pracodawców. Zjawisko to mogło znacząco wpłynąć na przedstawioną sytuację w grupie **pracowników usług i sprzedawców**. W przypadku tym, niemal 32% miejsc pracy dotyczyło miejsc stażu. Wśród pozostałych, znaczący udział mogły posiadać ponadto (nie analizowane w ramach badania) miejsca pracy subsydiowanej.

Na tle sytuacji regionalnej, w analizowanej jednostce terytorialnej marginalny udział w strukturze popytu przypada na przedstawicieli grupy 2 (**specjaliści**). O ile na administracyjnym Podlasiu ten aglomerat zawodów absorbuje 16,3% zgłaszanego popytu, to w powiecie monieckim 5,8% etatów dostępnych na rynku lokalnym.

Tabela 175. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów z uwzględnieniem ofert staży finansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Mońkach

Liczba zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie	w tym oferty stażu

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

	N	%	N	%
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	264	100,0	84	31,8%
4 Pracownicy biurowi	101	100,0	51	50,5%
3 Technicy i inny średni personel	99	100,0	58	58,6%
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	57	100,0	19	33,3%
9 Pracownicy przy pracach prostych	51	100,0	20	39,2%
2 Specjaliści	37	100,0	16	43,2%
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	26	100,0	1	3,8%
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy i handlu	3	100,0	0	0,0%
Ogółem	638	100,0	249	39,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy).

W 2012r. na terenie powiatu monieckiego, duży udział wśród oferowanych miejsc pracy posiadały miejsca aktywizacji zawodowej w postaci staży. Łącznie staże dotyczyły 39% wszystkich zidentyfikowanych informacji o wolnych miejscach pracy w powiecie i podkreśliły swój istotny udział w niemal każdej z istniejących 9 grup wielkich zawodów KZiS. Najwięcej ofert staży dotyczyło grupy **techników i innego średniego personelu** – 58,6%, **pracowników biurowych** – 50,5%, **specjalistów** – 43,2%, **pracowników przy pracach prostych** – 39,2% .

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Staże są realizowane bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, co oznacza że miejsce stażu nie powinno być traktowane jako miejsce pracy *sensu stricte*. Jest to miejsce aktywizacji zawodowej, które zgodnie z definicją ma przyczynić się do nabycia przez bezrobotnego umiejętności praktycznych poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy. Jednakże miejsce stażu może stanowić potencjalne miejsce pracy. Dla tego typu programów aktywizacji liczona jest efektywność zatrudnieniowa²¹⁸, która pokazuje prawdopodobieństwo otrzymania zatrudnienia po zakończeniu stażu. Jeżeli osoba odbywająca staż, po jego zakończeniu została zatrudniona w miejscu odbywania stażu, należy przyjąć, iż miejsce stażu stało się miejscem pracy.²¹⁹

W przypadku powiatu monieckiego, niemal 40% udział staży zanotowano w grupie miejsc pracy adresowanych do **pracowników przy pracach prostych**. Grupa ta obejmuje zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana przez przedstawicieli zawodów należących do tej kategorii wymaga zastosowania prostych narzędzi i ograniczonej własnej inicjatywy oraz oceny. W tej sytuacji można byłoby się zastanawiać nad zasadnością organizowania staży w zawodach, które ona obejmuje. Z drugiej strony w tego rodzaju zawodach, czego przykładem jest *911205_pracownik pomocniczy obsługi hotelowej (s)* odbywa się kształcenie zawodowe. Ponadto część zawodów znajdujących się w grupie **pracowników przy pracach prostych**, np.: zawód taki jak *931301_Robotnik budowlany* w rzeczywistości wymaga wyższego poziomu wiedzy i mogłaby być sklasyfikowana na poziomie wyższym, równym np. *515303_Robotnikowi gospodarczemu* sklasyfikowanemu w grupie **5_pracowników usług i sprzedawców**.

Tabela 176. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie monieckim

Miejsce Pracy		Źródło Miejsce Pracy							
		Powiatowy Urząd Pracy		Prasa regionalna		Ogólnokrajowe e- serwisy pośrednictwa pracy		Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	264	100,0	246	93,2	-	--	8	3,0	10	3,8
3_Technicy i inny średni personel	99	100,0	89	89,9	1	1,0	4	4,0	5	5,1

²¹⁸ Efektywność zatrudnieniowa (wskaźnik ponownego zatrudnienia w programie) liczona jest jako udział procentowy osób, które podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu stażu, w liczbie osób, które ukończyły staż. Za osobę która podjęła pracę, uważa się osobę, która w trakcie odbywania stażu lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w stażu podjęła zatrudnienie, przyjmuje się, że tak się stało, jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie wyrejestrowała się z powiatowego urzędu pracy lub jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się w PUP.

²¹⁹ Efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła w skali województwa, w 2012r. 67,1% i wzrosła w porównaniu do 2011r. o 16,6%. Wskaźnik ten pokazuje prawdopodobną liczbę wszystkich podjęć pracy – nie tylko w miejscu odbywania stażu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

4_Pracownicy biurowi	101	100,0	96	95,0	-	-	-	-	5	5,0
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	57	100,0	46	80,7	1	1,8	5	8,8	5	8,8
9_Pracownicy przy pracach prostych	51	100,0	45	88,2	1	2,0	-	-	5	9,8
2_Specjaliści	37	100,0	34	91,9	-	-	2	5,4	1	2,7
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	26	100,0	23	88,5	2	7,7	-	-	1	3,8
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	3	100,0	1	33,3	-	-	1	33,3	1	33,3
0_Siły zbrojne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	638	100	580	90,9	5	0,8	20	3,1	33	5,2

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zestawienie źródeł miejsc pracy ze skalą popytu na reprezentantów dziesięciu grup wielkich zawodów pozwala na ukazanie kanałów rekrutacji specjalizujących się w poszukiwaniu określonej kategorii zawodów. Sytuacja notowana w powiecie monieckim wskazuje na bezkonkurencyjną pozycję lokalnego urzędu pracy jako miejsca zgłaszania informacji o wolnych stanowiskach pracy. Jedynie w przypadku **przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników** można byłoby analizować jakąkolwiek specjalizację źródeł ogłoszeń o wolnych miejscach prac, gdyby nominalna liczba zidentyfikowanych miejsc pracy uprawniała do wnioskowania statystycznego. Tak jednak nie jest, gdyż do tej grupy zawodowej skierowano jedynie 3 oferty pracy, z czego 2 faktycznie poza urzędem pracy. W ujęciu generalnym należy więc wskazać, iż w powiecie monieckim nie można mówić o jakiegokolwiek specjalizacji źródeł ogłoszeń o wolnych miejscach pracy, ze względu na charakterystyczne kategorie poszukiwanych pracowników. Na lokalnym rynku pracy niemal wszystkie ogłoszenia o wolnych miejscach pracy trafiają do powiatowego urzędu pracy.

Tabela 177. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie monieckim

Powiat moniecki				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012							
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

TOP 20 zawodów

515303_Robotnik gospodarczy	128	20,1	73	14,3	44	22,1	57	37,7	15	7,9	12	12,4
522301_Sprzedawca S	71	11,1	24	4,7	35	17,6	10	6,6	23	12,0	3	3,1
411004_Technik prac biurowych S	60	9,4	50	9,8	28	14,1	3	2,0	17	8,9	12	12,4
334306_Technik administracji S	33	5,2	5	1	9	4,5	10	6,6	13	6,8	1	1,0

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

833203_Kierowca samochodu ciężarowego	10	1,6	12	2,4	6	3,0	1	0,7	1	0,5	2	2,1
931301_Robotnik budowlany	9	1,4	6	1,2	-	-	5	3,3	2	1,0	2	2,1
512001_Kucharz S	9	1,4	3	0,6	2	1,0	1	0,7	3	1,6	3	3,1
341205_Pracownik socjalny	9	1,4	1	0,1	1	0,5	1	0,7	5	2,6	2	2,1
235501_Instruktor amatorskiego ruchu artystycznego	9	1,4	-	-	-	-	1	0,7	5	2,6	3	3,1
941201_Pomoc kuchenna	8	1,3	5	1	3	1,5	1	0,7	2	1,0	2	2,1
911206_Salowa	7	1,1	-	-	2	1,0	1	0,7	1	0,5	3	3,1
532904_Sanitariusz szpitalny	7	1,1	4	0,8	3	1,5	3	2,0	-	-	1	1,0
514202_Kosmetyczka	7	1,1	2	0,3	1	0,5	2	1,3	1	0,5	3	3,1
514101_Fryzjer S	7	1,1	6	1,2	2	1,0	1	0,7	2	1,0	2	2,1
332203_Przedstawiciel handlowy	7	1,1	15	2,9	3	1,5	1	0,7	-	-	3	3,1
752205_Stolarz S	6	0,9	-	-	3	1,5	2	1,3	1	0,5	-	-
711202_Murarz S	6	0,9	-	-	5	2,5	-	-	1	0,5	-	-
524902_Doradca klienta	6	0,9	-	-	-	-	2	1,3	3	1,6	1	1,0
513101_Kelner S	6	0,9	-	-	1	0,5	-	-	1	0,5	4	4,1
432190_Pozostali magazynierzy i pokrewni	6	0,9	-	-	-	-	-	-	5	2,6	1	1,0
432103_Magazynier	6	0,9	5	0,1	2	1,0	1	0,7	2	1,0	1	1,0
341203_Opiekun w domu pomocy społecznej S	6	0,9	-	-	4	2,0	2	1,3	-	-	-	-
Pozostałe zawody	215	33,7	299	58,7	45	22,6	46	30,5	88	46,1	36	37,1
Razem	638	100	510	100	199	100	151	100	191	100	97	100

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W roku 2012 najbardziej poszukiwanym zawodem w powiecie monieckim byli *robotnicy gospodarczy* (20,1% zdefiniowanego popytu) i *sprzedawcy* (11,1 zdefiniowanego popytu). W przypadku obu wymienionych zawodów zanotowano wzrost popytu w stosunku do 2011r., w odniesieniu do robotnika gospodarczego niemal dwukrotnie (z 73 do 128 miejsc pracy), a w przypadku sprzedawcy trzykrotnie (z 24 do 71 miejsc pracy). Opozycyjnie zmniejszenie popytu objęło *przedstawicieli handlowych* (spadek liczby ofert z 15 do 7). Dwadzieścia najbardziej pożądaných zawodów generowało aż 66% wszystkich rozpoznanych ogłoszeń w powiecie monieckim, co świadczy o płytkości lokalnego rynku pracy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Wyniki dla *robotnika gospodarczego, technika prac biurowych (s) i technika administracji (s)* powinny jednak być interpretowane z dużą dozą ostrożności. Należy podkreślić, iż na identyfikowany popyt w tych zawodach wpływ mają miejsca aktywizacji zawodowej w formie stażu oraz miejsca pracy subsydiowane ze środków Funduszu Pracy (np. w formie prac interwencyjnych, robót publicznych), co oznacza że generowany popyt może w efekcie okazać się popytem mocno uzależnionym od dofinansowania ze środków publicznych, a spadek możliwości finansowania bezpośrednio przełożyłby się na spadek popytu na tę kategorię pracowników. Należy jednocześnie podkreślić, iż popyt na *techników prac biurowych (s)* (zawód, w którym kształcone mogą być wyłącznie osoby niewidome) wynika z błędów klasyfikacyjnych, należy go raczej traktować jako popyt na *pracownika kancelaryjnego*.

Tabela 178. Profesje poszukiwane poza PUP w powiecie monieckim (N≥3)

Powiat moniecki			
Powiatowy Urząd Pracy		Pozostałe źródła	
N	%	N	%

Kod i nazwa zawodu

524902_Doradca klienta	2	0,3	4	6,9
524302_Konsultant \ agent sprzedaży bezpośredniej	1	0,2	4	6,9
332101_Agent ubezpieczeniowy	2	0,3	3	5,2
332203_Przedstawiciel handlowy	4	0,7	3	5,2
752208_Stolarz meblowy	-	-	3	5,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W powiecie monieckim, lokalni pracodawcy niezwykle rzadko poszukują pracowników przy wykorzystaniu źródeł ofertowania innych niż powiatowy urząd pracy. W 2012r. sytuację taką zanotowano w pięciu zawodach: *doradców klienta i konsultantów/agentów sprzedaży bezpośrednio* (poza PUP poszukiwano po 4 kandydatów do pracy w każdym zawodzie) oraz *agentów ubezpieczeniowych, przedstawicieli handlowych, stolarzy meblowych* (poza PUP poszukiwano po 3 kandydatów do pracy w każdym zawodzie). W przypadku popytu na *stolarzy meblowych* analizowane przypadki były jedynymi ofertami pracy dla przedstawicieli tej profesji w analizowanej jednostce terytorialnej.

Tabela 179. Sezonowość popytu w powiecie monieckim na poziomie zawodów i specjalności

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w I kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w II kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
522301 Sprzedawca S	71	35	49,3	515303 Robotnik gospodarczy	128	57	44,5
411004 Technik prac biurowych S	60	28	46,7	931301 Robotnik budowlany	9	5	55,6
833203 Kierowca samochodu ciężarowego	10	6	60,0	241202 Doradca finansowy	5	5	100,0
711202 Murarz S	6	5	83,3				
	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w III kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w IV kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
341205 Pracownik socjalny	9	5	55,6	Brak wskazań	-	-	-
235501 Instruktor amatorskiego ruchu artystycznego	9	5	55,6				
432190 Pozostali magazynierzy i pokrewni	6	5	83,3				
311508 Technik mechanik maszyn i urządzeń	5	5	100,0				
818990 Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	5	5	100,0				
921402 Pomocniczy robotnik szklarniowy	5	5	100,0				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Konglomerat danych zaprezentowany w czteroelementowym układzie przedstawia listy zawodów ofertowanych sezonowo, tzn. takich, na które w danym kwartale 2012 roku

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

pojawił się popyt przewyższający 40% rocznego wolumenu ogłoszeń adresowanych do wskazanej profesji. W skali powiatu do wybitnie sezonowych zawodów (w przypadku których co najmniej 2/3 wszystkich ofert pojawiło się w jednym kwartale) zalicza się m.in. *kierowca samochodu ciężarowego* i *murarz* (I kwartał). W przypadku II kwartału sezonowość zaznaczyła się dobitnie w odniesieniu do *robotnika gospodarczego*. W przypadku pozostałych z rozpatrywanych pod względem sezonowości zawodów, można zaznaczyć, iż osiągnięte wyniki wskazują z jednej strony na wyraźne osadzenie popytu w którymś z kwartałów, jednak ze względu na małe liczby poszukiwanych pracowników, należy ostrożnie podchodzić do wnioskowania w zakresie sezonowości.

Omówione przypadki zwiększonego popytu na pracę są wyrazem zastosowanego podejścia do sezonowości w badaniu. Należy pamiętać, iż potwierdzeniem sezonowości popytu na zawody jest jego powtarzalność w tych samych okresach roku, co należałoby potwierdzić kilkuletnią obserwacją. Na sezonowość identyfikowaną w powiecie może mieć wpływ fakt, iż w pierwszych miesiącach roku, tradycyjnie, środki publiczne w dyspozycji PUP (sposobność subsydiowania zatrudnienia przez urzędy pracy) umożliwiły znaczącą skalę publikowania ogłoszeń kierowanych do wymienionych kategorii pracowników. W przypadku zawodów o marginalnym kwartalnym popycie na poziomie lokalnym (liczba ofert niższa niż 5), nie należy identyfikować danego zawodu jako sezonowego *in corpore*, zawodu generalnie (typowo) poszukiwanego w dłuższym odstępie czasu w stałych kwartałach.

Tabela 180. Miejsca pracy w powiecie monieckim w przekroju działów gospodarki²²⁰

Lp	Dział PKD	N	%	Lp	Dział PKD	N	%
1	47 handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	7	1,9	3	43 roboty budowlane specjalistyczne	5	1,3
2	50 transport wodny	6	1,6	4	56 działalność usługowa związana z wyżywieniem	4	1,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Suma ogłoszeń zawierających informacje pozwalające na sklasyfikowanie działu gospodarki w jakim ma się odbywać praca, w przypadku powiatu monieckiego wyniosła 44 (6,9% wszystkich miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie). Na podstawie tak ograniczonych (niepełnych) danych opis specyfiki lokalnego popytu nie jest statystycznie uprawniony.

²²⁰ W tabeli zaprezentowano działy PKD, w których wśród zidentyfikowanych miejsc pracy w roku 2012 poszukiwano co najmniej 4 pracowników (należy zaznaczyć, że cecha „dział PKD” została przypisana do 35,9% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w województwie – w przypadku pozostałych nie ustalono tego związku).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

W skali całego województwa²²¹, identyfikacja miejsc wykonywania pracy wg rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę, pozwala na stwierdzenie, iż największe ich liczby, dotyczyły działów: 47-*handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (2337 wskazań), 64 - *finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych* (1612 wskazań), 62- *działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana* (1064 wskazań), 43- *roboty budowlane specjalistyczne* (802 wskazania), 46- *handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi* (723 wskazania).

3.10.3 Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy

Tabela 181. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie monieckim²²²

powiat moniecki		Kod grupy wielkiej															
		1		2		3		4		5		7		8		9	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Kompetencje i umiejętności

Doświadczenie Zawodowe	30	78,9	2	6,7	2	6,7	6	20,0	3	10,0	7	23,3	7	23,3	2	6,7	1	3,3
Cechy Osobowe	23	60,5	1	4,3	3	13,0	1	4,3	2	8,7	10	43,5	5	21,7	-	-	1	4,3
Kompetencje społeczne i obywatelskie	16	42,1	2	12,5	3	18,8	-	-	2	12,5	8	50,0	1	6,3	-	-	-	-
Kwalifikacje formalne (wykształcenie)	14	36,8	2	14,3	2	14,3	3	21,4	2	14,3	4	28,6	1	7,1	-	-	-	-
Kompetencje\umiejętność uczenia się	9	23,7	-	-	1	11,1	3	33,3	-	-	5	55,6	-	-	-	-	-	-
Inicjatywność i przedsiębiorczość	9	23,7	-	-	2	22,2	-	-	2	22,2	4	44,4	1	11,1	-	-	-	-

²²² Klucz kodów grup wielkich zawodów: 0 Siły zbrojne, 1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 2 Specjaliści, 3 Technicy i inny średni personel, 4 Pracownicy biurowi, 5 Pracownicy usług i sprzedawcy, 6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, 7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, 9 Pracownicy przy pracach prostych, numerem 99 oznaczono sytuacje, w których miejsca pracy nie można było przyporządkować do konkretnej grupy zawodowej, a jednak w ofercie pojawiły się jasno sprecyzowane wymagania kompetencyjne.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Porozumiewanie się w językach obcych	7	18,4	-	-	-	-	1	14,3	-	-	1	14,3	5	71,4	-	-	-	-
Kompetencje informatyczne	7	18,4	2	28,6	1	14,3	3	42,9	-	-	1	14,3	-	-	-	-	-	-
Kursy\ Uprawnienia	5	13,2	-	-	1	20,0	-	-	-	-	2	40,0	-	-	2	40,0	-	-
Razem	38	100	2	-	3	-	6	-	5	-	11	-	7	-	2	-	2	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Jakiegolwiek wymagania kompetencyjne, w przypadku powiatu monieckiego, zidentyfikowano w przypadku 38 stanowisk pracy. W analizowanej jednostce terytorialnej najbardziej cenioną przez pracodawców cechą pracowniczą w 2012 roku było posiadanie doświadczenia zawodowego. Prawie 80 % stanowisk pracy spośród zidentyfikowanych pod względem wymogów kompetencyjnych, zawierała to kryterium.²²³ Na drugim miejscu uplasowało się wymaganie dotyczące posiadania odpowiednich cech osobowych (60,5%). Głębsza analiza w zakresie zidentyfikowanej sytuacji pokazuje, iż wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był rozproszony pomiędzy 30 zawodami, spośród których najczęściej dotyczył: pracownik usług i sprzedawców oraz robotników przemysłowych i rzemieślników- po 7 wskazań, techników i innego średniego personelu- 6 wskazań. W pozostałych przypadkach ten wymóg kompetencyjny pojawiał się od jednego do trzech razy w ogólnej liczbie stanowisk pracy podlegających ofertowaniu. Wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był ściśle skorelowany z wymogiem posiadania odpowiednich cech osobowych²²⁴. Na 30 stanowisk pracy, co do których wymagano posiadania doświadczenia zawodowego, w przypadku 23 wymagano również posiadania odpowiednich cech osobowych. Oznacza to, że w 76,7% przypadków, konieczność posiadania doświadczenia zawodowego w którymś z wyżej wymienionych zawodów, wiązało się również z obligatoryjną koniecznością posiadania o odpowiednich cech osobowych. Niecodzienną sytuacją podkreśla jeszcze fakt, iż wiele ze stanowisk pracy zgłaszających te dwa wymogi kompetencyjne, odnosiło się do zawodów wymagających niskich, bądź żadnych kwalifikacji formalnych, np.: pracownicy usług i sprzedawcy

Najszerzą, sprecyzowaną gamę oczekiwanych kompetencji, firmy i instytucje powiatu monieckiego prezentowały wobec pracowników usług i sprzedawców. W prawie 56% ogłoszeń rekrutacyjnych związanych z naborem reprezentanta tej grupy wielkich zawodów pojawił się wymóg posiadania kompetencji oraz umiejętność uczenia się. Bardzo ważne w procesie rekrutacji pracowników z tej grupy zawodowej były również: kompetencje społeczne i obywatelskie (50%), inicjatywność i obywatelskość (44,4%), cechy osobowe

²²³ W analizie kompetencji uwzględniono wyłącznie miejsca pracy zawierające informacje odnośnie poszukiwanych kompetencji i kwalifikacji. W skali województwa spośród 61,7 tys. ofert 47,4% zawierało przynajmniej jedną zdefiniowaną kompetencję.

²²⁴ Współczynnik korelacji Pearsona dla dwóch zmiennych: posiadanie kompetencji informatycznych i posiadanie kompetencji posługiwania się językami obcymi wyniósł 0,940.

(43,5) oraz kursy i uprawnienia (40,0%). W dalszej kolejności kwalifikacje formalne (28,6%) oraz doświadczenie zawodowe.

3.10.4 Podaż pracy w powiecie monieckim

Podaż pracy w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego została zaprezentowana poprzez analizę dwóch zmiennych. Pierwsza zmienna charakteryzuje podaż pracy w ujęciu dziesięciu grup wielkich zawodów na poziomie powiatu w porównaniu do odnośnych danych na poziomie województwa. Druga odnosi się do prezentacji 20 zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób zarejestrowanych w powiatowych rejestrach osób bezrobotnych na tle danych wojewódzkich.

Tabela 182. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie monieckim na tle struktury województwa podlaskiego

	Nazwa grupy wielkiej	Liczba bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie podlaskim
1	7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	387	18,3%	21,9%
2	3_Technicy i inny średni personel	275	13,0%	13,4%
3	2_Specjaliści	155	7,3%	10,4%
4	5_Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	117	5,5%	12,2%
5	6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	94	4,4%	2,1%
6	8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	73	3,5%	4,7%
7	9_Pracownicy przy pracach prostych	56	2,6%	7,2%
8	4_Pracownicy biurowi	23	1,1%	3,1%
9	0_Siły zbrojne	0	0,0%	0,0%
10	1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0	0,0%	0,3%
	Brak zawodu	934	44,2%	24,7%
	OGÓLEM	2114	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Sytuacja w strukturze bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie monieckim - na tle struktury województwa podlaskiego - wykazała kilka specyficznych cech. Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Mońkach najliczniej rejestrowaną grupą wielką zawodów była grupa 7 (**Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**). Jej członkowie w 2012 roku stanowili 18,3% zarejestrowanych w urzędzie. Wartość ta była o 3,6 punktu procentowego mniejsza niż wykazały zestawienia dla całego województwa. W pierwszej trójce grup wielkich zawodów najczęściej rejestrowanych w urzędzie znalazły się ponadto grupa 3 (**Technicy i inny średni personel**) oraz grupa 2 (**Specjaliści**). Ich udział względem statystyk wojewódzkich był odpowiednio -0,4 oraz -3,1 punktu procentowego niższy.

Tabela 183. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu monieckiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

LP	Zawód/ specjalność osoby bezrobotnej	Liczba bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie
1	613003_Rolnik S	77	3,6%	0,9%
2	314207_Technik rolnik S	57	2,7%	1,2%
3	331403_Technik ekonomista S	41	1,9%	1,8%
4	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	37	1,8%	1,1%
5	711202_Murarz S	35	1,7%	1,5%
6	522301_Sprzedawca S	34	1,6%	5,6%
7	722204_Ślusarz S	28	1,3%	2,0%
8	753105_Krawiec S	24	1,1%	1,5%
9	751201_Cukiernik S	23	1,1%	0,8%
10	235107_Pedagog	21	1,0%	0,6%
11	242217_Specjalista administracji publicznej	21	1,0%	0,9%
12	311504_Technik mechanik S	20	0,9%	1,6%
13	515303_Robotnik gospodarczy	20	0,9%	1,1%
14	752205_Stolarz S	20	0,9%	1,1%
15	834103_Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych S	20	0,9%	0,6%
16	512002_Kucharz małej gastronomii S	19	0,9%	0,8%
17	751204_Piekarz S	19	0,9%	0,9%
18	263102_Ekonomista	16	0,8%	0,7%
19	833203_Kierowca samochodu ciężarowego	16	0,8%	0,7%
20	931301_Robotnik budowlany	15	0,7%	1,8%

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Powiat moniecki charakteryzuje się odmiennym, względem większości powiatów województwa podlaskiego, wizerunkiem zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych wśród bezrobotnych. Powiat, w granicach którego znajduje się Biebrzański Park Narodowy, nie odnotował w powyższym zestawieniu jako lidera profesji *sprzedawca*. W powiecie monieckim w statystyce tej na szczycie znalazły się takie zawody/specjalności jak: *rolnik*, *technik rolnik* oraz *technik ekonomista*. Lider niekorzystnego rankingu wygenerował 3,6% osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie, co jest wskaźnikiem o 2,7% wyższym

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

niż został odnotowany w tej samej grupie na poziomie województwa. Największe różnice w zestawieniu danych uwidaczniają się dla zawodu *sprzedawca*, gdzie dysproporcja na korzyść powiatu analizowanego obszary wynosi - 4%.

Tabela 184. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie monieckim

LP	Nazwa zawodu/ specjalności	Absolwenci 2012	Absolwenci 2013
1	314207_Technik rolnik S	25	18
2	351203_Technik informatyk S	25	11
3	331403_Technik ekonomista S	25	25
4	325509_Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	24	20
5	314403_Technik technologii żywności	24	24
6	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	18	26
7	613003_Rolnik S	18	0
8	331402_Technik agrobiznesu S	13	38
9	514101_Fryzjer S	6	0
10	751201_Cukiernik S	6	0
11	752205_Stolarz S	3	0
12	751204_Piekarz S	2	0
13	711202_Murarz S	2	0
14	712603_Monter instalacji gazowych S	1	0
Razem		192	162

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół oraz danych Kuratorium Oświaty w Białymstoku

W 2012 r. ponadgimnazjalne szkoły zawodowe powiatu monieckiego przygotowały do pracy zawodowej 192 przedstawicieli 14 profesji. Dominujące grono osób - podobnie jak w skali całego województwa - dysponowało wykształceniem *technika rolnika* oraz *technika informatyka*. Najliczniej kształconą profesją w zasadniczych szkołach zawodowych był *mechanik pojazdów samochodowych*. W połowie 2013 roku na lokalnym rynku pracy potencjalnie uaktywni się zwiększona podaż *techników agrobiznesu*.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

3.10.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym

Tabela 185. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie monieckim

Lp	Kod i nazwa zawodu kształconego	Absolwenci 2012	Bezrobotni 30.06.2012	Bezrobotni 31.12.2012	Zmiana liczby bezrobotnych	Podaż (absolwenci + bezrobotni na k. roku)	Popyt (oferty pracy 2012)	Szansa na znalezienie pracy w zawodzie ²²⁵
1	711202_Murarz S	2	17	14	-3	16	6	38%
2	752205_Stolarz S	3	12	18	6	21	6	29%
3	514101_Fryzjer S	6	8	10	2	16	7	44%
4	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	18	19	24	5	42	5	12%
5	351203_Technik informatyk S	25	7	12	5	37	3	8%
6	314207_Technik rolnik S	25	28	28	0	53	0	0%
7	331403_Technik ekonomista S	25	17	22	5	47	0	0%
8	314403_Technik technologii żywności	24	11	16	5	40	0	0%
9	325509_Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	24	2	1	-1	25	0	0%
10	613003_Rolnik S	18	20	29	9	47	0	0%
11	331402_Technik agrobiznesu S	13	3	7	4	20	0	0%
12	751201_Cukiernik S	6	8	14	6	20	1	5%
13	751204_Piekarz S	2	12	9	-3	11	1	9%
14	712603_Monter instalacji gazowych S	1	0	0	0	1	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół

W celu określenia szans absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych na znalezienie pracy - w wyuczonej profesji na rynku lokalnym - dokonano zestawienia zidentyfikowanego popytu (rocznego wolumenu ogłoszeń) oraz podaży (liczby absolwentów oraz zarejestrowanych bezrobotnych). Iloraz popytu i podaży wyrażony w ujęciu procentowym przedstawia prawdopodobieństwo podjęcia pracy przez abiturienta na „otwartym” rynku zatrudnienia (strona popytowa nie obejmuje miejsc pracy dostępnych w rekrutacjach zamkniętych – naborze pracowników bez upublicznienia informacji o wolnych etatach). W tabeli zaprezentowano ponadto zmianę liczby bezrobotnych (dysponujących

²²⁵ W przypadku *technika rolnika, technika agrobiznesu, technika żywienia i gospodarstwa domowego* oraz *rolnika*, zawodów masowo absorbowanych przez indywidualne, rodzinne gospodarstwa rolne (zawodów, na które popyt nie jest identyfikowalny na rynku ogłoszeń) zrezygnowano z określenia szans na znalezienie pracy według przyjętego wzoru.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

zawodem kształconym w analizowanym powiecie) pomiędzy końcem I i II półrocza 2012 roku. Znaczący przyrost liczby zarejestrowanych w PUP pozwala na przypuszczenie, że część młodych absolwentów zasiliła szeregi bezrobotnych na rynku lokalnym. W grupie kształconych zawodów w powiecie monieckim stosunkowo najlepsza sytuacja na rynku zatrudnienia 2012 roku dotyczyła *fryzjerów* (44% prawdopodobieństwo znalezienia pracy) i *murarzy* (31% prawdopodobieństwo pozyskania angażu). Wśród zawodów absolwenckich szczególnie niepokojąca sytuacja na rynku pracy wystąpiła w przypadku *rolników, techników rolników i techników agrobiznesu*.

3.10.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym

Zbiory informacji z poziomu lokalnego (powiatowego) o liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie, liczbie absolwentów konkretnego zawodu oraz wolnienie miejsc pracy adresowanych do przedstawicieli danej profesji pozwoliły na skatalogowanie trzech typów zawodów: deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Tabela 186. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie monieckim

Typ	Kod i nazwa zawodu	Liczba ofert 2012	Podaż pracy 2012	Wskaźnik
Zawody DEFICYTOWE	515303_Robotnik gospodarczy	128	20	0,31
	411004_Technik prac biurowych S	60	4	0,16
	522301_Sprzedawca S	71	34	0,11
	334306_Technik administracji S	33	2	0,09
	235501_Instruktor amatorskiego ruchu artystycznego	9	0	0,03
	341205_Pracownik socjalny	9	2	0,02
Zawody ZRÓWNOWAŻONE	921402_Pomocniczy robotnik szklarniowy	5	0	0,01
	818990_Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	5	1	0,01
	753303_Szwaczka	1	5	-0,01
	332101_Agent ubezpieczeniowy	5	1	0,01
	213303_Specjalista ochrony środowiska	1	5	-0,01
	512001_Kucharz S	9	13	-0,01
	911207_Sprzątaczką biurową	5	5	0,00
	818206_Palacz kotłów parowych	3	3	0,00
	911202_Palacz pieców zwykłych	2	2	0,00
	321402_Technik dentystyczny S	2	2	0,00
	Zawody NADWYŻKOWE	613003_Rolnik S	0	95
314207_Technik rolnik S		0	82	-0,24
331403_Technik ekonomista S		0	66	-0,19

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	5	55	-0,14
314403_Technik technologii żywności	0	38	-0,11
351203_Technik informatyk S	3	36	-0,10
711202_Murarz S	6	37	-0,09
751201_Cukiernik S	1	29	-0,08
325509_Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	0	27	-0,08
722204_Ślusarz S	3	28	-0,07

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Szczególnie pozytywne (dodatnie) wartości wskaźnika sytuacji zawodów w powiecie monieckim dotyczyły w 2012 roku reprezentantów profesji segmentu usług i sprzedaży (zawody rozpoczynające się kodem 5: *sprzedawca, robotnik gospodarczy*). Przedstawiciele tych profesji zorientowani na znalezienie pracodawcy dysponowali komfortem porównywania (selekcji) ofert rekrutacyjnych. Z grupy zawodów średniego personelu (kod zawodu rozpoczynający się cyfrą 3) w analizowanej jednostce terytorialnej optymistyczne perspektywy zatrudnienia (znacząca przewaga ogłoszeń pracy w stosunku do wolumenu podaży) objęły *pracowników socjalnych i menadżerów amatorskiego ruchu artystycznego*. Wśród zawodów zrównoważonych cechujących się jednocześnie relatywnie dużą skalą popytu i podaży znalazł się *pomocniczy robotnik szklarniowy, pozostali operatorzy maszyn stacjonarnych i urzędzeń gdzie indziej nie sklasyfikowani, szwaczki*.

Listę zawodów nadwyżkowych w tym ziemskim powiecie generowali absolwenci techników i zasadniczych szkół zawodowych: brak praktycznie jakiegokolwiek zidentyfikowanego popytu na rynku ogłoszeń dostępnych publicznie, w skrajnie trudnej sytuacji (nikłego prawdopodobieństwa na znalezienie angażu w lokalnej przestrzeni gospodarczej) stawiał – licznie edukowanych – *rolników, techników rolników, techników ekonomistów*.

W przypadku powiatu monieckiego, w związku z ponadprzeciętnie wysokim udziałem powiatowego urzędu pracy w generowaniu lokalnego popytu na pracę (ponad 90% miejsc pracy zidentyfikowanych w urzędzie pracy) w analizie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych, należy wziąć pod uwagę wpływ środków FP na notowane wskaźniki kondycji poszczególnych zawodów.

3.11. Powiat sejneński

3.11.1 Potencjał powiatowego rynku pracy

W powiecie sejneńskim zatrudnionych jest 6,4 tys. osób (1,9% wszystkich pracujących w województwie podlaskim – najmniej w regionie). Dyslokacja zatrudnienia w ujęciu klasycznej triady sektorów pracy (rolnictwo – przemysł i budownictwo – usługi) przedstawia się następująco: 70% – 4% - 26% (układ ten w skali województwa prezentuje się następująco: 37% – 20% – 43%).²²⁶ Rozkład sejneński informuje o dominacji – na tle i tak agrarnego regionu – osób utrzymujących się z pracy w sektorze pierwotnym, równolegle odsetek zatrudnionych w sektorze wytwórczym jest najniższy na administracyjnym Podlasiu. Poziom zarobków w analizowanej jednostce jest niemal identyczny jak w skali całego regionu – przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2011 roku wynosiło 3182 zł (stanowiło 100,1% płacy podlaskiej i 87,8% poziomu krajowego).²²⁷

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2012 roku w tej jednostce statystycznej europejskiej nomenklatury NUTS 4²²⁸ wynosiła 20,3%, i była tradycyjnie jedną z najwyższych w całym województwie (wskaźnik podlaski: 14,6%). W przeciągu czterech ostatnich lat, od przedkryzysowego 2008 roku²²⁹, ta podstawowa miara kondycji rynku pracy zwiększyła o 2,9 punktu procentowego.²³⁰ W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sejnach notuje się najwyższy w podlaskim odsetek osób długotrwale bezrobotnych: aż 67,0% poszukujących zatrudnienia figuruje w miejscowym rejestrze od ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat. Równolegle powiat cechuje się najniższym udziałem kobiet wśród osób bez pracy: 41,6% (w województwie 45,9%).²³¹

W ujęciu statystyki sektorowej przedsiębiorstw funkcjonujących w powiecie sejneńskim, spośród 1,2 tys. firm zarejestrowanych w analizowanej jednostce, najwięcej podmiotów gospodarczych operuje w następujących działach: *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (190 firm), *roboty budowlane specjalistyczne* (84 firmy), *działalność organizacji członkowskich* (83 podmioty). Łącznie w tych trzech dominujących działach PKD koncentruje się 30,7% wszystkich lokalnych przedsiębiorstw.

²²⁶ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Pracujący, zatrudnieni i przeciętne zatrudnienie według PKD 2007*, ostatnia aktualizacja 15.11.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=257669&p

²²⁷ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Wynagrodzenia*, ostatnia aktualizacja 16.07.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.dims?p_id=259943&p_token=0.43713810343783255

²²⁸ NUTS to pięciostopniowa klasyfikacja jednostek statystycznych obowiązująca w Unii Europejskiej. W przypadku Polski poziomy tej klasyfikacji obejmują: państwo (NUTS 1), województwa (NUTS 2), podregiony (grupy powiatów) – NUTS 3, powiaty (NUTS 4) oraz gminy (NUTS 5).

²²⁹ Za symboliczną datę początku ostatniego międzynarodowego kryzysu gospodarczego przyjmuje się 15 września 2008 roku, dzień w którym amerykański bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił bankructwo, a wartość firm notowanych w Nowym Jorku (mierzona indeksem Dow Jones) zmniejszyła się tego dnia o 4,4%.

²³⁰ *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s.3., *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2008*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2008, s.3.

²³¹ Zob. tabela 14, *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s. 33.

Specyfikę profilu działalności gospodarczej w powiecie sejneńskim, przy wykorzystaniu danych GUS, można przedstawić prezentując działy gospodarcze, w których – na tle potencjału województwa – występuje największy odsetek podmiotów. W poniższej tabeli wyeksponowano 4 najsilniej reprezentowane w powiecie sejneńskim, na tle Podlasia, działy PKD.²³²

Tabela 187 Działy PKD wyróżniające się w powiecie sejneńskim na tle województwa

Dział PKD	Nazwa działu	Liczba podmiotów	% zasobów województwa
02	leśnictwo i pozyskiwanie drewna	64	7,2
55	zakwaterowanie	21	5,1
75	działalność weterynaryjna	12	3,0
94	działalność organizacji członkowskich	83	2,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gospodarczy koloryt powiatu sejneńskiego konstituują liczne podmioty funkcjonujące w sektorze pierwszym gospodarki – leśnictwie (dział 02) oraz sektorze trzecim funkcjonalnym wobec sektora pierwszego (dział 75 usługi weterynaryjne) bądź wykorzystującym lokalny potencjał przyrodniczy (dział 55 zakwaterowanie). Ten podlaski powiat, w granicach którego zamieszkuje największe skupienie mniejszości litewskiej w Polsce, cechuje się również relatywnie znaczącą liczbą organizacji członkowskich (zorganizowane inicjatyw społeczne, m.in. organizacje mające na celu ochronę i poprawę sytuacji określonych grup społecznych, np. grup etnicznych i mniejszościowych).

Symptomem zachodzących przeobrażeń lokalnego rynku gospodarczego (bądź konserwacji endemicznej mapy gospodarczej), a jednocześnie wskaźnikiem aktualnych trendów na polu przedsiębiorczości w powiecie sejneńskim są dane GUS o liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w ostatnich trzech latach. Na tle województwa największy odsetek nowych działalności uruchomiono w następujących działach PKD: *zakwaterowanie* (6,3% wszystkich w województwie podlaskim; nominalnie 11 podmiotów), *leśnictwo i pozyskiwanie drewna* (5,1% - 12 firm), *działalność organizacji członkowskich* (2,6% - 17 działalności).²³³

3.11.2. Popyt na pracę w powiecie sejneńskim

Spośród 61,7 tys. miejsc pracy upublicznionych w 2012 roku w województwie podlaskim 1037 miejsc pracy (1,7% wszystkich) pojawiło się w powiecie sejneńskim. Zapotrzebowanie na pracowników w analizowanej jednostce, w stosunku do roku

²³² Do analizy włączono działy PKD, które w danym powiecie posiadają reprezentację więcej niż 10 działających podmiotów.

²³³ Obliczenia własne na podstawie kategorii *Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej*, przyrost w latach 2009-2011, pominięto działy w których powstało mniej niż 10 podmiotów; ostatnia aktualizacja danych 30.03.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=259731

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

poprzedzającego – na tle sytuacji w województwie²³⁴ – znacząco się poprawiło (stanowiło 170,8% poziomu z 2011 roku, w którym zidentyfikowano popyt na 607 pracowników). Charakterystycznym zjawiskiem w tym powiecie była niższa liczba ogłoszeń o pracę, zanotowana w II kwartale 2013r. W okresie tym, w którym zwykle notuje się wzrost liczby miejsc pracy w związku z rozpoczynającym się sezonem wiosenno-letnim i rosnącym zapotrzebowaniem na pracowników sezonowych (zwłaszcza w rolnictwie i budownictwie), na terenie powiatu sejneńskiego zanotowano sytuację dokładnie odwrotną (nominalnie 113 miejsc pracy - 10,9% z ogółu miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie sejneńskim w 2012r.). Regres ów, co pozytywne, nie przełożył się bezpośrednio na zwiększenie stopy bezrobocia w tym ziemskim powiecie wg stanu na koniec czerwca 2012r. (20,0%). Natomiast w ujęciu generalnym, wyższa liczba miejsc pracy w powiecie w 2012r. w stosunku do roku poprzedniego, z całą pewnością przyczyniła się do spadku stopy bezrobocia na koniec roku o 2,1% (z 22,4% wg stanu na koniec grudnia 2011r. do 20,3% wg stanu na koniec grudnia 2012r.).

Niemal wszystkie oferty pracy zidentyfikowane w powiecie sejneńskim w 2012r. dotyczyły pojedynczego, wolnego stanowiska pracy 1034 ogłoszenia (99,7%). Pozostałe 3 ogłoszenia były ogłoszeniami z podwójnym wolnym stanowiskiem pracy (0,3%).

Tabela 188. Miejsca pracy zidentyfikowane w powiecie sejneńskim w przekroju podmiotów rekrutujących

Powiat sejneński				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie	
2012		2011		I kw.		II kw.		III kw.		IV kw.		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Źródło Miejsce pracy

Powiatowy Urząd Pracy	1014	97,8	560	92,3	380	98,4	109	96,5	270	97,5	255	97,7	19460	31,6
Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	20	1,9	24	4,0	6	1,6	3	2,7	7	2,5	4	1,5	12698	20,6
Ogólnokrajowe internetowe serwisy pośrednictwa pracy	2	0,2	18	3,0	-	-	1	0,9	-	-	1	0,4	15911	25,8
Ochotnicze Hufce Pracy	1	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,4	345	0,6
Prasa regionalna	-	-	4	0,7	-	-	-	-	-	-	-	-	12067	19,6
Biura Karier	-	-	1	0,2	-	-	-	-	-	-	-	-	1171	1,9
Razem	1037	100	607	100	386	100	113	100	277	100	261	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

²³⁴ W województwie podlaskim w roku 2011 pojawiły się oferty dotyczące 56 550 wolnych miejsc pracy, zaś w 2012 roku 61 652 wolnych miejsc pracy (regionalny popyt w 2012 roku stanowi więc 109,0% popytu z roku poprzedzającego).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

W 2012 roku w powiecie sejneńskim, w stosunku do roku poprzedzającego, struktura kanałów poszukiwania pracowników praktycznie się nie zmieniła. W tym ziemskim powiecie, podobnie jak w roku 2011, nadal monopolistyczną funkcję upublicznienia ogłoszeń zatrudnienia pełnił powiatowy urząd pracy, w którym odnaleźć można było 97,8% wszystkich dostępnych – w wolnym naborze – miejsc pracy. Wszystkie pozostałe źródła posiadały więc znikomy udział w publikowaniu lokalnych ogłoszeń o pracę. Praktycznie żadnej roli nie odgrywają na tym obszarze ogólnopolskie e-serwisy pośrednictwa zatrudnienia, które na administracyjnym Podlasiu generują poza powiatowymi urzędami pracy największą liczbę ogłoszeń (25,8%). W skali powiatu sejneńskiego źródło to posiada jedynie 0,2% udział w strukturze analizowanych źródeł. Skłonność miejscowych pracodawców do rekrutowania zasobów pracy przy wykorzystaniu lokalnych i regionalnych mediów prasowych zanikła. Trend ten zapewne nie ulegnie odwróceniu w kontekście spadku nakładów i wolumenu sprzedaży dzienników regionalnych.²³⁵

Tabela 189. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie sejneńskim w ujęciu grup wielkich zawodów

Powiat sejneński				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								woj. podlaskie	
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	349	33,7	167	27,5	139	36,0	49	43,4	94	33,9	67	25,7	11589	18,8
9_Pracownicy przy pracach prostych	185	17,8	93	15,3	67	17,4	20	17,7	58	20,9	40	15,3	5369	8,7
4_Pracownicy biurowi	148	14,3	106	17,5	59	15,3	23	20,4	38	13,7	28	10,7	4312	7,0
3_Technicy i inny średni personel	144	13,9	102	16,8	67	17,4	10	8,8	45	16,2	22	8,4	8322	13,5
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	104	10,0	64	10,5	23	6,0	7	6,2	15	5,4	59	22,6	14345	23,3
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	36	3,5	39	6,4	10	2,6	1	0,9	8	2,9	17	6,5	3917	6,4
2_Specjaliści	45	4,3	31	5,1	14	3,6	1	0,9	16	5,8	14	5,4	10048	16,3
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	24	2,3	2	0,3	7	1,8	2	1,8	3	1,1	12	4,6	328	0,5
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2	0,2	3	0,5	-	-	-	-	-	-	2	0,8	3092	5,0

²³⁵ Sprzedaż największych 22 dzienników regionalnych w 2012 roku w Polsce spadła względem 2011 roku średnio o 11%. Skala regresu wolumenu sprzedaży podlaskich dzienników była jeszcze głębsza: Gazeta Współczesna – spadek rzędu 14,5% (średnia sprzedaż w 2012 roku na poziomie 10 tys. egz.), Kurier Poranny – 20,3% (8,2 tys. egz.). Obliczenia własne na podstawie danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

0_Siły zbrojne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	330	0,5
Razem	1037	100	607	100	386	100	113	100	277	100	261	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zapoznając się z ofertami pracy ze względu na specyfikę zawodową poszukiwanych kandydatów do pracy, w ujęciu grup wielkich zawodów widocznych jest kilka, interesujących prawidłowości. W 2012 roku najwięcej ogłoszeń było skierowanych do grupy 5 (**pracownicy usług i sprzedawcy**) – co trzecie, w dalszej kolejności pojawiły się oferty dla reprezentantów grupy 9 (**pracownicy przy pracach prostych**) – co szóste z powiatowej puli. W porównaniu do struktury zapotrzebowania pracowników w roku poprzedzającym odnotowano znaczący progres anonsów zatrudnienia skierowanych do reprezentantów praktycznie wszystkich kategorii pracowników. Na ich tle wyróżniła się grupa reprezentantów kategorii 6 (**rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy**): nominalnie 24 oferty, w roku poprzednim dwunastokrotnie mniej miejsc pracy dla reprezentantów tej grupy zawodowej. Przegląd danych w ujęciu kwartalnym informuje o grupach wielkich zawodów ofertowanych ze zmienną intensywnością (w tym **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – najintensywniej poszukiwani w IV kwartale). Na tle sytuacji regionalnej, w analizowanej jednostce terytorialnej marginalny udział w strukturze popytu przypada na przedstawicieli grupy 2 (**specjaliści**). O ile na administracyjnym Podlasiu ten aglomerat zawodów absorbuje 16,3% zgłaszanego popytu, to w powiecie sejneńskim jedynie 4,3 % miejsc pracy dostępnych na rynku lokalnym.

Tabela 190. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów z uwzględnieniem ofert staży finansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Sejnach

Liczba zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie	W tym oferty stażu

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

	N	%	N	%
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	349	100,0%	233	66,8%
9 Pracownicy przy pracach prostych	185	100,0%	152	82,2%
4 Pracownicy biurowi	148	100,0%	108	73,0%
3 Technicy i inny średni personel	144	100,0%	100	69,4%
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	104	100,0%	43	41,3%
2 Specjaliści	45	100,0%	29	64,4%
8 Operatorzy i monterzy maszyn i	36	100,0%	20	55,6%

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

urzędzeń				
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	24	100,0%	17	70,8%
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2	100,0%	0	0,0%
Razem	1037	100,0%	702	67,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy).

W 2012r. na terenie powiatu sejneńskiego, wśród 1037 miejsc pracy kierowanych do wszystkich grup zawodowych poza **przedstawicielami władz publicznych, wyższymi urzędnikami i kierownikami**, znaczącą część stanowiły miejsca aktywizacji zawodowej w postaci stażu. W przypadku trzech kategorii pracowników, staże stanowiły ponad 70% ogółu zidentyfikowanych miejsc pracy: **pracowników przy pracach prostych** (152 miejsca stażu, które stanowiły 82,2% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie, przeznaczonych dla tej kategorii pracowników), **pracowników biurowych** (108 miejsca stażu, które stanowiły 73,0% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie, przeznaczonych dla tej kategorii pracowników) i **rolników, ogrodników leśników i rybaków** (17 miejsc stażu, które stanowiły 70,8% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie, przeznaczonych dla tej kategorii pracowników).

Wyjaśnienia wymaga sytuacja organizowania staży w **grupie pracowników przy pracach prostych**. Z jednej strony grupa ta obejmuje zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana przez przedstawicieli zawodów należących do tej kategorii wymaga zastosowania prostych narzędzi i ograniczonej własnej inicjatywy oraz oceny. W tej sytuacji można byłoby się zastanawiać nad zasadnością organizowania staży w zawodach, które obejmuje grupa. Z drugiej strony w tego rodzaju zawodach, czego przykładem jest *911205_pracownik pomocniczy obsługi hotelowej (s)* odbywa się kształcenie zawodowe. Ponadto część zawodów znajdujących się w grupie **pracowników przy pracach prostych**, np.: zawód taki jak *931301_Robotnik budowlany* w rzeczywistości wymaga wyższego poziomu wiedzy i mogłaby być sklasyfikowana na poziomie wyższym, równym np. *515303_Robotnikowi gospodarczemu* sklasyfikowanemu w grupie **5_pracowników usług i sprzedawców**.

Należy wskazać, iż staże są realizowane bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, co oznacza że miejsce stażu nie powinno być traktowane jako miejsce pracy *sensu stricte*. Jest to miejsce aktywizacji zawodowej, które zgodnie z definicją ma przyczynić się do nabycia przez bezrobotnego umiejętności praktycznych poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy. Jednakże miejsce stażu może stanowić potencjalne miejsce pracy. Dla tego typu programów aktywizacji liczona jest efektywność zatrudnieniowa²³⁶, która pokazuje prawdopodobieństwo

²³⁶ Efektywność zatrudnieniowa (wskaźnik ponownego zatrudnienia w programie) liczona jest jako udział procentowy osób, które podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu stażu, w liczbie osób, które ukończyły staż. Za osobę która podjęła pracę, uważa się osobę, która w trakcie odbywania stażu lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w stażu podjęła zatrudnienie, przyjmuje się, że tak się stało, jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie wyrejestrowała się z powiatowego urzędu pracy lub jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się w PUP.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

otrzymania zatrudnienia po zakończeniu stażu. Jeżeli osoba odbywająca staż, po jego zakończeniu została zatrudniona w miejscu odbywania stażu, należy przyjąć, iż miejsce stażu stało się miejscem pracy.²³⁷ W analizowanym powiecie, miejsca stażu stanowiły niemal 70,0% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy.

Tabela 191. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie sejneńskim

Miejsce Pracy		Źródło Miejsc Pracy							
		Powiatowe Urzędy Pracy		Ochotnicze Hufce Pracy		Ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy		Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	349	33,7	345	98,9	1	0,3	-	-	3	0,9
9_Pracownicy przy pracach prostych	185	17,8	184	99,5	-	-	-	-	1	0,5
4_Pracownicy biurowi	148	14,3	148	100,0	-	-	-	-	-	-
3_Technicy i inny średni personel	144	13,9	131	91,0	-	-	1	0,7	12	8,3
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	104	10,0	102	98,1	-	-	-	-	2	1,9
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	36	3,5	36	100,0	-	-	-	-	-	-
2_Specjaliści	45	4,3	43	95,6	-	-	1	2,2	1	2,2
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	24	2,3	23	95,8	-	-	-	-	1	4,2
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2	0,2	2	100,0	-	-	-	-	-	-
Razem	1037	-	1014	-	1	-	2	-	20	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zestawienie źródeł miejsc pracy ze skalą popytu na reprezentantów dziesięciu grup wielkich zawodów pozwala na ukazanie kanałów rekrutacji specjalizujących się w poszukiwaniu określonej kategorii zawodów. W powiecie sejneńskim miejsca pracy dla wszystkich grup zawodowych były monopolistycznie ogłaszane w miejscowym urzędzie pracy. Jedynie lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe zaznaczyły się na tle pozostałych źródeł tym, że skupiły 8,3% anonsów rekrutacyjnych dedykowanych **technikom i innemu**

²³⁷ Efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła w skali województwa, w 2012r. 67,1% i wzrosła w porównaniu do 2011r. o 16,6%. Wskaźnik ten pokazuje prawdopodobną liczbę wszystkich podjęć pracy – nie tylko w miejscu odbywania stażu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
 ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

średniemu personelowi. W takiej sytuacji trudno jest mówić o jakiegokolwiek specjalizacji analizowanych źródeł miejsc pracy.

Tabela 192. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie sejneńskim

Powiat sejneński				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012							
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

TOP 20 zawodów

515303_Robotnik gospodarczy	224	21,6	82	13,5	84	21,8	29	25,7	70	25,3	41	15,7
522301_Sprzedawca S	62	6,0	29	4,8	35	9,1	6	5,3	11	4,0	10	3,8
411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	59	5,7	40	6,6	21	5,4	12	10,6	19	6,9	7	2,7
712501_Monter \ składacz okien	50	4,8	9	1,5	-	-	-	-	0	0,0	50	19,2
334390_Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	47	4,5	19	3,1	18	4,7	3	2,7	20	7,2	6	2,3
911207_Sprzątaczką biurowa	39	3,8	8	1,3	20	5,2	1	0,9	13	4,7	5	1,9
325905_Opiekunka dziecięca S	37	3,6	5	0,8	20	5,2	1	0,9	12	4,3	4	1,5
961302_Robotnik placowy	29	2,8	17	2,8	9	2,3	1	0,9	15	5,4	4	1,5
411003_Pracownik kancelaryjny	25	2,4	7	1,2	12	3,1	3	2,7	2	0,7	8	3,1
532201_Opiekunka domowa	19	1,8	7	1,2	4	1,0	4	3,5	5	1,8	6	2,3
941201_Pomoc kuchenna	17	1,6	8	1,3	7	1,8	2	1,8	5	1,8	3	1,1
332203_Przedstawiciel handlowy	15	1,4	14	2,3	6	1,6	2	1,8	3	1,1	4	1,5
412001_Sekretarka	14	1,4	3	0,5	9	2,3	1	0,9	3	1,1	1	0,4

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

931301_Robotnik budowlany	12	1,2	19	3,1	5	1,3	3	2,7	3	1,1	1	0,4
921301_Pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	12	1,2	1	0,1	-	-	4	3,5	5	1,8	3	1,1
711101_Konserwator budynków	11	1,1	1	0,2	7	1,8	2	1,8	1	0,4	1	0,4
962906_Woźny	11	1,1	-	-	5	1,3	-	0,0	4	1,4	2	0,8
523002_Kasjer handlowy	11	1,1	3	0,5	5	1,3	2	1,8	1	0,4	3	1,1
818205_Palacz kotłowni centralnego ogrzewania wodnych rusztowych	10	1,0	-	-	4	1,0	-	-	1	0,4	5	1,9
621002_Robotnik leśny	10	1,0	-	-	2	0,5	1	0,9	1	0,4	6	2,3
Pozostałe zawody	323	31,1	335	55,1	113	29,3	36	31,9	83	30,0	91	34,8
Razem	1037	100	607	100	386	100	113	100	277	100	261	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W roku 2012 najbardziej poszukiwanym zawodem w powiecie sejneńskim był *robotnik gospodarczy* (21,6% zdefiniowanego popytu, nominalnie 224 miejsca pracy). Zapotrzebowanie na przedstawicieli tego zawodu znacznie przewyższało popyt na inne kategorie pracowników. Dla drugiego na liście rankingowej *sprzedawcy (s)* pracodawcy oferowali już tylko 62 miejsca pracy. W stosunku do rozkładu zapotrzebowania na pracę w roku poprzedzającym, w 2012 roku skokowo zwiększyło się większości zawodów: *robotników gospodarczych* (o 173%), *sprzedawców* (o 113,8%), *monterów/ składaczy okien* (455,5%), *pozostałych pracowników administracyjnych i sekretarzy biura zarządu* (o 147,4%), *sprzątaczek biurowych* (387,5%) oraz *opiekunek dziecięcych* (640,0%). Chociaż rozkłady procentowe ukazujące wzrost popytu w niektórych przypadkach osiągają bardzo duże wartości, obraz ten łagodzi spojrzenie na zmiany w ujęciu nominalnym.

W większości przypadków miejsca pracy w analizowanych zawodach były miejscami aktywizacji zawodowej w formie stażu. W przypadku *robotników gospodarczych* – staże stanowiły 69,2% miejsc pracy, *sprzedawców* – 71,0%, *pozostałych pracowników administracyjnych i sekretarzy biura zarządu* – 76,6%, *sprzątaczek biurowych* – 71,8% oraz *opiekunek dziecięcych* – 83,8%.

Na większość z analizowanych zawodów, największe zapotrzebowanie zgłoszono w pierwszym kwartale 2012 roku, co ściśle się wiąże z uruchamianiem na początku roku środków finansowych otrzymanych przez PUP na aktywizację zawodową bezrobotnych. Dwadzieścia najbardziej pożądaných zawodów generowało 68,8% wszystkich rozpoznanych ogłoszeń w powiecie sejneńskim, co świadczy o płytkości lokalnego rynku pracy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 193. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie sejneńskim (N≥2)

Powiat sejneński			
Powiatowy Urząd Pracy		Pozostałe źródła	
N	%	N	%

Kod i nazwa zawodu

332203_Przedstawiciel handlowy	8	0,7	7	30,5
332101_Agent ubezpieczeniowy	-	-	5	21,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Instytucje poszukujące pracowników w powiecie sejneńskim – z wyłączeniem Powiatowego Urzędu Pracy w Sejnach – wygenerowały popyt jedynie na 23 pracowników, a w tym 7 miejsc pracy przeznaczonych było dla *przedstawicieli handlowych* a 5 dla *agentów ubezpieczeniowych*.

Tabela 194. Sezonowość popytu w powiecie sejneńskim na poziomie zawodów i specjalności

	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w I kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w II kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
522301 Sprzedawca S	62	35	56,5				
325905 Opiekunka dziecięca S	37	20	54,1				
911207 Sprzątaczką biurowa	39	20	51,3				
411003 Pracownik kancelaryjny	25	12	48,0				
412001 Sekretarka	14	9	64,3				
941201 Pomoc kuchenna	17	7	41,2				
932911 Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	7	6	85,7				
441101 Pomocnik biblioteczny	8	5	62,5				
962906 Woźny	11	5	45,5				

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

523002 Kasjer handlowy	11	5	45,5				
	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w III kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w IV kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
334390 Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	47	20	42,6	712501 Monter / składacz okien	50	50	100,0
961302 Robotnik placowy	29	15	51,7	621002 Robotnik leśny	10	6	60,0
213201 Doradca rolniczy	6	5	83,3	818205 Palacz kotłów centralnego ogrzewania wodnych rusztowych	10	5	50,0
262101 Archiwista	7	5	71,4				
921301 Pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	12	5	41,7				

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Konglomerat danych zaprezentowany w czteroelementowym układzie przedstawia listy zawodów ofertowanych sezonowo, tzn. takich, na które w danym kwartale 2012 roku pojawił się popyt przewyższający 40% rocznego wolumenu ogłoszeń adresowanych do wskazanej profesji. W skali powiatu do wybitnie sezonowych zawodów (w przypadku których co najmniej 2/3 wszystkich ofert pojawiło się w jednym kwartale) zalicza się m.in. *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (I kwartał), *doradca rolniczy* i *archiwista* (III kwartał), *monter/składacz okien* (IV kwartał).

W analizowanej jednostce najwięcej zawodów wykazało sezonowość w I kwartale, kiedy to, tradycyjnie, środki publiczne w dyspozycji PUP (sposobność subsydiowania zatrudnienia przez urzędy pracy) umożliwiły na znaczącą skalę dofinansowanie miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Również III kwartał i większa liczba zawodów wykazujących sezonowość w tym okresie, związane mogły być z uruchamianiem dodatkowych środków finansowych z rezerwy ministra, na aktywizację zawodową bezrobotnych.

Omówione przypadki zwiększonego popytu na pracę są wyrazem zastosowanego podejścia do sezonowości w badaniu. Należy pamiętać, iż potwierdzeniem sezonowości popytu na zawody jest jego powtarzalność w tych samych okresach roku, co należałoby

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

potwierdzić kilkuletnią obserwacją. Na sezonowość identyfikowaną w powiecie może mieć wpływ fakt, iż w pierwszych miesiącach roku, tradycyjnie, środki publiczne w dyspozycji PUP (sposobność subsydiowania zatrudnienia przez urzędy pracy) umożliwiły znaczącą skalę publikowania ogłoszeń kierowanych do wymienionych kategorii pracowników. W przypadku zawodów o marginalnym kwartalnym popycie na poziomie lokalnym (liczba ofert niższa niż 5), nie należy identyfikować danego zawodu jako sezonowego *in corpore*, zawodu generalnie (typowo) poszukiwanego w dłuższym odstępie czasu w stałych kwartałach.

Tabela 195. Miejsca pracy w powiecie sejneńskim w przekroju działów gospodarki²³⁸

Lp	Dział PKD	N	%	Lp	Dział PKD	N	%
1	66 działalność wspomagająca usługi finansowe oraz ubezpieczenia i fundusze emerytalne	5	0,6	7	2 Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	1	0,1
2	64 finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	3	0,3	8	20 Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	1	0,1
3	65 Ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego	3	0,3	9	35 Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	0,1
4	97 Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	3	0,3	10	55 Zakwaterowanie	1	0,1
5	10 Produkcja artykułów spożywczych	2	0,2	11	56 Działalność usługowa związana z żywnością	1	0,1
6	47 Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	2	0,2	12	85 Edukacja	1	0,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Wśród wszystkich miejsc pracy dostępnych na rynku powiatu sejneńskiego - pod względem działu gospodarki, w którym dominującą działalność realizuje podmiot poszukujący pracowników - zdołano zidentyfikować jedynie 24 ogłoszenia (2,3% puli

²³⁸ W tabeli zaprezentowano działy PKD, w których wśród zidentyfikowanych miejsc pracy w roku 2012 poszukiwano co najmniej 4 pracowników (należy zaznaczyć, że cecha „dział PKD” została przypisana do 35,9% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w województwie – w przypadku pozostałych nie ustalono tego związku).

powiatowej). Z powyższego względu opis specyfiki lokalnego popytu na podstawie tak ograniczonych (niepełnych) danych nie jest statystycznie uprawniony.

W skali całego województwa, identyfikacja miejsc wykonywania pracy wg rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę, pozwala na stwierdzenie, iż największe ich liczby, dotyczyły działów: 47-*handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (2337 wskazań), 64 - *finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych* (1612 wskazań), 62- *działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana* (1064 wskazań), 43- *roboty budowlane specjalistyczne* (802 wskazania), 46- *handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi* (723 wskazania).

3.11.3. Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy

Tabela 196. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie sejneńskim²³⁹

powiat		2		3		5		7	
sejneński									
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Kompetencje i umiejętności

Cechy Osobowe	9	60,0	1	11,1	5	55,6	2	22,2	1	11,1
Kwalifikacje formalne (wykształcenie)	7	46,7	1	14,3	3	42,9	3	42,9	-	-
Inicjatywność i przedsiębiorczość	6	40,0	1	16,7	5	83,3	-	-	-	-
Doświadczenie Zawodowe	6	40,0	1	16,7	4	66,7	-	-	1	16,7
Kompetencje informatyczne	5	33,3	-	-	3	60,0	2	40,0	-	-
Kompetencje\umiejętność uczenia się	3	20,0	-	-	3	100,0	-	-	-	-
Kompetencje społeczne i obywatelskie	3	20,0	1	33,3	1	33,3	1	33,3	-	-
Porozumiewanie się w językach obcych	1	6,7	-	-	-	-	1	100,0	-	-
Kursy\Uprawnienia	1	6,7	-	-	1	100,0	-	-	-	-
Razem	15	-	2	-	8	-	4	-	1	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Jakiegolwiek wymagania kompetencyjne, w przypadku powiatu sejneńskiego, zidentyfikowano w przypadku jedynie 15 stanowisk pracy (1,4% miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie). W analizowanej jednostce terytorialnej najbardziej cenioną przez pracodawców cechą pracowniczą w 2012 roku było posiadanie cech osobowych- 60% stanowisk pracy spośród zidentyfikowanych pod względem wymogów kompetencyjnych, zawierała to kryterium.²⁴⁰ Na drugim miejscu uplasowało się wymaganie dotyczące posiadania kwalifikacji formalnych (46,7%). Głębsza analiza w zakresie zidentyfikowanej sytuacji pokazuje, iż wymóg posiadania cech osobowych był rozproszony pomiędzy 9

²³⁹ Klucz kodów grup wielkich zawodów: 0 Siły zbrojne, 1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 2 Specjaliści, 3 Technicy i inny średni personel, 4 Pracownicy biurowi, 5 Pracownicy usług i sprzedawcy, 6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, 7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, 9 Pracownicy przy pracach prostych, numerem 99 oznaczono sytuacje, w których miejsca pracy nie można było przyporządkować do konkretnej grupy zawodowej, a jednak w ofercie pojawiły się jasno sprecyzowane wymagania kompetencyjne.

²⁴⁰ W analizie kompetencji uwzględniono wyłącznie miejsca pracy zawierające informacje odnośnie poszukiwanych kompetencji i kwalifikacji. W skali województwa spośród 61,7 tys. ofert 47,4% zawierało przynajmniej jedną zdefiniowaną kompetencję.

zawodami, spośród których najczęściej dotyczył: techników i innego średniego personelu- 5 wskazań. W pozostałych przypadkach ten wymóg kompetencyjny pojawiał się od dwóch do jednego razu w ogólnej liczbie stanowisk pracy podlegających ofertowaniu. Wymóg posiadania cech osobowych był ściśle skorelowany z wymogiem posiadania wykształcenia²⁴¹. Na 9 stanowisk pracy, co do których wymagano posiadania odpowiednich cech osobowych, w przypadku 7 wymagano również posiadania kwalifikacji formalnych. Oznacza to, że w 77,8% przypadków, konieczność posiadania cech osobowych w którymś z wyżej wymienionych zawodów, wiązało się również z obligatoryjną koniecznością posiadania o odpowiedniego wykształcenia.

Najszerszą, sprecyzowaną gamę oczekiwanych kompetencji, firmy i instytucje powiatu sejneńskiego prezentowały wobec techników i innego średniego personelu. W 83,3% anonsów rekrutacyjnych związanych z naborem reprezentanta tej grupy wielkich zawodów pojawił się wymóg dysponowania inicjatywnością i przedsiębiorczością. Bardzo ważne w procesie rekrutacji pracowników z tej grupy zawodowej były również: doświadczenie zawodowe (66,7%) oraz kompetencje informatyczne (60,0%). W dalszej kolejności cechy osobowe (55,6%) oraz wykształcenie (42,9%).

3.11.4 Podaż pracy w powiecie sejneńskim

Podaż pracy w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego została zaprezentowana poprzez analizę dwóch zmiennych. Pierwsza zmienna charakteryzuje podaż pracy w ujęciu dziesięciu grup wielkich zawodów na poziomie powiatu w porównaniu do odnośnych danych na poziomie województwa. Druga odnosi się do prezentacji 20 zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób zarejestrowanych w powiatowych rejestrach osób bezrobotnych na tle danych wojewódzkich.

Tabela 197. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie sejneńskim na tle struktury województwa podlaskiego

²⁴¹ Współczynnik korelacji Pearsona dla dwóch zmiennych: posiadanie kompetencji informatycznych i posiadanie kompetencji posługiwania się językami obcymi wyniósł 0,940.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

	Nazwa grupy wielkiej	Liczba bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie podlaskim
1	3_Technicy i inny średni personel	304	16,6%	13,4%
2	7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	228	12,4%	21,9%
3	5_Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	176	9,6%	12,2%
4	8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	140	7,6%	4,7%
5	2_Specjaliści	106	5,8%	10,4%
6	6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	97	5,3%	2,1%
7	9_Pracownicy przy pracach prostych	87	4,7%	7,2%
8	4_Pracownicy biurowi	24	1,3%	3,1%
9	1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1	0,1%	0,3%
10	0_Siły zbrojne	0	0,0%	0,0%
	Brak zawodu	669	36,5%	24,7%
	OGÓŁEM	1832	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Analiza struktury osób bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów, na poziomie powiatu - na tle danych wojewódzkich, wykazała najmniej korzystne położenie grupy 3 (**Technicy i inny średni personel**). Informacja ta definiuje swoistą odmienność względem pozostałych powiatów z Podlasia, gdzie dominuje grupa 7 (**Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**). Wolumen grupy 3 (**Technicy i inny średni personel**) - 304 bezrobotnych - w analizowanym okresie był o 3,2 punktu procentowego wyższy od uśrednionych danych wojewódzkich. W minionym roku na drugim miejscu pod względem ilości osób zarejestrowanych była grupa 7 (**Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**). W przypadku tej grupy zestawienie wykazało istotną różnicę. W porównaniu ze zagregowaną informacją z 17 powiatów stanowiących woj. podlaskie jej udział w rejestrze powiatowym był o 11,5 punktu procentowego niższy. Na analizowanym obszarze mniejszy odsetek w strukturze bezrobotnych w porównaniu z województwem odnosił się także do grupy 9 (**Pracownicy przy pracach prostych**), grupy 5 (**Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**) oraz grupy 2 (**Specjaliści**). W kontekście zjawisk negatywnych, obserwowanych w powiecie, warto zwrócić uwagę na szczególnie duży udział osób bez zawodu wśród bezrobotnych. Powiatowy Urząd Pracy w Sejnach zarejestrował w tej kategorii 669 osób, co stanowi aż 36,5% populacji osób bez pracy. Wskaźnik ten był aż o 11,8 punktu procentowego wyższy niż na poziomie województwa podlaskiego.

Tabela 198. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu sejneńskiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego

LP	Zawód/ specjalność osoby bezrobotnej	Liczba bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie
1	834103_Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych S	96	5,2%	0,6%
2	311512_Technik mechanizacji rolnictwa S	93	5,1%	0,3%

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

3	322002_Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	59	3,2%	0,5%
4	522301_Sprzedawca S	55	3,0%	5,6%
5	613003_Rolnik S	44	2,4%	0,9%
6	515303_Robotnik gospodarczy	37	2,0%	1,1%
7	314207_Technik rolnik S	27	1,5%	1,2%
8	711202_Murarz S	26	1,4%	1,5%
9	931301_Robotnik budowlany	24	1,3%	1,8%
10	512001_Kucharz S	22	1,2%	1,1%
11	263102_Ekonomista	21	1,1%	0,7%
12	751204_Piekarz S	19	1,0%	0,9%
13	752205_Stolarz S	18	1,0%	1,1%
14	611104_Rolnik upraw polowych	16	0,9%	0,1%
15	532201_Opiekunka domowa	15	0,8%	0,2%
16	334306_Technik administracji S	14	0,8%	0,3%
17	911207_Sprzątaczką biurowa	14	0,8%	0,8%
18	621002_Robotnik leśny	12	0,7%	0,2%
19	753105_Krawiec S	11	0,6%	1,5%
20	242217_Specjalista administracji publicznej	10	0,5%	0,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Powiat sejneński w analizie zawodów i specjalności reprezentowanych najliczniej w grupie lokalnych bezrobotnych wykazuje duże tendencje do nadreprezentatywności względem danych wojewódzkich. W dwóch przypadkach – *Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych* oraz *Technik mechanizacji rolnictwa* różnice wyniosły odpowiednio +4,6% oraz +4,8%. Poza wymienionymi można wskazać umiarkowanie niekorzystną sytuację *technika żywienia i gospodarstwa domowego oraz rolnika*. Poziom zróżnicowania nadwyżki wyniósł odpowiednio +2,7% oraz +1,5%. Co charakterystyczne powiat sejneński zgodnie z danymi za rok 2012 wykazał mniejszy procentowy odsetek w strukturze bezrobotnych względem danych wojewódzkich zarejestrowanych *sprzedawców*. W porównaniu z uśrednionymi danymi z Podlasia ich udział w zestawieniu był o 2,6% mniejszy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 199. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie sejneńskim

LP	Nazwa zawodu/ specjalności	Absolwenci 2012	Absolwenci 2013(prognoza)
1	311512_Technik mechanizacji rolnictwa S	51	44
2	322002_Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	28	34
3	314207_Technik rolnik S	24	29
4	834103_Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych S	0	20
Razem		103	127

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół oraz danych Kuratorium Oświaty w Białymstoku

W 2012 r. ponadgimnazjalne szkoły zawodowe powiatu sejneńskiego przygotowały do pracy zawodowej 103 przedstawicieli 3 profesji. Dominujące grono osób dysponowało wykształceniem *technika mechanizacji rolnictwa*. Kształconą profesją w zasadniczych szkołach zawodowych jest *mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych*. W połowie 2013 roku na lokalnym rynku pracy potencjalnie uaktywni się zwiększona podaż *techników żywienia i gospodarstwa domowego*.

3.11.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym

Tabela 200. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie sejneńskim

Lp	Kod i nazwa zawodu kształconego	Absolwenci 2012	Bezrobotni 30.06.2012	Bezrobotni 31.12.2012	Zmiana liczby bezrobotnych	Podaż (absolwenci +bezrobotni na k. roku)	Popyt (oferty pracy 2012)	Szansa na znalezienie pracy w zawodzie ²⁴²
1	311512_Technik mechanizacji rolnictwa S	51	59	66	7	117	0	0%
2	322002_Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	28	21	36	15	64	0	
3	314207_Technik rolnik S	24	13	29	16	53	0	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół

²⁴² W przypadku *technika rolnika, technika agrobiznesu, technika żywienia i gospodarstwa domowego* oraz *rolnika*, zawodów masowo absorbowanych przez indywidualne, rodzinne gospodarstwa rolne (zawodów, na które popyt nie jest identyfikowalny na rynku ogłoszeń) zrezygnowano z określenia szans na znalezienie pracy według przyjętego wzoru.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

W celu określenia szans absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych na znalezienie pracy - w wyuczonej profesji na rynku lokalnym - dokonano zestawienia zidentyfikowanego popytu (rocznego wolumenu ogłoszeń) oraz podaży (liczby absolwentów oraz zarejestrowanych bezrobotnych). Iloraz popytu i podaży wyrażony w ujęciu procentowym przedstawia prawdopodobieństwo podjęcia pracy przez abiturienta na „otwartym” rynku zatrudnienia (strona popytowa nie obejmuje miejsc pracy dostępnych w rekrutacjach zamkniętych – naborze pracowników bez upublicznienia informacji o wolnych etatach). W tabeli zaprezentowano ponadto zmianę liczby bezrobotnych (dysponujących zawodem kształconym w analizowanym powiecie) pomiędzy końcem I i II półrocza 2012 roku. Znaczący przyrost liczby zarejestrowanych w PUP pozwala na przypuszczenie, że część młodych absolwentów zasilą szeregi bezrobotnych na rynku lokalnym. W grupie kształconych zawodów w powiecie sejneńskim, ze względu na brak ofert kierowanych do reprezentantów tych zawodów, prawdopodobieństwo pozyskania angażu na rynku powiatu ziemskiego w 2012 było znikome. Należy zauważyć jednak, iż absolwenci trzech kształconych zawodów, jak wskazuje wskaźnik zmiany kondycji bezrobotnych na koniec I i II półrocza 2012 roku, tylko w pewnym stopniu zasilają szeregów bezrobotnych – co świadczy o tym, iż kontynuują edukację i/bądź są aktywni zawodowo w rodzinnych gospodarstwach rolnych.

3.11.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym

Zbiory informacji z poziomu lokalnego (powiatowego) o liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie, liczbie absolwentów konkretnego zawodu oraz wolumenie miejsc pracy adresowanych do przedstawicieli danej profesji pozwoliły na skatalogowanie trzech typów zawodów: deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Tabela 201. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie sejneńskim

Typ	Kod i nazwa zawodu	Liczba ofert 2012	Podaż pracy 2012	Wskaźnik
Zawody DEFICYTOWE	515303_Robotnik gospodarczy	224	37	0,55
	411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	59	1	0,17
	712501_Monter / składacz okien	50	0	0,15
	334390_Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	47	1	0,14
	325905_Opiekunka dziecięca S	37	3	0,10
	961302_Robotnik placowy	29	1	0,08
	911207_Sprzątaczką biurowa	39	14	0,07
	411003_Pracownik kancelaryjny	25	0	0,07
	332203_Przedstawiciel handlowy	15	1	0,04
	412001_Sekretarka	14	1	0,04
Zawody ZRÓWNOWAŻONE	522301_Sprzedawca S	62	55	0,02
	532201_Opiekunka domowa	19	15	0,01
	932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	7	10	-0,01
	621002_Robotnik leśny	10	12	-0,01
	723308_Mechanik maszyn rolniczych	6	4	0,01
	411004_Technik prac biurowych S	7	5	0,01

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

	911206_Salowa	4	3	0,00
	834101_Kierowca ciągnika rolniczego	2	3	0,00
	621001_Drwal / pilarz drzew	2	3	0,00
	513202_Barman	3	2	0,00
Zawody NADWYŻKOWE	311512_Technik mechanizacji rolnictwa S	0	144	-0,43
	834103_Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych S	0	96	-0,28
	322002_Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	0	87	-0,26
	314207_Technik rolnik S	0	51	-0,15
	613003_Rolnik S	0	44	-0,13
	711202_Murarz S	3	26	-0,07
	263102_Ekonomista	0	21	-0,06
	752205_Stolarz S	1	18	-0,05
	751204_Piekarz S	2	19	-0,05
	611104_Rolnik upraw polowych	0	16	-0,05

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Szczególnie pozytywne (dodatnie) wartości wskaźnika sytuacji zawodów w powiecie sejneńskim dotyczyły w 2012 roku zawodów: *robotnik gospodarczy, pozostali pracownicy obsługi biurowej, monter/składacz okien, pozostali pracownicy administracji i sekretarze biura zarządu*. Przedstawiciele tych profesji zorientowani na znalezienie pracodawcy dysponowali komfortem porównywania (selekcji) ofert rekrutacyjnych. Z grupy zawodów o najniższych kwalifikacjach (kod zawodu rozpoczynający się cyfrą 9) w analizowanej jednostce terytorialnej optymistyczne perspektywy zatrudnienia (znacząca przewaga ogłoszeń pracy w stosunku do wolumenu podaży) objęły *robotników placowych* czy *sprzątaczkę biurowe*. Wśród zawodów zrównoważonych cechujących się jednocześnie relatywnie dużą skalą popytu i podaży znaleźli się: *sprzedawca, opiekunka domowa, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym*. Listę zawodów nadwyżkowych w tym ziemskim powiecie generowali zarówno absolwenci techników, jak i zasadniczych szkół zawodowych: brak praktycznie jakiegokolwiek zidentyfikowanego popytu na rynku ogłoszeń dostępnych publicznie w skrajnie trudnej sytuacji (nikłego prawdopodobieństwa na znalezienie angażu w lokalnej przestrzeni gospodarczej) stawał – licznie edukowanych - *techników mechanizacji rolnictwa, mechaników operatorów pojazdów i maszyn rolniczych, techników żywienia i gospodarstwa domowego*.

Na zawody deficytowe w powiecie sejneńskim należy patrzeć przez pryzmat roli powiatowego urzędu pracy w lokalnym rynku pośrednictwa pracy, środków publicznych przeznaczanych przez ten urząd na finansowanie miejsc pracy, w tym dużego udziału miejsc staży w liczbach miejsc pracy adresowanych do przedstawicieli zawodów deficytowych.

3.12. Powiat siemiatycki

3.12.1 Potencjał powiatowego rynku pracy

Liczba pracujących w powiecie siemiatyckim wynosi 12,9 tys. osób (3,8% wszystkich pracujących w województwie podlaskim). Dyslokacja pracujących w ujęciu klasycznej triady sektorów pracy (rolnictwo – przemysł i budownictwo – usługi) przedstawia się następująco: 58% – 13% - 28% (układ ten w skali województwa prezentuje się następująco: 37% – 20% – 43%).²⁴³ Rozkład siemiatycki informuje o nadreprezentacji – na tle i tak agrarnego regionu – osób utrzymujących się z pracy w sektorze pierwotnym (rolniczym). Poziom zarobków w analizowanej jednostce jest jednym z najniższych na administracyjnym Podlasiu – przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2011 roku wynosiło 2765 zł (stanowiło 87,0% płacy podlaskiej i 76,3% poziomu krajowego; niższe wynagrodzenia występowały jedynie w nieurbanizowanym powiecie suwalskim).²⁴⁴

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2012 roku w tej jednostce statystycznej europejskiej nomenklatury NUTS 4²⁴⁵ wynosiła 10,2%, istotnie mniej niż w skali regionu (14,6%). W przeciągu czterech ostatnich lat, od przedkryzysowego 2008 roku²⁴⁶, ta podstawowa miara kondycji rynku pracy zwiększyła się znacząco - o 4,0 punkty procentowe.²⁴⁷ W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Siemiatyczach zauważa się wysoki, na tle regionu, udział absolwentów: osób w okresie od 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - 9,5% (w województwie 6,6%).²⁴⁸

W ujęciu statystyki sektorowej przedsiębiorstw funkcjonujących w powiecie siemiatyckim, spośród 2,5 tys. firm zarejestrowanych w analizowanej jednostce, najwięcej podmiotów gospodarczych operuje w następujących działach: *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (371 jednostek), *roboty budowlane specjalistyczne* (256 jednostek), *działalność organizacji członkowskich* (160 jednostek), *opieka zdrowotna* (142 jednostek). Łącznie w tych czterech dominujących działach PKD koncentruje się 36,9% wszystkich lokalnych przedsiębiorstw.

²⁴³ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Pracujący, zatrudnieni i przeciętne zatrudnienie według PKD 2007*, ostatnia aktualizacja 15.11.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=257669&p_stan=2011r.

²⁴⁴ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Wynagrodzenia*, ostatnia aktualizacja 16.07.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.dims?p_id=259943&p_token=0.43713810343783255.

²⁴⁵ NUTS to pięciostopniowa klasyfikacja jednostek statystycznych obowiązująca w Unii Europejskiej. W przypadku Polski poziomy tej klasyfikacji obejmują: państwo (NUTS 1), województwa (NUTS 2), podregiony (grupy powiatów) – NUTS 3, powiaty (NUTS 4) oraz gminy (NUTS 5).

²⁴⁶ Za symboliczną datę początku ostatniego międzynarodowego kryzysu gospodarczego przyjmuje się 15 września 2008 roku, dzień w którym amerykański bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił bankructwo, a wartość firm notowanych w Nowym Jorku (mierzona indeksem Dow Jones) zmniejszyła się tego dnia o 4,4%.

²⁴⁷ *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s.3., *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2008*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2008, s.3.

²⁴⁸ Zob. tabela 14, *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s. 33.

Specyfikę profilu działalności gospodarczej w powiecie siemiatyckim, wykorzystując dane GUS, można przedstawić prezentując działy gospodarcze, w których – na tle potencjału województwa – występuje najwyższy odsetek podmiotów. W poniższej tabeli wyeksponowano sześć reprezentowanych najsilniej w powiecie siemiatyckim, na tle Podlasia, działów PKD.²⁴⁹

Tabela 202 Działy PKD wyróżniające się w powiecie siemiatyckim na tle województwa

Dział PKD	Nazwa działu	Liczba podmiotów	% zasobów województwa
84	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	82	7,5
16	produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	98	7,2
88	pomoc społeczna bez zakwaterowania	15	6,4
75	działalność weterynaryjna	22	5,5
01	uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	139	5,1
94	działalność organizacji członkowskich	160	4,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gospodarczy koloryt powiatu siemiatyckiego konstituują liczne podmioty reprezentujące sektor administracyjny i pomocy społecznej (Działy 84 i 88). Miejscowe zasoby naturalne umożliwiają gospodarczą egzystencję niemal stu firmom zajmującym się produkcją wyrobów tartacznych, arkuszy fornirowych, parkietów etc. (Dział 16). Ważne znaczenie w skali lokalnej posiada działalność rolnicza i usługowa pełniąca funkcje pomocnicze wobec rolnictwa (działalność weterynaryjna).

Symptodem zachodzących przeobrażeń lokalnego rynku gospodarczego (bądź konserwacji endemicznej mapy gospodarczej), a jednocześnie wskaźnikiem aktualnych trendów na polu przedsiębiorczości w powiecie siemiatyckim, są dane GUS o liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w ostatnich trzech latach. Na tle województwa największy odsetek nowych działalności uruchomiono w następujących działach PKD: *Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową* (6,9% wszystkich w województwie podlaskim, nominalnie 22 podmioty), *Działalność organizacji członkowskich* (4,7%; 31 działalności), *Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli* (4,2%; 12 podmiotów).²⁵⁰

²⁴⁹ Do analizy włączono działy PKD, które w danym powiecie posiadają reprezentację minimum 10 podmiotów.

²⁵⁰ Obliczenia własne na podstawie kategorii *Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej*, przyrost w latach 2009-2011, pominięto działy, w których powstało mniej niż 10 podmiotów; ostatnia aktualizacja danych 30.03.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=259731

3.12.2 Popyt na pracę w powiecie siemiatyckim

Spośród 61,7 tys. miejsc oferujących pracę w 2012 roku w województwie podlaskim 601 (1,0% ogółu w województwie) dotyczyło pracy w powiecie siemiatyckim. Zapotrzebowanie na pracowników w analizowanej jednostce czasu, w stosunku do roku poprzedzającego – na tle sytuacji w województwie²⁵¹ – wzrosło o 7,7% (43 oferty w ujęciu nominalnym). W drugim półroczu 2012r. zanotowano spadek liczby miejsc pracy w stosunku do pierwszego półrocza o 27,7%. Szczególnie małą liczbę miejsc pracy zidentyfikowano w IV kwartale 2012r. - 100 miejsc pracy, z których w przypadku 88 stanowisk pracy, pracowników poszukiwano w lokalnym urzędzie pracy. Notowana sytuacja mogła mieć swój udział w pogorszeniu wskaźników bezrobocia w końcu roku, kiedy to zanotowano wzrost stopy bezrobocia w tym ziemskim powiecie (z 9,6% na koniec czerwca do 10,2% na koniec grudnia).

Liczba zidentyfikowanych ofert pracy w powiecie siemiatyckim wynosiła 583. Dotyczyła ona pracy na 601 stanowiskach pracy, z czego 576 ofert dotyczyło pojedynczego, wolnego stanowiska (98,8%), ale występowały także oferty informujące o występowaniu od dwóch do dziesięciu wakujących etatów. Nominalnie zidentyfikowano 7 takich ogłoszeń (1,2%) i dotyczyły one pracy na 25 stanowiskach pracy.²⁵²

Tabela 203. Miejsca pracy zidentyfikowane w powiecie siemiatyckim w przekroju podmiotów rekrutujących

Powiat siemiatycki				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie 2012	
2012		2011		I kw.		II kw.		III kw.		IV kw.			
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Źródło upubliczniania informacji o wolnych miejscach pracy

Powiatowe Urzędy Pracy	537	89,4	474	84,9	188	93,5	118	86,8	143	87,2	88	88,0	19460	31,6
Ogólnokrajowe internetowe serwisy pośrednictwa pracy	32	5,3	32	5,7	6	3,0	10	7,4	10	6,1	6	6,0	15911	25,8
Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	26	4,3	31	5,6	7	3,5	7	5,1	6	3,7	6	6,0	12698	20,6

²⁵¹ W województwie podlaskim w roku 2011 pojawiło się 56 550 ofert, zaś w 2012 roku 61 652 (regionalny popyt w 2012 roku stanowi więc 109,0% popytu z roku poprzedzającego).

²⁵² Analiza wielostanowiskowości ofert dotyczy tylko i wyłącznie miejsc pracy ze źródeł innych niż powiatowy urząd pracy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Prasa regionalna	6	1,0	16	2,9	-	-	1	0,7	5	3,0	-	-	12067	19,6
Ochotnicze Hufce Pracy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	345	0,6
Biura Karier	-	-	5	0,9	-	-	-	-	-	-	-	-	1171	1,9
Razem	601	100	558	100	201	100	136	100	164	100	100	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012 roku w powiecie siemiatyckim, w stosunku do roku poprzedzającego, struktura kanałów poszukiwania pracowników praktycznie się nie zmieniła. W tym ziemskim powiecie, podobnie jak w roku 2011, nadal zdecydowanie monopolistyczną funkcję upublicznienia ogłoszeń zatrudnienia posiadał powiatowy urząd pracy, w którym odnaleźć można było 89,4% wszystkich dostępnych informacji o wolnych miejscach pracy. W porównaniu z sytuacją w województwie, w analizowanej jednostce terytorialnej znikomy udział wśród źródeł miejsc pracy posiadają ogólnopolskie e-serwisy pośrednictwa zatrudnienia. O ile na administracyjnym Podlasiu generują one jedną z największych liczb ogłoszeń (25,8% wszystkich), o tyle w powiecie siemiatyckim stanowią jedynie 5,3% lokalnego popytu na pracę. Skłonność miejscowych pracodawców do rekrutowania zasobów pracy przy wykorzystaniu regionalnych mediów prasowych praktycznie zanikła. Trend ten zapewne nie ulegnie odwróceniu w kontekście spadku nakładów i wolumenu sprzedaży dzienników regionalnych.²⁵³

Tabela 204. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie siemiatyckim w ujęciu grup wielkich zawodów

Powiat siemiatycki				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie	
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	170	28,3	162	29,0	66	32,8	44	32,4	36	22,0	24	24,0	11589	18,8
4_Pracownicy biurowi	139	23,1	80	14,3	62	30,8	22	16,2	36	22,0	19	19,0	4312	7,0
9_Pracownicy przy pracach prostych	79	13,1	71	12,7	21	10,4	15	11,0	29	17,7	14	14,0	5369	8,7

²⁵³ Sprzedaż największych 22 dzienników regionalnych w 2012 roku w Polsce spadła względem 2011 roku średnio o 11%. Skala regresu wolumenu sprzedaży podlaskich dzienników była jeszcze głębsza: Gazeta Współczesna – spadek rzędu 14,5% (średnia sprzedaż w 2012 roku na poziomie 10 tys. egz.), Kurier Poranny – 20,3% (8,2 tys. egz.). Obliczenia własne na podstawie danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	76	12,6	72	13,0	14	7,0	29	21,3	13	7,9	20	20,0	14345	23,3
3_Technicy i inny średni personel	73	12,1	78	14,0	28	14,0	13	9,5	21	12,8	11	11,0	8322	13,5
2_Specjaliści	40	6,7	42	7,5	4	2,0	8	5,9	18	11,0	10	10,0	10048	16,3
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	13	2,2	42	7,5	2	1,0	3	2,2	6	3,6	2	2,0	3917	6,4
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	10	1,7	10	1,8	3	1,5	2	1,5	5	3,0	-	--	3092	5,0
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	0,2	1	0,2	1	0,5	-	-	-	-	-	-	328	0,5
99_Bez zawodu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	330	0,5
Razem	601	100	558	100	201	100	136	100	164	100	100	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zapoznając się z popytem na pracę ze względu na specyfikę zawodową poszukiwanych kandydatów do pracy w ujęciu grup wielkich zawodów widocznych jest kilka, interesujących prawidłowości. W 2012 roku najwięcej wolnych miejsc pracy zidentyfikowano w grupie 5 (**pracownicy usług i sprzedawcy**) – 28,3% więcej niż co czwarte. Nieco mniej stanowisk pracy kierowano do grupy 4 (**pracownicy biurowi**) – 23,1% powiatowej puli. W porównaniu do struktury zapotrzebowania na pracowników w roku poprzedzającym odnotować należy znaczący regres zapotrzebowania kierowanego do reprezentantów kategorii **operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** (nominalnie 13 ofert; w roku poprzednim trzykrotnie więcej). Przegląd danych w ujęciu kwartalnym informuje o grupach wielkich zawodów poszukiwanych ze zmienną intensywnością. Na terenie powiatu siemiatyckiego zauważalne było zwiększone zapotrzebowanie na **pracowników usług i sprzedawców** w I kwartale, **robotników przemysłowych i rzemieślników** w II kwartale, **specjalistów** w III i IV kwartale. Na tle sytuacji regionalnej, w analizowanej jednostce terytorialnej niewielki udział w strukturze popytu przypada na przedstawicieli grupy 2 (**specjaliści**). O ile na administracyjnym Podlasiu ten aglomerat zawodów absorbuje 16,3% zgłaszanego popytu, to w powiecie siemiatyckim wyraźnie mniej – 6,7% miejsc pracy dostępnych na rynku lokalnym. Warto podkreślić jest popyt na przedstawicieli dwóch grup zawodowych: **pracowników usług i sprzedawców** oraz **pracowników biurowych**. W powiecie siemiatyckim popyt na przedstawicieli tych dwóch grup zawodów, w strukturze popytu porównywanej do regionu, znacząco się wyróżnia. Do pracowników usług i sprzedawców kierowano w 2012r. 28,3% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie, wobec 18,8% w ujęciu regionalnym. Jeszcze ciekawsza sytuacja występuje w przypadku pracowników biurowych. Miejsca pracy adresowane do tej grupy zawodowej stanowiły w 2012r. 23,1% wszystkich ofert zidentyfikowanych w powiecie. W skali regionu w strukturze zidentyfikowanych miejsc pracy, kierowane do pracowników biurowych

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

stanowiły 7,0%. Łącznie do tych dwóch grup zawodowych adresowano w powiecie w 2012r. 51,3% miejsc pracy.

Ze względu na fakt, iż zdecydowana większość miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie siemiatyckim pochodzi z jednego źródła – Powiatowego Urzędu Pracy, należy zwrócić uwagę, iż w wielu przypadkach oferty na te miejsca pracy są w rzeczywistości ofertami aktywizacji zawodowej, np. w formie stażu. W analizie popytu na pracę przeprowadzonej w 2012r. uwzględniono staże finansowane przez powiatowe urzędy zgodnie z Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy²⁵⁴. W jej przepisach, staż definiowany jest jako nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez (co należy podkreślić) nawiązania stosunku pracy z pracodawcą²⁵⁵.

Tabela 205. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów z uwzględnieniem ofert staży finansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Siemiatyczach

Liczba zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie	w tym oferty stażu

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

	N	%	N	%
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	170	100,0	84	49,4
4 Pracownicy biurowi	139	100,0	96	69,1
9 Pracownicy przy pracach prostych	79	100,0	42	53,2
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	76	100,0	14	18,4
3 Technicy i inny średni personel	73	100,0	41	56,2
2 Specjaliści	40	100,0	12	30,0
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	13	100,0	1	7,7
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy i handlu	10	100,0	2	20,0
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	100,0	0	0,0
Razem	601	100,0	292	48,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy).

²⁵⁴ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2008r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm).

²⁵⁵ Art. 2 ust.1, pkt 34) Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2008r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm).

W 2012r. na terenie powiatu siemiatyckiego, wśród 601 miejsc pracy kierowanych do trzech najczęściej poszukiwanych grup zawodowych, znaczącą część stanowiły miejsca aktywizacji zawodowej w postaci stażu. Wśród 170 miejsc skierowanych do pracowników usług i sprzedawców, staże stanowiły 49,4% (nominalnie 84 miejsca), wśród 139 miejsc pracy skierowanych do pracowników biurowych staże stanowiły 69,1% (nominalnie 96 miejsc), natomiast wśród 79 miejsc pracy skierowanych do robotników przy pracach prostych 53,2% (nominalnie 42 miejsca). Staże są realizowane bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, co oznacza że miejsce stażu nie powinno być traktowane jako miejsce pracy *sensu stricto*. Jest to miejsce aktywizacji zawodowej, które zgodnie z definicją ma przyczynić się do nabycia przez bezrobotnego umiejętności praktycznych poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy. Jednakże miejsce stażu może stanowić potencjalne miejsce pracy. Dla tego typu programów aktywizacji liczona jest efektywność zatrudnieniowa²⁵⁶, która pokazuje prawdopodobieństwo otrzymania zatrudnienia po zakończeniu stażu. Jeżeli osoba odbywająca staż, po jego zakończeniu została zatrudniona w miejscu odbywania stażu, należy przyjąć, iż miejsce stażu stało się miejscem pracy.²⁵⁷

Ponadto grupa **pracowników przy pracach prostych** obejmuje zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana przez przedstawicieli zawodów należących do tej kategorii wymaga zastosowania prostych narzędzi i ograniczonej własnej inicjatywy oraz oceny. W tej sytuacji można byłoby się zastanawiać nad zasadnością organizowania staży w zawodach, które obejmuje grupa. Z drugiej strony w tego rodzaju zawodach, czego przykładem jest *911205_pracownik pomocniczy obsługi hotelowej (s)* odbywa się kształcenie zawodowe. Ponadto część zawodów znajdujących się w grupie **pracowników przy pracach prostych**, np.: zawód taki jak *931301_Robotnik budowlany* w rzeczywistości wymaga wyższego poziomu wiedzy i mogłaby być sklasyfikowana na poziomie wyższym, równym np. *515303_Robotnikowi gospodarczemu* sklasyfikowanemu w grupie **5_pracowników usług i sprzedawców**.

²⁵⁶ Efektywność zatrudnieniowa (wskaźnik ponownego zatrudnienia w programie) liczona jest jako udział procentowy osób, które podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu stażu, w liczbie osób, które ukończyły staż. Za osobę która podjęła pracę, uważa się osobę, która w trakcie odbywania stażu lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w stażu podjęła zatrudnienie, przyjmuje się, że tak się stało, jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie wyrejestrowała się z powiatowego urzędu pracy lub jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się w PUP.

²⁵⁷ Efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła w skali województwa, w 2012r. 67,1% i wzrosła w porównaniu do 2011r. o 16,6%. Wskaźnik ten pokazuje prawdopodobną liczbę wszystkich podjęć pracy – nie tylko w miejscu odbywania stażu. Przyjmuje się, iż osoba odbywająca staż (lub uczestnicząca w innej formie aktywizacji) podjęła zatrudnienie jeżeli w trakcie jego odbywania lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w programie podjęła zatrudnienie, tj. jeżeli w okresie do 3 mies. od czasu zakończenia udziału w programie wyrejestrowała się z powiatowego urzędu pracy lub jeżeli w okresie do 3 mies. od czasu zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się w PUP.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 206. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie siemiatyckim

Miejsce Pracy		Źródło Miejsc Pracy							
Powiat siemiatycki		Powiatowy Urząd Pracy		Prasa regionalna		Ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy		Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	170	100,0	157	92,4	-	--	5	2,9	8	4,7
4_Pracownicy biurowi	139	100,0	130	93,5	-	--	1	0,7	8	5,6
9_Pracownicy przy pracach prostych	79	100,0	78	98,7	-	--	-	--	1	1,3
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	76	100,0	71	93,4	5	6,6	-	--	-	--
3_Technicy i inny średni personel	73	100,0	57	78,1	-	--	11	15,10	5	6,8
2_Specjaliści	40	100,0	28	70,0	-	--	9	22,5	3	7,5
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	13	100,0	12	92,3	-	--	-	--	1	7,7
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	10	100,0	3	30,0	1	10,0	6	60,0	-	--
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	100,0	1	100,0	-	-	-	-	-	-
Razem	601	-	537	-	6	100	32	100	26	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zestawienie źródeł miejsc pracy ze skalą popytu na reprezentantów dziesięciu grup wielkich zawodów pozwala na ukazanie kanałów rekrutacji specjalizujących się w poszukiwaniu określonej kategorii zawodów. W przypadku powiatu siemiatyckiego, gdzie niekwestionowanym liderem wśród miejsc upubliczniania miejsc pracy jest Powiatowy Urząd Pracy, można jedynie analizować, w przypadku jakich grup zawodów zidentyfikowane oferty pracy pojawiły się w ogóle w innych źródłach. Należy mieć na uwadze fakt, że sytuacje takie notowane były sporadycznie. Jedynie w przypadku pracowników usług i sprzedawców o 13 miejscach pracy ofertowano w innych źródłach (ogólnokrajowe i lokalne serwisy internetowe) co daje rezultat: 7,6% wobec 92,4% ofert (nominalnie 13 i 157 ofert zgłoszonych do PUP) zidentyfikowanych w przypadku tej grupy zawodowej. Podobna sytuacja notowana była w przypadku następujących grup zawodowych:

- pracownicy biurowi - 9 miejsc pracy ofertowanych w innych źródłach (ogólnokrajowe i lokalne serwisy internetowe) co daje rezultat: 6,5% wobec 93,5% w PUP ofert (nominalnie 9 wobec 130 ofert w PUP);
- technicy i inny średni personel - 16 miejsc pracy w innych źródłach (ogólnokrajowe i lokalne serwisy internetowe) co daje rezultat: 21,9% wobec 78,1% zgłoszonych w PUP (nominalnie 16 wobec 57 miejsc pracy zgłoszonych w PUP);

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

- specjaliści - 12 miejsc pracy zgłoszonych w innych źródłach (ogólnokrajowe i lokalne serwisy internetowe) co daje rezultat: 30,0% wobec 70,0% zgłoszonych w PUP (nominalnie 12 wobec 28 miejsc pracy zgłoszonych w PUP).

O jakiegokolwiek specjalizacji źródeł można mówić jedynie w przypadku przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników. Na 10 miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie, skierowanych do tej grupy zawodowej, 7 (70%) upubliczniono poza powiatowym urzędem pracy, z czego 6 w ogólnokrajowych serwisach internetowych.

Tabela 207. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie siemiatyckim

Powiat siemiatycki				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012							
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Najczęściej poszukiwane zawody

411004_Technik prac biurowych S	108	18,0	38	6,8	49	24,4	18	13,2	26	15,9	15	15,0
515303_Robotnik gospodarczy	60	10,0	38	6,8	29	14,4	16	11,8	12	7,3	3	3,0
522301_Sprzedawca S	46	7,7	69	12,4	16	8,0	15	11	8	4,9	7	7,0
325905_Opiekunka dziecięca S	19	3,2	9	1,6	7	3,5	1	0,7	9	5,5	2	2
941201_Pomoc kuchenna	18	3,0	5	0,9	10	5,0	3	2,2	4	2,4	1	1,0
911207_Sprzątaczką biurowa	18	3,0	13	2,3	6	3,0	5	3,7	6	3,7	1	1,0
932101_Pakowacz	14	2,3	13	2,3	5	2,5	2	1,5	5	3,0	2	2,0
741101_Elektromonter instalacji elektrycznych	13	2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	13	13,0
751402_Przetwórcą owoców i warzyw	12	2,0	6	1,1	-	-	12	8,8	-	-	-	-
723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	12	2,0	4	0,7	-	-	4	2,9	3	1,8	5	5,0
332203_Przedstawiciel handlowy	12	2,0	20	3,6	2	1,0	4	2,9	4	2,4	2	2,0
931301_Robotnik budowlany	11	1,8	9	1,6	-	-	1	0,7	7	4,3	3	3,0
532904_Sanitariusz szpitalny	8	1,3	5	0,9	1	0,5	4	2,9	3	1,8	-	-
932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	7	1,2	4	0,7	-	-	-	-	-	-	7	7,0
721204_Spawacz metodą MAG	7	1,2	2	0,4	7	3,5	-	--	-	--	-	--
514101_Fryzjer S	7	1,2	-	-	3	1,5	1	0,7	-	-	3	3,0
334402_Sekretarka medyczna	7	1,2	2	0,4	3	1,5	-	-	3	1,8	1	1,0

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

834401 Kierowca operator wózków jezdniowych	6	1,0	2	0,4	-	-	-	-	5	3,0	1	1,0
512001 Kucharz S	6	1,0	3	0,6	2	1,0	-	-	3	1,8	1	1,0
432103 Magazynier	6	1,0	7	1,25	2	1,0	1	0,7	3	1,8	-	-
Pozostałe zawody	204	33,9	301	53,9	59	29,3	49	36,0	63	38,5	33	33,0
Razem	601	100	558	100	201	100	136	100	164	100	100	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W roku 2012 do najbardziej poszukiwanych zawodów w powiecie siemiatyckim należały: *technik prac biurowych (s)* (18,0% zdefiniowanego popytu), *robotnik gospodarczy* (10,0% zdefiniowanego popytu), *sprzedawca (s)* (7,7% zdefiniowanego popytu). W stosunku do rozkładu zapotrzebowania na pracę w roku poprzedzającym, w 2012 roku skokowo zwiększyło się poszukiwanie przedstawicieli zawodów: *technik prac biurowych*, *robotnik gospodarczy*, *pomoc kuchenna*, *mechanik pojazdów samochodowych*. Opozycyjnie, znaczące obniżenie popytu objęło *sprzedawców* i *przedstawicieli handlowych*. Dwadzieścia najbardziej pożądaných zawodów generowało 2/3 wszystkich miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie siemiatyckim.

Wyniki dla *robotnika gospodarczego i technika prac biurowych (s)* powinny być ponadto interpretowane z dużą dozą ostrożności. Należy podkreślić, iż 98% zidentyfikowanego popytu na *robotników gospodarczych* wiąże się z wykonywaniem pracy na terenie województwa podlaskiego. W przypadku powiatu siemiatyckiego 25% łącznego popytu to miejsca aktywizacji zawodowej w formie stażu (15 miejsc stażu wśród 60 zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie). W zakresie pozostałych zidentyfikowanych miejsc pracy istnieje duże prawdopodobieństwo, że były również w jakiejś formie subsydiowane ze środków Funduszu Pracy (np. w formie prac interwencyjnych, robót publicznych), co oznacza że generowany popyt może w efekcie okazać się popytem mocno uzależnionym od dofinansowania ze środków publicznych, a spadek możliwości finansowania bezpośrednio przełożyłby się na spadek popytu na tę kategorię pracowników. W przypadku *techników prac biurowych s*, opisana wyżej sytuacja staje się niemal oczywista, staże stanowiły 79% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie, skierowanych do przedstawicieli tego zawodu. Należy jednocześnie przypomnieć, iż popyt na *techników prac biurowych s* (zawód, w którym kształcone mogą być wyłącznie osoby niewidome) wynika z błędów klasyfikacyjnych, należy go raczej traktować jako popyt na *pracownika kancelaryjnego*.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
 ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 208. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie siemiatyckim (N≥4)

Powiat siemiatycki			
Powiatowy Urząd Pracy		Pozostałe źródła	
N	%	N	%

Kod i nazwa zawodu

332203_Przedstawiciel handlowy	1	2,0	11	17,1
243305_Specjalista do spraw sprzedaży	-	-	5	7,8
711501_Cieśla	-	-	5	7,8
422701_Ankieter	-	-	4	6,3
524302_Konsultant \ agent sprzedaży bezpośredniej	-	-	4	6,3
524902_Doradca klienta	-	-	4	6,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Instytucje poszukujące pracowników w powiecie siemiatyckim – z wyłączeniem Powiatowego Urzędu Pracy w Siemiatyczach – zgłosiły zapotrzebowanie m.in. na 11 *przedstawicieli handlowych*, po 5 ofert dla *specjalistów do spraw sprzedaży i cieśli* oraz po 4 oferty dla *ankieterów, konsultantów/agentów sprzedaży bezpośredniej, doradców klientów*.

W przypadku *cieśli, specjalistów do spraw sprzedaży, ankieterów, konsultantów/agentów sprzedaży bezpośredniej, doradców klientów* były to jedyne oferty miejsc pracy dla przedstawicieli tej profesji w analizowanej jednostce terytorialnej).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 209. Sezonowość popytu w powiecie siemiatyckim na poziomie zawodów i specjalności

	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w I kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w II kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
411004 Technik prac biurowych S	108	49	45,3%	751402 Przetwórcza owoców i warzyw	12	12	100,0%
515303 Robotnik gospodarczy	60	29	48,3%	711202 Murarz S	5	5	100,0%
941201 Pomoc kuchenna	18	10	55,6%				
721204 Spawacz metodą MAG	7	7	100%				
	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w III kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w IV kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
325905 Opiekunka dziecięca S	19	9	47,4%	741101 Elektromonter instalacji elektrycznych	13	13	100,0%
931301 Robotnik budowlany	11	7	63,6%	932911 Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	7	7	100,0%
234201 Nauczyciel przedszkola	6	5	83,3%	723103 Mechanik pojazdów samochodowych S	12	5	41,7%
834401 Kierowca operator wózków jezdniowych	6	5	83,3%	244101 Pośrednik w obrocie nieruchomościami	5	5	100,0%
711501 Cieśla S	5	5	100,0%				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Konglomerat danych zaprezentowany w czteroelementowym układzie przedstawia listy zawodów ofertowanych sezonowo, tzn. takich, na które w danym kwartale 2012 roku pojawił się popyt przewyższający 40% rocznego wolumenu ogłoszeń adresowanych do wskazanej profesji. W skali powiatu do wybitnie sezonowych zawodów (w przypadku których co najmniej 2/3 wszystkich miejsc pracy pojawiło się w jednym kwartale) zaliczają się: *spawacz metodą MAG* w I kwartale; *przetwórcza owoców i warzyw*, *murarz* w II kwartale; *robotnik budowlany*, *nauczyciel przedszkola*, *kierowca operator wózków jezdniowych*, *cieśla* w III kwartale; *nauczyciel przedszkola*, *kierowca operator wózków jezdniowych*, *elektromonter instalacji elektrycznych*, *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym*, *pośrednik w obrocie nieruchomościami* w IV kwartale 2012r.

Omówione przypadki zwiększonego popytu na pracę są wyrazem zastosowanego podejścia do sezonowości w badaniu. Należy pamiętać, iż potwierdzeniem sezonowości popytu na zawody jest jego powtarzalność w tych samych okresach roku, co należałoby potwierdzić kilkuletnią obserwacją. Na sezonowość identyfikowaną w powiecie może mieć wpływ fakt, iż w pierwszych miesiącach roku, tradycyjnie, środki publiczne w dyspozycji PUP (sposobność subsydiowania zatrudnienia przez urzędy pracy) umożliwiły znaczącą skalę publikowania ogłoszeń kierowanych do wymienionych kategorii pracowników. W przypadku zawodów o marginalnym kwartalnym popycie na poziomie lokalnym (liczba ofert niższa niż 5), nie należy identyfikować danego zawodu jako sezonowego *in corpore*, zawodu generalnie (typowo) poszukiwanego w dłuższym odstępie czasu w stałych kwartałach.

Tabela 210. Miejsca pracy w powiecie siemiatyckim w przekroju działów gospodarki²⁵⁸

Lp	Dział PKD	N	%	Lp	Dział PKD	N	%
1	10 produkcja artykułów spożywczych	14	2,3	4	65 ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego	5	0,8
2	47 handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	9	1,5	5	66 działalność wspomagająca usługi finansowe oraz ubezpieczenia i fundusze emerytalne	5	0,8
3	64 finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	6	1,0				

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Wśród wszystkich miejsc pracy dostępnych na rynku powiatu siemiatyckiego - pod względem działu gospodarki, w którym dominującą działalność realizuje podmiot poszukujący pracowników - zdołano zidentyfikować jedynie 64 miejsca pracy (10,6%) puli powiatowej; w skali województwa – w zakresie działów PKD podmiotów rekrutujących - zdołano zaszeregować 35,7% miejsc pracy. Z powyższego względu opis specyfiki lokalnego popytu na podstawie tak ograniczonych (niepełnych) danych nie jest statystycznie uprawniony.

3.12.3 Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy

²⁵⁸ W tabeli zaprezentowano działy PKD, w których wśród zidentyfikowanych miejsc pracy w roku 2012 poszukiwano co najmniej 4 pracowników (należy zaznaczyć, że cecha „dział PKD” została przypisana do 35,9% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w województwie – w przypadku pozostałych nie ustalono tego związku).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 211. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie siemiatyckim²⁵⁹

Powiat siemiatycki		Kod grupy wielkiej															
		1		2		3		4		5		7		8		9	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Kompetencje i kwalifikacje

Kwalifikacje formalne (wykształcenie)	39	66,1	3	7,7	9	23,1	10	25,6	4	10,3	9	23,1	3	7,7	-	-	1	2,6
Doświadczenie Zawodowe	38	64,4	5	13,2	9	23,7	14	36,8	3	7,9	6	15,8	-	-	1	2,6	-	-
Cechy Osobowe	33	55,9	3	9,1	10	30,3	9	27,3	3	9,1	8	24,2	-	-	-	-	-	-
Kompetencje społeczne i obywatelskie	30	50,8	5	16,7	8	26,7	9	30,0	3	10,0	5	16,7	-	-	-	-	-	-
Inicjatywność i przedsiębiorczość	27	45,8	6	22,2	9	33,3	8	29,6	2	7,4	2	7,4	-	-	-	-	-	-
Kursy\ Uprawnienia	19	32,2	3	15,8	4	21,1	10	52,6	-	-	1	5,3	-	-	-	-	1	5,3
Kompetencje informatyczne	13	22,0	-	-	6	46,2	5	38,5	-	-	2	15,4	-	-	-	-	-	-
Kompetencje\umiejętność uczenia się	7	11,9	1	14,3	-	-	3	42,9	-	-	3	42,9	-	-	-	-	-	-
Porozumiewanie się w językach obcych	5	8,5	1	20,0	2	40,0	1	20,0	-	-	1	20,0	-	-	-	-	-	-
Porozumiewanie się w języku ojczystym	1	1,7	-	-	-	-	1	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	59	100	6	-	12	-	15	-	8	-	12	-	3	-	1	-	2	-

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Jakiegolwiek wymagania kompetencyjne, w przypadku powiatu siemiatyckiego, zidentyfikowano w przypadku 59 stanowisk pracy (9,8% miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie). W analizowanej jednostce terytorialnej najbardziej cenioną przez pracodawców cechą pracowniczą w 2012 roku były kwalifikacje formalne (wykształcenie). Ponad 66%

²⁵⁹ Klucz kodów grup wielkich zawodów: 0 Siły zbrojne, 1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 2 Specjaliści, 3 Technicy i inny średni personel, 4 Pracownicy biurowi, 5 Pracownicy usług i sprzedawcy, 6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, 7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, 9 Pracownicy przy pracach prostych, numerem 99 oznaczono sytuacje, w których miejsca pracy nie można było przyporządkować do konkretnej grupy zawodowej, a jednak w ofercie pojawiły się jasno sprecyzowane wymagania kompetencyjne.

stanowisk pracy spośród zidentyfikowanych pod względem wymogów kompetencyjnych, zawierała to kryterium.²⁶⁰ Na drugim miejscu uplasowało się wymaganie dotyczące posiadania doświadczenia zawodowego (64,4%). Głębsza analiza w zakresie zidentyfikowanej sytuacji pokazuje, iż wymóg posiadania wykształcenia był rozproszony pomiędzy 39 zidentyfikowanymi miejscami pracy, spośród których najczęściej dotyczył: techników i innego średniego personelu- 10 wskazań, specjalistów oraz pracowników usług i sprzedawców (po 9 wskazań). W pozostałych przypadkach ten wymóg kompetencyjny pojawiał się od jednego do trzech razy w ogólnej liczbie stanowisk pracy podlegających ofertowaniu. Wymóg posiadania kwalifikacji formalnych doświadczenia zawodowego²⁶¹. Na 39 stanowisk pracy, co do których wymagano posiadania wykształcenia, w przypadku 38 wymagano również posiadania doświadczenia zawodowego. Oznacza to, że w 97,4% przypadków, konieczność posiadania kwalifikacji formalnych, w którymś z wyżej wymienionych zawodów, wiązało się również z obligatoryjną koniecznością posiadania o doświadczenia zawodowego.

Najszerszą, sprecyzowaną gamę oczekiwanych kompetencji, firmy i instytucje powiatu siemiatyckiego prezentowały wobec techników i innego średniego personelu oraz pracowników usług i sprzedawców. W przypadku techników i innego średniego personelu, w 52,6% analizowanych przypadków pracodawcy wymagali posiadania kursów i uprawnień. Bardzo ważne w procesie rekrutacji pracowników z tej grupy zawodowej było również: posiadanie odpowiednich kompetencji i umiejętności uczenia się (42,9% przypadków), kompetencji informatycznych (38,5%), doświadczenia zawodowego (36,8%), kompetencji społecznych i obywatelskich (30,0%) oraz inicjatywności i przedsiębiorczości (29,6%). W przypadku pracowników usług i sprzedawców na pierwszym miejscu pojawiło się wymaganie posiadania odpowiednich kompetencji i umiejętności uczenia się (42,9% analizowanych przypadków), w dalszej kolejności cech osobowych (24,2%), kwalifikacji formalnych (23,1%) oraz umiejętność porozumiewania się w językach obcych (20,0%).

3.12.4 Podaż pracy w powiecie siemiatyckim

Podaż pracy w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego została zaprezentowana poprzez analizę dwóch zmiennych. Pierwsza zmienna charakteryzuje podaż pracy w ujęciu dziesięciu grup wielkich zawodów na poziomie powiatu w porównaniu do odnośnych danych na poziomie województwa. Druga odnosi się do prezentacji 20 zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób zarejestrowanych w powiatowych rejestrach osób bezrobotnych na tle danych wojewódzkich.

²⁶⁰ W analizie kompetencji uwzględniono wyłącznie miejsca pracy zawierające informacje odnośnie poszukiwanych kompetencji i kwalifikacji. W skali województwa spośród 61,7 tys. ofert 47,4% zawierało przynajmniej jedną zdefiniowaną kompetencję.

²⁶¹ Współczynnik korelacji Pearsona dla dwóch zmiennych: posiadanie kompetencji informatycznych i posiadanie kompetencji posługiwania się językami obcymi wyniósł 0,940.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 212. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie siemiatyckim na tle struktury województwa podlaskiego

	Nazwa grupy wielkiej	Liczba bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie podlaskim
1	7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	307	18,0%	21,9%
2	5_Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	236	13,9%	12,2%
3	9_Pracownicy przy pracach prostych	234	13,7%	7,2%
4	3_Technicy i inny średni personel	191	11,2%	13,4%
5	2_Specjaliści	189	11,1%	10,4%
6	8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	74	4,3%	4,7%
7	4_Pracownicy biurowi	48	2,8%	3,1%
8	6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	22	1,3%	2,1%
9	1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	4	0,2%	0,3%
10	0_Siły zbrojne	0	0,0%	0,0%
	Brak zawodu	398	23,4%	24,7%
	OGÓLEM	1703	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Zgodnie z prezentowanym powyżej zestawieniem w 2012 roku najliczniej reprezentowaną w rejestrze bezrobotnych grupą wielkich zawodów w powiecie siemiatyckim była grupa 7 (**Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**). Jej populacja w miejscowej strukturze bezrobotnych wyniosła 307 osób, co stanowiło 18% wszystkich zarejestrowanych. Wartość ta była o 3,9 punktu procentowego niższa w porównaniu do danych wojewódzkich. Wyjątkowo trudna sytuacja na lokalnym rynku pracy dotyczyła zarejestrowanych **bez zawodu**, których w rejestrze ogółem wystąpiło 398 osób, co stanowiło 23,4% populacji bezrobotnych w powiecie. Wartość ta była porównywalna do odnośnej kategorii w statystykach wojewódzkich. W strukturze bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów niekorzystnie prezentowało się ponadto położenie osób przypisanych do grupy 5 (**Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**) oraz grupy 9 (**Pracownicy przy pracach prostych**). Ich procentowy udział wśród osób pozostających bez zatrudnienia wyniósł odpowiednio 13,9% i 13,7%.

Tabela 213. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu siemiatyckiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego

LP	Zawód/ specjalność osoby bezrobotnej	Liczba bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie
1	522301_Sprzedawca S	110	6,5%	5,6%
2	932911_Robotnik pomocniczy w przem. przetwórczym	110	6,5%	1,1%
3	515303_Robotnik gospodarczy	40	2,3%	1,1%
4	931301_Robotnik budowlany	38	2,2%	1,8%

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

5	331403_Technik ekonomista S	32	1,9%	1,8%
6	314207_Technik rolnik S	31	1,8%	1,2%
7	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	26	1,5%	1,1%
8	722204_Ślusarz S	23	1,4%	2,0%
9	752205_Stolarz S	21	1,2%	1,1%
10	753605_Obuwnik przemysłowy	21	1,2%	0,1%
11	753105_Krawiec S	20	1,2%	1,5%
12	512001_Kucharz S	18	1,1%	1,1%
13	911207_Sprzątaczką biurową	18	1,1%	0,8%
14	242217_Specjalista administracji publicznej	17	1,0%	0,9%
15	711202_Murarz S	16	0,9%	1,5%
16	751204_Piekarz S	15	0,9%	0,9%
17	314205_Technik ogrodnik S	14	0,8%	0,2%
18	514101_Fryzjer S	14	0,8%	0,8%
19	432103_Magazynier	12	0,7%	0,6%
20	751201_Cukiernik S	12	0,7%	0,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Analiza zawodów i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych w powiecie siemiatyckim w 2012 roku wskazuje najtrudniejsze położenie *sprzedawców*, których zarejestrowano 110. Procentowy udział osób legitymujących się tą specjalnością w strukturze bezrobotnych w województwie jest o 0,9% niższy niż w powiecie siemiatyckim. Powiat ten charakteryzuje się występowaniem wyraźnie nadwyżkowych zawodów i specjalności w grupie zarejestrowanych bezrobotnych. Szczególnie nadreprezentowany w 2012 roku był zawód *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* +5,4%. Korzystniej w świetle zeszłorocznych danych wojewódzkich jawi się rynkowa sytuacja *ślusarzy i murarzy*.

Tabela 214. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie siemiatyckim

LP	Nazwa zawodu/ specjalności	Abs. 2012	Abs. 2013
1	331403_Technik ekonomista S	35	0
2	314207_Technik rolnik S	26	24

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

3	351203_Technik informatyk S	25	22
4	343403_Technik organizacji usług gastronomicznych S	15	25
5	422402_Technik hotelarstwa S	12	6
6	514101_Fryzjer S	10	10
7	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	8	11
8	522301_Sprzedawca S	5	5
9	752205_Stolarz S	5	4
10	712603_Monter instalacji gazowych S	2	0
11	741201_Elektromechanik	1	0
12	741103_Elektryk	1	0
13	711202_Murarz S	1	0
14	314202_Technik architektury krajobrazu S	0	17
15	751204_Piekarz S	0	5
16	712604_Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0	3
17	834103_Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych S	0	1
18	721306_Blacharz samochodowy S	0	1
Razem		146	134

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół oraz danych Kuratorium Oświaty w Białymstoku

W 2012 r. ponadgimnazjalne szkoły zawodowe powiatu siemiatyckiego przygotowały do pracy zawodowej 146 przedstawicieli 13 profesji. Dominujące grono osób - podobnie jak w skali całego województwa - dysponowało wykształceniem *technika rolnika* oraz *technika informatyka*. Najliczniej kształconą profesją w zasadniczych szkołach zawodowych był *fryzjer*. Aspirację pracy w jednym z 2,1 tys. podlaskich podmiotów sekcji I PKD zgłoszą w najbliższych latach (w znacznej mierze kontynuujący kształcenie na poziomie wyższym) *technicy hotelarstwa* oraz *technicy organizacji usług gastronomicznych*. W połowie 2013 roku na lokalnym rynku pracy potencjalnie uaktywni się zwiększona podaż *techników architektury krajobrazu*.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

3.12.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym

Tabela 215. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie siemiatyckim

Lp	Kod i nazwa zawodu kształconego	Absolwenci 2012	Bezrobotni 30.06.2012	Bezrobotni 31.12.2012	Zmiana liczby bezrobotnych	Podaż (absolwenci +bezrobotni na k. roku)	Popyt (oferty pracy 2012)	Szansa na znalezienie pracy w zawodzie ²⁶²
1	711202_Murarz S	1	11	5	-6	6	5	83%
2	522301_Sprzedawca S	5	73	68	-5	73	46	63%
3	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	8	20	29	9	37	12	32%
4	514101_Fryzjer S	10	3	13	10	23	7	30%
5	752205_Stolarz S	5	22	8	-14	13	2	15%
6	351203_Technik informatyk S	25	6	9	3	34	2	6%
7	331403_Technik ekonomista S	35	17	30	13	65	1	2%
8	314207_Technik rolnik S	26	14	20	6	46	0	
9	343403_Technik organizacji usług gastronomicznych S	15	2	8	6	23	0	0%
10	422402_Technik hotelarstwa S	12	0	8	8	20	0	0%
11	712603_Monter instalacji gazowych S	2	0	0	0	2	0	0%
12	741103_Elektryk	1	0	1	1	2	0	0%
13	741201_Elektromechanik	1	1	1	0	2	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół

W celu określenia szans absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych na znalezienie pracy - w wyuczonej profesji na rynku lokalnym - dokonano zestawienia zidentyfikowanego popytu (rocznego wolumenu ogłoszeń) oraz podaży (liczby absolwentów oraz zarejestrowanych bezrobotnych). Iloraz popytu i podaży wyrażony w ujęciu procentowym przedstawia prawdopodobieństwo podjęcia pracy przez abiturienta na „otwartym” rynku pracy (strona popytowa nie obejmuje miejsc pracy dostępnych w rekrutacjach zamkniętych – naborze pracowników bez upublicznienia informacji o wolnych etatach). W tabeli zaprezentowano ponadto zmianę liczby bezrobotnych (dysponujących zawodem kształconym w analizowanym powiecie) pomiędzy końcem I i II półrocza 2012 roku. Znaczący przyrost liczby zarejestrowanych w PUP pozwala na przypuszczenie, że część

²⁶² W przypadku *technika rolnika, technika agrobiznesu, technika żywienia i gospodarstwa domowego oraz rolnika*, zawodów masowo absorbowanych przez indywidualne, rodzinne gospodarstwa rolne (zawodów, na które popyt nie jest identyfikowalny na rynku ogłoszeń) zrezygnowano z określenia szans na znalezienie pracy według przyjętego wzoru.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

młodych absolwentów zasilila szeregi bezrobotnych na rynku lokalnym. W grupie kształconych zawodów w powiecie siemiatyckim najlepsza sytuacja na rynku zatrudnienia 2012 roku dotyczyła *murarzy* (83% prawdopodobieństwo pozyskania angażu). Na tle edukowanych profesji dobre perspektywy znalezienia pracy posiadali *murarze* (83%) i *sprzedawcy* (63%). Wśród zawodów cechujących się znaczną liczbą absolwentów szczególnie niepokojąca sytuacja na rynku pracy wystąpiła w przypadku *techników rolników, techników organizacji usług gastronomicznych, techników hotelarstwa, monterów instalacji gazowych, elektryków i elektromechaników*, w których to przypadkach szanse na podjęcie pracy w zawodzie były zerowe.

3.12.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym

Tabela 216. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie siemiatyckim

Typ	Kod i nazwa zawodu	Liczba ofert 2012	Podaż pracy 2012	Wskaźnik
Zawody DEFICYTOWE	411004_Technik prac biurowych S	108	6	0,27
	941201_Pomoc kuchenna	18	3	0,04
	325905_Opiekunka dziecięca S	19	6	0,03
	751402_Przetwórca owoców i warzyw	12	0	0,03
	932101_Pakowacz	14	3	0,03
	332203_Przedstawiciel handlowy	12	4	0,02
	532904_Sanitariusz szpitalny	8	0	0,02
	721204_Spawacz metodą MAG	7	0	0,02
	334402_Sekretarka medyczna	7	1	0,02
	741101_Elektromonter instalacji elektrycznych	13	8	0,01
Zawody ZRÓWNOWAŻONE	515303_Robotnik gospodarczy	60	40	0,05
	711501_Cieśla	5	1	0,01
	411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	1	5	-0,01
	332101_Agent ubezpieczeniowy	5	2	0,01
	832202_Kierowca samochodu dostawczego	1	4	-0,01
	234201_Nauczyciel przedszkola	6	4	0,01
	911207_Sprzątaczką biurowa	18	18	0,00
	712604_Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	2	2	0,00
	431102_Fakturzystka	2	2	0,00
	311101_Laborant chemiczny	2	2	0,00
Zawody NADWYŻKOWE	932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	7	110	-0,27
	522301_Sprzedawca S	46	115	-0,18
	331403_Technik ekonomista S	1	67	-0,17
	314207_Technik rolnik S	0	57	-0,15
	351203_Technik informatyk S	2	35	-0,09
	931301_Robotnik budowlany	11	38	-0,07
	752205_Stolarz S	2	26	-0,06
	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	12	34	-0,06
	343403_Technik organizacji usług gastronomicznych S	0	22	-0,06
	931301_Robotnik budowlany	4	22	-0,06

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zbiory informacji z poziomu lokalnego (powiatowego) o liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie, liczbie absolwentów konkretnego zawodu oraz wolumenie miejsc pracy adresowanych do przedstawicieli danej profesji pozwoliły na skatalogowanie trzech typów zawodów: deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Szczególnie pozytywne (dodatnie) wartości wskaźnika sytuacji zawodów w powiecie siemiatyckim dotyczyły w 2012 roku reprezentantów zawodów: *technik prac biurowych i pomoc kuchenna*. Teoretycznie przedstawiciele tych profesji zorientowani na znalezienie pracodawcy dysponowali komfortem porównywania (selekcji) ofert rekrutacyjnych. Należy jednak podkreślić, iż w obu przypadkach w generowaniu popytu na przedstawicieli tych zawodów wysoki udział miały miejsca aktywizacji zawodowej w postaci stażu. W odniesieniu do *technika prac biurowych* na 108 zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie, 79 (73%) dotyczyło staży. W przypadku pomocy kuchennej na 18 zidentyfikowanych miejsc pracy, 13 (72,2%) dotyczyło miejsc stażu. Wśród zawodów zrównoważonych znaleźli się *robotnik gospodarczy* (z 25% udziałem staży w liczbie zidentyfikowanych 60 miejsc pracy w powiecie) i *cieśla*.

Listę zawodów nadwyżkowych w tym ziemskim powiecie generowali w zdecydowanej większości absolwenci techników i zasadniczych szkół zawodowych. Brak praktycznie jakiegokolwiek zidentyfikowanego popytu na rynku ogłoszeń dostępnych publicznie w skrajnie trudnej sytuacji (nikłego prawdopodobieństwa na znalezienie angażu w lokalnej przestrzeni gospodarczej) stawał – licznie edukowanych – *sprzedawców i techników ekonomistów*. W najgorszej sytuacji na rynku pracy znaleźli się jednak *robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym*, w którym to przypadku wskaźnik deficytu osiągnął najniższą wartość.

3.13. Powiat sokólski

3.13.1 Potencjał powiatowego rynku pracy

W powiecie sokólskim zatrudnionych jest 21,0 tys. osób (6,3% wszystkich pracujących w województwie podlaskim). Dyslokacja zatrudnienia w ujęciu klasycznej triady sektorów pracy (rolnictwo – przemysł i budownictwo – usługi) przedstawia się następująco: 60% – 12% - 28% (układ ten w skali województwa prezentuje się następująco: 37% – 20% – 43%).²⁶³ Rozkład sokólski informuje o dominacji – na tle i tak agrarnego regionu – osób utrzymujących się z pracy w sektorze pierwotnym, a zarazem ukazuje marginalną rolę sektora wytwórczego w lokalnej gospodarce. Poziom zarobków w analizowanej jednostce podziału terytorialnego kraju jest nieco niższy w stosunku do poziomu wojewódzkiego – przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2011 roku wynosiło 3013 zł (stanowiło 94,8% płacy podlaskiej i 83,1% poziomu krajowego).²⁶⁴

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2012 roku w tej jednostce statystycznej europejskiej nomenklatury NUTS 4²⁶⁵ wynosiła 16,9%, i była wyższa niż w całym województwie (wskaźnik dla województwa: 14,6%). W przeciągu czterech ostatnich lat, od przedkryzysowego 2008 roku²⁶⁶, ta podstawowa miara kondycji rynku pracy istotnie się zwiększyła - o 4.8 punktu procentowego.²⁶⁷ W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokółce zauważa się wysoki na administracyjnym Podlasiu odsetek długotrwale bezrobotnych: 64,5% poszukujących zatrudnienia pozostaje bez pracy dłużej niż 12 miesięcy w ciągu ostatnich dwóch lat (średnia dla regionu 55,6%). Wyróżnikiem powiatu jest ponadto jeden z niższych w regionie odsetek bezrobotnych kobiet (43,7% poszukujących zatrudnienia).²⁶⁸

W ujęciu statystyki sektorowej przedsiębiorstw funkcjonujących w powiecie sokólskim, spośród 3,7 tys. firm zarejestrowanych w analizowanym powiecie, najwięcej podmiotów gospodarczych operuje w następujących działach: *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (0,7 tys. firm), *roboty budowlane specjalistyczne* (0,26 tys.), *transport lądowy oraz transport rurociągowy* (0,22 tys.). Łącznie w tych trzech dominujących działach PKD koncentruje się 32,1% wszystkich lokalnych przedsiębiorstw.

²⁶³ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Pracujący, zatrudnieni i przeciętne zatrudnienie według PKD 2007*, ostatnia aktualizacja 15.11.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=257669&p

²⁶⁴ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Wynagrodzenia*, ostatnia aktualizacja 16.07.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.dims?p_id=259943&p_token=0.43713810343783255

²⁶⁵ NUTS to pięciostopniowa klasyfikacja jednostek statystycznych obowiązująca w Unii Europejskiej. W przypadku Polski poziomy tej klasyfikacji obejmują: państwo (NUTS 1), województwa (NUTS 2), podregiony (grupy powiatów) – NUTS 3, powiaty (NUTS 4) oraz gminy (NUTS 5).

²⁶⁶ Za symboliczną datę początku ostatniego międzynarodowego kryzysu gospodarczego przyjmuje się 15 września 2008 roku, dzień w którym amerykański bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił bankructwo, a wartość firm notowanych w Nowym Jorku (mierzona indeksem Dow Jones) zmniejszyła się tego dnia o 4,4%.

²⁶⁷ *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s.3., *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2008*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2008, s.3.

²⁶⁸ Zob. tabela 14, *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s. 33.

Specyfikę profilu działalności gospodarczej w powiecie sokólskim, przy wykorzystaniu danych z GUS, można przedstawić prezentując działy gospodarcze, w których – na tle potencjału województwa – występuje największy odsetek podmiotów. W poniższej tabeli wyeksponowano 6 najsilniej reprezentowanych w powiecie sokólskim, na tle Podlasia, działów PKD.²⁶⁹

Tabela 217 Działy PKD wyróżniające się w powiecie sokólskim na tle województwa

Dział PKD	Nazwa działu	Liczba podmiotów	% zasobów województwa
84	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	104	9,5
22	produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	21	7,9
64	finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	32	7,3
02	leśnictwo i pozyskiwanie drewna	64	7,2
61	telekomunikacja	12	6,7
01	uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	176	6,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gospodarczy koloryt powiatu sokólskiego konstytuują liczne podmioty funkcjonujące w sektorze pierwszym gospodarki – rolnictwie i leśnictwie (działy 02 i 01). Powiat cechuje się również relatywnie znaczącą liczbą jednostek władzy publicznej odpowiedzialnych za administrację i wdrażanie polityki społeczno-gospodarczej. Usługowe oblicze obszaru współtworzą firmy działające w obszarze telekomunikacji przewodowej, bezprzewodowej bądź satelitarnej oraz podmioty oferujące usługi finansowe.

Symptomem zachodzących przeobrażeń lokalnego rynku gospodarczego (bądź konserwacji endemicznej mapy gospodarczej), a jednocześnie wskaźnikiem aktualnych trendów na polu przedsiębiorczości w powiecie sokólskim są dane GUS o liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w ostatnich trzech latach. Na tle województwa największy odsetek nowych działalności uruchomiono w następujących działach PKD: *uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową* (6,6% wszystkich nowopowstałych działalności w województwie podlaskim; nominalnie 21

²⁶⁹ Do analizy włączono działy PKD, które w danym powiecie posiadają reprezentację więcej niż 10 działających podmiotów.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

podmiotów), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (6,5%; 37 firm), leśnictwo i pozyskiwanie drewna (6,4%; 15 firm).²⁷⁰

3.13.2 Popyt na pracę w powiecie sokólskim

Spośród 61,7 miejsc pracy, co do których upubliczniono oferty pracy w 2012 roku w województwie podlaskim, w powiecie sokólskim pojawiło się 1839 ogłoszeń o pracę, w których poszukiwano pracowników na 1940 wakujące stanowiska pracy. Zapotrzebowanie na pracowników w analizowanej jednostce terytorialnej wzrosło w stosunku do popytu zanotowanego w roku ubiegłym, kiedy to na terenie powiatu zanotowano 1526 stanowisk pracy²⁷¹. Na koniec 2012r. zanotowano w powiecie wzrost stopy bezrobocia o 0,7 punktu procentowego, w stosunku do końca 2011r. Generalnie, zdecydowana większość miejsc pracy dotyczyła pojedynczego, wolnego stanowiska zatrudnienia - 1791 ofert (97,4% ogłoszeń zidentyfikowanych w powiecie), epizodycznie występowały oferty informujące o występowaniu od dwóch do pięciu wakujących etatów (48 ofert; 2,6% wszystkich).²⁷²

Tabela 218. Wolne stanowiska pracy zidentyfikowane w powiecie sokólskim w przekroju podmiotów rekrutujących

Powiat sokólski				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie	
2012		2011		I kw.		II kw.		III kw.		IV kw.		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Źródło Miejsc pracy

Powiatowy Urząd Pracy	1603	82,6	1249	81,8	369	82,0	420	82,8	483	83,1	331	82,3	19460	31,6
Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	301	15,5	161	10,6	77	17,1	70	13,8	91	15,7	63	15,7	12698	20,6
Ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy	30	1,5	45	2,9	3	0,7	12	2,4	7	1,2	8	2,0	15911	25,8
Prasa regionalna	4	0,2	58	3,8	1	0,2	3	0,6	-	-	-	-	12067	19,6
Biura Karier	1	0,1	13	0,9	-	-	1	0,2	-	-	-	-	1171	1,9
Ochotnicze Hufce Pracy	1	0,1	-	-	-	-	1	0,2	-	-	-	-	345	0,6

²⁷⁰ Obliczenia własne na podstawie kategorii *Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej*, przyrost w latach 2009-2011, pominięto działy w których powstało mniej niż 10 podmiotów; ostatnia aktualizacja danych 30.03.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=259731

²⁷¹ W województwie podlaskim w roku 2011 pojawiły się oferty dotyczące 56 550 wolnych miejsc pracy, zaś w 2012 roku 61 652 wolnych miejsc pracy (regionalny popyt w 2012 roku stanowi więc 109,0% popytu z roku poprzedzającego).

²⁷² Analiza wielostanowiskowości ofert dotyczy tylko i wyłącznie miejsc pracy ze źródeł innych niż powiatowy urząd pracy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Razem	1940	100	1526	100	450	100	507	100	581	100	402	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012 roku w powiecie sokólskim, w stosunku do roku poprzedzającego, zmieniła się nieco struktura kanałów poszukiwania pracowników. W analizowanej jednostce czasu znacząco zwiększył się udział lokalnych e-serwisów ogłoszeniowych, które generowały 15,5% łącznego strumienia ofert. W powiecie sokólskim, podobnie jak w roku 2011, nadal kluczową funkcję upublicznienia miejsc pracy pełnił powiatowy urząd pracy, w którym odnaleźć można było 82,6% wszystkich dostępnych – w wolnym naborze – miejsc pracy. W porównaniu z sytuacją w województwie, w analizowanej jednostce terytorialnej znikomy udział wśród źródeł miejsc pracy posiadają ogólnopolskie e-serwisy pośrednictwa zatrudnienia. O ile na administracyjnym Podlasiu generują one największą liczbę ogłoszeń (niemal 26% popytu na pracę), o tyle w tym ziemskim powiecie stanowią jedynie 1,5% lokalnego popytu na pracę. Praktycznie zanika poszukiwanie zasobów pracy przy wykorzystaniu regionalnych mediów prasowych. Trend ten zapewne nie ulegnie odwróceniu w kontekście spadku nakładów i wolumenu sprzedaży dzienników regionalnych.²⁷³

Tabela 219. Rozkład popytu na pracę zidentyfikowanego w powiecie sokólskim w ujęciu grup wielkich zawodów

Powiat sokólski				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie	
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	466	24,0	373	24,4	108	24,0	133	26,2	131	22,5	94	23,4	11589	18,8
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	350	18,0	274	18,0	74	16,4	72	14,2	132	22,7	72	17,9	14345	23,3
9_Pracownicy przy pracach prostych	313	16,1	208	13,6	71	15,8	97	19,1	75	12,9	70	17,4	5369	8,7
4_Pracownicy biurowi	305	15,7	206	13,5	79	17,6	72	14,2	83	14,3	71	17,7	4312	7,0
3_Technicy i inny średni personel	189	9,7	163	10,7	49	10,9	44	8,7	63	10,8	33	8,2	8322	13,5
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	116	6,0	156	10,2	19	4,2	33	6,5	35	6,0	29	7,2	3917	6,4
2_Specjaliści	102	5,3	78	5,1	17	3,8	20	3,9	42	7,2	23	5,7	10048	16,3

²⁷³ Sprzedaż największych 22 dzienników regionalnych w 2012 roku w Polsce spadła względem 2011 roku średnio o 11%. Skala regresu wolumenu sprzedaży podlaskich dzienników była jeszcze głębsza: Gazeta Współczesna – spadek rzędu 14,5% (średnia sprzedaż w 2012 roku na poziomie 10 tys. egz.), Kurier Poranny – 20,3% (8,2 tys. egz.). Obliczenia własne na podstawie danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	90	4,6	45	2,9	32	7,1	31	6,1	20	3,4	7	1,7	328	0,5
1_Predstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy i handlu	9	0,5	23	1,5	1	0,2	5	1,0	-	-	3	0,7	3092	5,0
99_bez zawodu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	330	0,5
Ogółem	1940	100	1526	100	450	100	507	100	581	100	402	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zapoznając się ze strukturą wolnych stanowisk pracy, w ujęciu grup wielkich zawodów można zauważyć kilka, interesujących prawidłowości. W 2012 roku najwięcej miejsc pracy było adresowanych do grupy 5 (**pracownicy usług i sprzedawcy**) – 24,0% wszystkich zidentyfikowanych w powiecie. W dalszej kolejności dla reprezentantów grupy 7 (**robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**) – 18,0%. Przegląd danych w ujęciu kwartalnym informuje o grupach wielkich zawodów poszukiwanych sezonowo. W 2012r., na terenie powiatu sokólskiego w przypadku kilku grup zawodowych, zaobserwowano zmienne natężenie popytu na pracę w poszczególnych kwartałach. W przypadku *robotników przemysłowych i rzemieślników*, największy popyt na pracę zidentyfikowano w III kwartale. Natomiast w przypadku *pracowników przy pracach prostych*, największy popyt na pracę zidentyfikowano w II kwartale. W odniesieniu do *techników i innego średniego personelu oraz specjalistów*, kumulacja popytu na pracę obserwowana była w III kwartale.

Tabela 220. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów z uwzględnieniem ofert staży finansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Sokółce

Liczba zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie	w tym oferty stażu

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

	N	%	N	%
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	466	100,0%	154	33,0%
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	350	100,0%	75	21,4%
9 Pracownicy przy pracach prostych	313	100,0%	84	26,8%
4 Pracownicy biurowi	305	100,0%	201	65,9%
3 Technicy i inny średni personel	189	100,0%	88	46,6%
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	116	100,0%	19	16,4%
2 Specjaliści	102	100,0%	29	28,4%
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	90	100,0%	33	36,7%

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

I Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy i handlu	9	100,0%	0	0,0%
Ogółem	1940	100,0%	683	35,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów)

W 2012r. na terenie powiatu sokólskiego, wśród miejsc pracy kierowanych do trzech najczęściej poszukiwanych grup zawodowych, znaczną część stanowiły miejsca aktywizacji zawodowej w postaci stażu. Najwyższy udział staży zanotowano w liczbach miejsc pracy adresowanych do *pracowników biurowych* (65,9%) oraz *techników i innego średniego personelu* (46,6%). Udział staży w liczbie miejsc pracy ogółem wyniósł w tym powiecie 35,2%.

Staże są realizowane bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, co oznacza że miejsce stażu nie powinno być traktowane jako miejsce pracy *sensu stricte*. Jest to miejsce aktywizacji zawodowej, które zgodnie z definicją ma przyczynić się do nabycia przez bezrobotnego umiejętności praktycznych poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy. Jednakże miejsce stażu może stanowić potencjalne miejsce pracy. Dla tego typu programów aktywizacji liczona jest efektywność zatrudnieniowa²⁷⁴, która pokazuje prawdopodobieństwo otrzymania zatrudnienia po zakończeniu stażu. Jeżeli osoba odbywająca staż, po jego zakończeniu została zatrudniona w miejscu odbywania stażu, należy przyjąć, iż miejsce stażu stało się miejscem pracy.²⁷⁵

Ponadto grupa **pracowników przy pracach prostych** obejmuje zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana przez przedstawicieli zawodów należących do tej kategorii wymaga zastosowania prostych narzędzi i ograniczonej własnej inicjatywy oraz oceny. W tej sytuacji można byłoby się zastanawiać nad zasadnością organizowania staży w zawodach, które obejmuje grupa. Z drugiej strony w tego rodzaju zawodach, czego przykładem jest *911205_pracownik pomocniczy obsługi hotelowej (s)* odbywa się kształcenie zawodowe. Ponadto część zawodów znajdujących się w grupie **pracowników przy pracach prostych**, np.: zawód taki jak *931301_Robotnik budowlany* w rzeczywistości wymaga wyższego poziomu wiedzy i mogłaby być sklasyfikowana na poziomie wyższym, równym np. *515303_Robotnikowi gospodarczemu* sklasyfikowanemu w grupie **5 pracowników usług i sprzedawców**.

²⁷⁴ Efektywność zatrudnieniowa (wskaźnik ponownego zatrudnienia w programie) liczona jest jako udział procentowy osób, które podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu stażu, w liczbie osób, które ukończyły staż. Za osobę która podjęła pracę, uważa się osobę, która w trakcie odbywania stażu lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w stażu podjęła zatrudnienie, przyjmuje się, że tak się stało, jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie wyrejestrowała się z powiatowego urzędu pracy lub jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się w PUP.

²⁷⁵ Efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła w skali województwa, w 2012r. 67,1% i wzrosła w porównaniu do 2011r. o 16,6%. Wskaźnik ten pokazuje prawdopodobną liczbę wszystkich podjęć pracy – nie tylko w miejscu odbywania stażu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 221. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie sokólskim

Miejsce Pracy		Źródło Miejsc Pracy											
		Powiatowe Urzędy Pracy		Ochotnicze Hufce Pracy		Prasa regionalna		Ogólnokrajowe e- serwisy pośrednictwa pracy		Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe		Biura Karier	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	466	24,0	376	80,7	-	-	-	-	14	3,0	76	16,3	-	-
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	350	18,0	244	69,7	-	-	-	-	-	-	106	30,2	-	-
9_Pracownicy przy pracach prostych	313	16,1	259	82,7	1	0,4	-	-	-	-	53	17,0	-	-
4_Pracownicy biurowi	305	15,7	290	95,0	-	-	-	-	-	-	15	5,0	-	-
3_Technicy i inny średni personel	189	9,7	161	85,1	-	-	1	0,6	7	3,7	19	10,0	1	0,6
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	116	6,0	111	95,6	-	-	-	-	-	-	5	4,4	-	-
2_Specjaliści	102	5,3	80	78,5	-	-	-	-	6	5,8	16	15,7	-	-
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	90	4,6	77	85,5	-	-	2	2,2	-	-	11	12,2	-	-
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	9	0,5	5	55,5	-	-	1	11,1	3	33,3	-	-	-	-
Razem	1940	100	1603	-	1	-	4	-	30	-	301	-	1	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zestawienie źródeł miejsc pracy ze skalą popytu na reprezentantów grup wielkich zawodów pozwala na ukazanie kanałów rekrutacji specjalizujących się w poszukiwaniu określonej kategorii zawodów. W powiecie sokólskim anonse o wolnych miejscach pracy dla przedstawicieli grupy 8 (**operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń**), grupy 5 (**pracownicy usług i sprzedawcy** oraz 9 (**pracownicy biurowi**) były w większości prezentowane w powiatowym urzędzie pracy. Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe największą liczbę anonsov o wolnych miejscach pracy dedykowały do przedstawicieli grupy 7 (**robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**) oraz grupy 5 (**pracownicy usług i sprzedawcy**).

Tabela 222. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie sokólskim

Powiat sokólski	Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

TOP 20 zawodów

522301_Sprzedawca S	195	10,1	110	7,2	37	8,2	59	11,6	47	8,1	52	12,9
411004_Technik prac biurowych S	103	5,3	81	5,3	20	4,4	31	6,1	28	4,9	24	5,9
411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	72	3,7	43	2,8	19	4,2	15	3,0	20	3,4	18	4,5
611306_Ogrodnik terenów zieleni	46	2,4	31	2,0	13	2,9	14	2,8	15	2,6	4	1,0
931205_Robotnik drogowy	45	2,3	23	1,5	20	4,4	16	3,2	8	1,4	1	0,2
751402_Przetwórcza owoców i warzyw	40	2,1	1	0,1	-	-	-	-	40	6,9	-	-
941201_Pomoc kuchenna	39	2,0	32	2,1	4	0,9	12	2,4	14	2,4	9	2,2
332302_Zaopatrzeniowiec	36	1,9	13	0,9	6	1,3	13	2,6	10	1,7	7	1,7
931301_Robotnik budowlany	35	1,8	20	1,3	4	0,9	9	1,8	16	2,8	6	1,5
911207_Sprzątaczkę biurowa	34	1,8	29	1,9	12	2,7	5	1,0	11	1,9	6	1,5
515303_Robotnik gospodarczy	34	1,8	108	7,1	18	4,0	9	1,8	3	0,5	4	1,0
722204_Ślusarz S	26	1,3	15	1,0	10	2,2	3	0,6	3	0,5	10	2,5
432103_Magazynier	25	1,3	17	1,1	7	1,6	9	1,8	7	1,2	2	0,5
711101_Konserwator budynków	24	1,2	6	0,4	4	0,9	7	1,4	7	1,2	6	1,5
524302_Konsultant \ agent sprzedaży bezpośredniej	24	1,2	8	0,5	9	2,0	9	1,8	6	1,0	-	-
833203_Kierowca samochodu ciężarowego	22	1,1	24	1,6	4	0,9	3	0,6	13	2,2	2	0,5
531104_Opiekunka dziecięca domowa	22	1,1	4	0,3	5	1,1	8	1,6	7	1,2	2	0,5
422603_Rejestratorka medyczna	21	1,1	12	0,8	6	1,3	6	1,2	5	0,9	4	1,0
325905_Opiekunka dziecięca S	21	1,1	15	0,9	4	0,9	2	0,4	13	2,2	2	0,5
514101_Fryzjer S	18	0,9	4	0,3	5	1,1	5	1,0	5	0,9	3	0,7
Pozostałe zawody	1058	54,5	930	60,9	243	54,0	272	53,6	303	52,1	240	59,8
Razem	1940	100	1526	100	450	100	507	100	581	100	402	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W roku 2012 najbardziej poszukiwanym zawodem w powiecie sokólskim był *sprzedawca* (10,1% zdefiniowanego popytu) i *technik prac biurowych* (5,3%). W przypadku

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

obu zawodów duży udział w generowaniu łącznego popytu miały miejsca aktywizacji zawodowej w formie stażu (odpowiednio 42,6% i 68%). W zakresie pozostałych zidentyfikowanych miejsc pracy dla przedstawicieli obu zawodów istnieje duże prawdopodobieństwo, że były również w jakiejś formie subsydiowane ze środków Funduszu Pracy (np. w formie prac interwencyjnych, robót publicznych), co oznacza że generowany popyt może w efekcie okazać się popytem mocno uzależnionym od dofinansowania ze środków publicznych, a spadek możliwości finansowania bezpośrednio przełożyłby się na spadek popytu na tę kategorię pracowników. W obu zawodach zanotowano również duży wzrost popytu w stosunku do roku 2011.

W odniesieniu do rozkładu zapotrzebowania na pracę w roku poprzedzającym, w 2012. Zauważalnie wzrosło zainteresowanie pracodawców reprezentantami zawodów: *pozostali pracownicy obsługi biurowej, przetwórcza owoców i warzyw, zaopatrzeniowiec, konsultant/ agent sprzedaży bezpośredniej oraz opiekunka dziecięca*. Opozycyjnie załamanie popytu objęło *robotników gospodarczych*. Analizowane zawody generowały 45,5% wszystkich rozpoznanych ogłoszeń w powiecie sokólskim.

Tabela 223. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie sokólskim (N≥10)

Powiat sokólski			
Powiatowy Urząd Pracy		Pozostałe źródła	
N	%	N	%

Kod i nazwa zawodu

524302_Konsultant \ agent sprzedaży bezpośredniej	-	-	24	7,1
531104_Opiekunka dziecięca domowa	-	-	22	6,5
931301_Robotnik budowlany	19	1,2	16	4,7
722204_Ślusarz S	11	0,7	15	4,5
721290_Pozostali spawacze i pokrewni	-	-	15	4,5
524902_Doradca klienta	3	0,2	11	3,3
522301_Sprzedawca S	185	11,5	10	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Podmioty poszukujące pracowników w powiecie sokólskim – z wyłączeniem miejscowego powiatowego urzędu pracy – zgłosiły zapotrzebowanie m.in. na 24 *konsultantów/ agentów sprzedaży bezpośredniej* oraz 22 *opiekunki dziecięce*. W obu przypadkach były to jedyne oferty dla przedstawicieli tej profesji w analizowanej jednostce

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

terytorialnej. Relatywnie wiele ofert poza PUP w Sokółce kierowano do *robotników budowlanych oraz ślusarzy*.

Tabela 224. Sezonowość popytu w powiecie sokólskim na poziomie zawodów i specjalności

	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w I kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w II kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
931205 Robotnik drogowy	45	20	44,4	611303 Ogrodnik S	17	14	82,4
515303 Robotnik gospodarczy	34	18	52,9	961201 Sortowacz surowców wtórnych	17	14	82,4
531190 Pozostali opiekunowie dziecięcy	17	10	58,8	523002 Kasjer handlowy	11	9	81,8
621002 Robotnik leśny	14	10	71,4	243305 Specjalista do spraw sprzedaży	12	7	58,3
341202 Opiekun osoby starszej S	14	9	64,3	931203 Meliorant	8	8	100
721290 Pozostali spawacze i pokrewni	15	8	53,3	711202 Murarz S	12	6	50
752190 Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	13	6	46,2	513202 Barman	10	6	60
723105 Mechanik samochodów osobowych	12	6	50,0				
921401 Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	11	6	54,5				
441990 Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	11	5	45,5				
	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w III kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w IV kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
751402 Przetwórcza owoców i warzyw	40	40	100	818206 Palacz kotłowych	13	13	100

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

931301 Robotnik budowlany	35	16	45,7	911202 Palacz pieców zwykłych	9	8	88,9
833203 Kierowca samochodu ciężarowego	22	13	59,1	512001 Kucharz S	17	7	41,2
325905 Opiekunka dziecięca S	21	13	61,9	412001 Sekretarka	15	6	40,0
524902 Doradca klienta	14	7	50,0	931202 Kopacz	5	5	100,0
713103 Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	9	7	77,8				
751204 Piekarz S	10	7	70,0				
522303 Sprzedawca w branży przemysłowej	8	7	87,5				
711202 Murarz S	12	5	41,7				
531103 Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	7	6	85,7				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Konglomerat danych zaprezentowany w czteroelementowym układzie przedstawia listy zawodów ofertowanych sezonowo, tzn. takich, na które w danym kwartale 2012 roku pojawił się popyt przewyższający 40% rocznego wolumenu ogłoszeń adresowanych do wskazanej profesji. W analizowanej jednostce terytorialnej, sezonowy charakter popytu na pracę uwidocznił się w przypadku wielu zawodów, przy czym najdobitniej w przypadku: *meliorantów* (100% w II kwartale), *przetwórców owoców i warzyw* (100% w III kwartale), *palaczy kotłów parowych i kopaczy* (100% w IV kwartale).

Sezonowość przyjętą w definicji wykazały również zawody: *robotnika leśnego*, w którym to zawodzie 71,4% wolnych stanowisk pracy dotyczyło I kwartału 2012r. W drugim kwartale zawody *ogrodnika* oraz *sortowacza surowców wtórnych* (w obu przypadkach 82,4% miejsc pracy). Z kolei w III kwartale sezonowość odnotowano w zawodzie *przetwórcy owoców i warzyw*, *sprzedawca w branży przemysłowej* oraz *opiekunka dzieci w drodze do szkoły* (po 87,5%), *malarz konstrukcji i wyrobów metalowych* (77,8%) oraz *piekarz* (70,0%). W czwartym kwartale również zawód *palacza pieców zwykłych*.

Omówione przypadki zwiększonego popytu na pracę są wyrazem zastosowanego podejścia do sezonowości w badaniu. Należy pamiętać, iż potwierdzeniem sezonowości popytu na zawody jest jego powtarzalność w tych samych okresach roku, co należałoby potwierdzić kilkuletnią obserwacją. Na sezonowość identyfikowaną w powiecie może mieć

wpływ fakt, iż w pierwszych miesiącach roku, tradycyjnie, środki publiczne w dyspozycji PUP (sposobność subsydiowania zatrudnienia przez urzędy pracy) umożliwiły znaczącą skalę publikowania ogłoszeń kierowanych do wymienionych kategorii pracowników. W przypadku zawodów o marginalnym kwartalnym popycie na poziomie lokalnym (liczba ofert niższa niż 5), nie należy identyfikować danego zawodu jako sezonowego *in corpore*, zawodu generalnie (typowo) poszukiwanego w dłuższym odstępie czasu w stałych kwartałach.

Tabela 225. Miejsca pracy w powiecie sokólskim w przekroju działów gospodarki²⁷⁶

Lp	Dział PKD	N	%	Lp	Dział PKD	N	%
1	97 Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	30	1,5	5	45 Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	14	0,7
2	47 Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	25	1,3	6	56 Działalność usługowa związana z wyżywieniem	13	0,7
3	25 Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	18	0,9	7	64 Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i fundusów emerytalnych	11	0,6
4	20 Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	14	0,7				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W powiecie sokólskim najczęściej wskazywano segment *gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników* oraz *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (działy 97 oraz 47) – łącznie 55 ogłoszeń zatrudnienia (2,8% wszystkich miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie). Zapotrzebowanie wystąpiło również w dziale 25 (*produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń*). Miejsca pracy w tym dziale generowały 0,9% łącznego popytu w powiecie. Wskazywano także segment 20 i 45 (*produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych* oraz *handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych*). Miejsca pracy w tych działach generowały łącznie 1,4% (28 miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie).

²⁷⁶ W tabeli zaprezentowano działy PKD, w których wśród zidentyfikowanych miejsc pracy w roku 2012 poszukiwano w danym powiecie co najmniej 10 pracowników (należy zaznaczyć, że cecha „dział PKD” została przypisana do 35,9% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w województwie – w przypadku pozostałych nie ustalono tego związku).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

3.13.3 Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy

Tabela 226. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie sokólskim²⁷⁷

powiat		Kod grupy wielkiej																	
sokólski		1		2		3		4		5		6		7		8		9	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Kompetencje i umiejętności

Doświadczenie Zawodowe	125	71,0	4	3,2	16	12,8	19	15,2	4	3,2	33	26,4	1	0,8	34	27,2	1	0,8	13	10,4
Cechy Osobowe	73	41,5	2	2,7	5	6,8	10	13,7	6	8,2	33	45,2	2	2,7	7	9,6	-	-	8	11,0
Kwalifikacje formalne (wykształcenie)	50	28,5	4	8	11	22,0	8	16,0	6	12,0	19	38,0	-	-	2	4,0	-	-	-	-
Kompetencje informatyczne	43	24,4	1	2,3	16	37,2	13	30,2	3	7,0	6	14,0	-	-	2	4,7	-	-	2	4,7
Kompetencje społeczne i obywatelskie	42	23,8	2	4,8	8	19,0	5	11,9	6	14,3	20	47,6	-	-	1	2,4	-	-	-	-
Kursy\ Uprawnienia	39	22,2	1	2,6	7	17,9	3	7,7	5	12,8	14	35,9	3	7,7	2	5,1	2	5,1	2	5,1
Inicjatywność i przedsiębiorczość	35	19,7	3	8,6	8	22,9	4	11,4	5	14,3	15	42,9	-	-	-	-	-	-	-	-
Porozumiewanie się w językach obcych	17	9,7	1	5,9	7	41,2	7	41,2	1	5,9	1	5,9	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompetencje\umiejtność uczenia się	16	9,1	1	6,3	-	-	5	31,3	1	6,3	9	56,3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompetencje matematyczno-techniczne	4	2,2	-	-	2	50,0	1	25,0	-	-	1	25,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	176	-	4	-	20	-	24	-	14	-	54	-	3	-	35	-	3	-	19	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Jakiegolwiek wymagania kompetencyjne, w przypadku powiatu sokólskiego, zidentyfikowano w przypadku 176 stanowisk pracy. W analizowanej jednostce terytorialnej najbardziej cenioną przez pracodawców cechą pracowniczą w 2012 roku było posiadanie doświadczenia zawodowego. Na 71% stanowiskach pracy, spośród zidentyfikowanych pod względem wymogów kompetencyjnych, wymagano tego kryterium.²⁷⁸ Na drugim miejscu

²⁷⁷ Klucz kodów grup wielkich zawodów: 0 Siły zbrojne, 1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 2 Specjaliści, 3 Technicy i inny średni personel, 4 Pracownicy biurowi, 5 Pracownicy usług i sprzedawcy, 6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, 7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, 9 Pracownicy przy pracach prostych, numerem 99 oznaczono sytuacje, w których miejsca pracy nie można było przyporządkować do konkretnej grupy zawodowej, a jednak w ofercie pojawiły się jasno sprecyzowane wymagania kompetencyjne.

²⁷⁸ W analizie kompetencji uwzględniono wyłącznie miejsca pracy zawierające informacje odnośnie poszukiwanych kompetencji i kwalifikacji. W skali województwa spośród 61,7 tys. ofert 47,4% zawierało przynajmniej jedną zdefiniowaną kompetencję.

uplasowało się wymaganie dotyczące posiadania odpowiednich cech osobowych (41,5%). Głębsza analiza w zakresie zidentyfikowanej sytuacji pokazuje, iż wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był rozproszony pomiędzy 125 zawodami, spośród których najczęściej dotyczył: robotników przemysłowych i rzemieślników- 34 wskazania, pracowników usług i sprzedawców- 33 wskazania, techników- 19 oraz specjalistów- 16. Wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był ściśle skorelowany z wymogiem posiadania odpowiednich cech osobowych²⁷⁹. Na 125 stanowisk pracy, co do których wymagano posiadania doświadczenia zawodowego, w przypadku 73 wymagano również posiadania odpowiednich cech osobowych. Oznacza to, że w 58,4% przypadków, konieczność posiadania doświadczenia zawodowego w którymś z wyżej wymienionych zawodów, wiązało się również z obligatoryjną koniecznością posiadania o odpowiednich cech osobowych.

Najszerzą, sprecyzowaną gamę oczekiwanych kompetencji, firmy i instytucje powiatu sokólskiego prezentowały wobec techników i innego średniego personelu, robotników przemysłowych i rzemieślników oraz pracowników usług i sprzedawców.

3.13.4 Podaż pracy w powiecie sokólskim

Podaż pracy w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego została zaprezentowana poprzez analizę dwóch zmiennych. Pierwsza zmienna charakteryzuje podaż pracy w ujęciu dziesięciu grup wielkich zawodów na poziomie powiatu w porównaniu do odnośnych danych na poziomie województwa. Druga odnosi się do prezentacji 20 zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób zarejestrowanych w powiatowych rejestrach osób bezrobotnych na tle danych wojewódzkich.

Tabela 227. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie sokólskim na tle struktury województwa podlaskiego

²⁷⁹ Współczynnik korelacji Pearsona dla dwóch zmiennych: posiadanie kompetencji informatycznych i posiadanie kompetencji posługiwania się językami obcymi wyniósł 0,940.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

	Nazwa grupy wielkiej	Liczba bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie podlaskim
1	7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1137	23,7%	21,9%
2	3_Technicy i inny średni personel	683	14,3%	13,4%
3	5_Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	403	8,4%	12,2%
4	2_Specjaliści	380	7,9%	10,4%
5	8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	331	6,9%	4,7%
6	9_Pracownicy przy pracach prostych	326	6,8%	7,2%
7	6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	271	5,7%	2,1%
8	4_Pracownicy biurowi	76	1,6%	3,1%
9	1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	9	0,2%	0,3%
10	0_Siły zbrojne	1	0,0%	0,0%
	Brak zawodu	1176	24,5%	24,7%
	OGÓLEM	4793	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

W powiecie sokólskim największa reprezentacja w strukturze osób bezrobotnych, w ujęciu grup wielkich zawodów, dotyczyła grupy 7 (**Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**). W analizowanym przypadku odsetek osób bezrobotnych w powiecie przyjął wartość 23,7 czyli o 1,8 punktu procentowego wyższy niż w województwie. Druga pod względem ilości osób zarejestrowanych w ramach grup wielkich zawodów była grupa 3 (**Technicy i inny średni personel**). W ramach tej grupy w rejestrze figurowało 683 bezrobotnych, co stanowi 14,3% wszystkich zarejestrowanych w sokólskim PUP. Triadę grup wielkich zawodów najliczniej reprezentowanych w strukturze bezrobotnych w powiecie zamyka grupa 5 (**Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**). W ramach tej grupy w rejestrze znalazło się 403 bezrobotnych, co stanowiło 8,4 % wszystkich zarejestrowanych w powiecie. Wartość ta była istotnie niższa (3,8 punktu procentowego) względem danych wojewódzkich. W powiecie sokólskim w przypadku czterech grup wielkich zawodów ich procentowy udział w lokalnej kohorcie bezrobotnych był niższy niż wynika to z zestawień dla wszystkich powiatów województwa podlaskiego. Największe różnice na korzyść wizerunku powiatu w tym wymiarze wykazała sytuacja grupy 2 (**Specjaliści**) oraz grupy 9 (**Pracownicy przy pracach prostych**).

Tabela 228. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu sokólskiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego

LP	Zawód/ specjalność osoby bezrobotnej	Liczba bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie
1	522301_Sprzedawca S	174	3,6%	5,6%
2	613003_Rolnik S	155	3,2%	0,9%
3	314207_Technik rolnik S	146	3,0%	1,2%
4	753105_Krawiec S	120	2,5%	1,5%
5	722204_Ślusarz S	104	2,2%	2,0%

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

6	931301_Robotnik budowlany	91	1,9%	1,8%
7	331403_Technik ekonomista S	89	1,9%	1,8%
8	752205_Stolarz S	89	1,9%	1,1%
9	711202_Murarz S	87	1,8%	1,5%
10	834103_Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych S	77	1,6%	0,6%
11	723105_Mechanik samochodów osobowych	70	1,5%	0,9%
12	242217_Specjalista administracji publicznej	66	1,4%	0,9%
13	311504_Technik mechanik S	60	1,3%	1,6%
14	611190_Pozostali rolnicy upraw polowych	50	1,0%	0,3%
15	911207_Sprzątaczką biurowa	48	1,0%	0,8%
16	512001_Kucharz S	43	0,9%	1,1%
17	751204_Piekarz S	41	0,9%	0,9%
18	235107_Pedagog	39	0,8%	0,6%
19	514101_Fryzjer S	35	0,7%	0,8%
20	311204_Technik budownictwa S	33	0,7%	0,7%

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Rozpatrując powiatową sytuację zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób bezrobotnych potwierdza się, względem danych wojewódzkich, trudne położenie *sprzedawców*. Aż 174 osoby zarejestrowane w powiecie sokólskim stanowią 3,6% ogólnej liczby bezrobotnych. Wskaźnik ten jest o 3% niższy niż w województwie. Udział kolejnej grupy zawodowej *rolnik* wyniósł 3,2% zarejestrowanych osób bez pracy w powiecie. Wartość ta jest o 2,3% wyższa niż na poziomie województwa. Trudną sytuację powiatu w perspektywie rynku pracy silnie podkreśla duży udział zawodów i specjalności nadreprezentowanych. Problem dotyczy najmocniej profesji: *rolnik, technik rolnik oraz mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych*.

Tabela 229. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie sokólskim

LP	Nazwa zawodu/ specjalności	Absolwenci 2012	Absolwenci 2013(prognoza)
1	314207_Technik rolnik S	81	113
2	311504_Technik mechanik S	32	41

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

3	343403_Technik organizacji usług gastronomicznych S	31	26
4	331403_Technik ekonomista S	29	33
5	834103_Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych S	17	16
6	311922_Technik technologii drewna S	16	0
7	512002_Kucharz małej gastronomii S	14	10
8	422402_Technik hotelarstwa S	12	25
9	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	5	6
10	751204_Piekarz S	5	6
11	722307_Operator obrabiarek skrawających	5	5
12	751201_Cukiernik S	4	4
13	752205_Stolarz S	3	3
14	723310_Mechanik – monter maszyn i urządzeń S	1	9
15	713201_Lakiernik	1	1
16	514101_Fryzjer S	0	3
17	613003_Rolnik S	0	3
18	721306_Blacharz samochodowy S	0	1
19	711202_Murarz S	0	1
Razem		256	306

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół oraz danych Kuratorium Oświaty w Białymstoku

W 2012 roku ponadgimnazjalne szkoły zawodowe powiatu sokólskiego przygotowały do pracy zawodowej 256 przedstawicieli 15 profesji. Najwięcej osób - podobnie jak w skali całego województwa - dysponowało wykształceniem *technika rolnika*. Najliczniej kształconą profesją w zasadniczych szkołach zawodowych był *mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych*. Aspirację pracy w jednym z 2,1 tys. podlaskich podmiotów sekcji I PKD zgłoszą w najbliższych latach (w znacznej mierze kontynuujący kształcenie na poziomie wyższym) *technicy hotelarstwa* oraz *technicy organizacji usług gastronomicznych*. W połowie 2013 roku na lokalnym rynku pracy uaktywni się, potencjalnie, zwiększona podaż *techników mechaników*.

3.13.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym

Tabela 230. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie sokólskim

Lp	Kod i nazwa zawodu kształconego	Absolwenci 2012	Bezrobotni 30.06.2012	Bezrobotni 31.12.2012	Zmiana liczby bezrobotnych	Podaż (absolwenci +bezrobotni na k. roku)	Popyt (oferty pracy 2012)	Szansa na znalezienie pracy w zawodzie ²⁸⁰
1	713201_Lakiernik	1	0	0	0	1	1	100%
2	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	5	24	16	-8	21	12	57%
3	723310_Mechanik – monter maszyn i urządzeń S	1	2	4	2	5	0	0%
4	751204_Piekarz S	5	14	16	2	21	5	24%
5	722307_Operator obrabiarek skrawających	5	3	1	-2	6	0	0%
6	512002_Kucharz małej gastronomii S	14	6	16	10	30	4	13%
7	752205_Stolarz S	3	37	48	11	51	7	14%
8	331403_Technik ekonomista S	29	36	49	13	78	2	3%
9	343403_Technik organizacji usług gastronomicznych S	31	0	15	15	46	2	4%
10	314207_Technik rolnik S	81	48	74	26	155	0	
11	311504_Technik mechanik S	32	28	45	17	77	0	0%
12	834103_Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych S	17	20	28	8	45	0	0%
13	311922_Technik technologii drewna S	16	18	23	5	39	0	0%
14	422402_Technik hotelarstwa S	12	5	8	3	20	0	0%

²⁸⁰ W przypadku *technika rolnika, technika agrobiznesu, technika żywienia i gospodarstwa domowego oraz rolnika*, zawodów masowo absorbowanych przez indywidualne, rodzinne gospodarstwa rolne (zawodów, na które popyt nie jest identyfikowalny na rynku ogłoszeń) zrezygnowano z określenia szans na znalezienie pracy według przyjętego wzoru.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

15	751201_Cukiernik S	4	13	12	-1	16	0	0%

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół

W celu określenia szans absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych na znalezienie pracy - w wyuczonej profesji na rynku lokalnym - dokonano zestawienia zidentyfikowanego popytu (rocznego wolumenu ogłoszeń) oraz podaży (liczby absolwentów oraz zarejestrowanych bezrobotnych). Iloraz popytu i podaży wyrażony w ujęciu procentowym przedstawia prawdopodobieństwo podjęcia pracy przez abiturienta na „otwartym” rynku zatrudnienia (strona popytowa nie obejmuje miejsc pracy dostępnych w rekrutacjach zamkniętych – naborze pracowników bez upublicznienia informacji o wolnych etatach). W tabeli zaprezentowano ponadto zmianę liczby bezrobotnych (dysponujących zawodem kształconym w analizowanym powiecie) pomiędzy końcem I i II półrocza 2012 roku. Znaczący przyrost liczby zarejestrowanych w PUP pozwala na przypuszczenie, że część młodych absolwentów zasilila szeregi bezrobotnych na rynku lokalnym. W grupie kształconych zawodów w powiecie sokólskim stosunkowo dobra sytuacja na rynku zatrudnienia 2012 roku dotyczyła *lakierników* (100% prawdopodobieństwo pozyskania pracy) i *mechaników pojazdów samochodowych* (57% prawdopodobieństwo pozyskania angażu). Na tle edukowanych profesji relatywnie niezłe perspektywy znalezienia pracy posiadali *piekarze* (24%). Wśród zawodów cechujących się znaczną liczbą absolwentów szczególnie niepokojąca sytuacja na rynku pracy wystąpiła w przypadku *techników mechaników* i *techników organizacji usług gastronomicznych*, profesji, które pomiędzy czerwcem i grudniem zanotowały wysoki przyrost osób poszukujących pracy. Brak miejsc pracy przy jednoczesnym aktywnym strumieniu podaży edukacyjnej nie spowodował zwiększenia zarejestrowanych bezrobotnych wśród *cukierników*.

3.13.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym

Zbiory informacji z poziomu lokalnego (powiatowego) o liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie, liczbie absolwentów konkretnego zawodu oraz wolumenie miejsc pracy adresowanych do przedstawicieli danej profesji pozwoliły na skatalogowanie trzech typów zawodów: deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Tabela 231. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie sokólskim

Typ	Kod i nazwa zawodu	Liczba ofert 2012	Podaż pracy 2012	Wskaźnik
Zawody DEFICYTOWE	411004_Technik prac biurowych S	103	21	0,13
	411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	72	1	0,11
	611306_Ogrodnik terenów zieleni	46	0	0,07
	751402_Przetwórcza owoców i warzyw	40	0	0,06
	332302_Zaopatrzeniowiec	36	3	0,05
	941201_Pomoc kuchenna	39	8	0,05
	524302_Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	24	0	0,04
	711101_Konserwator budynków	24	4	0,03
	422603_Rejestratorka medyczna	21	1	0,03

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Zawody ZRÓWNOWAŻONE	931205_Robotnik drogowy	45	26	0,03
	522301_Sprzedawca S	195	174	0,03
	911207_Sprzątaczką biurowa	34	48	-0,02
	833203_Kierowca samochodu ciężarowego	22	30	-0,01
	515303_Robotnik gospodarczy	34	30	0,01
	911206_Salowa	9	12	0,00
	933304_Robotnik magazynowy	8	7	0,00
	723310_Mechanik – monter maszyn i urządzeń S	4	5	0,00
	723308_Mechanik maszyn rolniczych	4	5	0,00
	752305_Pilarz	5	5	0,00
811105_Operator koparko – ładowarki	4	4	0,00	
Zawody NADWYŻKOWE	314207_Technik rolnik S	0	227	-0,36
	613003_Rolnik S	0	155	-0,25
	753105_Krawiec S	2	120	-0,19
	331403_Technik ekonomista S	2	118	-0,19
	834103_Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych S	0	94	-0,15
	311504_Technik mechanik S	0	92	-0,15
	752205_Stolarz S	7	92	-0,14
	722204_Ślusarz S	26	104	-0,12
	711202_Murarz S	12	87	-0,12
	242217_Specjalista administracji publicznej	3	66	-0,10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Szczególnie pozytywne (dodatnie) wartości wskaźnika sytuacji zawodów w powiecie sokólskim dotyczyły w 2012 roku reprezentantów zawodów „biurowych” (zawody rozpoczynające się kodem 4): *technik prac biurowych, pozostali pracownicy obsługi biurowej*. Przedstawiciele tych profesji zorientowani na znalezienie pracodawcy teoretycznie dysponowali komfortem porównywania (selekcji) ofert rekrutacyjnych. W przypadku obu tych jednak zawodów, popyt na pracowników był w znaczącym stopniu generowany przez miejsca aktywizacji zawodowej w formie stażu. W przypadku *technika prac biurowych* wśród 103 miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie - 70 (68%) stanowiły staże. W przypadku *pozostałych pracowników obsługi biurowej* na 72 miejsca pracy zidentyfikowane w powiecie przypadło 57 (81%) miejsc stażu.

Wśród zawodów zrównoważonych cechujących się relatywnie dużą skalą popytu i podaży znaleźli się *sprzedawca i robotnik gospodarczy*, z których pierwszy również odznaczał się wysokim 43% udziałem staży w liczbie zidentyfikowanych miejsc pracy ogółem (195 miejsc pracy). Listę zawodów nadwyżkowych w tym ziemskim powiecie generowali zarówno absolwenci techników, jak i zasadniczych szkół zawodowych: brak praktycznie jakiegokolwiek zidentyfikowanego popytu na rynku ogłoszeń dostępnych publicznie w skrajnie trudnej sytuacji (nikłego prawdopodobieństwa na znalezienie angażu w lokalnej przestrzeni gospodarczej) stawił – licznie edukowanych - *techników rolników, rolników, mechaników operatorów pojazdów i maszyn rolniczych* oraz *techników mechaników*.

3.14. Powiat suwalski (ziemski i m. Suwałki)

3.14.1 Potencjał powiatowego rynku pracy

W odróżnieniu od powiatów białostockiego i łomżyńskiego, dla których dane w raporcie zaprezentowane zostały oddzielnie dla powiatów ziemskich i grodzkich, w aspekcie zidentyfikowanego popytu na pracę, powiat suwalski zostanie zaprezentowany łącznie. Ta wyjątkowa sytuacja wynika z braku możliwości wyodrębnienia wśród ofert pochodzących z powiatowego urzędu pracy ofert przypadających na miasto Suwałki i powiat ziemski suwalski.

W powiecie suwalskim zatrudnionych jest 11,1 tys. osób (3,3% wszystkich pracujących w województwie podlaskim). Dyslokacja zatrudnienia w ujęciu klasycznej triady sektorów pracy (rolnictwo – przemysł i budownictwo – usługi) przedstawia się następująco: 73% – 11% - 16% (układ ten w skali województwa prezentuje się następująco: 37% – 20% – 43%).²⁸¹ Rozkład suwalski informuje o dominacji – na tle i tak agrarnego regionu – osób utrzymujących się z pracy w sektorze pierwotnym, równolegle odsetek zatrudnionych w sektorze usługowym jest jednym z najniższych na administracyjnym Podlasiu. Poziom zarobków w analizowanej jednostce podziału terytorialnego kraju jest najniższy w skali całego regionu – przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2011 roku wynosiło 2696 zł (stanowiło 84,8% płacy podlaskiej i jedynie 74,4% poziomu krajowego).²⁸²

Z kolei w mieście Suwałki zatrudnionych jest 19,8 tys. osób (5,9% wszystkich pracujących w województwie podlaskim). Dyslokacja zatrudnienia w ujęciu klasycznej triady sektorów pracy (rolnictwo – przemysł i budownictwo – usługi) przedstawia się następująco: 5% – 37% - 58% (układ ten w skali województwa wygląda zaś tak oto: 37% – 20% – 43%).²⁸³ Rozkład suwalski informuje o przewadze – na tle agrarnego regionu – osób utrzymujących się z pracy w sektorze usługowym, równolegle odsetek zatrudnionych w sektorze industrialnym jest najwyższy na administracyjnym Podlasiu. Poziom zarobków w analizowanej jednostce jest niższy niż w regionie – przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2011 roku wynosiło 2951 zł (stanowiło 92,8% płacy podlaskiej i 81,4% poziomu krajowego).²⁸⁴

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2012 roku w powiecie ziemskim wynosiła 10,8%, i była istotnie niższa niż w całym województwie (wskaźnik dla województwa: 14,6%). W przeciągu czterech ostatnich lat, od przedkryzysowego 2008 roku²⁸⁵, ta podstawowa miara kondycji rynku pracy zwiększyła znacząco - o 3.9 punktu

²⁸¹ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Pracujący, zatrudnieni i przeciętne zatrudnienie według PKD 2007*, ostatnia aktualizacja 15.11.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=257669&p

²⁸² Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Wynagrodzenia*, ostatnia aktualizacja 16.07.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.dims?p_id=259943&p_token=0.43713810343783255

²⁸³ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Pracujący, zatrudnieni i przeciętne zatrudnienie według PKD 2007*, ostatnia aktualizacja 15.11.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=257669&p

²⁸⁴ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Wynagrodzenia*, ostatnia aktualizacja 16.07.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.dims?p_id=259943&p_token=0.43713810343783255

²⁸⁵ Za symboliczną datę początku ostatniego międzynarodowego kryzysu gospodarczego przyjmuje się 15 września 2008 roku, dzień w którym amerykański bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił bankructwo, a wartość firm notowanych w Nowym Jorku (mierzona indeksem Dow Jones) zmniejszyła się tego dnia o 4,4%.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

procentowego.²⁸⁶ Natomiast stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2012 roku w mieście Suwałki wynosiła 13,0%, i była niższa niż w całym województwie (wskaźnik podlaski: 14,6%). W przeciągu czterech ostatnich lat, od przedkryzysowego 2008 roku²⁸⁷, ta podstawowa miara kondycji rynku pracy zwiększyła o 3.3 punktu procentowego.²⁸⁸

W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Suwałkach notuje się najniższy w podlaskim odsetek osób długotrwale bezrobotnych: 44,8% poszukujących zatrudnienia figuruje w miejscowym rejestrze od ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat (pułap wojewódzki: 55,6%). Równoległe powiat cechuje się najwyższym udziałem kobiet wśród osób bez pracy: 50,7% (w żadnym innym podlaskim PUP liczba bezrobotnych kobiet nie przewyższa liczby mężczyzn poszukujących zatrudnienia).²⁸⁹

W ujęciu statystyki sektorowej przedsiębiorstw funkcjonujących w powiecie suwalskim ziemskim, spośród 1,7 tys. firm zarejestrowanych w analizowanej jednostce terytorialnej, najwięcej podmiotów gospodarczych operuje w następujących działach: *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (272 firmy), *transport lądowy oraz transport rurociagowy* (120), *roboty budowlane specjalistyczne* (115), *roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków* (102 podmioty). Łącznie w tych czterech dominujących działach PKD koncentruje się 35,2% wszystkich lokalnych przedsiębiorstw.

Specyfikę profilu działalności gospodarczej w powiecie suwalskim, przy wykorzystaniu danych z GUS, można przedstawić prezentując działy gospodarcze, w których – na tle potencjału województwa – występuje największy odsetek podmiotów. W poniższej tabeli wyeksponowano 6 najsilniej reprezentowanych w powiecie suwalskim, na tle Podlasia, działów PKD.²⁹⁰

Tabela 232 Działy PKD wyróżniające się w powiecie suwalskim na tle województwa

Dział PKD	Nazwa działu	Liczba podmiotów	% zasobów województwa
35	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	10	8,4
02	leśnictwo i pozyskiwanie drewna	66	7,5
91	działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą	11	7,4
55	Zakwaterowanie	25	6,1
23	produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	29	5,2
75	działalność weterynaryjna	19	4,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

²⁸⁶ *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s.3., *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2008*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2008, s.3.

²⁸⁷ Za symboliczną datę początku ostatniego międzynarodowego kryzysu gospodarczego przyjmuje się 15 września 2008 roku, dzień w którym amerykański bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił bankructwo, a wartość firm notowanych w Nowym Jorku (mierzona indeksem Dow Jones) zmniejszyła się tego dnia o 4,4%.

²⁸⁸ *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s.3., *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2008*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2008, s.3.

²⁸⁹ Zob. tabela 14, *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s. 33.

²⁹⁰ Do analizy włączono działy PKD, które w danym powiecie posiadają reprezentację więcej niż 10 działających podmiotów.

Gospodarczy koloryt powiatu suwalskiego konstituują liczne podmioty funkcjonujące w sektorze pierwszym gospodarki – leśnictwie (dział 02) oraz sektorze trzecim funkcjonalnym wobec sektora pierwszego (usługi weterynaryjne) bądź wykorzystującym lokalny potencjał przyrodniczy (dział 55 zakwaterowanie). Ten podlaski powiat, w granicach którego występują wyłącznie jednostki wiejskie, cechuje się również relatywnie znaczącą liczbą podmiotów kultury.

Symptodem zachodzących przeobrażeń lokalnego rynku gospodarczego (bądź konserwacji endemicznej mapy gospodarczej), a jednocześnie wskaźnikiem aktualnych trendów na polu przedsiębiorczości w powiecie suwalskim są dane GUS o liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w ostatnich trzech latach. Na tle województwa największy odsetek nowych działalności uruchomiono w następujących działach PKD: *zakwaterowanie* (9,2% wszystkich nowopowstałych działalności w województwie podlaskim; nominalnie 16 podmiotów), *uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo* (7,5%; 24 działalności), *produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych* (7,5%; 10 firm).²⁹¹

Jeśli zaś chodzi o miasto Suwałki, w ujęciu statystyki sektorowej przedsiębiorstw funkcjonujących w tej jednostce terytorialnej, spośród 6,8 tys. zarejestrowanych firm, najwięcej podmiotów gospodarczych operuje w następujących działach: *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (1,4 tys. firm), *transport lądowy oraz transport rurociągowy* (0,6 tys.), *opieka zdrowotna* (0,4 tys.), *handel hurtowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi* (0,4 tys.). Łącznie w tych czterech dominujących działach PKD koncentruje się 40,7% wszystkich lokalnych przedsiębiorstw.

Specyfikę profilu działalności gospodarczej w Suwałkach, wykorzystując dane GUS, można przedstawić prezentując działy gospodarcze, w których – na tle potencjału województwa – występuje największy odsetek podmiotów. W poniższej tabeli wyeksponowano 6 najsilniej reprezentowanych w tym grodzkim powiecie, na tle Podlasia, działów PKD.²⁹²

Tabela 233 Działy PKD wyróżniające się w Suwałkach na tle województwa

Dział PKD	Nazwa działu	Liczba podmiotów	% zasobów województwa
08	pozostałe górnictwo i wydobywanie	17	14,9
17	produkcja papieru i wyrobów z papieru	13	14,4
58	działalność wydawnicza	27	12,3
80	działalność detektywistyczna i ochroniarska	10	10,4
18	poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	28	10,2
52	magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport	33	10,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

²⁹¹ Obliczenia własne na podstawie kategorii *Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej*, przyrost w latach 2009-2011, pominięto działy w których powstało mniej niż 10 podmiotów; ostatnia aktualizacja danych 30.03.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=259731

²⁹² Do analizy włączono działy PKD, które w danym powiecie posiadają reprezentację więcej niż 10 działających podmiotów.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Gospodarczy koloryt powiatu grodzkiego Suwałki konstituują liczne podmioty funkcjonujące w sektorze wytwórczym: producenci wyrobów z papieru (dział 17) czy firmy zajmujące się drukiem, poligrafią, introligatorstwem (dział 18). Co siódme przedsiębiorstwo na Podlasiu prowadzące działalność wydobywczą kamienia, piasku bądź gliny lokuje się w tym dawnym mieście wojewódzkim. Relatywnie wiele podmiotów, w mieście dysponującym specjalną strefą ekonomiczną, zajmuje się działalnością magazynową (dział 52). Ostatnie lata pokazują, iż największy odsetek nowych działalności uruchomionych w Suwałkach, zarejestrowano w następujących działach PKD: *pomoc społeczna bez zakwaterowania* (17,3% wszystkich w województwie podlaskim; nominalnie 18 podmiotów), *finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych* (13,7%; 13 działalności), *poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji* (11,0%; 11 firm).²⁹³

3.14.2 Popyt na pracę w powiecie suwalskim (ziemskim i m. Suwałki)

Spośród 61,7 miejsc pracy, co do których upubliczniono oferty pracy w 2012 roku w województwie podlaskim, w powiecie ziemskim suwalskim i mieście Suwałki łącznie pojawiły się 3304 ogłoszenia o pracę, w których poszukiwano pracowników na 3555 wakujące stanowiska pracy.²⁹⁴ Na koniec 2012r. zanotowano w powiecie wzrost stopy bezrobocia o 0,7 punktu procentowego, w stosunku do końca 2011r. Generalnie, zdecydowana większość miejsc pracy dotyczyła pojedynczego, wolnego stanowiska zatrudnienia - 3156 ofert (95,5% ogłoszeń zidentyfikowanych w powiecie), występowały również oferty informujące o występowaniu od dwóch do dwudziestu wakujących etatów (148 ofert; 4,5% wszystkich).²⁹⁵

Tabela 234. Wolne stanowiska pracy zidentyfikowane w powiecie suwalskim i m. Suwałki w przekroju podmiotów rekrutujących

Powiat suwalski ziemski i m. Suwałki				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie 2012	
2012		2011		I kw.		II kw.		III kw.		IV kw.		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Źródło Miejsc pracy

Powiatowy Urząd Pracy	1678	47,2	1962	65,4	548	63,3	436	43,3	473	44,0	221	36,3	19460	31,6
Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	1465	41,2	573	19,1	237	27,4	412	41,0	500	46,5	316	52,0	12698	20,6
Ogólnokrajowe internetowe serwisy pośrednictwa pracy	322	9,1	324	10,8	66	7,6	126	12,5	77	7,2	53	8,7	15911	25,8
Prasa regionalna	21	0,6	104	3,5	8	0,9	5	0,5	4	0,4	4	0,7	12067	19,6
Ochotnicze Hufce Pracy	58	1,6	27	0,9	4	0,5	23	2,3	18	1,7	13	2,1	345	0,6

²⁹³ Obliczenia własne na podstawie kategorii *Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej*, przyrost w latach 2009-2011, pominięto działy w których powstało mniej niż 10 podmiotów; ostatnia aktualizacja danych 30.03.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=259731

²⁹⁴ W województwie podlaskim w roku 2011 pojawiły się oferty dotyczące 56 550 wolnych miejsc pracy, zaś w 2012 roku 61 652 wolnych miejsc pracy (regionalny popyt w 2012 roku stanowi więc 109,0% popytu z roku poprzedzającego).

²⁹⁵ Analiza wielostanowiskowości ofert dotyczy tylko i wyłącznie ofert pracy ze źródeł innych niż powiatowy urząd pracy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Biura Karier	11	0,3	9	0,3	3	0,3	4	0,4	3	0,3	1	0,2	1171	1,9
Razem	3555	100	2999	100	866	100	1006	100	1075	100	608	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012 roku w powiecie suwalskim, w stosunku do roku poprzedzającego, zmieniła się znacznie struktura kanałów poszukiwania pracowników. W analizowanej jednostce czasu znacząco zwiększył się udział lokalnych e-serwisów ogłoszeniowych, które generowały 41,2% łącznego strumienia ofert. Opozycyjnie skokowo zmniejszyła się skłonność pracodawców do rekrutowania zasobów pracy przy wykorzystaniu tradycyjnego źródła ofertowania: powiatowego urzędu pracy (do których zgłoszono informację o 47,2% wolnych stanowiskach pracy). W porównaniu z sytuacją w województwie, w analizowanej jednostce terytorialnej znikomy udział wśród źródeł miejsc pracy posiadają ogólnopolskie e-serwisy pośrednictwa zatrudnienia. O ile na administracyjnym Podlasiu generują one niemal 26% popytu na pracę, o tyle w tym ziemskim powiecie stanowią jedynie 9,1% lokalnego popytu na pracę. Praktycznie zanika poszukiwanie zasobów pracy przy wykorzystaniu regionalnych mediów prasowych. Trend ten zapewne nie ulegnie odwróceniu w kontekście spadku nakładów i wolumenu sprzedaży dzienników regionalnych.²⁹⁶

Tabela 235. Rozkład popytu na pracę zidentyfikowanego w powiecie suwalskim i m. Suwałki w ujęciu grup wielkich zawodów

Powiat suwalski ziemski i m. Suwałki				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie 2012	
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	1121	31,5	730	24,3	279	32,2	302	30,0	340	31,6	200	32,9	11589	18,8
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	621	17,5	605	20,2	114	13,2	198	19,7	218	20,3	91	15,0	14345	23,3
9_Pracownicy przy pracach prostych	402	11,3	383	12,8	80	9,2	131	13,0	121	11,3	70	11,5	5369	8,7
4_Pracownicy biurowi	382	10,7	243	8,1	81	9,4	85	8,4	128	11,9	88	14,5	4312	7,0
3_Technicy i inny średni personel	360	10,1	377	12,6	108	12,5	100	9,9	90	8,4	62	10,2	8322	13,5
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	329	9,3	255	8,5	128	14,8	66	6,6	88	8,2	47	7,7	3917	6,4
2_Specjaliści	243	6,8	299	10,0	52	6,0	101	10,0	62	5,8	28	4,6	10048	16,3
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	74	2,1	20	0,7	17	2,0	16	1,6	19	1,8	22	3,6	328	0,5
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy	23	0,6	87	2,9	7	0,8	7	0,7	9	0,8	-	-	3092	5,0
0_Siły zbrojne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
99_Bez zawodu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	330	0,5
Razem	3555	100	2999	100	866	100	1006	100	1075	100	608	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

²⁹⁶ Sprzedaż największych 22 dzienników regionalnych w 2012 roku w Polsce spadła względem 2011 roku średnio o 11%. Skala regresu wolumenu sprzedaży podlaskich dzienników była jeszcze głębsza: Gazeta Współczesna – spadek rzędu 14,5% (średnia sprzedaż w 2012 roku na poziomie 10 tys. egz.), Kurier Poranny – 20,3% (8,2 tys. egz.). Obliczenia własne na podstawie danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Zapoznając się ze strukturą wolnych stanowisk pracy, w ujęciu grup wielkich zawodów można zauważyć kilka, interesujących prawidłowości. W 2012 roku najwięcej miejsc pracy było adresowanych do grupy 5 (**pracownicy usług i sprzedawcy**) – 31,5% wszystkich zidentyfikowanych w powiecie. W dalszej kolejności dla reprezentantów grupy 7 (**robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**) – 17,5%. Przegląd danych w ujęciu kwartalnym informuje o grupach wielkich zawodów poszukiwanych sezonowo. W 2012r., na terenie powiatu suwalskiego w przypadku kilku grup zawodowych, zaobserwowano zmienne natężenie popytu na pracę w poszczególnych kwartałach. W przypadku **pracowników usług i sprzedawców, robotników przemysłowych i rzemieślników, pracowników przy pracach prostych** w II i III kwartale, a pracowników biurowych w III kwartale. W odniesieniu do techników i innego średniego personelu kumulacja popytu na pracę obserwowana była w I i II kwartale, natomiast w przypadku specjalistów w II i III.

Tabela 236. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów z uwzględnieniem ofert staży finansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Suwałkach

Liczba zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie	w tym oferty stażu

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

	N	%	N	%
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	1121	100,0%	93	8,3%
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	621	100,0%	25	4,0%
9 Pracownicy przy pracach prostych	402	100,0%	29	7,2%
2 Specjaliści	382	100,0%	62	16,2%
3 Technicy i inny średni personel	360	100,0%	63	17,5%
4 Pracownicy biurowi	329	100,0%	118	35,9%
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	243	100,0%	4	1,6%
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy i handlu	74	100,0%	0	0,0%
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	23	100,0%	1	4,3%
Ogółem	3555	100,0%	395	11,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów)

Powiat suwalski należy do powiatów charakteryzujących się małym udziałem staży w ogólnej liczbie zidentyfikowanych miejsc pracy. W 2012r. wynosił on 11,1%. Biorąc pod uwagę poszczególne grupy zawodowe, największy udział staży zanotowano w przypadku pracowników biurowych – 35,9%, techników i innego średniego personelu 17,5% oraz specjalistów 16,2%. Wśród 1121 miejsc skierowanych do pracowników usług i sprzedawców, staże stanowiły 8,3% (nominalnie 93 miejsca), wśród 621 miejsc pracy skierowanych do robotników przemysłowych i rzemieślników, staże stanowiły 4,0% (nominalnie 25 miejsc), natomiast wśród 402 miejsc pracy skierowanych do pracowników przy pracach prostych 7,2% (nominalnie 29 miejsc).

Staże są realizowane bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, co oznacza że miejsce stażu nie powinno być traktowane jako miejsce pracy *sensu stricte*. Jest to miejsce aktywizacji zawodowej, które zgodnie z definicją ma przyczynić się do nabycia przez

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

bezrobotnego umiejętności praktycznych poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy. Jednakże miejsce stażu może stanowić potencjalne miejsce pracy. Dla tego typu programów aktywizacji liczona jest efektywność zatrudnieniowa²⁹⁷, która pokazuje prawdopodobieństwo otrzymania zatrudnienia po zakończeniu stażu. Jeżeli osoba odbywająca staż, po jego zakończeniu została zatrudniona w miejscu odbywania stażu, należy przyjąć, iż miejsce stażu stało się miejscem pracy.²⁹⁸

Ponadto grupa **pracowników przy pracach prostych** obejmuje zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana przez przedstawicieli zawodów należących do tej kategorii wymaga zastosowania prostych narzędzi i ograniczonej własnej inicjatywy oraz oceny. W tej sytuacji można byłoby się zastanawiać nad zasadnością organizowania staży w zawodach, które obejmuje grupa. Z drugiej strony w tego rodzaju zawodach, czego przykładem jest *911205_pracownik pomocniczy obsługi hotelowej (s)* odbywa się kształcenie zawodowe. Ponadto część zawodów znajdujących się w grupie **pracowników przy pracach prostych**, np.: zawód taki jak *931301_Robotnik budowlany* w rzeczywistości wymaga wyższego poziomu wiedzy i mogłaby być sklasyfikowana na poziomie wyższym, równym np. *515303_Robotnikowi gospodarczemu* sklasyfikowanemu w grupie **5_pracowników usług i sprzedawców**.

Tabela 237. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie suwalskim

Miejsce Pracy	Źródło Miejsc Pracy												Biuro karier	
	Powiat suwalski ziemski i m. Suwałki		Powiatowe Urzędy Pracy		Ochotnicze Hufce Pracy		Prasa regionalna		Ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy		Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	1121	31,5	434	38,8	13	1,2	5	0,4	89	7,9	580	51,8	-	-
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	621	17,5	287	46,3	14	2,2	5	0,9	5	0,9	310	49,9	-	-
9_Pracownicy przy pracach prostych	402	11,3	261	64,9	17	4,2	-	-	-	-	124	30,8	-	-
4_Pracownicy biurowi	329	9,3	245	74,5	6	1,9	-	-	15	4,6	63	19,2	-	-
3_Technicy i inny średni personel	360	10,1	156	43,3	3	0,8	2	0,6	65	18,0	132	36,7	2	0,6
2_Specjaliści	382	10,7	137	35,8	1	0,2	7	1,8	110	28,8	118	30,9	9	2,3
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	243	6,8	141	58,1	4	1,6	-	-	-	-	98	40,4	-	-

²⁹⁷ Efektywność zatrudnieniowa (wskaźnik ponownego zatrudnienia w programie) liczona jest jako udział procentowy osób, które podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu stażu, w liczbie osób, które ukończyły staż. Za osobę która podjęła pracę, uważa się osobę, która w trakcie odbywania stażu lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w stażu podjęła zatrudnienie, przyjmuje się, że tak się stało, jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie wyrejestrowała się z powiatowego urzędu pracy lub jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się w PUP.

²⁹⁸ Efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła w skali województwa, w 2012r. 67,1% i wzrosła w porównaniu do 2011r. o 16,6%. Wskaźnik ten pokazuje prawdopodobną liczbę wszystkich podjęć pracy – nie tylko w miejscu odbywania stażu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	23	0,6	10	43,5	-	-	-	-	-	-	13	56,5	-	-
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	74	2,1	7	9,5	-	-	2	2,7	38	51,3	27	36,5	-	-
Razem	3555	100	1678	-	58	-	21	-	322	-	1465	-	11	-

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zestawienie źródeł miejsc pracy ze skalą popytu na reprezentantów grup wielkich zawodów pozwala na ukazanie kanałów rekrutacji specjalizujących się w poszukiwaniu określonej kategorii zawodów. W powiecie suwalskim anonse o wolnych miejscach pracy dla przedstawicieli grupy 4 (**pracownicy biurowi**), 9 (**pracownicy przy pracach prostych**) były w większości prezentowane w miejscowym urzędzie pracy. Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe największą liczbę anonsów o wolnych miejscach pracy dedykowały do przedstawicieli grupy 6 (**rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy**), grupy 5 (**pracownicy usług i sprzedawcy**) oraz grupy 7 (**robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**).

Tabela 238. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie suwalskim

Powiat suwalski ziemski i m. Suwałki				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012							
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

TOP 20 zawodów

531104_Opiekunka dziecięca domowa	274	7,7	12	0,4	32	3,7	84	8,3	109	10,1	49	8,1
522301_Sprzedawca S	223	6,3	225	7,5	57	6,6	55	5,5	70	6,6	41	6,7
515303_Robotnik gospodarczy	109	3,1	134	4,7	48	5,5	37	3,7	14	1,3	10	1,6
524902_Doradca klienta	104	2,9	71	2,4	18	2,1	25	2,5	37	3,4	24	3,9
332203_Przedstawiciel handlowy	99	2,8	98	3,3	25	2,9	32	3,2	21	2,0	21	3,5
931301_Robotnik budowlany	81	2,3	104	4,7	15	1,7	28	2,8	32	3,0	6	1,0
411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	81	2,3	37	1,2	32	3,7	12	1,2	21	2,0	16	2,7
712301_Monter ociepleń budynków	55	1,5	1	0,0	-	-	19	1,9	28	2,6	8	1,3
911290_Pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	54	1,5	33	1,1	8	0,9	7	0,7	17	1,6	22	3,6
911207_Sprzątaczkę biurowa	52	1,5	39	1,3	12	1,4	11	1,1	19	1,8	10	1,6
816026_Operator urządzeń przetwórstwa drobiu	49	1,4	23	0,8	4	0,5	28	2,8	17	1,6	-	-
513202_Barman	49	1,4	13	0,4	10	1,2	16	1,6	12	1,1	11	1,8
711202_Murarz S	47	1,3	68	2,3	3	0,3	18	1,8	16	1,5	10	1,6
541307_Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	43	1,2	16	0,5	26	3,0	9	0,9	5	0,5	3	0,5
941201_Pomoc kuchenna	42	1,2	19	0,6	7	0,8	19	1,9	10	0,9	6	1,0
411004_Technik prac biurowych S	41	1,2	73	2,4	25	2,9	6	0,6	7	0,7	3	0,5
513101_Kelner S	40	1,1	18	0,6	11	1,3	11	1,1	6	0,6	12	2,0
712303_Tynkarz	39	1,1	21	0,7	3	0,3	9	0,9	20	1,9	7	1,2
432103_Magazynier	39	1,1	19	0,6	14	1,6	11	1,1	9	0,8	5	0,8
243305_Specjalista do spraw sprzedaży	38	1,1	20	0,7	2	0,2	10	1,0	15	1,4	11	1,8
Pozostałe zawody	1996	56,1	1955	65,2	514	59,3	559	55,6	590	54,8	333	54,7

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Razem	3555	100	2999	100	866	100	1006	100	1075	100	608	100

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W roku 2012 najbardziej poszukiwanym zawodem w powiecie suwalskim była **opiekunka dziecięca domowa** (7,7% zdefiniowanego popytu). Na następnych miejscach uplasowali się *sprzedawca* (6,3 zdefiniowanego popytu) i *robotnik gospodarczy* (3,1 zdefiniowanego popytu) W stosunku do rozkładu zapotrzebowania na pracę w roku poprzedzającym, w 2012 roku skokowo zwiększyło się poszukiwanie *opiekunek dziecięcych domowych*, *pozostałych pracowników obsługi biurowej*, *monterów ociepleń budynków*, *pracowników ochrony fizycznej bez licencji*. Zauważalnie wzrosło też zainteresowanie pracodawców reprezentantami zawodów gastronomicznych (*barman, kelner*). Opozycyjnie nie zanotowano załamania się popytu w niektórych zawodach chociaż zanotowano jego spadki, w przypadku np. *robotników budowlanych, czy murarzy*. Dwadzieścia najbardziej pożądaných zawodów generowało 45% wszystkich rozpoznanych ogłoszeń w powiecie suwalskim.

Tabela 239. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie suwalskim (N≥10)

Powiat ziemski suwalski i m. Suwałki			
Powiatowy Urząd Pracy		Pozostałe źródła	
N	%	N	%

Kod i nazwa zawodu

531104_Opiekunka dziecięca domowa	1	0,05	273	14,5
522301_Sprzedawca S	105	6,2	118	6,3
524902_Doradca klienta	18	1,0	86	4,6
332203_Przedstawiciel handlowy	26	1,6	73	3,9
712301_Monter ociepleń budynków	-	-	55	3,0
711202_Murarz S	11	0,6	36	1,9
241202_Doradca finansowy	-	-	33	1,8
712303_Tynkarz	6	0,3	33	1,8
513202_Barman	18	1,0	31	1,7
243305_Specjalista do spraw sprzedaży	9	0,6	29	1,6
513101_Kelner S	11	0,6	29	1,6
235915_Wykładowca na kursach (edukator, trener)	-	-	26	1,3
941201_Pomoc kuchenna	17	1,1	25	1,4
512001_Kucharz S	14	0,9	21	1,2
524302_Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	1	0,05	21	1,2
821902_Monter mebli	3	0,2	21	1,2
243106 Specjalista do spraw marketingu i handlu	11	0,6	18	0,9
911207_Sprzątaczką biurowa	34	2,0	18	0,9
432103_Magazynier	22	1,3	17	0,9
931301_Robotnik budowlany	64	3,8	17	0,9
341202_Opiekun osoby starszej S	5	0,3	16	0,9
712202_Glazurnik	4	0,2	14	0,8
142001_Kierownik działu w handlu detalicznym	-	-	13	0,6
713104_Szpachlarz	1	0,05	13	0,6
723307_Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	3	0,2	13	0,6

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

422701_Ankieter	-	-	12	0,6
524904_Hostessa	-	-	12	0,6
712904_Technolog robót wykończeniowych w budownictwie S	2	0,1	12	0,6
723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	1	0,05	12	0,6
962103_Dostawca potraw	-	-	12	0,6
332101_Agent ubezpieczeniowy	-	-	11	0,5
422201_Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	-	-	11	0,5
512002_Kucharz małej gastronomii S	8	0,4	11	0,5
541307_Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	32	1,9	11	0,5
713102_Malarz budowlany	1	0,05	11	0,5
951002_Dystrybutor ulotek	-	-	11	0,5
122102_Kierownik działu sprzedaży	2	0,1	10	0,5
251401_Programista aplikacji	2	0,1	10	0,5
524404_Telemarketer	-	-	10	0,5
722204_Ślusarz S	14	0,9	10	0,5
741103_Elektryk S	6	0,3	10	0,5
816026_Operator urządzeń przetwórstwa drobiu	39	2,4	10	0,5
832202_Kierowca samochodu dostawczego	8	0,4	10	0,5
834401_Kierowca operator wózków jezdniowych	1	0,05	10	0,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Podmioty poszukujące pracowników w powiecie suwalskim – z wyłączeniem miejscowego powiatowego urzędu pracy – zgłosiły zapotrzebowanie m.in. na 273 *opiekunek dziecięcych*, 118 *sprzedawców*, 86 *doradców klienta* oraz 73 *przedstawicieli handlowych*. W przypadku popytu, m.in.: na *monterów ociepleń budynków* oraz *doradców finansowych* były to jedyne oferty dla przedstawicieli tej profesji w analizowanej jednostce terytorialnej. Relatywnie wiele propozycji pracy poza miejscowym PUP adresowano do *wykładowców na kursach*.

Tabela 240. Sezonowość popytu w powiecie suwalskim na poziomie zawodów i specjalności

	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w I kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w II kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
515303 Robotnik gospodarczy	109	48	44,0	821902 Monter mebli	24	28	57,1
541307 Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	43	26	60,5	513101 Kelner S	40	19	45,2
411004 Technik prac biurowych S	41	25	61,0	412001 Sekretarka	19	18	50,0
821902 Monter mebli	24	14	58,3	512002 Kucharz małej gastronomii S	19	13	72,2
532201 Opiekunka domowa	14	14	100,0	524302 Konsultant / agent sprzedaży	22	12	50,0

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

				bezpośredniej			
753303 Szwaczka	30	12	40,0	932911 Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	19	10	66,7
431101 Asystent do spraw księgowości	19	10	52,6	122102 Kierownik działu sprzedaży	12	10	71,4
412001 Sekretarka	19	8	42,1	541390 Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	6	10	83,3
752205 Stolarz S	16	7	43,8	411003 Pracownik kancelaryjny	17	10	90,9
723307 Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	16	7	43,8	712612 Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	12	9	45,0
	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w III kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w IV kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
524902 Doradca klienta	104	28	50,9	422602 Recepcjonista	13	22	40,7
514101 Fryzjer S	36	20	51,3	332302 Zaopatrzeniowiec	18	22	84,6
341202 Opiekun osoby starszej S	21	14	40,0	932911 Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	19	7	53,8
341204 Opiekunka środowiskowa S	20	14	42,4	753301 Hafciarka	5	6	50,0
741103 Elektryk S	16	13	86,7	962902 Dozorca	18	5	41,7
524302 Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	22	10	41,7	311303 Technik elektryk S	6	4	57,1
332101 Agent ubezpieczeniowy	11	9	47,4	411003 Pracownik kancelaryjny	17	4	66,7
722314 Tokarz w metalu	10	9	47,4	711902 Monter reklam	7	3	42,9
251401 Programista aplikacji	12	9	60,0	711202 Murarz S	47	3	50,0
				333101 Agent celny	5	2	50,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Konglomerat danych zaprezentowany w czteroelementowym układzie przedstawia listy zawodów ofertowanych sezonowo, tzn. takich, na które w danym kwartale 2012 roku

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

pojawił się popyt przewyższający 40% rocznego wolumenu ogłoszeń adresowanych do wskazanej profesji. W analizowanej jednostce terytorialnej, sezonowy charakter popytu na pracę uwidocznił się w przypadku wielu zawodów, przy czym najdobitniej w przypadku *opiekunki domowej*, w którym to zawodzie 100% wolnych stanowisk pracy dotyczyło I kwartału 2012r. W drugim kwartale sezonowość przyjętą w definicji wykazały przede wszystkim zawody *pracownika kancelaryjnego* (90,9% miejsc pracy), *kierownika działu sprzedaży* (71,4% miejsc pracy), i *kucharza małej gastronomii* (72,2% miejsc pracy), w trzecim kwartale profesja *elektryka* (86,7%), natomiast w czwartym kwartale *zaopatrzeniowca* (84,6% miejsc pracy).

Omówione przypadki zwiększonego popytu na pracę są wyrazem zastosowanego podejścia do sezonowości w badaniu. Należy pamiętać, iż potwierdzeniem sezonowości popytu na zawody jest jego powtarzalność w tych samych okresach roku, co należałoby potwierdzić kilkuletnią obserwacją. Na sezonowość identyfikowaną w powiecie może mieć wpływ fakt, iż w pierwszych miesiącach roku, tradycyjnie, środki publiczne w dyspozycji PUP (sposobność subsydiowania zatrudnienia przez urzędy pracy) umożliwiły znaczącą skalę publikowania ogłoszeń kierowanych do wymienionych kategorii pracowników. W przypadku zawodów o marginalnym kwartalnym popycie na poziomie lokalnym (liczba ofert niższa niż 5), nie należy identyfikować danego zawodu jako sezonowego *in corpore*, zawodu generalnie (typowo) poszukiwanego w dłuższym odstępie czasu w stałych kwartałach.

Tabela 241. Miejsca pracy w powiecie suwalskim w przekroju działów gospodarki²⁹⁹

Lp	Dział PKD	N	%	Lp	Dział PKD	N	%
1	97 Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	311	8,7	15	14 Produkcja odzieży	22	0,6
2	47 Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	185	5,2	16	22 Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	21	0,6
3	64 Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	92	2,6		46 Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	19	0,5
4	56 Działalność usługowa związana z żywnością	80	2,3		23 Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	17	0,5
5	10 Produkcja artykułów spożywczych	79	2,2		25 Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	17	0,5
6	85 Edukacja	63	1,8		68 Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	15	0,4
7	55 Zakwaterowanie	56	1,6		43 Roboty budowlane specjalistyczne	14	0,4
8	31 Produkcja mebli	51	1,4		66 Działalność wspomagająca usługi finansowe oraz ubezpieczenia i fundusze emerytalne	14	0,4
9	45 Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	39	1,1		41 Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	13	0,4
10	65 Ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego	34	1,0		80 Działalność detektywistyczna i ochroniarska	13	0,4

²⁹⁹ W tabeli zaprezentowano działy PKD, w których wśród zidentyfikowanych miejsc pracy w roku 2012 poszukiwano w danym powiecie co najmniej 10 pracowników (należy zaznaczyć, że cecha „dział PKD” została przypisana do 35,9% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w województwie – w przypadku pozostałych nie ustalono tego związku).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

11	61 Telekomunikacja	30	0,8		93 Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna	13	0,4
12	16 Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplata	26	0,7		1 Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	12	0,3
13	49 Transport lądowy oraz transport rurociągowy	23	0,6		35 Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	11	0,3
14	96 Pozostała indywidualna działalność usługowa	23	0,6		62 Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana	10	0,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W powiecie suwalskim, najczęściej wskazywano segment *gospodarstw domowych zatrudniających pracowników* – 311 razy (8,7% wszystkich miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie). Zapotrzebowanie zgłaszano również w działach 47 i 64 (*handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi oraz finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych*). Miejsca pracy w tych dwóch działach gospodarki, generowały 7,8% łącznego popytu w powiecie. Podobnie jak w całym województwie zapotrzebowanie wystąpiło również w grupie firm koncentrujących się na *działalności usługowej związanej z wyżywieniem* - w analizowanej jednostce na pułapie 80 ofert (dział 56).

3.14.3. Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy

Tabela 242. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie suwalskim ziemskim i m. Suwałki³⁰⁰

powiat suwalski ziemski i m. Suwałki	Kod grupy wielkiej																	
	1		2		3		4		5		6		7		8		9	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Kompetencje i umiejętności

Doświadczenie Zawodowe	850	68,0	55	6,5	128	15,1	114	13,4	32	3,8	286	33,6	7	0,8	156	18,4	35	4,1	37	4,4
Cechy Osobowe	556	44,5	31	5,6	78	14,0	73	13,1	34	6,1	270	48,6	1	0,2	29	5,2	15	2,7	25	4,5
Kwalifikacje formalne (wykształcenie)	479	38,3	33	6,9	133	27,8	76	15,9	32	6,7	105	21,9	1	0,2	64	13,4	24	5,0	11	2,3
Kompetencje społeczne i obywatelskie	319	25,5	41	12,9	79	24,8	61	19,1	27	8,5	101	31,7	-	-	3	0,9	4	1,3	3	0,9
Kursy\Uprawnienia	282	22,6	20	7,1	53	18,8	65	23,0	18	6,4	49	17,4	1	0,4	40	14,2	28	9,9	8	2,8
Inicjatywność i	265	21,2	31	11,7	75	28,3	44	16,6	23	8,7	79	29,8	-	-	11	4,2	1	0,4	1	0,4

³⁰⁰ Klucz kodów grup wielkich zawodów: 0 Siły zbrojne, 1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 2 Specjaliści, 3 Technicy i inny średni personel, 4 Pracownicy biurowi, 5 Pracownicy usług i sprzedawcy, 6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, 7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, 9 Pracownicy przy pracach prostych, numerem 99 oznaczono sytuację, w których miejsca pracy nie można było przyporządkować do konkretnej grupy zawodowej, a jednak w ofercie pojawiły się jasno sprecyzowane wymagania kompetencyjne.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

przedsiębiorczość																				
Kompetencje informatyczne	197	15,8	19	9,6	60	30,5	41	20,8	22	11,2	46	23,4	-	-	6	3,0	-	-	3	1,5
Porozumiewanie się w językach obcych	99	7,9	9	9,1	45	45,5	19	19,2	5	5,1	19	19,2	-	-	1	1,0	-	-	1	1,0
Kompetencje (umiejętność uczenia się)	59	4,7	2	3,4	7	11,9	14	23,7	2	3,4	22	37,3	-	-	12	20,3	-	-	-	-
Kompetencje matematyczno-techniczne	38	3,0	6	15,8	20	52,6	7	18,4	1	2,6	3	7,9	-	-	-	-	1	2,6	-	-
Porozumiewanie się w języku ojczystym	4	0,3	-	-	3	75	-	-	-	-	1	25,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Świadomość i ekspresja kulturalna	2	0,2	-	-	-	-	1	50,0	-	-	1	50,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	1250	-	59	-	187	-	160	-	70	-	416	-	7	-	226	-	65	-	60	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Jakiegolwiek wymagania kompetencyjne, w przypadku powiatu suwalskiego, zidentyfikowano w przypadku 1250 stanowisk pracy. W analizowanej jednostce terytorialnej najbardziej cenioną przez pracodawców cechą pracowniczą w 2012 roku było posiadanie doświadczenia zawodowego. Aż 68% stanowisk pracy spośród zidentyfikowanych pod względem wymogów kompetencyjnych, zawierało to kryterium.³⁰¹ Na drugim miejscu uplasowało się wymaganie dotyczące posiadania odpowiednich cech osobowych (44,5%). Głębsza analiza w zakresie zidentyfikowanej sytuacji pokazuje, iż wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był rozproszony pomiędzy 850 miejscami pracy, spośród których najczęściej dotyczył: pracowników usług i sprzedawców- 286 wskazań, robotników przemysłowych i rzemieślników- 156 wskazań, specjalistów- 128 oraz techników i innego średniego personelu- 114 wskazań. W pozostałych przypadkach ten wymóg kompetencyjny pojawiał się między 7 a 55 wskazaniami.

Najszerszą, sprecyzowaną gamę oczekiwanych kompetencji, firmy i instytucje powiatu suwalskiego prezentowały wobec pracowników usług i sprzedawców. W 50% anonsów rekrutacyjnych związanych z naborem reprezentanta tej grupy wielkich zawodów pojawił się wymóg świadomości i ekspresji kulturalnej. Bardzo ważne w procesie rekrutacji pracowników z tej grupy zawodowej były również: cechy osobowe (48,6%) oraz umiejętność uczenia się (37,3%)

3.14.4 Podaż pracy w powiecie suwalskim ziemskim

Podaż pracy w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego została zaprezentowana poprzez analizę dwóch zmiennych. Pierwsza zmienna charakteryzuje podaż pracy w ujęciu dziesięciu grup wielkich zawodów na poziomie powiatu w porównaniu do

³⁰¹ W analizie kompetencji uwzględniono wyłącznie miejsca pracy zawierające informacje odnośnie poszukiwanych kompetencji i kwalifikacji. W skali województwa spośród 61,7 tys. ofert 47,4% zawierało przynajmniej jedną zdefiniowaną kompetencję.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

odnośnych danych na poziomie województwa. Druga odnosi się do prezentacji 20 zawodów specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób zarejestrowanych w powiatowych rejestrach osób bezrobotnych na tle danych wojewódzkich.

Tabela 243. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie suwalskim na tle struktury województwa podlaskiego

	Nazwa grupy wielkiej	Liczba bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie podlaskim
1	7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	269	18,1%	21,9%
2	5_Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	220	14,8%	12,2%
3	3_Technicy i inny średni personel	157	10,6%	13,4%
4	9_Pracownicy przy pracach proszych	150	10,1%	7,2%
5	2_Specjaliści	128	8,6%	10,4%
6	8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	87	5,9%	4,7%
7	4_Pracownicy biurowi	45	3,0%	3,1%
8	6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	40	2,7%	2,1%
9	1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	5	0,3%	0,3%
10	0_Siły zbrojne	0	0,0%	0,0%
	Brak zawodu	383	25,8%	24,7%
	OGÓLEM	1484	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

W powiecie suwalskim największa reprezentacja w strukturze osób bezrobotnych, w ujęciu grup wielkich zawodów, dotyczyła grupy 7 (**Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**). Grupa ta, w przeciwieństwie do scharakteryzowanych powyżej powiatów, generowała mniejszy niż 20% udział w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych. Dla analizowanego obszaru wyniósł on 18,1% czyli o 3,8 punktu procentowego mniej niż średnio w województwie. Druga pod względem ilości osób zarejestrowanych w ramach grup wielkich zawodów była grupa 5 (**Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**). W ramach tej grupy w rejestrze figurowało 220 bezrobotnych, co odpowiadało 14,8% wszystkich zarejestrowanych w suwalskim PUP. Wartość ta była o 2,2 punktu procentowego wyższa względem danych wojewódzkich. Trzecią grupą wielkich zawodów najliczniej reprezentowaną w strukturze bezrobotnych w powiecie była grupa 3 (**Technicy i inny średni personel**). Ich udział w powiatowej populacji osób bezrobotnych wyniósł 10,6% (157 zarejestrowanych) będąc jednocześnie o 2,8 punktu procentowego wyższy niż na poziomie regionalnym. W powiecie suwalskim w przypadku trzech grup wielkich zawodów procentowy udział w lokalnej kohorcie bezrobotnych był niższy niż w regionie. Największe różnice na korzyść wizerunku powiatu w tym wymiarze wykazała sytuacja grupy 7 (**Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**), grupy 3 (**Technicy i inny średni personel**) oraz grupy 2 (**Specjaliści**).

Tabela 244. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu suwalskiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego

LP	Zawód/ specjalność osoby bezrobotnej	Liczba bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

1	522301_Sprzedawca S	65	4,4%	5,6%
2	931301_Robotnik budowlany	60	4,0%	1,8%
3	331403_Technik ekonomista S	35	2,4%	1,8%
4	515303_Robotnik gospodarczy	30	2,0%	1,1%
5	752205_Stolarz S	30	2,0%	1,1%
6	512002_Kucharz małej gastronomii S	26	1,8%	,8%
7	752190_Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	24	1,6%	0,2%
8	512001_Kucharz S	22	1,5%	1,1%
9	314207_Technik rolnik S	19	1,3%	1,2%
10	751204_Piekarz S	18	1,2%	0,9%
11	711202_Murarz S	17	1,1%	1,5%
12	751201_Cukiernik S	16	1,1%	0,8%
13	514101_Fryzjer S	15	1,0%	0,8%
14	816026_Operator urządzeń przetwórstwa drobiu	15	1,0%	0,2%
15	242217_Specjalista administracji publicznej	13	0,9%	0,9%
16	834103_Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych S	13	0,9%	0,6%
17	911207_Sprzątaczką biurową	13	0,9%	0,8%
18	213205_Inżynier rolnictwa	12	0,8%	0,2%
19	411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	12	0,8%	0,3%
20	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	12	,8%	1,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Analizując zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych w powiecie suwalskim widać najtrudniejsze położenie *sprzedawców*, których w 2012 roku zarejestrowano 65. Ich procentowy udział w strukturze bezrobotnych w województwie jest o 1,2% wyższy niż w powiecie suwalskim. Powiat ten wykazuje tendencję do nadreprezentatywności w przypadku osób zarejestrowanych jako *robotnicy budowlani oraz pozostali pracownicy przygotowujący drewno*.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 245. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie suwalskim

LP	Nazwa zawodu/ specjalności	Absolwenci 2012	Absolwenci 2013(prognoza)
1	314207_Technik rolnik S	50	71
2	314203_Technik hodowca koni S	13	0
3	331403_Technik ekonomista S	12	16
	Razem	75	87

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół oraz danych Kuratorium Oświaty w Białymstoku

W 2012 r. ponadgimnazjalne szkoły zawodowe powiatu suwalskiego przygotowały do pracy zawodowej 75 przedstawicieli 3 profesji. Dominujące grono osób – podobnie jak w skali województwa - dysponowało wykształceniem *technika rolnika*. Co trzeci podlaski absolwent specjalności *technik hodowca koni* ukończył kształcenie w analizowanym powiecie. W połowie 2013 roku na lokalnym rynku pracy potencjalnie uaktywni się nieznacznie zwiększona podaż *techników ekonomistów*.

3.14.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym

Tabela 246. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie suwalskim

Lp	Kod i nazwa zawodu kształconego	Absolwenci 2012	Bezrobotni 30.06. 2012	Bezrobotni 31.12. 2012	Zmiana liczby bezrobotnych	Podaż (absolwenci +bezrobotni na k. roku)	Popyt (oferty pracy 2012)	Szansa na znalezienie pracy w zawodzie
1	331403_Technik ekonomista S	12	18	28	10	40	1	3%
2	314207_Technik rolnik S	50	15	11	-4	61	0	0%
3	314203_Technik hodowca koni S	13	1	0	-1	13	0	0%
4	712904_Technolog robót wykończeniowych w budownictwie S	19	4	12	8	31	14	45%
5	512002_Kucharz małej gastronomii S	29	26	35	9	64	19	30%
6	514101_Fryzjer S	28	22	41	19	69	36	52%
7	723103_Mechanik poj. samochodowych	42	25	38	13	80	13	16%
8	311303_Technik elektryk S	23	5	4	-1	27	6	22%
9	522305_Technik handlowiec S	21	7	7	0	28	7	25%
10	325402_Technik masażysta S	80	2	6	4	86	6	7%
11	351203_Technik informatyk S	53	4	8	4	61	3	5%
12	514207_Technik usług	82	2	2	0	84	0	0%

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

	kosmetycznych S							
13	422103_Technik obsługi turystycznej S	75	0	6	6	81	1	1%
14	331403_Technik ekonomista S	53	37	51	14	104	1	1%
15	311204_Technik budownictwa S	43	13	24	11	67	0	0%
16	325509_Technik bezp. i higieny pracy	37	2	3	1	40	0	0%
17	311504_Technik mechanik S	29	18	23	5	52	0	0%
18	311513_Technik poj. samochodowych S	29	0	4	4	33	0	0%
19	351103_Technik teleinformatyk S	29	2	2	0	31	0	0%
20	311410_Technik mechatronik S	27	1	2	1	29	0	0%
21	514105_Technik usług fryzjerskich S	27	0	1	1	28	0	0%
22	834103_Operator poj. i maszyn rolniczych	27	3	7	4	34	0	0%
23	334306_Technik administracji S	26	2	6	4	32	3	9%
24	331402_Technik agrobiznesu S	25	4	4	0	29	0	0%
25	422402_Technik hotelarstwa S	24	4	7	3	31	0	0%
26	322002_T. żywienia i gosp. domowego S	22	13	9	-4	31	0	0%
27	311408_Technik elektronik S	21	9	6	-3	27	0	0%
28	343403_T. organizacji usług gastron.	21	0	3	3	24	0	0%
29	532102_Opiekun medyczny S	21	0	0	0	21	0	0%
30	314202_Technik architektury krajobrazu	20	1	3	2	23	0	0%
31	314207_Technik rolnik S	19	6	19	13	38	0	0%
32	325511_Technik ochrony środowiska S	19	5	8	3	27	0	0%
33	314403_Technik technologii żywności	18	0	4	4	22	0	0%
34	333108_Technik spedytor S	16	0	1	1	17	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół

W celu określenia szans absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych na znalezienie pracy - w wyuczonej profesji na rynku lokalnym - dokonano zestawienia zidentyfikowanego popytu (rocznego wolumenu ogłoszeń) oraz podaży (liczby absolwentów oraz zarejestrowanych bezrobotnych). Iloraz popytu i podaży wyrażony w ujęciu procentowym przedstawia prawdopodobieństwo podjęcia pracy przez abiturienta na „otwartym” rynku zatrudnienia (strona popytowa nie obejmuje miejsc pracy dostępnych w rekrutacjach zamkniętych – naborze pracowników bez upublicznienia informacji o wolnych etatach). W tabeli zaprezentowano ponadto zmianę liczby bezrobotnych (dysponujących zawodem kształconym w analizowanym powiecie) pomiędzy końcem I i II półrocza 2012 roku. Znaczący przyrost liczby zarejestrowanych w PUP pozwala na przypuszczenie, że część młodych absolwentów zasilila szeregi bezrobotnych na rynku lokalnym. W grupie kształconych zawodów w powiecie suwalskim, ze względu na brak ofert kierowanych do reprezentantów tych zawodów, prawdopodobieństwo pozyskania angażu na rynku powiatu

ziemskiego w 2012 było znikome. Należy zauważyć jednak, iż absolwenci najliczniej kształconego zawodu (*technik rolnik*), jak wskazuje wskaźnik zmiany kondycji bezrobotnych na koniec I i II półrocza 2012 roku, nie zasilają szeregów bezrobotnych – co świadczy o tym, iż kontynuują edukację i/bądź są aktywni zawodowo w rodzinnych gospodarstwach rolnych lub pracują w innych zawodach, niezgodnych z profilem wykształcenia.

W grupie nieincydentalnie kształconych zawodów stosunkowo dobra sytuacja na rynku zatrudnienia 2012 roku dotyczyła *fryzjerów* (52% prawdopodobieństwo pozyskania angażu), *technologów robót wykończeniowych w budownictwie* (45% prawdopodobieństwo pozyskania angażu) oraz *kucharzy małej gastronomii* (30% prawdopodobieństwo pozyskania angażu). W grupie zawodów cechujących się znaczną liczbą absolwentów szczególnie niepokojąca sytuacja na rynku pracy wystąpiła w przypadku *techników ekonomistów*, profesji, która pomiędzy czerwcem i grudniem zanotowała widoczny przyrost osób poszukujących pracy.

3.14.6 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym

Zbiory informacji z poziomu lokalnego (powiatowego) o liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie, liczbie absolwentów konkretnego zawodu oraz wolumenie miejsc pracy adresowanych do przedstawicieli danej profesji pozwoliły na skatalogowanie trzech typów zawodów: deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Tabela 247. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie suwalskim – do poprawy

Typ	Kod i nazwa zawodu	Liczba ofert 2012	Podaż pracy 2012	Wskaźnik
Zawody DEFICYTOWE	515303_Robotnik gospodarczy	88	17	0,17
	411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	60	10	0,12
	411004_Technik prac biurowych S	30	0	0,07
	541307_Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	29	2	0,06
	513101_Kelner S	21	4	0,04
	513202_Barman	19	3	0,04
	341204_Opiekunka środowiskowa S	17	1	0,04
	332203_Przedstawiciel handlowy	18	3	0,04
	941201_Pomoc kuchenna	17	2	0,04
	235915_Wykładowca na kursach (edukator, trener)	15	0	0,04
Zawody ZRÓWNOWAŻONE	522301_Sprzedawca S	64	48	0,04
	432103_Magazynier	15	12	0,01
	243106_Specjalista do spraw marketingu i handlu	5	2	0,01
	931205_Robotnik drogowy	6	5	0,00
	931301_Robotnik budowlany	38	37	0,00
	722204_Ślusarz S	10	9	0,00
	816026_Operator urządzeń przetwórstwa drobiu	11	11	0,00
	721306_Blacharz samochodowy S	4	6	0,00
962990_Pozostali pracownicy przy pracach prostych	4	6	0,00	

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

	514101_Fryzjer S	17	21	-0,01
Zawody NADWYŻKOWE	314207_Technik rolnik S	0	61	-0,14
	331403_Technik ekonomista S	1	40	-0,09
	512002_Kucharz małej gastronomii S	4	24	-0,05
	242217_Specjalista administracji publicznej	1	19	-0,04
	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	1	16	-0,04
	752205_Stolarz S	12	25	-0,03
	314203_Technik hodowca koni S	0	13	-0,03
	213205_Inżynier rolnictwa	0	10	-0,02
	263102_Ekonomista	0	10	-0,02
	834103_Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych S	0	9	-0,02

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Szczególnie pozytywne (dodatnie) wartości wskaźnika sytuacji zawodów w powiecie suwalskim dotyczyły w 2012 roku reprezentantów zawodów „biurowych” (zawody rozpoczynające się kodem 4): *technik prac biurowych, pozostali pracownicy obsługi biurowej*. Przedstawiciele tych profesji zorientowani na znalezienie pracodawcy dysponowali komfortem porównywania (selekcji) ofert rekrutacyjnych. Z grupy zawodów średniego personelu w analizowanej jednostce terytorialnej optymistyczne perspektywy zatrudnienia (znacząca przewaga ogłoszeń pracy w stosunku do wolumenu podaży) objęły *przedstawiciele handlowych, a także opiekunki środowiskowe*. Wśród zawodów zrównoważonych cechujących się relatywnie dużą skalą popytu i podaży znalazł się *robotnik budowlany*. Listę zawodów nadwyżkowych w tym ziemskim powiecie generowali zarówno absolwenci techników, jak i zasadniczych szkół zawodowych: brak praktycznie jakiegokolwiek zidentyfikowanego popytu na rynku ogłoszeń dostępnych publicznie w skrajnie trudnej sytuacji (nikłego prawdopodobieństwa na znalezienie angażu w lokalnej przestrzeni gospodarczej) stawił – licznie edukowanych - *techników ekonomistów*.

3.14.7 Podaż pracy w m. Suwałki

Podaż pracy w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego została zaprezentowana poprzez analizę dwóch zmiennych. Pierwsza zmienna charakteryzuje podaż pracy w ujęciu dziesięciu grup wielkich zawodów na poziomie powiatu w porównaniu do odnośnych danych na poziomie województwa. Druga odnosi się do prezentacji 20 zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób zarejestrowanych w powiatowych rejestrach osób bezrobotnych na tle danych wojewódzkich.

Tabela 248. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

m. Suwałki na tle struktury województwa podlaskiego

	Nazwa grupy wielkiej	Liczba bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie podlaskim
1	7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	798	21,4%	21,9%
2	5_Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	550	14,8%	12,2%
3	3_Technicy i inny średni personel	427	11,5%	13,4%
4	9_Pracownicy przy pracach prostych	401	10,8%	7,2%
5	2_Specjaliści	343	9,2%	10,4%
6	8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	235	6,3%	4,7%
7	4_Pracownicy biurowi	166	4,5%	3,1%
8	6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	57	1,5%	2,1%
9	1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	21	0,6%	0,3%
10	0_Siły zbrojne	0	0,0%	0,0%
	Brak zawodu	729	19,6%	24,7%
	OGÓLEM	3727	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Zgodnie z prezentowanym zestawieniem najliczniej reprezentowaną grupą wielkich zawodów w grupie bezrobotnych zarejestrowanych w mieście Suwałki byli przedstawiciele grupy 7 (**Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**). Ich populacja w miejscowej strukturze bezrobotnych w roku 2012 wyniosła 798 osób, co stanowiło 21,4% wszystkich zarejestrowanych. Wartość ta była o 0,5 punktu procentowego niższa w porównaniu do danych wojewódzkich. W strukturze bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów niekorzystnie prezentowało się ponadto położenie osób przypisanych do grupy 5 (**Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**) oraz grupy 3 (**Technicy i inny średni personel**). Ich procentowy udział wśród osób pozostających bez zatrudnienia wynosił odpowiednio 14,8% oraz 11,5%. Bezrobotni bez zawodu zarejestrowani w Suwałkach stanowili grupę o 5,3 punktu procentowego mniejszą od tej zdefiniowanej na poziomie województwa.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 249. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu miasto Suwałki (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego

LP	Zawód/ specjalność osoby bezrobotnej	Liczba bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie
1	522301_Sprzedawca S	211	5,7%	5,6%
2	931301_Robotnik budowlany	131	3,5%	1,8%
3	331403_Technik ekonomista S	79	2,1%	1,8%
4	722204_Ślusarz S	74	2,0%	2,0%
5	752205_Stolarz S	64	1,7%	1,1%
6	753105_Krawiec S	55	1,5%	1,5%
7	711202_Murarz S	52	1,4%	1,5%
8	816026_Operator urządzeń przetwórstwa drobiu	50	1,3%	0,2%
9	752190_Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	48	1,3%	0,2%
10	512001_Kucharz S	46	1,2%	1,1%
11	512002_Kucharz małej gastronomii S	45	1,2%	0,8%
12	911207_Sprzątaczką biurową	44	1,2%	0,8%
13	932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	44	1,2%	1,1%
14	411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	43	1,2%	0,3%
15	515303_Robotnik gospodarczy	38	1,0%	1,1%
16	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	38	1,0%	1,1%
17	514101_Fryzjer S	37	1,0%	0,8%
18	753303_Szwaczka	36	1,0%	0,6%
19	833203_Kierowca samochodu ciężarowego	36	1,0%	0,7%
20	242217_Specjalista administracji publicznej	35	0,9%	0,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Analiza zawodów i specjalności reprezentowanych najliczniej w grupie bezrobotnych zarejestrowanych w m. Suwałki na tle struktury wojewódzkiej, potwierdza niekorzystne położenie *sprzedawców*. Ich liczba w 2012 roku wyniosła 211. Grupa bezrobotnych sprzedawców stanowiła 5,7% ogólnej populacji osób bez pracy w definiowanym obszarze co przełożyło się na +0,1% różnicę względem danych regionalnych. Udział kolejnej grupy zawodowej *robotnik budowlany* wyniósł 3,5% ~~odsetka~~ **odsetek** zarejestrowanych w PUP Suwałki co oznacza nadwyżkę względem danych wojewódzkich o 1,7%. W grupie zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze bezrobotnych nadwyżkowy charakter uwidocznił się odnośnie *operatora urządzeń przetwórstwa drobiu oraz pozostałych robotników przygotowujących drewno i pokrewnych*.

Tabela 250. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w Suwałkach

LP	Nazwa zawodu/ specjalności	Absolwenci 2012	Absolwenci 2013(prognoza)
1	514207_Technik usług kosmetycznych S	82	122
2	325402_Technik masażysta S	80	58

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

3	422103_Technik obsługi turystycznej S	75	45
4	331403_Technik ekonomista S	53	145
5	351203_Technik informatyk S	53	125
6	311204_Technik budownictwa S	43	50
7	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	42	24
8	325509_Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	37	348
9	512002_Kucharz małej gastronomii S	29	51
10	311513_Technik pojazdów samochodowych S	29	31
11	311504_Technik mechanik S	29	28
12	351103_Technik teleinformatyk S	29	28
13	514101_Fryzjer S	28	0
14	311410_Technik mechatronik S	27	30
15	834103_Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych	27	20
16	514105_Technik usług fryzjerskich S	27	18
17	334306_Technik administracji S	26	164
18	331402_Technik agrobiznesu S	25	17
19	422402_Technik hotelarstwa S	24	29
20	311303_Technik elektryk S	23	21
21	322002_Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	22	23
22	343403_Technik organizacji usług gastronomicznych S	21	26
23	311408_Technik elektronik S	21	23
24	532102_Opiekun medyczny S	21	22
25	522305_Technik handlowiec S	21	11
26	314202_Technik architektury krajobrazu S	20	14
27	314207_Technik rolnik S	19	17
28	712904_Technolog robót wykończeniowych w budownictwie S	19	15
29	325511_Technik ochrony środowiska S	19	12
30	314403_Technik technologii żywności	18	6
31	333108_Technik spedytor S	16	15
32	333107_Technik logistik S	14	0
33	752205_Stolarz S	14	0
34	325601_Ratownik medyczny S	13	15
35	723310_Mechanik – monter maszyn i urządzeń S	13	0
36	311922_Technik technologii drewna S	10	0
37	311209_Technik urządzeń sanitarnych S	10	0
38	751201_Cukiernik S	8	0
39	751204_Piekarz S	8	0
40	712603_Monter instalacji gazowych S	7	0
41	311924_Technik technologii odzieży S	6	0
42	721306_Blacharz samochodowy S	5	0
43	541415_Technik ochrony fizycznej osób i mienia	4	11
44	741103_Elektryk	4	0
45	711202_Murarz S	2	0

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

46	741201_Elektromechanik	1	0
47	722204_Ślusarz S	1	0
48	343101_Fotograf S	1	0
49	431103_Technik rachunkowości S	0	107
50	741203_Elektromechanik pojazdów samochodowych S	0	19
51	712604_Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0	14
52	333906_Technik organizacji reklamy S	0	10
53	513101_Kelner S	0	7
Razem		1126	1721

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół oraz danych Kuratorium Oświaty w Białymstoku

W 2012 roku ponadgimnazjalne szkoły zawodowe w Suwałkach przygotowały do pracy zawodowej 1126 przedstawicieli 48 profesji. Największe grono osób dysponowało wykształceniem *technika usług kosmetycznych*, profesji koncentrującej się na wykonywaniu zabiegów w zakresie kosmetyki pielęgnacyjnej, leczniczej i upiększającej oraz zabiegów fizykoterapeutycznych. Najliczniej kształconą profesją w zasadniczych szkołach zawodowych był *mechanik pojazdów samochodowych*. Aspirację pracy w jednym z 1,1 tys. podlaskich podmiotów działu 84 PKD zgłoszą (w przeważającej mierze kontynuujący kształcenie na poziomie wyższym) licznie kształceni *technicy administracji*. Starania o zatrudnienie w jednym z 2,1 tys. podmiotów sekcji I PKD w województwie (zakwaterowanie i usługi gastronomiczne) zgłoszą zaś w najbliższym czasie *technicy obsługi turystycznej* oraz *technicy hotelarstwa*. W połowie 2013 roku na lokalnym rynku pracy uaktywni się, potencjalnie, zwiększona podaż *techników rachunkowości* oraz *techników bezpieczeństwa i higieny pracy*. Przeobrażenia stylu życia społeczeństwa polskiego wpływają na popularność kształcenia w Suwałkach *techników masażystów*, zwiększanie się znaczenia w życiu gospodarczym sektora technologii IT powoduje poszerzanie strumienia podaży *techników teleinformatyków* i *techników informatyków*.

3.15. Powiat wysokomazowiecki

3.15.1 Potencjał powiatowego rynku pracy

W powiecie wysokomazowieckim zatrudnionych jest 21,9 tys. osób (6,5% wszystkich pracujących w województwie podlaskim). Dyslokacja zatrudnienia w ujęciu klasycznej triady sektorów pracy (rolnictwo – przemysł i budownictwo – usługi) przedstawia się następująco: 63% – 16% - 21% (układ ten w skali województwa wygląda zaś tak oto: 37% – 20% – 43%).³⁰² Rozkład wysokomazowiecki informuje o dominacji – na tle i tak agrarnego regionu – osób utrzymujących się z pracy w sektorze pierwotnym, a zarazem ukazuje niewielką rolę sektora usług w lokalnym systemie. Poziom zarobków w analizowanej jednostce jest niższy niż w regionie – przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2011 roku wynosiło 2988 zł (stanowiło 94,0% płacy podlaskiej i 82,4% poziomu krajowego).³⁰³

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2012 roku w tej jednostce statystycznej europejskiej nomenklatury NUTS 4³⁰⁴ wynosiła 8,8%, była najniższa w całym województwie (wskaźnik podlaski: 14,6%). W przeciągu czterech ostatnich lat, od przedkryzysowego 2008 roku³⁰⁵, ta podstawowa miara kondycji rynku pracy zwiększyła o 2.1 punktu procentowego.³⁰⁶ W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy zauważa się różną sytuację skrajnych kohort wiekowych. Z jednej strony wśród poszukujących zatrudnienia znajduje się relatywnie niewiele osób po 50 roku życia (16,9%; drugi z najniższych wskaźników w województwie - po kolneńskim), z drugiej gros bezrobotnych to osoby młode: 31,4% figurujących w rejestrze stanowią mieszkańcy do 25 roku życia (wyższy odsetek na Podlasiu dotyczy tylko powiatu monieckiego).³⁰⁷

W ujęciu statystyki sektorowej przedsiębiorstw funkcjonujących w powiecie wysokomazowieckim, spośród 3,8 tys. firm zarejestrowanych w analizowanej jednostce, najwięcej podmiotów gospodarczych operuje w następujących działach: *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (0,7 tys. firm), *roboty budowlane specjalistyczne* (0,4 tys.), *uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową* (0,3 tys.), *transport lądowy oraz transport rurociągowy* (0,3 tys.). Łącznie w tych czterech dominujących działach PKD koncentruje się 44,1% wszystkich lokalnych przedsiębiorstw.

Specyfikę profilu działalności gospodarczej w powiecie wysokomazowieckim, wykorzystując dane GUS, można przedstawić prezentując działy gospodarcze, w których – na

³⁰² Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Pracujący, zatrudnieni i przeciętne zatrudnienie według PKD 2007*, ostatnia aktualizacja 15.11.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=257669&p

³⁰³ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Wynagrodzenia*, ostatnia aktualizacja 16.07.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.dims?p_id=259943&p_token=0.43713810343783255

³⁰⁴ NUTS to pięciostopniowa klasyfikacja jednostek statystycznych obowiązująca w Unii Europejskiej. W przypadku Polski poziomy tej klasyfikacji obejmują: państwo (NUTS 1), województwa (NUTS 2), podregiony (grupy powiatów) – NUTS 3, powiaty (NUTS 4) oraz gminy (NUTS 5).

³⁰⁵ Za symboliczną datę początku ostatniego międzynarodowego kryzysu gospodarczego przyjmuje się 15 września 2008 roku, dzień w którym amerykański bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił bankructwo, a wartość firm notowanych w Nowym Jorku (mierzona indeksem Dow Jones) zmniejszyła się tego dnia o 4,4%.

³⁰⁶ *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s.3., *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2008*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2008, s.3.

³⁰⁷ Zob. tabela 14, *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s. 33.

tle potencjału województwa – występuje największy odsetek podmiotów. W poniższej tabeli wyeksponowano 6 najsilniej reprezentowanych w tym ziemskim powiecie, na tle Podlasia, działów PKD.³⁰⁸

Tabela 251 Działy PKD wyróżniające się w powiecie wysokomazowieckim na tle województwa

Dział PKD	Nazwa działu	Liczba podmiotów	% zasobów województwa
01	uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	301	11,0
75	działalność weterynaryjna	43	10,8
84	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	110	10,1
91	działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą	11	7,4
90	działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką	31	7,1
59	działalność związana z produkcją filmów, nagrań video, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych	13	6,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gospodarczy koloryt powiatu wysokomazowieckiego tworzą liczne podmioty funkcjonujące w sektorze pierwszym gospodarki – rolnictwie (dział 01), a równoległe podmioty z sektora trzeciego świadczące usługi pomocnicze względem rolnictwa (działalność weterynaryjna). W granicach powiatu o bogatej spuściźnie kultury drobnoszlacheckiej funkcjonuje wiele podmiotów zajmujących się kulturą i rozrywką.

Symptodem zachodzących przeobrażeń lokalnego rynku gospodarczego (bądź konserwacji endemicznej mapy gospodarczej), a jednocześnie wskaźnikiem aktualnych trendów na polu przedsiębiorczości w powiecie wysokomazowieckim są dane GUS o liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w ostatnich trzech latach. Na tle województwa największy odsetek nowych działalności uruchomiono w następujących działach PKD: *działalność weterynaryjna* (18,6% wszystkich w województwie podlaskim; nominalnie 19 podmiotów), *uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt* (10,1%; 32 działalności), *działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką* (7,4%; 11 firm).³⁰⁹

3.15.2 Popyt na pracę w powiecie wysokomazowieckim

Spośród 61,7 tys. wolnych miejsc pracy, o których informacja została upubliczniona w 2012 roku w województwie podlaskim, w powiecie wysokomazowieckim pojawiło się

³⁰⁸ Do analizy włączono działy PKD, które w danym powiecie posiadają reprezentację więcej niż 10 działających podmiotów.

³⁰⁹ Obliczenia własne na podstawie kategorii *Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej*, przyrost w latach 2009-2011, pominięto działy w których powstało mniej niż 10 podmiotów; ostatnia aktualizacja danych 30.03.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=259731

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

1215 stanowisk pracy (2,0% wszystkich). Zapotrzebowanie na pracowników w analizowanej jednostce w stosunku do roku poprzedzającego – na tle sytuacji w województwie³¹⁰ – nieznacznie wzrosło (o 14 miejsc pracy) i stanowiło 101,2% poziomu z 2011 roku). Popyt na pracę utrzymał się na zbliżonym poziomie w trzech pierwszych kwartałach 2012r. Jego spadek zanotowano zaś w czwartym kwartale. Regres ów przełożył się bezpośrednio na zwiększenie stopy bezrobocia w tym ziemskim powiecie (z 8,1% na koniec czerwca do 8,8% na koniec grudnia). Generalnie, zdecydowana większość miejsc pracy dotyczyła pojedynczego, wolnego stanowiska zatrudnienia (94,8% ogłoszeń), ale występowały także oferty informujące o występowaniu od dwóch do szesnastu miejsc pracy (21 ofert; 5,2% wszystkich).

³¹⁰ W województwie podlaskim w roku pojawiły się oferty dotyczące 56 550 wolnych miejsc pracy, zaś w 2012 roku 61 652 wolnych miejsc pracy (regionalny popyt w 2012 roku stanowi więc 109,0% popytu z roku poprzedzającego).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 252. Miejsca pracy zidentyfikowane w powiecie wysokomazowieckim w przekroju podmiotów rekrutujących

Powiat wysokomazowiecki				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie	
2012		2011		I kw.		II kw.		III kw.		IV kw.		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Źródło Miejsca pracy

Powiatowy Urząd Pracy	1099	90,5	1041	86,7	275	85,4	309	93,4	324	93,9	191	88,0	19460	31,6
Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	58	4,8	59	4,9	14	4,3	11	3,3	13	3,8	20	9,2	12698	20,6
Ogólnokrajowe internetowe serwisy pośrednictwa pracy	48	4,0	25	2,1	27	8,4	11	3,3	6	1,7	4	1,8	15911	25,8
Prasa regionalna	8	0,7	49	4,1	6	1,9	-	-	2	0,6	-	-	12067	19,6
Ochotnicze Hufce Pracy	2	0,2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0,9	345	0,6
Biura Karier	-	-	27	2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	1171	1,9
Razem	1215	100	1201	100	322	100	331	100	345	100	217	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012 roku w powiecie wysokomazowieckim, w stosunku do roku poprzedzającego, struktura kanałów poszukiwania pracowników praktycznie się nie zmieniła. W tym ziemskim powiecie, podobnie jak w roku 2011, nadal monopolistyczną pozycję upublicznienia anonsów zatrudnienia posiadał powiatowy urząd pracy, w którym odnaleźć można było dziewięć z dziesięciu wszystkich dostępnych – w wolnym naborze – miejsc pracy. Podkreślić należy, że powiatowy urząd pracy nie tylko utrzymał ale i wzmocnił swoją pozycję na lokalnym rynku pośrednictwa pracy o 3,8%. W porównaniu z sytuacją w województwie, w analizowanej jednostce terytorialnej znikomy udział wśród źródeł miejsc pracy posiadają ogólnopolskie e-serwisy pośrednictwa zatrudnienia. O ile na administracyjnym Podlasiu generują niemal 26% popytu na pracę, o tyle w powiecie wysokomazowieckim stanowią jedynie 4,0% lokalnego popytu na pracę. Niemniej jednak należy zauważyć, iż ogólnopolskie e-serwisy pośrednictwa pracy, w stosunku do 2011r. podwoiły swój udział w rynku pośrednictwa pracy. Niespełna pięcioprocentowy udział w ogłaszaniu popytu na pracę posiadają lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe. Podobnie jak w wielu innych powiatach, tak również i tutaj, zanikła skłonność miejscowych pracodawców do rekrutowania zasobów pracy przy wykorzystaniu regionalnych mediów prasowych. Trend ten zapewne nie ulegnie

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

odwróceniu w kontekście spadku nakładów i wolumenu sprzedaży dzienników regionalnych.³¹¹

Tabela 253. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie wysokomazowieckim w ujęciu grup wielkich zawodów

Powiat wysokomazowiecki				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie	
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	319	26,3	306	25,5	79	24,5	84	25,4	91	26,4	65	30,0	11589	18,8
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	215	17,7	232	19,3	44	13,7	58	17,5	47	13,6	66	30,4	14345	23,3
4_Pracownicy biurowi	168	13,8	146	12,2	61	18,9	47	14,2	40	11,6	20	9,2	4312	7,0
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	113	9,3	114	9,5	26	8,1	43	13,0	33	9,6	11	5,1	3917	6,4
9_Pracownicy przy pracach prostych	153	12,6	131	10,9	33	10,2	47	14,2	58	16,8	15	6,9	5369	8,7
3_Technicy i inny średni personel	129	10,6	142	11,8	51	15,8	26	7,9	34	9,9	18	8,3	8322	13,5
2_Specjaliści	82	6,7	107	8,9	18	5,6	18	5,4	38	11,0	8	3,7	10048	16,3
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy	33	2,7	16	1,3	9	2,8	6	1,8	4	1,2	14	6,5	3092	5,0
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3	0,2	7	0,6	1	0,3	2	0,6	-	-	-	-	328	0,5
0_Siły zbrojne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	330	0,5
Razem	1215	100	1201	100	322	100	331	100	345	100	217	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zapoznając się z ofertami pracy ze względu na specyfikę zawodową poszukiwanych kandydatów do pracy, w ujęciu grup wielkich zawodów, widoczna jest w przypadku tego powiatu stabilność zarówno w układzie poszukiwanych grup zawodowych w 2011 i 2012r., jak i liczbie miejsc pracy dla przedstawicieli poszczególnych grup. W 2012 roku, podobnie jak rok wcześniej, najwięcej ogłoszeń było skierowanych do grupy 5 (**pracownicy usług i sprzedawcy**) – co czwarte, nieco mniej ofert kierowano do grupy 7 (**robotnicy**

³¹¹ Sprzedaż największych 22 dzienników regionalnych w 2012 roku w Polsce spadła względem 2011 roku średnio o 11%. Skala regresu wolumenu sprzedaży podlaskich dzienników była jeszcze głębsza: Gazeta Współczesna – spadek rzędu 14,5% (średnia sprzedaż w 2012 roku na poziomie 10 tys. egz.), Kurier Poranny – 20,3% (8,2 tys. egz.). Obliczenia własne na podstawie danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

przemysłowi i rzemieślnicy) – niespełna 18% powiatowej puli. Na trzecim miejscu uplasowali się **pracownicy biurowi** z popytem na poziomie niespełna czternastu procent.

Przeгляд danych w ujęciu kwartalnym informuje o grupach wielkich zawodów poszukiwanych cyklicznie, ze zbliżoną liczbą miejsc pracy w każdym z kwartałów (większość grup zawodowych) oraz tych ofertowanych ze zmienną intensywnością (**pracownicy biurowi** – poszukiwani przede wszystkim w I półroczu). Na tle sytuacji regionalnej, w analizowanej jednostce terytorialnej niewielki udział w strukturze popytu przypada na przedstawicieli grupy 2 (**specjaliści**). O ile na administracyjnym Podlasiu ten aglomerat zawodów absorbuje 16,3% zgłaszanego popytu, to w powiecie wysokomazowieckim wyraźnie mniej – 6,7% etatów dostępnych na rynku lokalnym. W przypadku specjalistów, zanotowano ponadto w 2012r. spadek zapotrzebowania na tę kategorię pracowników o 23,4% (nominalnie 25 ofert).

Tabela 254. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów z uwzględnieniem ofert staży finansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Wysokiem Mazowieckiem

Liczba zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie	w tym oferty stażu

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

	N	%	N	%
4 Pracownicy biurowi	168	100,0	105	62,5%
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	319	100,0	81	25,4%
3 Technicy i inny średni personel	129	100,0	47	36,4%
9 Pracownicy przy pracach prostych	153	100,0	32	20,9%
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	215	100,0	30	14,0%
2 Specjaliści	82	100,0	20	24,4%
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	113	100,0	1	0,9%
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3	100,0	1	33,3%
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy i handlu	33	100,0	0	0,0%
Ogółem	1215	100,0	317	26,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy).

Powiat wysokomazowiecki należy do grupy powiatów o niskim udziale staży w liczbie zidentyfikowanych miejsc pracy ogółem. W ujęciu generalnym, w 2012r. staże stanowiły tutaj 26,1% wszystkich wolnych miejsc pracy, wobec chociażby 67,7% w powiecie sejneńskim, 54,2% w powiecie kolneńskim. Miejsce stażu nie powinno być traktowane jako miejsce pracy *sensu stricte*. Jest to miejsce aktywizacji zawodowej, które zgodnie z definicją ma przyczynić się do nabycia przez bezrobotnego umiejętności praktycznych poprzez

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

wykonywanie zadań w miejscu pracy. Jednakże miejsce stażu może stanowić potencjalne miejsce pracy. Dla tego typu programów aktywizacji liczona jest efektywność zatrudnieniowa³¹², która pokazuje prawdopodobieństwo otrzymania zatrudnienia po zakończeniu stażu. Jeżeli osoba odbywająca staż, po jego zakończeniu została zatrudniona w miejscu odbywania stażu, należy przyjąć, iż miejsce stażu stało się miejscem pracy.³¹³

Biorąc pod uwagę specyfikę staży sytuację notowaną w powiecie wysokomazowieckim należy ocenić pozytywnie. Można przypuszczać, iż finansowanie staży dotyczy przypadków ściśle wiążących się z realizacją założeń tej formy aktywizacji. Duży udział staży notowany jest jednak w grupie **pracowników biurowych** (62,5%). W powiecie notowane jest również dosyć wysokie finansowanie staży w grupie **pracowników przy pracach prostych** (20,9%). Z jednej strony grupa **pracowników przy pracach prostych** obejmuje zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana przez przedstawicieli zawodów należących do tej kategorii wymaga zastosowania prostych narzędzi i ograniczonej własnej inicjatywy oraz oceny. W tej sytuacji można byłoby się zastanawiać nad zasadnością organizowania staży w zawodach, które obejmuje grupa. Z drugiej strony w tego rodzaju zawodach, czego przykładem jest *911205_pracownik pomocniczy obsługi hotelowej (s)* odbywa się kształcenie zawodowe. Ponadto część zawodów znajdujących się w grupie **pracowników przy pracach prostych**, np.: zawód taki jak *931301_Robotnik budowlany* w rzeczywistości wymaga wyższego poziomu wiedzy i mogłaby być sklasyfikowana na poziomie wyższym, równym np. *515303_Robotnikowi gospodarczemu* sklasyfikowanemu w grupie **5_pracowników usług i sprzedawców**.

Tabela 255. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie wysokomazowieckim

Miejsce Pracy		Źródło Miejsc Pracy									
		Powiatowy Urząd Pracy		Ochotnicze Hufce Pracy		Prasa regionalna		Ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy		Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	319	26,3	283	88,7	2	0,6	-	-	8	2,5	26	8,2
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	215	17,7	205	95,3	-	-	5	2,3	-	-	5	2,3
4_Pracownicy biurowi	168	13,8	160	95,2	-	-	2	1,2	-	-	6	3,6

³¹² Efektywność zatrudnieniowa (wskaźnik ponownego zatrudnienia w programie) liczona jest jako udział procentowy osób, które podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu stażu, w liczbie osób, które ukończyły staż. Za osobę która podjęła pracę, uważa się osobę, która w trakcie odbywania stażu lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w stażu podjęła zatrudnienie, przyjmuje się, że tak się stało, jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie wyrejestrowała się z powiatowego urzędu pracy lub jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się w PUP.

³¹³ Efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła w skali województwa, w 2012r. 67,1% i wzrosła w porównaniu do 2011r. o 16,6%. Wskaźnik ten pokazuje prawdopodobną liczbę wszystkich podjęć pracy – nie tylko w miejscu odbywania stażu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	113	9,3	111	98,2	-	-	-	-	-	-	2	1,8
9_Pracownicy przy pracach prostych	153	12,6	153	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-
3_Technicy i inny średni personel	129	10,6	95	73,6	-	-	-	-	21	16,3	13	10,1
2_Specjaliści	82	6,7	75	91,5	-	-	-	-	6	7,3	1	1,2
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	33	2,7	14	42,4	-	-	1	3,0	13	39,4	5	15,2
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3	0,2	3	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	1215	-	1099	-	2	-	8	-	48	-	58	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zestawienie źródeł miejsc pracy ze skalą popytu na reprezentantów dziesięciu grup wielkich zawodów pozwala na ukazanie kanałów rekrutacji specjalizujących się w poszukiwaniu określonej kategorii zawodów. W powiecie wysokomazowieckim, ze względu na dominującą pozycję powiatowego urzędu nie można mówić o specjalizacji jakiegokolwiek źródła. Prasa regionalna i OHP ogłosiły informację jedynie o 10 miejscach pracy łącznie. Informacje o kilkudziesięciu miejscach pracy znalazły się na ogólnopolskich i lokalnych portalach internetowych. Ogólnopolskie e-serwisy pośrednictwa pracy, poszukiwały przede wszystkim **techników i innego średni personelu** (16,3% wszystkich miejsc pracy dla tej kategorii zawodowej) i **przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników** (39,4% wszystkich miejsc pracy oferowanych przedstawicielom tej grupy. Na lokalnych portalach ogłoszeniowych pojawiło się najwięcej anonsów zatrudnienia dedykowanych **pracownikom usług i sprzedawcom** (8,2% wszystkich miejsc pracy dla tej kategorii zawodowej pracowników).

Tabela 256. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie wysokomazowieckim

Powiat wysokomazowiecki				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012							
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

TOP 20 zawodów

522301_Sprzedawca S	118	10,6	92	7,7	30	9,3	43	10,1	24	15,4	21	9,8
833203_Kierowca samochodu ciężarowego	84	7,5	55	4,6	28	8,7	44	10,4	-	-	12	5,6
411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	108	9,7	80	6,7	24	7,5	63	14,8	14	9	7	3,3

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

931301_Robotnik budowlany	38	3,4	27	2,2	7	2,2	28	6,6	3	1,9	-	-
751190_Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb	22	2,0	66	5,5	7	2,2	10	2,4	1	0,6	4	1,9
512001_Kucharz S	30	2,7	-	-	-	-	-	-	-	-	30	14
911207_Sprzątaczką biurowa	23	2,1	24	2	6	1,9	7	1,6	3	1,9	7	3,3
514101_Fryzjer S	25	2,2	25	2,1	6	1,9	15	3,5	2	1,3	2	0,9
515303_Robotnik gospodarczy	11	1,0	10	0,8	7	2,2	2	0,5	-	--	2	0,9
432103_Magazynier	23	2,1	13	1,1	5	1,6	11	2,6	4	2,6	3	1,4
332203_Przedstawiciel handlowy	16	1,4	19	1,6	12	3,7	1	0,2	1	0,6	2	0,9
314411_Technik technologii żywności – przetw. mięsne	18	1,5	20	1,6	-	-	0	0	18	5,2	0	0
524404_Telemarketer	16	1,4	18	1,5	6	1,9	7	1,6	2	1,3	1	0,5
522305_Technik handlowiec S	16	1,4	-	-	16	5,0	-	-	-	-	-	-
962902_Dozorca	15	1,3	2	0,2	3	0,9	-	-	10	6,4+	2	0,9
711404_Zbrojarz	15	1,3	10	0,8	-	-	-	-	-	-	15	7
721205_Spawacz metodą MIG	14	1,3	11	0,9	2	0,6	2	0,5	8	5,1	2	0,9
711202_Murarz S	11	1,0	18	1,5	2	0,6	5	1,2	4	2,6	-	-
751106_Ubojowy	12	1,1	-	-	1	0,3	9	2,1	2	1,3	-	-
325905_Opiekunka dziecięca S	12	0,9	6	0,5	6	1,8	1	0,4	4	1,2	1	0,5
Pozostałe zawody	578	43,9	705	58,7	154	47,9	177	41,6	56	35,9	103	48,1
Razem	1215	100,0	1201	100	322	100	425	100	156	100	214	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W roku 2012 najbardziej poszukiwanym zawodem w powiecie wysokomazowieckim był *sprzedawca* (10,6% zdefiniowanego popytu). W stosunku do rozkładu zapotrzebowania na pracę w roku poprzedzającym, w 2012 roku skokowo zmniejszyło się zapotrzebowanie na *masarzy, robotników w przetwórstwie ryb*. Zauważalnie wzrosło też zainteresowanie pracodawców reprezentantami zawodów „biurowych” (*pozostali pracownicy obsługi biurowej*) co może być ściśle związane z dystrybucją środków Funduszu Pracy na staże zawodowe dla osób wyrażających gotowość nabywania w ten sposób kwalifikacji zawodowych. Na 84 bowiem miejsca pracy dedykowane przedstawicielom tej kategorii zawodowej 67 (79,8%) stanowiły miejsca aktywizacji zawodowej w postaci staży. W powiecie wysokomazowieckim widoczny jest bardzo niski w odniesieniu do innych powiatów popyt na *robotników gospodarczych*.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

W przypadku kilku zawodów zaobserwowano zwiększone zapotrzebowanie w określonych kwartałach roku. *Przedstawicielom handlowym* najwięcej miejsc pracy oferowano w I kwartale 2012r. *Techników handlowców* poszukiwano tylko w I kwartale roku. *Kierowców samochodów ciężarowych, pozostałych pracowników obsługi biurowej i robotników budowlanych* poszukiwano najczęściej w II kwartale. *Kucharzy* poszukiwano tylko w IV kwartale. Dwadzieścia najbardziej pożądaných zawodów generowało 56,1% wszystkich rozpoznanych ogłoszeń w powiecie wysokomazowieckim.

Tabela 257. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie wysokomazowieckim (N≥4)

Powiat wysokomazowiecki			
Powiatowy Urząd Pracy		Pozostałe źródła	
N	%	N	%

Kod i nazwa zawodu

314411_Technik technologii żywności – przetwórstwo mięsne	-	-	16	13,8
332203_Przedstawiciel handlowy	8	0,7	8	6,9
514101_Fryzjer S	13	1,2	7	6
522301_Sprzedawca S	121	11,1	6	5,2
142001_Kierownik działu w handlu detalicznym	-	-	6	5,2
524902_Doradca klienta	4	0,3	5	4,3
332101_Agent ubezpieczeniowy	2	0,1	4	3,4
142004_Kierownik supermarketu	1	0,09	4	3,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Tylko w przypadku 116 miejsc pracy (9,7% wszystkich zidentyfikowanych w powiecie) pracodawcy zdecydowali się na poszukiwanie kandydatów do pracy poza lokalnym urzędem pracy. Najczęściej dotyczyło to zapotrzebowania m.in. na *techników technologii żywności* - 16 miejsc pracy, *przedstawicieli handlowych* – 8 miejsc pracy, *sprzedawców i kierowników działu w handlu detalicznym* – po 6 miejsc pracy, *doradców klientów* – 5 miejsc pracy, *agentów ubezpieczeniowych i kierowników supermarketu* – po 4 miejsca pracy. W przypadku *techników technologii żywności (przetwórstwo mięsne)* i *kierowników działu w handlu detalicznym* były to jedyne oferty dla przedstawicieli tej profesji w analizowanej jednostce terytorialnej.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 258. Sezonowość popytu w powiecie wysokomazowieckim na poziomie zawodów i specjalności

	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w I kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w II kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
432103 Magazynier	19	12	63,2	833203 Kierowca samochodu ciężarowego	90	37	41,1
422603 Rejestratorka medyczna	9	8	88,9	931301 Robotnik budowlany	42	25	59,5
961201 Sortowacz surowców wtórnych	9	7	77,8	512001 Kucharz S	21	10	47,6
911207 Sprzątaczką biurowa	25	6	24,0	721205 Spawacz metodą MIG	12	9	75,0
331203 Referent (asystent) bankowości	12	6	50,0	514101 Fryzjer S	13	7	53,8
712612 Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	6	6	100,0	241202 Doradca finansowy	7	7	100,0
711502 Cieśla szalunkowy	8	5	62,5	752290 Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	8	5	62,5
523002 Kasjer handlowy	7	5	71,4				
541307 Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	5	5	100,0				
233015 Nauczyciel matematyki	5	5	100,0				
	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w III kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w IV kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
932909 Pomocnik mleczarski	18	18	100,0	751190 Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	30	30	100,0
515303 Robotnik gospodarczy	35	14	40,0	524404 Telemarketer	14	14	100,0
325905 Opiekunka dziecięca S	21	11	52,4	712202 Glazurnik	7	5	71,4
962902 Dozorca	15	10	66,7	713104 Szpachlarz	5	5	100,0

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

751106 Ubojowy	11	10	90,9				
233021 Nauczyciel techniki	7	7	100,0				
711202 Murarz S	13	6	46,2				
522305 Technik handlowiec S	12	6	50,0				
233016 Nauczyciel muzyki	7	6	85,7				
752205 Stolarz S	7	5	71,4				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Konglomerat danych zaprezentowany w czteroelementowym układzie przedstawia listy zawodów ofertowanych sezonowo, tzn. takich, na które w danym kwartale 2012 roku pojawił się popyt przewyższający 40% rocznego wolumenu ogłoszeń adresowanych do wskazanej profesji. W skali powiatu wiele zawodów wykazało w 2012 r. cechy wybitnie sezonowych (w przypadku których co najmniej 2/3 wszystkich ofert pojawiło się w jednym kwartale). Należeli do nich: *rejestratorka medyczna, sortowacz surowców wtórnych, monter sieci wodnych i kanalizacyjnych, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, nauczyciel matematyki w I kwartale; spawacz metodą MIG, doradca finansowy w II kwartale; pomocnik mleczarski, ubojowy, nauczyciel techniki, nauczyciel muzyki, stolarz w III kwartale; pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni, telemarketerzy i szpachlarze w IV kwartale*. Omówione przypadki zwiększonego popytu na pracę są wyrazem zastosowanego podejścia do sezonowości w badaniu. Należy pamiętać, iż potwierdzeniem sezonowości popytu na zawody jest jego powtarzalność w tych samych okresach roku, co należałoby potwierdzić kilkuletnią obserwacją. Na sezonowość identyfikowaną w powiecie może mieć wpływ uruchamianie przez PUP środków finansowych na aktywizację zawodową osób bezrobotnych. (W przypadku zawodów o marginalnym kwartalnym popycie na poziomie lokalnym (liczba ofert niższa niż 5), nie należy identyfikować danego zawodu jako sezonowego *in corpore*, zawodu generalnie (typowo) poszukiwanego w dłuższym odstępie czasu w stałych kwartałach.

Tabela 259. Miejsca pracy w powiecie wysokomazowieckim w przekroju działów gospodarki³¹⁴

Lp	Dział PKD	N	%	Lp	Dział PKD	N	%
1	47 Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	31	2,6	8	56 Działalność usługowa związana z wyżywieniem	8	0,7

³¹⁴ W tabeli zaprezentowano działy PKD, w których wśród zidentyfikowanych miejsc pracy w roku 2012 poszukiwano w danym powiecie co najmniej 10 pracowników (należy zaznaczyć, że cecha „dział PKD” została przypisana do 35,9% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w województwie – w przypadku pozostałych nie ustalono tego związku).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

2	10 Produkcja artykułów spożywczych	25	2,1	9	45 Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	7	0,6
3	49 Transport lądowy oraz transport rurociągowy	16	1,3	10	64 Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	7	0,6
4	96 Pozostała indywidualna działalność usługowa	14	1,2	11	65 Ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego	7	0,6
5	23 Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	13	1,1	12	61 Telekomunikacja	6	0,5
6	41 Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	8	0,7	13	43 Roboty budowlane specjalistyczne	5	0,4
7	46 Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	8	0,7				

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W powiecie wysokomazowieckim w grupie miejsc pracy zidentyfikowanych pod względem działu gospodarki, w którym dominującą działalność realizuje podmiot poszukujący pracowników znalazły się 193 miejsca pracy (13,1% wszystkich zidentyfikowanych). Największa liczba ogłoszeń pojawiła się w segmencie *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* – 31 (2,6% ogólnej puli miejsc pracy w powiecie) i *produkcji artykułów spożywczych* -25 (2,1% ogólnej puli miejsc pracy w powiecie).

3.15.3 Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy

Tabela 260. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie wysokomazowieckim³¹⁵

powiat wysokomazowiecki		Kod grupy wielkiej															
		1		2		3		4		5		7		8		9	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Kwalifikacje i kompetencje

Kwalifikacje formalne (wykształcenie)	111	63,1	13	11,7	7	6,3	26	23,4	4	3,6	39	35,1	14	12,6	8	7,2	-	-
Doświadczenie Zawodowe	102	58,0	19	18,6	5	4,9	27	26,5	4	3,9	26	25,5	17	16,7	4	3,9	-	-
Kursy\ Uprawnienia	68	38,6	5	7,4	1	1,5	20	29,4	3	4,4	6	8,8	5	7,4	26	38,2	2	2,9
Cechy Osobowe	56	31,8	10	17,9	3	5,4	22	39,3	2	3,6	19	33,9	-	-	-	-	-	-

³¹⁵ Klucz kodów grup wielkich zawodów: 0 Siły zbrojne, 1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 2 Specjaliści, 3 Technicy i inny średni personel, 4 Pracownicy biurowi, 5 Pracownicy usług i sprzedawcy, 6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, 7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, 9 Pracownicy przy pracach prostych, numerem 99 oznaczono sytuację, w których miejsca pracy nie można było przyporządkować do konkretnej grupy zawodowej, a jednak w ofercie pojawiły się jasno sprecyzowane wymagania kompetencyjne.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Kompetencje społeczne i obywatelskie	49	27,8	10	20,4	4	8,2	22	44,9	4	8,2	9	18,4	-	-	-	-	-	-
Inicjatywność i przedsiębiorczość	40	22,7	7	17,5	4	10,0	20	50,0	2	5,0	7	17,5	-	-	-	-	-	-
Kompetencje informatyczne	21	11,9	7	33,3	2	9,5	5	23,8	1	4,8	6	28,6	-	-	-	-	-	-
Kompetencje\umiejętność uczenia się	9	5,1	-	-	-	-	3	33,3	-	-	5	55,6	-	-	1	11,1	-	-
Porozumiewanie się w językach obcych	7	4,0	1	14,3	3	42,9	2	28,6	-	-	1	14,3	-	-	-	-	-	-
Kompetencje matematyczno-techniczne	3	1,7	-	-	2	66,7	1	33,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	176	-	21	-	9	-	31	-	9	-	49	-	27	-	28	-	2	-

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Jakiegokolwiek wymagania kompetencyjne, w przypadku powiatu wysokomazowieckiego, zidentyfikowano w przypadku 176 stanowisk pracy. W analizowanej jednostce terytorialnej najbardziej cenioną przez pracodawców cechą pracowniczą w 2012 roku było posiadanie wykształcenia. Ponad 63% spośród zidentyfikowanych pod względem wymogów kompetencyjnych, zawierała to kryterium.³¹⁶ Na drugim miejscu uplasowało się wymaganie dotyczące posiadania doświadczenia zawodowego (58,0%). Głębsza analiza w zakresie zidentyfikowanej sytuacji pokazuje, iż wymóg posiadania wykształcenia był rozproszony pomiędzy 111 miejscami pracy, spośród których najczęściej dotyczył: pracowników usług i sprzedawców- 39 wskazań, techników i innego średniego personelu - 26 wskazań, robotników przemysłowych i rzemieślników- 14, przedstawicieli władz publicznych- 13. W pozostałych przypadkach ten wymóg kompetencyjny pojawiał się od czterech do ośmiu razy w ogólnej liczbie stanowisk pracy podlegających ofertowaniu. Wymóg posiadania wykształcenia był ściśle skorelowany z wymogiem posiadania doświadczenia zawodowego³¹⁷. Na 111 stanowisk pracy, co do których wymagano posiadania kwalifikacji formalnych, w przypadku 102 wymagano również posiadania doświadczenia zawodowego. Oznacza to, że w 91,9% przypadków, konieczność posiadania wykształcenia w którymś z wyżej wymienionych zawodów, wiązało się również z obowiązkową koniecznością posiadania o doświadczenia zawodowego.

Najszerszą, sprecyzowaną gamę oczekiwanych kompetencji, firmy i instytucje powiatu wysokomazowieckiego prezentowały wobec **specjalistów** oraz **techników i innego średniego personelu**. W pierwszym przypadku kandydaci do pracy musieli przede wszystkim wykazać się posiadaniem kompetencji matematycznych i technicznych oraz znajomością języków obcych, w drugim 50% anonsów rekrutacyjnych związanych z naborem

³¹⁶ W analizie kompetencji uwzględniono wyłącznie miejsca pracy zawierające informacje odnośnie poszukiwanych kompetencji i kwalifikacji. W skali województwa spośród 61,7 tys. ofert 47,4% zawierało przynajmniej jedną zdefiniowaną kompetencję.

³¹⁷ Współczynnik korelacji Pearsona dla dwóch zmiennych: posiadanie kompetencji informatycznych i posiadanie kompetencji posługiwania się językami obcymi wyniósł 0,940.

reprezentanta tej grupy wielkich zawodów pojawił się wymóg dysponowania inicjatywnością i przedsiębiorczością. Bardzo ważne w procesie rekrutacji pracowników z tej grupy zawodowej były również: kompetencje społeczne i obywatelskie (44,9%), cechy osobowe (39,3%), kompetencje i umiejętność uczenia się oraz kompetencje matematyczno-techniczne (po 33,3%). W dalszej kolejności kwalifikacje formalne (23,4%) oraz kompetencje informatyczne (23,8%)

3.16.4 Podaż pracy w powiecie wysokomazowieckim

Podaż pracy w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego została zaprezentowana poprzez analizę dwóch zmiennych. Pierwsza zmienna charakteryzuje podaż pracy w ujęciu dziesięciu grup wielkich zawodów na poziomie powiatu w porównaniu do odnośnych danych na poziomie województwa. Druga odnosi się do prezentacji 20 zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób zarejestrowanych w powiatowych rejestrach osób bezrobotnych na tle danych wojewódzkich.

Tabela 261. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie wysokomazowieckim na tle struktury województwa podlaskiego

	Nazwa grupy wielkiej	Liczba bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie podlaskim
1	7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	528	22,2%	21,9%
2	3_Technicy i inny średni personel	449	18,9%	13,4%
3	5_Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	344	14,5%	12,2%
4	2_Specjaliści	255	10,7%	10,4%
5	9_Pracownicy przy pracach prosiach	138	5,8%	7,2%
6	8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	92	3,9%	4,7%
7	6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	64	2,7%	2,1%
8	4_Pracownicy biurowi	56	2,4%	3,1%
9	1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	3	0,1%	0,3%
10	0_Siły zbrojne	0	0,0%	0,0%
	Brak zawodu	449	18,9%	24,7%
	OGÓLEM	2378	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Powiat wysokomazowiecki w analizie struktury bezrobotnych, w ujęciu grup wielkich zawodów, na tle danych wojewódzkich w 2012 roku zanotował najwyższy wskaźnik w grupie 7 (**Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**). Informacja ta wykazuje podobieństwo względem większości pozostałych powiatów ziemskich, w których ta grupa dominuje. Odsetek grupy 7 w analizowanym okresie był wyższy o 0,3 punktu od uśrednionych danych wojewódzkich. Drugą pod względem ilości osób zarejestrowanych w ramach grup wielkich zawodów była grupa 3 (**Technicy i inny średni personel**). Warto zaznaczyć w przypadku tej grupy wielkiej zawodów istotną różnicę (+ 5,5 punktu procentowego) w porównaniu ze zagregowaną informacją z 17 powiatów stanowiących woj. podlaskie. W powiecie wysokomazowieckim większy odsetek w strukturze bezrobotnych w porównaniu z województwem odnosił się także do grup 5 (**Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**), grupy 2 (**Specjaliści**), grupy 6 (**Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy**). Warto zwrócić uwagę na umiarkowanie wysoki

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

udział osób **bez zawodu** w strukturze bezrobotnych w powiecie. Powiatowy Urząd Pracy w Wysokiem Mazowieckiem zarejestrował w tej kategorii 449 osób, co stanowi 18,9% populacji osób bez pracy. Wskaźnik ten był aż o 5,8 punktu procentowego niższy niż na poziomie województwa podlaskiego.

Tabela 262. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu wysokomazowieckiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego

LP	Zawód/ specjalność osoby bezrobotnej	Liczba bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie
1	522301_Sprzedawca S	137	5,8%	5,6%
2	314207_Technik rolnik S	82	3,4%	1,2%
3	331403_Technik ekonomista S	73	3,1%	1,8%
4	311504_Technik mechanik S	70	2,9%	1,6%
5	722204_Ślusarz S	48	2,0%	2,0%
6	931301_Robotnik budowlany	46	1,9%	1,8%
7	514101_Fryzjer S	44	1,9%	0,8%
8	351203_Technik informatyk S	41	1,7%	0,5%
9	613003_Rolnik S	41	1,7%	0,9%
10	753105_Krawiec S	40	1,7%	1,5%
11	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	39	1,6%	1,1%
12	242217_Specjalista administracji publicznej	38	1,6%	0,9%
13	515303_Robotnik gospodarczy	37	1,6%	1,1%
14	723105_Mechanik samochodów osobowych	37	1,6%	0,9%
15	751204_Piekarz S	35	1,5%	0,9%
16	512002_Kucharz małej gastronomii S	31	1,3%	0,8%
17	235107_Pedagog	27	1,1%	0,6%
18	512001_Kucharz S	26	1,1%	1,1%
19	711202_Murarz S	23	1,0%	1,5%
20	343403_Technik organizacji usług gastronomicznych S	22	0,9%	0,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Rozpatrując powiatową sytuację zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób bezrobotnych potwierdza się, względem danych wojewódzkich, niekorzystne położenie *sprzedawców*. Mianowicie 137 osoby zarejestrowane w powiecie wysokomazowieckim stanowią 5,8% ogólnej liczby bezrobotnych. Wskaźnik ten jest niemal identyczny jak w województwie (5,6%). Udział kolejnej grupy zawodowej *technik rolnik* wyniósł 3,4% odsetka zarejestrowanych osób bez pracy w powiecie. Wartość ta jest o 2,2% wyższa niż na poziomie województwa. Trudną sytuację powiatu w perspektywie rynku pracy silnie podkreśla duży udział zawodów i specjalności nadreprezentowanych. Problem dotyczy najmocniej profesji: *technik rolnik, fryzjer, technik informatyk*.

Tabela 263. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie wysokomazowieckim

LP	Nazwa zawodu/ specjalności	Absolwenci 2012	Absolwenci 2013
1	314207_Technik rolnik S	120	113
2	351203_Technik informatyk S	62	37
3	331403_Technik ekonomista S	41	52
4	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	36	22
5	314403_Technik technologii żywności	34	30
6	343403_Technik organizacji usług gastronomicznych S	33	41
7	311513_Technik pojazdów samochodowych S	25	29
8	512002_Kucharz małej gastronomii S	22	21
9	331402_Technik agrobiznesu S	21	65
10	422402_Technik hotelarstwa S	21	11
11	613003_Rolnik S	19	4
12	334306_Technik administracji S	14	42
13	311204_Technik budownictwa S	12	20
14	311410_Technik mechatronik S	10	13
15	522301_Sprzedawca S	10	11
16	514101_Fryzjer S	10	7
17	514105_Technik usług fryzjerskich S	9	31
18	512001_Kucharz S	9	12
19	752205_Stolarz S	8	14
20	522305_Technik handlowiec S	8	0
21	311408_Technik elektronik S	7	0
22	751204_Piekarz S	5	4
23	834103_Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych S	4	5
24	751105_Rzeźnik – wędliniarz S	3	6
25	751201_Cukiernik S	3	1
26	712603_Monter instalacji gazowych S	3	0
27	741201_Elektromechanik	2	0
28	711202_Murarz S	1	2
29	712904_Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	1	1
30	343101_Fotograf S	1	1
31	711501_Cieśla	1	0
32	712604_Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0	2
33	741103_Elektryk	0	1
Razem		555	598

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół oraz danych Kuratorium Oświaty w Białymstoku

W 2012 roku ponadgimnazjalne szkoły zawodowe powiatu wysokomazowieckiego przygotowały do pracy zawodowej 555 przedstawicieli 31 profesji. Najwięcej osób -

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

podobnie jak w skali całego województwa - dysponowało wykształceniem *technika rolnika* oraz *technika informatyka*. Najliczniej kształconą profesją w zasadniczych szkołach zawodowych był *mechanik pojazdów samochodowych*. Aspirację pracy w jednym z 1,1 tys. podlaskich podmiotów działu 84 PKD zgłoszą w najbliższych latach (w przeważającej mierze kontynuujący kształcenie na poziomie wyższym) *technicy administracji*. W połowie 2013 roku na lokalnym rynku pracy uaktywni się, potencjalnie, zwiększona podaż *techników budownictwa* oraz *techników usług fryzjerskich*.

3.15.4 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym

Tabela 264. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie wysokomazowieckim

Lp	Kod i nazwa zawodu kształconego	Absolwenci 2012	Bezrobotni 30.06.2012	Bezrobotni 31.12.2012	Zmiana liczby bezrobotnych	Podaż (absolwenci + bezrobotni na k. roku)	Popyt (oferty pracy 2012)	Szansa na znalezienie pracy w zawodzie ³¹⁸
1	522301_Sprzedawca S	10	82	89	7	99	127	100%
2	512001_Kucharz S	9	14	16	2	25	22	88%
3	711202_Murarz S	1	14	10	-4	11	13	100%
4	711501_Cieśla	1	0	1	1	2	2	100%
5	522305_Technik handlowiec S	8	12	15	3	23	14	61%
6	514101_Fryzjer S	10	20	29	9	39	20	52%
7	752205_Stolarz S	8	14	10	-4	18	7	39%
8	751201_Cukiernik S	3	8	9	1	12	3	33%
9	712904_Technolog robót wykończeniowych w budownictwie S	1	2	4	2	5	1	20%
10	751204_Piekarz S	5	13	23	10	28	3	11%
11	723103_Mechanik pojazdów samoch.	36	23	30	7	66	8	12%
12	351203_Technik informatyk S	62	24	30	6	92	1	1%
13	512002_Kucharz małej gastronomii S	22	16	24	8	46	1	2%
14	314207_Technik rolnik S	120	46	47	1	167	0	
15	331403_Technik ekonomista S	41	43	61	18	102	0	0%
16	314403_Technik technologii żywności	34	7	13	6	47	0	0%
17	343403_T. organizacji usług gastronom.	33	18	17	-1	50	0	0%
18	311513_Technik poj. samochodowych S	25	0	3	3	28	0	0%
19	331402_Technik agrobiznesu S	21	3	8	5	29	0	
20	422402_Technik hotelarstwa S	21	13	16	3	37	0	0%
21	613003_Rolnik S	19	22	16	-6	35	0	
22	334306_Technik administracji S	14	6	6	0	20	0	0%

³¹⁸ W przypadku *technika rolnika*, *technika agrobiznesu*, *technika żywienia i gospodarstwa domowego* oraz *rolnika*, zawodów masowo absorbowanych przez indywidualne, rodzinne gospodarstwa rolne (zawodów, na które popyt nie jest identyfikowalny na rynku ogłoszeń) zrezygnowano z określenia szans na znalezienie pracy według przyjętego wzoru.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

23	311204_Technik budownictwa S	12	6	5	-1	17	0	0%
24	311410_Technik mechatronik S	10	4	3	-1	13	0	0%
25	514105_Technik usług fryzjerskich S	9	2	1	-1	10	0	0%
26	311408_Technik elektronik S	7	7	6	-1	13	0	0%
27	834103_Operator poj. i maszyn rolnicz.	4	6	6	0	10	0	0%
28	712603_Monter instalacji gazowych S	3	0	0	0	3	0	0%
29	751105_Rzeźnik – wędliniarz S	3	7	13	6	16	0	0%
30	741201_Elektromechanik	2	0	1	1	3	0	0%
31	343101_Fotograf S	1	2	0	-2	1	0	0%

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół

W celu określenia szans absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych na znalezienie pracy - w wyuczonej profesji na rynku lokalnym - dokonano zestawienia zidentyfikowanego popytu (rocznego wolumenu ogłoszeń) oraz podaży (liczby absolwentów oraz zarejestrowanych bezrobotnych). Iloraz popytu i podaży wyrażony w ujęciu procentowym przedstawia prawdopodobieństwo podjęcia pracy przez abiturienta na „otwartym” rynku zatrudnienia (strona popytowa nie obejmuje miejsc pracy dostępnych w rekrutacjach zamkniętych – naborze pracowników bez upublicznienia informacji o wolnych etatach). W tabeli zaprezentowano ponadto zmianę liczby bezrobotnych (dysponujących zawodem kształconym w analizowanym powiecie) pomiędzy końcem I i II półrocza 2012 roku. Znaczący przyrost liczby zarejestrowanych w PUP pozwala na przypuszczenie, że część młodych absolwentów zasilila szeregi bezrobotnych na rynku lokalnym. W grupie kształconych zawodów w powiecie wysokomazowieckim stosunkowo najlepsza sytuacja na rynku zatrudnienia 2012 roku dotyczyła *sprzedawców, murarzy i cieśli* (100% prawdopodobieństwo pozyskania angażu) oraz *kucharzy* (88% szanse). Na tle edukowanych profesji relatywnie niezłe perspektywy znalezienia pracy posiadali *technicy handlowcy* (61%) i *fryzjerzy* (52%).

Wśród zawodów cechujących się znaczną liczbą absolwentów szczególnie niepokojąca sytuacja na rynku pracy wystąpiła w przypadku *techników rolników i techników ekonomistów*, profesji, która pomiędzy czerwcem i grudniem zanotowała wysoki przyrost osób poszukujących pracy. Brak miejsc pracy przy jednoczesnym znaczącym strumieniu podaży edukacyjnej nie spowodował zwiększenia zarejestrowanych bezrobotnych wśród *techników organizacji usług gastronomicznych* (zapewne ze względu na rozpoczęcie samodzielnej działalności gospodarczej i/bądź kontynuację przez te osoby ścieżki kształcenia na poziomie szkół wyższych).

3.15.5 Zróżnicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym

Zbiory informacji z poziomu lokalnego (powiatowego) o liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie, liczbie absolwentów konkretnego zawodu oraz wolumenie miejsc pracy adresowanych do przedstawicieli danej profesji pozwoliły na skatalogowanie trzech typów zawodów: deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 265. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie wysokomazowieckim

Typ	Kod i nazwa zawodu	Liczba ofert 2012	Podaż pracy 2012	Wskaźnik
Zawody DEFICYTOWE	833203_Kierowca samochodu ciężarowego	92	11	0,18
	411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	98	3	0,21
	751190_Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	30	9	0,05
	932909_Pomocnik mleczarski	18	10	0,02
	325905_Opiekunka dziecięca S	22	6	0,04
	962902_Dozorca	15	8	0,02
	524404_Telemarketer	15	5	0,02
	314411_Technik technologii żywności – przetwórstwo mięsne	16	4	0,03
	332203_Przedstawiciel handlowy	16	2	0,03
	751106_Ubojowy	11	3	0,02
Zawody ZRÓWNOWAŻONE	522301_Sprzedawca S	127	147	-0,05
	931301_Robotnik budowlany	42	46	-0,01
	515303_Robotnik gospodarczy	35	37	0,00
	911207_Sprzątaczką biurowa	25	21	0,01
	432103_Magazynier	19	16	0,01
	513101_Kelner S	10	7	0,01
	712303_Tynkarz	6	5	0,00
	513202_Barman	5	5	0,00
	911206_Salowa	3	5	0,00
	228301_Fizjoterapeuta	3	5	0,00
Zawody NADWYŻKOWE	314207_Technik rolnik S	0	202	-0,46
	331403_Technik ekonomista S	0	114	-0,26
	351203_Technik informatyk S	1	103	-0,23
	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	8	75	-0,15
	514101_Fryzjer S	20	54	-0,08
	311504_Technik mechanik S	0	70	-0,16
	613003_Rolnik S	0	60	-0,14
	512001_Kucharz S	22	35	-0,03
	343403_Technik organizacji usług gastronomicznych S	0	55	-0,12
	512002_Kucharz małej gastronomii S	1	53	-0,12

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Szczególnie pozytywna wartość wskaźnika sytuacji zawodu w powiecie wysokomazowieckim dotyczyła w 2012 roku *kierowcy samochodu ciężarowego* (0,18) oraz *pracownicy obsługi biurowej*, w których to przypadku przypomnieć należy o wpływie ofert miejsc stażu na ogólny obraz popytu w zawodzie. Z grupy zawodów średniego personelu (kod zawodu rozpoczynającego się cyfrą 3) w analizowanej jednostce terytorialnej optymistyczne perspektywy zatrudnienia (znacząca przewaga ogłoszeń pracy w stosunku do wolumenu podaży) objęły *opiekunki dziecięce*, *techników technologii żywności – przetwórstwo mięsne* i *przedstawicieli handlowych*. Wśród zawodów zrównoważonych cechujących się

jednocześnie dużą skalą popytu i podaży znaleźli się *sprzedawca* oraz *robotnik budowlany*. Listę zawodów nadwyżkowych w tym ziemskim powiecie generowali absolwenci techników i zasadniczych szkół zawodowych: brak praktycznie jakiegokolwiek zidentyfikowanego popytu na rynku ogłoszeń dostępnych publicznie w skrajnie trudnej sytuacji (nikłego prawdopodobieństwa na znalezienie angażu w lokalnej przestrzeni gospodarczej) stawiał – licznie edukowanych – *techników rolników, techników ekonomistów* czy *techników informatyków*. W grupie zawodów nadwyżkowych, o czym należy pamiętać, znalazły się profesje, których dysponenci bardzo często są ukierunkowani na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej (samozatrudnienie) – m.in. *technik organizacji usług gastronomicznych* czy *mechanik pojazdów samochodowych*.

3.16. Powiat zambrowski

3.16.1 Potencjał powiatowego rynku pracy

W powiecie zambrowskim zatrudnionych jest 12,6 tys. osób (3,8% wszystkich pracujących w województwie podlaskim). Dyslokacja zatrudnienia w ujęciu klasycznej triady sektorów pracy (rolnictwo – przemysł i budownictwo – usługi) przedstawia się następująco: 45% – 25% - 30% (układ ten w skali województwa wygląda zaś tak oto: 37% – 20% – 43%).³¹⁹ Powiat zambrowski - na tle innych, podlaskich ziemskich powiatów – cechuje się wysokim zatrudnieniem w sektorze wytwórczym. Poziom zarobków w analizowanej jednostce jest niższy w stosunku do płacy regionalnej – przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2011 roku wynosiło 2965 zł (stanowiło 93,3% płacy podlaskiej i 81,8% poziomu krajowego).³²⁰

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2012 roku w tej jednostce statystycznej europejskiej nomenklatury NUTS 4³²¹ wynosiła 16,8%, więcej niż w całym województwie (wskaźnik podlaski: 14,6%). W przeciągu czterech ostatnich lat, od przedkryzysowego 2008 roku³²², ta podstawowa miara kondycji rynku pracy zwiększyła o 4,5 punktu procentowego.³²³ W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zambrowie zauważa się wysoki wskaźnik kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (12,0%; wyższy występuje jedynie w powiecie grajewskim).³²⁴

W ujęciu statystyki sektorowej przedsiębiorstw funkcjonujących w powiecie zambrowskim, spośród 3,2 tys. firm zarejestrowanych w analizowanej jednostce, najwięcej podmiotów gospodarczych operuje w następujących działach: *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (0,57 tys. firm), *roboty budowlane specjalistyczne* (0,36 tys.), *transport lądowy oraz transport rurociągowy* (0,26 tys.). Łącznie w tych trzech dominujących działach PKD koncentruje się 37,1% wszystkich lokalnych przedsiębiorstw.

Specyfikę profilu działalności gospodarczej w powiecie zambrowskim, wykorzystując dane GUS, można przedstawić prezentując działy gospodarcze, w których – na tle potencjału województwa – występuje największy odsetek podmiotów. W poniższej tabeli

³¹⁹ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Pracujący, zatrudnieni i przeciętne zatrudnienie według PKD 2007*, ostatnia aktualizacja 15.11.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=257669&p

³²⁰ Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS, *Wynagrodzenia*, ostatnia aktualizacja 16.07.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.dims?p_id=259943&p_token=0.43713810343783255

³²¹ NUTS to pięciostopniowa klasyfikacja jednostek statystycznych obowiązująca w Unii Europejskiej. W przypadku Polski poziomy tej klasyfikacji obejmują: państwo (NUTS 1), województwa (NUTS 2), podregiony (grupy powiatów) – NUTS 3, powiaty (NUTS 4) oraz gminy (NUTS 5).

³²² Za symboliczną datę początku ostatniego międzynarodowego kryzysu gospodarczego przyjmuje się 15 września 2008 roku, dzień w którym amerykański bank inwestycyjny Lehman Brothers ogłosił bankructwo, a wartość firm notowanych w Nowym Jorku (mierzona indeksem Dow Jones) zmniejszyła się tego dnia o 4,4%.

³²³ *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s.3., *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2008*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2008, s.3.

³²⁴ Zob. tabela 14, *Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012*, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok, grudzień 2012, s. 33.

wyeksponowano 6 najsilniej reprezentowanych w tym powiecie ziemskim, na tle Podlasia, działów PKD.³²⁵

Tabela 266 Działy PKD wyróżniające się w powiecie zambrowskim na tle województwa

Dział PKD	Nazwa działu	Liczba podmiotów	% zasobów województwa
01	uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	174	6,4
22	produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	16	6,0
75	działalność weterynaryjna	21	5,3
43	roboty budowlane specjalistyczne	362	5,2
10	produkcja artykułów spożywczych	40	5,1
33	naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	33	5,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gospodarczy koloryt powiatu zambrowskiego tworzą po pierwsze liczne podmioty funkcjonujące w sektorze pierwszym gospodarki – rolnictwie (dział 01), po drugie podmioty sektora wytwórczego i usługowego wykorzystujące lokalny potencjał gospodarstw rolnych (producenci artykułów spożywczych oraz firmy weterynaryjne). Nadreprezentowani w analizowanej jednostce, na tle województwa, są nadto producenci wyrobów z tworzyw sztucznych i gumy. Symptomem zachodzących przeobrażeń lokalnego rynku gospodarczego (bądź konserwacji endemicznej mapy gospodarczej), a jednocześnie wskaźnikiem aktualnych trendów na polu przedsiębiorczości w powiecie zambrowskim są dane GUS o liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w ostatnich trzech latach. Na tle województwa największy odsetek nowych działalności uruchomiono w następujących działach PKD: *działalność związana z administracyjną obsługą biur i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej* (7,7% wszystkich w województwie podlaskim; nominalnie 15 podmiotów), *roboty budowlane specjalistyczne* (5,7%; 164 działalności), *handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych* (4,2%; 51 firm).³²⁶

3.16.2 Popyt na pracę w powiecie zambrowskim

Spośród 61,7 tys. miejsc pracy, co do których upubliczniono oferty pracy w 2012 roku w województwie podlaskim, w powiecie zambrowskim pojawiło się 1408 ogłoszeń (2,3% wszystkich), w których poszukiwano pracowników na 1479 wakujących stanowisk pracy. Zapotrzebowanie na pracowników w analizowanej jednostce, wzrosło i stanowiło 120,7% roku 2011.³²⁷ W poszczególnych kwartałach 2012r., w powiecie zambrowskim notowano jedynie niewielkie wahania w zakresie liczby wolnych miejsc pracy. Niemniej jednak, na koniec roku zanotowano zwiększenie stopy bezrobocia w tym ziemskim powiecie (z 15,7% na koniec czerwca do 16,8% na koniec grudnia). Generalnie, zdecydowana większość

³²⁵ Do analizy włączono działy PKD, które w danym powiecie posiadają reprezentację więcej niż 10 działających podmiotów.

³²⁶ Obliczenia własne na podstawie kategorii *Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej*, przyrost w latach 2009-2011, pominięto działy w których powstało mniej niż 10 podmiotów; ostatnia aktualizacja danych 30.03.2012, www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=259731

³²⁷ W województwie podlaskim w roku 2011 pojawiły się oferty dotyczące 56 550 wolnych miejsc pracy, zaś w 2012 roku 61 652 wolnych miejsc pracy (regionalny popyt w 2012 roku stanowi więc 109,0% popytu z roku poprzedzającego).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

zidentyfikowanych ogłoszeń o pracę (1408) dotyczyła pojedynczego, wolnego stanowiska zatrudnienia (95,2% ogłoszeń), ale występowały także ogłoszenia informujące o występowaniu od dwóch do 20 wolnych miejsc pracy (37 ogłoszeń; 2,6% wszystkich).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
 ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 267. Miejsca pracy zidentyfikowane w powiecie zambrowskim w przekroju podmiotów rekrutujących

Powiat zambrowski				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								Województwo podlaskie	
2012		2011		I kw.		II kw.		III kw.		IV kw.		2012	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Źródło Miejsce pracy

Powiatowy Urząd Pracy	1033	69,8	770	65,1	250	68,9	271	73,2	294	69,3	218	67,7	19460	31,6
Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe	323	21,8	314	26,7	76	20,9	75	20,3	95	22,4	77	23,9	12698	20,6
Ogólnokrajowe internetowe serwisy pośrednictwa pracy	64	4,3	43	3,6	9	2,5	21	5,7	21	5,0	13	4,0	15911	25,8
Biura Karier	11	0,7	11	0,9	6	1,7	1	0,3	2	0,5	2	0,6	12067	19,6
Prasa regionalna	11	0,7	44	3,7	-	-	1	0,3	3	0,7	7	2,2	345	0,6
Ochotnicze Hufce Pracy	37	2,5	0	-	22	6,1	1	0,3	9	2,1	5	1,6	1171	1,9
Razem	1479	100	1182	100	363	100	370	100	424	100	322	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W 2012 roku w powiecie zambrowskim, w stosunku do roku poprzedzającego, struktura kanałów poszukiwania pracowników praktycznie się nie zmieniła. W tym ziemskim powiecie, podobnie jak w roku 2011, nadal kluczową funkcję upublicznienia ogłoszeń zatrudnienia pełnił powiatowy urząd pracy, należy również podkreślić iż rola urzędu pracy wzrosła o 4,7 pkt. proc. W 2011r., do powiatowego urzędu pracy w Zambrowie zgłoszono informacje o prawie 65,1% wszystkich dostępnych – w wolnym naborze – miejsc pracy w powiecie, a w 2012r. o 69,8%. Natomiast na znaczeniu zyskały ogólnokrajowe internetowe e-serwisy ogłoszeniowe. O ile w 2011r. skupiały 3,6% lokalnego popytu, to rok później niemal 4,3%.

W porównaniu z sytuacją w województwie, w analizowanej jednostce terytorialnej znikomy udział wśród źródeł miejsc pracy posiadają ogólnopolskie e-serwisy pośrednictwa zatrudnienia. O ile na administracyjnym Podlasiu generują one niemal 26% popytu na pracę, o tyle w tym ziemskim powiecie stanowią jedynie 4,3% lokalnego popytu na pracę. Skłonność miejscowych pracodawców do rekrutowania zasobów pracy przy wykorzystaniu lokalnych i regionalnych mediów prasowych praktycznie zanikła. Trend ten zapewne nie ulegnie odwróceniu w kontekście spadku nakładów i wolumenu sprzedaży dzienników regionalnych.³²⁸

³²⁸ Sprzedaż największych 22 dzienników regionalnych w 2012 roku w Polsce spadła względem 2011 roku średnio o 11%. Skala regresu wolumenu sprzedaży podlaskich dzienników była jeszcze głębsza: Gazeta Współczesna – spadek rzędu 14,5% (średnia sprzedaż w 2012 roku na poziomie 10 tys. egz.), Kurier Poranny – 20,3% (8,2 tys. egz.). Obliczenia własne na podstawie danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 268. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie zambrowskim w ujęciu grup wielkich zawodów

Powiat zambrowski				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012								woj. podlaskie 2012	
2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012			
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010

5_Pracownicy usług i sprzedawcy	399	27,0	278	23,5	90	24,8	114	30,8	109	25,7	86	26,7	11589	18,8
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	262	17,7	291	24,6	81	22,3	66	17,8	49	11,6	66	20,5	14345	23,3
4_Pracownicy biurowi	205	13,9	103	8,7	56	15,4	41	11,1	72	17,0	36	11,2	4312	7,0
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	161	10,9	146	12,4	15	4,1	63	17	61	14,4	22	6,8	3917	6,4
9_Pracownicy przy pracach prostych	163	11,0	118	10	31	8,5	35	9,5	58	13,7	39	12,1	5369	8,7
3_Technicy i inny średni personel	142	9,6	138	11,7	54	14,9	20	5,4	34	8,0	34	10,6	8322	13,5
2_Specjaliści	103	7,0	86	7,3	25	6,9	18	4,9	28	6,6	32	9,9	10048	16,3
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy	40	2,7	17	1,4	9	2,5	11	3	13	3,1	7	2,2	3092	5,0
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3	0,2	5	0,4	1	0,3	2	0,5	-	-	-	-	328	0,5
99_Bez zawodu	1	0,1	-	-	1	0,3	-	-	-	-	-	-	330	0,5
Razem	1479	100	1182	100	363	100	370	100	424	100	322	100	61652	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zapoznając się z ofertami pracy ze względu na specyfikę zawodową poszukiwanych kandydatów do pracy w ujęciu grup wielkich zawodów widocznych jest kilka, interesujących prawidłowości. W 2012 roku najwięcej ogłoszeń było skierowanych do grupy 5 (**pracownicy usług i sprzedawcy**) – niemal co trzecie, mniej ofert kierowano do grupy 7 (**robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**) – 17,7% powiatowej puli.

W porównaniu do struktury zapotrzebowania na pracowników w roku poprzedzającym odnotować należy widoczny progres anonsów zatrudnienia skierowanych do reprezentantów kategorii **pracownicy biurowi** (nominalnie 102 oferty, o 99,0% więcej niż w roku poprzednim). Przegląd danych w ujęciu kwartalnym informuje o grupach wielkich zawodów poszukiwanych cyklicznie, ze zbliżoną liczbą miejsc pracy w każdym z kwartałów (**specjaliści**) oraz tych ofertowanych ze zmienną intensywnością (**operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** – poszukiwani w II i III kwartale, **pracownicy przy pracach prostych** najintensywniej poszukiwani w III kwartale, **technicy i inny średni personel** najintensywniej poszukiwani w I kwartale).

Na tle sytuacji regionalnej, w analizowanej jednostce terytorialnej niewielki udział w strukturze popytu przypada na przedstawicieli grupy 2 (**specjaliści**). O ile na

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

administracyjnym Podlasiu ten aglomerat zawodów absorbuje 16,3% zgłaszanego popytu, to w powiecie zambrowskim wyrażnie mniej – 7% miejsc pracy dostępnych na rynku lokalnym.

Tabela 269. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów z uwzględnieniem ofert staży finansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Zambrowie

	Liczba zidentyfikowanych miejsc pracy w powiecie		w tym oferty stażu	
	N	%	N	%
KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010				
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	399	100,0	102	25,6
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	262	100,0	46	17,6
4 Pracownicy biurowi	205	100,0	106	51,7
9 Pracownicy przy pracach prostych	163	100,0	69	42,3
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	161	100,0	9	5,6
3 Technicy i inny średni personel	142	100,0	41	28,9
2 Specjaliści	103	100,0	11	10,7
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy i handlu	40	100,0	0	0,0
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3	100,0	2	66,7
99 bez zawodu	1	100,0	0	0,0
Razem	1479	100,0	386	26,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy).

W 2012r. na terenie powiatu zambrowskiego, wśród miejsc pracy kierowanych do poszukiwanych grup zawodowych 26,1% stanowiły miejsca aktywizacji zawodowej w postaci stażu. Najwięcej ofert stażu kierowanych było do grupy **pracowników biurowych** - 51,7%, **pracowników przy pracach prostych** – 42,3% oraz **techników i innego średniego personelu** – 28,9%. Także w przypadku **rolników, ogrodników, leśników i rybaków** oferty stażu dotyczyły dużego odsetka, bo 66,7% zidentyfikowanych wolnych miejsc pracy, jednak nominalnie były to 2 na 3 zidentyfikowane miejsca pracy ogółem.

Ogólny poziom miejsc stażu w powiecie zambrowskim, w stosunku do liczby zidentyfikowanych wolnych miejsc pracy kształtujący się na poziomie 26,1%, jest stosunkowo niski w porównaniu do innych powiatów, jak np.: sejneńskiego - 67,7%, czy kolneńskiego - 54,2.

Staże są realizowane bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, co oznacza że miejsca stażu nie powinno być traktowane jako miejsca pracy *sensu stricte*. Jest to miejsce aktywizacji zawodowej, które zgodnie z definicją ma przyczynić się do nabycia przez bezrobotnego umiejętności praktycznych poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy. Jednakże miejsce stażu może stanowić potencjalne miejsce pracy. Dla tego typu programów aktywizacji liczona jest efektywność zatrudnieniowa³²⁹, która pokazuje prawdopodobieństwo

³²⁹ Efektywność zatrudnieniowa (wskaźnik ponownego zatrudnienia w programie) liczona jest jako udział procentowy osób, które podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu stażu, w liczbie osób, które ukończyły staż.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

otrzymania zatrudnienia po zakończeniu stażu. Jeżeli osoba odbywająca staż, po jego zakończeniu została zatrudniona w miejscu odbywania stażu, należy przyjąć, iż miejsce stażu stało się miejscem pracy.³³⁰

Ponadto wytłumaczenia wymaga oferowanie staży **pracownikom przy pracach prostych**. Grupa ta obejmuje zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana przez przedstawicieli zawodów należących do tej kategorii wymaga zastosowania prostych narzędzi i ograniczonej własnej inicjatywy oraz oceny. W tej sytuacji można byłoby się zastanawiać nad zasadnością organizowania staży w zawodach, które obejmuje grupa. Z drugiej strony w tego rodzaju zawodach, czego przykładem jest *911205_pracownik pomocniczy obsługi hotelowej (s)* odbywa się kształcenie zawodowe. Ponadto część zawodów znajdujących się w grupie **pracowników przy pracach prostych**, np.: zawód taki jak *931301_Robotnik budowlany* w rzeczywistości wymaga wyższego poziomu wiedzy i mogłaby być sklasyfikowana na poziomie wyższym, równym np. *515303_Robotnikowi gospodarczemu* sklasyfikowanemu w grupie **5_pracowników usług i sprzedawców**.

Tabela 270. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie zambrowskim

	Miejsce Pracy		Źródło Miejsc Pracy											
	Powiat zambrowski		Powiatowy Urząd Pracy		Ochotnicze Hufce Pracy		Prasa regionalna		Ogólnokrajowe e-serwisy pośrednictwa pracy		Lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe		Biura Karier	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
KZiS_1 kod grupy wielkiej, zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności 2010														
5_Pracownicy usług i sprzedawcy	399	27,0	284	27,5	2	18,2	6	54,5	12	18,8	93	28,8	2	5,4
7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	262	17,7	190	18,4	5	45,5	1	9,1	-	-	66	20,4	1	2,7
4_Pracownicy biurowi	205	13,9	176	17,0	-	-	-	-	-	-	23	7,1	6	16,2
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	161	10,9	134	13,0	-	-	-	-	-	-	27	8,4	-	-
9_Pracownicy przy pracach prostych	163	11,0	119	11,5	4	36,4	2	18,2	1	1,6	37	11,5	-	-
3_Technicy i inny średni personel	142	9,6	84	8,1	-	-	-	-	15	23,4	33	10,2	10	27
2_Specjaliści	103	7,0	38	3,7	-	-	2	18,2	15	23,4	36	11,1	12	32,4
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	40	2,7	6	0,6	-	-	-	-	21	32,8	7	2,2	6	16,2
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3	0,2	2	0,2	-	-	-	-	-	-	1	0,3	-	-
99_Bez zawodu	1	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	1479	100	1033	100	11	100	11	100	64	100	323	100	37	100

Za osobę która podjęła pracę, uważa się osobę, która w trakcie odbywania stażu lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w stażu podjęła zatrudnienie, przyjmuje się, że tak się stało, jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie wyrejestrowała się z powiatowego urzędu pracy lub jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się w PUP.

³³⁰ Efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła w skali województwa, w 2012r. 67,1% i wzrosła w porównaniu do 2011r. o 16,6%. Wskaźnik ten pokazuje prawdopodobną liczbę wszystkich podjęć pracy – nie tylko w miejscu odbywania stażu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Zestawienie źródeł miejsc pracy ze skalą popytu na reprezentantów dziesięciu grup wielkich zawodów pozwala na ukazanie kanałów rekrutacji specjalizujących się w poszukiwaniu określonej kategorii zawodów. W powiecie zambrowskim, lokalny urząd pracy stanowi dominujące źródło ogłaszania informacji o wolnych stanowiskach pracy dla wszystkich grup zawodowych. Z tego względu trudno mówić o jakiegokolwiek specjalizacji poszczególnych źródeł. Należy jednak zauważyć, iż następnym w kolejności po Powiatowym Urzędzie Pracy źródłem anonsowania są w przypadku powiatu zambrowskiego lokalne internetowe serwisy ogłoszeniowe, w których zidentyfikowano łącznie 323 oferty pracy, co stanowiło 21,8% wszystkich ogłoszeń zidentyfikowanych w trakcie badania. Na trzecim miejscu pod względem popularności źródeł ofertowania uplasowały się ogólnopolskie e-serwisy pośrednictwa pracy, generalnie rekrutujące w niewielkiej skali, ale poszukujące przede wszystkim reprezentantów zawodów o najwyższych kompetencjach (grupy 1-3; 80% ofert z tego źródła). Na lokalnych portalach ogłoszeniowych pojawiło się relatywnie wiele anonsów zatrudnienia dedykowanych **pracownikom usług i sprzedawcom** (29% wszystkich w tym kanale rekrutacji) oraz **robotnikom przemysłowym i rzemieślnikom** (20% wszystkich w tym kanale rekrutacji).

Tabela 271. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie zambrowskim

	Powiat zambrowski				Ilość miejsc pracy w kwartałach 2012							
	2012		2011		I kw. 2012		II kw. 2012		III kw. 2012		IV kw. 2012	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
TOP 20 zawodów												
522301_Sprzedawca S	154	10,4	90	7,6	22	6,1	47	12,7	41	9,7	44	13,7
411004_Technik prac biurowych S	103	7,0	36	3,0	30	8,3	16	4,3	43	10,1	14	4,3
515303_Robotnik gospodarczy	78	5,3	54	4,6	23	6,3	22	5,9	27	6,4	6	1,9
833203_Kierowca samochodu ciężarowego	73	4,9	86	7,3	6	1,7	45	12,2	13	3,1	9	2,8
712501_Monter \ składacz okien	59	4,0	122	10,3	50	13,8	3	0,8	3	0,7	3	0,9
332203_Przedstawiciel handlowy	45	3,0	32	2,7	21	5,8	7	1,9	11	2,6	6	1,9
243305_Specjalista do spraw sprzedaży	34	2,3	8	0,7	8	2,2	4	1,1	4	0,9	18	5,6
432103_Magazynier	32	2,2	12	1,0	6	1,7	5	1,4	12	2,8	9	2,8
941201_Pomoc kuchenna	30	2,0	7	0,6	1	0,3	11	3,0	7	1,7	11	3,4
531104_Opiekunka dziecięca domowa	28	1,9	9	0,8	5	1,4	10	2,7	7	1,7	6	1,9
814204_Operator maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzyw sztucznych	25	1,7	-	-	-	-	1	0,3	22	5,2	2	0,6
741101_Elektromonter instalacji elektrycznych	25	1,7	4	0,3	-	-	8	2,2	6	1,4	11	3,4
411003_Pracownik kancelaryjny	24	1,6	12	1,0	8	2,2	3	0,8	9	2,1	4	1,2
512001_Kucharz S	21	1,4	20	1,7	3	0,8	9	2,4	4	0,9	5	1,6
931301_Robotnik budowlany	17	1,1	16	1,4	5	1,4	6	1,6	3	0,7	3	0,9
911207_Sprzątaczką biurowa	17	1,1	10	0,8	3	0,8	1	0,3	7	1,7	6	1,9

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	16	1,1	21	1,8	4	1,1	12	3,2	-	-	-	-
524902_Doradca klienta	15	1,0	3	0,3	2	0,6	3	0,8	8	1,9	2	0,6
513101_Kelner S	15	1,0	14	1,2	7	1,9	2	0,5	3	0,7	3	0,9
961201_Sortowacz surowców wtórnych	14	0,9	-	-	7	1,9	-	-	7	1,7	-	-
834401_Kierowca operator wózków jezdniowych	14	0,9	-	-	-	-	4	1,1	10	2,4	-	-
Pozostałe zawody	640	43,3	626	52,9	152	41,9	151	40,8	177	41,7	160	49,6
Razem	1479	100	1182	100	363	100	370	100	424	100	322	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W roku 2012 najbardziej poszukiwanym zawodem w powiecie zambrowskim był *sprzedawca* (10,4% zdefiniowanego popytu), a na drugim miejscu znalazł się *technik prac biurowych* (7,0% zidentyfikowanego popytu). W tych również zawodach znacząco zmieniła się w stosunku do roku 2011 skala poszukiwanych pracowników. W przypadku *sprzedawcy* popyt wzrósł o 71%, a *technika prac biurowych* o 186%. W stosunku do rozkładu zapotrzebowania na pracę w roku poprzedzającym, w 2012 roku znacząco zwiększyła się skala poszukiwania *specjalistów ds. sprzedaży* (34 oferty pracy; rok wcześniej jedynie 8). Zauważalnie wzrosło też zainteresowanie pracodawców reprezentantami zawodu *elektromonter instalacji elektrycznych* oraz *operator maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzy sztucznych*. Opozycyjnie załamanie popytu objęło *monterów/składaczy okien* (ponad dwukrotny spadek liczby ogłoszeń o zatrudnieniu: ze 122 do 59).

Intensywność poszukiwania pracowników w kolejnych kwartałach wskazywała na swego rodzaju sezonowość w przypadku *techników prac biurowych* (charakterystyczne wzrosty popytu w I i III kwartale i spadki popytu w II i IV kwartale); *kierowców samochodów ciężarowych* (najintensywniej poszukiwanych w II kwartale) oraz *operatorów maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzyw sztucznych* i *kierowców operatorów wózków jezdniowych* (w których przypadku popyt kumulował się w III kwartale roku).

Dwadzieścia najbardziej pożądaných zawodów generowało 56,7% zidentyfikowanego popytu na prace w powiecie.

Tabela 272. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie zambrowskim (N≥10)

Powiat zambrowski			
Powiatowy Urząd Pracy		Pozostałe źródła	
N	%	N	%

Kod i nazwa zawodu

531104_Opiekunka dziecięca domowa	-	-	28	6,3
243305_Specjalista do spraw sprzedaży	11	1,0	23	5,2
522301_Sprzedawca S	134	13,0	20	4,5
332203_Przedstawiciel handlowy	26	2,6	19	4,3
524902_Doradca klienta	2	0,1	13	2,9

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

513101_Kelner S	4	0,3	11	2,5
931301_Robotnik budowlany	7	0,7	10	2,2
711202_Murarz S	-	-	10	2,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Instytucje poszukujące pracowników w powiecie zambrowskim – z wyłączeniem miejscowego powiatowego urzędu pracy – zgłosiły zapotrzebowanie m.in. na 28 *opiekunek dziecięcych domowych*, 23 *specjalistów do spraw sprzedaży*, 20 *sprzedawców* oraz 19 *przedstawicieli handlowych*. W przypadku *opiekunek dziecięcych* i *murarzy* były to jedyne oferty dla przedstawicieli tej profesji w analizowanej jednostce terytorialnej. Relatywnie wiele ofert poza PUP w Zambrowie kierowano do *doradców klienta*.

Tabela 273. Sezonowość popytu w powiecie zambrowskim na poziomie zawodów i specjalności

	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w I kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w II kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
712501 Monter / składacz okien	59	50	84,7	833203 Kierowca samochodu ciężarowego	73	45	61,7
332203 Przedstawiciel handlowy	45	21	46,7	411090 Pozostali pracownicy obsługi biurowej	16	12	75,0
514101 Fryzjer S	12	8	66,7	512001 Kucharz S	21	9	42,9
513101 Kelner S	15	7	46,7	741103 Elektryk S	7	6	85,7
961201 Sortowacz surowców wtórnych	14	7	50,0	513202 Barman	12	5	41,7
711202 Murarz S	10	5	50,0	712202 Glazurnik	12	5	41,7
	Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w III kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale		Liczba miejsc pracy w 2012r.	Liczba miejsc pracy w IV kw. 2012r.	% miejsc pracy 2012 w kwartale
411004 Technik prac biurowych S	103	43	41,7	243305 Specjalista do spraw sprzedaży	34	18	52,9
814204 Operator maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzyw sztucznych	25	22	88,0	741101 Elektromonter instalacji elektrycznych	25	11	44,0
834401 Kierowca operator wózków jezdniowych	14	10	71,4	524302 Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	12	5	41,7

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

524902 Doradca klienta	15	8	53,3	753303 Szwaczka	5	5	100,0
911207 Sprzątaczkabiurowa	17	7	41,2	331301 Księgowy	11	8	72,7
961201 Sortowacz surowców wtórnych	14	7	50,0	723103 Mechanik pojazdów samochodowych S	13	7	53,8
751201 Cukiernik S	13	6	46,2				
962906 Woźny	12	6	50,0				
951002 Dystrybutor ulotek	10	5	50,0				
333105 Spedytor	8	5	62,5				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Konglomerat danych zaprezentowany w czteroelementowym układzie przedstawia listy zawodów ofertowanych sezonowo, tzn. takich, na które w danym kwartale 2012 roku pojawił się popyt przewyższający 40% rocznego wolumenu ogłoszeń adresowanych do wskazanej profesji. W skali powiatu do wybitnie sezonowych zawodów (w przypadku których co najmniej 2/3 wszystkich ofert pojawiło się w jednym kwartale) zaliczają się: *monter/składacz okien* (84,7% w I kw.), *fryzjer* (66,7% w I kw.), *pozostali pracownicy obsługi biurowej* (75% w II kw.), *elektrycy* (85,7% w II kw.), *operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji okien* (88% w III kw.), *kierowcy operatorzy wózków jezdniowych* (71,4% w III kw.), *szwaczka* (100% w IV kw.) i *księgowy* (72,7% w IV kw.). W analizowanej jednostce w sezonie letnim (lipiec-wrzesień), sezonowy charakter popytu uaktywnił się w przypadku *dystrybutorów ulotek*. Z grupy zawodów specjalistycznych sezonowość popytu wystąpiła w ostatnich miesiącach roku: 53% ofert kierowanych do *specjalistów ds. sprzedaży*.

Omówione przypadki zwiększonego popytu na pracę są wyrazem zastosowanego podejścia do sezonowości w badaniu. Należy pamiętać, iż potwierdzeniem sezonowości popytu na zawody jest jego powtarzalność w tych samych okresach roku, co należałoby potwierdzić kilkuletnią obserwacją. Na sezonowość identyfikowaną w powiecie może mieć wpływ fakt, iż w pierwszych miesiącach roku, tradycyjnie, środki publiczne w dyspozycji PUP (sposobność subsydiowania zatrudnienia przez urzędy pracy) umożliwiły znaczącą skalę publikowania ogłoszeń kierowanych do wymienionych kategorii pracowników. W przypadku zawodów o marginalnym kwartalnym popycie na poziomie lokalnym (liczba ofert niższa niż 5), nie należy identyfikować danego zawodu jako sezonowego *in corpore*, zawodu generalnie (typowo) poszukiwanego w dłuższym odstępie czasu w stałych kwartałach.

Tabela 274. Miejsca pracy w powiecie zambrowskim w przekroju działów gospodarki³³¹

Lp	Dział PKD	N	%	Lp	Dział PKD	N	%

³³¹ W tabeli zaprezentowano działy PKD, w których wśród zidentyfikowanych miejsc pracy w roku 2012 poszukiwano w danym powiecie co najmniej 10 pracowników (należy zaznaczyć, że cecha „dział PKD” została przypisana do 35,9% wszystkich zidentyfikowanych miejsc pracy w województwie – w przypadku pozostałych nie ustalono tego związku).

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

1	22 produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	125	8,5	6	23 produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	18	1,2
2	97 gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	38	2,6	7	56 działalność usługowa związana z żywnością	12	0,8
3	47 handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	26	1,8	8	43 roboty budowlane specjalistyczne	10	0,7
4	46 handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	24	1,6	9	41 roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	8	0,5
5	64 finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	22	1,5	10	45 handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	8	0,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

W powiecie zambrowskim, suma miejsc pracy, co do których istniała możliwość klasyfikacji pod kątem rodzaju działalności prowadzonej przez firmę oferującą zatrudnienie, pojawiła się w przypadku 368 miejsc pracy (24,9% wszystkich miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie). Najczęściej wskazywano segment *produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych* – 125 razy (8,5% wszystkich miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie) oraz *indywidualnych gospodarstw domowych zatrudniających pracowników* – 38 razy (2,6 % wszystkich miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie). Podobnie jak w całym województwie zapotrzebowanie wystąpiło również w grupie firm koncentrujących się na *handlu detalicznym i hurtowym* - w analizowanej jednostce, w trzech odpowiednich działach PKD na łącznie 58 ofert (3,9% ogółu miejsc pracy w powiecie, działy 45, 46, 47).

W skali całego województwa, identyfikacja miejsc wykonywania pracy wg rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę, pozwala na stwierdzenie, iż największe ich liczby, dotyczyły działów: 47-*handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi* (2337 wskazań), 64 - *finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych* (1612 wskazań), 62- *działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana* (1064 wskazań), 43- *roboty budowlane specjalistyczne* (802 wskazania), 46- *handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi* (723 wskazania).

3.16.3 Kwalifikacje i kompetencje poszukiwane na powiatowym rynku pracy

Tabela 275. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie zambrowskim³³²

powiat zambrowski		Kod grupy wielkiej																	
		1		2		3		4		5		7		8		9		99	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%

Kwalifikacje i kompetencje

Doświadczenie Zawodowe	236	69,6	31	13,1	36	15,3	39	16,5	14	5,9	49	20,8	32	13,6	25	10,6	9	3,8	1	0,4
Cechy Osobowe	164	48,4	23	14,0	31	18,9	25	15,2	11	6,7	48	29,3	14	8,5	4	2,4	7	4,3	1	0,6
Kwalifikacje formalne (wykształcenie)	150	44,2	22	14,7	32	21,3	30	20,0	10	6,7	19	12,7	11	7,3	25	16,7	1	0,7	-	-
Kursy\ Uprawnienia	100	29,5	8	8,0	12	12,0	10	10,0	2	2,0	11	11,0	11	11,0	43	43,0	3	3,0	-	-
Kompetencje społeczne i obywatelskie	93	27,4	24	25,8	16	17,2	23	24,7	6	6,5	21	22,6	-	-	1	1,1	1	1,1	1	1,1
Inicjatywność i przedsiębiorczość	93	27,4	22	23,7	20	21,5	16	17,2	8	8,6	23	24,7	1	1,1	1	1,1	1	1,1	1	1,1
Kompetencje informatyczne	72	21,2	17	23,6	20	27,8	13	18,1	10	13,9	12	16,7	-	-	-	-	-	-	-	-
Porozumiewanie się w językach obcych	33	9,7	2	6,1	18	54,5	3	9,1	9	27,3	1	3,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompetencje\umiejętność uczenia się	16	4,7	-	-	2	12,5	5	31,3	1	6,3	7	43,8	1	6,3	-	-	-	-	-	-
Kompetencje matematyczno-techniczne	3	0,9	2	66,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	33,3	-	-	-	-
Razem	339	-	34	-	52	-	45	-	21	-	72	-	51	-	45	-	18	-	1	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Jakiegolwiek wymagania kompetencyjne, w przypadku powiatu zambrowskiego, zidentyfikowano w przypadku 339 stanowisk pracy. W analizowanej jednostce terytorialnej najbardziej cenioną przez pracodawców cechą pracowniczą w 2012 roku było posiadanie doświadczenia zawodowego. Prawie 70% stanowisk pracy spośród zidentyfikowanych pod względem wymogów kompetencyjnych, zawierała to kryterium.³³³ Na drugim miejscu uplasowało się wymaganie dotyczące posiadania odpowiednich cech osobowych (48,4%).

³³² Klucz kodów grup wielkich zawodów: 0 Siły zbrojne, 1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 2 Specjaliści, 3 Technicy i inny średni personel, 4 Pracownicy biurowi, 5 Pracownicy usług i sprzedawcy, 6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, 7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, 9 Pracownicy przy pracach prostych, numerem 99 oznaczono sytuacje, w których miejsca pracy nie można było przyporządkować do konkretnej grupy zawodowej, a jednak w ofercie pojawiły się jasno sprecyzowane wymagania kompetencyjne.

³³³ W analizie kompetencji uwzględniono wyłącznie miejsca pracy zawierające informacje odnośnie poszukiwanych kompetencji i kwalifikacji. W skali województwa spośród 61,7 tys. ofert 47,4% zawierało przynajmniej jedną zdefiniowaną kompetencję.

Głębsza analiza w zakresie zidentyfikowanej sytuacji pokazuje, iż wymóg posiadania doświadczenia zawodowego był rozproszony pomiędzy 236 miejscami pracy, spośród których najczęściej dotyczył: pracowników usług i sprzedawców- 49 wskazań, techników i innego średniego personelu- 39, specjalistów- 36, robotników przemysłowych i rzemieślników-32. W dalszej kolejności przedstawiciele władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników- 31 wskazań, operatorów i monterów maszyn i urządzeń- 25, pracowników biurowych- 14. W pozostałych przypadkach ten wymóg kompetencyjny pojawiał się od jednego do dziewięciu razy w ogólnej liczbie stanowisk pracy podlegających ofertowaniu. Wymóg posiadania kompetencji informatycznych, który pojawił się w grupach zawodowych od 1 do 5, był ściśle skorelowany z wymogiem posiadania znajomości języków obcych.³³⁴ Na 72 stanowiskach pracy, co do których wymagano posiadania kompetencji informatycznych, w przypadku 33 wymagano również posiadania odpowiednich cech osobowych. Oznacza to, że w 45,8% przypadków, konieczność posiadania kompetencji informatycznych, wiązała się również z obowiązkową koniecznością posiadania znajomości języków obcych.

Najszerszą, sprecyzowaną gamę oczekiwanych kompetencji, firmy i instytucje powiatu zambrowskiego prezentowały wobec przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników. Bardzo ważne w procesie rekrutacji pracowników z tej grupy zawodowej były: kompetencje społeczne i obywatelskie (25,8%), inicjatywności i przedsiębiorczość (23,7%) oraz kompetencje informatyczne (23,6%).

3.16.4 Podaż pracy w powiecie zambrowskim

Podaż pracy w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego została zaprezentowana poprzez analizę dwóch zmiennych. Pierwsza zmienna charakteryzuje podaż pracy w ujęciu dziesięciu grup wielkich zawodów na poziomie powiatu w porównaniu do odnośnych danych na poziomie województwa. Druga odnosi się do prezentacji 20 zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób zarejestrowanych w powiatowych rejestrach osób bezrobotnych na tle danych wojewódzkich.

Tabela 276. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie zambrowskim na tle struktury województwa podlaskiego

³³⁴ Współczynnik korelacji Pearsona dla dwóch zmiennych: posiadanie kompetencji informatycznych i posiadanie kompetencji posługiwania się językami obcymi wyniósł 0,940.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

	Nazwa grupy wielkiej	Liczba bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie podlaskim
1	7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	801	26,6%	21,9%
2	5_Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	345	11,5%	12,2%
3	3_Technicy i inny średni personel	323	10,7%	13,4%
4	2_Specjaliści	254	8,4%	10,4%
5	9_Pracownicy przy pracach prostych	191	6,4%	7,2%
6	8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	81	2,7%	4,7%
7	6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	53	1,8%	2,1%
8	4_Pracownicy biurowi	48	1,6%	3,1%
9	1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2	0,1%	0,3%
10	0_Siły zbrojne	0	0,0%	0,0%
	Brak zawodu	908	30,2%	24,7%
	OGÓLEM	3006	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

W minionym roku w powiecie zambrowskim największa reprezentacja w strukturze osób bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów dotyczyła grupy 7 (**Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**). Dla analizowanego obszaru wyniósł on aż 26,6% (801 zarejestrowanych), czyli o 4,7 punktu procentowego więcej niż średnio w województwie. Druga pod względem ilości osób zarejestrowanych w ramach grup wielkich zawodów była grupa 5 (**Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**). W ramach tej grupy w rejestrze figurowało 345 bezrobotnych, co odpowiadało 11,5% wszystkich zarejestrowanych w zambrowskim PUP. Wartość ta była o 0,7 punktu niższa względem danych wojewódzkich. Trzecią grupą wielkich zawodów najliczniej reprezentowaną w strukturze bezrobotnych w powiecie była grupa 3 (**Technicy i inny średni personel**). Ich udział w powiatowej populacji osób bezrobotnych wyniósł 10,7% (323 zarejestrowanych) będąc jednocześnie o 2,7 punktu procentowego wyższy niż na poziomie regionalnym. W powiecie zambrowskim w przypadku ośmiu grup wielkich zawodów ich procentowy udział w lokalnej kohorcie bezrobotnych był niższy niż wynika to z zestawień dla wszystkich powiatów województwa podlaskiego. Największe różnice na korzyść wizerunku powiatu w tym wymiarze wykazuje sytuacja grupy 3 wielkiej zawodów (**Technicy i inny średni personel**) oraz grupy 2 (**Specjaliści**).

Tabela 277. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu zambrowskiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego

LP	Zawód/ specjalność osoby bezrobotnej	Liczba bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych w powiecie	Odsetek bezrobotnych w województwie
1	522301_Sprzedawca S	148	4,9%	5,6%
2	753105_Krawiec S	83	2,8%	1,5%
3	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	74	2,5%	1,1%
4	331403_Technik ekonomista S	72	2,4%	1,8%
5	722204_Ślusarz S	54	1,8%	2,0%
6	931301_Robotnik budowlany	53	1,8%	1,8%
7	512002_Kucharz małej gastronomii S	52	1,7%	0,8%
8	752205_Stolarz S	51	1,7%	1,1%
9	931205_Robotnik drogowy	49	1,6%	0,4%

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

10	731809_Tkacz	48	1,6%	0,3%
11	514101_Fryzjer S	45	1,5%	0,8%
12	711202_Murarz S	44	1,5%	1,5%
13	314207_Technik rolnik S	43	1,4%	1,2%
14	512001_Kucharz S	42	1,4%	1,1%
15	613003_Rolnik S	41	1,4%	0,9%
16	712501_Monter / składacz okien	39	1,3%	0,2%
17	751105_Rzeźnik – wędliniarz S	37	1,2%	0,3%
18	932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	37	1,2%	1,1%
19	751201_Cukiernik S	36	1,2%	0,8%
20	723190_Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	33	1,1%	0,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Rozpatrując powiatową sytuację zawodów i specjalności najliczniej reprezentowanych w strukturze osób bezrobotnych potwierdza się, względem danych wojewódzkich, niekorzystne położenie *sprzedawców*. Mianowicie 148 osób zarejestrowanych w powiecie zambrowskim stanowią 4,9% ogólnej liczby bezrobotnych. Wskaźnik ten jest o 0,7% niższy niż w województwie (5,6%). Udział kolejnej grupy zawodowej *krawiec* wyniósł 2,8% odsetka zarejestrowanych osób bez pracy w powiecie. Wartość ta jest o 0,7% wyższa niż na poziomie województwa. Trudną sytuację powiatu w perspektywie rynku pracy silnie podkreśla duży udział zawodów i specjalności nadreprezentowanych. Problem dotyczy najbardziej profesji: *kucharz małej gastronomii, robotnik drogowy i tkacz*.

Tabela 278. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie zambrowskim

LP	Nazwa zawodu/ specjalności	Absolwenci 2012	Absolwenci 2013(prognoza)
1	314207_Technik rolnik S	35	10
2	331403_Technik ekonomista S	22	10
3	343403_Technik organizacji usług gastronomicznych S	22	0
4	351203_Technik informatyk S	20	31
5	512002_Kucharz małej gastronomii S	20	21
6	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	10	3
7	411004_Technik prac biurowych S	8	12
8	514101_Fryzjer S	8	0
9	311408_Technik elektronik S	7	0
10	325509_Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	6	0
11	522301_Sprzedawca S	5	6
12	752205_Stolarz S	5	4
13	751201_Cukiernik S	2	3
14	721306_Blacharz samochodowy S	2	0
15	712603_Monter instalacji gazowych S	2	0
16	751105_Rzeźnik – wędliniarz S	1	0
17	711202_Murarz S	0	2
18	751204_Piekarz S	0	1

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

19	721301_Blacharz S	0	1
	Razem	175	104

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół oraz danych Kuratorium Oświaty w Białymstoku

W 2012 roku ponadgimnazjalne szkoły zawodowe powiatu zambrowskiego przygotowały do pracy zawodowej 175 przedstawicieli 16 profesji. Najwięcej osób - podobnie jak w skali całego województwa - dysponowało wykształceniem *technika rolnika*. Najliczniej kształconą profesją w zasadniczych szkołach zawodowych był *kucharz małej gastronomii*. Aspirację pracy w jednym z 2,1 tys. podlaskich podmiotów sekcji I PKD zgłoszą w najbliższych latach (w znacznej mierze kontynuujący kształcenie na poziomie wyższym) *technicy organizacji usług gastronomicznych*. W połowie 2013 roku na lokalnym rynku pracy uaktywni się, potencjalnie, zwiększona podaż *techników informatyków*.

3.16.5 Szansa na znalezienie pracy w zawodach kształconych na rynku lokalnym

Tabela 279. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie zambrowskim

Lp	Kod i nazwa zawodu kształconego	Absolwenci 2012	Bezrobotni 30.06.2012	Bezrobotni 31.12.2012	Zmiana liczby bezrobotnych	Podaż (absolwenci + bezrobotni na k. roku)	Popyt (oferty pracy 2012)	Szansa na znalezienie pracy w zawodzie ³³⁵
1	411004_Technik prac biurowych S	8	4	7	3	15	103	100%
2	522301_Sprzedawca S	5	69	87	18	92	154	100%
3	721306_Blacharz samochodowy S	2	0	0	0	2	4	100%
4	514101_Fryzjer S	8	19	21	2	29	12	41%
5	751201_Cukiernik S	2	11	15	4	17	13	76%
6	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	10	43	67	24	77	13	17%
7	752205_Stolarz S	5	25	30	5	35	6	17%
8	311408_Technik elektronik S	7	13	12	-1	19	1	5%
9	751105_Rzeźnik – wędliniarz S	1	20	18	-2	19	1	5%
10	351203_Technik informatyk S	20	7	13	6	33	1	3%
11	512002_Kucharz małej gastronomii S	20	26	38	12	58	1	2%
12	314207_Technik rolnik S	35	15	20	5	55	0	
13	331403_Technik ekonomista S	22	32	42	10	64	0	0%
14	343403_Technik organizacji usług gastronomicznych S	22	7	12	5	34	0	0%
15	325509_Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	6	3	1	-2	7	0	0%
16	712603_Monter instalacji gazowych S	2	0	0	0	2	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz danych zebranych przez Wykonawcę bezpośrednio ze szkół

³³⁵ W przypadku *technika rolnika*, *technika agrobiznesu*, *technika żywienia i gospodarstwa domowego* oraz *rolnika*, zawodów masowo absorbowanych przez indywidualne, rodzinne gospodarstwa rolne (zawodów, na które popyt nie jest identyfikowalny na rynku ogłoszeń) zrezygnowano z określenia szans na znalezienie pracy według przyjętego wzoru.

W celu określenia szans absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych na znalezienie pracy - w wyuczonej profesji na rynku lokalnym - dokonano zestawienia zidentyfikowanego popytu (rocznego wolumenu ogłoszeń) oraz podaży (liczby absolwentów oraz zarejestrowanych bezrobotnych). Iloraz popytu i podaży wyrażony w ujęciu procentowym przedstawia prawdopodobieństwo podjęcia pracy przez abiturienta na „otwartym” rynku zatrudnienia (strona popytowa nie obejmuje miejsc pracy dostępnych w rekrutacjach zamkniętych – naborze pracowników bez upublicznienia informacji o wolnych etatach). W tabeli zaprezentowano ponadto zmianę liczby bezrobotnych (dysponujących zawodem kształconym w analizowanym powiecie) pomiędzy końcem I i II półrocza 2012 roku. Znaczący przyrost liczby zarejestrowanych w PUP pozwala na przypuszczenie, że część młodych absolwentów zasiliła szeregi bezrobotnych na rynku lokalnym. W grupie kształconych zawodów w powiecie zambrowskim stosunkowo najlepsza sytuacja na rynku zatrudnienia 2012 roku dotyczyła *techników prac biurowych, sprzedawca i blacharz samochodowy* (100% prawdopodobieństwo pozyskania angażu - większa liczba miejsc pracy w stosunku do łącznej liczby bezrobotnych i absolwentów). Popyt na *technika prac biurowych* był jednak ściśle związany z finansowaniem z Funduszu Pracy miejsc aktywizacji zawodowej w postaci staży (na 103 zidentyfikowane miejsca pracy w powiecie, 69 czyli 67% stanowiły staże). Podobnie było w przypadku sprzedawcy, gdzie udział staży wynosił 45% (w 154 miejscach pracy ogółem). Na tle edukowanych profesji relatywnie niezłe perspektywy znalezienia pracy posiadali *cukiernicy* (76%). Wśród zawodów cechujących się znaczną liczbą absolwentów szczególnie niepokojąca sytuacja na rynku pracy wystąpiła w przypadku *mechaników pojazdów samochodowych*, profesji, która pomiędzy czerwcem i grudniem zanotowała wysoki przyrost osób poszukujących pracy. W najgorszej sytuacji na rynku pracy znajdowali się licznie edukowani *technicy rolnicy, technicy ekonomiści oraz technicy organizacji i usług turystycznych*, praktycznie bez szans na zatrudnienie w swoim zawodzie.

3.16.6 Zróznicowanie kondycji zawodów na rynku lokalnym

Zbiory informacji z poziomu lokalnego (powiatowego) o liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie, liczbie absolwentów konkretnego zawodu oraz wolumenie miejsc pracy adresowanych do przedstawicieli danej profesji pozwoliły na skatalogowanie trzech typów zawodów: deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Tabela 280. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie zambrowskim

Typ	Kod i nazwa zawodu	Liczba ofert 2012	Podaż pracy 2012	Wskaźnik
Zawody DEFICYTOWE	411004_Technik prac biurowych S	103	29	0,16
	833203_Kierowca samochodu ciężarowego	73	14	0,13
	515303_Robotnik gospodarczy	78	22	0,12
	332203_Przedstawiciel handlowy	45	2	0,09
	243305_Specjalista do spraw sprzedaży	34	0	0,08
	531104_Opiekunka dziecięca domowa	28	0	0,06
	941201_Pomoc kuchenna	30	4	0,06
	432103_Magazynier	32	7	0,06
	814204_Operator maszyn i urządzeń do produkcji okien z	25	0	0,06
	411003_Pracownik kancelaryjny	24	0	0,05

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Zawody ZRÓWNOWAŻONE	522301_Sprzedawca S	154	153	0,00
	911207_Sprzątaczką biurową	17	12	0,01
	741290_Pozostali elektromechanicy i elektromonterzy	1	5	-0,01
	524601_Wydawca posiłków / bufetowy	5	1	0,01
	723105_Mechanik samochodów osobowych	2	5	-0,01
	962902_Dozorca	7	6	0,00
	741103_Elektryk	7	7	0,00
	712303_Tynkarz	5	5	0,00
	832203_Kierowca samochodu osobowego	3	4	0,00
	723308_Mechanik maszyn rolniczych	4	3	0,00
Zawody NADWYŻKOWE	331403_Technik ekonomista S	0	94	-0,21
	753105_Krawiec S	2	83	-0,18
	314207_Technik rolnik S	0	78	-0,17
	723103_Mechanik pojazdów samochodowych S	13	84	-0,16
	512002_Kucharz małej gastronomii S	2	72	-0,15
	722204_Ślusarz S	1	54	-0,12
	752205_Stolarz S	6	56	-0,11
	731809_Tkacz	0	48	-0,11
	931205_Robotnik drogowy	4	49	-0,10
	514101_Fryzjer S	12	53	-0,09

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku (dane powiatowych urzędów pracy) oraz CDS w Krakowie (oferty z pozostałych źródeł).

Szczególnie pozytywna wartość wskaźnika sytuacji zawodu w powiecie zambrowskim dotyczyła w 2012 roku *kierowcy samochodu ciężarowego* (0,15). Przedstawiciele tej profesji zorientowani na znalezienie pracodawcy dysponowali komfortem porównywania (selekcji) ofert rekrutacyjnych. Wysoki wskaźnik deficytu dotyczył również techników prac biurowych, w których jednak na generowanie popytu duży wpływ miało finansowanie miejsc staży ze środków Funduszu Pracy. Z grupy zawodów średniego personelu (kod zawodu rozpoczynającego się cyfrą 3) w analizowanej jednostce terytorialnej optymistyczne perspektywy zatrudnienia (znacząca przewaga ogłoszeń pracy w stosunku do wolumenu podaży) objęły *przedstawicieli handlowych*. Wśród zawodów zrównoważonych cechujących się jednocześnie dużą skalą popytu i podaży znaleźli się *sprzedawca* (również z dużym udziałem staży w generowaniu popytu) oraz *kucharz*. Listę zawodów nadwyżkowych w tym ziemskim powiecie generowali absolwenci zarówno techników, jak i zasadniczych szkół zawodowych: brak praktycznie jakiegokolwiek zidentyfikowanego popytu na rynku ogłoszeń dostępnych publicznie w skrajnie trudnej sytuacji (nikłego prawdopodobieństwa na znalezienie angażu w lokalnej przestrzeni gospodarczej) stawał – licznie edukowanych - *techników ekonomistów*. Duży wskaźnik nadwyżki i brak miejsc pracy dotyczył również *tkaczy*.

4. Profile zawodowe profesji najliczniej poszukiwanych w województwie podlaskim

4.1. Zasady opisu profilu zawodowego

Poniżej zaprezentowane profile zawodowe zostały ustalone w oparciu o oznaczone przez ogłoszeniodawców kryteria dostępu dla chętnych do podjęcia zatrudnienia. Warunki określone przez pracodawców zostały zagregowane w listę kompetencji i umiejętności na którą składało się 13 zdefiniowanych kategorii oraz jedna kategoria oznaczona jako inne. W ujęciu szczegółowym opis kategorii rysuje się następująco:

Kategoria 1 – doświadczenie zawodowe Kryterium oznaczane metodą 0-1

Kategoria 2 – porozumiewanie się w języku obcym. Kompetencja ta została uszczegółowiona na nazwę grupę języków obcych oraz nazwę języka obcego.

Kategoria 3 – kompetencje informatyczne zgodnie z przyjętym podziałem na: programowanie, obsługę pakietu MS Office, obsługę podstawową, obsługę bazy danych, znajomość systemów operacyjnych, umiejętność posługiwania się Internetem, znajomość edytorów grafiki, znajomość programów wspomagających zarządzanie firmą, znajomość programu AutoCad.

Kategoria 4 – umiejętność uczenia się.

Kategoria 5 – kompetencje społeczne i obywatelskie. To kryterium zostało uszczegółowione w definiowanej u kandydata komunikatywności, umiejętności nawiązywania kontaktów, umiejętnościach interpersonalnych, umiejętności pracy w zespole, otwartości, umiejętności kierowania zespołem, umiejętności rozwiązywania problemów, znajomości współczesnych wydarzeń.

Kategoria 6 – inicjatywność i przedsiębiorczość. W odniesieniu do tej kategorii ogłoszeniodawca mógł oznaczyć następujące elementy: nastawienie na cele, dobra organizacja, kreatywność, inicjatywność, determinacja, efektywność, konsekwencja, innowacyjność, umiejętność zarządzania projektem oraz umiejętność podejmowania ryzyka.

Kategoria 7 – kompetencje matematyczno-techniczne na które składało się analityczne myślenie, umiejętność analizy danych, umiejętność analizy statystycznej.

Kategoria 8 – cechy osobowe. W konstrukcji tej kategorii posłużono się następującymi cechami: samodzielność, zaangażowanie, wysoka kultura, motywacja, odpowiedzialność, solidność, dynamizm, uczciwość, odporność na stres, dokładność, ambicja, punktualność, umiejętność pracy pod presją, optymizm, brak nałogów, miła aparycja, szybkie podejmowanie decyzji, asertywność, lojalność i opanowanie.

Kategoria 9 – wykształcenie w podziale na minimalne i pożądane wraz z oznaczeniem dziedziny nauki

Kategoria 10 – posiadane kursy i uprawnienia. Lista uprawnień przewidzianych w profilu zawodowym wyglądała następująco: prawo jazdy kategorii B, C, CE, D, uprawnienia budowlane, uprawnienia elektryczne, uprawnienia elektryczne, UDT oraz ADR.

Kategoria 11 – wiek w podziale na przedprodukcyjny, produkcyjny, poprodukcyjny oraz uwzględniający przedziały wiekowe.

Kategoria 12 – status kandydata definiowany poprzez przynależność do jednej z grup: student, niepełnosprawny, rencista, bezrobotny, emeryt, inna.

Kategoria 13 – pozostałe wymagania. Wśród tej kategorii znalazły się niewymienione w poprzednich m.in. dyspozycyjność, własne auto, wyjazdy służbowe, poprawna dykcja, niekaralność, aktualna książeczka zdrowia oraz referencje.

4.2. Analiza kluczowych kompetencji i umiejętności poświadczanych wśród kandydatów 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w województwie podlaskim w 2012 roku

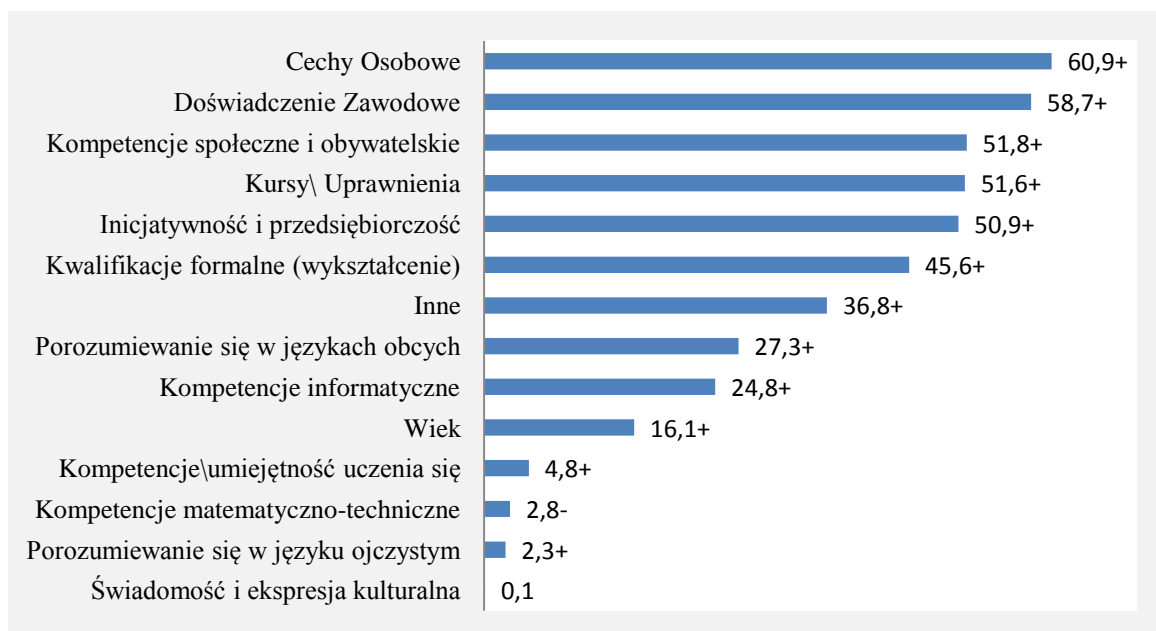
Jednym z celów szczegółowych badania Podlaska Mapa Zawodów i Kwalifikacji 2012 roku było określenie, w oparciu o informacje zawarte w ogłoszeniach o pracę, cech kandydata istotnych z punktu widzenia pracodawcy. Analiza pozwoliła na uszczegółowienie wymagań na poziomie kompetencji i umiejętności zagregowanych w 14 wskaźnikach składowych. Na kryteria oceny kandydata składały się: cechy osobowe, doświadczenie zawodowe, kompetencje społeczne i obywatelskie, odbyte kursy/ posiadane uprawnienia, inicjatywność/przedsiębiorczość, porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje informatyczne, kompetencje matematyczno-techniczne, porozumiewanie się w języku ojczystym, świadomość i ekspresja kulturalna.

Poniżej przedstawiono wyniki analizy w podziale na profesje najczęściej poszukiwane w bazach ogłoszeń o pracę. Prezentacja wyników przyjęła zhierarchizowaną strukturę poczynając od najczęściej poszukiwanego pracownika – *przedstawiciela handlowego* po ostatniego na liście (TOP 20) *kelnera*. Symbole +/- przy poszczególnych wskaźnikach oznaczają istotność cechy (lub jej brak) w grupie 20 stanowisk pracy o największej ilości ogłoszeń.

TOP 1. Przedstawiciel handlowy

W 2012 roku posada – przedstawiciel handlowy wygenerowała w woj. podlaskim 3839 ogłoszeń o pracę, z których 411 nie zawierało żadnego uszczegółowienia odnośnie stawianych przed kandydatami wymagań. W oparciu o dane pochodzące z bazy ogłoszeń o pracę rysuje się następujący obraz profilu zawodowego kandydata na stanowisko przedstawiciel handlowy. Wśród akcentowanych przez ogłoszeniodawców wartości najczęściej poszukiwanych znalazły się cechy osobowe, doświadczenie zawodowe, kompetencje społeczne i obywatelskie, a także posiadanie określonych uprawnień. Wśród cech osobowych najczęściej poszukiwanych przez pracodawców wystąpiły samodzielność 22%, zaangażowanie 19%, wysoka kultura osobista 15,4%, motywacja 13,5% oraz odpowiedzialność 6,6%. Za najbardziej pożądane kompetencje społeczne i obywatelskie w zawodzie przedstawiciela handlowego uznano umiejętność nawiązywania kontaktów 27%, komunikatywność 25% oraz umiejętności interpersonalne 10,5%. W zasadzie jedynym konkretnym uprawnieniem wymaganym na etapie rekrutacji na stanowisko przedstawiciela handlowego jest prawo jazdy kat.B. Do kluczowych kompetencji informatycznych pracodawcy zaliczyli posługiwanie się komputerem i pakietem Ms_Office.

Wykres 5. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – przedstawiciel handlowy

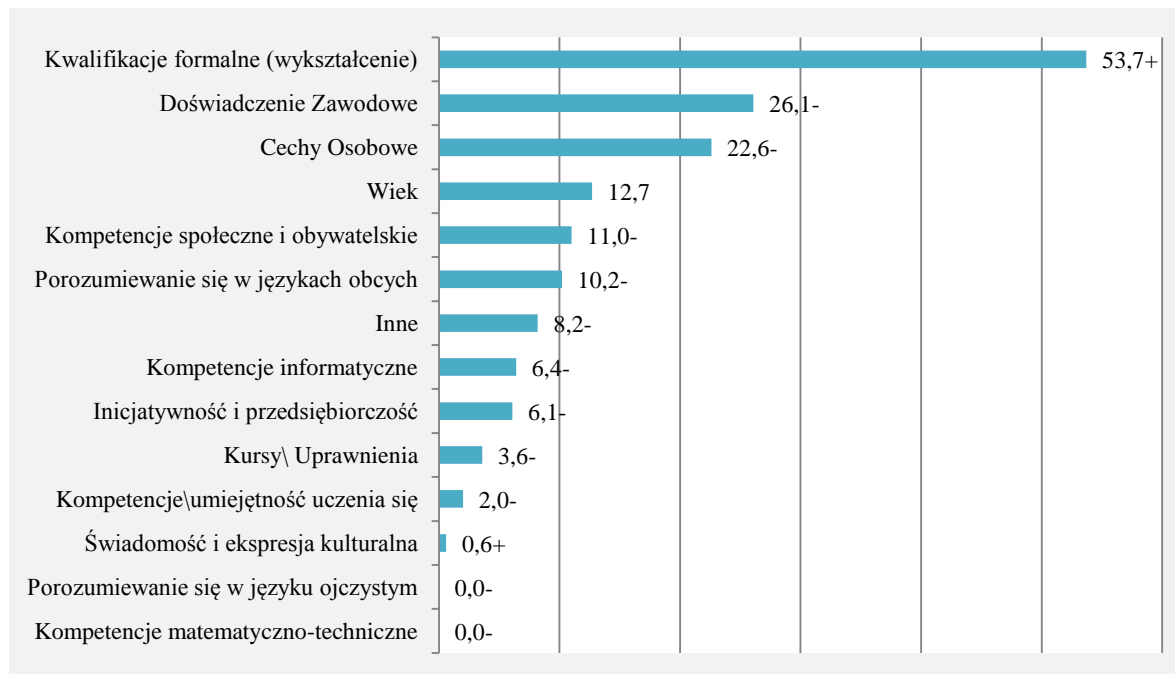

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

TOP 2. Sprzedawca

Drugim pod względem ilości upublicznionych ofert stanowiskiem pracy był *sprzedawca*. W 2012 roku posada ta wygenerowała w woj. podlaskim 2002 ogłoszenia, z których 734 nie zawierało żadnego uszczegółowienia odnośnie stawianych przed kandydatami wymagań. Od aspirujących na to stanowisko wymagano potwierdzenia określonych kwalifikacji formalnych, doświadczenia oraz takich cech osobowych jak odpowiedzialność, zaangażowanie oraz wysoka kultura osobista.

Wykres 6. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – sprzedawca

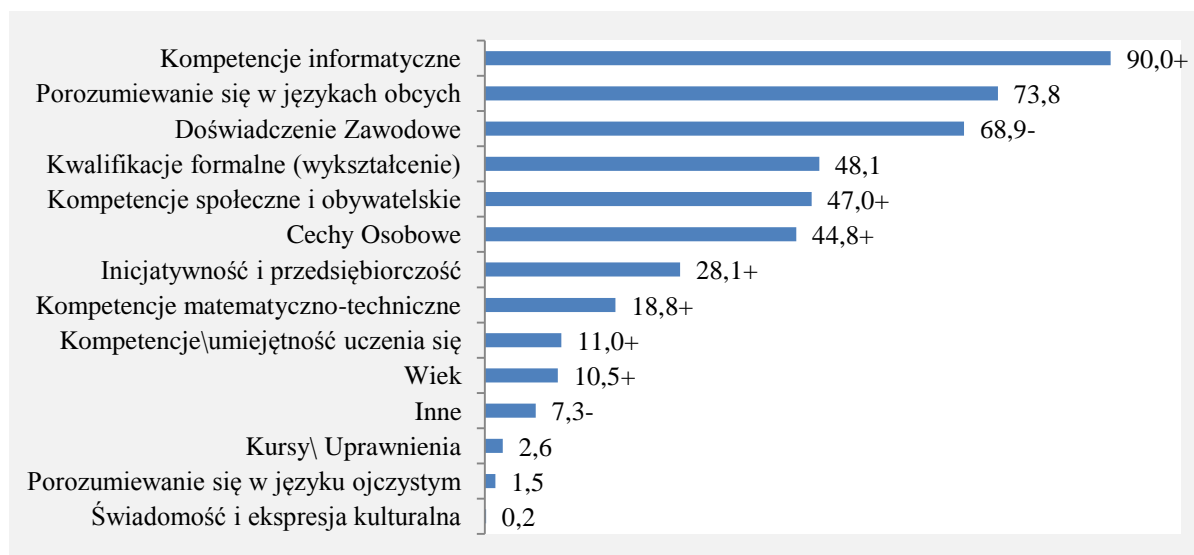

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

TOP 3. Programista

W 2012 roku posada – *programista aplikacji* wygenerowała w woj. podlaskim 1786 ogłoszeń o pracę, z których jedynie 51 nie zawierało żadnego uszczegółowienia odnośnie stawianych przed kandydatami wymagań. Od chętnych na te miejsca pracy oczekiwano przede wszystkim wysokich kompetencji informatycznych wyrażanych w zdolności programowania a także tworzenia i obsługi baz danych. Drugą pod względem istotności cechą osób ubiegających się o te stanowiska była znajomość języków obcych - głównie angielskiego oraz niemieckiego. Pracodawcy ponadto preferowali kandydatów posiadających doświadczenie.

Wykres 7. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – programista

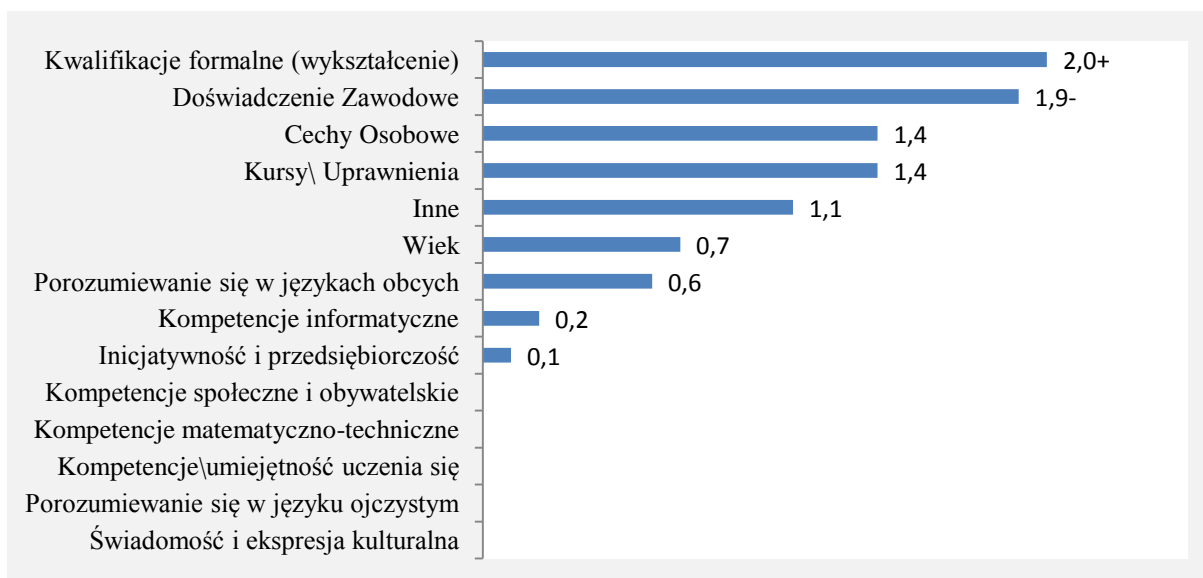

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

TOP 4. Robotnik gospodarczy

W pierwszej piątce pracowników najczęściej poszukiwanych w minionym roku w woj. podlaskim był – *robotnik gospodarczy*. W 2012 roku posady tej dotyczyło 1525 ogłoszeń o pracę, z których aż 1458 nie zawierało żadnego uszczegółowienia odnośnie stawianych przed kandydatami wymagań. Marginalne wskazania pracodawców odnośnie profilu kandydata odnosiły się do wykształcenia, doświadczenia a także cech osobowych. W trzeciej grupie kluczowych czynników wyboru odnaleźć można takie wartości jak solidność, rzetelność i pracowitość a także brak nałogów.

Wykres 8. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – robotnik gospodarczy

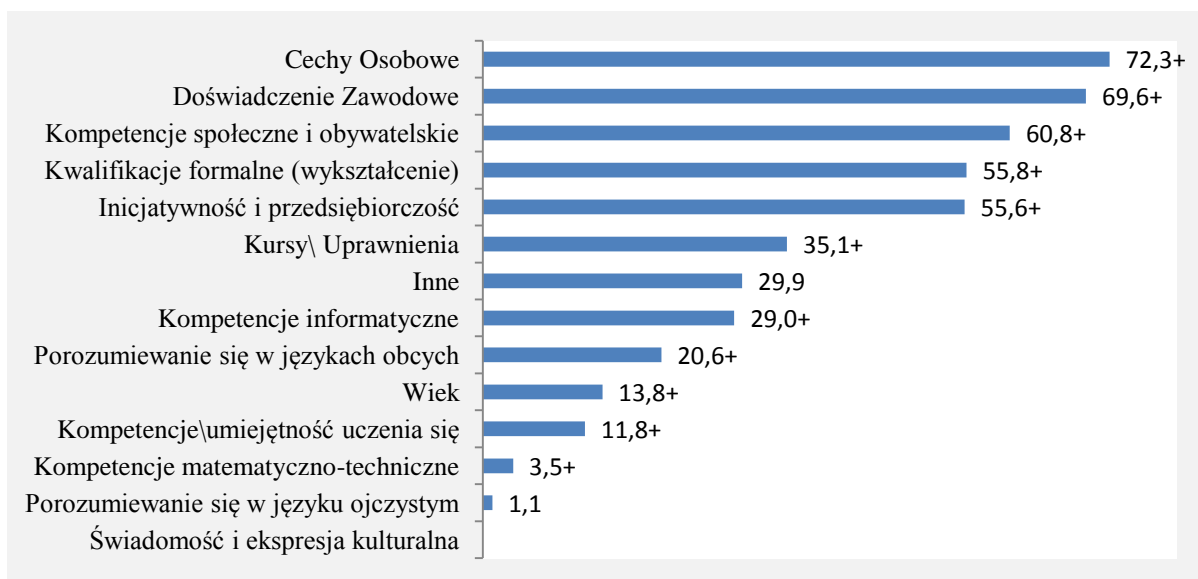

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

TOP 5. Doradca klienta

W 2012 roku na podlaskim rynku pracy pojawiło się 1448 ogłoszeń o pracę na stanowisko – *doradca klienta*, z których jedynie 122 nie zawierało konkretnych kryteriów dostępu. Względem kandydatów na te miejsca pracy stawiano relatywnie większe wymagania niż względem pozostałych zawodów najczęściej poszukiwanych. Najistotniejsze z punktu widzenia pracodawcy były cechy osobowe, doświadczenie zawodowe, kompetencje społeczne i obywatelskie oraz wykształcenie. Wśród pożądaných cech osobowych wymieniano samodzielność, zaangażowanie oraz wysoką kulturę. Komunikatywność, umiejętność nawiązania kontaktów oraz umiejętności interpersonalne stanowią zaś triadę najczęściej poszukiwanych w tej kategorii profesji kompetencji społecznych i obywatelskich.

Wykres 9. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – doradca klienta

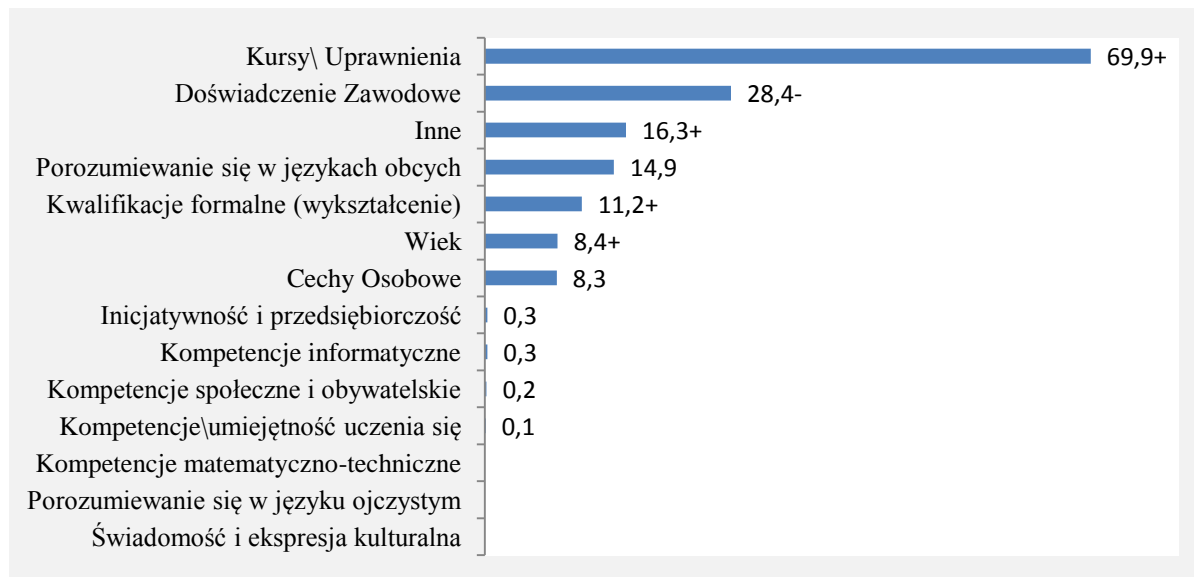

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

TOP 6. Kierowca samochodu ciężarowego

Osoby poszukujące pracy w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego otrzymali w minionym roku blisko tysiąc dwieście miejsc pracy, z których 300 nie zawierało żadnego uszczegółowienia odnośnie stawianych przed kandydatami wymagań. Wśród najczęstszych warunków względem tej grupy znalazły się: posiadanie uprawnienia do prowadzenia pojazdów mechanicznych w tym kat. C, E oraz uprawnienia do przewozu rzeczy.

Wykres 10. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – kierowca samochodu ciężarowego

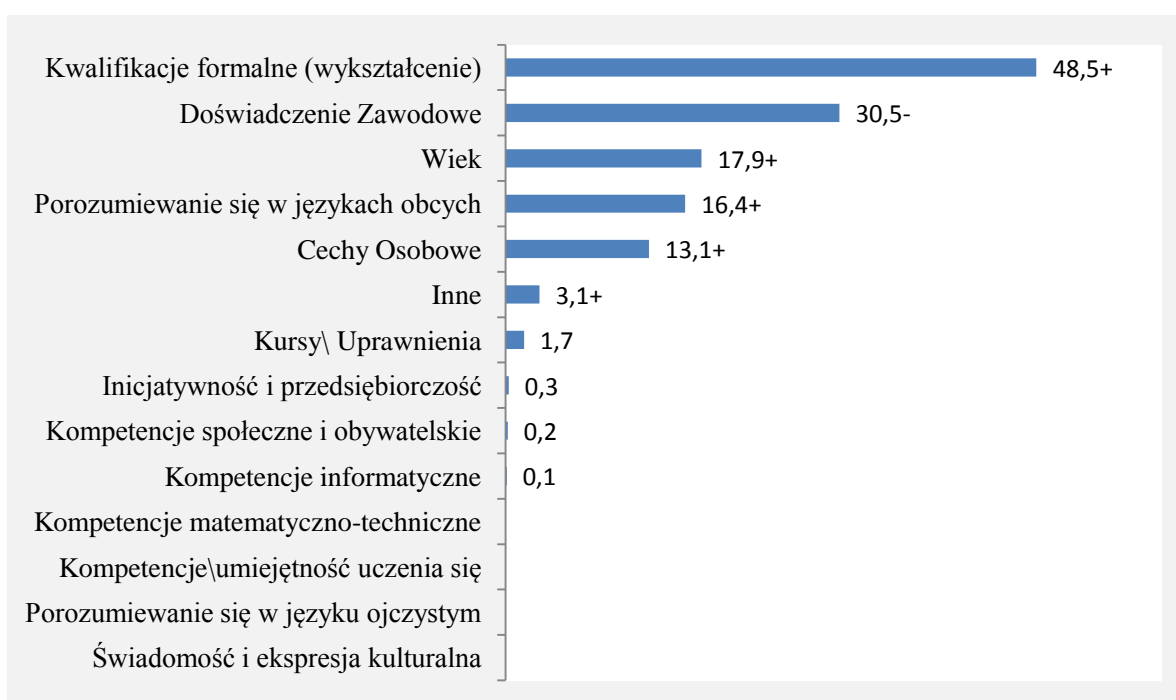

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

TOP 7. Murarz

W 2012 roku posady – *murarz* dotyczyło 1149 ogłoszeń o pracę, z czego 390 nie określało wymagań wstępnych. W ofertach zawierających kryteria rekrutacyjne dominowały kwalifikacje formalne doświadczenia a także bycia w określonym wieku.

Wykres 11. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – murarz

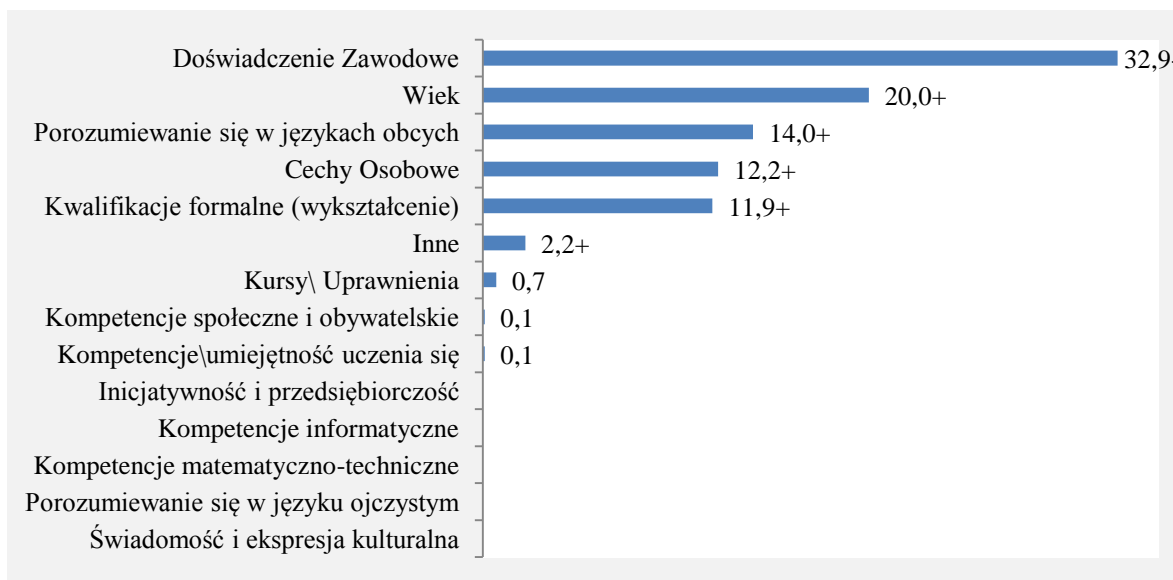

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

TOP 8. Tynkarz

W 2012 roku posada – *tynkarz* wygenerowała w woj. podlaskim 1113 ogłoszeń o pracę, z których 702 nie zawierało żadnego uszczegółowienia odnośnie stawianych przed kandydatami wymagań. W 411 przypadkach poszukujący pracownika w tej profesji wymagali głównie doświadczenia zawodowego oraz zdolności porozumiewania się w językach obcych.

Wykres 12. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – tynkarz

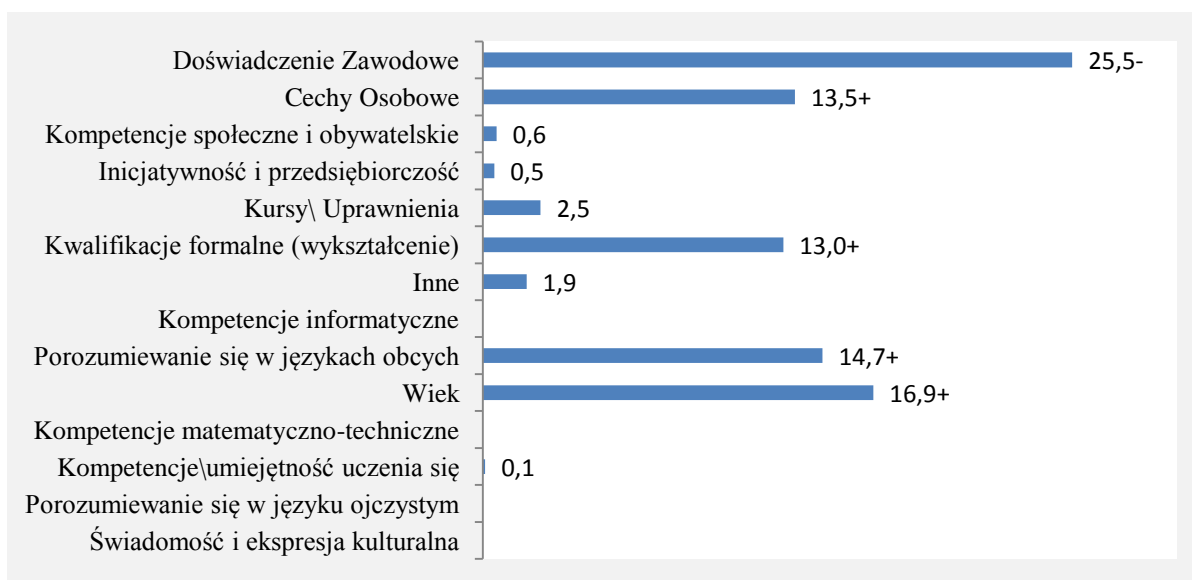

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

TOP 9. Robotnik budowlany

994 ogłoszenia o pracę w 2012 roku w woj. podlaskim odnosiły się do stanowiska *robotnik budowlany*. Duża ich część, 654 ogłoszenia, pozbawiona była doprecyzowania odnośnie cech kandydatów. W 340 anonsach najczęściej podkreślano rolę doświadczenia zawodowego. Dodatkowo pracodawcy oczekiwali samodzielności oraz zaangażowania w wykonywane obowiązki.

Wykres 13. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – robotnik budowlany

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

TOP 10. Kierownik działu sprzedaży

W 2012 roku do posady – kierownik działu sprzedaży w woj. podlaskim odnosiło się 781 ogłoszeń o pracę, z których 29 nie zawierało żadnego uszczegółowienia odnośnie stawianych przed kandydatami wymagań. Charakter pracy a także zaszeregowanie w strukturze organizacyjnej pracodawców determinowały spektrum oczekiwań względem aspirujących. W optyce pracodawców niemal równorzędnie ważne były kryterium kompetencji społecznych i obywatelskich oraz doświadczenia. Podobnie istotny był zespół cech osobowych kandydatów. W pierwszej grupie czynników dostępu istotne były takie cechy jak komunikatywność, umiejętność nawiązywania kontaktów oraz umiejętności interpersonalne. W drugiej podkreślenia wymaga samodzielność, zaangażowanie oraz odpowiedzialność.

Wykres 14. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – kierownik działu sprzedaży

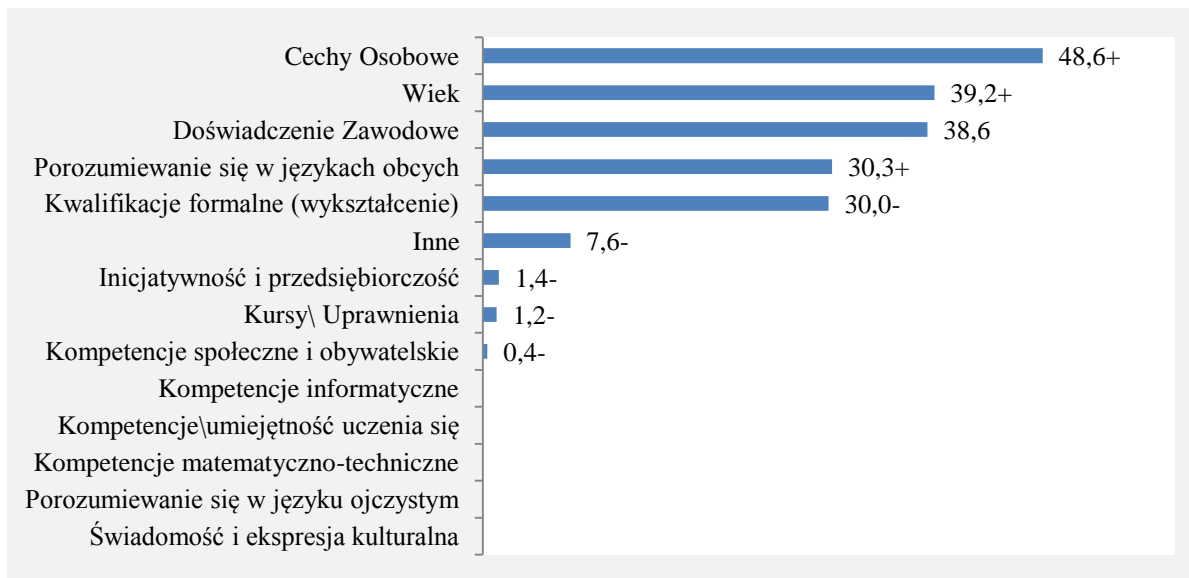
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

TOP 11. Opiekunka dziecięca

W 2012 roku posada – opiekunka dziecięca wygenerowała w woj. podlaskim 766 ogłoszeń o pracę, z których 297 nie zawierało żadnego uszczegółowienia odnośnie stawianych przed kandydatkami wymagań. W ofertach uwzględniających minimalne

wymagania przeważały wskazania odnośnie cech osobowych, w tym odpowiedzialność, uczciwość i brak nałogów a także wieku i doświadczenia kandydatek.

Wykres 15. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – opiekunka dziecięca

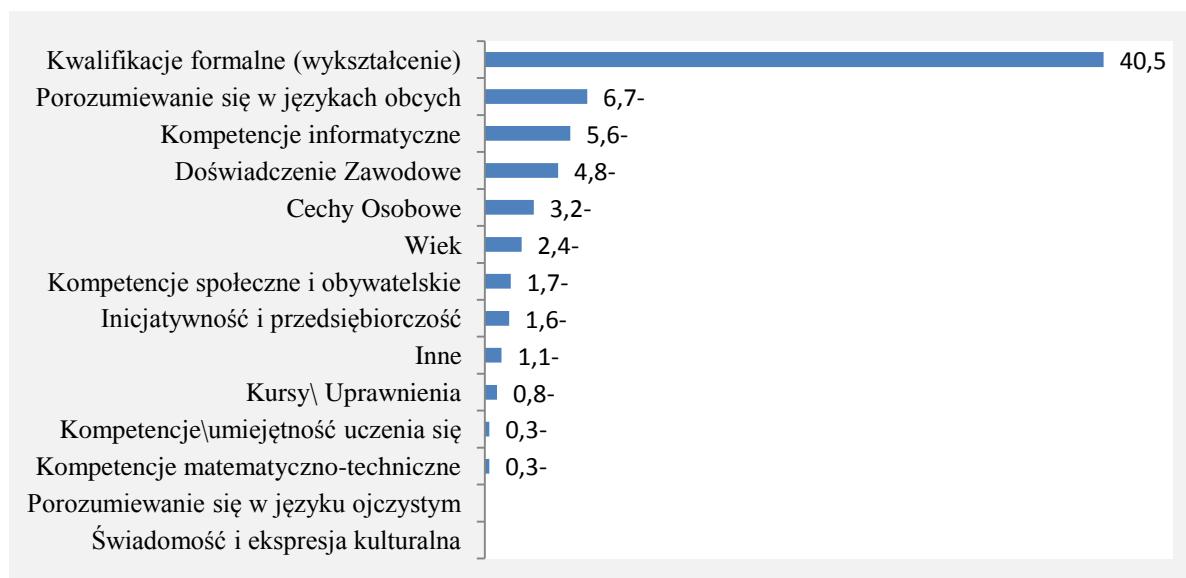

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

TOP 12. Technik prac biurowych

W minionym roku technik prac biurowych był poszukiwany w 746 przypadkach z czego aż w 722 ogłoszeniach nie zdefiniowano żadnych wymagań wstępnych. Marginalna liczba anonsów uwzględniających kryteria dostępu odnosiła się do trzech głównych czynników tj. kwalifikacji formalnych, porozumiewania się w językach obcych oraz kompetencji informatycznych. W obszarze wykształcenia oczekiwano poziomu średniego ogólnokształcącego lub wyższego. Pracodawcy najczęściej poszukiwali osób znających język angielski bądź niemiecki.

Wykres 16. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – technik prac biurowych

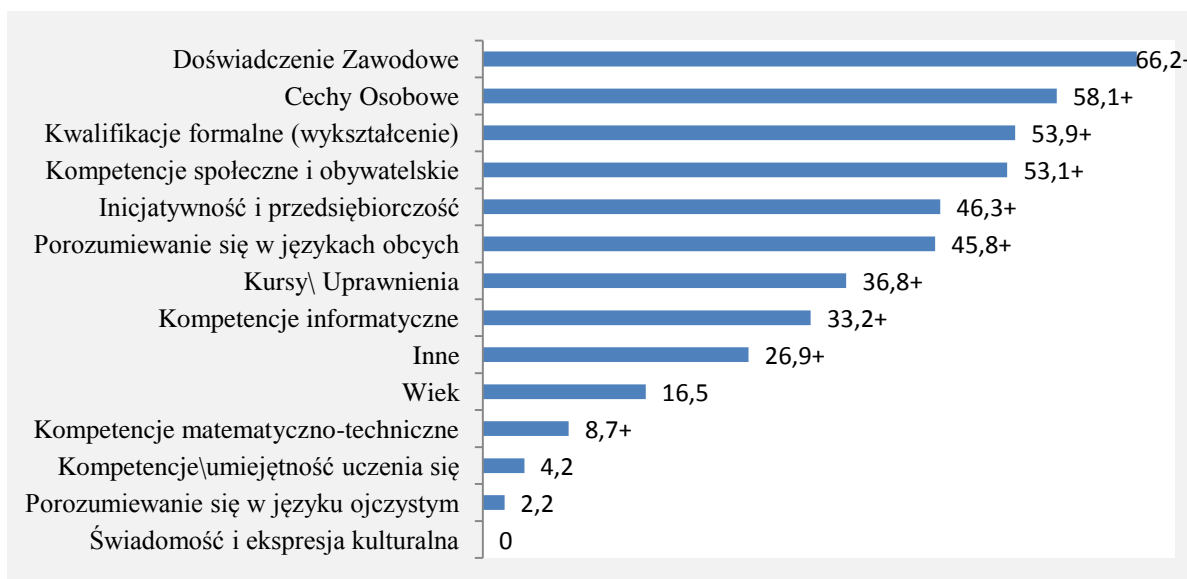

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

TOP 13. Specjalista ds. sprzedaży

W 2012 roku posady – specjaliści ds. sprzedaży na terenie w woj. podlaskiego dotyczyło 668 ogłoszeń o pracę, z których 75 nie zawierało żadnego uszczegółowienia odnośnie stawianych przed kandydatami wymagań. W grupie najbardziej pożądanых walorów osób ubiegających się o zatrudnienie wskazano doświadczenie zawodowe, wykształcenie oraz cechy osobowe. Najbardziej cenione cechy kandydatów to samodzielność, zaangażowanie, wysoka kultura osobista oraz motywacja do pracy. Specjalista ds. sprzedaży z punktu widzenia potrzeb pracodawcy powinien legitymować się wykształceniem wyższym, względnie średnim ogólnokształcącym.

Wykres 17. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – specjalista ds. sprzedaży

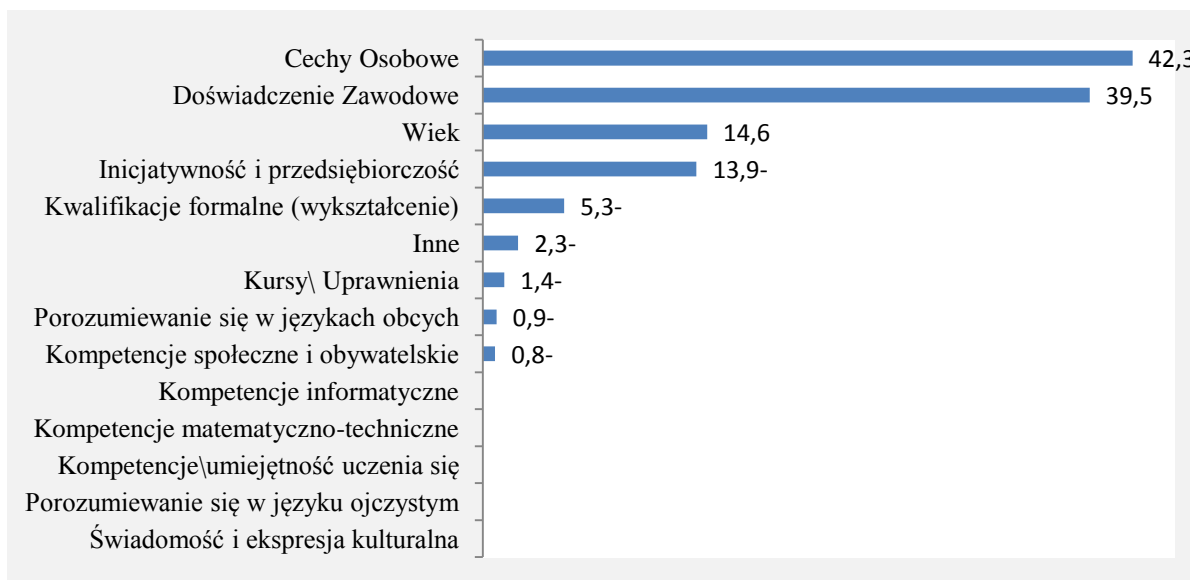

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

TOP 14. Cieśla

W 2012 roku w woj. podlaskim pojawiło się 646 ogłoszeń adresowanych do cieśli, z których 186 pozbawionych było określenia jakichkolwiek wymagań wstępnych. Anonse zdefiniowane w oczekiwania pracodawców wskazywały na istotność cech osobowych kandydata w tym brak nałogów oraz systematyczność, premiowały doświadczenie oraz wiek aplikujących.

Wykres 18. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – cieśla

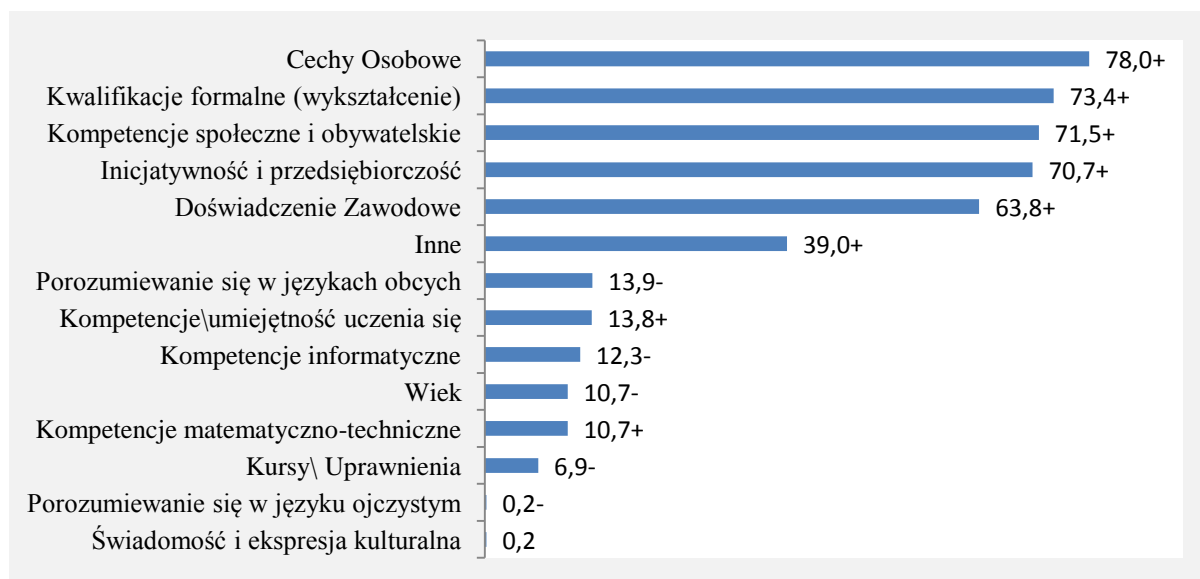

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

TOP 15. Doradca finansowy

W minionym roku do kandydatów chcących pracować na stanowisku *doradca finansowy* zostało skierowanych 610 ogłoszeń o pracę, z których 73 nie stawiały przed nimi żadnych kryteriów dostępu. Warto zauważyć, że profil kandydata na te miejsca pracy jest jednym z bardziej dookreślonych wśród listy najczęściej poszukiwanych pracowników. W 537 ogłoszeniach pracodawcy akcentowali rolę cech osobowych kandydatów w tym szczególnie takich jak zaangażowanie, wysoka kultura, samodzielność i motywacja. Równie ważne w optyce zatrudniających były kwalifikacje formalne w tym generalnie posiadanie wykształcenia wyższego. W kilkudziesięciu ogłoszeniach obniżono to kryterium do poziomu licencjata lub średniego ogólnokształcącego. W grupie kompetencji społecznych i obywatelskich kluczową rolę odgrywały umiejętności interpersonalne, umiejętność nawiązywania kontaktów oraz komunikatywność.

Wykres 19. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu - doradca finansowy

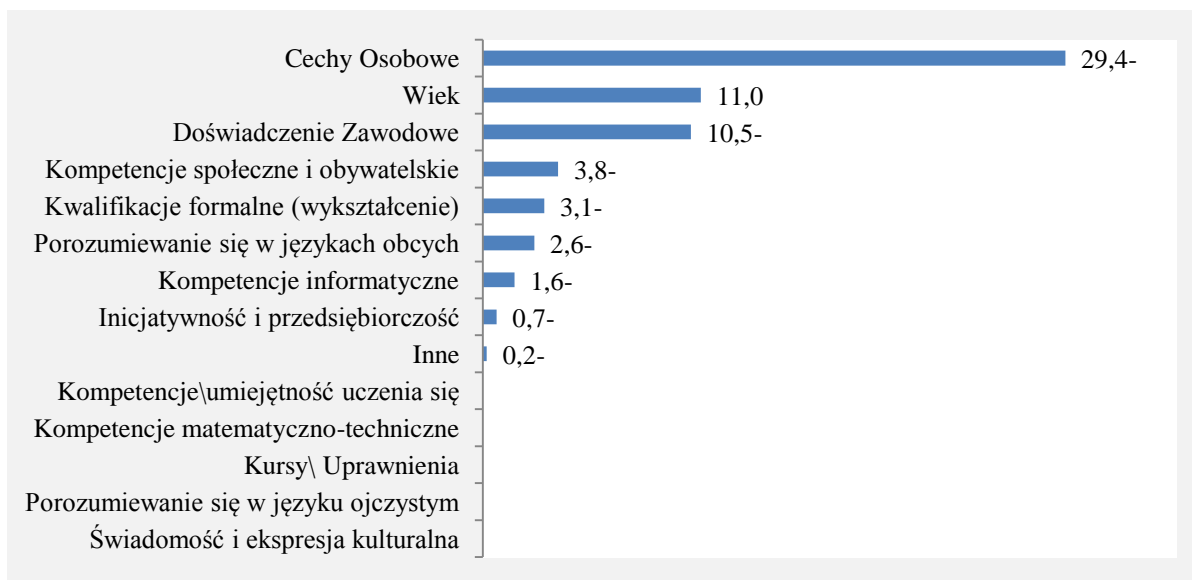

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

TOP 16. Zbrojarz

Do osób poszukujących pracy na stanowisku zbrojarz w woj. podlaskim, rynek pracy wystosował w 2012 roku 574 oferty pracy, z których jedynie cztery miały określone względem kandydatów wymagania. Marginalnie akcentowane preferencje ogłoszeniodawców dotyczyły cech osobowych, wieku oraz doświadczenia ubiegających się o pracę.

Wykres 20. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – zbrojarz

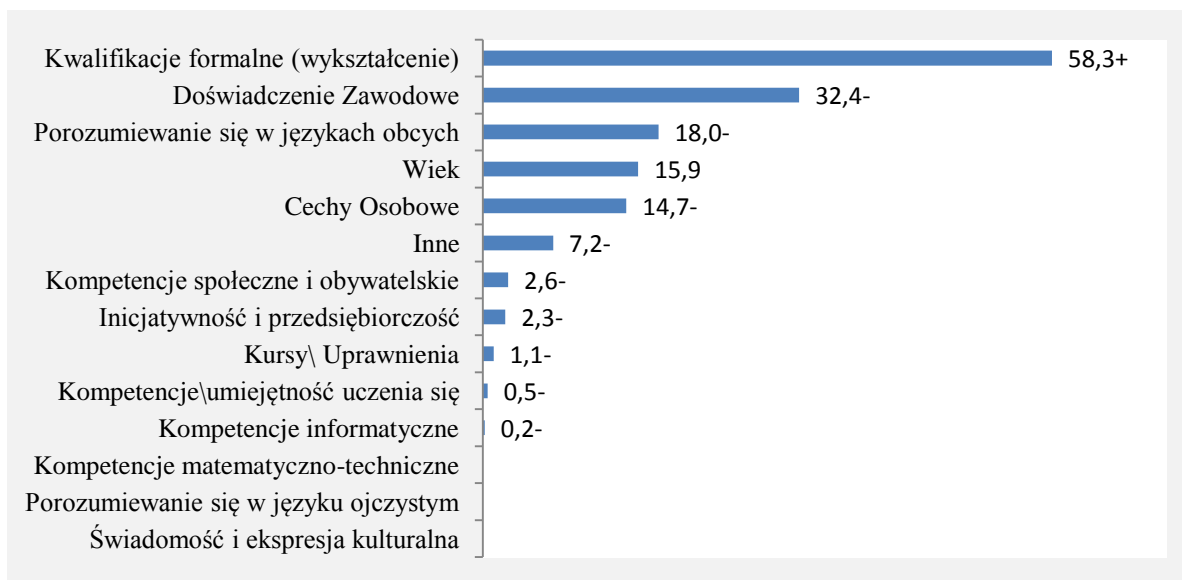

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

TOP 17. Kucharz

Na stanowisko pracy *kucharz* w minionym roku ukazało się 571 ogłoszeń o pracę. W 156 przypadkach anonse nie zawierały żadnych wymagań wstępnych. Pozostałe propozycje pracy wskazywały na istotną rolę wykształcenia, doświadczenia oraz umiejętności posługiwania się językami obcymi.

Wykres 21. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – kucharz

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

TOP 18. Monter ociepleń budynków

Osoby poszukujące pracy w charakterze *montera ociepleń budynków* otrzymali w minionym roku 536 miejsc pracy, z których 220 nie zawierało żadnego uszczegółowienia odnośnie stawianych przed kandydatami wymagań. Wśród najczęstszych warunków względem tej grupy znalazły się doświadczenie zawodowe oraz wybrane cechy osobowe tj. solidność, rzetelność, uczciwość oraz brak nałogów.

Wykres 22. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – monter ociepleń budynków

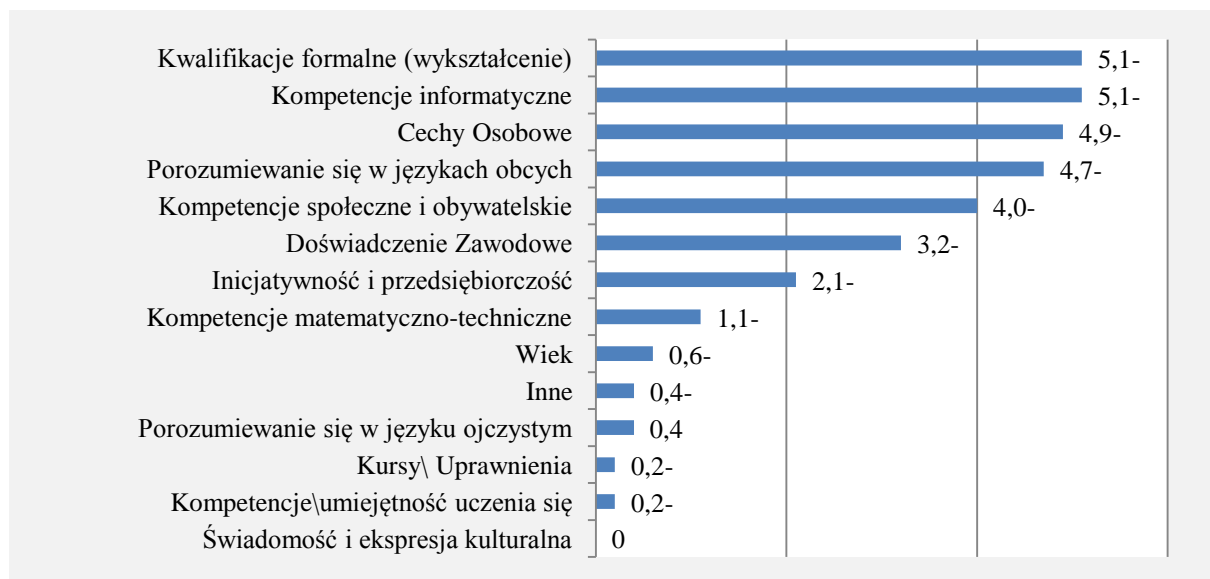

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

TOP 19. Pozostali pracownicy obsługi biurowej

Baza ogłoszeń o pracę adresowanych do *pozostałych pracowników obsługi biurowej* zawierała 472 rekordy. 39 anonsów spośród wszystkich upublicznionych w województwie w tej kategorii nie zawierało konkretnych wymagań ze strony ogłoszeniodawców. Informacje odnośnie wolnych etatów w tym zawodzie definiowały profil kandydata. Zgodnie z preferencjami pracodawców kandydaci musieli wykazać się posiadaniem określonych kwalifikacji formalnych oraz kompetencji informatycznych. Aspirujący do wakatów na tym stanowisku musieli identyfikować takie cechy osobowe jak odpowiedzialność, motywacja, wysoka kultura osobista, samodzielność a także umiejętność pracy pod presją. Nie bez znaczenia, w optyce strony popytowej, była także umiejętność posługiwania się językiem obcym.

Wykres 23. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – pozostali pracownicy biurowi

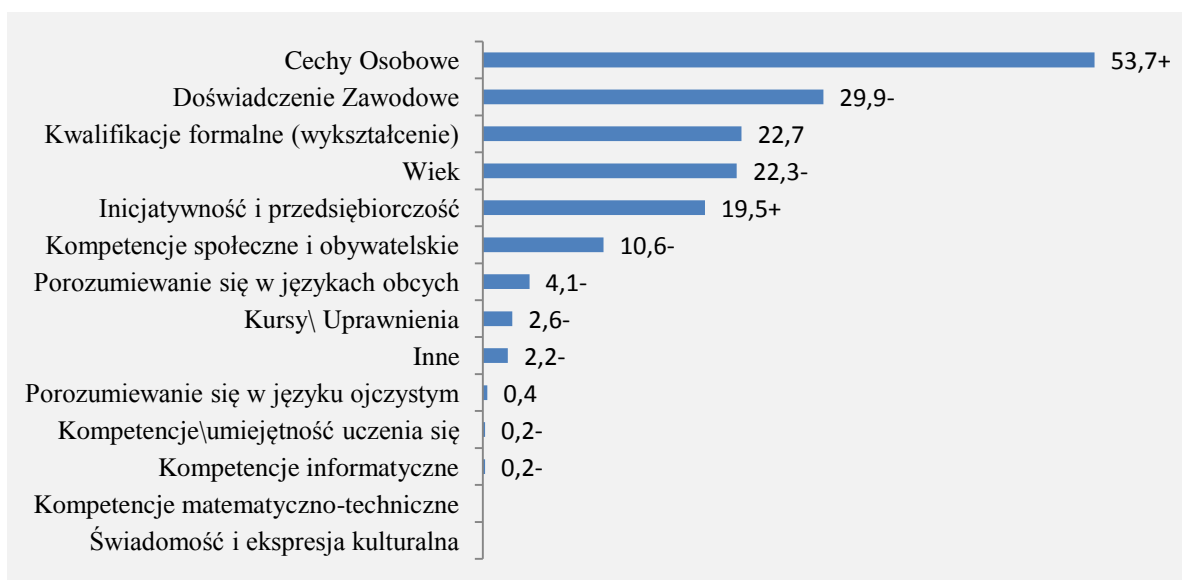

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

TOP 20. Kelner

W 2012 roku do posady – *kelner* w woj. podlaskim odnosiło się 462 ogłoszeń o pracę, z których 154 nie zawierało żadnego uszczegółowienia odnośnie stawianych przed kandydatami wymagań. Pracodawcy w zdefiniowanych kryteriach poszukiwali osób z miłą aparycją, wysoką kulturą osobistą oraz dużą chęcią do pracy. Ważne z punktu widzenia ogłoszeniodawców były ponadto doświadczenie zawodowe, a także kwalifikacje formalne.

Wykres 24. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – kelner

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

Uwagi i rekomendacje

Przeprowadzony proces analityczny odnośnie sytuacji na podlaskim rynku pracy pozwala zwrócić uwagę na kilka istotnych kwestii problemowych. Przede wszystkim ujawnia się brak jednorodności w kondycji poszczególnych powiatów w badanej sferze funkcjonowania społeczności lokalnej. Stan ten wydaje się być naturalny i jest pochodną wielowymiarowości obiektywnych różnic, jakie między nimi występują. W grupie czynników różnicujących oznaczyć można kilka głównych wymiarów:

- a. wymiar demograficzny – kondycja wspólnoty lokalnej widziana przez pryzmat zmiennych opisujących społeczeństwo;
- b. wymiar społeczny – cechy i predyspozycje osób wspólnie zamieszkujących określone terytorium,
- c. wymiar infrastrukturalny – dostępność powiatu oraz jakość zaplecza komunikacyjnego
- d. wymiar środowiskowy – naturalne cechy wyodrębnionego obszaru administracyjnego;
- e. wymiar gospodarczy – obraz lokalnej przedsiębiorczości z uwzględnieniem stopnia nasycenia, specjalizacji, tradycji i potencjału innowacyjnego.

Poniżej zaprezentowano uwagi o charakterze uniwersalnym, którym przyporządkowano rekomendacje operacyjne. Ich właściwość odnosi się w różnym zakresie do sytuacji w poszczególnych powiatach. Wykorzystanie propozycji winno być poprzedzone etapem weryfikacji obecności podnoszonej kwestii problemowej z uwzględnieniem istotności fenomenu w strukturze lokalnej. Każdorazowo należy realnie ocenić możliwość implementacji poniższych propozycji interwencji.

Uwaga 1 W przeważającej części rejestrów osób bezrobotnych na poziomie powiatowym w sposób szczególny uwidacznia się niekorzystne położenie osób zarejestrowanych jako sprzedawcy. Ich stale duży udział powinien znaleźć odzwierciedlenie w kontekście poszukiwania przez instytucje rynku pracy formuły przekwalifikowania tych osób w kierunku specjalności, względem których akcentowane jest zapotrzebowanie na pracę.

Rekomendacja 1 Opracowanie wojewódzkiego planu interwencji w zakresie reorientacji zawodowej osób z zawodów i specjalności nadwyżkowych. Plan ten powinien uwzględniać głos przedstawicieli praktyki gospodarczej poprzez opiniowanie projektowanego kierunku adaptacji do potrzeb rynku.

Rekomendacja 1A – W celu urealnienia polityki zmian w sytuacji profesji nadwyżkowych na poziomie powiatu zaleca się współpracę powiatowych urzędów pracy z przedstawicielami lokalnych środowisk biznesowych oraz samorządowych. Konsensus międzyśrodowiskowy powinien prowadzić do propozycji programów reorientacji zawodowej względem bezrobotnych najliczniej reprezentowanych w rejestrach.

Uwaga 2. Brak konkretnych umiejętności wyrażanych w potwierdzonych kwalifikacjach zawodowych przekłada się na istotnie duży problem braku pracy dla osób bez zawodu. Niemal co czwarta osoba pozostająca bez pracy figuruje jako osoba bez zawodu.

Rekomendacja 2 W celu zmniejszenia ilości osób bez potwierdzonych kwalifikacji zawodowych w kohorcie bezrobotnych należy zwrócić się z propozycją kształcenia zawodowego do wszystkich posiadających ten status. Na poziomie wojewódzkim należy rozważyć możliwość implementacji innowacyjnego programu zmian zakładającego obowiązkowe szkolenie zawodowe dla bezrobotnych bez zawodu. Dobór odpowiedniej oferty kształcenia (pozostającej w zgodzie z realnymi potrzebami rynku pracy) uprawdopodobni zdolność podjęcia zatrudnienia. Propozycja wymaga pilotażu na poziomie wybranego powiatu. Kryteria wyboru jednostki testowej: umiarkowana liczba osób zarejestrowanych bez zawodu, realna współpraca międzyśrodowiskowa, w tym z placówkami edukacyjnymi posiadającymi kierunkowe kompetencje kształcenia.

Uwaga 3 - Ograniczenie skali bezrobocia pozostaje wyzwaniem tak samorządów lokalnych, jak i władz wojewódzkich. Próba zmniejszenia wymiaru niekorzystnego zjawiska społecznego ma większe szanse powodzenia przy wdrożeniu programów opartych o dialog międzyśrodowiskowy.

Rekomendacja 3 Naśladowanie dobrych praktyk w zakresie projektowania 3 biegunowych płaszczyzn interwencji na rzecz rynku pracy.

Uwaga 4 - Analiza popytu na pracę w regionie powinna charakteryzować się czasową jednorodnością zmiennych uwzględnianych przez instytucje monitorujące. Jednolity model matrycy pożądanych kompetencji i umiejętności powinien być adoptowany zgodnie z kluczem, którym posługują się pracodawcy.

Rekomendacja 4. Opracowanie eksperckie zestandaryzowanego modelu agregacji danych odnośnie popytu na pracę. W tym działaniu powinny odbyć się powiatowe konsultacje z największymi pracodawcami celem doprecyzowania kryteriów poszukiwania pracowników. Stroną w rozmowach powinny być komórki organizacyjne pracodawców odpowiedzialne za zatrudnienie oraz prywatne instytucje rynku pracy. Wnioski z konsultacji na niższym szczeblu powinny zostać przetworzone na uniwersalne matryce wojewódzkie i upublicznione.

Uwaga 5. Popyt na pracę jest zjawiskiem dynamicznym, którego kierunek bywa trudny do przewidzenia. Obserwacja trendu sposobu poszukiwania pracownika powinna znajdować odzwierciedlenie w rodzaju gromadzonych danych na temat osób figurujących w rejestrze bezrobotnych. Korelacja wartości poszukiwanych przez pracodawców z rejestrowaną przez urzędy pracy pozytywnie wpłynie na efekt dopasowania. Tym samym rośnie rola urzędów pracy w prawidłowym przeprowadzeniu rozpoznania kompetencji i umiejętności u rejestrowanych osób.

Rekomendacja 5. Okresowa adaptacja formularzy rejestrowych względem sposobu poszukiwania pracownika.

Uwaga 6. Kluczowym czynnikiem wszelkich zmian jest dostęp do informacji. Zmiany w obszarze rynku pracy wymagają agregacji i przetworzenia wielu treści. Sprawny proces analityczny połączony ze zdolnością prognozowania zmian może łagodzić niekorzystną formułę zmian poprzez wcześniejsze włączenie środków zaradczych.

Rekomendacja 6. Wdrożenie mechanizmu cyklicznego przekazywania dedykowanych danych odnośnie sytuacji na rynku pracy na rzecz:

- a) władz lokalnych
- b) ośrodków edukacyjnych

Uwaga 7. Jakościowe zmiany popytu na pracę powinny przełożyć się na dopasowanie kierunków kształcenia na poziomie lokalnym. Brak lub powolne zmiany w systemie kształcenia potęgują efekt niedopasowania.

Rekomendacja 7. Weryfikacja zasadności kształcenia w kierunkach o ograniczonym potencjale rynkowym.

Rekomendacja 7A. Oddziaływanie na promocję wartości kształcenia ustawicznego w kierunkach perspektywicznych w przyszłości. Działanie powinno być prowadzone wielotorowo zarówno względem osób zarejestrowanych w urzędach pracy, jak i społeczeństwa w ogóle.

Uwaga 8. Zdolność opanowania nowych kompetencji i umiejętności jest warunkowana czynnikami o charakterze obiektywnym. W tym sensie należy rozważyć segmentację zainteresowanych rozwojem poprzez zastosowanie obiektywnych filtrów rekrutacyjnych. Przykładem takiego filtru mogą być cechy demograficzne, dotychczasowe doświadczenie czy zainteresowania.

Rekomendacja 8. Indywidualizacja i dopasowanie oferty kształcenia dla osób bezrobotnych pozostającej w zgodzie z obiektywnymi kryteriami wykorzystania i efektywności nowo nabytych kwalifikacji i umiejętności. Dopasowanie nie powinno pozostawać w sprzeczności z zasadą równouprawnienia i zakazu dyskryminacji.

Uwaga 9. Samozatrudnienie jest jedną z pożądanых form walki ze zjawiskiem bezrobocia. Decyzja o rozpoczęciu działalności gospodarczej wymaga jednak odpowiedniego przygotowania nie tylko w zakresie planowanej do wykonywania profesji ale także multidyscyplinarnej wiedzy na temat prowadzenia firmy.

Rekomendacja 9. Popularyzacja idei przedsiębiorczości poprzez organizację wielopoziomowych spotkań, seminariów, warsztatów oraz szkoleń z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej.

Rekomendacja 9 A. Popularyzacja preferencyjnych form samozatrudnienia osób bezrobotnych w ramach promocji dobrych praktyk. Przykładem takiego działania może być prezentacja zasad działania funkcjonującej spółdzielni socjalnej.

Rekomendacja 9 B. Optymalizacja jakościowa oceny wniosków o dofinansowanie rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej. Należy zwrócić szczególną uwagę na

kierunek planowanej do rozpoczęcia działalności gospodarczej w kontekście posiadanych umiejętności (nie koniecznie kwalifikacji formalnych) oraz wielkości konkurencji rynkowej.

Uwaga 10. Pracodawcy definiując kryteria rekrutacyjne niezmiennie podkreślają rolę doświadczenia zawodowego. Kryterium to jest szczególnie niewygodne dla osób wchodzących na rynek pracy. Celem złagodzenia tego kryterium należy rozważyć zasadność wprowadzenia zreformowanego systemu staży/praktyk. Zmiana powinna dotyczyć zarówno ośrodków kształcenia, jak i publicznych instytucji rynku pracy.

Rekomendacja 10. Zaleca się stworzenie wojewódzkiego ośrodka inkubacji doświadczenia zawodowego. Ośrodek w szczególności powinien uwzględniać kompilacje analiz kompetencji i umiejętności najczęściej poszukiwanych w regionie oraz zawodów deficytowych.

Uwaga 11. Zestawienie zawodów zrównoważonych, deficytowych i nadwyżkowych w poszczególnych powiatach przyjmuje odmienną postać. Informacja odnośnie aktualnego poziomu dopasowania stanowić może czynnik wzrostu wewnątrz wojewódzkich ruchów migracyjnych za pracą.

Rekomendacja 11. Zaleca się bieżący monitoring poziomu dopasowania zawodów do potrzeb rynku pracy. Pozyskana informacja powinna być dystrybuowana pomiędzy urzędami powiatowymi. W przypadku zdiagnozowania profesji deficytowych pracownicy PUP powinni kontaktować się z zarejestrowanymi spełniającymi kryteria popytowe z ofertą podjęcia zatrudnienia w obszarze właściwości urzędu na obszarze którego wskazano niedopasowanie w postaci deficytu.

Uwaga 12. Popyt na pracę podlega zjawisku ograniczonej pojemności. Oznacza to, że jedyną możliwością jego zwiększenia jest rozwój inicjatyw tworzących nowe miejsca pracy. Tak określone warunki wymuszają konieczność przyciągania na teren powiatu nowych inwestorów.

Rekomendacja 12. Opracowanie powiatowych dokumentów operacyjnych ukierunkowanych na pozyskanie inwestorów. Tak usystematyzowany proces daje możliwość bieżącej kontroli stopnia spełnienia założeń a przez to przyczynia się do możliwości scenariuszowania sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Wykaz literatury

Bielak B, *Jak pomóc uczniom w wyborze zawodu*, WSiP, Warszawa 2008

Chow G.C, *Ekonometria*, PWN, Warszawa 1995

Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, Dz.Urz. UE L 255 z 30.09.2005 z późn. zm.

Edukacja – wczoraj, dziś i jutro, red. E.Jagiello, R.Matysiuk, U.Tyłuś, T. I., Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Siedlce 2012

Grabowska-Lusińska I., *Migrantów ścieżki zawodowe bez granic*, Scholar, Warszawa 2012

Kubiński B., *Działalność gospodarcza w zakresie ochrony osób i mienia*, Wolters Kluwer 2008

Ludność w gminach. Stan w dniu 31 marca 2011 r. - wyniki spisu ludności i mieszkań 2011 r., GUS, Warszawa 2012

Niedobór talentów 2012. Wyniki badania, Manpower Group 2012

Podlaska Mapa Zawodów i Kwalifikacji 2011. Analiza popytu i podaży na zawody i kwalifikacje w woj. podlaskim, red. J.Paszkowski, WUP w Białymstoku, Białystok 2012

Podlaski rynek pracy. Grudzień 2012, oprac. Wydział Badań i Analiz WUP, Białystok 2012

Powszechny Spis Rolny 2010 - Pracujący w gospodarstwach rolnych, GUS, Warszawa 2012

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania, Dz. U. 2010, Nr 82 poz. 537

Rynek pracy w dobie kryzysu gospodarczego, red. M.Kludacz, Wyd. Politechnika Warszawska, Płock 2012

Subregionalne bieguny wzrostu w Polsce, red. W.Dziemianowicz, UW, Warszawa 2011

Śleszyńska E, *Podstawy prawne działalności zawodowej zarządcy nieruchomości w Polsce i Unii Europejskiej*, MiniGo Zeszyty, 2008

Ustawa z dnia 18 marca 2008 roku o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Dz. U. 2008 Nr 63, poz.349.

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Dz. U. 2008, Nr 69 poz. 415, z późn. zm.

Wzrost gospodarczy, rynek pracy, innowacyjność gospodarki, red. W.Kasperkiewicz, K.Madaj, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2012

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba miejsc pracy w województwie podlaskim w 2012 roku wg źródeł ofert	11
Wykres 2. Zróznicowanie popytu na Podlasiu w 2012 r. w ujęciu miesięcznym (w%)	19
Wykres 3. Zróznicowanie ogłoszeń ze względu na liczbę ofertowanych miejsc pracy (dane w %)	22
Wykres 4. Dynamika PKB w Polsce w latach 2010-2012 w ujęciu kwartalnym	57
Wykres 5. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – przedstawiciel handlowy	396
Wykres 6. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – sprzedawca	397
Wykres 7. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – programista	398
Wykres 8. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – robotnik gospodarczy	399
Wykres 9. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – doradca klienta	400
Wykres 10. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – kierowca samochodu ciężarowego	401
Wykres 11. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – murarz	402
Wykres 12. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – tynkarz	403
Wykres 13. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – robotnik budowlany	404
Wykres 14. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – kierownik działu sprzedaży	405
Wykres 15. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – opiekunka dziecięca	406
Wykres 16. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – technik prac biurowych	407
Wykres 17. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – specjalista ds. sprzedaży	408
Wykres 18. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – cieśla	409

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

- Wykres 19. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu - doradca finansowy _____ 410
- Wykres 20. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – zbrojarz _____ 411
- Wykres 21. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – kucharz _____ 412
- Wykres 22. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – monter ociepleń budynków _____ 413
- Wykres 23. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – pozostali pracownicy biurowi _____ 414
- Wykres 24. Istotność poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – kelner _____ 415
- Wykres 25. Zmiana istotności poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – przedstawiciel handlowy 2012 vs 2011 **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- Wykres 26. Zmiana istotności poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – sprzedawca 2012 vs 2011 _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- Wykres 27. Zmiana istotności poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – programista aplikacji 2012 vs 2011 ___ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- Wykres 28. Zmiana istotności poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – robotnik gospodarczy 2012 vs 2011 ___ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- Wykres 29. Zmiana istotności poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – doradca klienta 2012 vs 2011 _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- Wykres 30. Zmiana istotności poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – kierowca samochodu ciężarowego 2012 vs 2011 **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- Wykres 31. Zmiana istotności poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – murarz 2012 vs 2011 _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- Wykres 32. Zmiana istotności poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – tynkarz 2012 vs 2011 _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- Wykres 33. Zmiana istotności poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – robotnik budowlany 2012 vs 2011 ___ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- Wykres 34. Zmiana istotności poszczególnych kompetencji i umiejętności w ogłoszeniach o pracę dla zawodu – kierownik działu sprzedaży 2012 vs 2011 _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Spis tabel

Tabela 1. Wykaz szkół wg typu i powiatu objętych badaniem.....	14
Tabela 2. Wykaz zawodów kształconych w województwie podlaskim w roku szkolnym 2012/2013 (kolejność wg liczby podlaskich absolwentów w 2012 roku)	15
Tabela 3. Specjalizacja gospodarcza województwa podlaskiego: działy PKD o najwyższym udziale podlaskich podmiotów w zasobach krajowych	17
Tabela 4 Zróżnicowanie popytu w województwie podlaskim w przekroju grup źródeł ofertujących (powiatowe urzędy pracy vs pozostałe źródła) w ujęciu miesięcznym	19
Tabela 5 Zróżnicowanie popytu w przekroju grup źródeł ofertujących (powiatowe urzędy pracy vs pozostałe źródła) w ujęciu terytorialnym.....	21
Tabela 6. Lokalizacja miejsca świadczenia pracy ofertowanej w woj. podlaskim	22
Tabela 7. Zagraniczne oferty pracy w przekroju zawodów najpowszechniej rekrutowanych (N>50) i najpopularniejszych krajów docelowych świadczenia pracy	23
Tabela 8. Oferty pracy krajowej poza granicami województwa podlaskiego w przekroju zawodów najpowszechniej rekrutowanych (N>100)	25
Tabela 9. Popyt na pracę a zasoby demograficzne powiatów ziemskich.....	26
Tabela 10. Oferty pracy zidentyfikowane w województwie podlaskim w przekroju podmiotów rekrutujących.....	27
Tabela 11. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w województwie podlaskim w ujęciu grup wielkich zawodów	27
Tabela 12. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w województwie podlaskim	29
Tabela 13. Zestawienie najczęściej poszukiwanych zawodów w regionie podlaskim (1-20) .	30
Tabela 14. Zestawienie najczęściej poszukiwanych zawodów w woj. podlaskim (21-50)	32
Tabela 15. Staże dofinansowane przez powiatowe urzędy pracy w 2012 roku (N>18)	34
Tabela 16. Sezonowość popytu na Podlasiu w przekroju zawodów i specjalności	40
Tabela 17. Oferty pracy w województwie podlaskim w przekroju sekcji PKD	Błąd! Nie zdefiniowano zakładek.
Tabela 18. Oferty pracy w województwie podlaskim w przekroju działów gospodarki	Błąd! Nie zdefiniowano zakładek.
Tabela 19. Rozkład kompetencji poszukiwanych w województwie podlaskim	Błąd! Nie zdefiniowano zakładek.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 20 Kwalifikacje formalne definiowane w ofertach pracy	51
Tabela 21. Struktura bezrobotnych w ujęciu wielkich grup zawodów w województwie podlaskim z podziałem na powiaty (rok 2012)	53
Tabela 22. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych województwa podlaskiego (stan na 31.12.2012)	54
Tabela 23. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych województwa w zestawieniu półrocznym (na koniec II i IV kwartału 2012).....	56
Tabela 24. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych na Podlasiu 2012-2013	58
Tabela 25. Zmiana podaży potencjalnej a zmiana podaży realnej na Podlasiu (2011-2012) ..	59
Tabela 26. Podaż edukacyjna 2012-2013 w przekroju zawodów oraz liczby kształcących ponadgimnazjalnych szkół zawodowych: 3 powiaty grodzkie i 3 powiaty ziemskie otaczające ośrodki centralne regionu podlaskiego.....	62
Tabela 27. Podaż edukacyjna 2012-2013 w przekroju zawodów oraz liczby kształcących ponadgimnazjalnych szkół zawodowych: powiaty ziemskie północnej części Podlasia.....	65
Tabela 28. Podaż edukacyjna 2012-2013 w przekroju zawodów oraz liczby kształcących ponadgimnazjalnych szkół zawodowych: powiaty ziemskie południowej części Podlasia.....	67
Tabela 29. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych najliczniej w województwie podlaskim	69
Tabela 30. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych (o liczbie absolwentów < 100) cechujących się w 2012 roku największą szansą na podjęcie zatrudnienia.....	70
Tabela 31. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w województwie podlaskim.....	73
Tabela 32. Prognoza popytu i podaży na zawody najczęściej poszukiwane w województwie podlaskim w 2012 roku	76
Tabela 28. Prognoza popytu i podaży na zawody charakteryzujące się największą liczbą bezrobotnych w 2012 roku.....	78
Tabela 34. Wskaźnik kondycji 20 najczęściej poszukiwanych zawodów/ specjalności w województwie podlaskim w 2012 roku.....	80
Tabela 35. Wskaźnik kondycji 20 zawodów charakteryzujących się największą liczbą bezrobotnych w 2012 roku.....	80
Tabela 36 Działy PKD wyróżniające się w powiecie augustowskim na tle województwa	83
Tabela 37. Oferty pracy zidentyfikowane w powiecie augustowskim w przekroju podmiotów rekrutujących.....	84

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 33. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie augustowskim w ujęciu grup wielkich zawodów.....	84
Tabela 39. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie augustowskim	85
Tabela 40. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie augustowskim	88
Tabela 41. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie augustowskim (N>10) ..	89
Tabela 42. Sezonowość popytu w powiecie augustowskim na poziomie zawodów i specjalności	89
Tabela 43. Oferty pracy w powiecie augustowskim w przekroju działów gospodarki.....	91
Tabela 44. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie augustowskim.....	92
Tabela 45. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie augustowskim na tle struktury województwa podlaskiego	93
Tabela 46. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu augustowskiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego	95
Tabela 47. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie augustowskim	96
Tabela 48. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie augustowskim	97
Tabela 49. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie augustowskim	98
Tabela 50 Działy PKD wyróżniające się w powiecie białostockim na tle województwa.....	101
Tabela 51. Oferty pracy zidentyfikowane w powiecie białostockim w przekroju podmiotów rekrutujących.....	103
Tabela 52. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie białostockim w ujęciu grup wielkich zawodów	104
Tabela 53. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie białostockim.....	104
Tabela 54. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie białostockim	108
Tabela 55. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie białostockim (N>10)...	109
Tabela 56. Sezonowość popytu w powiecie białostockim na poziomie zawodów i specjalności	110
Tabela 57. Oferty pracy w powiecie białostockim w przekroju działów gospodarki	111
Tabela 58. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie białostockim	112

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 59. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie białostockim na tle struktury województwa podlaskiego	114
Tabela 60. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu białostockiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego	114
Tabela 61. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie białostockim	115
Tabela 62. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie białostockim	116
Tabela 63. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie białostockim	117
Tabela 64 Działy PKD wyróżniające się w Białymstoku na tle województwa	119
Tabela 65. Oferty pracy zidentyfikowane w Białymstoku w przekroju podmiotów rekrutujących	121
Tabela 66. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w Białymstoku w ujęciu grup wielkich zawodów	121
Tabela 67. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w Białymstoku	122
Tabela 68. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w Białymstoku	123
Tabela 69. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w Białymstoku (N>50)	127
Tabela 70. Sezonowość popytu w Białymstoku na poziomie zawodów i specjalności	127
Tabela 71. Oferty pracy w Białymstoku w przekroju działów gospodarki	129
Tabela 72. Rozkład kompetencji poszukiwanych w Białymstoku	130
Tabela 73. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie Miasto Białystok na tle struktury województwa podlaskiego	132
Tabela 74. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych Miasta Białystok (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego	132
Tabela 75. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w Białymstoku	133
Tabela 76. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie najliczniej kształconych zawodów w Białymstoku	135
Tabela 77. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w Białymstoku	137
Tabela 78 Działy PKD wyróżniające się w powiecie bielskim na tle województwa	140

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 79. Oferty pracy zidentyfikowane w powiecie bielskim w przekroju podmiotów rekrutujących.....	141
Tabela 80. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie bielskim w ujęciu grup wielkich zawodów.....	141
Tabela 81. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie bielskim.....	142
Tabela 82. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie bielskim.....	145
Tabela 83. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie bielskim (N>10).....	147
Tabela 84. Sezonowość popytu w powiecie bielskim na poziomie zawodów i specjalności.....	147
Tabela 85. Oferty pracy w powiecie bielskim w przekroju działów gospodarki.....	149
Tabela 86. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie bielskim.....	150
Tabela 87. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie bielskim na tle struktury województwa podlaskiego.....	151
Tabela 88. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu bielskiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego.....	152
Tabela 89. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie bielskim.....	153
Tabela 90. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie bielskim.....	153
Tabela 91. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie bielskim.....	155
Tabela 92. Działy PKD wyróżniające się w powiecie grajewskim na tle województwa.....	158
Tabela 93. Oferty pracy zidentyfikowane w powiecie grajewskim w przekroju podmiotów rekrutujących.....	158
Tabela 94. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie grajewskim w ujęciu grup wielkich zawodów.....	160
Tabela 95. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie grajewskim.....	160
Tabela 96. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie grajewskim ..	161
Tabela 97. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie grajewskim (N>10).....	165
Tabela 98. Sezonowość popytu w powiecie grajewskim na poziomie zawodów i specjalności	165
Tabela 99. Oferty pracy w powiecie grajewskim w przekroju działów gospodarki	167

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 100. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie grajewskim	168
Tabela 101. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie grajewskim na tle struktury województwa podlaskiego	169
Tabela 102. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu grajewskiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego	170
Tabela 103. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie grajewskim	171
Tabela 104. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie grajewskim	172
Tabela 105. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie grajewskim.....	174
Tabela 106 Działy PKD wyróżniające się w powiecie hajnowskim na tle województwa.....	176
Tabela 107. Oferty pracy zidentyfikowane w powiecie hajnowskim w przekroju podmiotów rekrutujących.....	177
Tabela 108. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie hajnowskim w ujęciu grup wielkich zawodów.....	178
Tabela 109. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie hajnowskim	179
Tabela 110. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie hajnowskim	179
Tabela 111. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie hajnowskim (N>10)..	183
Tabela 112. Sezonowość popytu w powiecie hajnowskim na poziomie zawodów i specjalności	183
Tabela 113. Oferty pracy w powiecie hajnowskim w przekroju działów gospodarki	184
Tabela 114. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie hajnowskim	185
Tabela 115. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie.....	187
Tabela 116. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu hajnowskiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego	188
Tabela 117. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie hajnowskim	188
Tabela 118. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie hajnowskim.....	189
Tabela 119. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie hajnowskim.....	190

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 120 Działy PKD wyróżniające się w powiecie kolneńskim na tle województwa.....	193
Tabela 121. Oferty pracy zidentyfikowane w powiecie kolneńskim w przekroju podmiotów rekrutujących.....	194
Tabela 122. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie kolneńskim w ujęciu grup wielkich zawodów.....	194
Tabela 123. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie kolneńskim.....	196
Tabela 124. Rozkład 20 zawodów najbardziej poszukiwanych w powiecie kolneńskim.....	199
Tabela 125. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie kolneńskim ($N \geq 10$)...	200
Tabela 126. Sezonowość popytu w powiecie kolneńskim na poziomie zawodów i specjalności.....	200
Tabela 127. Oferty pracy w powiecie kolneńskim w przekroju działów gospodarki.....	202
Tabela 128. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie kolneńskim.....	203
Tabela 129. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie kolneńskim na tle struktury województwa podlaskiego.....	204
Tabela 130. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu kolneńskiego (stan na 31.12.2011) na tle struktury województwa podlaskiego.....	205
Tabela 131. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie kolneńskim.....	206
Tabela 132. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie kolneńskim.....	207
Tabela 133. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie kolneńskim.....	208
Tabela 134 Działy PKD wyróżniające się w Łomży na tle województwa.....	211
Tabela 135. Oferty pracy zidentyfikowane w Łomży w przekroju podmiotów rekrutujących.....	212
Tabela 136. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w Łomży w ujęciu grup wielkich zawodów.....	213
Tabela 137. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w Łomży.....	213
Tabela 138. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w Łomży.....	214
Tabela 139. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w Łomży ($N \geq 20$).....	217
Tabela 140. Sezonowość popytu w Łomży na poziomie zawodów i specjalności.....	217

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 141. Oferty pracy w Łomży w przekroju działów gospodarki.....	219
Tabela 142. Rozkład kompetencji poszukiwanych w Łomży.....	219
Tabela 143. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie miasto Łomża na tle struktury województwa podlaskiego	221
Tabela 144. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu miasto Łomża (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego.....	222
Tabela 145. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w Łomży.....	222
Tabela 146. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie najliczniej kształconych zawodów w Łomży.....	224
Tabela 147. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w Łomży.....	225
Tabela 148. Działy PKD wyróżniające się w powiecie łomżyńskim na tle województwa ...	228
Tabela 149. Oferty pracy zidentyfikowane w powiecie łomżyńskim w przekroju podmiotów rekrutujących.....	230
Tabela 150. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie łomżyńskim w ujęciu grup wielkich zawodów.....	231
Tabela 151. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie łomżyńskim.....	231
Tabela 152. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie łomżyńskim	232
Tabela 153. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie łomżyńskim ($N \geq 10$)..	236
Tabela 154. Sezonowość popytu w powiecie łomżyńskim na poziomie zawodów i specjalności	238
Tabela 155. Oferty pracy w powiecie łomżyńskim w przekroju działów gospodarki.....	239
Tabela 156. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie łomżyńskim.....	240
Tabela 157. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie.....	242
Tabela 158. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu łomżyńskiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego	242
Tabela 159. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie łomżyńskim.....	244
Tabela 160. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie łomżyńskim	245

Tabela 161. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie łomżyńskim.....	246
Tabela 162 Działy PKD wyróżniające się w powiecie monieckim na tle województwa	249
Tabela 163. Oferty pracy zidentyfikowane w powiecie monieckim w przekroju podmiotów rekrutujących.....	250
Tabela 164. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie monieckim w ujęciu grup wielkich zawodów.....	251
Tabela 165. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie monieckim.....	252
Tabela 166. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie monieckim.	253
Tabela 167. Profesje poszukiwane poza PUP w powiecie monieckim ($N \geq 3$).....	257
Tabela 168. Sezonowość popytu w powiecie monieckim na poziomie zawodów i specjalności	257
Tabela 169. Oferty pracy w powiecie monieckim w przekroju działów gospodarki.....	259
Tabela 170. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie monieckim.....	260
Tabela 171. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie monieckim na tle struktury województwa podlaskiego	262
Tabela 172. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu monieckiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego.....	262
Tabela 173. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie monieckim.....	264
Tabela 174. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie monieckim	265
Tabela 175. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie monieckim	266
Tabela 176 Działy PKD wyróżniające się w powiecie sejneńskim na tle województwa	268
Tabela 177. Oferty pracy zidentyfikowane w powiecie sejneńskim w przekroju podmiotów rekrutujących.....	270
Tabela 178. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie sejneńskim w ujęciu grup wielkich zawodów.....	271
Tabela 179. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie sejneńskim.....	272
Tabela 180. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie sejneńskim.	272

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 181. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie sejneńskim ($N \geq 2$)	277
Tabela 182. Sezonowość popytu w powiecie sejneńskim na poziomie zawodów i specjalności	277
Tabela 183. Oferty pracy w powiecie sejneńskim w przekroju działów gospodarki.....	278
Tabela 184. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie sejneńskim.....	281
Tabela 185. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie.....	282
Tabela 186. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu sejneńskiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego.....	283
Tabela 187. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie sejneńskim.....	285
Tabela 188. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie sejneńskim	285
Tabela 189. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie sejneńskim	286
Tabela 190 Działy PKD wyróżniające się w powiecie siemiatyckim na tle województwa...	289
Tabela 191. Oferty pracy zidentyfikowane w powiecie siemiatyckim w przekroju podmiotów rekrutujących.....	290
Tabela 192. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie siemiatyckim w ujęciu grup wielkich zawodów.....	291
Tabela 193. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie siemiatyckim	292
Tabela 194. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie siemiatyckim	293
Tabela 195. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie siemiatyckim ($N \geq 4$)..	298
Tabela 196. Sezonowość popytu w powiecie siemiatyckim na poziomie zawodów i specjalności	299
Tabela 197. Oferty pracy w powiecie siemiatyckim w przekroju działów gospodarki	300
Tabela 198. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie siemiatyckim	301
Tabela 199. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie siemiatyckim na tle struktury województwa podlaskiego.....	303
Tabela 200. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu siemiatyckiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego ...	303

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 201. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie siemiatyckim	304
Tabela 202. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie siemiatyckim.....	306
Tabela 203. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie siemiatyckim.....	307
Tabela 204 Działy PKD wyróżniające się w powiecie sokólskim na tle województwa.....	310
Tabela 205. Oferty pracy zidentyfikowane w powiecie sokólskim w przekroju podmiotów rekrutujących.....	311
Tabela 206. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie sokólskim w ujęciu grup wielkich zawodów.....	312
Tabela 207. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie sokólskim	313
Tabela 208. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie sokólskim ..	315
Tabela 209. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie sokólskim (N≥10).....	317
Tabela 210. Sezonowość popytu w powiecie sokólskim na poziomie zawodów i specjalności	318
Tabela 211. Oferty pracy w powiecie sokólskim w przekroju działów gospodarki	320
Tabela 212. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie sokólskim	321
Tabela 213. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie sokólskim na tle struktury województwa podlaskiego	322
Tabela 214. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu sokólskiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego	323
Tabela 215. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie sokólskim	324
Tabela 216. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie sokólskim.....	326
Tabela 217. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie sokólskim.....	327
Tabela 218 Działy PKD wyróżniające się w powiecie suwalskim na tle województwa	330
Tabela 219. Oferty pracy zidentyfikowane w powiecie suwalskim w przekroju podmiotów rekrutujących.....	332

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012
ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 220. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie suwalskim w ujęciu grup wielkich zawodów.....	333
Tabela 221. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie suwalskim.....	334
Tabela 222. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie suwalskim .	336
Tabela 223. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie suwalskim ($N \geq 10$)	337
Tabela 224. Sezonowość popytu w powiecie suwalskim na poziomie zawodów i specjalności	338
Tabela 225. Oferty pracy w powiecie suwalskim w przekroju działów gospodarki.....	340
Tabela 226. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie suwalskim.....	341
Tabela 227. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie suwalskim na tle struktury województwa podlaskiego	343
Tabela 228. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu suwalskiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego.....	343
Tabela 229. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie suwalskim	345
Tabela 230. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie suwalskim	345
Tabela 231. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie suwalskim	347
Tabela 232 Działy PKD wyróżniające się w Suwałkach na tle województwa	331
Tabela 233. Oferty pracy zidentyfikowane w Suwałkach w przekroju podmiotów rekrutujących.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tabela 234. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w Suwałkach w ujęciu grup wielkich zawodów.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tabela 235. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w Suwałkach.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tabela 236. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w Suwałkach	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tabela 237. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w Suwałkach ($N \geq 20$)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tabela 238. Sezonowość popytu w Suwałkach na poziomie zawodów i specjalności	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 239. Oferty pracy w Suwałkach w przekroju działów gospodarki.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tabela 240. Rozkład kompetencji poszukiwanych w Suwałkach.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tabela 241. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie.....	348
Tabela 242. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu miasto Suwałki (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego...	350
Tabela 243. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w Suwałkach	350
Tabela 244. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie najliczniej kształconych zawodów w Suwałkach	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tabela 245. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w Suwałkach	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tabela 246 Działy PKD wyróżniające się w powiecie wysokomazowieckim na tle województwa.....	354
Tabela 247. Oferty pracy zidentyfikowane w powiecie wysokomazowieckim w przekroju podmiotów rekrutujących.....	356
Tabela 248. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie wysokomazowieckim w ujęciu grup wielkich zawodów.....	357
Tabela 249. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie wysokomazowieckim.....	357
Tabela 250. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie wysokomazowieckim	358
Tabela 251. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie wysokomazowieckim (N≥4)	362
Tabela 252. Sezonowość popytu w powiecie wysokomazowieckim na poziomie zawodów i specjalności	362
Tabela 253. Oferty pracy w powiecie wysokomazowieckim w przekroju działów gospodarki	364
Tabela 254. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie wysokomazowieckim.....	365
Tabela 255. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie wysokomazowieckim na tle struktury województwa podlaskiego	367
Tabela 256. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu wysokomazowieckiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego.....	368

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PODLASKA MAPA ZAWODÓW I KWALIFIKACJI 2012

ANALIZA PODAŻY I POPYTU NA ZAWODY I KWALIFIKACJE NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Tabela 257. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie wysokomazowieckim.....	369
Tabela 258. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie wysokomazowieckim	370
Tabela 259. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie wysokomazowieckim.....	372
Tabela 260 Działy PKD wyróżniające się w powiecie zambrowskim na tle województwa..	375
Tabela 261. Oferty pracy zidentyfikowane w powiecie zambrowskim w przekroju podmiotów rekrutujących.....	377
Tabela 262. Rozkład miejsc pracy zidentyfikowanych w powiecie zambrowskim w ujęciu grup wielkich zawodów	378
Tabela 263. Popyt na przedstawicieli grup wielkich zawodów w przekroju źródeł miejsc pracy w powiecie zambrowskim	378
Tabela 264. Zestawienie 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w powiecie zambrowskim	381
Tabela 265. Profesje poszukiwane najliczniej poza PUP w powiecie zambrowskim (N≥10)	382
Tabela 266. Sezonowość popytu w powiecie zambrowskim na poziomie zawodów i specjalności	383
Tabela 267. Oferty pracy w powiecie zambrowskim w przekroju działów gospodarki.....	384
Tabela 268. Rozkład kompetencji poszukiwanych w powiecie zambrowskim.....	386
Tabela 269. Struktura bezrobotnych w ujęciu grup wielkich zawodów w powiecie zambrowskim na tle struktury województwa podlaskiego	387
Tabela 270. Zawody i specjalności reprezentowane najliczniej w grupie bezrobotnych powiatu zambrowskiego (stan na 31.12.2012) na tle struktury województwa podlaskiego ..	388
Tabela 271. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych 2012 – 2013 w przekroju zawodów i specjalności w powiecie zambrowskim.....	389
Tabela 272. Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych w powiecie zambrowskim	390
Tabela 273. Zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie zambrowskim.....	391